Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Expositio super Cantica Cantorum

https://hdl.handle.net/1874/334273

Hs. 233 (4. J. 21)

Collatieformule:

- I (2 oorspronkelijke schutbl.), 7 IV (56), V^{-2} (64; fol h3 (58/59) en h10 (64/65) weggesneden zonder tekstverlies), 20 IV (224), III (230), I (232; 2 oorspr. schutbl.).

- Sign. verh.: a–x (1-168), Aa–Hh (230)

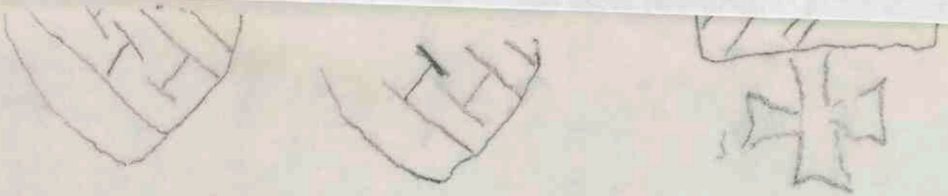

Hs. 233

✓ Briquet 1038–1041

→ Ca 1460– ~~[illegible]~~ 1485

→ ~~[illegible]~~ 15e E.
2e helft

Hs. 197–98

Band gerepareerd
Aug. 1963

Sigillum B. Mariae Virginis, fol. 41—53.

Est HONORII AUGUSTODUNENSIS (Migne, *P.L.*, **172.** 499—517), prologo et fine rescissis.

Beda Venerabilis, Expositio super Cantica Canticorum, fol. 58—112.

Non est Bedae, sed circumfertur inter opera CASSIODORI (Migne, *P.L.*, **70.** 1056) et HAYMONIS, Halberstadensis ep. (Migne, *P.L.*, **117.** 295).

Origines (potius pseudo-Origenes), Homilia super Cantica Canticorum metrice, fol. 169—193a.

Est PETRI DE RIGA Carmen in Librum Cant. Cant. ex eiusdem opere inedito *Aurora*. Cf. Migne, *P.L.* **212.** 11.

Tegumento adhaesit instrumentum, quod „vidimus" audit, officialis curiae Traiectensis super bullam qua Eugenius IV papa „dilectis filiis Embricen. Traiecten. dyoc. et beate Marie prepositis ac decano Sancti Salvatoris Traiecten. ecclesiarum," prioribus conventus in Windesem ac ei colligatorum monasteriorum petentibus, mandat, ut contraria in eorum privilegiis et statutis de donatis recipiendis ad conformitatem reducant. „Datum Bononie sexto idus novembris pontificatus nostri anno sexto" (1437 Nov. 8). Orig., bina fragmenta. Ex instrumenti laesione datum disparuit. Huius bullae apographum integrum exstat in codice Bibliothecae Regiae Haganae, sign. 78 D 32: *Privilegia et statuta capituli generalis Windesemensis*, n. 37. Cf. Acquoy, *Windeshim*, III. 74, nota 2.

233 *(Eccl. 373, antea 282f.) Charta. 4°. 227 ff. Saec. XV.*

Johannes (Halgrin s. de Abbeville) episc. Sabinensis, Expositio super Cantica Canticorum, fol. 1—39a. (40 vacat.)

Sigillum B. Mariae Virginis, fol. 41—53.

(Incip.) Osculetur me osculo oris sui quem reges et prophetae non meruerunt videre, cet.

Cantica Canticorum Salomonis (Vulg. vers.), fol. 54—57. 233

Beda Venerabilis, Expositio super Cantica Canticorum, fol. 58—112.

S. Hieronymus, Commentarius in Ecclesiasten, fol. 113—168.

Origenes, Homilia super Cantica Canticorum metrice, fol. 169—193a.

Fol. 169. Incipit prologus. Solus origenes cum doctos vicerit omnes, cet.

Cantica Canticorum, a. S. Ambrosio translata, fol. 193a—197a.

Fol. 193a. Incipiunt cantica canticorum beati ambrosii episc. sec. LXXta interpretum editionem. — Fol. 198—200 vacant.

Expositio super Cantica Canticorum, fol. 201—227a.

(Incip.) Verbum dei habitet in vobis habundanter in omni sapientia docentes et commonentes ... Hec verba circa cantica canticorum exprimunt causam materialem formalem et finalem, cet.

„Pertinet Regularibus in Traiecto." — De hoc codice vid. „Godgeleerde Bijdragen", V (1831) p. 835—41.

I

Hs.
4 J 21

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 373

K 4 R J
N: 21

T. 233

Pertinet regularibus in traiecto

In isto volumine continentur ista

- Expositio sabinensis episcopi super cantica canticorum
- Item Sigillum beate marie ignotus
- Item Alia expositio super cantica
- Item venerabilis beda super cantica
- Item Jheronimus super ecclesiasten
- Item Omelia origenis super cantica metrice
- Item Ambrosius super cantica secundum editionem ... imperfectum
- Item Alia nobilis expositio super cantica

n°. 243. f.

N°. 202. S.

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

Expositio domini iohannis episcopi sabinensis quondam decani ambianensis super cantica canticorum: a sacro sancta romana ecclesia approbata anno domini m° CC° xxxvi° ad honorem beate marie

Ad honorem matris et filii canticum canticorum expositurus ego sensu pauper et modicus: imploro matris auxilium et beneficium filii suppliciter peto. ut que verbum eternum genuit in tempore. in verbi laudibus verbum impetret et verbum patris humanatum in virgine: in matris preconiis suggerat verbum. Igitur cum canticum dicatur mentis exultacio. canticum istud pro excellencia personarum ad se invicem exultancium in eodem: merito: canticum canticorum nominatur. Continet enim hoc canticum matris et filii beate s. virginis. et domini ihesu xpi applausum iocundum et mutuum. Hic enim applaudit mater filio. hic filius iocundatur in matre: hic matris privilegia describit filius. Hic excellenciam filii describit et mater. Loquuntur autem in hoc cantico quatuor persone. videlicet mater et filius et angeli qui assistunt filio ut domino: et adolescentule que tamen sue domine assistunt virgini sicut sequens scripture series declarabit.

1 Igitur in principio huius cantici mater loquens introducitur petens spiritus sancti graciam: et coniunctionem divine nature ad humanam dicens Osculetur me osculo oris sui. Tacet autem suppositum vel sibi sive nominatum tamen certum et impressum menti sue:

et subintelligitur deus pater. Os autem patris dicitur
filius quia sicut ipse patris dicitur brachium pro eo quod per
eum pater cuncta operatur. ita etiam os eius dicitur quia per
ipsum nobis loquitur pater. et per ipsum spirat illum
sonum de quo scriptum est Factus est repente de celo so-
nus. sicut dicit gregorius super illum locum Job Audiete
cor meum audicionem in terrore vocis eius: et sonum de
ore illius procedentem. Verum in osculatione notantur
plurima. Primam personam que osculatur aliam. spiritum suum
spirat ad illam: et in hoc intellectu accipitur hoc
verbum osculetur. Habetur quod in osculo dulcis et delec
tabilis duorum coniunctio. et signum quod dilectionis reconsilia=
tionis et pacis: et hec omnia in oris osculo conno=
tantur. Dicit ergo beata virgo Osculetur deus pater
suum ad me spirando spiritum quam peticionem impleda
promisit angelus dicens Spiritus sanctus supueniet in te
Ac si diceret de super a patre luminum in te veniet
spiritus sanctus: et sicut fit in osculo suum ad te spiritum spira-
bit pater. Dicit ergo beata virgo. Osculetur me deus
pater osculo oris sui et in osculo filii sui osculantis hu-
manam naturam in quo osculo habetur dulcis unio et
delectabilis coniunctio duarum naturarum in christo. Sig-
num delectacionis dei ad hominem pax quod et reconsilia-
tio dei et hominis. Et sicut in hac peticione sua beata
virgo cum osculo patris ad se ipsam coniunxit osculum filii
ad humanam naturam: sic angelus cum dixisset ad virgi-
nem spiritus spiritus supueniet in te. In quo verbo patris. ad
virginem designavit et cum hoc osculo connectetur
osculum filii ad humanam naturam: statim subiunxit. Et virtus
altissimi obumbrabit tibi ac si diceret Tibi et ad honorem

tuū. vt te m̄ris dei honoret nōie virt9 altissimi dei p̄ris
et filij qui virt9 p̄ris dicitur et brachiū. Ipse m̄q̄ obū-
brabit .i. obūbraculū faciet. Nam de carne v̄ginis c
carnē assumendo. diuine nature fecit vmbraculū. Et s̄i
vmbra carnis splendorē diuinitatis obtexit. Quia
meliora sūt vbera tua vino fragrācia vnguētis op-
timis. Oleū effusū nomē tuū. ideo adolescentule di-
lexerūt te nimis. In hac verborū serie. sub hac distinc-
tione q̄ tres colliguntur clausule q̄bus tres cause red-
duntur p̄pter q̄s adolescentulis btā virgo plurimū dili-
gatur. Et hec due dictiones. q̄ et ideo sese respiciūt. p̄nt
aūt esse v̄ba filij ad m̄rem. p̄nt esse v̄ba angelorū
ad virginē qui videntes adolescentulas assistentes vir-
gini: dicūt ad eam Ideo iste adolescentule dilexerūt
nimis .i. plurimū quia meliora sūt vbera tua vino
q̄ vbera tua fragrācia sūt vnguētis optimis: q̄
oleū effusū est nomē tuū. Adolescentule v'o dicūt
fideles anime nouelle p̄ grām: non velle p̄ culpā
Non semp steriles: sed domis f'cunde spūalibus: fortes
non vt anus debiles: nō curue. nō stan-
entes oculos suos declinare in terrā: s; p̄ celeste de-
siderium recte. et ad celos erecte. Anime iste pie de-
uocionis obseq̄o btē virgini semp̄ assistūt diligētes eā.
et diligētes in ea hac dilectionis potissime videlicet
q̄ meliora sūt vbera tua vino. Melioris eni potē-
cioris et vtilioris efficacie sūt vbera btē virgīs q̄
vinū. Nam vinū inebriare p̄t hoīez vt preteritarū
sit immemor offensarū: et sit facilis ad condonandum
et larg9 addonādum. Vbera vero btē virginis q̄si
iebriare potuerūt. Nam postq̄ de m̄ris vberib9 lac

bibit. ac si cum lactis dulcedine. dulcedine potuisset misericordie: proiecit ab oculis suis peccata nostra post tergum. Et filius est largus ad dandum veniam peccatorum: largus ad dandum graciam et opem iusticiam. Ideoque beatam virginem diligunt iuvencule: quia eius ubera fragrancia sunt unguentis optimis. Nam in uberibus eius fragrat odor sugentis ubera. Cum delibutus unguentis optimis cum plenitudine carismatum et medicinalium graciarum venit ad sponsam leprosam ecclesiam scilicet vel animam peccatricem: ut eam ab omni lepra sanaret. quam sacro sibi coniugio copularet. Ideoque ab adolescentulis merito diligitur: quia oleum effusum est nomen suum. Nam sicut oleum omnem liquorem supernatat: sic nomen eius et invocacio nominis eius omnium sanctorum nomina et invocationes nominum superexcellit. et superat efficacia subvencionis: et obtentu divine gracie et demonum fuga. Trahe me post te. Et pertinet hoc verbum ad assumpcionem beate virginis. et dirigit beatam virgo sermonem ad filium dicens Trahe me post te: ac si dicat. Tu assumptus ad patris dexteram assume matrem tuam ad gloriam. Et bene dicit trahe me post te: ut in verbo trahendi significet quod gracia que per violenciam letificat liberum arbitrium. Nam corpus quod corrumpitur aggravat animam: et deprimit terrena habitacio sensum multum cogitantem. Audientes autem iuvencule assumpcionem domine sue subiciunt. Curremus in odore unguentorum tuorum. Curremus velociter sequendi desiderio desiderio. curremus fortes in fide: curremus tamen leves et agiles. sicut dicit apostolus ad hebreos Deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum. curremus propositum nobis certamen. respicientes in auctorem

fidei. et ꝯsummatorem ihesum: qui proposito sibi gaudio sus-
tinuit crucem confusione contempta curremus igitur in odore
unguentorum tuorum. Unguenta beate virginis sunt confessiones
spiritualium carismatum et congeste in ipsa virtute pingue-
dines. que ipsam quidem sua substancia locupletant. et nos de-
lectant fragrancia et odorum delectacione ad cursum bo-
ni operis nos invitant. Assumpta vero ad ethereum thala-
mum beata virgo et assecuta quod peciit subdit. Introduxit
me rex in cellaria sua. In cellaria celestia: ut de po-
ioribus bonis suis me reficiat. Videtes autem angeli qui as-
sistunt filio: exaltatam super choros angelorum ad celestia
regna et exultantes de ipsius exaltacione subiungunt
Et nos exultabimus. quidem quodam gestu nostrum exprimentes
gaudium et mente letabimur in te. Prima vero prius
dixerant angeli ad beatam virginem: ideo adolescentule
dilexerunt nimis. quia meliora sunt ubera tua vino. ne
in sanctis animabus quas adolescentulas vocabant. nomen fe-
mineis aliquis infirmitatis inureret: eandem feminam im-
pliciat et easdem animas quas vocaverant adolescentulas
rectos vocant quidem viriles non effeminatos rectos: non senec-
tute viciosa curvatos et dicunt. Recti diligunt te: me-
mores uberum tuorum super vinum. Ac si dicant. Ideo te
diligunt quia in memoria sua fixum gerunt quod meliora
sunt ubera tua super vinum sicut in primissis est exposi-
tum. Sequitur Nigra sum sed formosa filie ihrlm: si-
cut tabernacula cedar. sicut pelles salomonis. No-
lite me considerare quod fusca sim quia decoloravit me sol
Ab hinc procedit hoc canticum. Nam subito mu-
tat personas. et subito mutat tempora. locuta enim erat pau-
lo ante beata virgo de gaudio assumpcionis sue. et de

eodē loquti erāt angeli: nūc btā virgo loquit᷑ de do-
lore q̄ habuit tp̄e passionis filij sui. et cōuertit sermo-
nē ad adolescētulas dicēs Nigra sū animi merore
cōfecta: vel sic. Nigra sū despc̄a. obfuscata. obscura-
ta. decolorata: q2 decolorauit me sol moriēs. discolo-
rauit me sol obscuratus et obfuscatus. De qua solis
obfuscacione et obscuracione dicit ysaias loquens
de xp̄i passione. Non est spēs neq3 decor et vidimus eū
et nō erat aspectus. despectū et nouissimū ~~eo~~ virorū.
virū dolentē et dolorū. et scientē infirmitatē Et
qi absconditus est vultus ei9 et despectus vn̄ nec repu-
tauimus eū. In passione eīn in xp̄o non apparuit
spēs neq3 decor maiestatis: s3 qi leprosus obsimilitu-
dine carnis pc̄ti reputatus est. Vn̄ ysaias Et repu-
tauimus eū qi leprosū. Absconditus eīn fuit in eo vultus
diuine potēcie: et apparuit in doloribus infirmitas hūa-
ne nature. Vn̄ et habitus est despc̄us. nec reputatus
est dei filius. cōposicio igitur sic despc̄o. despc̄a est et
mater. q xp̄o sic obfuscata est et mater. nec dei ge-
trix reputata est. Dicit ergo nigra sum ī opinione
hominū infideliū. s3 in veritate formosa sū. Nigra
sū in apparēcia et despc̄a tanquā mater leprosi. Sed
formosa sū in veritatis existēcia. et tanquā vere dei ge-
nitrix gloriosa. Nigra sū sicut tabernacula cedar:
q2 non reputor tabernaculū regis iusticie et sicut
cetere mrēs. quarū ventres sūt tabernacula filiorū
meroris et tenebrarū sic reputata sū in taberna-
cula cedar qd᷑ interp̄tatur tenebre vel meror. Verū
tamē ego formosa sū sicut pelles salomonis. sicut
pelles dedicate vero salomoni xp̄o pacifico vēo. Nā

sicut ille pelles intra se archā typicā ɔtinuerūt sic ego
intra mea viscera verā archā ɔtinui xp̄m videlicet
cuius caro signatur p archā. cuius anima designatur per
urnā aureā que erat in archa. et deitas designatur
in manna. et sicut pelles totū protegebāt tabernacu-
lū. sic sub umbra mee defensionis protego totā ecle-
siarū. Et qd̄ dicis pelli rubricate qz per cōpassiones
doloris tincta sū in passione filij. Similis qz pelli ia-
cinctine: ɔtēplacione celestiū et amore. Nolite ergo
o filie ihrlm ɔsiderare qz fusca sim. sed ɔsiderate q
formosa sum. nā ideo fusca sū qz decolorauit me sol
cui in passione sua non fuit spēs neqz decor. Recepi
et aūt spem et decorē. et ego similiter cū ipō recepi:
nā per gloriā resurrexionis sue credetur ipē deus.
credar et ego genitrix dei. De hac aūt obfuscatio
ne bte virgis ī opinione iudeorū infideliū subdit ipā.
filij ~~er~~ mris mee i. synagoge ~~pup~~ pugnauerūt cōtra
me. negantes me matrē dei. et filiū meū negātes
deū et qz repulerūt opem meā et opa: relicta eorū
psidia transiui ad ~~c~~ custodiā gencium fideliū. hoc est qd̄
sequitur. Posuerūt me custodē in vineis gencium vineā
meā de qua nata sū s. synagogā pp̄ter suā infide-
litatē non custodiui. Quia btā virgo custodē se dixe-
rat vinearū ut sciat qs palmes sit in ~~x~~ vite. et qs
extra vitā: indicari sibi petit a filio suo de omnibus que
sit in grege dn̄i. que sit extra gregē ne tp̄s incerta
vagetur et dubia. quibus suas impēdit opas Dicat
ergo. Indica michi quē diligit anima mea. ubi pascas
ubi cubas in meridie: ne vagari incipiā post greges
sodaliū tuorū Ac si dicat. O fili mi quē affectu spe-

nali diligit anima mea. indica michi in meridie: hoc
est in pleno lumine. et manifesta congregacione. ubi pas-
cis. hoc est ubi pastoris officium imples. et ubi cubas
hoc est o ubi oues accubare facis sicut tu dicis per
ezechielem. Ego pascam oues meas. et ego eas accu-
bare faciam. Et de pastoris officio quod exercet subdit
Et quod perierat requiram. quod abiectum erat reducam. quod
confractum fuerat alligabo. et quod infirmum erat conso-
lidabo et quod forte et pingue custodiam. Vel sic. Indica
michi ubi pascis. ubi videlicet ut cibas populum tuum
pane vite et intellectus. et potas aqua sapiencie salu-
taris quod totum fit in ecclesia fidelium. Indica michi ubi
cubes hoc est in quorum mentibus requiescas. quia vulpes
foueas habent et volucres celi nidos. filius autem hominis non
habet ubi caput suum reclinet. Hec autem omnia tam so-
licite requiro. ne eorum congregacione et discrecione
non habita: ego tamen dubia. tamen incerta quibus sollicitu-
dinem materne custodie debeam impendere post vagos
greges non tuos sed sodalium tuorum. Sodales autem xpus
hereticos vocat qui oues de grege xpi furantur et
eas vagas et erroneas per errores deducunt et decipi-
Sequitur ant. Si ignoras te o pulcherrima inter mulieres.
Hec sunt verba filii qui ad matris interrogacionem respon-
det. Sed magis ostendit quod illa questio non habeat locum.
pro eo quod mater eius non solum hiis qui sunt in grege domini:
sed eciam hiis qui in grege non sunt. non solum palmiti-
bus qui sunt in vite sed hiis eciam qui a vite sunt precisi
prodesse valeat et debeat. et non solum possit iustis con-
seruare graciam sed eciam reis veniam promereri. dicit er-
go si ignoras te. i. an ignoras et debet pronunciari te

cū ponde? Ac si dicat. An ignoras te q̄ tu sis stella ma=
ris que non solū bn̄ currētes dirigis. sed errātes et
devios reducas ad portū salutis? An ignoras te q̄
sis mediatrix dei et hoīs. ut peccatores discordātes a filio
tuo reducas ad concordiam? An ignoras q̄ sis pulchs=
rima mulierū. et ideo intercedēdo pro peccatoribus po=
tentissima. An ignoras q̄ ppter pulchritudinē tuā sit
tua ~~vox~~ vox dulcis et michi desiderabilis et preces tue
valide? Vn̄ inferius Sonet vox tua in auribus meis. vox
enī tua dulcis Ideo quidā dulcis et facies tua est deco=
ra. His ergo auditis et intellectis plenius mr̄ ex pau=
cis verbis filij multa colligēs et intelligēs q̄ nō tm̄
iustis sed peccatoribus. non tm̄ omnibus que sūt in ovili
sed etiā errātibus suis debeat opitulari; statim pro eis
preces assumit dicēs. Egredere et abi post vestigia
gregū et pasce hedos tuos iuxta tabernaculū pas=
torū. Ac si dicat docuisti me fili Iam nō ignoro me
stellā maris. et reconciliatricē erroneorū omnū. Et
qz in hoc a te sū edocta: supplico kme. Egredere
de claustris severitatis ad latitudinē mīe: et abi post
vestigia gregū. ut oves fugitivas et erroneas ī hu=
meris tuis ad ovile reportes et azimis sinceritatis
et veritatis pasce peccatores qui sūt hedi et mūdiae filij
per culpā. Sed tm̄ cū sūt per naturā: qui hedi sūt iux
tabernacula pastorū scōrū. Heretici enī qui per istos
significantur hedos iuxta tabernacula scōrū esse dicū=
tur illa ratione qz licet eos īpediat falsitatis mixtu=
ra: ne sint in tabernaculis ecclesie. tm̄ non omnino lō=
ge sūt a tabernaculis. qz aliqd retinet de doctrina
scqt² veritatis. Equitatui meo ī curribus pharaonis

assimilaui te amica mea. Verba sunt filij ad matrem. et respicit iste versiculus cum sequentibus ad illum versiculum superiorem Si ignoras o pulcherrima inter mulieres. Ut enim se ignoraret hic docet eam quanta sit potens contra spirituales nequicias. et quia vocauit eam pulcherrimam mulierum: consequenter de ipsius pulchritudine subiungit. dicit ergo. O amica mea pre ceteris michi dilecta ego in curribus pharaonis deterrendis et conterendis assimilaui te equitatui meo. Currus pharaonis malicie sunt sathane qui contra fideles animas velut in quatuor rotis militat in quatuor vicijs. quatuor cardinalibus virtutibus oppositis. Equitatus autem christi potest intelligi sanctorum exercitus. In quorum anime spiritus corporibus velut equites presidentes. carnem freno temperancie retinent. ne se precipitet currendo post concupiscencias: et eadem ne pigra sit et inobediens. stimulis timoris et amoris dei urget velut calcaribus ad cursum boni operis. Hij sunt equi quos iosue subneruasse non occidisse legitur ne nimis curreret. et tamen aratris et hominibus portandis competeret. Caro enim occidenda non est sed castiganda. ne superba sit et lasciua et ut ad bona obediens sit opera in seruitutem redigenda Equitatus ergo siue exercitus iste cui assimilatur beata virgo in deterrendis et perturbandis et effugandis spiritualibus nequicijs est illa sanctorum castrorum acies ordinata. quibus omnibus ipsa vna beata virgo comparatur incuciendo terrorem malignis spiritibus vbi inferius dicitur terribilis vt castrorum acies ordinata. Potest eciam equitatus christi intelligi illa triumphalis milicia quo contra dyabolum militauit sedens in equo carnis de quo equitatu dicit abacuc ad dominum et equitatus tuus salus. nam equitatus eius contra

insultus dyaboli salus fuit homini. In quo loco dicit alia translatio. Equo meo in curribus pharaonis assimilaui te amica mea. Hic est ille equus de quo dicit zacharias vidi per nocte et ecce vir ascendens per rufum equum. Hic est equus humilitatis assumpte, proprio sanguine rubricatus cui velut equo insedens deus de dyabolo triumphauit. Dicit ergo filius. In curribus pharaonis et terendis et conterendis et si non adequaui tamen assimilaui meo sine equo meo o mater dilectissima. quia licet in conterendis vel conterendis castris dyaboli non adequatur humana te diuinitati maternalis virginitas. in hiis tamen eidem assimilatur preceteris. Post hoc autem pulchritudinem matris comendat filius et dicit. Pulchre sunt gene tue sicut turturis. collum tuum sicut monilia. In genis pulchritudo mulieris elucet signum quia pudoris notatur. In turture designatur pudicicia. Comendat ergo filius genas matris non a nitore cutis. sed a decore verecundie et pudicicie virginalis. Monilia ornamenta sunt colli. et collum constringunt. Per collum autem egreditur vox. et ingreditur cibus. Monilia igitur colli eius fuerunt verborum modestia. et ciborum temperancia. neque tamen garrula multa locuta est in ewangelio. sed omnia verba in corde suo tacite conseruabat. et tamen per abstinenciam exactam sese paulo ante pellibus compauit. De ipsius ornamentis subdit filius. Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argento. Murenule a ornamenta sunt mulierum quedam videlicet catheule virgulis aureis et argenteis contexte. et ideo dicuntur auro et argento vermiculate et distincte. In auro quia preceteris metallis tractibilius est designatur obediencia, propter precium signatur preciosior auctus sapiencia. fervor quoque caritatis propter

colorem igneum notatur in auro. Dicat ergo christus. Nos pater
et filius et spiritus sanctus faciemus tibi murenulas aureas. Nam
ad hec ornamenta virginis confert pater obediencie virtu
tem. filius splendorem sapiencie. spiritus sanctus dilectionis fervo=
rem. Que tria velut virgule in cathenulis decenti arti=
ficio conectuntur. Caritas enim que fervet iungitur obedi
encie ne sit pigra obediencie que humilis est iungitur sapiencie
ne sit inflata. sciencia que dirigit dilectionem iungitur ne sit
erronea zelatio. Murenule autem iste vermiculate vel
distincte sunt argento. Nam candor virginalis mundicie
que designat argentum: ad venustatem et decorem predic=
tarum graciarum accedit. Verum quia filius matrem paulo ante
amicam suam vocaverat: amica autem vere est que amatur
et amat: ostendit continue quod deus amavit in ea et quantum
ipsa dilexit diligentem se. Dicat ergo. Cum esset rex in ac=
cubitu suo: nardus mea dedit odorem suum. Nardus est herba
humilis et humilitatem designat. Est ergo sensus. Cum esset rex
in accubitu suo: cum adhuc esset filius in sinu patris: non=
dum factus visibilis. nardus mea i. humilitas mea in conspectu
eius dedit odorem suum et sic ei complacuit quod respexit hu=
militatem ancille sue. Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generaciones. De dilectione vero ipsius ad filium. Fasci=
culus mirre dilectus meus michi: inter ubera mea commo=
rabitur. Ac si dicat. Dilectus qui est meus michi singu=
lariter et specialiter ipse est fasciculus mirre i. multarum
amaritudinum congregatio colligata et iste fasciculus
commorabitur inter ubera mea in corde meo conclusus
quia non possum ei compati. non possum ei non commori quem genui
quem lactavi et illum non amare nequaquam valeo qui pro
me tot amaritudines toleravit. Quia vero dixerat

sequitur

qntū amaricata fuisset in passiōe filij: de gadio resur=
rectionis eiusdē et cōsolacoīs doloris sui in fructu pas=
sionis subdit. Botr9 cypri dilecto meo michi in vine=
is engaddi. Cyprus insula botros grādes et dulces
gnat. Cyprus interptatur floricio. Ostendens ergo
mater gaudiū suū de resurrectione filij / dilect9 me9 (3piat)
michi est botrus cypri. dulce s. gaudiū floricionis
Re floruit em̄ caro ei9 et amaritudo mea versa est
in dulcedinē. et dolor me9 cōuers9 est michi in gau=
diū et ego que in morte ei9 cū ipo emarcueram: cū
ipo reflorere refloresco. Ipē qz michi fcūs est botr9
cypri .i. magnū et dulce gaudiū in vineis engad
di. cū videlicet fructū passiōis sue ↄsidero qui ap=
paret in vineis engaddi. Est aūt engaddi locus vbi
sunt arbores balsami. ~~que nascuntur et crescunt in en~~
~~gaddi fideles xpi~~ qs appellat vineas. qz vinearū
more coluntur. Interpretat̄ aūt engaddi fons hedi. Per
arbores ergo balsami que nascuntur et crescunt in en=
gaddi fideles xpi designantur. qui in engaddi sunt .i. i
fonte hedi .i. fonte baptismatis vbi lauatur hed9 et fit
~~agnus~~ agn9: spūaliter nascuntur. et in fide radicati
crescunt et proficiunt ut arbores balsami spūali pin=
guedine fluāt. His igitur interpositis a mr̄e redit filius
ad prosequēdam pulchritudinē mr̄is dicēs. Ecce tu
pulchra es amica mea. ecce tu pulchra oculi tui colū=
barū. Cum decor nardi de mr̄e fragrauerat ad filiū.
nard9 aūt est herba humilis humida et calida cōmēdet
mr̄em ab utroqz et dicit. Ecce tu pulchra es amica ~~m~~
mea ppter humilitatis decorē. ecce tu pulchra es ppter
calorē dilectionis. et ppter pulchritudinē est amica.

et pp̄ter simplicitatē tuā est mea singularit᷑ et ipse q̄ui sim=
plicitatē exp̄mit dicēs. oculi tui columbarū. Na in columbis
designatur simplicitas et innocēcia. Oculi aūt sūt duo. intellcūs
videlicet. et affectus. Isti oculi columbini sūt innocētes et sim=
plices. cū intellcūs est sine errore et in veritate scripture
nichil intelligit nisi veritatē. cū affectus in deū est absq̄z
mūdana concupiscēcia et in ope dei nichil concupiscit mū=
danū. nichil q̄rit nisi deū. Ecce tu pulcer es dilē=
mi et decor9 lectul9 nr̄ florid9. tigna domorū nr̄arū
cedrina: laq̄aria cypressina. laudes ergo pro laudibus
refert nr̄ filio dicēs. Ecce tu dilē mi pulcer es scd̄m
deitatem et scd̄m huāmitatē decor9. et q̄m ipē pluries
iā ipsam animā vocauerat: amic9 āt et amica ī eodē
et eadē domo cohabitāt: statim ipa tractat de lecto et
de domo. Manet xp̄s in eo qui diligit eū. Sed qui diligit
filiū. diligit et matrē. et ita vtrq̄z manet in eo qui diligit
alterū. s; tn̄ aliter et aliter. nā in corde diligētis se manz
fili9 p inhabitātem grāz. mr̄ vero p deuocionē ipi9. et p īse=
pabile osorciū mr̄is et filij ipīe dilcōnis affcū. Dicat
ergo lectulus nr̄ florid9 est. ac si dicat lecul9 si nr̄ est flori=
dus est h᷑. est si aut̄q̄ ꝯsciēcia nobis est quietis lectulus.
ipa est florida h̄ns decorē pariter et odorē. vt sit decora
p ornamēta virtutū. et in opib9 odorifera per exem=
plū. Deīn de domib9 subditur. Tigna domorū nr̄arū
cedrina: laq̄aria ~~aūt sūt~~ cypssina. Tigna siquidē ad
fortitudinē dom9. laq̄aria āt sūt ad decorē. Dom9 aūt
aīe scē. Tigna ergo sūt virtutes et grē. sine q̄b9 nō est sa=
lus. laq̄aria sūt diuisiones amministracionū et opacio=
nū et q̄dā grē que sūt ad decorē anime. licet nō neces=
sario reqrātur. ad salutē: vt pphecie gnā linguarū.

virtutes discretio vel spiritum et huius similia que velut laquearia corruunt si tignis fortiter non adhereant. Tigna ergo domorum cedrina debent esse .i. ut virtutes non vermiscant. non putrescant: sed per humilitatem in profundum radicante. crescant non mensum sicut cedrus laquearia debent esse cypressina .i. quia et si ille gratie que per laquearia designantur dilatantur interius et manifestantur. ad utilitatem proximorum: tendunt tamen in acutum ut cypressus constringuntur in unum. Tendunt enim in illum qui vere est unus et tendunt in illam unam de qua dicit propheta. unam petii a domino hanc requiram. Cum vero premiserat de lectulo florido: ostendit filius quia laus non floret nisi per humilitatem sit laudus et quia nullus floret nisi ipse in eo floreat. Super quem non requiescet spiritus nisi super humilem. Unde non dicit ego sum flos mortuum. sed ego sum flos campi et lilium convallium. Signatur autem duplex humilitas in campo et convallibus. Nam sunt quidam qui humiliant se maioribus. et se ipsos sibi et comparibus suis humiliter committuntur et isti designantur per campos. Talem se ostendebat apostolus cum diceret Non enim audemus inserere aut comparare nos quibusdam qui se ipsos commendant. sed ipsi in nobis nosmetipsos metientes et comparantes nosmetipsos nobis non in mensum gloriamur. Alii sunt qui humiliant se comparibus et minoribus. sicut terra que ab equalitate sua descendit et fit convalle. Talem se ostendebat apostolus cum dicebat. Ego sum minimus apostolorum qui non sum dignus vocari apostolus. Illud etiam attendendum est quod lilium altiori et fortiori stipite transcendit in flore quam herbe cetere et quia maior humilitas plus ascendit et proficit et minor humilitas minus. ideo flos attribuitur campo et lilium convallibus assignatur. Sed quia quantum unusquisque per humilitatem crescat in christo: tantum christus crescit in eo

in hoc ipsum xpus ostendat qui de seipso dicat Ego sum flos
campi et lilium conuallium. Deinde commendationem matris quam
ceperat prosequitur dicens. Sicut lilium inter spinas sic amica
mea inter filias. Ac si dicat. Sicut lilium spinis est in co-
parabile. sic inter filias hominum nulla matri mee comparabi-
lis inuenitur. Omnis enim alie spinam habent. ista autem inter
//sine ut lilium // spina. Sequitur autem ex persona matris. Sicut
malus inter ligna siluarum: sic dilectus meus inter filios
Malus siquidem florem rubeum pomum producit sic xpus de sanguine pas-
sionis sue produxit ecclesiam. que designatur in malo punico, pro eo quod
ecclesia in unitate fidei diuisos gradus et in ipsis gradibus diu-
sas personas colligit sicut malum punicum sub uno cortice di-
uisas cellulas. et in ipsis cellulis grana plurima comprehendit
Igitur sicut malus incomparabilis est in fructu: omnibus lignis siluarum sic
inter filios hominum nullus est xpo comparabilis. Sunt enim ligna silua-
rum sterilia et infructuosa in comparatione illius. et uniuerse iusticie
sequitur nostre quasi pannus menstruate. Sequitur. Sub umbra illius quem desideraui se-
di et fructus eius dulcis gutturi meo. In hoc autem uersiculo et in sequente
beata uirgo duo que sibi promissa fuerant ab angelo ostendit impleta
Dicit ergo sub umbra illius quem desideraui sedi. ipsa quidem desidera-
uit altissimum et desiderando rogabit. Veniat dilectus meus
in ortum meum. Dictum est autem ei ab angelo. uirtus altissimi obumbrabit
tibi i. umbra fiet que erit tibi ad protectionem et refrigerium
Umbra ei facta cum carnem assumpsit ut sub umbra carnis deitas
occulta lateret. Dicit ergo desideraui altissimum. et ipse factus
in umbram. et sic sub umbra illius quem desideraui sedi habens refrige-
rium ab eo. et fructus illius quem desideraui uel fructus illius umbre
i. humanitatis assumpte dulcis fuit gutturi meo. Fructus autem ille
est resurrectio. et in celum ascensio. In quo fructus dulcedine spiritua-
le guttur anime delectatur. Consequitur illud promissum angeli. Spiritus
sanctus superueniet in te completum ostendit cum dicat. Introduxit

me rex in cellā vinariā ordinauit ī me caritatē. Et
Et vocat hoc pro nomē me discrecōem ⁊ significā
cōm et est sensus Rex introduxit me singulariter
et principalit' in cellā vinariā sancti spūs ⁊ impleuit
me grāciarū cōletificāt animā· nō dās in vnā men
surā vini sui· sȝ totā cellā ⁊ ipe ī me. ⁊ ī mea per
sona ordināuit caritatē quā aūq carnalē mi'ribi'
ipsi in carnaliti· auā vō spūalē eāie pēt spūali
ter eū diligēti cōmisit. Vel sic Ordinauit ī me
caritatē· ut q ipm ardēns amabā· cepit amare ⁊
proximū· Vñ statī tāq feruore caritatis accensa: excla
mabat ad oēs aīas fulcite me floribus stipate
me malis qz amore langueo ⁊ fulcite me flori
bus nitijs bonorū opm ⁊ stipate me malis ut flo
res ī fructus maturos trāseāt ⁊ tanta ad psōis pue
niat cōplemētū Et hoc clamo qz amoē ⁊ p amoē
langueo In me fortis· ī vobis lāgueo In me fir
ma ī vobis infirmor vobis scādalisatis· ego vror
In me sana· ī vobis vulnerata caritate sū ego et
hoc vulnus caritatis clamare me cogit ⁊ dicē fulcite
me floribus stipate nō q̄tū ad psonā meā· qz bn
sū cōstituta qz leua ei' sub capite meo et dextera
illi' amplexabitur me Per intelligit leua oīa
bona v'tutes ⁊ q' pstantur in via ut ad dexterā
et(er)ne btītudīs veniat' Dicat g' leua ei' ⁊ q̄ etc si
dicat pt caput meū ⁊ mēs mea sunt cubet
de ōmibus bonis spūalib' q̄ p manū leua p
stat' ī via: specialit' fecit in pulvinar dūs.
⁊ dextera ei' ī qua sūt delectacōes patrie ample
xabitur me singularit. ut crac' cōstricta bombe
āplius ei sim cōiuncta Sequit' at ex psona filij d

bū gutēbis ad uineēculas Adiuro vos filie ihēru
salē p capreas ceruos qꝫ caporū ne suscitetis ne
qꝫ euigilaē fraātis dilectā donec ipā velit Si
quidē xp̄s ꝫ filius btā v̄go a multis quasi dormiēs
credit' quia ergo deuotos nō statī assurgit ad vīdictā
et ergā deuotos nō statī assurgit ad misericordi
am. xp̄m talit' dormiētē excitabat abacuc dice
ns Quaē nō respicis sup iniq̄ue agētes. et taces
impio deuorāte se: Et malachias Ergo nūc btōs
iustorū
dicim9 arrogātes Siqdē edificati sūt facientes
impietatē & paulo añ Quod emolimētū quia
custodiuim9 mādata dm̄ ꝫ qꝛ ambulauim9 tristes
corā dn̄o: Dicit ꝫ xp̄s Nolite suscitaē neqꝫ eui
gilaē fraātis dilectā. s; expectataē patiēt. donec
ipā velit. volētē ipā & deuotis postulaē miseri
cordiā. et cōtra deuotos suscitaē vindictā sicut oste
dit eius infinita miracula. nec dehortat' filius qū
ad matrē suā clamet deuot9 aīm9. s; ne cōt ipaz
murmuret impaciēs. a' insultet impb9 Adiurat
at filias ihrlm p capreas ceruos qꝫ caporū x pillas
v'tutes q'i istis alib9 figurāt' qb9 similari debent
fideles aīe Itā sic' caprea q acutū visū habet an
te contēplari debem9 qꝛ nō sūt cā malis pena & celes
tis q̄nqꝫ differtur grā. & sic' cerui deuoraē debem9
serpētē supbie q ideo fūt hoīez exptē benignitatis
et paciē: qꝛ de se p̄sumiēdo credit se dignū psperis
et īdignū aduersis Quia veō de suscitatiōe mētis sue
l; p̄dixeat filius: ipā vō suscitai ꝫ ~~euigil~~ euigilaē
nolēte: ipē filius suscitat' & euigilat. ondit mater q
licet filius tardaē videat' nō tardat s; adiuuaē et

miseri festinat Dicat g° ad invenculas Vox dilecti mei
pro me tris e ut audistis et ego vbis de ipso dico qui
ipse ad adiuvandu festinat et de moes gaultat po-
tens: na Ecce iste venit saliens i motibus trasiliens col-
les Acsi dicat Desiderabat adiutorii eius pñcia
et ecce iste venit Venit igi pfestinacione saliens tra
passu et cursu saltu accelerans et saliti motibus pede
motes conculcans et trasilit colles eius subiaces Montes
at vocat maiores demones Colles vo minores Unde
zacharias Quis tu mons magne cora zorobabel
i planu Acsi dicat Quis ut quantus es otu mons
magne otu magnae zabane cu superbia cu psumpti-
o humiliat et coplana cora zorobabel p quem figu-
ratus e xps Salit ergo de mote i mote et colles
trasilit cu minoribus demonibus quida fralitates sbacto
pede conpmens potencie sue vnu de maioribus conul-
cat ps alium abulans sicut dicit pphetia Sup aspide et
basiliscu ambulabis et conculcabis leone et dracone Cu-
ius eius pñcia atque potencia effugere no possunt malig-
ni spus: ostendit mat dicens de filio Similis e dilec-
tus meus capree hinuloque cervorum Cu vbo gloriosi
Iob dicens de xpo dicens Prudencia eius pcussit su-
pbu et obstetricante manu eius eductus e coluber
tortuosus Et igitur xps capree similis i acumine vi-
sus et clare videt astucia diaboli et ab eius prude-
cia se no pt occultare superbus Cu ita sicut dicit sa-
lomo in pabolis Iustus et pdicio cora dno ipe e as-
similis e hinulo cervorum q serpentes extractos de ca-
vernis interficit Ita obstetricante manu divine po-
tencie de mentibus pctorum male pgnantu educitur

dyabolus q e coluber tortuosus Quia vo dixerat ecce
veit saliens: ut ondat celeritate & festinatia veniens
statim subdit En ipse stat post parietem nostrum respici
ens ~~per cancellos~~ per fenestras. prospiciens per cancellos &c
Alia litera preceia In quo vbo dei venientis notatur
beneficia Dicat ergo En ipse stat qui nos iuvare et
pro nobis pugnare paratus Stat autem post parietem
nrm hic e paries ad quem se convertit ezechias & flevit
videlicet obstaculum diuine visionis ~~& egre~~ cogitoib ex
ex peccato primi parentis Post hunc parietem stat dns assistens
nobis & videns nos licet non videatur a nobis & ipse e
respiciens per fenestras nras. nam de supernis respiciens a
ciam per occultam inspiracionem illuminat fenestras sensuum
nrorum ne per ipsas intret mors domos conscientiarum
nrarum Unde dicit iheremias [illegible] Mors ascendit per fe
nestras nras Ingressa e domos nras. Ipse respi
ciat per retia & suo respiciens retia omnium temptacionum que pe
dibus nris expandit dyabolus evanescere fecit Ipse enim est
ille rex qui sedet in solio iudicii sicut dicit salomon et
dissipat oe malum intuitu suo sequitur 2 capitulum En dilectus
meus loquitur michi Et agitur in hoc capitulo de assumpcione
bte virginis. que adveniente tempore oportunitate ideoque ad ce
los demonstratur assumpta ut pro nobis fiducialiter ex
oraret Dicat ergo mater de filio En dilectus meus loq
tur m Et si dicat Intuitu desiderat miseri & pre
filius meus qui me vocat ad regnum ut ipsi grate
et prouocem ad iram Ita ecce dilectus meus loquitur
michi et dicat Surge propera amica mea columba
mea formosa mea & veni: Et si dicat Surge
ab illa ruina generis humani de qua cum e homo tua es.

et in t'ra ibis Surge ip̄ amica mea. anima mea
custos ⁊ d'morū ꝯsan sertorū Surge columba mea
simplex nō inuida sp̄u s̄co illustrata Surge formo
sa mea tota pulchra i q̄ nō ē macula ⁊ vbiq̄ ꝑhoc
pronomē mea. distīccio ⁊ significācia q̄ singularē ꝑ
cellencia designat' Surge Et veni. ad regni cōsor
ciū ad celorū assumpta palaciū: Veni ip̄ ꝙ̄li iam
requirit oportunitas tēpis Iā enim hyemps trāsijt vber
abijt ⁊ recessit Hyems est vita p̄ns. i q̄ nos mor
talitatis nr̄e frigid⁹ torpor astrīgit Hyemis pluui
est i mutabiles vite p̄ntis misie Dicit g̊ veni
q̄z s'c'dm diuīe p̄destinacōis statutū: iā tibi hyems
trāsijt ⁊ ymbres hyemis recesserūt Veni ꝙ̄li ipm
postulat tuorū ꝓrogatiua meritorū de q̄b⁹ s̄bdit'
Flores apparuerūt in t'ra nr̄a Hec t'ra ē ille ag
ger. q̄ nondū floruerat. ⁊ tn̄ flos ei⁹ fragranciam
in tantū odorabat ysaac i filio Hec t'ra ē b̄ta v'go q̄
illū firmū sublime ꝓduxit. de q̊ dicit ysaias In
die illa erit g̊mē dn̄i i magnificēcia ⁊ gloria et
fructus t're sublimis Inhac t'ra flores apparue
rūt. decor videlic ⁊ odor gr̄ciarū v'tutū ꝯpe
rū Hec est q̄ tp̄s ē metēdi q̄ seminasti hoc est ꝙ
dicit' Temp⁹ insicionis ⁊ temp⁹ messis aduenit
Alia ē l'ra Igit' ꝓsemēte meritorū accipe mani
pulos p̄miorū Ideo est veri. q̄z sic excelene r̄grit
nitatis. q̄z Vox turturis audita ē i t'ra nr̄a Dic
si dicāt in t'ra nr̄a .i. isolida stabilitate nostri
regni audita ē vox turturis .i. eccl'ie q̄ cognouit
temp⁹ aduēt⁹ sui ad dn̄m q̄d ꝓfid⁹ ꝓplus si
nagoge nō cognouit Ascēdit g̊. vox turturis

ad dominum clamantes · et petentes auxilium oportunum
quia ficus protulit grossos suos · de quibus nunc Omnes
munitiones tue sicut ficus cum grossis suis · si concusse
fuerint cadunt in os comedentis Per munitiones anime sunt
virtutes · et virtutum opera Sed si vehementes temptationes ad
virtutes concutiant cadunt bona opera velut grossi
in os temptatoris et devorantur ab eo vinee florentes
de facili leduntur sicut dicit Iob ledere qui in primo flore
botros eius vinee florentes Odorem dederunt cum
bonorum operum suaviter redolet fama Sed si florente vi
nea in modicum frigus ut estus tetigerit · districtus flo
re botrus perit Sic plerumque bonorum operum fama ·
prosperitas ut adversitas seculi tabescere facit Quoniam igitur
et ficus protulit grossos et vinee florentes ope indi
get contra predicta pericula pro instructione eorum dicitur ad
beatam virginem Surge propera amica mea speciosa mea
columba mea et veni tuis precibus eciam invitatur pro
illum modum qui sequitur In foraminibus petre in cavernis
macerie ostende faciem tuam Foramina petre vulnera
sunt manuum et pedum Christi De quo dicit apostolus petra autem
erat Christus Caverna macerie est vulnus in latere Dicit ergo
Ostende faciem tuam in foraminibus petre in caverna
macerie Et sic dicat Cum vulneribus meis et inter vulne
ra mea ad interpellandum pro peccatoribus tuam faciem represe
nta Et quia cum decore meritorum iuvat ipsa dulcedine
precum dicitur ei cum representacione faciei Sonet vox tua in
auribus meis quia magnam habet virtutem Vox enim tua
dulcis est in precibus et ideo dulcis quia Et facies tua
decora est quia videlicet in facie tua decor virtutum mi
rabilis innotescit Sequitur ex persona matris domini

Capite nobis vulpes paruulas que demoliunt᷑ vine-
as. Ipsa similitudine sicut precedens ondit visibiliter ad pad-
iutorio ecclesie ad celum vota: ne florentibus vine-
is vulpes noceant. proinde excitat et inuitat docto-
res vt hereticos exterminent ab ecclesia de gentibus dicit᷑
Capite hoc est deprehendite et debellate nobis ad glo-
riam et honorem filij mei patris et meum vulpes paruulas
quia que ipse demoliunt᷑ vineas. Etiam facile vinea
enim nostra floruit vulpes autem vocat hereticos versutos et
anfractuose et distorte ambulantes et scripturam sacram
que se fingunt humiles et paruulos ut amplius noceant. Ipsi
demoliunt᷑ rodendo corrumpendo in vineis hoc est in cer-
dentibus flores et germina virtutum et vicia stercorum operum
Alia hec causa quare vulpes excitat studium doctorum di-
cens: nam vinea nostra floruit. Vnde significans per vin-
eas et vineam. omnes enim est vna ecclesia. vt non alteri
ores ad hoc opus reddat illos quos excitat. subdit
inquit Dilectus meus michi et ego illi: Sicut si diceret
Dilectus meus vinitor michi et precordialiter dixit michi surge
propera. quia vinee florentes odorem dederunt. Et ego il-
li singulariter vinitor. ad auxilium florentis vinee
vos inuito. ut ipse pascatur et delectetur in votis. Qui
pascitur inter lilia donec aspiret dies et inclinentur vm-
bre. lilia adustis corporibus mederi solet. verum in so-
litudine magna atque terribili per quam iste mundus ~~desi~~
designatur sicut dicit moyses in deuteronomio. Serpens
est flatu adurens. Iste serpens dyabolus hoc est de cuius ore
sicut dicit iob procedunt lampades sicut tede ignis
accense. Hos autem dyaboli sunt heretici qui mentes audien-
tium accendunt ad ardorem perfidie que velut teda modo

re suave et lumen obscurum habent quia suave est quod redolet
sed nigrum est quod lucet. Olet enim per sanctificationem iustitie
sed obscurum ardet per perpetrationem nequitie. Vult igitur in-
nuere quod doctores ecclesie medeantur adversis mentibus
quas corrumpit venenum perfidie procedens ab hereticis tamquam
errore serpentis et hoc modo sicut lilia in quibus pascitur
dominus christus in quibus delectatur donec aspiret dies lucis vi-
delicet vite eterne que vesperum non habet et donec
inclinentur umbre christus donec transeant et deficiant errores
et ignorantie et tenebre presentis vite. Eius itaque dominus
quia pravitate hereticorum convertit se mater ad filium. Et quia iuda-
icam perfidiam opere implorat filii dicens Revertere similis
esto dilecte mi capree hinnuloque cervorum super mon-
tes bethel. Et residuum. Revertere dilecte mi super mon-
tes bethel: per montes superbia et elatio demonstratur
Bethel interpretatur domus consurgens. Domus ista fuit
synagoga que contra dominum surrexit ut hostis si-
cut dicit per micheam sermone Verba mea bona sunt
cum eo qui recte graditur. Et econtrario populus meus in adversa-
rium consurrexit. Rogat ergo dominus ut ad populum iu-
daicum qui tamquam adversarius consurrexit et quem propter superbi-
am perfidie sue deseruit misericorditer revertatur sitque
similis capree hinnulo que cervorum qui locum quem deseruit .. non sic des..
quam aliquam ad eam revertatur. Sequitur capitulo tertio. In lectulo
meo per noctes quesivi quem diligit anima mea. In hoc
autem capitulo recitatur populi iudaici delicti admodum et
sollicitudo beate virginis pro salute eiusdem populi de-
signatur et respiciunt verba ad tempus dominice passionis.
Dicit ergo per noctes tribulationis et tristitie mee.
per noctes passionis et sepulture filii mei. per noc-

tes ignorãtie & erroris populi mei q̄sivi quē diligit
aīa mea i lectulo meo i tranquillitate s. mētis & q̄ete cōte-
placōis il q(uo)d lecto cū ipo iocūdari cōsueverā Quē-
sivi eū ibi Et nō inveni illū qz nō erat i mēte mea
quies & tranquillitas s(ed) iugis dolor atq(ue) turbatio · et
dixi mecū i mēte mea Surgā et circuibo civita-
tē p(er) vicos et plateas · q̄rens quē diligit aīa mea
Quesivi illū et nō inveni Ac si diceret Her meā
tractatu · tribatq lecto meo surgā & nota gressu p(ro)-
pedū q̄ cōsideracōib(us) p(ro)gressu circuibo civitatē ih(e)r(usa)l(e)m p(er)
vicos & plateas In vicis qui angustiores sunt status
illorū p(re)latorū exp(ri)munt(ur) quos timor gehēne pudor se-
culi · ut aliq(ui)d humana difficultas ne omnino peccēt libe(re)
coangustat et cōstringit In plateis vero q(ui) lati sunt illorū
status notat(ur) q(ui) corruptibiliter abeunt · & excusso freno: seip-
sos sibi ad peiora dilatant Dicit ergo beata virgo Cir-
cuibo civitatē & illos cōsideravi q(ue)sivi cū aliquo timore ·
et illos q(ui) absq(ue) timore ullo filio meo parabant crucē
Et sicut in mēte dixi sic feci qz q̄sivi eū apud eos ·
et nō erat cū eis p(ro)p(ter) devocionē fidei Sequitur Invenerūt
me vigiles qui custodiunt civitatē Ac si diceret ego nō
inveniens filiū i viis ih(e)r(usa)l(e)m ab illis inventa sū & afflic-
ta cū filio · nā vigiles scribe & pharisei q(ui) custodi-
unt civitatē ex officiū habuit custodiendi civitatē invenerūt
me Sed ego ab eis inventa et afflicta i ipis magis-
tribus nō inveni dilectū quē q̄sivi Ita interrogati sunt
ab ea Nū quē diligit aīa vidistis · Et eos interro-
gati nō respondet: apparet q(uod) i ipis nō erat xp̄s p(er) cog-
nicionem · q(uia) i ipis nō erat p(er) amminiacione Ubi autē
invenerit dilectū & quāta sollicitudine gerat pro

salute populi sui: verba sequentia manifestant dicit enim Paululum cum pertransissem eos inveni quem diligit anima mea
tenui eum nec dimittam donec introducam illum in domum
matris mee et in cubiculum genitricis mee Et sicut dicitur
Paululum id est paulo post cum pertransisse eos qui erant in
vicis et in plateis et cum pertransissem vigiles: illum quem
diligit anima mea inveni: in fide centurionis gentium
et fide mulierum qui resurrectione vivicaverunt Et
sequitur tenui eum De hac tentione dicit ysaias ad do-
minum Non est qui consurgat et teneat te Et dominus per
ezechielem Quesivi virum qui interponeret sepem et staret
oppositus contra me pro terra ne dissiparem et non inveni
Ostendit igitur hic virgo quomodo indignatus erat dominus contra
vineam suam plebem iudaicam [illegible] in amaritudi-
ne et ferebat labruscas et facere debuisset uvas et
dixit Tenui eum ne vineam suam dissiparet omnino:
et sequitur Nec dimittam eum Econtrario post istam
in furore ipsius retinebo Quem enim dominus precibus sanctorum
teneatur ipsemet ostendit dicens ad moysen Cerno quod
populus iste dure cervicis sit dimitte me ut irascatur
furor meus contra eos Dicat ergo non dimittam eum sed
semper tenebo et instabo precibus donec introducam illum ad
matrem suam genitricem meam plebem iudaicam et per fidem
habitet ibi tam in domo tam in cubiculo Significatur
autem per domum laborem active vite Martha enim exce-
pit eum in domum suam per cubiculum vero lenis quies
vite contemplative significatur Per hec igitur verba creditur ple-
bi iudaice utriusque vite status permittitur contemplative
videlicet et active Textus Adiuro vos filie ierusalem per ca-
preas cervosque camporum ne suscitetis neque evigi-

lare fratris dilectam donec ipsa velit. Apparente sol-
litudine quam nunc gerit pro ecclesia: vel pluribus filiis istum
consilium ut sic super ipsius in parientes ad pariendum et super-
antes ad longanimitatem inuitat. Dicet in paciencia vel unde
et festinancia in primat et constringet. Conscripsit autem de
laudibus matris cum admiratione scribit dicens. Que
est ista que ascendit per desertum sicut virgula fumi
ex aromatibus mirre et thuris et vniuersi pulueris
pigmentarij. Ascendit siquidem beata virgo ascensiones in cor-
de suo disposuit. Ascendit de virtute in virtutem profici-
endo in quibus sunt exterius. Ascendit per desertum vel per
mundum quem pro deserto habuit. Sicut contempnens mun-
dum et eius gaudiis spiritualibus adhesit delicijs.
Ascendit autem sicut virgula per rectitudinem intencionis et operis
per graciam humilitatis per perseuerancie soliditatem propter
extenuacionem carnis sue. Virgula enim recta est et solida
gracilis et humilis. Item virga dicitur fumi quia fumus agilis
est et de ignis calore procedit et ascendens ab humanis
disparet aspectibus. Et beata virgo per officiositatem suam
angelis fuit que ad beatam elizabeth se transtulit as-
cendens in montana ut ei ministraret et filio de ipsa
nascituro. Agilis fuit quia leuitas sua leui saltu perdicti
vel transiliens omnes vanitates spinas et foueas transili-
uit. Item in ardore spiritus sancti quem sensit ascendendo proficeat
in gracia. sic ascendit in gloria quia velut disparens omnem
humanam cogitacionem excedat et quia ad laudem istius virgu-
le non videbatur sufficere predicta commendacio de ipsius
odore subditur. Ex aromatibus mirre et thuris et vni-
uersi pulueris pigmentarij. Ista enim virgo omnium virtutum
odore perfudit ~~eccl~~ ecclesiam ipsa enim habuit omnem

aromata v̄tutu̅ Vn̄ dr̄ Ex aromatib9 mirre et
thuris ꝫ v̄niuı̄si pulueris que habet ꝫ fac̄ nouit
pigmētari9 ſ. ih̄s xp̄s om̄n largitor v̄tutu̅ per
mirra̅ q̄ ꝯdiu̅t corpa mortuoꝝ signat̄. ieiu
niu̅ ꝫ alie carnis maceracoēs per thus sua
uis odoris: oroīu̅ fragrancia designat̄ p ōm
n̄ſu̅ puluere aromatu̅: q̄z aromata teruntur
vt in puluere reducant̄ ꝫ ī puluere redacta ſ
immiscant̄: designāt̄ oēs v̄tutes condite pacia̅ et
humilitate Seq̄t̄ En lectulu̅ salomoīs sexagīta for
tes ābiu̅t ꝫ hunc v̄ſu ꝫ sepe inſeru̅t ang̅eli sicut so
dales xp̄i desiderātes q̄nto studio bt̄e v̄gini ang̅eli
famulent̄ ꝫ assistent Dicit gl̄o En lectulu̅ salomo
nis sexagīta fortes ābiu̅t ex fortissimis isrl̄
omnes tenentes gladios ꝫ ad bella doctissimi:
v̄niuscuiusq̄ ensis sup femur suu̅ ꝑpt timores noc
turnos lectul9 salomoīs .i. xp̄i vel pacifica bt̄a
v̄go dicit̄ ī qua deitas īcarnato capite dei fili9
requieuit velut ī lectulo Vn̄ ipa dr̄ Et qui creauit
me requieuit ī tabernaculo meo Cu̅ aūt sicut
dicit ap̄l̄s Omnes spūs celestes administratorij
sīt ꝫ mittant̄ ꝑpt eos q̄ hereditate capiu̅t salutis ꝫ
nō solu̅ ad ministeriu̅ hom̄ minores mittunt̄ spūs
sz etiā superiores ꝫ de ordie seraphin: q̄ ꝑp caritatis
tis ardore dicunt̄ flamma ignis vt ignis vestres
Vn̄ psalmista q̄ facit ang̅elos suos spūs ꝫ ministros 1°
suos igne̅ vrente̅ vt flamma ignis Ostendit̄ ilcō
q̄ ad custodiu̅ obsequiu̅ bt̄e v̄gis nō īferioribꝫ sed
superioris dignitatis ang̅eli deputati sunt. cu̅ dicat̄
q̄ hunc lectulu̅ salomoīs ambiu̅t sexagīta fortes de

de fortissis ysrahel Sexaginta vgīnē ābiebant
diligēti custodia et obsequiosa rvereācia angelica
spūs fortes vel fortissimos spūm. qui pro eo qd deū
assidua ōteplacōe i spirituali ysraelis noīe designā
Et isti fortes sexaginta dicunt nō ppt numerū sed
ppt numi misteriū Sexa ille nūs ex senario et den
ario ōstat ~~Sena~~ Senarius ad pfectionē significat
denarius qui q regis habet ymaginē et decē mēt
ise ōtinet prīū: angelicā desigt naturā q ad
ymaginē dei creata ē expssius et velut qdā
denariū tres habet potencias nāles. itellectum
volūtatē et memoriā. septē donis sci spūs in
signitas Huic sentencie cōcordat qd p decē drag
mas i ewāgelio novē ordines āgelorū et huma
na natura desigt Igit p sexaginta fortes illi sig
nat spūs. q i subtilitate naturaliū et habūdā
cia spūaliū graciarū et expssiori creatoris simili
dine qdā pfcōne ceteris pemīnē noscunt Horū for
titudo prudēcia et obsequij pmptitudo demōstrat
cū dicit Omnes tenētes gladios et cetera ōsequuntur
In gladio signat ptās debellādi malignos spūs
Cū dicit ad bella doctissimi ōndit ~~qz sit expe~~
~~dita qz pati ad plus~~ eorū prudēcia ad obviandū
tot omībus isultus demonū Cū d. vnusquisqz ensis
sup femur suū ōndit q sit expeditū qz pati ad
plus Sexa hoies pugnaturi dū expectāt adversa
riū sup femur suū extractū solet tenē gladiū
Vnū vero isti fortes huc laudū habeāt demōstrt cū
subdit. ppt timores noctūnos ad rpellēdū vide
licet nō solū teptacōes graviores. sz eciā illa brue

et modica q̄ p̄ timore nocturni desig̃ in psalmo.
ubi di̇ no timebis a timore nocturno Sc̄a p̄ ministeriu
angelorū sic ad btam virgine repulsa est oībus tep
tatio q̄ p conceptione filij nec eq̄ venialit̄ peccasse
credat̄ dext̄ Ferculu feci sibi rex salomō de lig
nis libani. colupnas eius fecit argēteas. reclina
toriu aureu. ascensu purpureu media caritate
constrauit ppt filias ierusalē In h̄ v̄siculo p̄ ppo
sicōne ferculi: btē v̄gis p̄uilegia comēdat̄ Fec
igit̄ rex salomō .i. xp̄us sibi ferculu su thronu. p̄
qd̄ deferret̄ ad noticiā homi̇ .ci. i carnacōi sue
btam virgine p̄paruit. et eādē sibi matrē fecit Locat
ferculu fecit de lignis libani Et interptat̄ libanus ca
dor vl thus. q̄ sctitate v̄gis cōpegit dn̄s ex odore bo
nor̄ opm̄ et cādore v̄tutu Colupnas fecit fercu
li argēteas In colupnis cōsistit fortitudo ferculi
Colupne aūt iste q̄tuor erat. et argēteē designate
p̄ p̄petates argēti Argētu siq̄d dulce sonat. fulget.
candet. et p̄cio valet. Igit̄ p̄ quatuor colupnas ar
genteas designāt̄. i mat̄ dm̄ dulcē sonū orōīs i p̄ca
bus apud dn̄m. splēdor sctitatis ad illuiacōez homi̇.
cādor v̄ginitat̄ i mēte. p̄ciositas maternitat̄ i v̄gie
Reclinatoriu q̄z aureu sibi fecit xp̄us i ferculo na
mēte v̄gis p̄fudit pulchitudīe sapie q̄ signat̄ i au
ro et illustrauit cogniciōn diuina et merito dicat̄ pos
sit q̄ caput sue diuinitatis reclinauit i ea Ascensu q̄z
purpureu fecit dn̄s Na purpura indicat regie
dignitat̄ et xp̄us p̄ assūpcōne carnis ascēdit et intra
uit i thronū sedē et reclinauit mūdo se regē Sc̄a i pas
sione sua de sāgwe carnis assūpte scripsit i se more

suo et in vestimento suo rex regum et dominus dominantium. Dicitur
autem ingressus eius in uterum virginis ascensus ad similitudinem
ubi versus dicentis Ascendet dominus super nubem levem et ap-
pellat nubem levem carnem scilicet christi nullius peccati pon-
dere pregravatam. Et bene ascendisse dicitur dominus descendens
in virginem. Secundum quod descendit in humanando deitatem: inde
ascendit in corda hominum per cognitionem. Quod autem
sequitur media caritate constravit propter filias ierusalem ubi
alia translatio dicit Infra ipsum lithostrati caritatem a
filiabus ierusalem refirmavit fecit: sic intelligendum est. Inter-
pretatur siquidem lithostratos sive gabbatha quod legitur in pa-
ssione domini sublime pavimentum. Designatur ergo per media
sive lithostratum lithostratum ipsa fides in ferculo que est quasi
quoddam pavimentum respectu sublimitatis columpnarum
Cristus autem faciendo sibi sedem in ferculo ea que erant
media inter sedem et linguam ipsius ferculi caritate constra-
vit et complanavit id est constravit ad insidendum paravit sicut
equus sternitur cum sedes in eo paratur. Sedem ergo fercu-
li christus caritate constravit quia non nisi in caritate manet
residet et quiescit. Hoc autem ferculum sic fecit et sic
disposuit dominus propter filias ierusalem id est propter salutem fideli-
um animarum. Sequitur Egredimini filie ~~syon~~ iherusalem
Et est verbum domini ad adolescentulas. Velut si dicat quia propter
filias ierusalem factum est ferculum ad ostensionem salamonis:
ergo o filie ierusalem egredimini ad videndum et videte
regem salomonem qui fecit ferculum in diademate in
honore carnis munde in quo coronavit et ad coro-
nam victorie preparavit eum mater sua virgo ministrando
ei de carne sua carnem mundam in qua diabolum vicit
quod nimirum fecit in die desponsationis sue hoc est in die

incarnacionis illius qua in utero virginis facte sunt nuptie divine
et humane nature. sive Christi et ecclesie. in die leticie cordis
eius. Dies enim illa qua Christus factus est homo cum hominibus fuit ei dies
leticie. nam et ipse dicit per Salomonem. Et delicie mee sunt esse
cum filiis hominum. Potest etiam versus iste exponi de matre syna-
goga et de die qua coronavit eum corona spinea. que dies ra-
tione fuit sicut nuptie Christi et ecclesie. que dies fuit Christo dies le-
ticie cordis eius. Illa sicut ne doluit: corde tamen gaude-
bat pro redemptione generis humani. Sequitur. Quam pul-
chra es amica mea. quam pulchra es. In hoc autem capitulo
cum laudes interius consistit filius et eam multipliciter laude
commendat. Dicat ergo. Quam pulchra es anima mea
in illis virtutibus que ornant animam. quam pulchra es in hiis
que carnem venustant. Postea laudat eam per partes
dicens. Oculi tui columbarum. Quod superius expositum est.
Sed hic secundum aliam translationem additur. excepto tacitur-
nitate tua. Sicut in hoc laudibus reddit quod non fuit
garrula sed tacite conservabat omnia conferens in cor-
de suo. Sequitur. Capilli tui sicut greges caprarum vel
capriarum: greges sunt omnium contemplationum que acie
contemplationis acute vident ut capree. et ad visionem
celestium ascendunt. de illo et per illum qui est mons montium.
qui est mons Galaad in se coacervans et consummans
omnia testimonia scripturarum. Nam Galaad interpretatur acervus
testimonii. Hiis autem gregibus universis comparantur capilli vir-
ginis id est spirituales eius cogitationes subtiles. et capiti suo
Christo firmiter adherentes. Sicut ipsa subtilius quam universi gre-
ges oculo contemplationis summe divinitatis penetra-
vit archana. Post commendationem vero ipsius in contem-
platione celestium: commendat ipsam a noticia scrip-

que ascendunt de monte Ga-
laad Greges caprarum

tuarum. Ideo enim decuit ut vas celestis sapientie ex parte
fieret a sapientia. Ipsa quidem se ostendit habere notitiam scriptura-
rum. et eorum que ad sanctos patres dixerat dominus cum in suo
dixit cantico sicut locutus est ad patres nostros Abraham
et semini eius in secula. Dicatur ergo ad ipsam Dentes tui
sicut greges tonsarum que ascenderunt de lavacro. Gre-
ges tonsarum sunt illi qui possessionum omnia tamquam vellera
deponentes omnia reliquerunt propter Christo. qui quanto plus se ab-
straxerunt de mundo: tanto liberiori animo sacras scrip-
turas intelligere potuerunt. quibus quia non fecerunt obstitere pec-
catorum tenebre. Illa lacrimis penitencie et devocionis
frequenter abluti: ascenderunt de virtute in virtutem: ut vi-
deret deum deorum in Syon. quod interpretatur speculum. ut
videlicet mundi cordis oculo deum conspicerent in spe-
culo scripturarum. Hiis igitur omnibus qui quasi grex domini in pascu-
is sacre scripture ruminaverunt assimilantur virginis dentes id est
sensus et studiositas quibus ipsa decerpsit attrivit rumi-
navit. et incorporavit anime sue velut herbas virentes
sacre ~~scr~~ scripture secretas Sentencias. Sequitur Omnes
gemellis fetibus et sterilis non est in eis. Et hoc loco: ad
tria prima refertur scilicet oculos. capillos. et dentes. que omnes ha-
bent gemellos id est geminos fructus ut fetus quia intellectus
et affectus virginis qui per oculos designatur et celestium
contemplacio que signatur in capillis. ingenium quidem et studiositas
que notatur in ~~dent~~ dentibus et in ipsa virgine fructum fece-
runt per meritum et in nobis per exemplum et in illis omnibus
oculis scilicet capillis et dentibus. nullus actus fuit sterilis
absque primo. quia postquam concepit filium: sic totum fuit in
fecunditate conditum. ut pia credatur de ipsa in omnibus motibus
operibus in ipsa fuit fructuosus et meritorius quod ipsi convenientibus

tis privilegium singulare. Textus. Sicut vitta coccinea la-
bia tua et eloquium tuum dulce. Ut si dicat labia tua
effusis ad dominum precibus sicut vitta constringit capillos.
sic cogitationes constringit et astringit capiti suo Christo
ne defluant ut elongentur ab ipso. Dicitur autem dilectus funiculus cocci-
neus. Triplex ille funiculus qui cum praedicatione trinitatis ver-
bum administret de coccino passionis. Et sicut ista prae-
dicatio cogitationes mentis constringit in Christo et conservat
in eo: ita fuit beatae virginis praedicatio. pro eo quod eloquium
eius deo dulce est in precibus. Textus. Sicut fragmen
mali punici: ita genae tuae absque eo quod intrinsecus
latet. Fragmen mali punici ruborem ostendit et cando-
rem. In genis autem mulieris species consistit et decor. Di-
citur autem maxime dominum speciosa propter ruborem verecundiae
et candorem mortene. Absque eo scilicet praeter illud quod intrin-
secus latet soli deo cognitum nemini manifestum. Nam quan-
ta sit spes beatae virginis ille solus novit qui dedit. Textus.
Sicut turris david collum tuum quae edificata est cum
propugnaculis mille clipei pendent ex ea omnis ar-
matura fortium. Collum beatae virginis sive cervix secundum
aliam litteram eminentiam sublimitatis eius designat propter
quam ipsa dicitur turris david quam Christus david videlicet
ex terra sua edificavit et erexit ut esset peccatoribus
munimentum et refugium. Haec turris edificata est cum propug-
naculis. Propugnacula autem ista sunt virtutes et gratiae
dignitates et praerogativae. meditationum puritas et operum sanc-
titatis vigor, ornatum et merita operum. per quae beata virgo promptitudo peccatorem
penitentem protegit et expugnat inimicum. Mille cli-
pei pendent ex ea omnis armatura fortium. Clipei
sunt virtutes quae repellunt iacula temptatoris. virtutes

s. per quas resistit contra temptaciones et insultus. Clipeus est pruden-
cia que repellit insidias dyaboli. Item clipeus est forti-
tudo que resistit contra impetus adversa adversitatum. Clipeus
est temperancia que repellit ignea tela concupiscenciarum car-
nalium. Armatura vero fortium sunt opera virtutum per quas
pugnatur et debellatur dyabolus quasi in gladio et la-
cea. Talia sunt opera iusticie: pietatis et misericordie: oraciones
et elemosine. Dicit ergo quod mille clipei pendent
ex ea et omnis armatura fortium. Nam ~~ad~~ defensi-
onem nostram et impugnacionem hostium ipsa nobis
subministrat adiutorium et omnia exempla virtutum de quibus
Duo ubera tua sicut duo hinnuli capree gemelli
qui pascuntur in liliis donec aspiret dies et inclinentur
umbre. Duo ubera beate virginis de quibus velut lac pie
subvencionis ~~beate virginis~~ dulcedo sugitur sunt affectus pie-
tatis et misericordie que velut capree acuto lumine
considerant quos et quanta indigeant ope et pro tali consideracione
distribuunt et perfestinatam subvencionem accurrunt velociter
ut hinnuli. et propter varios subvencionum modos hin-
nulos signantur quia pulchra sunt varietate distincta. Di-
cuntur vero gemelli scilicet sociales et consimiles quia valde si-
bi sunt similia et quasi ex uno fonte procedunt misericordie et pietatis opera
Dicitur autem quod isti hinnuli pascuntur in liliis quia misericordie et pie-
tatis beneficia que in ingratis moriuntur et deficiunt: in li-
liis nutriuntur et proficiunt que propter candorem et odorem bono-
rum operum liliis similantur. Hec autem ubera beate virginis lac su-
um propinare non cessant tota ista presenti vita donec
videlicet aspiret dies. i. donec veniat dies illa que
ad corpora de pulvere reformata spirabit spiritum vite
et vitam glorie et donec inclinentur et deficiant umbre

pn̄tis miserie Sequit͛ expo ſoīa vgis Vadā ad mōtē
mirre Et int laudes suas q̄ tāta doloē cordib͛ ex
p̄sentia passiōis filij: laudes ipiꝰ enarrātis excla-
mat vadā ad mōtē mirre Murra at d͛ amari-
tudine cōpassiōis i passiōe filij Et mōte mirre
d͛ q̄z maior acerbitas doloīs eē nō potuit i cor-
de matris Verū p⁹ dolorē subiūgit de ꝯsolacōne
doloris dicēs Vadā ⁊ ad collē thuris Thuris fra-
grācia dnīce r̄surrexiōis gratū odore demostr-
tꝰ odoris ꝯsolacōem collē thuris notat. ad quē p
doloīs lectū mēto se iturā p̄mittat Notādū q͛d d͛
mōtē mirre ⁊ collē thuris. cū collis sit minor mō-
te. isinuat̄ vide͛ q̄ tāt dolorī ꝯsolacio nō r̄spō-
dit Morientē a cū filiū ⁊ moriēs doloīs dolo-
re plene vidit ⁊ gustauit Sed licz r̄surgētem
videret nōdū tn̄ tāt plene vidit gloriā r̄surge-
tis Sequit͛ Tota pulchra es amica mea ⁊ macula
nō est in te Introducit͛ aūt filiꝰ ad prosequēdā ta
laudē matr̄ dicēs Tota pulchra es amica mea
q̄z i om̄ sensu corpis v̄ginalis īntegritatis mūdici-
am retinēs ⁊ macula nō ē in te q̄z i nullo corpa-
liū sensuū instrumēto: cōcupiscētie carnalis a
adhesit macula Vel sic Tota pulchra es mēte ⁊
et corpe et macula nō ē in te. q̄ te repellat vl
impedire valeat. q̄n de te dnō gratū offeras holo-
caustū Igit͛ Veni de la' de libano sponsa mea veni
de libano veni corōnaberis de capite amana. de
vertice sanir et hermō. de cubilibꝰ leonū. de
mōtibꝰ pardorū Libanꝰ ꝟ (idē) int͛ptat͛: candor ⁊ ē etiā
libanꝰ arbor thuris odorifera Notat͛ ergo bta

virgo ut de meritis veniat ad coronam et dicatur ei veni de liba-
no. veni de candore virtutum. veni de libano. veni de cedro
et fragrancia bonorum operum pro quibus primum recepta
ra. veni coronaberis pro multiplici victoria. Trina
videlicet triumphasti de capite amana de vertice sanir
et hermon. Ipsa enim triumphavit de malicia dyaboli que
signatur per caput amana. de mundana scilicet sapientia
a qua notatur in vertice sanir. De perfidia heretica: que significatur
per vertice hermon. Amana sive de interpretatur deus vigilia-
rum. et designat omnium demonum collegium. qui de te tempta-
cionibus hominem rodunt et semper ad eius submissionem vigilant
sicut dicit Job. Nocte os meum perforatur doloribus. Ac-
sidicat. Nocte dum videlicet in nocte pudeo os meum
et robur virtutis mee perforatur temptacionibus que sunt cause
doloris et sequitur Qui me comedunt scilicet temptatores non dor-
miunt. sed in multitudine consumunt vestimentum meum
bone scilicet conversacionis ornamentum. huic verbo concordat pe-
trus dicens Sobrii estote et vigilate quia adver-
sarius vester dyabolus circuit querens quem devoret. Huius
autem collegii quod per amana designatur caput est ille
princeps demonum. Cuius caput beata virgo contrivit. Sanir
interpretatur avis nocturna que de nocte volat et videre
timet ad solem. Tales sunt philosophi et sapientes huius
mundi qui ad lucem divine sapientie ceci sunt. ad sapientiam
volubilis mundi et ad maliciam subtiliter vident. de quibus
dicit Jeremias. Filii insipientes et vecordes sunt ut faciant
mala. bene autem facere nescierunt. De hiis triumphat beata
virgo et probat victoria coronatur que peperit sapientiam. per quam
sapientiam mundi stulta comprobatur. Ipsa enim coronatur de vertice
hermon id est de capitaneis hereticorum que ipsa universas

heses tenuit t vniuerso mundo Sermo eius intpretatur ana
thema vel separatus. hij sunt heretici de quibus sub nomine effraim
dicit ozee ad iudam t ad viros fideles et catholicos. prin
cipes filiorum effraim dimitte eum separatum est conuiuium
eorum. Et fidicant heretici perfidia principat tu ydolatria
Cuius vir catholice dimitte eum. ne communices cum heret
icis: separatum est enim conuiuium eorum Ita anathematizata
est eorum doctrina perfida et falsa religio Coronatur ergo
de cubilibus leonum. de montibus pardorum. quia illos aufert
ert dyabolo quos per ea designat significat ac cubilia.
torpore et mollicie luxurie per leones intelligunt
superbi. ut crudeli. potentes huius seculi. quos tamen velut leones
sic emollit luxuria. ut in cubilibus libidinum suarum tor
peant et marcescant Unde de muliere meretrice dicitur in prouerbiis
lib. Multos vulneratos deiecit et fortissimi quique inter
fecti sunt ab ea Pardus quia est diuersicolor et quibusdam notis
siue maculis variatur. illos designat qui bonis operibus ma
la commiscent. quos quia procolore diuerso dominus arguit
per ieremiam dicens Numquid auis discolor hereditas
mea mihi: Tales tamen debent humiliari ex opere malo:
pro quod bonum opus inficiatur. ex ipso tamen opere bono in superbi
am extollatur quia superbia per montes exprimitur. cum dicitur
de montibus pardorum Et quia talibus per beatam virginem
subuenitur quia illis qui per leones signantur: ideo ipsa de
cubilibus leonum et de montibus pardorum coronari dicitur
Sequitur Vulnerasti cor meum. soror mea. sponsa mea v
vulnerasti cor meum in vno oculorum tuorum. et in vno
crine colli tui Alia translacio dicit perculsisti nos corde
totam videlicet trinitate Dicit ergo vulnerasti cor meum
vulnere caritatis In vno enim x in vnitate oculorum tuorum

affctus videlicet et intellectus q' in te ita sint unu qd'
no aliud desiderat affctus n' qd desideradu iudicat
intellectus Uulnerasti in uno crine ceruicis tue et in
unitate cogitacionu tuaru q sic adheret capiti suo
xpo q mihi aliud dicit n' illud psalmi: una petii
hac requira Dicat g' dns se caritate vulneratu et cor
de perfossu in uno oculoru et i uno crine matris
sue. qr de corde eius triplicat hec vnitas: et eius recor
dacione nulla delet obliuio. sic fieri nequit ne vul
nus cordis ymagine no sentiat Uocat at dns matre
sua. sorore et sposa sorore pp humane nre gaubernu
sposa pp i concussa fidei constancia. cu em i tpe passio
nis fides aptoru vacillaret. ipa velut sposa spo
so suo sn fidei titubacone constant adhesit Ipa eciam ve
lut sposa sposo suo familiarior: maiore i sposi bonis
obtinet porcione Quantu at ea concupiuit sponsus ce
lestis ondit i canticis cu dicit Species mulieris exhi
laret faciē viri et sup oem concupiscencia hois supducit de
sideriu Species siqde mulieris viru potete humiliat. se
veru et austeru emollit Et huius mulieris speciem sic eius
concupiuit dns et elegit. q ipa eius desideriu in tm super
duxit. et ad tm excessu pduxit q ad nram infirmita
te humiliat9 oipotens. et q est vita iueniu emollitus
est ad morte Debet sposa d' canticis Pro est ver
illius pre filios hom Et paulo post Adiutoriu scdm
illu est et columpna et requies. Libeat g' ibi attendere
sposa. qualit p'me spose sit opposita Prima igit' sposa
de costa viri sui facta e Hec de carne huius spose fctus
est sposus eius Unde i ecclesiastico d' ad dnm Innoua
signa et immuta mirabilia Mirabile siqde fuit de

costa viri formare mulierem· i(n)mutacio mirabilium e(st) q(uo)d de so
la carne mulieris formatus e(st) homo Ceterum cum de osse viri
formata e(st) cio mulieris signum fuit q(uod) p(er) mulierem humana
infirmacio n(ost)ra facta est ut signorum innovacio· cum
de carne mulieris factus e(st) vir p(er) q(uo)d significatum e(st) q(uod)
p(er) hac generacionem humana n(ost)ra ab infirmitate reu(er)tet(ur)· ad
firmitatem Illud q(uo)q(ue) nondum e(st) q(uod) p(ri)ma sponsa f(a)c(t)a est
in adiutorium viri· dicente d(omi)no faciamus homini adiu
torium simile sibi Infirmum a(u)t(em) e(st) adiutorium q(u)o mulier
Hic a(u)t(em) dic(itur) Vir eius no(n) est s(e)c(un)d(u)m filios hom(inum) q(ui)a xp(istu)s
no(n) fuit filius hom(inum)· sed filius hominis· o(mn)es ~~omnes~~ ho
mines dignitate p(re)cellens· (et) d(icitur) adiutorium sponse
s(e)c(un)d(u)m illum s(cilicet) sponsum q(ui) e(st) adiutorium sponse (et) colup
na (et) vires Sequit(ur) Quam pulchre sunt mamme tue so
ror mea sponsa Pulchriora sunt ubera tua vino·
et odor unguentorum tuorum sup(er) omnia aromata ~~Ca~~
Cauda e(n)i(m) pulchrius in oculis pastoris afflicti· q(uam) pie
tas (et) mi(sericordi)a q(ue) i(n) uberibus virginis designat(ur) Per ubera
pulchriora sunt pastoribus q(uam) austeritas senectutis assig
nat(ur) in vinis Unguenta b(ea)te v(ir)ginis sunt confessiones spiritu
alium carismatum (et) congeste in ip(s)as virtutum pinguedines·
q(ui)p(pe) q(uo)m(odo) q(ui) sua ubera locupletant (et) nos delectant fra
grancia (et) odoris delectacione ad eum boni operis nos invi
tant Odor unguentorum tuorum omnia excedit aromata
fragrancia atq(ue) potencia Per enim unguenta maioris fra
grancie sunt apud d(omi)n(u)m: maioris potencie q(uam) diabolum
magis edificant p(er) exemplum: q(uam) quorumlibet virtutes s(an)c(t)orum
q(ue) p(er) aromata designat(ur) Post unguentorum potenciam
subdit(ur) de potencia pacis b(ea)te virginis cum dicitur Favus
distillans labia tua sponsa mel (et) lac sub lingua tua

odor vestimetoru tuoru sicut odor thuris Fauus
est mel i cera et sigt ditate i carne Labia igr matis
ihu xpi m pratis suis distillat mag(ne) filij q exau
dita e pro sua reuerecia ut i fauore tati filij ipa
digna sit exaudiri et stidit. Mel et lac sb lin
gua tua ubi h dictio sb copatiue tenet. Mel
sinde qd de celo sua thit originem: agelica na
tura demrat. lac qd de carne nascit. in sanctis
hoib vite munde candore desigt. et hij oes i celo
res sut i patib qi lingua mris ihu xpi et ad poti
effitacie potecia accedit odor vestimetoru. et od
or meritoru qbs ornata refulget q odore sit od
or thuris. h est sic odor orois flagratis et fra
gratis. Sta ipa pro peccatoribus no minus mitt q
patibus intercedit Sequit Ortus coclusus es soror m
ea. ortus coclusus fos signatus Dub figuat orti
coclusi et fontis signati. comedat mrez sua
dns vocas eam ortu coclusu Plantauerat aut
dns a pri. ortu voluptatis s. padisu: i quo p
posuit lignu vite cui usu amisimus qr no fuit
oclusus ille ortus. Vn de sathana dt iob Ro
coclusit ostia ventris q portauit me n abstulit
mala ab oculis meis Et si diceret Aperuit satha
nas ostia padisi: de quo qi fetus de ventre gnis
humani exiuit. q ostia si no aperuisset: ablata
eent mala ab oculis nris Sed ad remediu ta
ti mali fecit dns aliud padisu. bte virgis vteru
i q plantauit lignu vite qui ex ea dei filius est
vita carne assupsit Sed hunc padisu sic coclusit
dns ut nulli hosti maligno eius pateret igss

nō tm̄ semel · sz eciā iterū vocat̄ ort⁹ cōclus⁹ · ꝛ in ipē i
teracione veritatꝭ ꝯfirmacio Conclusit aūt huīc ortū
tota trinitatis · qm̄ potēcia dei pris muniuit virginē ꝯ
diaboli violenciā · sapīa filij ꝯ hostis fraudulēci
am · bonitas spūs sc̄i ꝯ eiusdē maliciā De ꝯclu
sione q̄z ē munitione huius orti dr̄ ysaias Urbs forti
tudinis nr̄e syon · saluator ponet̄ in ea murus
Ita si saluator in ea poīt̄ · itrā ipam ꝯcludit̄
et si mur⁹ poit̄ ꝯcludit eā Iter ꝯ descripsio vr
bis bte virgīs specialit̄ ꝯuenit Ita in ea conclus⁹
est saluator p incarnacionis misteriū Ita ipē xp̄s
p gedeone figuratus est q̄ intp̄tat̄ circuiens in utero
Circuiuit em̄ in utero virgīs q̄tū adhuc caūscptus
naturā : michilominus p ꝯscripta diuine potencie na
turā oīa circuibat Hui⁹ aūt vrbis q̄ nobis ē in refu
giū ꝛ defensionis fortitudo antemurale fuit illa
iugis ꝛ vigil angelorū custodia de q̄ p̄missū ē
q̄z lectulū salomonis ambiunt sexaginta fortes de for
tissimis israhel Ipa eciā dr̄ fons signat⁹ ꝛ fons sigil
lat⁹ · cui⁹ fontis sigillū fuit castitas virginalis p quod
sigillū absq̄z rupturā p̄ressit xp̄c tm̄ riu⁹ nr̄e
salutis Unde in ecclesiastico dr̄ filius de seipso Ego qui
fluui⁹ dorix ꝛ qui aque duct⁹ exiui de paradiso Sed
appellat aūt paradisū virgīs · uterū · quia spūs sc̄s
tota graciarū vbertate p̄fudit : q̄d ei⁹ uter⁹ factus
est dei filio paradisus deliciarū ꝛ ort⁹ volupta
tis Exiuit aūt de hoc paradiso fluui⁹ dorix q̄ int
p̄tat̄ medicamentū generacionis Ita p̄t⁹ virginis
humane generacionis medicamentū fuit Hostium vero
p ortū coclusū · p fonte signatū virginē designat

et ipē eā ꝯclusit vt murus p defensionis misterium

virtusque orti videlicet et fontis commendaciones prosequitur dicens
Emissiones tue paradisus malorum punicorum cum po-
morum fructibus, cypri cum nardo, fistula et cinnamo-
mum cum universis lignis libani, mirra et aloe cum om-
nibus primis unguentis. In verbis hiis orti fecunditas
demonstratur. Ita emissiones et producciones virginis dicun-
tur esse paradisus cum omnibus fructibus et arboribus, herbis
aromaticis et unguentis, et designat paradisum ecclesiam, per herbas
et arbores fideles in ecclesia et eorum virtutes notantur.
In fructibus opera, in unguentis sacramenta significantur, que omnia
emitti vel procedere dicuntur ex hoc orto, quia omnes fideles
de ecclesia, omnes virtutes fidelium non aliter flores et
fructus proferunt, sacramentorum unguenta non proficiunt
nisi radix omnium fides figatur in incarnacionis misterio, per
quam et deus factus est filius mulieris et mulier dei genitrix
est effecta. Igitur per fructus malorum punicorum in quibus
sub uno cortice multa grana clauduntur, fructus collegio-
rum vel congregacionum in ecclesia figurantur. Per fructus vero
pomorum significantur merita singularium personarum. Per cyprum
que est arbor candida et ~~odorifera~~ odorifera, signatur casti-
tas, per nardum humilitas, per crocum que in colore sunt res
in quibus consistet, quantum sicut fermentum farinam conspersam in
suum transit saporem caritas exprimitur, que est omnium forma vir-
tutum. Fistula que est purpurei coloris et sanguinem domi-
nice passionis representat, compassionem significat qua homines simili-
tudinem mortis Christi configurant, per cinnamomum coloris ci-
nerei in mortis exprimitur recordacio, per mirram et aloen
minor et minor mortificacio carnis demonstratur. Habemus
igitur in herbis vel ipsas virtutes vel ipsis virtutibus insig-
nitos. Habemus quoque in herbis minores, in lignis voli-

bam & ceteris arboribus illos q virtutibus et meritis ad al
ciora conscedunt. Sequitur Fons ortorum puteus aquarum
viuencium q fluunt impetu de libano. Orto diffusius
commendato subditur de fonte signato dicens q ipse est
fons ortorum & fons de cuius riuo orti rigatur. Sicut
cum dixisset filius de seipso in ecclesiastico sicut aque
ductus exiui de paradiso: subiunxit Rigabo ortum meum
plantacionum. Ipsa igitur est fons filius riuus ortus planta
cionum lilijs & arboribus sup ~~dicte~~ dictis consitus est eccle
sia q rigatur fluuio q manat de fonte signato. Ipsa quasi est
inscrutabile profunditate graciarum q in ipsa congeste sunt
puteus est aquarum viuencium & graciarum salientium in vitam
eternam. q gracie parando beneficia hominibus fluunt copiose
fortiter & cum impetu cui resistere non possunt aduersarij
nostri maligni spiritus fluunt autem de libano & de ipsa vir
gine q dicit de seipsa in ecclesiastico Ego quasi libanus non incisus
vaporaui habitacionem meam. Ipsa enim sine incisione cum
integritate virginitatis filium peperit. sicut libanus arbor thu
ris vaporem emittit odoris & attende quod dicit vaporaui
habitacionem meam. Sic si diceret illum sine lesione produxit
q habitabat in me corporaliter & ego spiritualiter habitabam in
eo. Ad hunc autem fluxum & impetum aquarum fluencium de li
bano pertinet illud quod sequitur. Surge aquilo & venia
auster perfla ortum meum & fluent aromata illius. Sic si
diceret ad spiritum nequam q per aquilonem designatur. Surge ne tan
bas eam ut eam deprimas se recede & cede victus ab im
petu predicto. Veniat autem auster & inspiracio spiritus sancti perfla or
tum meum & matri mee perseuerant infflua graciarum
habundanciam ut ab ipsa habundant & redundet defluat
ad infirmos beneficiorum remedium. Sequitur ex nobilitate

Veniat dilect9 me9 in ortū suū ut comedat fruc-
tū pomorū suorū Audiēs sp̄sde mī se vocari or-
tū· memor ꝗ̄ illi9 ficulnee q̄ p̄ eo q̄d xp̄m ī esurie-
te fructū nō pauit ab ipo fuit maledc̄a ⁊ aruit: ī-
uitat dilcm̄ vt veniat ⁊ comedat ⁊ dilect9 ī fructu
pomorū x̄ ī opib9 v̄tutū quas in ipa plātauit Q
Ille aūt inuitati9 statī adest ⁊ de bona refectione cōme-
dat dicēs Veni ī ortū meū soror mea sponsa · ꝑ
messui mirrā meā cū aromatibus meis Comedi
fauū meū cū melle meo · bibi vinū meū cū lacte
meo Residet ad similitudinē veīetis ī ortū suū·
vt ibi iocūdet' p9 labores sic ego ab illis q̄ labores in
p̄stāt ī iquitatib9 suis ut iocūdaret' ī merit ⁊ vtu-
tib9 bte virgīs In hoc orto messui cū habūdācia et
collegi mirrā cū arōtib9 meis Que aūt sīt hec
arōta ipa declat in ecclīastico· ubi cū mirra cin-
Attingit cinamomū ⁊ balsamū dicēs Sicut cinamomū ⁊
balsamū arōtisās odorē dedi· q̄i mirra electa dedi
suauitatē odoris Illa mirra electa ē q sūi vulnere
manat ab arbore ⁊ illā amara carnis mortifica-
cōne qua profert aīa nllo p̄tī vulnē sauciata Ta-
Tale mirrā messuit dñs in bta virgīe · q licet p̄ctī
vulnus nō habet · seipam multiplicat mortificare
curauit ⁊ sicut cinamomū odorē dedit Ipa sicut
cinamomū q̄nto gracili9 ē tanto meli9 ⁊ odoratis9
est · sic ipa gracilis ⁊ tenuis fca p abstinencia ⁊ deo
acceptaor · ⁊ mūdo odoratior fuit In balsamo signat
odor ⁊ sanctitatis opīo ipa vero dedit odore balsa-
mi nō corrupta sicut ipa dicit ī ecclīastico Balsamū
nō mixtū odor me9 Corrupit q̄d de balsamu sicut

lacte ⁊ oleo misceat͛ Sitit sitas corrupit͛ cū p oleo
īanis gloīe gerit͛ de q° d͛ psal͛ Oleū pccoris nō
impinguet capud meū ⁊ mēte mea Corrupit͛
q°z sitas vite qū gerit͛ pro accipiēdo lacte dilcacōis
mūdane de quo dicit salomō q lac distillat de la
biis mulieris meritis Sub cu noīe dāpnacōez mū
di descbit ihoēs i apocalipsi dicēs Vēni ostēdā t͛
dāpnacōem meritis magne q sedet sup aq̄s multas
In hoc ez sed͛ dns inuenisse refcōis dulcedinē dicēs
Comedi fauū meū cū melle meo ubi vgīez sibi
cplacuisse demrat ~~exterio~~ i duplicē vita cōtēplatiua
s ⁊ actiuā Illā mel eliqtū: pure cōteplacōis designat
dulcedinē Fauus vō qui rude cera demrat exti9
et suis cellulis me occultat: vitā significat actiuā q
licet i opibz rudis ~~apper~~ appareat: p singulas tn̄
opm cellulas dulcedinē cōtinet pmiorū Quod
aūt in hac refcōe biberit dns ostēdit dicēs Bibi vi
nū meū cū lacte meo Fra̅tr̅ iniquitates hoīm sic
erāt tacti dolore cordis intrinsecus ut etiā supplici mū
do diluuiū ppararet: pqz lac bibit de vgīe q̄i vino
potatus ⁊ letificatus corde: tq̄ oblitus tristicie quā in
duxerat mūdi malicie: a suppliciis ad mne bnficia
a se cōuertit Sequitur Comedite ⁊ amici ⁊ bibite ⁊ iebri
amini carissimi Cristus bn̄ r͛fatus in orto suo oēs ami
orti cos inimicos suos ad hūc r͛fcōne inuitat Videl͛ sicq po
terat q dns sibi soli appasset oīa q delectare poterat
i hoc orto cū pronomie appiacōne significatis singu
lis adiecit: dicēdo mirrā meā fauū meū vinū meū
et de ceteris sed licent hēnt q̄sdas delicias speciales i
vgine utpote q eis progenitrix nouit q̄s mēs nrā tuo

capit micolos tn̄ vniusq̄sq; nōn sc̄dm̄ mensurā grē q̄
^ accepit a dn̄o ^ tmeit vn̄ p[ro]ſit i bonū ſumeit vn̄
mebriari valeat ut q̄ pꝰ i mūdo dilexerat in de (z ꝯ) ſumet
cetero ad memoriā nō reducat Dicat ergo Manna
comedite z delectamini i fructibꝰ hꝰ orti bibite z iebri
amini de vino illiꝰ vinee qd̄ peperit illa vitis q̄ dr
Ego q̄ſi vitis fructificaui ſuauitate odoris Sequit̄ ex
vore malis Ego dormio z cor meū vigilat Videndū
as in ſe vitas oſtendit q̄s p mel z fauū deſignauit
filiꝰ Dicat ergo Ego a curis hꝰ ſcli q̄eta dormio
in ſinu dilecti mei i ꝯteplacōe dei q̄ꝛ q̄r amore
langueo p amore proximi: cor meū vigilat ad
opa caritatis ꝑt tn̄ qd̄ dr cor meū vigilat ad
ſollicitudinē referri q̄m eciā nūc gerit p eccliā
Sicut licet i ſe ipā dormiat z requieſcat: pro nobis
tn̄ eſt ꝑua ſollicita i ꝑcibꝰ ad filiū i defenſionis
proximo cor ꝯtinuat Sequit̄ Vox dilc̄i pulſantis ^ mei
Aperi m̄ ſoror mea columba mea i inmaculata
mea In hꝰ cā loq̄t̄ m̄ de cōceptione filii z reuide
at v̄ba iſta i ſūma āgelice ſalutacōi ad virginem
et reſpoſioi v̄gis ad āgelū Dic ergo hꝰ ē vox dilc̄i
mei pulſātis z dicentis Aperi m̄ Conſonat iſtud
v̄bū verbo yſaie dicētis Apeiat̄ t̄ra z germinet ſal
uatorē Sꝫ q̄līt apta ē t̄ra vteri v̄ginalis ut ſal
uatorē germinaret cū ipā cōcepit z peperit v̄go: Vn̄
Vn̄ habet̄ i ezechiele Porta hꝰ clauſa erit z nō aperiet̄
et vir nō t̄ſibit p eā. ipā eni vir i coſoratū nō
cognouit Et ſeq̄t̄ Dn̄s deꝰ iſrahel i greſſꝰ eſt
p eā. erit q̄ꝫ clauſa principi Sicut licet dn̄s deus
p portā vteri v̄ginalis i greſſꝰ ſit mundū. tn̄ ipſi z

^ tmeit a i btā v̄gīe qd̄ comedat et qd̄ bibat

et ad honore ipius clausa fuit porta et clauso virginis
por(ta) videlicet Verum de quo apte debeant intelligi istud
verbum xpi in· et illud ysaie appareat tria sequentia decla
rabit Dicit ergo mater Hec est vox dilecti mei filij
dei patris pulsantis ad me per grabriele angelum
quere (?) in Aperi mi soror mea· conformis videlicet et co
naturalis in futura et hereditatis eterne coheredis
Sequitur verba angelice salutationis cordis (?) amica mea
et secretorum meorum consia a iugo servitutis peccati
et maledictione libera quod in salutacione angeli designat
pater Sequitur columba mea hoc est gracia plena
Nam plenitudo spiritualis gracie designatur per columbam In ma
culata mea et ideo benedicta in mulieribus quarum nulla
erat sine macula nam et illa maledicta est que non parit
et quod in dolore pariat pro maledictione dictum est pari
endi Habebat igitur hec maculam sterilitatis illa macu
lam corruptionis Huius autem causa cum subdit quare filius dei
voluit incarnari tunc sicut dicit Ideo pulso ut tu michi
aperias Quia caput meum plenum est rore et
cincinni mei guttis noctium Et sicut Caput me
um illud videlicet de quo dicit ysaias Omne caput
languidum plenum est rore Nam capitanei et plan
in populo capita nostrum plen sunt et irrogacione tria
orum quam pro tenebris ignorancie velut nocturni roris
sollicitudi nimine senciunt Cincinni quoque pleni dicuntur
guttis noctium Per cincinnos qui sunt capilli distorti a capite
pendentes designantur minores· qui a platis tamquam a capite
dependentes ad eorum tamquam sunt doctrina distorti et ipsi
sunt pleni guttis noctium et viciis quam recedente luce
gracie et exortis tenebris malicie habundant plurimum

Seqt at rsposio mris vgis ad voce pulsantis p
ãgelu cu sbdit Expoliaui me tunica quo idu
ar illa. Sup ad illud vbu ãgeli Ecce ɔcipies
et paries filiu. rndet vgo Expoliaui me tunica
Ac si diat Dn̄o expoliaui me ab oi iplicame
to et sollicitudie sclari quo iteru iduar illa. ut
sollicitudib9 me iplicē. et tn̄ nupta cogite q sut
mudi Et quo placeā vio marito? laui pedes me
os et ~~affctus ab oi carnali ope. et ei9 ɔcupiscēcia~~
et quo iquinabo illos. Ac si diat p vginitatis ppo
situ laui pedes meos. et affctus ab oi carnali o
pe et ei9 ɔcupiscēcia quo iquinabo illos ɔiuncti
one viri. hc e qd ipa dixit ad angelu Quo fiet istd
qm viru no cognosco. Consequēt at sbdit. dn̄i
ce incarnaciois modu dicete vgie Dilect9 me9 mi
sit manu sua pforamē. et veter me9 itremuit
ad tactu ei9 Ac si diat Dilect9 me9 de9 pater
misit manu sua .i. filiu p foramē .i. p aure mea
Vn de ipa canit eccl̄ia Concipies p aure vgo deu
paries et hoiem Et veter meus qui fuerat ta
ti hospit9 itremuit ad tactu ei9 tu mes. tetigit
et carne mea carne sepauit. qua sibi corp9 hu
manu formauit et aptauit Qua vo i voce
pulsantis pmissu e apri mi sbdit bta vgo Sur
rexi ut apire dilco meo Et p9 ipoem aquā
addidit Pessulu hostij mei aperui dilco meo.
atq declinauerat atq trasierat In quib9 vbis et
deuota ɔpnetis obedia. et igrediendi qd i ipa pla
cueit detiat Diat ergo Surrexi ut apire
dilco meo pulsanti et dicenti Apri mi Luc sua

surrexit ad fastigiu̅ tante dignitatis ut dei filiu̅ ca
pe̅ mereret. Cu̅ p9 tantas ta̅ i̅ mensas p̲missiones
angeli humilit dixit Ecce ancilla dn̅i. Tunc aperuit
dilecto suo cu̅ consensit ut intraret ad eam et conciperet
eam. Cu̅ videlicet dixit Fiat michi scd̅m v̅bu̅ tuu̅
Et q̅r voluntas cordis interior oris consensu̅ r̅se
rare debet aut affirmare tan̅ pessulu̅: ipa̅ me̅
te aperiens ad consensu̅ oris o aperuit hostiu̅ ad expres
sione consensus dicendo Fiat m̅ scd̅m v̅bu̅ tuu̅. Ille
q̅de̅ iam declinaverat atq̲ transierat. Ita n̅ ita cer
intrasset et i̅ ipa̅ declinasset dn̅s p̲ i̅habitante gra
tia: ipa̅ n̅ surgere n̅ hostiu̅ aperire potuisset q̅r si
cut dicit ap̅ls ad philippenses Deus enim e̅ q̅ operatur
i̅ nobis et velle et p̲ficere pro bona voluntate. Inter hec
aut v̅ba interposuit quasi fuit b̅ta̅ v̲l v̅go q̅r no̅ sit
fera dicta poterat q̅ sibi fuit. Dicit atq̲ Manus mee distil
laverunt mirra̅ ^probatissima. In manibus signant opa
^digitis: operu̅ discretio. Mirra p̲batissima e̅ p̲fec
tissima carnis et carnaliu̅ voluntatu̅ mortificatio.
In his aut̅ v̅bis ondit b̅ta̅ v̅go i̅pletu̅ i̅ ipa̅ q̅d ei pro
mittebat p̲ angelu̅ ab angelo dicente Sp̅s sanctus
superveniet i̅ te. Supvenit enim i̅ eam sp̅s s̅cs et sic eam vesti
vit desup totu̅ q̅d in ipa erat carnale: absorptu̅
e̅ a sp̅u et carnalitate mortificata solus i̅ ea dnabatur
sp̅italis affectus. hoc est q̅d d̅r Manus mee distilla
verunt mirra̅ et. Ita i̅ sp̅itali gr̅a sic absorpta su̅
q̅d nichil i̅ me vivit de carnali concupiscencia vel
mundana q̅m porius manus mee et digiti mei i̅ opa
men et operu̅ meoru̅ discreta distinctio p̲fectissime
mortificationis testimoniu̅ p̲ferebat. Exivit aut̅ sp̅s s̅cs

^ digiti mei plen̅i sunt mirra

ipsam conformavit divine voluntati ostendit cum subdit Anima
mea liquefacta est ut dilectus locutus est. Ac si dicat
Postquam dilectus meus locutus est michi per angelum: anima me
a incaluit et liquefactum est. ut sicut metallum calore lique
factum formam accipiet quam vellet artifex spiritus sanctus
Verba autem sequentia ad diversa referuntur tempora. Prima quod
sequitur Quesivi et non inveni illum. vocavi et respondit
michi. ad illud tempus tempus respicit quo parentes christi
requirebant eum inter cognatos et notos tunc dicat mater
quesivi et non inveni eum Et cum invenisset eum in templo se
dentem in medio doctorum vocavi eum et dixi fili
quid fecisti nobis sic. Ecce pater tuus et ego dolentes
querebamus te Ipse vero non respondit in tristicia matri.
tristicie matris satisfaciens affectui sed ait Quid est
quod querebatis. nesciebatis quia in hiis que patris mei sunt
oportet me esse. Ideo quod dixi et non respondit michi.
quia verbum respondentis non intellexit Unde statim subdit
ewangelista Et ipsi non intellexerunt verbum quod locu-
tus est ad eos Verbum autem quod sequitur refertur ad tempus
divine passionis. videlicet Invenerunt me custodes
qui custodiunt civitatem. percusserunt me et vulnerave-
runt me. tulerunt pallium meum custodes murorum
Ac si diceret pontifices scribe et pharisei qui ex officio
debebant custodire civitatem: apprehenso vero custode fi-
lio meo invenerunt me in ipso. et percucientes eum perc-
usserunt me et vulnerantes ipsum vulneraverunt me.
quia gladius passionis eius meam pertransivit animam Ab-
stulerunt quoque in pallium gaudii et dederunt pro eo
spiritum meroris Sequitur Adiuro vos filie ierusalem si in-
veneritis dilectum meum. ut nuncietis ei quia amore

laqueo Et introduat i h' loco mr dm loques ad m
mulies qretes dnm i sepulchro & dicetes Adiuro
vos filie celestis ihrlm· si inveneritis dilcm meu dicite
ei q pro amoe langueo illi ex dolore passionis
ei langueo Ille aut introduatr rspodentes & qre
tes Qualis e dilectus tuus ex dilco o pulcherrima
mulierum q amore dilci tui succensa sit adiurasti
nos? rspode nobis q sit amabilis· q sit deside
rabilis· q sit speciosus utriusq natura· & idem qlis e
dilcus tuus ex dilco· qlis e s· deitate scdm quam e
ex pre· ut dilcus ex dilco· & illud eciam idica no
bis qlis est dilcus tuus· scdm decore humanitatis
assupte· qbus illa rspondit Dilectus meus candidus
et rubicundus· electus ex milibus Resident dilcus meus
candore deitatis purissimus est· & scdm humanitatem
rubet in sanguine passionis· ipse est electus ex milibus
tam speciosus forma & speciosus p filiis homi Ergo sic
dicit iob: nescit pho pciu ei Consequenter caput di
lecti sui descrbit & menbra· & rspondet qrentibus
mat dm dicens Caput ei aurum optimum Huiusdem
sicut dicit aplus Omnis viri caput xpc Caput vero
xpi deus pater q ex se genuit filiu sibi coetnu sicut
aurum optimum splendore ex se producit sibi coequm
ut p caput pt intelligi mens ipius & dr caput eius au
rum optimum q i mete ei sunt oms thesauri sapie & scie
absconditi Sequit Come ei sicut elate palmarum nigre
sicut corvus In comis q tam nascunt de capite signif
cogitaciones q procedunt de mete Elate palmarum
dignit in altum Palma quoq designat victoriam nigredo
obscuritate designat Coma ei desiderant sibi incorporare

Aqlis e dilcus tuus q sic iurasti nos Residiat O pulcherrima
mulierum q a

mdauea Igit come xpi x cogitaciões ei9 cōparant' elatis
palmarū q2 cogitaciões ei9 rte erāt ⁊ durte ⁊ sep
de victoria q hostem humani gnis cogitabat Erāt
q3 cogitaciões ei9 ppt pfunditate inuestigabiles ⁊ ob
scure qd in ingredine desigt' sicut dicit aplus ad ro-
manos Quā incōprehensibilia sūt iudicia dei
et inuestigabiles vie ei9 Quis em cognouit se-
su dm. Dicunt' q3 coruine cogitaciões ei9. nā ca
vsabant ut sibi incorporaret pctores cadauei-
bus siles Oculi ei9 sicut columbe sup riuos aq̄rū
que lacte sūt lote ⁊ resideāt iuxta fluēta plenis-
sima In hoc vsiculo cōmedat' multiplicater oculi
dm̄ In columbis intelligit' simplicitas ⁊ inocēa
n. q sup riuos aq̄rū sedētes. ⁊ aq̄s cspiciūt q in p-
senna fluūt ⁊ illas q iā defluxerūt. ⁊ illas q afflu-
ūt Oculi q3 dm̄ pp simplicitate ⁊ inocenna columbi
cspiciūt ōtēplantur pctā pnia pit ⁊ futa Cō
parant' q3 oculi dm̄ columbis q lacte sūt infuse. q2 re-
spaiis ipīs pietatis et mīe dulcedie profunduntur
Et isti oculi ideo subtiliter vident ut columbe q2 re-
sident iuxta fluēta plenissiā dīne sapie. iuxta aq̄s
sapie salutaris Ita ei9 creata sapientia q̄m sube
increate sapie vicinat' vegt. Gene illi9 sicut are-
ole arōtū cōsite a pigmetariis Pigmētarii qui
pigmeta suauitatis ⁊ deliciarū spualiū ōsciā ōsi-
ciūt: septe sūt spūs q sūt ante thronū sedētis hoes
s. spūs sapie. ⁊ intellcūs. spūs ōsilij ⁊ fortitudis. spūs
scie ⁊ pietatis. ⁊ spūs tīoris dm̄ Isti pigmetarij in
nāa naturalib9 poteciis aīe ihū xpi qi in areolis
ordinabiliter plantauerūt arōta graciū ⁊ vtutū.

in quibus ipsius mentem consistit species sicut consideratur in generibus de-
cor faciei. Sequitur. Labia eius lilia distillantia mirram
primam. Quid pulchrius quod odore suavius lilio? Sed
lilia vero quomodo mirram distillant? hoc est quod dicit psalmista
quod ~~pollicit~~ molliti sunt sermones eius super oleum et
tamen ipsi sunt iacula. Labia igitur eius quasi lilia suavem odo-
rem porrigunt promittendo gloriam felicitatis eterne.
sed mirram distillant amarissimam cum dicit. Si quis
vult post me venire abneget semetipsum et tollat cru-
cem suam. Et iterum. Si quis venit ad me et non odit
patrem et matrem suam et fratres et sorores et filios adhuc autem et
animam suam non potest esse meus discipulus. Sequitur. Manus eius
tornatiles auree plene iacinctis. Tornatum ceteris
artibus propinquior est: atque velocior regulam iusticie te-
net. et opus suum pulcherrime consumit. In eundem modum
opera Christi circumspecta sunt et licet cum quadam operandi promp-
titudine et celeritate fiant tamen a regula iusticie non re-
cedunt. Manus autem dicuntur auree propter sapientiam operan-
di que significatur in auro. et plene iacinctis qui lapis est coloris
etherei. Quia quod Christus gessit in corpore: processit de sapi-
encia. et intencione celesti plene refulsit. Consequenter
commendat dilectam a virtute castitatis cum dicit. Venter
illius eburneus est distinctus saphiris. Et sic dicitur ven-
ter eius non est sicut ventres aliorum hominum in quibus per
luxuriam recipit dyabolus. sicut dictum est serpenti pectore
et ventre repes. Sed est venter eius eburneus. Quia sicut
cum ebore nascitur candor eius: sic cum carne Christi natus
est candor virginitatis in carne. et quia saphirus celestis
est coloris: congrue dicitur venter iste distinctus et pulchre
notatus saphiris et quibusdam conformitatibus cum angelica

nancia que notatur in saphiro Alia in angelis sanctis est virgi-
tas et incorruptibilitas in angelis quia omnibus motibus divine vo-
luntatis subiectus est hoc itaque decore multiplici signatus est
venter iste et distinctus ceteris ventribus Alia in carne christi
virginitas fuit in corruptibilibus et in carne illius nulla
motus fuit qui a deo beneplacito discordaret Alia vero trans
lacio mundiciam carnis christi non tamen assistat angelice mun-
dicie sed preponit Venter eius eburneus distinctus sa-
phiris lapide saphiri Sequitur Crura eius columpne marmoree
fundate super bases aureas Alia translacio dicit Tibie eius
columpne marmoree Per tibias que fortes sunt velut colum
pne marmoree et totum corpus cum paracione portant sig
nificantur ille due virtutes scilicet fortitudo et perseverancia
que omnium virtutum et sanctorum operum compaginem portant et sustentant
Et iste columpne ut portent sufficiant istud edificium
fundate sunt super bases aureas scilicet caritate et sapienciam
que significatur in auro fundatur enim in sapiencia fortitudo ne se
precipitet fundatur in caritate perseverancia alioquin defi
ceret et non stabit Sequitur Species eius ut libani electus
ut cedri Alia residuum Circa quod distinctio per singula ~~Species~~
Species eius ut libani quia incipitur candidacio Alia resi
duat Et species eius cognoscitur quia ipse sanctorum omnium candida
cio est per quam omnes sancti speciosi et mundi Species quoque eius
est ut libani Circa sicut libanus mons amplitudine
latitudine arborum fecunditate ceteris est insignior sic christus
in signis est pre filiis hominum et ipse pre omnibus electus est ut
cedri que arbor pulchritudine fortitudine sublimitate
et odore omne decus silvarum antecedit quia christo non est
datus spiritus ad mensuram Sequitur Guttur illius suavissimum
quia verba vite eterne habet Et totus est desiderabilis quia

Alia est et eiusdem virginitas incorruptibilitas

ipe est in quē desiderauit ꝯspice̾ Tandē sermonē
suū btm̄ ꝯcludit et dicit Talis est dilect⁹ me⁹ qualē
descripsit Et ipe est amic⁹ me⁹ q̄ secreta sua m̄ ape
ruit · ⁊ mea nouit Igit̾ soluta ē q̄stio ne deq̄lita
te ⁊ decore dilecti filie ih̾lm desiderātes scire ꝟ
ubi sit dil̄cs ei⁹ ⁊ ubi possit inueniri : q2 ipa dixerat
supi⁹ Adiuro vos si inueneritis dilcm̄ Consequēt̾
ꝯuertūt in īterogando Quo abijt dilect⁹ tu⁹ o pul
chra mulierū quo declinauit dilect⁹ tu⁹ · ⁊ q̄re
m⁹ eū tecū . Duas itaq̄ ponūt q̄stioēs sed ad
p̄mā .s. quo abijt dilect⁹ tu⁹ nō respōdet pul
chra mulierū Quo eñ abieit xp̄us egrediens
de sepulchro ⁊ ubi venerit p̄ illos ꝯtinuos q̄dragi
ta dies in q̄b⁹ p̄ vices discipulis suis apparuit · ipe
scit · sed sp̄nsa nō nouit Ad 2ᵃ vō questionē · q̄ē
q̄ declinauit dil̄cs tu⁹ : ipa r̄spōdet sic Dilectus
me⁹ descendit in ortū suū ad areolā aromatū
ut ibi pascat̾ in ortis ⁊ lilia colligat Desidiat
Dilect⁹ me⁹ descēdit de celo ⁊ ī me carnē assu
mēs · venit in ortū suū mūdū istū Sed p̄cipue
ad areolā arōm̄ Ita licet eēt ubiq̄ · ⁊ cū omnibus
p̄ potenciā ⁊ eēnciā atq̄ p̄nciā : q̄dā tn̄ singulai
mō cū illis fuit q̄ p̄ p̄uatate suā · ⁊ p̄pt vite sue
singl'ritā p̄ areolā arōm̄ designāt sūt Ita p̄ro
collacōne ut argumētacōe; gr̄e descendit ad i
p̄os · descēdit aūt ī huc ortū videlic; mūdū · ut
pascat̾ in ortis sūt singularib⁹ · ⁊ delectet̾ ī ꝯsciēcijs
singulorū hoim̄ · ⁊ ī eis lilia mūdicie colligat ī
quib⁹ reqescāt Verū in hoc orto inuenit xp̄us
pro lilijs spinas ⁊ cruce Ort⁹ eī iste videlic; mū

dūs in q̊ dn̄s tot plātas posuit qt ꝑsonas ē eni illa
vinea den̄ habet in ewangelio Adquā venit heres et
a cultoribus eo occis⁹ Hoc autē ad p̄ns ꝟgo traxit · qz
verēs erat fūn · ⁊ sū amaritudie ab ipa reatā nō
poterāt ⁊ mulierib⁹ nō erāt ignotū Verū tam red-
dit q̄re sic adiuraueāt supi⁹ mulieres Sꝛa ipām
adhoc urgebat amoīs progatiā spēalis · quā on-
dit ꝑhet v̄ba Ego dilc̄s meo ⁊ dilc̄us me⁹ m̄ qui
pascit int lilia Et si diceret ego sū dilc̄a meo · singu-
lariter significat ⁊ athonomatice dixit m̄ Fratte
de q̄ ipa nō dixit qd ipa sit dilc̄a uel qd sit ei di-
lect⁹ · qz istud qd tm̄ ē qd ad ipm explicādū v̄ba de-
ficiūt · sic tm̄ q pascit int lilia · ⁊ supplēdū est mea
Sꝛā int lilia ꝟgīs ⁊ vtrāqz ipi⁹ mūdiciā carnis
et ipe xp̄s pascit ⁊ ꝓprie iocūdat Sequitur ī vo-
ce filij recēsentis matris ꝑconia ⁊ dicentis Pulchra
es amica mea suauis ⁊ decora sicut ierl̄m terri-
bilis ut castrorū acies ordīata Et si diceret O a-
mica mea · pulchra es interiꝰ mētē · suauis ī eloq̄o
decora moribus · tu es m̄ sicut ierl̄m x pacis visio pa-
cē faciens int deū ⁊ hoiem Et tu es malignis spiri-
tibus terribilis tm̄ ciuis edificata cū ꝓpugnalis sic-
sicut dam est ⁊ tu es ut castrorū acies ordīata Ipam
em̄ tm̄ reginā sequūt oes scōrū acies ordīate se-
cūdū stat⁹ suos ⁊ ꝓprias dignitates ⁊ merita · ut sub
ipa ⁊ cū ipa pro nobis militēt cōtra hoste Et si dicit
Auerte oculos tuos a me qz ipi me auolare fecerūt
Et si diceret Tibi pmissū ē sp̄s scūs superueniet ī te · et
illūiabit oculos tuos ad vidēdū plenis cetis non
ᵭ tm̄ credas q ī vita plene me videas Sꝫ auerte oculos

tuos a me. h° est ipsa obumbrabit tibi sicut sol obumbrat
et reperatit oculos. ne ipsum i tota videat. Ideo inquit aver-
te oculos tuos quia ipsi ex eorum inspectio q me tempe no
sufficiunt me avolare fecerunt. ut no plene me co-
prehendas sicut legi in parabolis. Ne erigas oculos
tuos ad opes quas habe no poteris. quia faciunt sibi pe-
nas ut aquile et volabunt in celum. Et in psalmo
Accedet ho ad cor altum et exaltabitur deus. Conseque-
nter iterat quibusdam mirabilibus laudibus quas superius
comprehendit et sibi exponit subditur Sexaginta sunt
regine. octoginta concubine. et adolescentularum no
est numerus. veruntamen una est columba mea. Per reginas
et concubinas nie platorum designantur quorum pro coronantur
Regine autem intuitu regni celestis et ex veritate: conc-
bine vero intuitu rerum temporalium et pro occasione doctrine
inserviunt. et tamen de utrisque fructum gaudet apostolus dicens ad
philippenses Quid enim dum omnimodo sive per veritate
sive per occasionem xpus annuncietur et in hoc gaudeo et
gaudebo. Illud autem attendamus i numero quod concubine sunt
plures numero quam regine. In adolescentulis vero designantur rudes
et noui i miabilis illarum animarum multitudo que renouatur
per fidem ad hec dependens ab uberibus magistrorum de quibus
dicit xpus quod licet predictarum animarum tanta sit multitudo
Una tamen est columba mea. gratia plena pre ceteris et ipsa
est una matri mee scilicet celesti gratie quia singulariter dicat
pt Gratia dei sum id quod sum. et gratia eius i me vacua no
fuit. Et ipsa electa genitrici sue. Ista inter omnes filias
genitrici sue militanti scilicet sive triumphanti ecclesie ipsa est
pelecta et ideo ad laudes eius omnes assurgunt. h° est quod
sequitur Viderunt eam filie syon. quinimmo superius adolescen-

[Margin: pertinet ad chorum accedit / pit ~~attendunt~~ gaudent.]

30

tulas noiaunt ⁊ beatissimã pdicauerũt eã ĩ lau-
dibus ⁊ regine ⁊ 9cubine laudauerũt eã Ipẽ ẽ
filius cũ admiracõe laudes ei⁹ assumit dicẽs Que
est ista q̃ pcedit quasi auroa cõsurgẽs · pulchra
ut luna · electa ut sol · terribilis ut castrorũ acies or-
dinata. Utraq̃ʒ generacõeʒ xp̃i s ⁊ bte v̀gis uno
v̀bo 9cludit dñs d ũ p aurora significauit btam
v̀gine · q̃ de tenebris sinagoge exorta · xp̃m pe-
perit verũ sole Hec est aurora de q̃ d angel⁹ ad
iacob ĩ genesi Dimitte me · iã em̃ ascẽdit aurora.
Ei q̃dẽ p iacob luctãtẽ cũ angelo sc̃i p̃res design̄-
9luctãtes cũ dñõ p̃cib⁹ ⁊ lacrimis extorq̃re ⁊ ob
tinẽ a dño ĩ carnacõeʒ filij sui tñ ĩstãcia velut
q̃dã victoria nitebãt. Sed eorũ cetui r̃ndetur
a dñõ dimitte me iã eñ ascẽdit aurora Et si dicet.
Cesset iã instãciã v̀rã luctaminis · q̀ iã ascẽdit auro-
ra · In lux illa nascit̃. videlicʒ btã v̀go q̃si aurora
ĩ natiuitate refulsit Processit aũt ut de aurora
fiet luna · de qua dicit ecclesiastic⁹ luna ĩ omnib⁹
ĩ tp̃e suo ostẽsio tp̃is ⁊ signũ eui Ita btã v̀go in
õmib⁹ nacõib⁹ ĩ tp̃e sue apparicõis · ostẽsio ẽ illi⁹
tp̃is de q̃ d apl̃s ad galathas Cũ venerit plen-
tudo tp̃is misit de⁹ filiũ suũ natũ ex v̀gine · ⁊ ipsa
est signũ eui ĩsignes oẽm etatẽ pteritã ⁊ futurã
Et vm̃ de ipã sbdit Et luna signũ diei festi Et se-
quit luminare qd minuit ĩ 9summacõe cresat aut
ĩ nuabilit ĩ 9summacõe · qd de luna materiali neq̃q̃
intelligi pt q̃ nõ ante minuit ⁊ postea crescit · sʒ
sed e9u̇so · n minuit · ĩ 9summacõe set p⁹ 9summaci-
onẽ Igit̃ hic ordo v̀borũ btam v̀ginẽ exp̃mit p̃pe.

nã ipa cũ audisset tm̃ sibi promissa magnitudi-
tudinẽ q̃ foret mr̃ dei sese minuit usq; ad ãnllã. et
in hac minuicõe crepit ⁊ facta luna plena Ipa ẽ elec
ta ẽ ut sol q: sicut sol x ypus electus ex milibus hom̃ sic
btã vgo ẽ electa ex milibus mulierũ Ita sicut de xpo
dictũ ẽ sicut malus int ligna silvarũ: sic dilectus meus
int filios ita de btã vgĩe dicit Sicut liliũ int spinas.
sic amica mea int filias &c. Descẽdi ad ortũ meũ
ut viderẽ poma cõuallũ. ut inspicerẽ si floruisset
vinea ⁊ germinasset mala punica Alia trãslacio dr̃.
sic In ortũ nucis descẽdi vide' ĩ germĩe torrẽtis vide
si floruit vitis. ⁊ effloruerũt mali punice Hec sũt v
ba btẽ vgĩs Siqd filius ex progressu mris admiracõe;
ꝑmiserit Ad progressũ aũt ipius ꝑtinet progressus
ad actiuã ĩ cõteplatiuã. ideo ipa sbiungit de sua actiua
et de suo ĩgressu ad cõtemplatiuã. ⁊ de sua actiua sic
dicit Descendi in ortũ meũ ut nucũ Et si dicit ẽ
Ergo q ꝑ cõteplacõe; ascẽdã ad diuina ꝑ cõsideracõe; eorũ
q geruntur ĩ actiua ad ĩferiora descendi Siqdẽ actiua
ꝑ ortũ nucũ desigr̃ ut parãz florũ ⁊ fructũ pareãe
q signt̃ ĩ nuce. q sub amaro cortice. ⁊ testa dura dul
ce cõtinet nucleũ. sic pma ꝑ amaritudinẽ passio
nũ ⁊ cõstancie robur ꝑuenit ad dulcedinẽ ꝑmiorũ
Descendi ĩ quã ut viderẽ poma cõuallũ ꝑ q fructus
humilitatis signat. Vel scdm aliã lrãm Descẽdi vi
de' ĩ germĩe torrẽtis ut videlicet ĩspicerẽ qd ꝗntũ
germinauerit torrẽs sanguis ihũ xpi Descẽdi vide
si floruit vitis x ypus ut vinea x si flores produxit
caritatis. qd' velut vinea fructu suo mẽtẽ exhilarat.
cuius sterilitatẽ ⁊ pietatis lãguorẽ deplorat Johel di

tens Vinea ꝯfusa ē ꝛ ficꝰ elāguit Descendi ut vide
rē si germinauerūt mala punica. ut si effloruerūt
mali punice hoc ē si de floribꝰ forta sicut mala Ac
si diceret Descendi videē ꝛ ꝯsiderare vtrū eciā p̄mor
dia ad illos fructꝰ puenerīt q̄ signīt in malis Pu
mala aūt eī punica diuisi gradꝰ ut ordiēs suꝰ cu
berna sc̄dm ꝯformitatē ꝛ distinctioēz graduū vel
ā ministroēz āministrōnū seu grāciarū ī ecclesia dei
distīcta signīt Verū dū ad horū ꝯsideacōem causa
subuectōis mē. btā mr̄ ꝯuitit oculos ꝛ ad dulcedinē
ꝯteplacōis auertit Ipā in hac sollitudiē tbat̄ q̄tinꝰ
aduītes ꝛ recognosceēs dr̄ nesciui Aīa mea ꝯturba
ta ē ꝑpt q̄drigas aminadab Ac si dicēt Nesciui pꝰ
et nō aduiti qꝛ tbaret̄ aīa mea. hoc est q̄d dicit do
minꝰ ad marthā Solicita ēs ꝛ turbaris erga plurima
Turbata ē aīa mea ꝑpt q̄drigas aminadab Quia
vrū egressū ꝛ progressū ꝛ fructū laboris eorū ꝯside
rabā sollicita Iste sūt q̄drige ewāgelice. q̄drige ami
nadab ꝛ ihū xp̄i ꝑ aminadab pro eo q̄d interꝑtatur
spontaneꝰ meꝰ designatꝰ ē Nā ipē spontaneꝰ nō coactꝰ
fuit ē obediēs patri usqꝫ ad mortē harū aūt q̄driga
rū ministerio. ꝛ nuces sūt ī orto. ꝛ ī ꝯuallibꝰ poma flo
ret vinea ꝛ germinēt mala punica Iste sūt q̄dri
ge de q̄bꝰ ait zacharias. leuaui oculos ꝛ vidi. ꝛ ec
te q̄tuor q̄drige egrediētes de medio duorū mōti
ū. ꝛ mōtes. mōtes erei. hoc ē p̄dicatō ewāgelica.
q̄ egredit̄ de medio duorū testamētorū q̄ dicuntur
mōtes ꝑpt altitudinē spūalis itelligēcie ꝛ erei ꝑpt
p̄dicacōis sonū Dicūt̄ aūt q̄drige q̄tuor ꝑpt q̄tuor
diūsitates doctorū velut equorū tħeciū ī q̄drigā

dicitur quadrigis id est pertica d. In quadriga prima rufi. in quadriga secunda equi
rufi. in quadriga 3a equi albi. in quadriga quarta equi varij et for
tes. Igitur per equos rufos illi designantur qui in sanguine suo
rubricati: corpore et animo fuerunt martires. Per equos
nigros pro eo quod niger color obscurus est: illi demon
strantur qui in cognitione divinorum misteriorum ideo sunt
obscuri quia sunt profundi. Equi albi illos significant qui pu
tam mente quam corpore retinent virginitatis candorem. Equos
autem varios intelligere possumus illos qui fuerunt marti
res in animo non corpore. et illos qui nullo errore corrup
ti virgines fuerunt. licet non servaverint virginitatem in
carne. Sequitur ex voce filij. Revertere revertere suna
mitis. revertere revertere ut intueamur te. Suna
mitis interpretatur mortificata sive captiva. et designat
beatam virginem. que moriente filio commoriebatur per compas
sionem filij qui rubricatus est in torculari passionis. Vi
dens igitur eam filius a contemplatione quiete turbatam: re
vocat eam ad tranquillitatem contemplationis. Et quia per quadri
gas aminadab se turbatam dixerat: ipse propter quatuor qua
drigas vel propter quatuor rotas in una quadriga quater
dixit revertere sive propter hoc quia ad quatuor se dixerat des
cendisse videlicet ad videndum ortum nucum. et ad poma
convallium. ad videndum flores vinee. et germina malorum
punicorum. Et tamen debet dicere revertere ut oculo contem
plationis intuearis me vel nos totam sanctam trinitatem dicit. rever
tere ut intueamur te. Quia sicut non potest homo intueri solem
materialem nisi sol ipsum intueatur et illuminet: sic nulla anima
contemplari potest verum solem nisi ipse eam conspiciat et illustret.
Audientes autem angeli quod eam tota trinitas desiderat intueri
videre. Verum ut ostendat quod tres persone sint unus deus: tho

dicentibus ut intueamur te: respondet singulariter tamen vm-
Quid videbis in Sunamite nisi choros castrorum? quasi dicat
De hiis castris superius dictum est. Terribilis ut castro-
rum acies ordinata ~~ipsa~~ In ipsa quidem videtur chorum
castrorum adherentes videlicet ipsi bonorum sanctorum acies.
que cum ipsa pro nobis militant contra hostem. Unde ipsa vas cas-
trorum appellatur in ecclesiastico ubi sub nomine lune de
ipsa dicitur: Vas castrorum in excelsis in firmamento celi splen-
dens. species celi. stellarum gloria. Septimo. Quam pulchri
sunt gressus tui in calciamentis filia principis iunctura fe-
morum tuorum sicut monilia. que fabricata sunt ma-
nu artificis. Hec sunt verba filii qui ad laudes matris assurgit
iterum et ostendit quod merito sit desiderabilis ad videndum.
Erat enim cincta bisso et calciata iacincto. et quia erat calci-
ata iacincto. ideo dicuntur gressus eius pulchri in calcia-
mentis. Nam eius cogitationes eius et opera devotione spiritualis
devotionis et intentionis velut pedes in calciamentis ia-
cinctinis resplendebant. et quia erat cincta bisso castitatis et
virginitatis accincta balteo. ideo iunctura femorum tuorum
non tantum dicitur casta vel pudica sed eciam castitatis moni-
toria. propter quod monilibus comparatur que dicuntur monilia quia
castitatem monentia. Nam ad continenciam pudiciciam ipsa per
exemplum nos commonet et invitat. Hec autem monilia dicuntur
fabrificata manu artificis. Nam artifex spiritus sanctus
in femoribus eius hanc iuncturam. hanc pudiciciam. hanc casti-
tatis prerogativam fabricavit. quod totum carnalis concupis-
cencie fomitem: per superveniente virtute celestis gracie extinx-
it in ea. Unde de ipsa virginitatis prerogativa expressius subditur.
Umbilicus tuus crater tornatilis non indigens pocu-
lis. Per umbilicum infirmitas carnalis concupiscencie

desigt² Vñ ꝑrob vtꝫ nẽhemot in vmbilico vẽtꝰ ce
dicat² Sed mistã vgĩe sic aruit ⁊ induruit vmbi
licꝫ· ut eẽt qͥ lignũ aridũ· nullũ hñs huorẽ car
nalis cõcupiscẽcie· ⁊ qͥ ope tornatili velut crat
cũcasꝫ eãt eiꝫ vmbilicꝫ qꝛ ab oĩ teptacõe extioi
et iteiori fiet idiget pocalis iste crater· q̃bꝫ ille
potet² q̄ clamat i cruce Sicio Sed de hͦ crate pota
uit vinũ ꝫlat Ita cũ lacte cãdoris vginalis mor
tificacõem carnis ꝑpe q̄ austerũ saporẽ habet vt
vinũ: cõmixtũ iueñt ut declarãe² ꝑut ĩ vtꝫ Sequit
Venter tuus sicut acerus tritici vallatꝰ liliis Et nõ
de vẽtre carnali ɔgrue intelligi² Ita vterꝰ btẽ
vgĩs cõtermiãt in se hẽbat tticũ q̄ pasci debet colũ
ba· q̄ nutri debet eccãa· qm̃ illũ gestabat iuisce
bꝫ suis· ĩ q̄ sũt oĩs thesauri sapĩe ⁊ sciẽ abscõditi
Et h̄ venter dꝛ vallatꝰ liliis· cãdore videlicet ⁊ fragrã
cia mũdicie vgĩalis Venter qꝫ spũalis ipiꝰ x mens
acervo tritici ɔpat² Ita cũ ipã cõseruaret oĩa vba
et cõferret i corde suo: ipã tũc sĩ euuãgeliĩ cõacer
uauit triticũ qd apls postea exhibuit rumĩnãdũ
Sequit² Duo ubera tua sicut duo hĩnuli capree gemel
li Versꝰ iste ad laudẽs cõfirmacõem repetitur sꝫ
cũ sup̃ sit expositꝰ nõ ẽ ncẽ ut expõ repetat² De
inde i laudibꝫ vgĩs ad pctõrũ solaciũ repetitur
Collũ tuũ sicut turris eburnea: Vel scd̃m aliã lrãꝫ
ceruix tua ⁊ͨ Residuat Ceruix tua x eminẽcia al
titudĩs tue ẽ sic turris ad rfugiũ miserorũ Et
h̄ turis ẽ eburnea· habet em̃ cãdorẽ castitatꝭ ⁊ fir
mitatis cõstãciã Nec solũ cãdor· aut firmitas in
ebore desigt² sed hoc ex ɔpebur ẽ os elefantis quod

nialis naturales habet inimicicias cu̅ dracone Et ip̄a
btā v̄go pugnā habet cu̅ hoste n̄ro ꝑpetuā · ut no-
bis p̄stet defensionis auxiliu̅ Sequit̄ Oculi tui sicut
~~columbe~~ piscine in esebon que sunt in porta filie
multitudinis Filia multitudinis no̅ tm̄ vnius p̄cis
dicit̄ peccatrix aīa · q̄ no̅ est xp̄i filia · sed tot de-
moniu̅ quot vicijs ē polluta Porta aut̄ huius filie
est porta oculoru̅ ꝑ quā portā frequent̄ intrant
q̄ aīam depꝛehendat sicut hēt̄ in threnis Oculus meus
depredatus est aīam meā Verū cu̅ penitet peccatrix
aīa: in hac porta sunt piscine x aq̄ru̅ ⁊ lacrimaru̅ co-
pie · q̄ piscine dicunt̄ esse in esebō: q̄ int̄pretat̄ cingulu̅
meroris x meror cinges · ut intelligat̄ intransitiue
Sicut meror p̄mo cingit hominē ⁊ restringit peccatoru̅
famē sicut vittat cingit vulneratu̅ ⁊ constringit sanguis
fluxu̅ huiusmodi singuli defectum deplorat ysaias Non ē ma-
lagma inpone̅ neq₃ alligaturas · neq₃ oleu̅ Co-
medat̄ quo btā v̄go a copia lacrimaru̅ in h' v'siculo
q' videlicet sic habundat oculi eius in lacrimis deuocionis
sic habundat in lacrimis p̄nie oculi peccatoris Dicit quo
Oculi tui in habundancia lacrimaru̅ deuocionis ⁊ amo-
ris siles sunt piscinis x aquaru̅ copie existu̅ in e-
sebon x in merore penitencie · q̄ p̄mu̅ vulnera restringit
ne fluant Et iste piscine sunt in porta filie multitu-
dinis x in oculis aīe peccatricis · q̄ penitens deflet q' mul-
toru̅ fuit filia viciorum Iteru̅ ad solaciu̅ peccatoru̅ sub-
dit̄ in laudibus v̄ginis Nasus tuus sicut turris liba-
ni q̄ respicit cont̄a dasmascu̅ Dasmascus int̄p̄tat̄
sanguine₃ bibens · ⁊ significat diabolu̅ q̄ sitit bibe̅ san-
guine̅ peccatoru̅ q̄ eius insidias opponitur nasus x discre-
cio btē v̄gis · q̄ ipsius p̄sentit maliciā · ⁊ a longe puidet

q̄ſi de ſpecula. Vn̄ t̄ri c̄parat᷑ aq̄ de lōge videtur
īmicorū īcurſꝰ. Ipā ḡ. ꝛ a longe r̄ſpicit ꝙ hoſtē
et ſicut t̄ris ꝓ nobis fortit᷑ ſe oppoīt. ꝛ d᷑. t̄ris liba
ni. q̄ſi in libano mōte ſita. q̄ candor interp̄tatur
vt ꝑ hoc oſtendat᷑ q̄ candore v̄ginitatis tāq̄ pede cōte
rere valeat caput ſerpētis. Seq᷑. Caput tuū ut
carmelꝰ ꝛ come capitis tui ſicut purpura r̄gis
uīcta canalibꝰ. Carmelꝰ aūt interp̄tat᷑ ſciētia cir
cūciſiōis. Purpura regia ī q̄ quibuſq̄ canalibus
tingit᷑ ꝛ ꝓbꝰ q̄ eis uīcta dicat᷑ tincture vetēta de
ſigt᷑. Eſt ergo ſēſꝰ. Caput tuū .i. mens tua ē p̄ru
dēt̄ circūciſa. ꝛ come tue .i. cogitacōes tue tincte ſūt
ī meōria ſanguinis dñice paſſiōis. Et ſic affecte ſūt
cogitacōes q̄ſi recētem videret ſanguinē de vul
neribꝰ ꝓfluētē. Fuſciculꝰ eñi mirre morabat᷑
int᷑ vbera eiꝰ donec aſſūpta fuit ad illud gau
diū qd̄ oēm dolorē abſorpſit. Seq᷑. Quā pulch᷑
es ꝛ quā decora cariſſima ī delicijs ſtatura tua
aſſimilata ē palme. ꝛ vbera tua botris. Q.d. ꝗſi di
cat. Quā pulch᷑ es ī maternitate. q̄ decora ī v̄gi
nitate. ꝛ admirabilis in vtroq̄. Ipā eīa arcꝰ de q̄ dicit
eccliaſticꝰ. Vide arcū ꝛ b̄ndic q̄ fecit illū. valde
eī ſpecōſꝰ ē in ſplēdore ſuo. Reſpōdet eī duobꝰ
colorībꝰ q̄rū vtrq̄ ē aliī ad decorē. Habet eī colo
rē aq̄. q̄ m̄r eſt multorū cīatū. habet ruborē
ignis q̄ v̄go eſt ꝛ nullū cīat ꝑit. Hijs duobꝰ colo
ribꝰ b̄ta v̄go velut arcꝰ celi ſpecōſa r̄fulget. De
arcu d᷑ a noe. Ponā arcū meū ī nubibꝰ celi. et
r̄cordabor fedeis mei qd̄ pepigi tecū. Ipā eī in
celeſtibꝰ eſt aſſūpta. ut recordet᷑ dñs mīe ſue
quā hūano gn̄i repromiſit. Ipā d᷑ cariſſima in

delicijs pro eo videlicet q tāq̄ mulier deliciosa om̄s
alios cibos fastidiens illū solū cibū desideat que q
comedit sꝑ esurit. sꝑ saciat᷑ nūq̄ fastidit᷑ Statura
ip̄ius videlicet rc̄titudo ītēcōis et sc̄e op̄acōis directio:
assimilata ē palme ut sicut palma q̄ arbor triūpha-
lis crucis dn̄ice. terribilis ē malignis spiritibꝫ: sic btā
v̄go meritis sue rc̄titudis malignos sp̄us terreat et
expellat. Ubera q̄ botris assimilata sūt. ī q° inābilis
p̄rogatiā merēdi de mirat᷑ in v̄gine q̄ nō minꝰ
meruit fūdendo de ubeibꝫ suis ad nutrimētū. quā
martires q̄ p botros figurat᷑ meruerūt fūdendo sā-
guinē ī martirio: om̄ ei opm merces scd̄m radicē
caritatis pensat᷑ Cōmēdatur mr̄is pulchitudie: quā
tā apud ipm̄ possit ītcessionibꝫ dedicat. cū in tp̄enna-
tudie ipā rtine potuerit gladiū ulcōis Dicat er-
go Dixi ascēdā ī palmā. & app̄hēdā fructꝫ eiꝰ. et
erūt ubera tua sicut botri vinee. & odor oris tui sicut
malorū Et si dicat Ego dixi .i. ab etno disposui
q ascēdam ī palmā .s. arborē crucis triūphalē & app-
hendā fructꝫ eiꝰ. fructꝫ victorie resurrectionē vide-
licet & ascēsionē & fidē pplorū et tūc inter mortis
angustias. ī hora indignatōis mee q̄ crucifixores. cū
meditabor ī sp̄u meo duro p die estꝰ sicut habetur
ī ṽsicula. cū videlicꝫ spūs meꝰ ī estu passiōis exac-
batꝰ de malorū supplicijs. & vindictā cogitabit Dū
mō erūt duo ubera tua sicut botri vinee. recorda-
bor eīm q de te͛rne assūpseri q̄lac de tuis ubeibꝫ
suxeri. Recordabor ī inūiacōis mee misteriū. & ista
recordatio tāq̄ vini potꝰ p̄ntis irritacōis & īdigna-
cōis obliuisci me faciet ne festinē ad vindictam
Et odor oris tui .x. orōnū & ptm tuarū erit delcabi

les sicut odor malorum · et guttur tuum et partes exgut
ture procedentes erunt sicut vinum optimum Guttur siquidem
dicitur diiudicat escas · bonas retinet reiciendo malas
Hec est virtus discrecionis spirituales partes · que sicut vinum ~~opti~~
~~mum~~ suo calore feces expellit ut remaneat vinum op
timum non reliquum et defectum Commendatur ergo discre
tio virginis in peticionibus · que non solum petit quod discrete petit
quod bonum · quod purum quod purum et ab omni macula defec
tum Ipsa autem verba audiens a filio: assumit verbum ex ore
eius · et subdit Dignum dilecto meo ad potandum · labiisque
et dentibus illius ad ruminandum de Et sidicat Hoc vinum
christi hoc verbum dispensatorium meum et vino comparatum est optimo quod
dignum dilecto meo ad potandum · ut videlicet ei pla
ceat · et ipse delectetur in eo · et hoc ipsum vinum dignum la
biis eius · et est dignum dentibus illius ad ruminandum · labia
potum percipiunt et eius saporem senciunt Hoc itaque verbum
dignum dicitur labiis christi quia dignum est ut favor benignus
illud recipiat · et quod bene sapiat et complaceat divine
bonitati Et sicut vinum optimum sine difficultate et cum
delectacione sorbetur: sicut peticiones suas cum omni facilita
te et delectacione digne dicitur a filio admittendas · Verumque
eius quod bibitur gustus cito pertransit eius vero quod ruminatur
sapor diu remanet subdit de vino illo · quod dignum
sit dentibus illius ad ruminandum · ut sic ostendat quod non
pertransitione sed tamen affectus placita dulcedine in matris
peticionibus filius delectetur Ceterum quare ipsa specialiter filius
delectetur ostendens subdens Ego dilecto meo · et dilectus
meus michi quod superius est expositum sed hic addit et
ad me conversio illius Et sidicat In tamen dilecto meo com
placui: quia conversio eius ab irato ad placatum fuit ad me
enim se direxit · cum ab ira ad miam se convertit dicit

Veni dilce mi egrediam' i agrū comorem' in
uillis· mane surgamus ad vineas videamus si flo-
ruit vinea· si flores fructū pturiūt· si floruerūt
mala punica· ibi dabo tibi vbera mea In hijs v-
bis ondit m' sollicitudinē quā gerit p ecclesia
q'lr sollicitet filiū: ut eā visitet & profectus eius
videat qtenus qd minus est visitando ompleat. dicit g°.
Veni dilce mi· egrediam' i agrū visitemus illos
q sūt in agro· & vomere pdicatoib humanorū cor-
diū tra scindūt Veni dilce mi comorem' i vil-
lis faciētes masioes apud illos q habitātes i vnū
p dilcōez vno iure viuūt Surgamus mane ad
plantandas vineas i fide Videamus si floruit vi-
nea p boni opis exordiū si flores fructū pturi-
ant p boni exordij oplemētū Videamus si florue-
rūt mala punica· cu flos rubeus· desideriū mar-
tirij passionē dnicā demrat i viris fidelibus
q p illos arboes designāt' Et subdit' dna Ibi
dabo tibi vbera mea ut guttes i'pellatoes meas
pentia q predīūt de vberibus meis p q sup diximus
ipius pietatē & miam designari Sequitur Mandrago-
re dederūt odorē suū i portis nostris Mandra-
gora herba ē q tm pfitdū soporē induit q possit
i adi nec sētiet dolorē Per madragoras studia
otemplacōis designt' q ita dormire faciūt hoiem i
deliciis suis· ut abscisione ab interiis suis car-
nalibus· a rebus sclaribus nec sentiat nec attēdat
Dicit g°. Mandragore dederūt odorē suū i portis
nris x i portis quinque sensuū· tūc nris si odor ma-
dragorarū ad eas pueniat & ab eis excludat odo-

rē mūdanū Nā sibi dormiat intus aīa · sensus
suo claudit ad exteriora Sequit̄ Oīa poma noua et
vetera dilcē mi seruaui tibi In q° vbo bonorū opm
pseuerātia demrat̄ in vgīe Dicat gl° O dilcē mi
oīa poma · oīa bona odoib opa q fecit tu vetera · q
ex mādatis legis veteris processerūt q̄ noua q̄
precepta produxerūt ewāgelica sn̄ īfectoib
macula sn̄ corruptoib putredie seruaui tibi tm̄
grata enixēma psentida Sequit̄ Quis mi det te
frēm meū sugētē vbera matris mee ut inuemā te
foris · et deosculer te · et iā mi me nemo despiciat.
domū Apphēdā te et ducā in matris mee et in cubiculū ge
nitricis mee · ibi me docebis · et dabo poculū ex v
ino condito: et mustū malogranatorū meorū
In isto capitulo ondit mr̄ desideriū suū circa filiū.
desideriū suū circa saluatorem r̄ liquerit ppli iudaici
Dicat gl° Quis mi det ut inueniā te solū foris
et deosculer te &c. Inuenire desiderat eū solū idīna
videlicet natura i q̄ solus ē et humanā nō habet co
sortiū Inuenire desiderat eū foris · ut nō solū cog
noscat in carnis ergastulo · sed ut i mesitate
deitatis inueniat · q̄ nullo cōdiuat tio et oia cōtinet
et cōcludit · et ipm̄ inuenire desiderat ut osculet̄ eū
ut videlicet videdo eū psente tm̄ facie ad facie
eius amore delectet̄ His itaq dnab sup̄his q̄ deside
rat de filio ondit desideriū suū sup cōgressione ppli
sui · et sic inge lram Et qs mi det ut iā me nemo
despiciat. Adhuc siqdē bta vgo a pfidis iudeis
despicit̄ cū ab ipis nō mr̄ dei credit̄ sed tm̄ mr̄
peccatoris hoīs blasphemat̄ qlit at et qn̄ istud fiat

ut eam iam nemo despiciat. ipsa desiderat. Acsi diceret: Quis
apprehendam te praeoccupatione violentiae. et ducam te in domum matris meae
in cubiculum genitricis meae. quod supra expositum est. Et postquam
introduxeram te: extunc me non despiciet iudeus sive fide-
lis de perfido. Nam qui honorat filium. honorat et matrem. Se-
quitur: ibi me docebis. Et refertur hoc adverbium ibi ad hoc
adverbium foris quod precedit. Acsi diceret: Cum invenero te fo-
ris ibi solum me docebis quod ante nesciebam ut videlicet
sicut es te cognoscam. et ego tunc tibi offeram exennia me-
ritorum meorum que per gratiam a te donante accepi. Hoc est quod
subditur: Et ego dabo tibi poculum de vino condito. Vinum
conditum dicit caritatem conditam melle devocionibus et oracioni-
bus bonorum operum. et dabo tibi mustum malogranato-
rum meorum. Per malogranata vocat contubernia bono-
rum operum contenta sub cellulis singularum virtutum. et ex eis
procedentes dulces suavitates dicit mustum malogranatorum.
et signanter addit meorum. quia malogranatis repugnancia
alia comparantur. Postmodum autem quasi se sollicitam ostendit circa
salvacionem populi sui illum versiculum quem supra premiserat
in eodem sensu. et ex eadem causa iterat dicens: Leva eius sub ca-
pite meo et dextera illius amplexabitur me. Filius quasi vi-
dens eam tam convenienter sollicitam quod ipsam sollicitari non
oporteret: sub eodem sensu ex eadem causa repetit illum versicu-
lum supra dictum: Adiuro vos filie Jerusalem ne suscitetis neque
evigilare faciatis dilectam donec ipsa velit. Sequitur
Que est ista que ascendit de deserto deliciis affluens
innixa super dilectum suum. Et sunt verba filii tamen de matre.
Ascendit siquidem beata virgo per processum meritorum. Ascendit per gra-
dus dignitatum. consurgens ut aurora. pulchra ut luna.
electa ut sol. Ascendit quoque de valle presentis exilio super

choros āgelorū assūpta Ascēdit de deserto de m
mūdo s. que sic deseruit. et tamq̄ desertū reputauit,
q2 ab ipo oēm cōuītit affectū Affluēs dicitur delī
ciis gratiarū et virtutū. et īnixa sup dilcm̄ suū Jta dicit de p̄der
delicias affluētes nō suis meritis sed ipius īnitebatur gr̄e
q̄ gratiā tribuit et meritū et p̄miū sup addit sequitur
Sub arbore malo suscitaui te. ibi corrupta ē ma
ter tua. ibi violata ē genitrix tua Arborē autē signat quia
designat p malū q2 cōt pomū dampnacōis addē. por
tauit h̄ arborē pomū salutis ihm̄ xpm̄ q sicut po
mū nos pascit et potat carnis sue et sāguīs sacra
mēto Sub hac arbore malo dicit xps ad matrē
suscitaui te. ut ītelligēs r̄sponsū qd tibi fecerā ī nu
mpciis cū diceres m̄ vinū nō hn̄t. tūc ei r̄spondit
qd tibi et m̄ ē mulier. Ad intelligēdū h̄ r̄sponsū sus
citaui te. cū tibi stati iuxta crucē dixi Ecce filius tuus
a quo vinū petebas p miraculū. sz ipē ex eo qd ha
bet a te mortē gustat Et subditur ibi Sub illa vide
licet arborē: īfidelitatis viciō. corrupta ē mater
tua sinagoga q xpm̄ nō credit Jbi crudelitate vio
lata est genitrix tua. q creatorē suū occidit Sequitur Pone
me ut signaculū sup cor tuū ut signaculū sup bra
chiū tuū Sup cor et sup brachiū ponēdus ē dilectus.
ut eius dilcōi cor et manus. volūtas et opacō. debita
subiectiōe deseruiāt Ponēdus ē ut signaculū x ut
sigillū. p qd ut a secretis excluditur q nō sut amā
tes videlicet a cogicōe et ope diabolus excludatur Pone
dus est eciā dilcis ut sigillū sup cor et brachiū ut vi
delicet sicut sigillū formā regis habet et nomē. sic
volūtas et opacō īformetur ī xpo et eius vocabulo et

tat' ut a xpo xpiana vocet' sicut dicit ysaias Iste di
cet dni ego sum & hic scribet manu sua dno Dicat ergo
filius ad matrem Pone me ut signaculum sup cor tuum.
ut signaculum sup brachium tuum Et hoc facere potes.
qr diligis me Ita sit fortis e dilco q eius virtuti
nichil resistit & hoc e quod sequitur Quia fortis ut mo
rs dilectio dura e sicut infernus emulacio lampades
eius lampades ignis atq flammarum aque multe non po
tuerunt extinguere caritatem nec flumina obruent illam
Si dederit homo omnem substanciam domus sue pro dilectione
quasi nichil despiciet eam Sciendum e caritas fortis e magis
do immo est forcior qr mors separat hominem a rebus
mundanis extinguendo affectum caritas vero separat sub(tra)hen
do affectum Item mors separat animam a corpore hominem a patre
et matre filiis & amicis a possessionibus & diviciis & cete
ris omnibus que amantur in mundo & hoc facit vitam extinguendo Cari
tas vero sic separat q vitam non extinguit sed mutat in me
lius quia in hoc est morte est forcior qr mortem non ti
met sed eam magis desiderat sicut apparet in apostolo qui
cupiebat dissolui & esse cum xpo Et cum in agendo for
tis sit ut mors dilectio in paciendo dicitur dura sicut infer
nus emulacio dilectio qr eius constanciam non frangit tri
bulacio ut angustia an persecucio an fames an nuditas an
periculum an gladius Quia sicut qui infractosunt nullis tor
mentis nullis torsionibus frangi possunt sic caritas nulla
violencia frangitur tormentorum lampades quoque caritatis di
cuntur lampades ignis atq flammarum qr corda nostra fra
gilia que per lampades designantur si in hiis vasis fictilibus
habemus thesaurum caritatis sic ardent per amorem sicut
lucent per veritatis cognicionem qr mundane sapientie ut

puitatis heretice tenebris obscurari nō pnt Unde dicit
qz Aq̄ multe nō potuerūt extinguē caritatē
Aque iste sūt pluuie temptationū q̄ descēdūt a
ptātib9 aeris ille videlicet imber inūdās de q̄
het in ezechiele Qui m̄ irruit ⁊ subuertit parie
tē nō habētē liturā p quē signifcat illig cōuersatō
q̄ cemēto caritatis solidata nō ē ⁊ cōpacta Sic igit
sine pluuie temptacionū caritatē nō extiguūt qz ipsi9
caritatis absorbent ardoē Flumina qz nō obruent
illā ⁊ signāt p flumina q̄d transitoria q̄ ideo caritatē
nō obruūt qz aq̄ iā defluxerūt ⁊ ille q̄ supueniūt
nō tangūt tactū vō pnciū ut vnū istans me
titur Sapiā qz caritatis cū habetur sic cara tenet q si
dederit hō oem̄ substāntiā dom9 sue p dilecōe q̄si
nichil despiciet eā Quia q̄dq̄d amittit ut amittit
totū het pro nichilo imo qi detrimētū ⁊ stercora
reputat. Sequit Soror nr̄a parvula ē ⁊ ubera non
habet Ut sūt vba sodaliū xp̄i scōrū videlicet patria
rū q̄ qi respūtant dnō btām vginē tp̄ ad h⁹ aptāut
carnē assumat ex ea ⁊ dicūt Soror nr̄a vgo ma
ria puula ē p humilitatē mētis mūda qz ⁊ pura
tp̄ tenellā iuuencula q̄ nūdū habet ubera yp̄s at
tp̄ acceptus oblatā sibi vginē subīfert Quid
faciem9 sorori nr̄e ī die qn̄ alloquēda ē In illa
videlicet die qn̄ eā alloquitur archangel9 gabriel et
tacētib9 sodalib9 respōdet scā trinitas dicēs Si mur9
ē edificem9 sup eū ppugnacula argētea si ostiū
cōpingam9 illud tabulis cedrinis Quib9 vbis v
go respōdēs insinuāt Et sicut Fiat m̄ sicut dixisti
et edificate sup me ppugnacula argētea ⁊ addit

Quia Ego murus et ubera mea sicut turris ex quo facta sum coram
eo quasi pacem reperiens. Itaque secundum hoc virgo murus est mee
defensionis et super eam edificavit tota trinitas propugna-
cula argentea. hoc est ad defensionem ecclesie tota trinitas
edificavit in ea: ut precibus suis bene sonantibus inimicos
repellat. et hoc significatur in argento: quod ceteris metallis
dulcius sonat. Cum ergo dixisset ego sum murus subiungit
Et ubera mea sicut turris. Ex quo facta sum. Misericordia mea
et pietas mea quibus quasi uberibus suffragiorum dulce-
dine lacto filios ecclesie. turris munimentum scilicet refugium
et securitas peccatorum. et hoc ita est ex quo sit accepta sive gra-
ta sive plantata sum coram eo. ut eciam quasi pacem reperiens.
vel pacem reperies et faciens inter deum et hominem. ut eciam propter
pacifica tempore matris veri pacifici mediatrix mediatoris
nostri. Quod autem dicitur si ostium est compingamus illud tabu-
lis cedrinis. sic intellige. Secundum quod Christus se vocat ostium
et hec vocatur ostium. sed aliter et aliter. Nam Christus dicitur ostium
et apertura sive via. per quam intravit ad vitam. quod ipsi
soli convenit. Unde de se ipso dicit hic dicens. Ego sum ostium et
non alius. Ostium quod dicitur compactio tabularum per quam
malivolis clauditur ingressus in domum. Unde et
hic dicitur si ostium est compingamus illud tabulis cedrinis. Hec
ergo virgo ostium est in ecclesia que malignis obsistit spiritibus.
ne ad devotos suos intret. et accedant sicut volunt.
et hoc ostium tot tabulis est compactum a ~~[struck]~~ sancta trinitate quot
in ipsa sunt ~~ipsa sunt~~ virtutes et privilegia dignitatum
Et hee tabule cedrine dicuntur quia inputribiles sunt et
odorifere. et pre humilitate in profundum radicate cre-
verunt in immensum. Sequitur. Vinea fuit pacifico in ea. Ag-
mina et sodales Christi tempore respondentes ad verbum virginis.

q dixeat fca su cora eo qsi pace reperies subiugit
de illa pace qua iuenit dna qd fcm sit iera z dicit
qd mea pace qua iuenit i bnplacito dni tui qui
eis ueo iosculo r cosiliatoris z pacis: huiane na
tue vnita e diuia In illa ipa pace fca fuit vinea
pacifico veo s. salomoni Et ut intelligat de
vinea spuali subdit Que habet pplos tradidit
ea custodibus Al's sidicat Ista vinea q fca fuit pa-
cifico ut eius eet: ipa habet pplos qr ipa e eccia ex
multis pplis adunata Et ipe pacificus ~~ut eis~~ tra-
didit ea ^custodibus ~~custodibus~~ videlicet eccliaru platis Que
fructu aut dns vinee que fructu custodes heant
ex vinea: pmo sequis ondit cu d. Vir affert pro
fructu eius mille argenteos Vir s. dns vinee xps q
solus ve e vir p vigore imarcessibile ipe affert
pro fructu eius x loco fructus mille argenteos h. est
laude pfcam na p mille pfco: p argentu sonus lau-
dis designat Ista dicne pfcoi tui nichil deest
nichil aliud adversat n laus z laudis materia Qua-
tu at dns diligat hac vinea: ondit brevis expo-
sicio ter ex psona dni dicetis Vinea mea cora me
est Al's si dicet ad vinea mea eccliam sp habeo sa-
ne z oculos ter ad m bnplacita z dilcam hoc est
qd p ysaia d. ad ecclesiam In manibus meis descrip-
si te muri tui cora oculis meis sp Post expositione
vbo ista: vbu rsumut sodales xpi z sub aliis vbis
rpetut sentencia qua dixeant ut gtinuet qd se rexpiant
Dirigut at smone ad illa dnam q pace repit in
q fca z pacifico vinea z dicut Mille pacifica tui
sut xpi que tu pacifica genuisti Hec e eade snia
cu illa que pcessit vir affert p fructibus eius mille ar-
genteos Ducenti hiis qui custodiut fructus eius Duce-
ti qz sut plati q custodiut fructus vinee z ia p suis

meritis hn̄t auream ꝫ aureolā pro custodia vinearū
Sequitur Que habitas in ortis amici asculttant te fac
me audire vocē tuā Igitur in fine huius operis in quo xpūs
verba concludit. assignat sibi quidē mīi officiū quod gerat
in patria dicēs O tu dilecta mea que habitas in ortis gra
ciarū ꝫ virtutū fac me audire vocē tuā in precibus so
net vox tua in auribus meis quia amici s. angeli asculta
nt te: ut quod a me pecieris: statī officiose pagant in
ministerio Beata autē virgo libēter obsecundans filio. et tam
gaudens de eo qui sibi iniūcto officio statī consurgit ad pa
tres dicens Fuge dilecte mi ꝫ assimilare capree hin
nuloque ceruorū super mōtes aromatū Fuge autē dicit
prohibere Et si dicat Hoc dilecte mi quando tu fugies a quorum
abscōdēdo notitiā tuā subtrahēdo ut nō appone
do graciam tuā Verūtamen hoc rogo hoc supplico quando tu qui es
assidue super mōtes aromatū i. super illos qui comparabiles sunt
aromatibus motibus assimileris capree hinnuloque
ceruorū qui de mōtibus cōsueuerunt ad conualles descē
dere ut videlicet ad recensendos a quorum misericordi
ter recurras qui sunt in uallibus ꝫ fecibus peccatorū

Deo gracias Explicit

Capitulum beate marie virginis

Osculetur me osculo oris sui. Quia multi reges et prophete non meruerunt videre vel audire: hunc non solum virgo meruit in utero portare sed etiam nato crebra oscula dare plurima a sancto ore eius pape. Quia meliora sunt ubera tua vino. Ideo qui pascit angelos in sinu patris dignatus est ipsa sugere: qui legis austeritatem voluit reprobare que per vinum designatur. Fraglancia unguentis optimis .i. repleta spiritibus sanctis donis quibus non sit frivolum ad litteram intelligere: virginem carissimum filium unguentis optimis sepe perunxisse. Oleum effusum nomen tuum. Oleum aliis liquoribus infusum supernatat et etiam infirmos sanat: et qui in tribulacione ut infirmitate eius venerabile nomen et auxilium invocat omnia adversa ut oleum per eam supernatat quod multis probatum est exemplis. Ideo adolescentule dilexerunt te .i. virgines imitantur te. Trahe me post te dicat ad filium: scilicet ad exercitia virtutum. Maria namque non dicit a filio suo celos creare sed humilitate et mansuetudine radiare ut dixit. Discite a me quia mitis sum et humiles corde. Ideo tracta est post christum in celum. Curremus in odore unguentorum tuorum .i. fideles festinantes ad gaudia imitantur eius exempla. Introduxit me rex in cellam suam .i. rex glorie assumpsit eam in vitam eternam. Exultabimus et letabimur in te .i. fideles gaudent de eius intercessione. Memores uberum tuorum. Ubera marie fuerunt castitas et humilitas: in quibus delectatur iustorum societas. Super vinum .i. super humanam gloriam. Recti diligunt te .i. angeli honorant te.

Nigra sum s. h. est nata a pauperibus vt tabernacu
la cedar .i. vt aliq̄ de peccatoribus Formosa sicut pellis
salomonis .i. ego sū pellis vel salomonis q̄ texit
archā id est xp̄m Et ideo filia ihrl̄m .i. cōsortes visio
nis vel pacis Nolite c̄ me cōsiderare qd̄ fusca sim
qr decolorauit me sol Hoc est quia ab humilibus sum
orta tū sol iusticie elegit me humilē sibi matrē Ideo
filij matris mee pugnauerūt cōtra me .i. pphete filij sy
nagoge pdicauerūt de me vel apli filij gr̄e matris
pugnauerūt cōtra me .i. pro me cōtra hereticos predicando
qui dixerūt me nō deū sed phantasma vel de ho
mine pepisse hij posuerūt me custodē in vineis
.i. exemplū virginitatis ī oībus ecclesijs Vineam
meā .i. virginitatē meā Nō custodiui s3 spūs sanctus
Indica mi quē diligit aīa mea Aīa marie xp̄m
dilexit ideo oīa secreta patris ei īnotauit Ubi pas
cas vbi cubes ī meridie Castissima vgo maria fu
it meridies de spū sc̄o splēdēs et feruēs in q̄ xp̄s
declinauit estū libidinosorū Cubauit ī eius humilita
te pastus est caritate et castitate Ne vagari incipiā
p greges sodaliū tuorū .i. notifica oībus qd̄ ī me re
quieueris ne heretici dilacerent medietates si vgo p
pepit phantasma fuit Per sacramēta apparet tui
sodales ideo vagor p eorū greges: qr et ī sectis et
ī cōuenticulis eorū sū psalmus ipsorū Si ignoras o
pulchra .i. benedicta inter omnes mulieres Exi egres
sa de muliebri leuitate et abijt de vtute ī virtutē
Post vestigia gregū .i. p exempla sc̄orū et pasce hedos
.i. carnales sed cū ouibus iuxta tabernacula pastorū .i.
sc̄dm doctrinā aplorū Equitatui meo ī curribus pha
raonis assimulaui te amica mea Sicut pplus dei a

Inter mulieres Eterna ignorant macula sordis et ideo pulchra [illegible]

pharaone p virgã moysi ita eciã a dyabolo p vir-
gã yesse Mariã et florẽ suũ .i. xpm̃ ẽ liberata p
pulchre sunt gene tue Gene huius v̄gis sc̄ eius quer-
sationes in actiua et contemplatiua vita q̄ sunt pu
dibunde verecundantes peccare ut turturis scz geme-
tes de terrenis et suspirantes gaudia regni celestis
Collũ tuũ .i. fides q̄ eã deo capiti iunxit est sicut
monilia .i. ornatus in tota ecclesia Murenulas au
reas faciemus tibi v̄miculatas argento h̄ est apli et
eorũ sequaces de hijs oĩbus composuerũt ad honorẽ tuũ scrip
turã : sapientia et eloquentia ornatã Dũ eẽt rex
in accubitu suo .i. sinu patris Nardus mea dedit odorẽ
suũ .i. p humilitatẽ ĩ ingressus est ĩ vterũ v̄gis Nar-
dus enim humilitatẽ : odor significat xpi incarnatio
nẽ Inter vbera mea commorabitur .i. ĩ ventre meo ĩcar
natus portabitur Fasciculus mirre dilectus meus m̄
tũr eẽt qui morte corã eo pendebat Botris cypri
dilectus meus m̄ hoc ẽ fuit ei letitia ĩ resurrectione
In vineis engaddi .i. in ecclis fideliũ Ecce tu pul
chra es amica mea Maria vocatur q̄r portauit patris
secreta Ecce tu pulchra corã deo in humilitate ecce
tu pulchra corã hoibus in castitate pulchra virgi
nitate pulchra fecunditate pulchra ĩ v̄tutibus pul
chra in opibus. Pulchra hic laude hoim̄. pulchra
in celis laude angelorũ. pulchra bis p̄dicatur
q̄r sua interiori et exteriori macula declaratur Ocli
tui .i. operũ tuorũ intentiones sunt columbarũ sin
cere et simplices vel oculi tui .i. exempla q̄ alios
ut oculi ducunt donis sps̄ sancti plena sunt Ecce tu
pulcher es dilecte mi et decorus Xp̄s pulcher ex

castā v̄gine decor⁹ ex p̄t̄e lectus m̄r floid⁹ lect⁹ xp̄ī
maria fuit in q̄ ut ī lecto requieuit Vn̄ diat q̄ṛ p̄r̄
et sp̄s sc̄s semp̄ cū eo fuit floridus sal̄ in virtutibus
Ip̄a eciā dom⁹ dei ī qua habitauit Tigna p̄ncipales
ei⁹ v̄tutes prudencia· fortitudo iusticiā tēperancia la
quearia bona ei⁹ op̄a Ip̄a campi⁹ videlicet inarata
t̄ra a viro intacta vel humilis flos est fili⁹ ei⁹ Ip̄a lili
ū cōuallium ꝛ ornat⁹ humiliū parētū Sicut liliū inter
spinas sic amica mea inter filias ꝛ· sicut liliū candu
os et virtutib⁹ decore et suauitate sic maria p̄cellit oēs
ecc̄ias castitatis decorē et sanctitatis suauitate Sicut
malus inter ~~ling~~ ligna siluarū sic dilect⁹ me⁹ fili⁹
inter filios videlicz inter om̄s p̄phetas et ap̄los in
obumbrās sp̄ū sc̄o ab oī carnali delectacione Sub
vmbra illi⁹ quā desideraueram sedi h̊ ē in requiē
ad visionē ei⁹· ia vel ubi pulchritudinē ei⁹ sol et
luna mirāt̄ et fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo id ē
glā ei⁹ dulcis aīe mee hac eñ nūc ꝯspiracōe introduxit
me rex glōie ī cella vinariā ꝛ in celestē ihe
rusalē ibi ordinauit ī me caritatē Vt q̄ p̄ri⁹ ut fili
ū nūc diligā ut dn̄m Fulcite me floib⁹ stipate me
malis quia amoē lāgueo p̄ floēs innocētes p̄ malos
ꝛ domesticas in hoēs aliī scā intelligūt̄ Floib⁹ innocētib⁹
ip̄a inocēs exaltat̄ a sc̄is ip̄a scior glorificat̄ Amoē
lāguet q̄ṛ in deū iugit̄ p̄fice desideat Leua ei⁹ sub ca
pite meo et dextea illi⁹ āplexabit̄ me h̊ ē terestria ꝛ
celestia michi insinūt illā Adiuro vos filie ihrlm ꝛ sacra
meto mee ī carnacionis uos ꝯstringo aīe fideliū loq̄ēs
p̄ capreas cruos q̄ ē corporū ꝛ p̄ p̄phās et ap̄los doctoēs
populorū ne suscitetis dilectā ꝛ ne aliq̄ p̄uisa doctrina

ĩquietetis gemitẽ meã quoadusq; ipã velit scil' ut
ꝓphe et apli docuerũt qđ et deũ et hoiẽm vgo genuit
Vox dilecti scil' filij mei ꝑcepit h' q dixi q' de sinu pa
tris saltauit in vterũ vginis mris Ecce iste venit saliens
ĩ montibꝰ trãsiliens colles Qui saltat nũc sursũ nũc ex
deorsũ xps venit ad vginẽ q̃si saltans q; diuinitate trãsce
dit .i. in celo angelos huãnitate trãscẽdit in tra colles
.i. aplos de celo saliens vgis ĩ vterũ in in mũdũ ex in
infernũ denuo ĩ celũ Similis est dilectꝰ meꝰ capree
que elegit bonas herbas a malis sic ipe bonos a pu̾sis
hynulo q; territoriũ qui ĩ vmbra q̃escat ita ĩ casta vgi
nitate quieuit Ecce ipe stat post parietẽ nrm Paries
est nra mortalitas Post parietẽ xps stetit cũ morta
lẽ carnẽ de vgĩe suscepit Sub pariete nos pressi iacui
mꝰ q naturalit̾ mortales sumꝰ Ipe vo nõ iacuit sed
pꝰ parietẽ stetit q; nõ natura s; volũtate mortalis
extitit Stetit aũt ut parietẽ impelleret id; mortalita
tẽ destrueret Respiciens ꝑ fenestras Natꝰ de vgine ꝑ
fenestras in mũdũ respexit qñ ꝑ aplos hoibꝰ ĩno
tuit prospexit eciã ꝑ cancellos q; eciã ꝑ scripta ꝓpheta
rũ est manifestatꝰ Ipa q; btã vgo celi fenestra fuit
ꝑ quã sol iusticie ĩ domũ mũdi splẽduit Dilectꝰ vi
delicet filiꝰ meꝰ loqtur m̾ Surge de mortali vita
ꝓpera ad ĩmortalia amica .i. ꝯsc̾tabilis mea formo
sa in castitate et veni ad gaudia celi Iam enim hyems
angustie tue erga me trãsijt ymber et t̾bulacionũ
turbarũ abijt oĩs dolor penitꝰ recessit. flores .i. merce des
tue apparuerũt in tra nra .i. splẽdẽt ĩ tra viuenciũ
Tempꝰ putacionis tocaꝰ mali a te et tue retribucionis
aduenit Vox turturis audita ẽ in tra nra .i. vox

exultacōis et leticie ingit^r audit^r in tabernaculis iusto
ru͂ sic̄ q͛d tu fuisti fructuosa protulit grossos suos · et bo
na opa pro q̄bus remunerabis Vinee · i eccīe ꝑ tua ex
empla ī v͛tutib9 florētes odorē bonoru͂ operu͂ dederut
proquib9 coronabeis Surge de tēporali misia amica
mea ī humilitate speciosa mea ī castitate et veni ad eterna
p̄mia Columba mea · i simplicitat' 9sidēs in foraminibus
petre · et in vulneib9 meis q̄ ꝑtuli pro tui ereptione In ca
uerna macerie scil' credēs sentēcie sc̄ptuȇ sacre q̄dicit
Ipē de9 ueiet et saluabit nos Et ite Cui9 liuore sanati
sumus Sicut naqz macerie uinea sit sal^a sc̄ptura muit
ecciam H^c v͛go ad memoria reducit cū eā clamās ꝑ ora
tiū iudit Ostende m̄ facīe tuā sonet vox tua ī aurib9
meis P facīe pulchritudo glē ꝑ sonu͂ vocis laus eius ab
angelis intelligit^r Vox em̄ tua dulcis · i laus tua magi
ma ab angelis Facies tua decora · i glā tua ꝑ̄pria Capi
te nobis vulpeculas ꝑuulas vulpecule sut heretici q̄ de
moliūt^r uineas · et venenis suis īficiut simplicium ecclē
sias dicentes si virgo pepit phantasma fuit Hee ꝗ̄ re
te capiūt^r cu tali siligismo 9cludūt^r Deus oīa q̄ vult
~~post~~ potest s̄z ꝯ a v͛gine nasci voluit igit^r q͛d v͛go ge
nuit deus et hō fuit Ita vinea m̄a floruit · i maria
xp̄m genuit Dilect9 filius me9 sic locut9 m̄ ē ut dixi
et ego grās ago illi q̄ pascit^r inter lilia id3 delectat^r
inter castoru͂ agmina donec aspiret dies eternitatis
et inclinētur umbre hui9 tēporalitatis Oracio v͛gis
pro 9u͛sis O dilecte mi quē genui qui ī castos fugis
ti ad penitētes in recite Et similis esto capree servie
tis in castos ab īcestis Aut hynulo ceruoru͂ velocit^r
currenti simulac sic sapiēs velocit^r nota et p̄es qū

sorū a ꝑuitate et ꝯstitue eos sup montes ꝛ fac eos ꝯsortes illorū qui fuerūt betel ꝛ alii in virtutibꝰ in domo dm̄ salz ī ecclīa ipā em̄ dei gen̄trix ē betel ꝛ do mꝰ dei in q̄ habitauit filiꝰ dei Montes em̄ sūt ꝓphe q̄ de ea ꝓdixerūt et apli de ea ꝓdicauerūt Que ueis ꝑ spm̄ de xpō senciat hijs vbis ꝓnūciat In lec tulo meo .i. requiē mee ꝯtēplacionis ꝑ nocte ꝛ in hac vita ꝗsiui intelligē diuinitatē xpī quē dili git aīā mea Quesiui illū in deitate ꝯgnoscere et nō īueni ꝛ nō potui ad eiꝰ altitudinē attingere Et dixi Surgā corde ad celestia ꝛ mēte circuibo ci uitatē ꝛ angelorū agmina ꝑ vicos et plateas .i. an gelos et archāgelos q̄rā xpm̄ q̄ diligit aīā mea Quesiui illū inter ordines angelorū et nō īueni similē illi vllū illorū Inuenerūt vigiles ꝛ āge li qui custodiūt ciuitatē ꝛ ecclesiā Nō est dubi tandū q̄n crebro angeli habuerīt cū sac̄ vgine colloquiū Et interrogaui eos Nū quē diligit aīā mea vidistis ꝛ dicite si saltē vos xpī diuinitatem intelligatis Tunc dixerūt paululū Quamq̄z āge li de deo intelligūt mltū tn̄ ad ꝯparacionē trinitatis videtur paululū Nullꝰ em̄ angelorū ita deū intel ligit ut ipe cognoscit Nā nemo nouit prē̄ n̄ filiꝰ nec filiū n̄ pr̄ et cui voluerit filiꝰ reuelare qd̄ c̄ ditur mi̇ī fecisse Cū ptrāsissem eos ꝛ cū eorū n̄ naturā ꝯtēplādo trāscēdere inueni q̄ diligit aīā mea omnē intellectū angelorū lōge excellē Tenui eū prī equalē credēdo n̄ dimittā diligēdo donec inducā illū vbo et exemplo ī domū .i. ec clesiā matris mee ꝛ grē et ī cubiculū genitricis

mee · 7 iquetū synagoge Qd' est dicē Que spū sco
reuelāte ɔnoui de xp̄o lz iudeis et gentibꝫ ānūcio
de xp̄o xp̄s de v̄gine ad doctoēs Adiuro vos filie ihe
rusalē ne suscitetis dilcm ut supeiꝰ dcm̄ ē aliqd docē
do ɔtra eā Hoc iterū hic repetit ne qd friuolū de ea
pdiret. Sequit' laus angelorū cū ei occurrerēt pe
tenti regna celorū Que · 7 qm gloiosa est ista q̄ asce
dit ad celi palacia p desertū · 7 deserens piculosū mū
dū Ipā virgula · 7 rcta norma fumi ex aromatibꝫ scz
ɔpunctioīs et diuisarū v̄tutū et hō mirre hz est marti
ribꝫ et turib · 7 ɔfessoibus et vniusi pulueis pigme
tarij idz v̄niūsis fidelibꝫ xp̄i Ipe em̄ est verꝰ pig
metariꝰ · 7 marū medicꝰ Congregatio iustorū est
collectio eiꝰ herbarū Quibꝫ oībꝫ v̄go fuit ɔdimetū
v̄tutū vt pciosus puluis aromatū Que sequūt' vi
dent' v̄ba cē cātic de assūptioē corpis marie En lec
tū salomōis sexagīta fortes ambiūt Hoc v̄gis corpꝰ
fuit vel' pacifici scz xp̄i lectulꝰ Quod sexagīta fortes
idē multa milia ex fortissimis isrl' · 7 sūmis angelorū
deū v̄e videnciū ambiūt et ad ethera pducūt Omēs
tenētes gladios · 7 om̄ demonū custodias et ad bella doc
tissimi · 7 ɔt' aerias potestates potentissimi Vniuscuiu
sqz ensis · 7 tutela sup femur suū · 7 circa corpꝰ cuiꝰ
femi' genuit xp̄m ppt' timores nocturnos · 7 ne timoēs
ei inīciat demones Sequnt'. v̄ba doctorū de ea dicē
A rex ciū Ferculū fecit sibi salomō xp̄s verꝰ rex pacificꝰ
fecit sibi ferculū · 7 lectū ad ɔuiuiū qz fideles de car
ne quā de v̄gine sūpsit cplant. Columpnas eiꝰ fecit
argenteas Columpne qbꝫ v̄ginis uita fulcit'. sūt q̄tuoꝛ
ewāgelia de ea scripta que sūt argētea veitate vide

liter nitida et predicatione sonora Reclinatorium aureum
hoc fuit corpus domini de ea sumptum in quo divinitas se
reclinavit quod fuit aureum scilicet caritate et sapientia ornatum
Ipsa etiam virgo fuit reclinatorium in cuius christus se reclina
vit uterum Aureum splendore castitatis fulgidum As
censum purpureum scilicet crux fuit in qua nobis filius eius
sua passione ascensum ad celos fecit Media caritate
constituit et eorum vitam eius dulcedine caritatis replevit
propter filias iherusalem et ad imitacionem fidelium Ideo filie sy
on et omnes filie ecclesie Egredimini de vita carnali conversa
tione et videte oculis cordis regem salomonem id est christum
verum pacificum in diademate quo coronavit eum mater
sua et in carne mortali quam induedit eum mater sua Ma
ria in die desponsationis illius scilicet in die nativitatis qua
desponsavit ecclesiam vel in die passionis qua pro ecclesia
illa posuit animam In die leticie cordis sui et in die resur
rexionis eius qua eadem virgo et apostoli tam sunt letificati quantum
prius de morte eius contristati Sequitur laus filii de matre
O amica mea cui notificavi patris secreta quam pulchra
es humilitate et castitate quam pulchra es fide et opinione
et ideo decora in celesti gloria Oculi tui simplices
ut columbarum que alias aves contuentes non cupi
unt eas dilacerare Ita tu videns iuvenes non cu
pisti te eis per obscenos amplexus sociare Absque eo
quod intrinsecus latet scilicet caritate Oculi virginis sunt prophete
qui eam longe ante providentes multa de ea predixerunt
Oculi eius apostoli sunt qui eius magnalia et filii sui mi
racula mundo demonstraverunt Qui columbarum fue
runt spiritu sancto pleni simpliciter vixerunt Ipsa etiam beata
virgo oculus est columbe quia prima dux ecclesie absque eo

dulci affectu qui intrinsecus latet in dei solius conspectu Ca
+ pilli tui non erant forti ut per eos alliceretur inuenu
arum Virginis capilli sunt casti qui ita eis inhererent reli
gioni ut capilli capiti Hii sunt ut greges capriarum q
que ad alta ascendunt ita ipsi de virtute in virtutem ad ga
laad s. xpm in testimonii monte ascendunt Dentes
tui non erant auidis delicatis edaces Dentes virginis sunt
qui de ea subtilia exponendo proferunt Sicut ut grex
tonsarum ouium sunt que de lauachro ascenderunt quia
in baptismate lote sunt et se pro xpo rebus mundi
denudauerunt Omnes gemellis fetibus id est plene ge
mina dilectione et sterilis non est in eis hoc est nullus
vacans a bona actione Labia tua non erant dolosa s. a
vaniloquio carnis maceratione stricta ut capilli coc
cinea vitta Et eloquium tuum dulce quia totum de deo et fu
tura requie Labia enim virginis sunt qui secreta dei aliis
aperiunt Eloquium eius predicatio illorum Gene tue erant
a viris verecundantes illorum contubernia declinantes
absque eo pudore qui intrinsecus latet in corde Sicut f
fragmen mali punici exterius rubet interius candet ita tu
passiones eras rubescens castitate albescens Gene enim
illius virgines sunt que peccare erubescunt Collum tuum non
erat in superbia extentum ideo fecit te dauid s. xpus turrem
id est ecclesie munimen Collum enim virginis sunt de cast
bentes qui quasi collum cibum verbum dei deglutiunt et in
alios quasi in corpus transmittunt Hii sunt ut turres dauid
ab hereticis inexpugnabiles que edificata est cum pro
pugnaculis id est multis instructi virtutibus Mille clipei
pendent ex ea s. defensiones sacre scripture omnis arma
tura fortium ad expugnandam prauitatem hereticorum sunt virgi

ne impugnatiū Duo vbera tua nō sūt villis vini manu
tacta id ē hinulus qui pascit(ur) i liliis s. xp̄s qui delectat(ur) in
castis sicut ea Duo etiā vbera virgis sūt due leges que
de ea et filii eius scripta sūt promissis Duo hinnulli gemel
li capree sūt duo ppli ecclie intrant sugentes de sacra
scriptura lac s(ecundu)m mariū de scā maria qui pascit(ur) i liliis id ē
delectat(ur) i scripturis donec aspiret dies xp̄s quo gloria
dei genitrix aspirat et inclinet(ur) vmbre id ē trāseat q
nūc in enigmate cōsiderat(ur) P(er) vba sequētia vocat ma
trē xp̄s ad celestia Vadā ad mōtē mirre et collē thuris
qd' est dicē Veniā cū multitudine angelorū aduocm̄e
regina celorū q est mōs mirre id ē martiribus qui sūt
mirra altitudo et collis thuris id ē cōfessoribus qui sūt
thus celsitudo que loquitur ei hec vba Amica mea que
portasti patris secretū tota es pulchra quia i singu
lis sensibus tuis p(er) virtutes es graciosa Et quia in te nō
est pcti macula id ē veni de libano id ē de castitatis cā-
dore ad celi gaudia Sponsa id ē mea q2 cū pre sū
vnū cui genuisti clausa filiū veni de libano s(cilicet) de
scē vite candore immo exaltāda i superiorū cumu
lo immo Veni ad spūalia gaudia corōnaberis de capite
amana hoc ē recipies corōnā de triumpho que prome
ruisti de dyabolo qui ē mons amana q est noctua
nus id ē ipse ē rex sup vniusos filios superbie duces
errātes ad noctē mortis Coronaberis etiā r corōnā re
cipies de vertice sanyr et hermō videlicet qr principes
seculi p(er) fructū ventris tui sūt humiliati qui fuerūt cu
bilia leonū id ē habitatio demonū et mōtes pardo
rū id ē mūimina hereticorū Vulnerasti cor meū hoc ē
pro tui amore ptuli in cruce cruciatū vulnerū Soror

mea quia coheres i regno pris Sposa eo q me pri
genuisti Vulnerasti cor meu · h est tact9 su intrisec9
dolore cu videre te dolente pendens in cruce · i vno
oculoru tuoru id i vno matno affectu oculoru
bonor exemploru · et i vno crine colli tui id i vno ornato
humilitatis quo michi inhesisti ut collu capiti Sequi
tr laus filij exhibita mri ad domu pris sui adueni
enti Quam pulchre sut mame tue sc3 humilitas sanitas
de qb9 lac sanctimonie surit virginu sobrietas · et io soror
mea id coheres in regno et sposa · q genuisti michi
virgines tuo exemplo Pulchriora sut vbera tua vino
Vbera virginis fuerut exempla i actiua et cotemplatiua vi
ta qbus qi lacte pauit puulos in fide Ea fuerut vi
no pulchriora id legali doctrina dignora Et odor ves
Nota timetoru tuoru sup oia aromata · h est suauitas opm tuoru
est acceptabilior q sacrificiu cartim sacrificioru Laus pa
tris de virgine Fauus distillans labia tua sposa Sposa
vocauit q ei filiu genuit labia ei9 sut qui de ea dei se
creta aperiut Que ut fauus distillat q oes smones de
ea dulcedine redudat Mel et lac sub lingua ~~mea~~ tua
lingua virginis dicut qui ei9 pconia loquut de qb9 mel
et lac emanat q sapietes et insipientes eoru doctrina
saciat Et odor vestimetoru tuoru sicut odor thuris
Odor ei9 vestimetoru sut conuersi p formam ei9 exemplor
qui sut thus deo id ut incensu eoru digit ora Iteru v
de mre Ortus conclusus soror mea sposa Ipa erat her
baru vel arboru ort9 r plena virtutibus qui erat i partu co
clusus signaculo sc3 sci sps Ortus conclus9 iteru q post
partu no est reclusu virginitatis signaculu Fons sig
natus Ipa etia erat fons · id p mu virginitatis exemplu

qui fons erat signat9 idz xp̄i passione cōsecratus Emissi-
ones tue idz imitatores tui sūt ut paradisus diūsarū
arborū· quidā mala punica· sz martires· quidā pomo-
rū fructꝰ· viz cōfessores· quidā cipreꝰ qui alios ut vn-
gentū sanāt exēplis q̄dā nardꝰ ꝛ humiles· alij crocꝰ in
passiōe rubentes· alij fistula· virga mortificātes· alij ci-
namomū pciētes· cū vniūsis lignis libani ꝛ cū om-
bus fidelibus xp̄i Mirra et aloe cū oībus pmis vn-
gentis ꝛ qui in amaritudine aīe sue deflet pctā sua sal-
uatur cū hijs qui dn̄o cū pmitias sue ɔūsacōn liba-
uerūt Et hoc p eā p quā fluxit fons ortorū ꝛ venit
batisma fideliū et puteꝰ aquarū viuētiū ꝛ xp̄s qui ē
sapiā sanctarū scripturarū Et hee cū magno īpetu de
libano fluūt· quia cū magna hundācia sū sp̄s de cūdo-
re tue sanctitatis exundauerūt Vn̄ p ineffabile tue sā-
ctitatis prerogatiuā precepit deus pater talia dicēs Sur-
ge aquilo et veni auster pfla ortū meū hoc est aquilo
ꝛ dyabolus locū temptandi nō hēbit sz auster ꝛ sp̄s sūs
te ortū meū possideat et fluāt aromata illiꝰ idz p te im-
netur meus vnigenitꝰ Sequūtur v̄ba v̄gīs xp̄m in se
venire optātis Veniat dilectus meꝰ ꝛ xp̄s ī meo ortū
suū et comedat fructū pomorū suorū idz acceptet sibi
obsequiū opm̄ meorū Verba xp̄i applaudentis mr̄i
O soror mea coheres ī pr̄is gloiā sponsa pr̄is eo qm me
genueris· veni ī te ortū meū carnē assumēdo· messui
mirrā meā mea passione martires colligendo· cū aro-
tibus meis idz ɔfessoribꝰ Comedi fauū cū melle meo
P fauū corpꝰ p mel aīa xp̄i accipit͛. Fauū quippe cū
melle comedit· cū resurgēs corpꝰ de v̄gine sūptū aīe
vlt͛ nō moriturꝰ coniūxit Bibi vinū meū cū lacte meo

Plat hoies p vinū angeli intelligūt. Vinū cū lacte
bibit cū ascendes cū huā carne de vgine genita hoies
angelis sociauit. Ad quos mox gratulabūdꝰ ait Come
dite amici mei et inebriamini carissimi. Sicut conuiuā
tes de varijs epulis iocūdāt et amicorū pñtia cogratulā
tur. ita vos angeli mei amici cogaudete et cogratulamini
qr vrm̄ gaudiū numerosa hoīm frequētia adauxi. insup
noua festa cōtuli dū matrē meā vgine vtiqz reginā v
triꝰ induxi gaudijs. Per quā h' sequitur etiā adhuc h' la
borātē vgo cōsolat'. Ego dormio idz i gloria requiesco. et
cor meū vigilat pro vobis orādo. Vox em̄ dilecti mei
sz filij epulsantis .i. ita me monētis. Aperi michi idz in
petra a me tuis p̄cibꝰ quo iuste debeā misereri hoibꝰ
soror mea i pcīs via glā amica mea. gerēs diuina secre
ta. columba mea spū sco plena. imaculata mea. ab oībꝰ sor
de pcīs segregata qr caput meū plenū est rore .i. qui i
patrē nō credūt plenī sūt errore. et cincinni mei .i. celā
sūt cū pusis pmixti. Sicut gutte i caput descendētes
de capillis elabūtur. ita reprobi ad fidē venientes male
opando p nocte idz dyabolū recluduntur. Subsequitur vgo
Si vidas p̄tes vras nō cessari in debetis me mutari. Spo
liaui me tunica mea. idz dimisi secularia et dixi quō
induar illa .i. nūquā reuertar ad illa. Laui etiā pedes
meos .i. emūdaui affectioēs meas et dixi quō inquinabo il
los .i. nō reuertar ad vomitū cogitando carnales illecebras
Deus dilectꝰ meꝰ sz deꝰ q̄ elegi p̄ oibꝰ misit manū suā .i.
filiū suū in mūdū. Per foramē scz p me q fca sū ei ad ho
mines veniendi foramē humilitate quidē angustū sz casti
tate liuadū et io illi soli puiū venter meꝰ intremuit ad
tactū eiꝰ idz obstupuit de ingressu illiꝰ. Surrexi idz mētē

sursū erexi ut aperirē dilc̄o meo p̄cibus quo eū placarē
pro hoībus Et orōm hec opa mea Et manus mee stillaue-
rūt ꝛ opatiōes mee carnis mortificatione redūdauerūt
Et digiti mei plem mirra pbatissiā ꝛ studia mea variis
tribulationibus cōprobata Tali mō aperui dilc̄o meo
sc̄z filio pessulū ostij mei In hac significantia ē mei intensita-
tis ꝯmacia Hac nāqz vīgo ostiū fuit ꝑ quod xp̄s ī mū-
dū introiuit Pessulū āt erat moles peccatorū homīs q°
eius diat' qr et ipa ī pctīs nata credit' Hoc ipa ab ostio
remouit cū sc̄e vivēdo pctīm declinauit Cui dilecto in-
gressus patuit qr ꝑ ipā ipa mīa in ecclesiā venit Vn̄ se-
quit' Et ille ꝑ me declinauerat et in ecclesiā transierat
Cotidie eciā pessulū pctōrū p̄cibus remouet et ꝑ eā
ingressus grē xp̄i ad nos patz Aīa mea liquefacta est ꝯputa-
tiōe ut dilectus locutus est de mirabili et desiderabili
patris visiōe Quesiui illū cogitādo et nō inueni mag-
nitudinē carnis velatā nubilo Vocaui valde desiderā-
do et nō respōdit michi magestatē diuinitatis sue de-
mōstrādo Inuenerūt me ꝯtēplando ꝯuertentem custodes
angeli qui circueūt ciuitatē ꝛ muniūt ecclesiā dei Per-
cusserūt me dolores cū diceret nec sed ad pssīm deū
sine et vulneraueūt me qr magr ad studiū ꝯprendi
accēderūt custodes murorū idz pphe et apli instructores
librorū tulerūt palliū meū ꝛ carnalē vitā exuere docu-
erūt O filie ihrlm scz aīe fideles pro quibus ego sedula
fundo p̄ces Adiuro vos meo exemplo si īuenerit' di-
lectū filiū meū pri equalē cōtemplando nūcietis ei
idz ꝑ bona opa vos notificetis illi ut sicut ego langui
eius amoē ita vos oīa incōmoda pro eius sustineatis di-
lectiōe Sequit' laus ecclesie ad vīginē de xp̄o Qualis

est dilectus tuus ex dil(ect)o id est q(uam) magnific(us) fili(us) tuus ge
nitus ex p(ur)is utero o pulcherri(m)a mulieru(m) id est b(e)n(e)dicta
int(er) o(mn)e gen(us) parie(n)tiu(m) Qualis e(st) dilectus tuus
ex dil(ect)o id est q(uam) dilect(us) filius tuus i(n) patris gremio io
quer(er)im(us) eu(m) fide et op(er)atio(n)e q(ui)a sic adiurasti nos i(d est) sic
v(er)bo et exemplo docuisti nos Laus v(ir)g(in)is de filio Dil(ect)us
fili(us) meus candid(us) i(d est) per v(ir)gine(m) natus rubicu(n)dus per
passio(n)e(m) electus a patre et milibus pre o(mn)ib(us) sc(ilicet) angelis
et s(an)c(t)is ho(m)i(n)ib(us) Caput eius auru(m) optimu(m) sicut auru(m) o(mn)ia me
talla sic divinitas ei(us) p(re)cellit v(n)iv(er)sa Sive xp(ist)us est ca
put ecclesie qui ut auru(m) decorat ea(m) suo fulgore Come
ei(us) sicut palme elate [sc(ilicet)] sp(iritu)s ad nostra(m) victoria(m) co(n)nate
quasi corvus nigre id est au(m) scleratis reputate Come ei(us) xp(ist)i
su(n)t ei ut capiti i(n)here(n)tes ut palmites i(n) vitibus vir(ent)es qui
su(n)t in corp(or)e xp(ist)i nigri sc(ilicet) t(ri)bulacio(n)ibus denigrati ad exe(m)plu(m)
xp(ist)i Oculi ei(us) sicut colu(m)be i(d est) lucentes sp(iritu)s s(an)c(t)i plenitudine
p(ro)p(ter) oculos colu(m)be septiformis g(rat)ia sp(iritu)s sancti intelligitur
que septe(m) naturis vigere dicit(ur) Vn(de) et sup(er) d(omi)n(u)m i(n) colu(m)ba
apparuit Oculi etia(m) xp(ist)i su(n)t doctores ecclesie pleni sp(iritu)s
sancti mun(er)e et h(ii) sup(er) rivulos aquaru(m) id est i(n) s(an)c(t)a scriptura
ru(m) Que lacte su(n)t lote i(d est) quoru(m) a(n)i(m)e su(n)t candore v(ir)tutu(m) e
mu(n)date et resident iux(ta) flue(n)ta plenissi(m)a i(d est) co(n)fi(r)mantur
p(er) dona sp(iritu)s s(an)c(t)i plenissi(m)a Gene illi(us) sic(ut) areole aro(m)atu(m) q(ui)a
amabilis erat oculis om(n)i(um) eu(m) intue(n)tiu(m) Gene quoq(ue) illi(us)
su(n)t predicatores qui su(n)t velut areole aro(m)atu(m) id est collectio(n)es v(ir)tutu(m)
consite a pigme(n)tariis id est o(mn)e doctrinis ap(osto)licis Labia ei(us) sc(ilicet)
eloq(ui)a delectabilia su(n)t ut lilia candore sc(ilicet) castitatis doce(n)
tia mirra(m) p(ri)ma(m) distilla(n)tia id est mortificatione(m) p(er)ma(n)ente(m)
te i(n)strue(n)tia Labia etia(m) ei(us) su(n)t voluptate(m) illi(us) apien
tes qui mirra(m) p(ri)ma(m) distillat q(ui)a p(ri)ncipia op(er)a caritatis p(er)

dicit f. Manus eius tornatiles aureae i opera eius in perfectione ro-
tunda et omni gloria omni gratia fulgentia plena iacintis i virtutibus
Manus ipsius sunt bona operantes qui sunt tornatiles et au-
rei i in manibus perfecti in bonitate perspicui pleni iacint-
his i elemosinis Venter eius eburneus i fragilitas huma-
nitatis eius est casta quia de virgine nata Et ideo ut ebur quod
de elephante tollitur quod castissimum animal esse perhibetur
distinctus saphiris i variatus celestibus signis Venter
etiam xpi sunt debiles in ecclesia qui sunt eburnei i casti
saphiris distincti i pura conscientia variati Crura illius colump-
ne marmoree i decora firmitas eius in resurrectione
que est infrangibile fundamentum ecclesie Que sunt fun-
date super bases aureas i super fide et caritate Crura eius
ipsius sunt in iusticia fortes et alios per exempla sustinentes Que
sunt columpne marmoree i recti et inflexibiles a viciis fun-
data super bases aureas i ewangelica et apostolica doctrina stabi-
les Species eius ut libani i ipse est pulchritudo omnium sanctorum
ut libanus decore omnium montium et ut cedri cedri pre omnibus
lignis ita ipse electus pre omnibus angelis Guttur i doctrina
vel promissio eius suavissimum et totus scilicet humanitate et di-
vinitate desiderabilis virginum et angelicis sublimis est eius
visione insaciabilis Talis ut dixi est dilectus filius meus et
ipse est nunc in patris gloria amicus meus o filie iherusalem
scilicet fidelium ecclesie Ecclesie ad virginem Quo abiit dilectus
tuus qui ubique est totus o pulcherrima mulierum idest sanctior
omnium parturientium quo declinavit dilectus tuus qui non capit
illius locus Dic nobis si maliquos veniat familiarius et te i-
mitando fide et opere eum tecum queremus Responsio virginis
Dilectus meus quem tamen preter totus non capit mundus de me
carne sumens descendit de sinu patris ad ortum suum vestimentum

ad areolā arōtis scȝ qui ī se colligūt v̄tutes ut pascatur
ī ortis idȝ delectetur ī fructuosis et colligat lilia .i. cas
tos in etna horrea Ego dilecto meo ad hoc opus pla
cui et dilectus meus p̄ oībus placet m̄i qui pascitur
int̄ lilia idȝ delectatur int̄ castorū agmina et sic
blande locut̄ est ad me Pulchra es in castimonia
et io amica mea suauis per pia exempla et io de
cora in gloia celesti sicut ih̄rlm̄ idȝ sicut angeli qui
vident faciē p̄ris et fruunt̄ pace dm̄ terribilis tunc vica
ut castrorū acies adu̇sus hēticos et demones ordina
ta Auerte oculos tuos a me quia ipī me auolare
fecerūt qd̄ est dicē In hūmitate mea delectaē quia
diuinitati nō poteris p̄fcē appropinquaē qm̄ quanto subtilius
oculis mentis īspexeris tanto a tua conditiōe elon
gari uidebeis Capilli tui nō fuerūt auro texti ideo
sūt angelorū dyademate redimiti Capilli etiā eius
sūt v̄gines p̄ imitaciōnē ei inhēntes q̄ sūt sicut grex
caprarū ascēdūt ad alta v̄tutū que de galaad appa
^pro erūt ī testimonio xp̄i h̄ fuerūt Dentes tui nō fuerūt e
dacitate assueti io nūc delicānt̄ ī dulcedine dei De
tes quoȝ ipius sūt subtilia de ea exponētes qui sūt
sicut greges oium tōsi a peccatis sicut ascenderūt de
lauacro baptismatis Omnes gemellis fetibus .i. plena
gemina dilectiōe et sterilis nō est ī eis idȝ vacuus a bona
opatiōe Sicut cortex malipunica rubet ita gene tue
idȝ v̄ecūdia tua exteri̇̄ ī castitate fulget absq̄ȝ occultis
tuis scȝ absq̄ȝ caritate que interi̇̄ latet Sexaginta sūt re
gine hoc est multe aīe q̄ suos mores ī activa vita
regūt p̄ sex opa mīe et octoginta concubine .i. multe
ī contēplatiā vita satagūt se in sp̄osi amplexibus inectē

vt possint ad otto beatitudines pueire Et adolescen
tularu nō est nūs hoc est fidelium sub eis degēs zpls
tu vna om̄ tijsendis meritis et io p̄oribus sola electa
columba mea īquā tijsfudi sp̄s sci crismata pfcta mea
quā pfcā p virtutū munera Her vna īmutabiles matri
sue sz pn̄ti ecclesie electa genitri sue videlicet āgelo
rū frequētie Viderūt eā odiis filie syon idz ecclie et
beatissimā pdicauerūt ut dicit Beatā me dicēt om̄s
generacioēs Et regine et cōcubine idz actiui et cō
tēplatiui laudauerūt eā ita dicentes Que est ista
hoc est qualis est ista q̄ progreditur de peccatrice massa
quasi de tenebris consurgēs aurora deq̄ pcessit sol
iusticie Hos qui ītenebris et ī umbra mortis sedēt
illumiare H in pn̄ti est pulchra ut ī nocte luna electa
ī superna patria ut sol int sidera terribilis cōt viua ut
castrorū acies cont demones ordinata Ecclia vigo di
lectū in ortū descendisse dixit filius affirmādo subiūgit
Descendi de sinu patris ī ortū nutiī p materiam
carnis Nuces sūt quiqz fideles exteius amari p va
rias afflictiones interius ī ania dulces Hijs ppetua vigo
fructuosus ortus extitit ī quo lignū vite xp̄s germi
nauit qui nobis fructū etnitatis ī tpe suo protulit
H io feci ut viderē poma cōuallium idz remunera
rē opa humiliū tuo exemplo viuētū et īspicerē si flo
ruissent vinee hoc ē vineas sz ecclesias facerē tuā
vitā inspicē et tuo exeplo ī bonis actibus florere et ger
minassent mala punica idz ut exeplo tue passiē cu
piāt pro me passionē subire Sequūt vba penitē
tis ecclie q̄ūz de iudeis cōuertēde Dolet se tā diu
de vgine et eius ~~p̄le~~ prole errasse et satisfacit hijs

v̄bis de suo errore Plesam te gloiosa v̄go graciā ple
nā fuisse et fontē grē ex te fluxisse Aīa mea t̄ba
uit me idz emulacio legis quā pro aīa mea habui
īpediuit me scire Et cōtigit ꝑpt quadrigas amina
dab idz ꝑpt xp̄i ewāgelia ut a me repulsa ī uno
inpulsa rueret p mūdi dānata Exhortacio v̄gis
ad ecclesiā de iudeis cōuertēdā Osunamitis iam
dū a dyabolo captiua reuertē p fidē ad xp̄i miste
ria reuertē p spē reuertē p dei et p̄xi dilcōnē re
uertē p opationē ut qui iam diudū sūt in xp̄o īue
ant te v̄ba et f̄ca imitando xp̄s ad ad matrē de
ecclesiā cōuertenda Quid videbis ī sunamite nisi cho
ros castrorū Id est dic̄ In ecclesia de iudeis cō
uertēda nō videbis nisi choros deū laudāciū
et cast tot vicia pugnāncia Laus ecclie cōuertē
de de v̄gine Quā pulchri sūt gressus tui ī cal
ciamētis filia prīcipis Prīceps dauid intelligitur
qui prīceps ī ꝑplō dei fuisse legit de cui semine q̄
v̄go ꝑpagnit eius filia appellat Gressus sūt eius affec
tiōes que erāt pulchre ī calciamētis i. ī sāctorū exēplis
Iunctura femorū tuorū sicut monilia Id est dic̄
femora tua sūt felicia de quibus ꝑcessit p̄ciosa mar
garita sz xp̄s īestimabile monile qui ē ortus tocius
creature Que fabricata sūt manu artificis Artifex
est deus pat manus eius filius p quē fecit oīa p quē
etiā incarnacio ē disposita Vmbilicus tuus subaudis
btūs in quo pependit dei filius Vt enī in clauo clipeus
sic pendet ī vmbilico īfantulus Quī filius ē crater
tornatilis nūq̄ indigēs poculis id est oībus sitiē
tibus se p̄bet largit pocula diuini gustus Vel etiā

tuus beatus in quo iacuit unigenitus dei in carne. Cumulus sunt
tritici de quo conficitur panis fidelium. Ipse etiam acervus
qui in eo cumulatur credentium populus vallatus liliis idem sa-
patus virginum choris. Duo ubera tua felicia quia suxit ea deus
sapientia. Caprea est ecclesia duo hinnuli gemelli sunt duo
fidelium populi ex circumcisione et preputio qui lac humilitatis et c-
astitatis imitando suxerunt de uberibus beate virginis.
Collum tuum beatum quod sepius est brachiis filii dei te amplexantis
est circumdatum et ideo sicut turris eburnea quia castitate contra
superbiam firmiter munita. Oculi tui beati qui viderunt quod re-
ges et prophete videre non meruerunt. Vel oculi virginis sunt
eius doctrine verba que sicut piscine in esebon idem ad me-
rorem penitentie sunt ducentia ut dixit. Misericordia eius in pro-
genies et progenies super eum timentes vel penitentes et hoc
in porta filie multitudinis. Porta est preciosa virgo per quam
clausam rex celorum ad nos intravit in mundum. Et hec est
filie multitudinis quia multitudo fidelium per eam intrabit
celi palatium. Nasus tuus beatus qui odorem eterne vite xristi
est odoratus. Vel nasus eius sunt eius providentie quia spiritu prophetico
sensit dicta prophetarum in se complenda turris libani idem
munimine sunt xristi qui respiciat contra damascum vel erecta contra
diabolum. Caput tuum beatum quod totiens inclinasti ad filium
dei osculandum ut carmelus idem circumspectum in virtutibus.
Come capitis tui beate quas xristus infantulus deificis manibus
suis voluit contrectare et hec sicut purpura regis quia
eas laceravisti pre dolore in tempore eius passionis. Et hec omnia
sunt iuncta canalibus vel fixa in credentium cordibus. Cum xristus
matrem laudaret a capite cepit laus autem ecclesie a pedi-
bus inchoavit quia xristus de summis venit ad yma ut matrem
levaret ad summa ecclesia autem per virginis merita de ymis con

scendit ad alta Sequitur laus filie O mater castissima que pul
chra es castitate et ideo decora in celesti gloria et quia in
castissima existis ideo frueris celestibus delicijs Statura
tua assimilata est palme Christus fuit palma in cruce quia
per eum adipiscitur palma victorie Cui assimilata est sta
tura idest altitudo gloriose marie quia sicut ipse est
celorum rex ita ipsa angelorum regina Et ubera tua bo
tris idest merita tua assimilata meritis qui velut botri
sunt pressi passionibus Et hoc ideo contigit quia ego dixi idest ista
tui preter statum de virgine carnem assumam in palmam idest
in cruce ascendam fructus eius apprehendam idest omnia ad me tra
ham et tunc erunt ubera tua vinee idest merita tua ita e
runt omnibus imitabilia ut mea ewangelia qui sunt vinee
botrus scilicet ecclesie potus Hic est botrus quem portaverunt
filij israel in vecte Vectis enim crux botrus vero Christus porta
tes erant prophete et apostoli Vinea de qua latus fuit botrus
floridum virginis corpus qui botrus in prelo crucis est pressus
et inde fidelium potus Et odores tui sicut malorum idest
exempla tua sunt imitanda sicut apostolorum Guttur tuum
sicut vinum optimum Bonum vinum est legalis instructio
melius est ewangelica erudicio optimum est spiritus sancti
infusio Guttur virginis est eius doctrina a spiritu sancto inspi
rata que est ut vinum ad potandum et placens ad imi
tandum Dixit enim dispersit superbos et exaltavit humiles et
Cuius et applaudit laudi eius dicens Dignum dilecto
meo scilicet facere Videlicet parcere subiectis et debellare su
perbos Labijs et dentibus eius ruminandum Labia eius sunt
voluntate eius parientes dentes vero eius vitia colentes
Hijs est doctrina virginis ruminanda et memorie tradenda scilicet
quod deus semper superbis resistit humilibus autem dat graciam

In scriptibus virgo reputat verba que pro ecclesia de iudeis
convertenda ad filium ferebat dicens Ego dilecto meo pro vobis +
preces fudi et ad me conversio eius idest per me voluit ad vos
mea converti Ita namque dixi Veni dilecte mi ad syna-
gogam per misericordiam qui ab ea fugisti ob perfidie culpam Egredi ob ^
amice per fidem in agrum scilicet in universum mundum commovens per opera-
tiones in villis et in omnibus gentibus Mane surgamus ad
vineas et iudeorum synagogas hoc est illud iam instans vel
annum mane faciamus in illorum cordibus splendescere Vi-
deamus si floruit vinea et faciamus eos in mente videre ~~quo~~
~~bona opera~~ qualiter in fide floruit etiam si flores fructus pro-
tulerint hoc est faciamus eos videre quo bona opera protulerint
si floruerunt mala punica et faciamus eos videre quo cla-
ruerunt per misericordiam ibi dabo tibi ubera mea et ad hono-
rem tuum imitabuntur mea exempla Notandum quod ter dicit hoc est
hic et hic corde viderunt imitabuntur ea cogitando loquendo
operando Mandragore et gentiles qui ut mandragora
sine capite deo fuerunt odorem bonorum operum in portis
meis et in virtutibus dederunt Et quia iam plenitudo gentium
intravit iam tempus est ut etiam omnis israhel salvus fiat
ad quod omnia poma nova et vetera dilecte mi servavi
tibi Quod est dicere ipsi conversi omnia precepta novi et
veteris testamenti servabunt ad honorem tuum Quis mi-
chi det te fratrem meum de iudea gente natum sugentem ubera
matris et synagoge sub lege educatum ut foris te inve-
niam et a iudeis qui a fide adhuc foris sunt te soli iudeam et
deosculer et ab eis diligi conspiciam et iam me nemo
despiciat scilicet nullus de iudeis qui me virginem man-
sisse non credat Apprehendam te et probabo te carnem de
me sumpsisse sine virili semine et ducam te per fidem in do-

mūi mris mee .i. corpus ipius synagoge et in cubiculū genitris mee .i. intellectū legis iudaice ibi me doce bis ab eis toli et seruaē precepta dm̄ Et dabo tibi po culū .i. ab eis me imitantibus deferetur tibi operibus
ex vino cōdito .s. sapia et uirtute iebrians illos et mus tū malorū gnatorū meorū .i. diuinū seruicium virtutibus repletū Leua eius sub capite meo .i. temporalia pro xp̄o q est caput meū despiciet et dextera illius amplexabitur me .i. sola celestia te instigante querer Filius p mr̄e alloquitur etiam me nup de iudeis conūsā Adiu ro vos filie ihrlm ne dilectā suscitetis .i. ne aliquid sinistri de mr̄e mea virgine senciatis Hoc io tao repe titur ut quanta veneraciōe dei genitrix sit digna doceatur
Sequitur laus ecclesie conuerse de iudeis ammirans gloriam virginis Que est ista .i. quanta laude digna que virtuosa descendit de deserto mūdi delicijs affluens celi in myra sup dilectū suū .i. ab eo exaltata sup choros angelorum Filius mr̄i puritatē recitat iudeorū et cōuersionem quam conuersorū insinuat Sub arbore ma lo te suscitaui .i. in cruce te redimens sup ethera exal taui ibi corrupta ē mr̄ tua .s. synagoga me crucifigens pro ore maledcā tūc dixit Sanguis eius sup et su p filios nr̄os ibi violata ē genitrix tua .i. lex puricata ab eis q dixit Iustū ne interficias Nunc autem qr toto cor de ad me conuertitur Pone me ut sigillū sup cor tuū .i. imprime ymaginē meā in cordibus eorū p dilcōem ut sigillū sup brachiū tuū .i. exemplū mei imprime eis p operationē qr fortis est ut mors dilcō .i. sicut prius mortē p infelicitate meruerūt sic nūc p dilectionē vitā inueniant dura sicut infernus emu

latio · i· sicut prius diuitia corruerut in infernu sic nuc pemu
latioez meliorum intret celu Lapades eius lapades ignis
atqz flammaru · i· qui int eos erunt caritate hntes ert igne
sa sps ardentes et ibonis opibus lucetes Dico tibi qm aq
multe · i· seculares delicie et diuicie no poterut extingue
caritate illoru · nec flumina · i· oia tribulationu gna obruet
illa Si dederit ho oez substantia domus sue deo subaudis
pdilacoe qi nichil despiciat eu · hoc est si quis eis oez glaz
mudi obtulerit a xpo eos separe no potit Sequit solli
citudo vginis pcclia de iudeis Soror nra synagoga i
hereditate prius nobis pro fide sonanda i nuo credetiu
e pula et no habet vbera · i· pdicatoes vn innedisunt
exepla Quid faciemus sorori nre in die qn alloqnda
est · h° est cu erit de synagoga i tpe quo ab enoch et helya
pdicanda est Consolatio xpi ad vgine Si murus e edi
ficemus sup ea h e edificabo ea vtutibus ut muru co
tra vicia undiqz munitu · et h ppugnacula argetea ·i·
pscriptuas nitentes eloquetia Si ostiu est · hoc e fracius
ea alijs exeplo ostiu ut p ea ad vitam ingrediat Compi
gu illud tabulis cedrinis · i· ornabo ea spualibus filijs V
ginis pmissio Ego ero murus eis · qr si vitu mea mi
tabunt erut inexpugnabiles a vicijs et vbera mea tris
· i · p mea exepla erut tuti in bonis Et quo fca su cora eo
qi pace reperies hoc est ex tpe q° cu pribus pro eis pla
taui et eis pace eiget graz impetui h° io congitur vi
nea fuit pacifico · s · xpo qui vea uitis voluit i me cofirmare
btoru pagine In ea que hz pulos · i · i ea gete q genuit
hules sz aplos Et tradidit ea custodibus i· comdauit hac
gete aplis dices In via getiu ne abieritis sz ite ad oues
domus isrl Viue me vinea sua tradit custodibus cu pedes

in cruce dixit Ecce mr̄ tua qz postea et alij apli īpenderūt
ei naīa Vir affert pro fructu eius mille argēteos h̄ e quilz
fideles oīa q̄ hnt dat ut fructū hr̄ vinee xp̄z lucri faciat.
xp̄s ad fideles Vinea mea corā me est hoc mater mea in
gloria mea ē Mille tui pacifici .i. multi erūt palmites de me
vite p̄ fidē pullulantes et te ī castitate imitātes et ob hoc
vitā hēditabūt ī patre letantes Et ducenti argētei hijs
qui fructus eius custodiūt .i. duplicē mercedē habebūt qui
me fructū vite p̄ bona opa servabūt. xp̄s ad v̄gīnē Que
habitas in ortis .i. iā o mat̄ ab vtrqz coleis amici ascultāt.
quiqz etiā te imitātes m̄i obediūt Fac me vocē tuā
audire .i. quid āplius desidēs īnotesce ~~Supplicat~~ vs Sequitur
supplicat v̄gīs proseparatiōe iustorū a reprobis qui ī hac
vita hattens int̄ bonos et malos latuisti. iā a malis fuge
dilecte mi et assimilare capree q̄ bonas herbas distīnt
a malis ita ī iudicio tuo segrega reprobos ab electis hī-
nuloqz cervorū assimilare qui solet ī umbra requi-
escē Ita tristiēs a paleis requiesce ī g̃nis et hoc sup mō-
tes arōtū hoc est sup mōtes altitudinē angelorū et
hoīm qui sūt montes et arōta qz tu existis ī omnibus
oīa alta meritis et odoriferi premijs ¶ Explicit
Explicit. Feliciter Amen etc Deo gras

Incipiunt cantica canticorum salomonis

Osculetur me osculo oris sui · quia meli
ora sunt ubera tua vino fragrancia
unguentis optimis Oleum effusum no
men tuum ideo adolescentule dilexerunt
te · Trahe me post te curremus in
odore unguentorum tuorum Introduxit me rex in cella
ria sua Exultabimus et letabimur in te memores
uberum tuorum super vinum recti diligunt te Vox si
nagoge Nigra sum sed formosa filie ierusalem sicut ta
bernacula cedar · sicut pellis salomonis Nolite me
considerare quod fusca sim quia decoloravit me sol Vox
domini christi a Filii matris mee pugnaverunt
contra me posuerunt me custodes in vineis · vineam
meam non custodivi Indica mihi quem diligit anima mea ·
ubi pascas ubi cubes in meridie ne vagari incipiam
post greges sodalium tuorum Vox christi ad ecclesiam
Si ignoras te o pulchra inter mulieres egre
dere et abi post vestigia gregum et pasce edos tuos
iuxta tabernacula pastorum Equitatui meo in curri
bus pharaonis assimilavi te amica · pulchre sunt
gene tue sicut turturis · collum tuum sicut monilia ·
Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas
argento Vox ecclesie iii Dum esset rex in accu
bitu suo nardus mea dedit odorem suum Fasciculus
mirre dilectus meus mihi inter ubera mea com
morabitur Botrus cypri dilectus meus mihi in vineis
engaddi Vox christi iiii Ecce tu pulchra es
amica mea ecce tu pulchra oculi tui columbarum
Vox ecclesie Ecce tu pulcher es dilecte mi

et decorus lectulus noster floridus. tigna domorum nostrarum
cedrina. laquearia nostra cypressina Vox christi iij iiij
Ego flos campi et lilium convallium Sicut lilium inter
spinas sic amica mea inter filias Vox ecclesie iiij
Sicut malus inter ligna silvarum sic dilectus meus inter
filios Sub umbra illius quem desiderabam sedi et fructus
eius dulcis gutturi meo Introduxit me in cellam vinariam
ordinavit in me caritatem Fulcite me floribus stipate me
malis quia amore langueo Leva eius sub capite meo
et dextera illius amplexabitur me Vox christi iiij. v. Ad
iuro vos filie ierusalem per capreas cervosque camporum ne
suscitetis neque vigilare faciatis dilectam quoadusque
ipsa velit Vox ecclesie v. Vox dilecti mei. ecce
iste venit saliens in montibus et transiliens colles Similis est
dilectus meus capree hinnuloque cervorum En ipse stat post
parietem nostrum despiciens per fenestras prospiciens per cancellos
Vox ecclesie ad christum vij En dilectus loquitur mihi
Surge propera amica mea columba mea formosa m
mea et veni Iam enim hyems transiit ymber abiit et
recessit flores apparuerunt in terra tempus putacionis
omnis advenit Vox turturis audita est in terra nostra
ficus protulit grossos suos Vox christi vi. Vinee
florentes dederunt odorem suum Surge amica mea
sponsa mea et veni columba mea in foraminibus pe
tre in caverna macerie Ostende michi faciem tuam sonet
vox tua in auribus meis. vox enim tua dulcis et fa
cies tua decora Vox ad hereticos vi Capite
nobis vulpes parvulas que demoliuntur vineas vi
nea nostra floruit Vox ecclesie vij Dilectus meus
michi et ego illi. qui pascitur inter lilia donec aspiret

dies et inclinēt umbre Reūte Similis esto dilcē mi ca-
pree aut hinnulo ceruorū sup mōtes bethel Vox ma-
rie magdalene In lectulo meo p noctes q̄siui
quē diligit aīa mea q̄siui illū et nō inveni Sur-
gā et circuibo ciuitatē p vicos et plateas querā eū
quē diligit aīa mea quesiui illū et nō inveni In-
uenerūt me vigiles q̄ custodiūt ciuitatē Nū q̄
diligit aīa mea vidistis Paululū cū ptrāsissem
eos inveni quē diligit aīa mea tenui eū nec dimit-
tā donec intducā illū in domū mris mee et ī
cubiculū genitris mee Adiuro vos filie ihrlm
p capreas ceruosq3 cāporū ne suscitetis neq3 vi-
gilare faciatis dilcām donec ipa velit Vox xpi
ad eccam viij Que est ista q̄ ascendit p desertū sic
virgula fumi ex aromatibus mirre et thuris et vni-
uersi pulueris pigmētarij Vox ecce viij En lec-
tulū salomōis sexaginta fortes ambiūt ex fortissi-
mis isrl' oīs tenētes gladios et ad bella doctis-
simi. vniuscuiusq3 ensis sup femur suū ppt timores
nocturnos Ecca de dnō xpō dr ix Ferculū fe-
cit sibi rex salomō de lignis libani colūpnas eius
fecit argēteas reclinatoriū aureū ascēsū purpu-
reū media caritate cōstrauit ppt filias ihrlm Ecca
dnō xpō dicit x Egredimi et videte filie syon
regē salomonē in dyademate q̊ coronauit eū mr
sua ī die desponsationis illius et in die letitie cor-
dis eius Cristus ecce dicit ix Quā pulchra es ami-
ca mea q̄ pulchra es oculi tui columbarū ~~vsq3~~ absq3
eo qd' intrinsecus latet. capilli tui sicut greges capra-
rū q̄ ascenderūt de mōte galaad. dentes ~~tui~~ sicut

greges tonsarū q̄ ascēderūt de lauacro · oīs gemel
lis fetibus & sterilis nō est īt eas Sicut vitta cocci
nea labia tua et eloquiū tuū dulce Sicut fragmē
mali punicī ita gene tue absq̄ eo qđ intrinsec⁹ latet
|| dauid Sicut turris [struck out] collū tuū q̄ edificata est cū ꝓpugna
culis Mille clipei pendent ex ea oīs armatura
fortiū Duo vbera tua sicut duo hinnuli capree ge
melli q̄ pascūtur in lilijs donec aspiret dies et ĩclinē
tur vmbre Vadā ad mōtē mirre et ad collem thuris
Tota pulchra es amica mea et macula nō es in te
Veni de libano veni coronaberis de capita amana
de vertice sanir et ermon de cubilibus leonū de
mōtibus pardorū Vulnerasti cor meū soror mea
sponsa vulnerasti cor meū in vno oculorū tuorū et
ĩ vno crine colli tui Quā pulchre māme tue
soror mea sponsa pulchriora vbera tua vino et
odor vngentorū tuorū sup omnia arōta Fauus
distillās labia tua sponsa Mel et lac sub lingua
tua et odor vestimētorū tuorū sup oīa sicut
odor thuris Ortus cōclusus soror mea sponsa ort⁹
conclusus fons signat⁹ Emissiones tue paradi
sus malorū punicorū cū pomorū fructib⁹ Cipri
cū nardo nard⁹ et crocus fistula et cinnamomū
|| lignis cū vniūsis [struck out] libani Mirra et aloe cū oīb⁹
primis vngentis Fons ortorū puteus aquarū viuē
tiū q̄ fluūt ĩpetu de libano Crist⁹ gētes cōuocat
xxiiij de uirio dicit Surge aq̄lo et veni auster
perfla ortū meū et fluāt arōta illi⁹ Vox ecclesie
de xpo xxiiij Veniat dilc̄us me⁹ in ortū suū
et comedat fructū pomorū suorū Veni in ortū

meum soror mea sponsa messui mirram meam cum aromati
bus meis Comedi fauum cum melle meo bibi vinum
meum cum lacte meo Comedite amici et bibite et inebri
amini carissimi Ego dormio et cor meum vigilat Eccle
sia de Christo dicit xv Vox dilecti mei pulsantis aperi michi
soror mea amica mea columba immaculata mea quia mea
caput meum plenum est rore et cincinni mei guttis
noctium Expoliaui me tunica mea quomodo induar illa
Laui pedes meos quomodo inquinabo illos Dilectus meus
misit manum suam per foramen et venter meus intremuit
ad tactum eius Surrexi ut aperirem dilecto meo Ma
nus mee stillauerunt mirram digiti mei pleni mir
ra probatissima Pessulum ostij mei aperui dilecto meo
at ille declinauerat atque transierat Anima mea liquefacta est
ut dilectus locutus est quesiui et non inueni illum voca
ui et non respondit michi Inuenerunt me vigiles qui
circumeunt ciuitatem percusserunt me et vulnerauerunt me
tulerunt pallium meum michi custodes murorum Adiu
ro vos filie iherusalem si inueneritis dilectum meum ut
nuncietis ei quia amore langueo Vox Synagoge
ad ecclesiam Qualis est dilectus tuus ex dilecto o pulcerrima
mulierum qualis est dilectus tuus ex dilecto quia sic ad
iurasti nos Vox ecclesie de Christo xvij Dilectus meus
candidus et rubicundus electus ex milibus Caput
eius aurum optimum come eius sicut elate pal
marum nigre quasi coruus oculi eius sicut columbe super
riuulos aquarum que lacte sunt lote et resident iuxta
fluenta plenissima Gene illius sicut areole aro
matum consite a pigmentarijs labia illius distillan
tia mirram primam Manus illius tornatiles auree p

plene iacinctis Venter eius eburneus distinctus saphiris
Crura illius columpne marmoree que fundate sunt super
bases aureas species eius ut libani electus ut cedri Guttur
illius suauissimum et totus desiderabilis Talis est dilectus
meus et iste est amicus meus filie iherusalem Quo
abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum quo declina
uit dilectus tuus et queremus eum tecum Vox ecclesie de x. xix
Dilectus meus descendit in ortum suum ad areolam
aromatis ut pascatur in ortis et lilia colligat
Ego dilecto meo et dilectus meus michi qui pascitur inter lilia
Pulchra es amica mea suauis et decora sicut iherusalem
terribilis ut castrorum acies ordinata Auerte oculos tu
os a me quia ipsi me auolare fecerunt Capilli tui
sicut grex caprarum que apparuerunt de galaad Den
tes tui sicut grex ouium que ascenderunt de lauacro omnes
gemellis fetibus et sterilis non est in eis Sicut cortex
mali punici sic gene tue absque occultis tuis Sexagi
nta sunt regine et octoginta concubine et adolescen
tularum non est numerus Vox xpi ad ecclesiam xx
Vna est columba mea perfecta mea vna est matri
sue electa genitrici sue viderunt eam filie iherusalem et beatis
simam predicauerunt regine et concubine laudauerunt
eam Vox sinagoge ad ecclesiam Que est ista que xx
progreditur sicut aurora consurgens pulcra ut luna electa
ut sol terribilis ut castrorum acies ordinata Vox ec
xxi clesie Descendi in ortum nucum ut viderem poma
conuallium et inspicerem si floruissent vinee et germi
nassent mala punica Nesciui anima mea conturbauit
me propter quadrigas aminadab Reuertere reuertere sunna
mitis reuertere reuertere ut intueamur te Quid videbis

in sunamite nisi choros castrorū Xp̄s ad ecc̄iaz xxii
Q Uā pulchri sunt gressus tui in calciamentis
filia principis Iunctura femorū tuorū sicut monilia
que fabricata sūt in manu artificis Umbilic9 tuus
crater tornatilis nūqȝ indigēs poculis Vent̄ tu9
sicut acervus tritici vallat9 lilijs Duo vbēa tua
sicut duo hinnuli gemelli capree Collū tuū sicut
turris eburnea Oculi tui sicut piscine in esebon
que sunt in porta filie multitudinis Nasus tu9 sicut
turris libani que respicit cont̄ damascū Capt tuū
vt carmelus et come capitis tue sicut purpura
regis iuncta canalibus Quā pulch̄ es et quā de-
cora carissima in delicijs Statura tua assimilata est
palme et vbēa tua botris Dixi ascendā in palmā
et apphendā fructu9 eius et erūt vbēa tua sicut botri
vinee et odoris tui sicut malorū guttur tuū sicut
vinū optimū Vox ecc̄ie Dignū dilecto meo
ad potandū labijs qȝ et dentib9 illi9 ad ruminadū
Ego dilecto meo et ad me cōuersio ei9 Veni dilec-
te mi egrediamr in agrū cōmoremur in villis m-
mane surgam9 ad vineas videam9 si floruit vi-
nea si flores fruct9 pturiūt Si floruerūt mala
punica ibi dabo tibi vbēa mea Mandragore de-
derūt odorē in portis nr̄is Omnia poma noua
et vetera dilecte mi seruaui tibi Quis michi det
te frēm meū suggentez vbēa mr̄is mee vt īue-
niā te foris et deosculer te et iam me nemo de-
spiciat Apphendam te et ducā in domo mr̄is mee
et in cubiculū genitricis mee Ibi me docebis et
dabo tibi poculū ex vino condito et mustū ma-
lorū granatorū meorū De iosep in passione

h

Leua eius sub capite meo et dextera illius amplex
abitur me Adiuro vos filie iherusalem ne suscite
tis neque vigilare faciatis dilectam donec ipsa velit
Que est ista que ascendit de deserto dilicijs afflu
ens enixa super dilectum suum Sub arbore malo sus
citaui te ibi corrupta est mater tua ibi violata est
genitrix tua Ecclesia de xpo Pone me vt signa
culum super cor tuum vt signaculum super brachium tuum quia
fortis est vt mors dilectio dura sicut infernus emula
tio lampades eius lampades ignis atque flamarum
Aque multe non potuerunt extinguere caritatem || ||| nec flama obruent illam
Si dederit homo omnem substanciam domus sue pro dilectione
quasi nichil despiciet eam Soror mea parua et pusilla
et vbera non habet Quid faciemus sorori nostre in die qua allo
quenda est Si murus est edificemus super eam propugnacula
argentea Si ostium est compingamus illud tabulis ce
dreinis Ego murus et vbera mea sicut turris ex quo
facta sum coram eo quasi pacem reperiens Synagoga
ad ecclesiam Vinea fuit pacifico in ea que habet po
pulos tradidit eam custodibus Vir affert pro fructu eius
mille argenteos vinea mea coram me est Mille tui
pacifici et ducenti hijs qui custodiunt fructus eius Que
habitas in ortis amici auscultant fac me audire vo
cem tuam Fuge dilecte mi et assimilare capree hin
nuloque ceruorum super montes aromatum Req. X X

Explicuit cantica canticorum Req.

Exposicio venerabilis bede super cantica canticorum

Osculetur me osculo oris sui Salomon inspiratus diuino spiritu composuit hunc libellum de nupcijs xpi et ecclesie idest canticum super thalamos Unde cantica canticorum vocauit hunc libellum quia omnia alia cantica super excellit Sicut enim dicitur rex regum et dominus dominancium et solempnitas solempnitatum sic dicitur cantica cantica ob excellentiam et dignitatem Est autem obscurissimus hic libellus quia non nulle in eo commemorantur persone Quasi enim comico stilo compositus est Osculetur me osculo oris sui Desiderantis vox est synagoge aduentum xpi quasi diceret Totiens in aduentum suum promisit per prophetas veniat et osculetur me osculo oris sui idest per se ipsum loquatur Quia meliora sunt vbera tua vino Repente ad ipsum cuius desiderio flagrabat verba conuertens subdit: quia meliora sunt vbera tua vino Ubera xpi dulcedo ewangelij intelligitur: quia veluti lacte nutritur infantia credencium Vinum enim austeritatem legis significat Sed vbera xpi meliora sunt vino: quia dulcedo ewangelij melior est austeritate legis In lege enim nulla resonat penitencia sed precipit ut qui occiderit occidatur Ewangelium autem dicit Nolo mortem peccatoris. Fragrancia vnguentis optimis Vnguenta enim dona sunt sancti spiritus vel eciam opiniones virtutum: de quibus ait apostolus xpi bonus odor sumus deo et reliqua Oleum effusum nomen tuum Nomen tuum o xpe oleum effusum est Crisma enim grece vnctio latine vnde nomen xpi a crismate idest

[margin: et quodammodo xpi talamum facit xpi et ecclesie]

ab vnctione vocatu est Solet aut sps scs olei noie
appellari iux quod psalmista ait Vnxit te deus
deus tuus oleo letitie idest spu sco hoc oleu effusu
est : qm hec gra qua xps singulariter habuit hoibus
ctis data est i xpm credentibus Vnde et a xpo
xpiani dr participatione nois xpi Et bn non
stillatu sz effusu oleu dr : qz ab incidant hec gra oibus
data est in xpm credentibus Ideo adolescentule
dilexerunt te i adolescentule dilexerunt te dr aie
electoru qz i baptismo reliquerunt sordes veteris ho
minis et renouate sut in cristo Bn aut feminee
gne dr qz aie sctoru quo maioris fragilitatis sibi
csie sut eo amplius xpm diligunt Vox ecclesie Tra
he me post te et cetera curremus hec est permutatio
psone Na actenus locuta est synagoga hic incipit
loqui de ecclesia de gentibus Trahe me post te
Cernia igit mea firmitate cognosco et video nichil
me meis viribus boni posse agere trahe me tua gra
ad tui imitatione vl ead ci in celu ascenderis tra
he me post te vt te sequi merear Introduxit me rex
in cellaria sua hic loquitur ecclesia de xpo sposo suo
ad animas fideles Cellaria dei sut eterna beatitudo et
superne prie gaudia : in quam introducta est ia ecclesia per
fide et spe : qnz introducenda per rem Exultabimus et leta
bimur i te De domibus nost tuis exultabimus et letabimur.
sz qm sumus hoc no nri ee meriti viste no in nobis exul
tabimus Hoc est qd aplus ait Qui gloriatur in dno glietur
Memores uberu tuoru sup vinu idest memores gre
tue et misericordie qua saluati sumus : vbera eni ipsa
gratia qua saluamur recordantes etia qz tu auscitate

legis vberibus doctrine ewangelice tempore dignatus
es Recti diligunt te Illi inquit qui recti cordis sunt sunt
diligunt te id est qui nichil suis meritis tribuunt sed om
nia gratie deputant Nullus enim te diligit nisi rectus et nul
lus est rectus nisi qui te diligit Ecclesia loquitur de suis
pressuris

Nigra sum sed formosa filie iherusalem Hic rur-
sus de ecclesia loquitur ad statum suum Nigra
sum quia persecutione patior sed formosa virtuti-
bus O filie ierusalem id est omnes fideles nigra sum id est defor-
mis persecutionibus et erumpnis quas sustineo sed for-
mosa decore virtutum Quomodo autem nigra sit vel quo
formosa ostendit cum subdit Sicut tabernacula cedar
sicut pellis salomonis Ita enim distinguitur nigra sum sicut
tabernacula cedar formosa sicut pelles salomonis Cedar
fuit filius ismahel qui interpretatur tenebre ysmahelite in suis
tabernaculis habitant et non habent domos Dicit ergo ecclesia se
nigram esse sicut tabernacula cedar Hinc psalmista dicit — Propter persecutiones quas patiebatur a filiis tenebrarum quod interpretatur cedar
Habitavi cum habitantibus cedar id est conversatus sum inter
peccatores ac persecutores in infidelitate nigros Formo
sam vero se esse dicit sicut pellis id est tabernacula salomo
nis qui pacificus interpretatur quia digna erat visitatione
et consolatione sponsi sui christi inter angustias Et sicut
tabernacula ex pellibus mortuorum animalium fiunt ita
ecclesia tabernaculum videlicet dei ex hiis construitur
qui se ipsos cum viciis et concupiscentiis mortificant
Nolite me considerare quod fusca sim quia decoloravit me
sol O omnes fideles et deo devote nolite me considerare
quod fusca sim id est quod tribulationibus afficiar quod persecu-
tionibus opprimar quia decoloravit me sol id est feruor

psecutionis splēdorē meū quodāmodo offuscauit Et si
diceret Interiorē pulchritudinē meā cogitate et
illā attēdite ne illā que foris pati videt Tale
est quod apls dicit Nolite deficere in tribulationibus meis
pro vobis que est glā nrā Non enim condigne pas
siones sunt huius temporis ad futurā gloriam et reliqua
Sol autem in scripturis multos hz sensus Aliquando sigt
ipsum dei et homi mediatorē Vn scriptū est Vo
bis timētibus nomē meū orietur sol iusticie id est xpc
Aliquando sigt ecclesiā sicut dns dixit Tunc iusti ful
gebunt sicut sol Aliquando feruorē persecutionis sigt
sicut hic et in euāgelio vbi dicit de semine quod cecidit
sup petrā et orto sole exestuatū est Quod ipse dns a
perte exponēs ait Facta autem psecutione propter verbū
scandalizantur

Filij matris mee pugnauerunt contra me Vox
primitiue ecclie hec est Vn recepit hanc psecu
tio ondit cum subdit Filij matris mee pugna
uerunt contra me Vox primitiue ecclie Filij matris mee
pugnauerunt contra me Mat primitiue ecclie sina
goga est cui per prophetā dicit Et vocaberis ciuitas fide
lis syon Huius filij scilicet iudei pugnauerunt contra eccle
sia primitiuā quando excitauerunt iudei psecutionē con
credentes et omnes dispsi sunt per regiones samarie Po
suerunt me custodē in vineis vineā meā nō custo
diui Vinea vna fuit primū ecclesia iherosolimis sed
ob iudaicam psecutionē dispsis oībus credentibus
multe vinee facte sunt id est multe ecclesie constructe sunt
per vniusū mūdū Dicit ergo ecclesia primitiua Posue
runt me scilicet apli et doctores custodē id est ut eēm

et mat ciuita
tu fidelis syon

custos ecclesiarū Vnde ubi nos legim⁹ oēs dispsi s̄
in gtō hēt dissemīnati sūt Sdz n dīuch dimītus
dispsi sūt .: ut ples ecclesie fierent p vniūsū orbē
Vineā meā idz vnā illā ecclesiā que ī iherosolimis
fuit nō custodiui Hoc aūt nō ad votū nez ad mētē
referēdū est · sz ad locū Non custodiui subaudit
vt eēt ibi .: vbi cepit Indica michi q̄ diligit aīa mea ·
vbi pascis · vbi cubes ī meridie Vox ecclesie ē ad spō
sū suū xpm O sponse q̄ diligit aīa mea · idz q̄ tota
mētis intēcione diligo Indica m̄ vbi pascis · idest
vbi oues tuas pascere facias Ipē eīm est pastor bon⁹ :
s̄d ipē dicit ī ewāgelio Indica m̄ vbi pascis · vbi cu
bes idz vbi requiescis .: et h̄ in meridie idz ī feruorē
psecucionis ul' tēptacionis Laborās eīm ecclesia psecu
cionibus .: obsecrat spōsū suū vt ei dicat in q̄rū mēti
bus requiescat Nā cubare sponso requiescē ē .: sicut
ipē dicit Sup quē requiescat sps me⁹ Et reliqua Ire
eīm sic estu tēptacionis cresçat ipē in eorū cordibus
cubat et requiescit atz ab oī feruore tēptacionū et pse
cucionū ptegit Cruore h̄ .: Ne vagari incipiam
p greges sodaliū tuorū Greges sodaliū appellat
conuenticula hereticorū .: qui sodales xpi sī qr et ipi
greges suos pascunt Sz xpc vnū hz gregē hētici
u° nō gregē sz greges pascunt et est sel⁹ O spōse In
dica m̄ scōs et elcōs tuos in quorū mētibus requies
cis · ne forte offendā et incurrā hereticos .: putans te
me ibi posse inuenire Hūc vsū male hētici distingue
bant .: tq̄ sponsā interrogaret vbi pascas · vbi cubes
et ipē responderet in meidie cubo idest in australi
parte ;

Si ignoras te o pulchra int' mulieres egredere
et abi post vestigia gregum Vox sponsi ad spo-
sam suam ecclesiam Si ignoras te o pulcherrima egre-
dere et abi post vestigia gregum Ac si diceret Tu
q̄ creris te q̄ a me de licium et pscautionum servo
ribus denigratam n' considerans q̄ pulcherrima sis int' mulie
res idē nō attendis virtutum spualium pulchritudinē q̄
pceteris decoraris. licz temptacionibus denigreris Si
ergo ignoras te idē si hanc dignitatē et formositatē
nō tuam recognoscas . egredē de meo consorcio et abi post
vestigia gregum Hoc est seq̄re et imitarē doctrinā er-
rancium hereticorum q̄ contempto uno pastore vnius gregis
multos sibi greges congregauerūt Et pasce hedos
tuos. idē peccatores et erroneos auditores iuxta taber
nacula pastorum . idē sm' dogmata hereticorum Vnus
enim est pastor xp̄s q̄ vnū hz gregē idē vnitatem
catholice fidei et ecclesie pastores u' multi s' heretici
q̄ gregē deceptorum hominum sibi aggregant quos dy-
abolo pascunt De quibus et psalmista Sicut oues in
inferno positi sunt Oues vocat' mali in hoc loco non
propter simplicitatē vel innocenciā sz ebitudinē . qz nes-
ciunt resistere praue doctrine sz omnia que sibi impo
nunt a malis doctoribus sustinēt nō bona paciencia Eq-
uitatui meo in curribus pharaonis assimilaui te amica mea
Equitatum suum appellat exercitum filiorum isrl' videlz
sexcentum sexaginta milia q̄ egressi sunt de terra egypti
et transierunt mare rubrum Equitatum autem suum illā multi
tudinē dicit qz sicut auriga currum regit ita deus illi mul-
titudini preerat ptegens illā et defendens . et ad
terram promissionis introducens Huic suo equitatui

assimilauit amicam suam. quia sicut ille populus per mare rubrum saluatus est pharaone dimerso. ita ecclesia gentium per baptismum de diaboli seruitute liberata est et ad ueram repromissionis terram et euangelicam libertatem introducta. sicque que erat ancilla uiciorum facta est amica christi. emundata et abluta per baptismum sordibus peccatorum Pulchre sunt gene tue sicut turturis Turturis namque sicut ut si casu coniugem perdidit. ultra alium non requirat Turturi assimilatur ecclesia. quia ex quo christi presentia corporali mundum deseruit. et celos petiit ecclesia in eius amore tenacissime perseuerat. non recipit ullum adulterinum amatorem quia contempnit mundum et eius concupiscentias et solius sponsi sui pulchritudinem mente contemplatur Genis autem turturis genas ecclesie comparat. quia in genis maxime uerecundia apparet. et per hoc pudor et uerecundia ecclesie ostenditur. quia erubescit fedum aliquod et quod sponso suo displiceat perpetrare Et est sensus Noli timere ne uageris per greges sodalium. quia tanto te amoris mei pudore et tanta uerecundia donaui ut etiam si uis te me non posse deserere. uel ad alienos deflectere Collum tuum sicut monilia Per colles ecclesie doctores sancti figurantur Nam per collum cibi reficiendo corpori ministrantur per colli fistulam egrediuntur sermones quibus arch[illegible] interni demonstrantur. etiam secreta scripturarum nobis manifestantur. Hoc igitur collum ecclesie est quasi monile. quia caste doctrine gemmis et bonitatum ornamentis sancti decorantur Monile namque ornamentum est uirginum uel matronarum Murenulas aureas faciemus tibi. uermiculatas argento

Murenule iuxta litteram ornamentum sunt colli virginalis
et pullaris virgule videlicet auri plexe inter mixtis
non nunquam pulchra varietate subtilissimis argenti fi-
lis. Et hoc est quod dicit vermiculatas argento, idem in modum
vermium terrenorum quos lumbricos dicunt distinc-
tas et inter se coniunctas. Murenule autem diminu-
tive dicuntur a similitudine piscis maritimi qui mu-
rena vocatur. Mistice murenule sunt complexa scriptura-
rum dogmata et diversorum sanctorum patrum sententiis inter
se coniuncta. Aurum quippe claritatem significat sensus spi-
ritualis, argentum vero nitorem eloquii designat. Murenu-
las igitur aureas sponsus sponse sue facit, cum Christus ecclesiam
suam doctrinis sanctorum patrum sensu et eloquio fulgentibus
instruit, atque ad illorum fidem et virtutem imitandam
accendit. Notandum vero quod pluraliter dicit faciemus
tibi. Quasi enim Christus se personis doctorum coniungit per
quos ipse murenule concatenantur ut illis ecclesia
exornetur. Cum esset rex in accubitu suo nardus
mea dedit odorem suum. Vox sponse. Regem sponsum
suum dicit qui per divinitatem suam omnia regit, et secundum
humanitatem de regia davidis stirpe natus est. Accu-
bitus huius regis fuit incarnatio eius. Accumbere enim
est discumbere et reclinare. Et tunc Christus accubuit quando
pro nostra redemptione se usque ad suscipiendam naturam
nostram inclinavit. Et tunc nardus dedit odorem suum
quando virtus ecclesie magis emicuit. Cum enim considerat
dominum pro se hominem factum amplius ad ~~[illegible]~~ spiritalium
designat. Erant quidam ante incarnationem Christi sancti
sed sicud dictum est satis magis a tempore incarnationis
Christi exarsit et sic [illegible] nardus ecclesie idem odor vir-

stitutum studium et ad
amorem sui conditoris
accenditur. Nardus
enim fragrantiam virtu-
tum spiritalium

tutū fortius dedit odorē suū Iuxª litterā nardus arbor est aromatica crassa et fragili radice folioꝝ pluo et den so: aug cacumina maryctas se spargūt Hoc vngen to maria magdalena pedes et caput dm̄ perunxisse i ewāgelio legit: cū esset i domo symoīs leprosi. Fasciculus mirre dilect9 me9 michi Mirra species aromatica minime amaritudinis qua mortuoꝝ cor ner pora codiunt p mirrā h° loco passio xp̄i et sepultu ra designa. Itā depositū corp9 dm̄ de cruce am thodemo et ioseph mirra et aloe coditū est. et īuo lutū linteis cū aromatibus ac sepulture datū Dic ergo eccla spōso ei9 Dilcts me9 fasciculs mirre m̄ sīs est: qꝛ ꝑ me mortu9 et sepultus est Int vbeā mea cōmorabit Nemo dubitat locū cordis int vbera ēē Dicit ergo Int vbeā mea cōmorabit. id ē i cordis mei memoria etnalit habebit et nūq tātoꝝ bn̄fi cioꝝ eius oblivisca: siue ꝓsperis siue i adūsis re cordabor eius q̄ me dilexit et mortuus est pro me Botrus cypri dilcts meus michi Ac si diceret Sponsus meus q̄ mortis amaritudinē pro me gustauit et q̄si fasciculus mirre m̄ fuit in resurrectione sua sīs est m̄ botrus cypri: qm̄ me gaudio sue resurrexiōis leti ficauit Botrus cypri dilect9 me9 michi: i vineis en gaddi Cyprus insula ē vbi vites nobiles ēē ferūt maios botr̄us pro aiātes Engaddi locus est similit fert ēē: Inus arbusculas liquore balsami desudan tes loquit g̃ sponsa de resurrectione sponsi sui Vinū et letificat cor hoīs Et h° i vineis engaddi: quia i resur rectione sua q̄si suauissimo balsami odore ꝑ vniūsu mūdū redolint: et fraglātiam sue fidei late dispsit

Engaddi autem fons hedi interpretatur per quod significatur batismus et sacrificium in quo peccata abluuntur. Hedus namque peccatores significat. Batismus est fons hedi est, quia peccatores suscipit sed inmaculatos et emundatos ab omnibus peccatis reddit.

Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra. Vox sponsi ad sponsam suam ecclesiam. Bis eam repetit esse pulchram: propter perfectionem operis et mundiciam cogitacionis. Ecce tu pulchra es, hoc est in omnibus bonis operibus perfecta es. Sancte et iuste et pie vivendo secundum apostolum. Ecce tu pulchra es munda et simplex in cordis intencione: quia non propter terrena comoda vel inanem gloriam sed ut solis oculis dei placeas bona operaris. Oculi tui columbarum. Columba simplicissima avis est. et per hanc simplicitas atque innocencia ecclesie designatur. Quasi enim oculos columbarum habet quia ab omni fictione et simulatione se immunem custodit. Vel ideo oculos habet columbarum quia sensum divinarum scripturarum casto et simplici intuitu intelligit spiritales et divinos sensus in ea requirens. Nam quia spiritus sanctus in specie columbe apparuit recte doctrina celestis in oculis columbe intelligitur. Postquam sponsus sponsam suam de pulchritudine operis et cordis laudavit reddit ei vicem sponsa dicens

Ecce tu pulcher es dilecte mi et decorus. Acsi diceret. Tu quidem me pulchram in opere et cogitacione esse dicis. sed et ego omnem hanc pulchritudinem a te me credo habere et cognosco. Tu enim es pulcher et decorus. tu es fons tocius boni et quidquid ego boni habeo de tua gratia habeo. Pulcher autem deus et decorus. quia secundum divinitatis perpetuitate etiam suscepte humanitatis

dignitate mirabilis est Lectus nr̄ floridus. Lectus eccle-
sie est qualiscumqȝ tranquillitas vel requies presentis vi-
te Nam qui in bello est ecclesia dum pro xpo diuisa tolle-
rat certamina. quasi vero in lecto requiescit cum aliquantu-
la pace sibi concessa fruitur. Sed hic lectus floridus
est. hoc est varietate virtutum quasi vernantibus floribus distinc-
tus est requies ecclesie Dum enim liberius est contempla-
tioni diuine insistit. cum ieiunia ~~vel~~ vigilias et cetera
bonorum exercitia liberius exequitur Tigna domorum
nrarum cedrina laquearia nra cypressina Domus
ecclesie sunt in fidelium conuenticula per orbem totum dis-
persa. tigna vero et laquearia sunt ipsi doctores fidelium
ex quibus ecclesia constat Sed attendendum quod tigna
ad munimentum domus sunt. laquearia ad ornatum.
Ideo per tigna designantur doctores quorum doctrina
fulcitur et sustentatur ecclesia. per laquearia vero sancti
simplicitate gaudentes. qui suis virtutibus exornant
ecclesiam non autem doctrina muniunt Et attendendum
hoc quod laquearia tignis affixa sunt. quia vita fidelium
in ecclesia ex doctoribus pendet quia illorum doctrina
instituitur et roboratur Bene autem tigna cedrina et
laquearia cypressina esse dicuntur nam vtraqȝ arbores impu-
tribiles sunt sanctos designantes qui incorruptibili
desiderio flagrant amore sui conditoris. et contemptis
transitoriis ad eterna festinant Cedrus etiam odore suo
serpentes fugat sic sancti doctores demones vel he-
reticos fraglancia doctrine sue repellunt

EGo flos campi: et lilium conuallium Postquam spo-
sam qualem domum ipsa et sponsus eius habe-
bat ostendit. ipse quoqȝ sponsus de se qualis sit ostendit

dices Ego flos campi : et lilium conuallium videlicet quia o-
dorem mee virtutis per latitudinem totius mundi diffun-
do Ego flos campi : idem decus mundi Sicut enim campus
floribus adornatur vt vernat ita totus mundus xpi fide
et noticia decoratur Deinde et lilium conuallium quia illis
mentibus meam graciam precipue tribuo que nullam in
se spem habentes in se humiliter submittunt Conualles
enim significant humiles mentes quarum lilium xps est quia pl-
enitudo humilium mentium ipse est qui dixit Discite a
me quia mitis sum et humilis corde Potest etiam quod dicit
ego sum flos campi ad incarnationem referri Campus
enim non aratur non scindit nullo vomere proscindi-
Dicit ergo Ego sum flos campi idem filius virginis Non
ergo vitris sed campi florem se vocat quia virginee car-
nis fructus est Secundum vaticinium ysaie Egredietur virga
de radice iesse Et tercio lilium conuallium xps est hoc
est filius humilium parentum Conualles enim humiles pa-
rentes eius et pauperes significant Veniens enim dei filius
in mundum non solum homo fieri dignatus est sed etiam pau-
per homo pro nobis non diuites sed pauperes elegit
habere parentes vt particeps fieret paupertatis nostre diuici-
arum et glorie sue nos participes faceret Sicut lilium inter
spinas sic amica mea inter filias Videns sponsus spon-
sam suam ad requiem festinare et labores fugere
et per quietem presentis temporis ad eternam beatitudinem tendere
monet eam tali comparatione ut nouerit se per pres-
suras et labores huius seculi illuc peruenire debere
Sicut inquit lilium est inter spinas sic amica mea
inter filias Spine que pungunt et lacerant significant scelestos
peruersos quosque a prauis vel inter ecclesiam versantibus crasi
vel extra

sperandos Et est sensus Sic t viuendū est et sic
parata debes ee cont omnia aduersa sicut liliū
int spinas est et tn florere et gratū odorem ex se
emittere nō cessat Sicut liliū int spinas Sic a
amica mea int filias. qr nō solū ab hijs extra
ecclesiam sūt mala pateris Verū etiā ab illis qui
regnati p baptismū in filiatione dei venisse vide-
tur. Et nō qr se supius sponsus appellauit liliū conual-
liū. nec nō sponsā suam dicit qsi liliū int spinas.
qr ipse qui vere est liliū p grām facit ecclām suā liliū
esse candidam videlicet virtutibus vl ab omi viciorū
labe immunē.

Sicut malus int ligna siluarū sic dilectus
meus int filios Postq sponsa laudata a spō-
so vice ei reddit. et dicit qualis quoq ipe sit Sicut
inqd malū int ligna siluarū sic dilectus meus int
filios Sed malū pulchritudine hz pomorū et gratū
odore int cetera ligna siluarū. ita mediator dei et
homi hō xps ihs speciali refulgz grā int filios idē
int electos Ipse em p naturā filius dei est. reliqui
electi p grām potestatate accepta ab vnico filio dei
vt sint filij dei Hinc ihoēs dicit Vidimus glām eius
glām qsi vnigeniti a pře Non qualescūq; sz qsi vni-
geniti a patre Sub vmbra illius quā desideraueram
sedi. qr in eius protectiōe confido et ab eo int aduersa
gubnari spero Vmbra em xpi protectio ē diuinitatis
qua electos tuetur et defendit Fructus eius dulcis gut-
turi meo. idē diuinitatis contemplatio. qua me saciari
confido. Hec est em sanctorū expectatio. hoc pmiū et
sanctis visio conditoris sui Desiderat g vmbra co-

ditoris sui ecclesia : quia protectionem illius exoptat inter
presentis vite adversa Fructus illius dulcis gutturi eius
quia exspectat perfrui specie visionis illius et saciari dul-
cedine claritatis eius Introduxit me rex in cellam vinariam
ordinavit in me caritatem Cella vinaria ecclesia est in
qua est vinum evangelice doctrine Inhiant ergo cellam
amica sponsi introducitur quando ex omnibus gentibus in
unam ecclesiam fideles adunantur Ordinavit inquid in
me caritatem Inter omnes virtutum primatum tenet caritas quia
per ipsam subsistit ecclesia Caritas ergo in ecclesia ordinatur quia
tenere non confuse . sed ordinate tenenda est dei et hominis
dilectio Deus diligendus est super omnia toto corde tota anima
omnibus viribus omni mente proximus diligendus est deinde
sicut se unusquisque diligit Nam confundere vult caritatem qui
caritatem proximi dilectioni dei preponit De quibus dominus in
evangelio ait Qui amat patrem aut matrem plus
quam me : non est me dignus Vel sic ordinavit in me
caritatem idem ipse prior dilexit me Deinde qualiter eum
diligere debere docuit Unde ipse dicit Non vos me
elegistis . sed ego elegi vos Nam quod in evangelio dicit
Ipse enim pater amat vos . quia vos me amastis non
ita putandum est Tamquam amor discipulorum precesse-
rit amorem domini Sed ita potius quod deus prius discipulos
amaverit illi vero subsequenter respondentes domino amori
maiori dilectione se dignos fecerint Et iohannes dicit
Diligamus deum quoniam ipse prior dilexit nos Fulcite
me floribus stipate me malis quia amore langueo
Postquam ecclesia vel anima deo dilecta in se caritatem ordina-
tam dixit . quasi velit requiescere vel in quo lecto cum di-
lecto suo sponso pausare ostendit subdens Fulcite

me floribus Et reliq̃. Alloquit᷑ aiãs iam pfc̃e dīno amo
ri inherentes p flores initia sc̃e conu̾sationis intelligu
tur p mala uõ pfectio bonorũ operũ Et est sensus
O sancte aĩe que iam dilectioni conditoris uri inhe
retis Fulcite me bonorũ morũ exemplis Et quã ī
exordio uitutũ vl' in prouectu vl' in pfcõe bonorũ o
opm virentis ostendite qa lan amore langueo Tūc
em̃ aĩa amore dei languet qñ eius dilcõi nichil p
ponit Immo qñ ad scli opa languida et ibecillis essia
nichil qz eã delectat nisi meditacio celestiũ et cõtem
placio conditoris sui leua ei9 sb capite meo et dextra
illi9 amplexabitur me Cũ mẽs in tali lcõ iacuero
leua ei9 idẽ sponsi erit sub capite meo p leuã p̃ntis
tpis psperitas vl' ea dona dei intelligũt᷑ que sub
ī p̃nti cõferũt᷑ p dextram võ btitudo celestis p̃rie
accipit᷑ leua dñ sũt pignus spũs sc̃i scripturarũ
diuinarũ intellectꝰ et cetera talia dona ac carisma
ta quibus sc̃m ecclia in p̃nti cõsolat᷑ Caput prin
cipale mentis accipit᷑ leua gͦ sponsi sb capite
sponse est qz h' oĩa dona ad hoc pcipit ecclia ut plꝰ
discat suspirare ad celestia Dextra võ spõsi eã am
plexat᷑ qz toto intẽcio ecc̃e ul' aĩe fidelis h' est ut ad
eternã btitudinẽ qm̃ ꝑueniãt et spe sui conditoris
gaudeat Et bñ p9 leua sb capite p9 dextra sponsi eã
amplexabit᷑ qz nemo ad amplexꝰ eterne btitudinis
pot̃t ꝑuenire nisi hic misterioꝝ celestiũ et donorũ di
norũ studuerit esse pticeps   capiens

Adiuro vos filie iherusalẽ per capreas et ceruos camporũ ut n̄ suscitetis neqz euigilare faciatis dilectã quo adusqz ipã velit Vox spõsi adiurantis

filias iherusalem idē aīas eius desiderijs intentas
et visione ꝑpās requirētes ne quiescente sponsā
suscitent et inquietent Adiuro vos filie iherusalē
et reliq̄ usq; dilectā · h° est aīam dīne contēplacio
ni deditā oracionibus vl' lectionib9 diuīs occupa
tā · ne inquietare et ad exteriora suscitare velitis
donec ipā velit · h° est donec cōpleto cōtēplacionis tem
pore admonēte corporis fragilitate ipā velit
suscitari a supno eius quietis · et ad tēporalia age
da procedere Videamus aūt ꝑ qd adiurēt filias
iherusalem ꝑ capreas ceruos ꝫ camporū Capree
et cerui mūda s͡ aīalia · serpentibus et venenis
inimica significāt v̄tutes scōrū que inuidia ful
gent spūali ꝫ venena fraudis dyabolice non
solū cauent vm etiam infectant ꝫ ad nichilū
redigūt Et est sensus Adiuro vos filie iherusalē
ꝑ virtutes ~~vestra~~ vestras · quas a dīna vobis grā
collatas gaudetis · vt aīam cōtemplacioni mee
intentā · nō inquietatis · donec contēplacionis ho
ra finita · ipā aliud q̄ agē velit ✓

Vox dilā mei Vox eccl̄ie Vox dilā mei sub
auditur hec est letabūda eīn eccl̄ia q tm di
ligatur a sponso Vt etiā pro illā filias iherusa
lem adiuret · ut nō eā requiescētem inquietent
dicat Hec est vox dilā mei pro me loquentis quē
dilectū videre desideramus · s; n̄ vides annectit
Ecce iste venit saliens in montib9 transiliens colles
Montes et colles intelligūt ꝑfecti quiq; sancte
cōuersacionis sublimitate a terrenis sublevati et ꝯsi
cut compositū planicie melioris vite meritis extēde

terre. De hijs montibus ysaias dicit Et Erit mons do-
mus domini preparatus in vertice montium et eleua-
bitur super colles loquitur ergo sponsa dilecto suo Ecce
iste venit saliens in montibus et transiens colles. hoc
est etiam secundum humanitatem omnium sanctorum excellentiam
omnem contemplationis vite puritatem excedens Nec
stare in montibus sed transire dicitur qui et si ad ho-
ram per internam inspiracionem cor sanctorum visitat. sub-
to tamen recedit. ut eos amplius in sui dilectione accen-
dat. Potest etiam ad incarnationem christi referri qui ve-
niens quosdam saltus dedit. quia de celo in uterum vir-
ginis venit. de utero virginis in presepe. de presepe
ad baptismum. de baptismo ad crucem. de cruce ad se-
pulchrum. de sepulchro ad celum. Unde et psalmista di-
cit Exultavit ut gigas ad currendam viam a summo
celo egressio eius. Similis est dilectus meus capree
hinuloque cervorum Capree et cervi. quamvis in sua
natura multa habeant. que allegoricis sensibus
conveniant. hoc tamen habent singulare quod in planioribus non
immorantur. sed in arduis et excelsis locis. et quod quosdam
saltus dare solent Recte ergo hijs assimilatur christus propter
subtilem contemplacionem et quia nullo intellectu divini-
tatis eius maiestas comprehendi potest Non autem cer-
uis. sed capreis assimilatur. minoribus videlicet ani-
malibus. propter humilitatem incarnationis sue qua
non solum homo fieri. sed etiam humilis homo fieri dig-
natus est Hinnulo autem cervorum similis dicitur quia se-
cundum humanitatem de ceruis. hoc est de patriarchis duxit
originem Unde apostolus dicit Memor esto dominum ihesum
resurrexisse a mortuis. ex semine david secundum carnem

gelm̄ meū vl' etiā ꝑpt varietatē v̄tutū et inocen
ciā hīnulo cervorū cōpat᷑ En ip̄e stat p᷒ parietē nos
trū despiciēs ꝑ fenestras ꝓspiciēs ꝑ cancellos
Paries · mortalitatis nr̄e condicio appellat᷑ que
quodāmō int᷑ nos ⁊ dm̄ q̄si quidā crassus pari
es constitutā nō ꝑmisit nos ei᷒ cōtemplacōne
fruimū qz p̄m᷒ homo ita cōditus est vt visione
et alloquio s dei frueret᷑ s᷒ postq̄ peccauit appositꝰ
est quidā paries · ip̄a videlicz mortalitas q̄ ꝑ
peregrinacōm Vn̄ ut ap̄ls dicit Corpus qd̄ corrūp
it᷑ aggrauat aīam · ⁊ deprimit trena habitacio
sensū multa cogitantē Sponsū g᷒ suū quē supe
rius capreis vl' hīnulis cervoꝶ comparat · hunc
quidē dicit p᷒ parietē suū stare quia xp̄c alᷝ
q̄n vicinus fit · cū se q̄ntū hūa mens capit cōte
plari ꝑmittit · aliq̄n vō elongat᷑ et q̄si capreā
vl' ceruus quibusdā saltibus effugit Quia g᷒
paries appositus erat int᷑ nos ⁊ ip̄m n᷑ vide illū
poteramus · dignatꝰ est in ip̄o pariete facere fe
nestras et cancellos ꝑ quos vtrīqz sentiri ꝟ
vtrīqz ꝓspici possit Vn̄ et sequit᷑ · respiciēs ꝑ
fenestras · prospiciēs ꝑ cancellos Quasi eīm fe
nestre ⁊ cancelli in pariete fiunt · cū ip̄e sua
grā se contēplari ꝑmittit · licet ī speculo ⁊ enig
mate Potest et h᷒ qd̄ dicit ip̄e stat post pari
etē nr̄m · ad hūanitatē eius referri Quasi eīm
post parietē nr̄m stetit cū carnē nr̄am sibi oppo
suit · in qua diuinitas eius latuit Quod vō seqt᷑
respiciēs ꝑ fenestras ꝓspiciēs ꝑ cancellos · h᷒
ad diuinitatē eius refertur Ille eīm qui ꝑ fenes

tras vl' cancellos intuet' cuncta q̄ foris agunt' videt ꝛ
ip̄e a nemine videt' Ita deus cū om̄ia videat ꝛ om̄ia
scrutet' ip̄e investigari et comp̄hendi non potest
En dilectus meus loquit' michi ꝛ Ad p̄dicādū
hortat' me dicēs Surge p̄pera amica mea
columba mea. formosa mea et veni Vox sponsi ad
publice op̄ationis studiū p̄uocantis Surge p̄pera
amica mea p̄ fidē ꝛ dilc̄ōnē columba mea p̄ morē
cā. formosa p̄ v̄tutē pulchritudinē. festina et veni
ac si diceret Surge de stratu tuo illo t' dulcissi-
mo. h° est quiete in q̄ soli michi place' i psalmis ꝛ
ymnis ꝛ orationibus desideras festina et veni
idē ad vtilitatē proximorū vt illos quorū p̄di-
cationis officio ꝛ bonorū op̄m exemplo tui imita-
tores facias ꝛ ad salutē p̄ducas Et nō q̄ superius
filias iherusalē adiurabat. ne excitaret. et. neq̄ evi-
gilare faceret dilectū hic nō ip̄e eā suscitat. et
surge ad laborē hortat'. q̄ oī tempus habet ꝛ oī
rei tempus est sb' celo Temp9 contemplationis
temp9 etiā actionis Alio enī t̄p̄e debent sancti
p̄dicatores diuine cōtemplationi insiste'. et mēte
suā celesti quiete oblectari Alio uō t̄p̄e p̄ caritatē
debent curā proximorū age'. et eis bonorū op̄m
exempla p̄bere. ac diuine contēplationis doctrinam
impende' Iam enī hyemps t̄ysit. ymber abijt ꝛ recessit
hyemis et ymbris noīe asperitas infidelitatis
exp̄mit' que totū mūdū tenebat. vsq̄ ad aduētū
cristi Dicit ergo sponsus s Surge amica mea ꝛ ve-
ni idē q̄ hyemps t̄ysit sole iustitie apparēte Et
ymber infidelitatis recessit. ac serenitas vere fidei

in mūdo resplendit Tale est qd aplus ait. Nox p̄ces
sit dies autē appropīquabit flores apparuerūt in
tra nr̄a. tēpus putacionis aduenit Finita hye
me et ymbre. Flores itaq apparuerūt decor vi
delicz virtutū et pudicicie et transeunte aspitate īfide
litatis verna fidei successit tēperies Tempus pu
tacionis venit. hoc est purgaciones sanctorū
Putacio enī vinearū. sanctorū signt purgacionē
que ī xpo est et p xpm De qua ipe dicit Ego sū
vitis. vos palmites Et reliq̄ Vox turturis audita
est in tra nostra. hoc est p̄dicaciū vox aplōr Tur
tur enī auis tristissima. et que ī excelsis semp et
ī arboribus morari solet et in edificiū aplōs et cete
ros doctores signt q possūt dicē nr̄a conuersacio ī celis
est Et eciā gemitū pro cantu hz ploratū scōrū
signt quicqz suos ad fletū et lamēta hortant dicētes
Miseri estote et lugete et luctꝰ vr̄ vertatur in
gaudiū Vox turturis audita ē in tra nr̄a Vox p
dicaciū aplōrū audita ē in tra nr̄a. hoc est ī ecclesia
de qua psalmista ait Dn̄i est tra Ficus protulit
grossos suos Ficus synagogā significat Grossi a
ūt dicūt prīmitiue et īmature ficus īhabiles ad
edendū. que ad plenū veniū ficale induunt Voce aūt
turturis insonāte ficus protulit grossos suos. qz aplis
predicātibus emerserūt multi de synagoga iude
orū. qui et ī xpm crederēt et tamē lege carnalit
obseruare vellēt. magis qz austeritate legis delec
tarentur. quā dulcedine ewangelij volentes circū
cisionē et sabbatū et alia legis p̄cepta iuxta litteram
obseruare De quibus apostolus ait Emulāt

vos nobis · sz voluit vos crucifigi ut in carne mea glo
rientur ·

Vinee florentes odorem dederunt suum ¶ Postquam
vox turturis audita est postquam filius protulit
grossos suos vinee florentes dederunt odorem suum
quia multitudo ecclesiarum per latitudinem orbis diffu
sa est que flores virtutum et odorem bone opinionis late
de se spargeret ¶ Surge amica mea sponsa mea
et veni columba mea in foraminibus petre in cauernis
macerie vocat sponsus amicam suam et dicit surge ami
ca sponsa mea veni ¶ Noli amplius sponsa mea quam
michi per fidem et dilectionem amicam feci ociose torpe len
teste · sz surge et veni et exempla virtutum fortibus pri
mis prebe ¶ Columba mea in foraminibus petre ¶ Si
petra apostolus xpistus est ut ipse quod dicit · petra autem erat xpistus
foramina petre sunt vulnera que pro salute nostra in
cruce sustepit · fixure videlicet clauorum lancee pas
sura ¶ In hiis ergo foraminibus columba id est ecclesia moratur
quia totam spem salutis sue in passione sui redemptoris
constituit · ibi ab insidiis malignorum spirituum · quasi
a raptu accipitris secura delitescit · ibi nidificat
id est fetum bonorum operum congerit · ¶ In cauerna macer
rie ¶ Macerie ex siccis lapidibus ad munimenta
vinearum solent fieri ad repellendas vulpes vel
ceteras nociuas bestiolas ¶ Per maceriam ergo significatur celes
tium custodia virtutum angelicum videlicet presidium sicut
ysaias de domini vinea ait ¶ Et maceria circumdedi et
circumfodi eam ¶ In cauerna ergo ~~mage~~ macerie moratur quia presidio
angelorum vndique circumdatur · et a temptacionibus dyaboli custo
ditur · ¶ Ostende michi faciem tuam · sonet vox tua in auribus

meis. qr vox tua dulcis et facies tua decora Tu mq̄
dilcā mea q̄ in lecto cōtēplationis dulcissime quiescis
vem et ostende michi faciē tuā idē a secreto quietis e
grede ad publicā actionē ꝛ pulchritudine bonoꝝ
morū opm. aliis exempla demōstra Ostende m
dicit. qui enī deo faciē suā ondit ecclia. cū ꝓximis
ad ~~vtili~~ vtilitatē ꝛ profectū. ꝑ virtutū opa quāta
intrinsecus habeat pulchritudinē demōstrat hoc
est q dn̄s in ewangelio dicit Videāt opera vestra
bona et glorificent prēm vrm̄ qui ī celis est Sonet
vox tua ī auribus meis. vox videlicet pdicationis
vl' diuine laudis qua alios facias proficē In auribꝰ
enī di ecclie vox sonat. cū ꝑ pdicationē ex multo
rū conuersione delectat deus Vn̄ aute dicit faciē
tuā et vox tua nō aliena illā videlicet faciē m
ostende quā in baptismo tibi dedi. quādo mūda
ui te ab oī pc̄ō Vox tua dicit sonat ī auribus t
meis. ut ex sincera intentione dilectionis mee
procedat. ut nō ꝓpt aliud pdices. nisi ꝓp me
Capite inqt nobis wlpes puulas Wlpis est
dolosū et fraudulentū animal ī cauernis et
speluncis habitans nō rcō. sꝫ tortuoso incedēs itine
re. ideoqꝫ heticos designat ꝛ scismaticos qui de mo
liunt vineas hoc est ecclesiā di plebē videlicꝫ fideliū la
cerare et decipere nō desistunt Capit ergo vt puulas
wlpes capiant. idē ut hetica prauitatē in ipō initio
debellare ꝛ destruere n̄ cessant. ne robusta facta for
tius ecclesiā impugnet que demoliunt vineas nā
vinea nr̄a floruit Vox sponsi pcipientis sponse
sue et filiabus iherusale. sanctis videlicet doctoibꝰ

vel animabus fidelibus Nam nostra vinea floruit idest ec-
clesia per vniuersum mundum flores virtutum emisit Et non quod
superius vineas pluraliter dixerit. nunc dicat singulariter
vinea nostra floruit. quia multis ecclesiis vna est electa
ecclesia

Dilectus meus michi et ego illi qui pascitur inter
lilia donec aspiret dies et inclinentur vmbre
Vox sponse Dilectus meus michi scilicet auditum sonetur
vinculo caritatis et amoris et ego illi coniungar ac con-
sociar vicissitudine mutue dilectionis vel dilectus in
hoc et verba exortationis et diuine promissionis et
ego ostendam illi faciem meam vel et dilectus meus me dig-
natur coniungi glutino caritatis et ego illi coniungar
vinculo digne obedientie. obtemperans preceptis illius
qui pascitur inter lilia. hoc est delectatur et iocundatur inter
candidas et odoriferas virtutes sanctorum Et hic nota quod su-
perius dixit lilium hic plurali lilia quia multe sunt virtutes sancto-
rum vna tamen fides est et vna caritas. qua proprie deus
delectatur. siue etiam pascitur inter lilia. hoc est suauissime
rite delectatur inter choros virgineos Candor enim ~~vir~~ lilio
cum mundicie virginali comparatur donec aspiret dies hoc
est transeant nubila presentis vite et appareat dies hoc
est veniat claritas sempiterne beatitudinis Et est sensus
Dilectus meus michi prestat auxilium et ego illi dignam
prebeo obedientiam qui virtutibus sanctorum delectatur quibusque
transacta nocte presentis vite in qua per speculum et in enig-
mate cernitur appareat dies superne claritatis ut facie
ad faciem videatur Reuertere dilecte mi similis esto capree
aut hinnulo ceruorum super montes bethel Vox ecclesie
sponsi sui speciem desiderantis O dilecte mi quem de

lcō quietis surgē ppīs · z ut tibi facie meā ondā
hortaris Reuite · h' est claritatē diuinitatis tue mesp-
cularj pmitte Et h' qz in pfecto promittis ī alia vita
btitudinē videlicet tuā in hac ad huc peregrinatiōe
me saltem in figura et enigmate hre pmitte Simil'
esto capree aut hinulo ceruorū sup montes bethel
Iam supius dictū est qz capree campos despicit et ad al-
ta montiū eminent Xps g capreis compat' q sidum car-
nē resurgens a mortuis · celorū alta petijt Hinul9
n' ceruorū vocat' h' est filius antiquorū patrū Cerui
eni fūt patriarche et pphete de quibus xps nascit' et
carnis duxit originē Fert' hinul9 hac hrē naturā
ut feruēte sole vmbrosa et opaca loca requirat ī qui-
bus ab estu protegat' Sic et xps in eorū mentib9
requiescat q rore spc sancti ab estu carnaliū volup-
tatū temperat' Ac si diceret O dilecte reuertere
h' est sepius me tua visitatione illustrando letifica
qui p carnē quā assūpsisti iā celorū sblimia pene-
trasti Montes aūt bethel mentes sanctorū significat
a terenis p supna desideria eleuatas Nā bethel ītpre-
tatur dom9 csurgētiū vl' dom9 vigilātiū vigiles mē-
tes sanctorū significans q ad desideranda supna cō-
surgūt z ad ea īvigilanda proficiunt Qdā codi-
ces hz sup montes bethel Bethel itptat' dom9 dei
apte sanctorū mentes designās q dom9 dei sūt hntes
in se dm̄ inhabitatorē qui dicit p prophetā Inhabi-
tabo ī illis et inambulabo Super has ergo mētes
dilectus similis est capree · vl' hinulo ceruorū qui il-
las visitare dignatur que domus dei esse fieri
student

In lectulo meo q̄siui p̄ noctes quē diligit aīa
mea · q̄siui eū et nō inueni illū · Vox est ecclesie de
gentibus congregate · in lectulo inq̄t meo h' est cū
adhuc carnalibꝰ ī desiderijs requiescere · et adhuc
in tenebris infidelitatis et ignorantie pōita esse
q̄siui quē diligit aīa mea · Multi enī philosopho-
rū deū ignorātes sūmo tamē studio illū require-
bant p̄ creaturā creatorē volentes agnoscē · Sicut
plato qui in timeo multa de aīa disputauit · Et s'
aristotiles vl' sortes et ceteri qui omē vite sue tēpꝰ
in studijs exquirende veritatis expendebant · Que-
siui illū et nō inueni · Nō .n. p̄ mūdanā sapiētiam
deꝰ cognosci potuit · Surgā et circuibo ciuitatē p̄ vi-
cos et plateas querā quē ~~ut~~ diligit aīa mea · Que-
siui illū et nō inueni · Exsurgā inq̄ de stratu corpis
et carnalis delectationis et circuibo ciuitatē huiꝰ mū-
di maria ac tras pagrādo p̄ vicos et plateas · q̄rā
quē diligit anima mea · h' est p̄ lata itinera q̄die-
tes huiꝰ sc̄li et suis voluptatibus deditos aspiciam ·
si forte ī illis dilecti mei vestigia aspiciā · Hoc cau-
sa exempli de multis dici possit p̄cipue ī illo eunucho
impletū est · qui a finibus tre venit dn̄i celi iheroso-
limā e adorare · quē philippꝰ īuenit · exp̄m in ysaie
p̄pheta ondit · h' q̄z ī cornelio ad ipletū est · qr adhuc
paganꝰ et ignorās dn̄i elemosinas faciebat et ora-
tionibus vacabat · quē petrus cū omi domo sua bap-
tizauit · Iterat adhuc difficultatē inuētionis et
dicit q̄siui illū et nō inueni · Inuenerūt me vigiles q̄
custodiunt ciuitatē · Vigiles sūt apl'i et ceti doctores ec-
clesie q̄ ciuitatē idē sc̄tam ecclesiā custodiūt et ab insidijs

spiritualium hostium defendunt quos interrogat Num quem dili-
git anima mea vidistis Quasi vigiles ecclesia interro-
gat cum intenta aure et corde eorum predicationem per-
cipit Paululum cum pertransissem eos inveni quem dili-
git anima mea Pertransire vigiles est eorum dicta et
doctrinam diligenter perscrutari Solemus ergo etiam
dicere transivi librum leges vel pertransivi Cum inquit per-
transisse eos inveni quem diligit anima mea quia cum solli-
cita mente ac meditatione dicta vel scripta sanctorum
exquirimus statim dilectum invenimus quia deum in eorum
dogmatibus reperimus Potest et sic intelligi Cum per-
transisse eos inveni quem diligit anima mea hoc est tunc ve-
intellexi quantum ipse a ceterorum sanctorum meritis dis-
tet Tenui eum nec dimittam donec introducam illum in
domum matris mee et in cubiculum genitricis mee
Hoc est ardentissima fide et devotione illi inhe-
rens dimittam illum sed in eius amore et fide persevera-
bo donec introducam in domum matris mee hoc est do-
nec illum synagoge que est mater mea spiritualiter
predicem et eam quoque ad eius fidem perducam Hoc fiet in die
iudicii Ut apostolus ait Cum plenitudo gentium intrave-
rit tunc omnis israel salvus fiet Tantum ergo ~~fiet~~ sibi
de caritate sponsi sui promittit ecclesia ut etiam se
credat synagogam posse convertere Quod autem dicit
donec introducam eum Non est putandum quod iterum relic-
tura sit illum cum in cubiculum matris introduxerit
sed donec pro sempiterno ponitur id est semper illi ad-
herebo semper in eius fide et dilectione perseverabo
Tale est et in psalmo Ita oculi nostri ad dominum deum
nostrum donec misereatur nostri Numquid post

postq̄ mī mīs̄ertus fuerit nō erūt oculi mī ad deū
Utiq3 erūt ꝛ Adiuro vos filie iherusalē ꝑ capreas ceruosq3 cāporū ne suscitetis neq3 euigilare faciatis dilectā donec ipā velit His eīn repetitur iste versiculus Qui iam supius positus est s3 sup̄ de iudeis col lectā ptinet h' vō ad ecclesiā de gentibus cog̃gatā et amoris vinculo xp̄o arcius copulatā Una vō eademq3 cura est deo de s̄ub qui vl' ī accusacione vel etiā tempore baptismatis coruscante grā ewangelij illi placuer Cēa nō sup̄ Iste versiculꝰ expositꝰ est · iā hoc videndū est quare veluti dormientem inducit ecclesiam Unde et adiurat filias iherusalem · ne eā excitent · cū paulo supiꝰ nō dormientē s3 q̄stē · s3 studio laboriosissime inquisitionis insistētē · q2 sponsū suū requirebat induxit Hi ergo requirebat sponsū · quōmō requiescebat Sz dulcissimus et suauissimꝰ sonus est xpm̄ querere Dormit ecclia et xpm̄ querit · dormit videlicet a terrenis desiderijs et ab actibꝰ seculi Uigilat aūt et sponsū q̄rit · q2 eiꝰ ꝯtēplacoīm īhēt eū solū desiderat ad illū ꝑuenire contendit Adiurat ergo sponsus filias iherusalē · aīas videlicet supne prie desiderijs inherētes · ne illā excitēt ab hoc sompno suauissime quietis et contemplationis donec ipa velit Sompnus aūt merito mors appellat2 q2 s. dormiēs a visibilibus oculos claudit · et īuisibilia ꝯtemplat2 ita h'ijs qui diuine ꝯtemplacoīni īsistit · q̄si alienꝰ est · et dormit exterioribus qā sola spiritualia videt Nec mirū si amor sopnꝰ vōc2 · cū insequētibꝰ ac amor mors appellat2 Fortis est ut mors delectio

Ad ecclesiā pertinētā de iudeis

cũ aũt dicat donec ipsa velit· ondit ecclesiã de gẽtibus voluntarie separatã· ad labores ꝛ persecutiones pro xp̄o pferendas

Que est ista q̄ ascendit p desertũ sicut virgula fumi ex aromatibus mirre et thuris· et vniusi pulueris pigmentarij Vox filiarũ ihrusalē· idē scõrũ primitiue ecclesie ãmirãtiũ pulchritudinē ecclesie ex gentibus collecte Que est inqt ista Que est· i· qualis· quãta laude et ãmiratione digna q̄ nõ circũcisione mũdata· s; adhuc baptisino sanctificata iã currit ad dñm Ascēdit īqt p desertũ Hͦ dit̃ ad ãmiratione prisce legis vel plebis iudaice q̄ liberata de egyptiaca seruitute· p desertũ mari rubro transito· puenit ad t͠rã ã pmissionis Sic ecclesia p desertũ nationũ ascendebat iã de egypto· hoc ē de cõfusioē ydolatrie liberata et pharaone· idē dyabolo submerso ut celesti manna pasceret ꝛ verã t͠rã pmissionis īgrederet Ascendit inqt ad mõtes vtutũ vl' etiã ad ipm̃ celũ· vtutib9 subleuata· que ī psalmo dicit leuaui oculos meos ī montes Et alibi Ad te leuaui oculos meos qui habitas ī celis Prophetes ipi patriarche pphete apli et ceteri sancti dei q̄ merito vtutũ montes appellantur (sur) Primo eñ ad mõtes idē ad scõs subleuat oculos ecclesia vl' aĩa fidelis vt eorũ doctrinã actus ꝛ cõsideat illorũ exemplo et intercessionib9 muniri gaudet postea proficiēs ad ipm̃ eẽ q̄ fecit mõtes audz cordis aspectũ erige et dicit Ad te leuaui oculos meos qui h̄itas ī celis· hͦ ē gratiarũ re̅

in sanctis Sed inquit virgula fumi ex aromatibus mirre et thuris Fumus ex igne nascitur et mox alta petit aeris dorsum aspectibus intuencium subtrahatur Fumus igitur significat sanctum desiderium igne divine amoris prosilijt. nec absolute fumo comparatur sed virgule fumi. quia sancta ecclesia vel anima deum amans gracilis est et dedicata disciplinis spiritus sancti extenuata non habens crassitudinem carnalium desideriorum Sine virgule fumi non sparso fumo comparatur propter unitatem et desiderium. que in christo unum est Vnde non cetera ille fumus ondit cum subdit mirre et thuris et universi pulveris pigmentarij mirra mortuorum corpora condiuntur Thus in sacrificio dei adoletur ideo per mirram carnis mortificatio designatur per thus mundicia orationis exprimitur Virgule quoque fumi mirre et thuris ecclesia assimulatur quia sancta mortificatione carnis sue et orationibus mundo et simplici corde profusis deo placere studet Et per universi inquit pulveris pigmentarij idem congeriei omnium virtutum non integra fuisse aromata sed in pulverem redacta dicuntur quia sanctorum actiones magna consideratione discernenda sunt et tamquam tribus subtilissime consideracionis eventilande neque forte in illis durum aut inconveniens existat ne saltem per ipsas virtutes mille formis adversarius subripiat qui callidus est per bona consuevit nocere.

En lectum salomonis sexaginta fortes ambiunt et fortissimis israel omnes tenentes gladios et ad bella doctissimi unius cuiusque en

sis sup femur suu ꝓpt timores nocturnos Quo hec dilecta et imbabilis assederet ondit cu subinfertur en lectulu salomois sexaginta fortes ambiut ex fortissimis isrl lectus salomois quamus supna illius celestis btitudinis requies accipi possit in qua dns cu scis suis requiescat probabilius tn pns accipit ecclesia i q sa dei sopitis tumultib9 viciorum amplexib9 salomois ide xpi patifica delectant Vn et psalmista dic Et fcus est i pace locus ei9 et habitatio ei9 i syon lectu s salomonis ide ecclesia xpm ambiunt sexaginta fortes ex fortissimis isrl p sexaginta fortes ordo doctorum intelligit q l ecclesia pdicando muniunt vl contemplado ad illa supna btitudine pueire desiderant Sexagenari9 at numer9 ex senario et denario costat sexies dem l decies sem l x fiut Senari9 vo pfcoem sigt operis qua sex dieb9 fecit deus opa sua Denari9 vo renumeratione et premiu q in fine dilcis dabit Vn et hij q in vineam venerut denariu legunt accepisse Sexaginta ergo fortes sigfit vt dictu est doctores scos fortes r aio constantes Addit vo ex fortissimis isrl omis i xpm credentes et xpm diligentes isrl ide vir videns dm appellat fortissimi isrl sut q ecclesia tuei pdicado et ab incursibus demonu l impugnatoe hereticorum defende noue rt Hij s ambiut lcm salomonis qr illis comissa est eccla et ab illis vigilandi cura est custodienda Omis tenetes gladios et ad bella doctissimi Tenet em gladiu spitale vbu dei de quo aplis ait et galeam salutis assumite

et gladiū spc̄ sā quod est vbū dei Ad bella vo sunt
doctissimi· qr necesse est vt spūales pliij arte īstructi
sint q̄ aduersus principatus et potestates aduersus mū-
di rectores tenebrarū cont̄ spūalia neq̄ne bella ge-
runt Versutissim9 eni est ille hostis· ⁊ subtilitate spi-
ritalis ne qr ⁊ tpis longeuitate doctissim9 Contra
q̄ sā bella suscepimū Vnusquisq; ensis sup femi suū
p̄ femi ppagatio sobolis accipit Sup femi g̊o enses
h̄r· qr timore dei comprimūt oēs et cohercent mot9
carnalis voluptatis· et h̄ p̄ timores noctnos idē
p̄ occultas insidias maligni spūs· q̄ in nocte h9
sclī sās maxīe qui ī ecclesia p̄minet insidiant̄·
vt illis deceptis· lectulū salomois idē scorū re-
quiē fedare possint Et nōd q̄ sup9 gladios te-
nē dimē h̄ vero sup femur enses h̄re Gladios eī
tenēt vt aduersariis resistāt· hereticos et oēs sane fidei
ctra dicētes confodiant Sup femi vō enses h̄r vtcū-
rā gerāt· vt fluxus carnaliū voluptatū reprimāt
ne aliis p̄dicantib9 ipi reprobi efficiant· Vnd ad
apl's ait Ne forte cū aliis p̄dicauerī Et cet

Ferculū fecit sibi rex salomon de lignis
libani Etc sup9 p lcm salomois h̄ nūc
designat̄ p ferculū Sancta vō ecclesia in qua ve-
lut in lecto requiescūt sancti dei et vel in lecto
distribuīt ad epulas etne satietatis De lignis libani
ferculū fecit salomon libani9 mons est fenicis Cu-
i9 arbores et proceritate et pulchritudine et dura-
bilitate ceteris p̄minēt idoq; signāt scos virtutū spe-
cie fulgentes et ad etna festināntes libani9 eni cā-
didacio· l' dealbacio interp̄tat̄ ligna g̊ libani sūt

sancti candidati et dealbati in baptismo et exornati omni
virtutum pulchritudine. Columpnas eius fecit argenteas.
Per columpnas doctores eiusdem ecclesie que eam verbo et exem-
plo sustinent ac roborant. Unde in actibus apostolorum dicitur
Jacobus et Johannes et cephas qui videbantur columpne esse.
Hee columpne sunt argentee quia nitore celestis eloquii
refulgent. Eloquia domini eloquia casta argentum igne exa-
minatum. Reclinatorium aureum ascensum purpureum. Per
reclinatorium aureum requies eterna accipitur que sanctis
in ecclesia repromittitur ad quam tamen ascensus purpure-
us. Purpureus ascensus est passio Christi quia purpu-
ra colorem sanguinis imitatur. Ascensu ergo purpureo ad
reclinatorium pervenitur quia illi ad eternarum epularum dis-
cubitum et ad eterne quietis requiem veniunt qui in presenti
passionem redemptoris sui digne venerari et imitari
satagunt. Media caritate constravit propter filias iherusalem
quia omnibus fidelibus suam caritatem Christus commendavit pati-
endo pro nobis et requiem nobis preparando. Unde et
apostolus ait. Commendavit deus caritatem suam in nobis quoniam
cum adhuc peccatores essemus pro nobis filium suum in
mortem tradidit. Aliter per columpnas argenteas apostoli
et apostolici viri designantur. Per reclinatorium aureum
doctorum ordo qui cum ineffabilia eterne vite repromittunt
utique nos requiescere suaviter faciunt. Et hoc reclinato-
rium bene aureum dicitur quia ineffabile est illud premium quod sancti
expectant. In rebus autem caducis nichil auro preci-
osius est. Per ascensum purpureum ordo designatur
martirum qui passionem Christi imitati pro illo suum
sanguinem fuderunt. Sed quid nos faciemus dicit beatus
gregorius qui nullius meriti sumus non tamen inter doctores

n̄ int' inferiores locū nobis hr̄e videnť Sequit' Fere
dia caritate constrauit Habeamus g' caritatē que
media h' ferculi ↄstrata sunt. que ideo latū man
datū vocat' q: oībus suis obseruatoribus etiā sa
lutē parat hanc efficaciter teneamus. et per hanc sal
uabimur et hoc ppt' filias iherusalē. hoc est pter
aīas simplices. et nullis sibi v'tutis ↄsc̄ias. q̄ quanto
minoris sunt fragilitatis sibi ↄscie. tanto ampli'
saluatorē et redēptorē dilige' satagunt

Egredimini et videte filie syon regē salomo
nē in dyademate q° coronauit eū mat' sua
i die sponsionis illius et in die leticie cordis eius

Vox ecclesie inuitantis aīas fidelium ad intuendū.
quā mirabilis et speciosus sit sp̄osus eius filie ita
q' syon ecclesie sunt. q̄ et filie iherusalē. sce videlicet
aīe superne illius ciuitatis ciues. que et perpetua pace cū
angelis fruuntur et contēplatione gl'iam speculant'
Egredimini inq't o filie syon. h° est exite de turbulēcia
h' sc'li conu'satione. vt mēte expedita eū quē diligi
tis contēplari possitis Et videte inq't regē salomo
nē h° est verū pacificū xp̄m in diademate q° coro
nauit eū mat' sua Ac si dicat Considerate xp̄m
pro vobis carne indutū quā carnē de carne v'gi
nis matris sue assumpsit Diadema namq: vocat car
nē quā xp̄s assumpsit pro nobis in qua mortuus
destruxit impiū mortis i q° ē resurgens resurgē
di nobis spē contulit De h° diademate apl's ait
Videmus ihm̄ p passionē gl'a et honore coronatum
Mat' vo sua eū coronasse dicit' q: virgo maria
illi de sua carne carnis materiā prebuit In die spō

sionis eius h. est i tpe incarnacionis. qn sibi coniuxit ecclesia
no habente maculā. aut rugā. vl' qn deus homini
coniunctus est et i die leticie cordis eius leticia enim et
gaudiu xpi salus e et redēptio humani gnīs Iuxta
qd i ewangelio Multos ad fidē suā cernens conflue
in illa itaque hora ewangelista exultauit i spū et
dixit Confitebor tibi pr celi et t're qr abscondisti h
a sapientibus et prudentibus et reuelasti ea paruul' Et
i ewangelica parabola inuenta oue. conuocat amicos
suos dicens Congratulamini m Potest hoc simpliciter
totū ad passionē xpi referri iux lram Preuidens
enim salomon i spū passionē xpi. longe ante p̄mo
nebat filias syon idē plebē israhelitā Egredimini
itaque et videte regē salonē. idē xpm i dyademate
q' in spinea corona quo coronauit eū mat' sua syna
goga in die sponsionis eius. qn videlicet sibi coniuxit
ecclesiā et in die leticie cordis eius. quo gaudebat p
suā passionē redimi mūdū de dyaboli potestate
Egredimini q. hoc est exite a tenebris infidelitatis et
videte idē mētē intelligite qr ille qui ut hō patit
verus est deus. vel etiā egredimini ext' portā ciuitatis
vre vt eū in golgata mōte crucifixū videatis.

Quam pulchra es amica mea quā pulchra es
bis repetit quā pulchra es in ope videlicet
contemplacione et pdicacione In videlicet qr michi se
dū oculis meis indignū agis i predicacione. qr ad
considerandū incarnacionis mee misteriū et sodales
tuas iherusalē inuitare nō cessas Oculi mei colu
barū Per oculos igit intelligit acumē spiritualium se
suū quibus diuina et sempiterna contēplat ecclesia

Columbe autem oculi ecclesie comparantur propter spiritale gra-
ciam que per spiritum sanctum in specie columbe apparuit. Sequitur Absque
eo quod intrinsecus latet. Id est absque superne retributionis
illius gloria quam in fine est sanctis perceptura quam et in presenti
per fidem contemplatur latet tamen intrinsecus. quia in presenti
videri potest sed in futuro solo perficitur. Capilli tui sicut gre-
ges caprarum que ascenderunt de monte galaad.
Per capillos ecclesie subtiles cogitationes accipi-
untur quibus temporalia plerumque disponuntur. Comparantur
vero gregibus caprarum quia hec animalia munda sunt et in rupi-
bus et sine excelsis locis resumptum pascuntur quia co-
gitationes sanctorum etsi pro corporali utilitate in temporali-
bus fiunt tamen a celestium intentione non discedunt
et in ipsa etiam cura quam utilitati corporee impen-
dunt quasi celum semper intuentur. Possumus etiam per capillos
doctores ecclesie et predicatores accipere quia in corpore
quorum caput christus est summum locum tenent et celestia
ac spiritualia preteris membris vident. Per capillos
vero innumeram multitudinem simplicium fidelium in
laicali ordine constitutorum quia et si minus vident
spiritualia sua tamen multitudine et numerositate
magnum decus prestent ecclesie. Et bene gregibus
comparantur caprarum. Caprarum pastoribus conveniunt
per quod significantur plebes fidelium actionibus sanctis dedite que
sine pastore agi non possunt. Bene autem sequitur. Que ascen-
derunt de monte galaad. Galaad acervus testi-
monii interpretatur. Iuxta litteram ideo quia cum iacob rediret
de mesopotamia persecutus est eum laban et die tercia
reperit eum ubi in testimonium mutui fede-
ris acervum lapidum erexerunt. Mistice acervus testi-

monti xp̄s est· in quo multitudo cōsistit omniū scōrū
qui sūt lapides viui adherentes uno illi lapidi de quo
petrus dixit· Ad quē accedentes lapidē viuū et ip-
se tanq̄ lapides viui coedificamini Greges vero cap-
rarū de monte galaad ascenderūt· q2 scōrū multi-
tudines ad excelsa v̄tutū cōscendūt et ipius doct-
rinā ac p̄cepta in omnibus acceptam sequi satagunt
Dentes tui sicut greges tonsarū· q̄ ascenderūt
de lauacro Sicut p̄ capillos ecclesie innumerabi-
lis multitudo simpliciū fideliū intelligit̄· ita p̄
dentes ecclesie doctores intelligūt̄ Dentibus eīn
cibos comolim9 et sc̄i doctores bn̄ dentibus cōfor-
mantur· q2 spūales cibos quos simplices capere
nequeunt· ipi quodāmō exponēdo cōminuūt Dens
ecclesie primus erat petr9· cui dictū est ī visione
Surge· occide et manduca Ac si diceret Eos quos
ad fidē cōuertis· occide ab eis qd̄ sūt· ut desinant
esse peccatores Et manduca· h' est cōfforma ī corpus
ecclesie Bn̄ aūt hij dentes ovibus tonsis et laua-
cro lotis cōpant̄ Solet eīn oues p9 tonsionē cur-
renti aqua ablui· ne ī lanis sudor corpori adhere-
at et scabiem generet Tonse ḡo oues sūt sancti doc-
tores et mgr̄i ecclesie· qui et lauacro baptismi ab-
luti sūt et vellera idē facultates et substancias p̄
suas pro xp̄o amiserūt Omnib9 quidē fidelib9 cō-
uenit q' dicat· q̄ ascender̄ de lauacro Nullus eīn sine
lauacro baptismi fidelis esse potest Nō aūt oī-
bus tonsis cōuenit· q2 nō oms ita sūt p̄fecti ut sua
pro cristo valeant facultates amitte̅ s3 illis spe-
cialit̄ hoc cōuenit· qui scdm̄ v̄bū dn̄i vendunt

oiā sua et dant paupib9 et nudi atq expediti xpm
sequuntur. Tales g° dentes sūt sancte ecclesie pdica-
tores et magistri eius. omes p innocentiā abluti bap-
tismo voluntaria paupertate et rerū sparsione gau-
dentes. Sequit. Omnes gemellis fetib9 et sterilis nō
est ī eis. q2 gemina caritate dilcōe dei et pximi firmāt
et hanc obseruaī docent l' etiā quia fidē & opatio- et
nē pdicant. Et sterilis nō est in eis n9 videlicet
alienus ab omib9 opib9. Sd vitta coccinea labia tua
et eloquium tuū dulce. P labia ecclesie idē sā docto-
res accipiuntur: qui et p dentes figurātur. Coccus
haūt ignis l' sanguinis hz speciē. Labia ergo eccle-
sie idē sancti pdicatores vitte coccinee comparantur
q2 passionē xpi assidue pdicant. qui pro nostra
redemptione sanguinē suū fudit. sive vitte coccinee
assimilant. q2 predicantes ardent dilcōe diligētes
eos quib9 vba impendūt. et etiā a quib9 mala pa-
tiuntur. Ad hoc etiā ptinet. q2 sps scs in linguis igneis
apparuit. q2 loquētes et ardentes fecit aplos. Ar-
dentes dilcōe loquētes pdicatione. Et bn vitta coc-
cinea dicit. Vitta eni capillos ligat et constringit
et sancti doctores sua pdicatione ad vnitatē fidei
et dilcōis multitudinē fideliū in ecclesia nectūt
et ī vnū decorē redegūt. Possūt etiā p capillos
subtiles cogitaciones accipi in mētib. Vitta g° cocci-
nea carnes ligam9 qn cogitationes nr̄as discipli-
na timoris dei constringim9 et coherceam9. Et elo-
quiū tuū dulce. Dulce est eloqū ecclesie cū sancti
doctores l' passionē sui redemptoris ad memoriā
reducūt et predicant qntū ds hoīem dilexerit

l' etiā cū celestia p̄mia auditorib9 annūciant. Sicut fragmīe mali punici ita gene tue absꝫ eo q̄ intꝰ secꝰ latet. P genꝰ siquidē dixim9 ecclesiā signari. nā cū verecūdamurꝰ rubor sanguis ingenis effunditur. Malū aūt punicū rubicūdū lꝫ cortice intꝰ vero multitudine granorū plenū est. Vn̄ et malū granatū vocat̄ P fragmīe g̅ mali punici memoria eiꝰdē passionis dominice accipit̄ que et in cocco supiꝰ significat̄. Solꝫ enī vna res diuisis exp̄mi figuris. Gene ergo ecclesie fragmīni cōpant̄. q̄ sc̄i doctores venerabilit̄ agūt memoriā passionis redēptoris sui. n̄ erubescūt cruce eiꝰ īmmo gloriant̄ dicētes cū aplō. Michi aūt absit gloriari nisi ī cruce dn̄i nr̄i ihesu xp̄i. Et alibi apl's ad discipulū suū scribens noli inq̄t erubescē cruce xp̄i. neqꝫ me uinctū eiꝰ. Gene aūt gene n̄ integro malo punico s꞉ fragmīn cōpant̄. Malū enī punicū confringit̄ q̄ teiꝰ rubor interiꝰ candor apparet. sic et sc̄i predicatores cū passionē xp̄i annūciāt. q̄i ruborē exteriꝰ. Cū vero q̄nta vtilitas nr̄e redēptionis inde puenerit. et q̄ hō p passionē xp̄i non solū a peccatis iustificari s꞉ etiā diuinū consortiū meruerit demonstrāt quasi candidū est q̄ ītrīsecꝰ latebat. Possūt etiā p genas ecclesie interiores figurari. qui rubicūdi sūt effusione sanguinis sui. veluti malū punicū. s꞉ fracto malo punico candor interiꝰ apparet. q̄ p9 mortē miraculis coruscāt. Sicut turris dauid collū tuū. que edificata est cū propugnaculis. Collū sancte ecclesie p̄dicatores sancti et doctores eiꝰ sūt. idē enī hic designat̄ p collū. q̄ supiꝰ p odōs

vel per dentes sancti videlicet ut dictum est predicatores
qui veluti colla acceptos verbi cibos nutriendo cor-
pori transmittunt. et voce predicationis divine au-
ditoribus proferunt vel etiam sancti doctores per collum sig-
nantur. quia sicut per collum caput et cetera membra corpori co-
niunguntur ita sancti doctores qui mediatores sunt inter
xpm et reliquos quos instruunt fideles. et qui xpm
corpori suo idem ecclesie coniungunt. Sicut autem collum tur-
ri david comparatur. david quod interpretatur manu fortis vel
visu desiderabilis xpm significat. et tota quidem ecclesias
cunctas david idem magni regis xpi est qui est ma-
nu fortis. quo diabolum vicit. Iuxta quod psalmista ait
Dominus fortis et potens. dominus potens in prelio
Est et visu desiderabilis. quia ut apostolus ait in eum desi-
derant angeli prospicere. Turris autem civitatis huius
illi sunt qui vel illi sunt vel operis perfectionis celsis premi-
nent. que edificata est cum propugnaculis. Propug-
nacula sunt scripturarum divinarum sacramenta de
quibus veluti iacula procedunt quibus adversarie re-
pelluntur potestates. Mille clipei pendent ex ea omnis
armatura fortium. Mille clipei intelliguntur in-
numera defensionis divine presidia. quibus sancta
vallatur et defenditur ecclesia. Omnis armatura fortium.
idem omnis instructio vel sancte operationis vel divine
predicationis. Est bene per collum ecclesie hoc est predicato-
res et doctores turri david comparantur. quia semper
quasi in bello sunt pro defensione sancte ecclesie pugnan-
tes. Duo ubera sicut duo hinnuli capree gemelli
Duo ubera ecclesie eosdem significant sanctos doctores. Nec
mirum quod una eademque res diversis figuratur modis

Sancti ac doctores oculi sunt. quia vite vias quas ingre
di debeant subiectis demonstrant Dentes sunt. quia divi
narum scripturarum cibos molliunt et comminuunt ut man
di possint Collum sunt. quia caput et membra hoc est xpm
et ecclesiam coniungunt Ipsi quoque doctores sunt et ubera ec
clesie. quia parvulos et simplices fideles lacte verbi
dei nutriunt Iuxta quod apostolus ~~cum~~ simplicioribus loquens
dicit Non potui vobis loqui tamquam spiritualibus. sed quasi
carnalibus. et parvulis lac vobis potum dedi. sed non
escam Et bene non absolute ubera sed cum additamento
dicit duo ubera cum femina. nec plus. nec minus
habeat quam duo ubera. quia sancti doctores parvulos ex utroque
populo iudaico scilicet et gentili lacte verbi dei nutri
unt Unde et paulus de se ipso dicit Qui operatus est petro
in apostolatum circumcisionis. operatus est et mihi inter gentes
Et apte duo ubera sunt duo hinnuli capree gemelli
esse dicuntur. quia videlicet fetus sunt filii salvatoris nostri
ihesu xpi. qui superius per capreas designatus est Hec enim
animalia et ~~acutissime~~ acutissime videt et nimia
velocitate altiora conscendunt Sic et sancti doctores
que agenda sunt et ipsi vident et aliis monstrant
et despectis terrenis ad superna intendunt Qui pas
cuntur in liliis. hoc est delectantur purissimis et can
didissimis sensibus scripturarum Donec aspiret dies hoc
est donec illa dies eterna veniat quam desiderabat
psalmista dicens Melior est dies una in atriis tuis
super milia Et inclinentur umbre hoc est cessent er
rores et perturbationes istius seculi Donec aspiret id est
oriatur dies Apparebit dies id est orietur quando ille ve
rus sol iusticie id est xpus apparebit. et tunc inclina

butur umbre. hec est oīa nubila meroris et tenebre p=
sentis sclī pturbabūt. Sz et si ipaz lrām velmq aspi
te pulchre xpc significat ortū diei et occasū noctis
S michael Nā nox hic ad est q̄ n̄ umbra tre q̄ sole descēte sub dē
terras consurgit. Sole aūt itm sup tras ascendē
te inclinātur umbre. ide inclit nox. Pascūtur ergo
in liliis. donec aspiret dies et inclinētur umbre.
qr sctorū doctorū in pnti tm̄ vita necessaria ē pre
dicatio et doctrina. Nā maliqpita postq̄ apparuerit
eterna dies et finita fuit nox pntis sclī. n̄ necē erit
aliqs doceri. qr omīs reuelate facie glām dn̄i contē
plabuntur. Unde et dn̄s p pphetā dicit. Nō docebit
vir frēm suū dicēs. Cognosce dn̄m omīs em̄ cognos
cent me a minimo usqz ad maximū. Vadā ad
montē mirre et collē thuris. In mirra mortifica
tio carnis. vl passionū pro xpo tollerantia. in thu
re uo sanctarū orationū deuotio accipit. Mons g°
mirre et collis thuris mentes sctōrū sūt ecclesie p
contemplatione. Promittit g° se sponsus ad mōte mir
re venturū et colle thuris qr illas mentes sua
visitatione visere dignatur. q membra sua cū vitiis
et concupiscentiis mortificant. que etiā se ipas psca
rū orationū studia gratū deo sacrificiū faciunt. Tota
pulchra es amica mea et macula nō est i te. Vox
sponsi ad amicā suā sponsā. tota pulchra es. oī mqt
ex pte n̄s recipis maculā aut rugā. Nō em̄ docto
res soli vl pfecti qz pulchri sūt ante oculos dei. qui
summa sua et contēplatione pminet. sz etiā simpli
ces qz fideles. q rcā fide et bonis opibus exornant
pulchri i oculis sponsi habent. Nā ut psalmista

dicit Benedixit omnibus qui timent dominum pusillis cum ma-
ioribus. ideo dicit tota speciosa es non pars
tua. sed ideo dicitur non quod aliquis in presenti vita sine peccato
esse possit. cum scriptum sit. nemo est super terram sine pec-
cato. nec infans cuius est unius diei. sed ideo quia fi-
des christi et celeste desiderium omnem abstergit ma-
culam levioris peccati. Non enim de gravibus ut ratio est
que qui committunt iam sponsi christi non sunt. nec
ullam habent particulam huius sancte pulchritudinis. Hinc est
quod Iohannes dicit. Omnis natus est ex deo non peccat. sed
peccatum ad mortem. non quod levi peccato quis careat sine
quo vita ista agi non potest. Tota ergo est pulchra
ecclesia. in quantum se castam et immunem ab omni peccato
custodit. Si quid autem levi peccato fuscatur cito plenitu-
dine et recta fide ad celeste desiderium. mox pristina
pulchritudo reparatur. Veni de libano sponsa
mea veni de libano veni. libanus mons est feni-
cis. Interpretatur autem ex hebreo. dealbatio vel candidatio.
Ex greco autem thus interpretatur. Unde et supra ubi loquitur
Vadam ad montem myrre et ad collem thuris collis
in greco habetur libanum. Vocat ergo sponsus sponsam suam
candidatam baptismate. dealbatam nitore omnium
virtutum flagrantem studio sanctarum orationum. Vocat
eam ut veniat. idem ut virtutibus proficiat. Non
solum autem vocat deus animam quando eam a vinculis
corporis exutam ad celestia premia ducit. sed etiam per in-
ternam inspirationem ut virtutibus proficiat hor-
tatur. Quot autem sancti proficiunt virtutibus. quasi tot
passibus ad celum tendunt. Et ter dicit. quia veni quia vult
eam perfectam esse in cogitatione. locutione et opere

vel vocat eam primo. vt ad se veniat per fidem Vocat
secundo vt dignam celestium premiorum retributionem iam
liberata corpore accipiat Vocat tercio vt in die ge-
neralis resurrexionis iam resumpto corpore dupli-
ci stola perpetuo ornata gaudeat Coronaberis de
capite amana. de vertice sanir et hermon. de cubilibus
leonum de montibus pardorum Amana ipsum dicit es-
se montem cilicie amanum qui et thaurus appellatur
Sanir vero et hermon montes sunt iudee. in quibus
leones et pardi feruntur habitare Per hos autem mon-
tes seculi potentes. reges videlicet et principes intelligun-
tur. qui veluti montes in superbia extolluntur. et malig-
nis spiritibus qui leonibus et pardis cubilia prebent
Per malignos autem spiritus leones vocantur propter superbiam. par-
di propter ferocitatem. vel etiam propter mille artes nocendi.
quia pardus varium animal est De hiis quoque montibus coro-
natur ecclesia. quando principes seculi ad fidem christi convertun-
tur. et non solum propter suas virtutes sed etiam propter talium
conversationem et salutem remuneratur ecclesia Potest et
hoc in presenti accipi Nam coronatur ecclesia de vertice horum
montium quando subiectis principibus catholice fidei
ecclesia que antea premebatur coronatur et gloriatur in
christo. sicut factum est tempore constantini quo converso illo mi-
rabiliter glorificata est ecclesia Coronatur et de cubi-
libus leonum et montibus pardorum. quando superbos et
quosque sevos ac dolosos convertit et pro illorum
quoque conversione eterna premia recepit Vulnerasti
cor meum soror mea sponsa vulnerasti cor meum
Sponsam et sororem suam sanctam dicit ecclesiam que
et sponsa est. quia eam sibi christus incarnatus desponsavit

eaꝫ emūdatā sordib9 pctoꝝ dote spūs sci sibi coniūxit
Soror vero est· q2 ꝓp̄ eā īcarnatus fr̄· ei9 fieri dig
natus est· sc̄do resurgens a mortuis dixit mulieribus·
ite nūciate fr̄ib9 meis· Cū ergo dixit dicat vulne
ratū se cor hr̄e· magnitudinē amoris exp̄ssit· quo
scām suā diligit ecclesiam· Affirmat hoc aūt ite
rans et īculcans Vulnerasti cor meū· vt tali iteraci
one q̄ntū ecclesiā suā diligit ostendat· Causa aūt re
vulnatū sit subiūgendo demonstrat· In vno oculo
rū tuorū· aut ī vno crine colli tui· Per oculos eccle
siꝑ9 spūales sensus vl̄ doctores sanctos accipiēt
dos esse dixim9· Per crines vō multitudines sb
iectarū plebiū· quib9 scā decorat̄ ecclesia· Et ē
sensus· Cū tā sis pulchra o ecclesia· et cū te ob
multa diligam· ꝑcipue tā inter spūaliū sēsuū
et doctorū tuorū sinceritas me delectat· simplici
tas etiā subiectarū plebiū· que pie et fideliter
vbis suorū doctorū obtēperant· Cū autē cū su
ꝑi9 plr̄ dixit oculos· et capillos· hic singulariter di
cat ī vno oculo· et ī vno crine· vt ꝑ hoc vnitas scōrum
doctorū exp̄mat̄· Vnitas ꝫ celestis doctrine quā
subiectis impendūt· Vn9 enī dn̄s vt apls̄ dicat·
vna fides· vnū baptisma· n̄ nō et vna deuocio
subiectorū fideliū· Potest et hoc qd̄ dicat vulnerasti
cor meū· Potē de passione xp̄i accipi vulnerasti
cor meū· idē tuo amore fecisti vt ego ī cruce vulne
rarer· Ideo q̄ dicat· In vno crine colli tui· Per col
la n̄· dixim9 doctores signi et crinis ecclesie collo
adheret· q2 subiecte plebes a scīs doctorib9 nutri
unt̄· et eorū sane doctrine inheret· Sed sc̄dm illoꝝ

p̄cepta viuē satagūt Quā pulchre sūt māme tue
soror mea sponsa P mamas esup9 eosdē doctōes
diuinos figurari · qui et ꝑ oculos designant̄ Illa
sancti doctores mame sūt tūc latte idē simplici doc
tria humiles quos nutriunt Oculi sūt cū summa
q̄s et celestia ꝑdicant Sit ergo Quā pulchre sīt
mame tue soror mea sponsa idē quā pulchri sūt
doctores tui qm̄ sīno illorū et eloq̄a p̄mnent et
pondē sensuū preciosa sūt Pulchriora sūt ubera
tua vino · hic v̄siculꝰ iā sup9 expositꝰ est ubi di
citur Meliora sūt ubera tua vino Et hoc nō ꝗ
sup9 ecclesia ubā sponsi dicent sic laudauit dicēs
Meliora sūt ubera tua vino Nūc uō vicissim &
sponsus sponse sue ubera extollit · ut ꝑ hoc unitas
xp̄i et ecclesie comēdet̄ xp̄s em̄ est cap̄ ecclesia
corpꝰ eius Precellit n̄ mīaū ꝑdicationis ewāge
lice legalem oem̄ sciencia Et odor vngentorū
tuorū sup oīa aromata Vnguenta ecclesie sūt
doctrine celestis carismata · l' etiā fama v̄tutū q̄
que de ecclesia fragrat Aromata u° intelligūt̄
legales obseruationes Sup aromata ḡo ē odor
vngentorū ecclesie · q̄ fama ewangelice ꝑfecti
onis trāscendit oem̄ laudē legalis obseruationis
Fauus distillans labia tua sponsa Fauus ē mel
in cera Mel aūt in cera spūalis ē intelligen
cia ī lr̄a labia ḡo ecclie fauus distillās vocantur
q̄ sc̄i doctores qui ꝑ ~~lab~~ labia designāt̄ spūalia
documenta ꝓferūt instruēdis fidelibus Nec so
lū fauus · s; ē distillās vocant̄ labia ecclesia
Distillat em̄ fauus · cū mellis copia exuberans

ia non pt tereis capsulis contineri Recte g° diuina scrip
tura fauus distillans vocat² qz multiplicat intelligit²
et variis sensibus exponit² Iuxta ure lram Iuxta ure
allegoria Iuxta ure morale Iuxta ure anagogen
Mel et lac sub lingua tua Lac paruulis conuenit Ideo
plat designat² simplex doctrina qua initiu creden
tiu imbuit² Mel uo de rore credit² celeste et spiritua
le doctrina significat q pfctis et instructis conuenit
sub lingua g° ecclie mel et lac est qz aliqn celestia
misteria pfcis aliqn rudibus plana et simplicia a
nunciant Et odor vestimentoru tuoru sicut odor
thuris Vestimenta ecclesie sunt bonoru operu orna
menta Iuxta qd iohannes in apocalipsi dicit Bissinu
n iustificaciones sunt sanctoru sunt Et iob dicit Ius
ticia indutus su et indui me sicut ornamento et dya
demate iudicio meo Ture aut dixtius scriptu oraci
onu iudicia designari Vestimenta g° ecclie thuri
comparant² qz oia opa ecclesie quasi oraciones sunt
In actus aut que ait dm semp depratur et tali mo
do implet illud qd dns dicit Oportet semp orare
Nec hoc aliter impleri potest nisi tota nra vita et
conuersacio talis sit ut i conspectu dei oracio depu
tetur Thus arbor est arabie cortice et folio lauro
similis sucu in modu amigdale emittens qui bis
anno colligit² autupno et uere sz autupnali collec
tioe pparantes arbores in cisis corticibus flagrantissi
mo estatis ardore at sic psiliente spuma pingui
q coa eta densatur vbi loci na posat tegete palmea
excipiente qz i arbore hesit ferro depectitur ideoqz
vide² corticeu esse purissimu z candidu thus ee

Hecida vidēmia vere cadē hyeme tortiabus maisis
rubrū hoc exit nec compandiū pori credit᷑· et nouel-
le arboris candidus esse· s; veteris odoratꝰ q̄ p̄ sera
rotunditate gutte pendet masculū vōmꝰ· cuiꝰ gut-
tā elisā mammā nūcupamꝰ Ortus conclusꝰ soror
mea sponsa Ortꝰ conclusꝰ fons signatꝰ Soro-
rē et sponsā suā ecclesiā dic̄ qꝛ ex ancilla soro-
rē sibi esse constituit et dote sp̄s s̄ci pigneratā
sponsā sibi esse fecit Hec ergo ecclesia ortus est· qꝛ
spiritaliū virtutū germina profert· que ī sequēti-
bus aromatū vocabulis designant᷑ Conclusus
v° est ortꝰ iste· qꝛ sc̄ā ecclesia redemptoris et dn̄i
sui adiutorio munita est et p̄sidio angelicarū
virtutū vallata nullis malignorū spirituū p̄z
insidiis Hec ipsa ecclesia est fons designatꝰ fons signa-
tus ideo celestis doctrine fluctus manat· quibꝰ omīs
ī xp̄o credente a p̄ccīs lauat et virtutis sua po-
tat Signatꝰ uo est fons iste· qꝛ sermo fidei euan-
gelice virtutis signaculo munitus est· ita ut neqꝫ
heretici neqꝫ maligni sp̄s fidē catholicā violare aut
corrumpere valeant Hic ortus et hic fons idē ecclesia
p̄mū in paruo iudee locello plantatꝰ· vel exortꝰ
est· deinde p̄ vniuersū mūdū disseminata p̄dica-
cione areolas suas l' riuulos suos emisit Vn̄
sequit᷑ Emissiones tue paradysꝰ malorū puni-
corū cū pomorū fructibꝰ Emissiones ecclesie ut
dictū est· incrementa sūt fidei et disseminatio p̄-
dicationis q̄ emissiones paradysꝰ sūt Paradysꝰ
grece· hortꝰ latine qꝛ illa p̄mitiua ecclesia q̄ in iu-
dea q̄si ortus fuit p̄ȝea p̄ vniuersū mūdū multos

ortos ide ecclesias emisit Mala aut punica q ru-
bicundu hz corticē eos significant q nō solū gnalit
baptismo sancti significati sut. verū etiā pro san-
guine in passione baptizati mtres effecti sut
Fructus vero pomorū opa significat virtutū sive
eos q p ipas vtutes ope exercent Emissiones g
ecclesie paradisus malorū punicorū fuer qui
pmū loca in ecclesia p9 aplos mtres obtinue-
rut q ipam dni passionē pro ipo paciendo i
mitari ~~studuer~~ studuer qnis gnalit omnis fideliu
multitudo paradisy9 malorū punicorū possit a
accipi qui mala punica sut qz passionē sui re
dēptoris semp i meoria retinet Et sicd malū
punicū int vnū corticē multitudinē hz gra-
norū ita i ecclesia multitudo fideliū int fide
dnice passionis cotinet Unde aplus ait Quicūq bap
tizati estis i xpo ihu in morte ipius baptizati
estis Cipri cū nardo nardus et croc9 fistula et
cynamomū cū vniusis lignis libani In hoc orto
concluso h' in ecclesia nascūt cipri cū nardo nar-
dus sil' et crocus cū vniuis lignis libani Ciprus
e arbor aromatica sem simile coriandri hns idē
albū et sub lucidū qd oleo coquit et in vīs expri-
mit qd ciprus vōt Vn regnū vngētū parātur
legim9 i exodo q manna erat qsi semē coriandri
albū Cipr9 ergo et manna vnā hz significatione
Significat em gram celestē tp manna de celestib9
venientē Cipr9 g in orto ecclesie nascit cū fideles
quiz docentur gram celestē omib9 pferre et p illā
salutē sperare Nemo em suis virtutib9 h3 sola gra-
cia dei saluari pt Nardus typ9 dnice ē passiois

Vnde maria nardo pistico caput et pedes domini unxit. Nar-
dus ergo in orto ecclesie est cum sancti quorum memoria
dominice passionis venerantur eique gratias agunt qui in
tantum eos dilexit ut pro eorum salute et libera-
tione mortem susciperet. Nardus et crocus. Crocus au-
rei coloris habens florem ideoque significat caritatem.
Sicut enim inter omnia aurum metalla preciosum est ita caritas
inter omnes virtutes primatum habet dicente apostolo
Nunc autem manent tria fides spes caritas maior autem
horum est caritas. Cum nardo igitur crocus in orto ecclesie
nascitur cum membra christi hoc est fideles qui caritatem
dei et proximi efficaciter tenere student. Crocus
autem fertur ignitas febres refrigerare. Sic vera caritas
ardore concupiscentie secularis refrigerat et di-
lectione dei et proximi in mente accendit. Fistula
et cinnamomum. Fistula parva est arbuscula que et cas-
sia vocatur cortice purpureo significat sanctos in ecclesia
humilitate et patientia preciosos pauperes videli-
cet spiritu quorum est regnum celorum. Purpureus autem
cortex significat similitudinem passionis christi quam il-
li qui in vera humilitate fundantur in corde semper retinentes
imitari satagunt. Cinnamomum et ipsa brevis est ar-
buscula sed virtutis mire et odoris ideoque profec-
tum designat humilitatis quem et fistula designatur. Fis-
tula et cinnamomum in ecclesia sunt cum sancti dei humili-
tatem et patientiam et in corde veraciter tenent et foris
aliis ostendunt. Est autem fistula rubicundum habens corticem
Cinnamomum vero cinereum habens colorem significat quod
sancti dei quanto plus memores sunt passionis re-
demptoris sui tanto in oculis suis viliores et despecti-

ores sunt. dicentes cum habraham Loquar ad dominum meum quamuis sim cinis et puluis Et cum iob Ideo me reprehendo et ago penitenciam in fauilla et cinere Cum vniuersis lignis libani Ligna libani pulchritudine et proceritate ac robore preminent Ideo signant doctores et prelatos quosque in ecclesia de quibus super domus ecclesie legitur facta dicente eadem ecclesia Tigna domorum nostrarum cedrina laquearia nostra cipressina quia videlicet sancti doctores predicacione sua et exemplis ecclesiam muniunt Cum fistula quoque et cinamomo vniuersis ligna libani in orto ecclesie memorantur quia siue humiles et patientes siue perfecti quamuis doctores eandem habent fidem in ecclesia et eandem beatitudinem expectant Mirra et aloes cum omnibus primis vnguentis Mirra arbor est cuius succus stacte dicitur tante virtutis vt corpora eo tacta fiunt ab omni putredine et vermibus seruetur illesum Aloe arbor est suauissimi odoris adeo vt vice timiamatis altaribus adoletur Hec vero succum amarissimum resistente putredini et vermibus Hinc et in passione domini nichodemus detulisse dicitur mixturam mirre et aloes quasi libras centum Per has quoque arbores designatur carnis continencia et castimonia. nam putredo luxuriam solet designare Iuxta quod propheta de quibusdam dixit Computruerunt iumenta in stercore suo In orto quoque ecclesie sunt mirra et aloes hoc est mentes celestes et omnis corrupcionis immunes audientes ab apostolo Pacem sectamini cum omnibus et castimoniam sine qua nemo videbit deum Cum omnibus primis vnguentis Prima vnguenta quid melius quam caritas intelligitur De qua apostolus dicit

Adhuc excellentiore viã vobis demonstro. Et de
inde. Si linguis hoim̄ loquar et angelorũ.
caritate autẽ non habeam nichil m̄ prodest
Post murrã ergo et aloen bene prima vngenta po
nũt. quia post carnis continentiã non succedit ka
ritatis que deus est. qua deus super omnia dili
git. Neque enim illi qui mundi dilectione tenent.
hoc est qui voluptatibus et illecebris adhuc de
lectantur. huius caritatis participes esse possũt. Fons
ortorũ puteus aquarũ viuentiũ que fluũt im
petu de libano. Fons ortorũ ipsa est primitiua ec
clesia que veritatis sanã ortos idest ecclesias per vniuersu
mundũ disseminatas irrigat ipsa est et puteus
aquarũ viuentiũ. quia sanã veritatis que est in eccle
sias in quibusdã quasi fons est. vbi patet in quibusdã
quasi puteus. vbi latet et ad liquidũ perspici nõ potest
nam inter fontẽ et puteũ hoc distat quia fons et in imo
et in superficie terre dicitur. puteus nõ semper est in imo
Ecclesia ergo et fons est et puteus. quia misteria dei
in quibusdã veluti fons facile capiuntur. In quibus
dã vero cũ ~~diffi~~ diffilcultate tamquam aqua puteo exhauriuntur
Aque viuentes ipsa misteria scripturarũ vocantur. quia
in se celestem habent virtutem. At contra cisterne vocant
idest collectiones aquarũ. documenta hereticorũ. de quibus
dominus per prophetã ait. Me dereliquerũt. fontẽ aque viue
viue et foderũt sibi cisternas dissipatas que continere nõ
valent aquas. Hee fluentes aque fluũt impetu de libano
hoc est manant de ecclesia. que albata est et candidata
baptismate et bonis operibus. quia libanus interpretatur.
de hoc libano hoc est de ecclesia fluũt. hoc est emanant
aque doctrinarũ celestiũ et hoc cũ impetu. idest cũ qua

dā virtute· qua oīa hereticorū figmenta destruantur et sub
vertantur Hinc et psalmista Fluminis impetus leti
ficat ciuitatem dei idest virtus diuinorum eloquiorū
Surge aquilo et veni auster· perfla ortū meū et
fluent aromata illius E[illegible]us ecclesie virtutū
sub noīe aromatū· sciens dn̄s qui est sponsus et redemp
tor ecclesie ipsam ecclesiā persecutionibus esse multi
plicandā subsequenter ipsam quodāmodo iubet veni
re persecutionē non precipiendo sed permittendo
Surge inquit aquilo et veni auster· Per aquilo
nem et austrū flatus persecutionū intelliguntur
contra ecclesiam sevientiū Aquilo quidē frigidissimus
ventus est Auster calidus· et ideo per aquilonē terrores
et vime designantur Per austrū blandimētorum de
cipule· quibus duobus modis probatur ecclesia ter
roribus videlicet et blandimētis Et autē dicit sur
ge aquilo et veni auster non imperat malis· nec
cogit eos ad mala facienda· sed permittit et faculta
tem illis dat vt possint sevire contra ecclesiā· qua
tenus per illorū maliciam ecclesia probetur et illi grauius
puniantur Sicut enim dn̄s malis hoīm bona que
dā facere· sed ipsam persecutionē in sua potestate ha
bet· vt non tantum seviant quantum volunt Unde scriptum
est· qui facit pondus ventis· quia videlicet flatibus
persecutionū modū imponit quendā Iuxta quod apostolus
dicit Faciet cum temptatione proventum vt possitis susti
nere Perfla inquit ortū meum hoc est ecclesiā meam
et fluant aromata illius· hoc est fragrantia virtutū
et odor bonorū operū ex illa procedat Quanto
enim acerbius ecclesia compatitur eo maiorē vir
tutū odorē ex se emittit

Veniat dilectus meus in ortũ suũ et comedat
fructũ pomorũ suorũ Audiens ecclesia p̄se
cutione vocari · tñ se p̄parans contra aduersa dicit
Veniat dilectus meus in ortũ suũ · hoc est sponsꝰ
xp̄s meus veniat · quē toto corde diligo · ad ecclesi
am suā et comedat fructũ pomoꝝ suoꝝ · hoc est
delectet(ur) atq(ue) pascatur bonis op(er)ibus fidelium suoꝝ
Nam cibus dñi bona op(er)a nostra sunt sicud ipse fi
dem samaritanorũ vel gentium intuens dixit dis
cipulis suis Ego cibũ habeo manducare quē vos
nescitis Veni in ortũ meũ soror mea sponsa De
sideranti ecclesie vt ad se veniat sponsus respō
dit ipse iam se hoc fecisse Ego iam veni Nā nō
est inp(er)atiuus veni · s(ed) p(re)teriti temporis indicatiu(us)
O soror mea sponsa · iam ego veni in ortũ me
ũ iam visitaui ecclesiam meā · s(ed) et cotidie visi
to · et virtutũ illius pomis pascor atq(ue) odore fruor
Veniā ad eam vt errantes corrigam infirmantes
roborē · dubios confirmē et profectos quosq(ue) pre
miis celestibus donem Messui mirrā meam cũ
aromatibus meis P(er) mirrā designant(ur) illi qui
martirio vitā finiēt vel etiam carnem suam
cũ vitiis et concupiscentiis crucifixerũt Aroma
ta vero sunt opera sanctarũ virtutũ bone opinio
nis odoribus fragrantia Messuit ergo dñs mirrā
cũ aromatibus suis · qn̄ sanctos martires vel
reliquos electos bonis operibus insignes ab hac
vita falce mortis p(re)cidit atq(ue) ad maturitatē bo
norũ operũ p(er)ductos · in horrea sup(er)ne p(at)rie re
condit Comedi fauũ meũ cum melle meo bi

bibi vinum meum cum lacte meo Per favum et vinum sacri
predicatores et doctores figurantur Favus enim sunt
predicatores qui archana et intima scriptura
rum misteria quasi mel de favis producit et predican
do aliis manifestant Mel vero boni auditores
qui dulcedinem verbi dei attente percipere eaque delec
tabiliter pasci student Vinum sunt predicatores
qui et favum qui fortia sacramenta scripturarum
annunciant Lac vero sunt ipsi auditores quibus
aperta ministeria quasi lac conveniunt Cum ergo
horum omnium vita diversis modis et studiis agatur
horum tamen omnium bona intentione redemptor pascitur
et delectatur et sicud quasi favum cum melle comedit
et vinum cum lacte bibit Possumus hoc etiam ad mortem
electorum referre quos dominus comedit cum ad eternam post mor
tem vocat quietem et corpori suo hoc est societati elec
torum in illa iam celesti felicitate letantium coniungit
Et si hoc accipimus melle debemus eos in vino acci
pere quorum anime iam celesti felicitate gloriantur
In favo vero eos qui iam corpore et anima in illa bea
titudine gaudent quales sunt illi qui cum domino sur
rexerunt Comedite amici mei et bibite et inebriamini
karissimi Non solum dominus provectu suorum gaudet
Verum ~~et~~ nos ~~hoc~~ hortatur ut illorum virtutibus
gaudeamus et illos imitemur Comedite inquiens
amici hoc est fideles mei qui amici mei estis per facta
mea cum caritate ~~et~~ diligendo Comedite ergo inquit et
bibite idest sanctorum bonis actibus congaudete
et illos vobis ad imitandum proponite Non ideo vero quod
dicit bibite et inebriamini Ebrietas aliquando in scrip

[Margin: dominus; si facitis quod iubeo. karissimi mei estis]

turis pro saturitate ponitur. sicud de fratribus ioseph
dictu͂ est. biberu͂t et inebriati su͂t cora͂ eo. Et psal
mista. Visitasti terra͂ et inebriasti eam. ide͂ saciasti
et replesti. Hortatur ergo nos ut non solu͂ comedamus
et bibamus. veru͂ etia͂ saturemur. qz su͂t quidam
qui comedu͂t. et non saturantur. qz videlicet de
lectabiliter predicatione͂ divina͂ audiunt. sz neg
ligentur obliviscuntur. nec ad effectu͂ boni operis sed
quod audierint perducu͂t. Comedu͂t aute͂ et saturantur.
qui verba vite que audiu͂t internis sensibus recon
dunt et opere ad implere satagu͂t. De quibus
psalmista dicit. Edent pauperes et saturabuntur. Si ve
ro ut supius dictu͂ est. de morte sanctoru͂ hic acce
perimus. amici et carissimi xpi su͂t spiritus angelici.
quos iubet dominus congregari electis suis. cu͂ ab hac
vita ad eterne beatitudinis regem transferuntur.
Iuxta quod in ewangelij parabola legitur. Congratu
lamini michi qz inveni ove͂ mea͂. que perierat.
Ego dormio et cor meu͂ vigilat. Vox ecclesie. Ego
dormio. qz aliquantula pace largiente sponso meo
requiesco. nec tales patior pressuras quales primi
tiua ecclesia. et ideo cor meu͂ vigilat. qz securius
concessa michi pace amori sponsi mei inhereo.
et ad illu͂ oculos cordis mei intendo. sz qz hoc tempus
non est requiei. sz potius laboris et certaminis rur
sus sponsus ecclesiam ad labores excitat. et ad pre
dicationis certame͂ ~~predicent~~ hortatur.

Vox dilecti mei pulsantis. Pulsat dilectus
cu͂ xpus fideles suos ad profectu͂ virtutu͂ hor
tatur. Hinc pulsat. cu͂ eos ut proximos predicando

luerentur ammonet Est et tercia pulsacio qua pl'
sat dn̄s electos suos. cū egritudinis molestiā et
morte vicinā designat De qua pulsacione in
ewangelio dicitur Ut cū venerit et pulsauerit
confestim aperiant ei Sz hoc loco pulsare dicit' hoc
est ecclesiam ad opus predicacionis instigare
Aperi michi soror mea amica mea columba mea
inmaculata mea Aperi michi soror mea Soror
q2 coheres es regni mei filii amica mea q2 de iu
go seruitutis liberata archana vitatis mee cogno
uisti Columba mea q2 sp̄s mei dote es sanctificata
In maculata mea que effusione sanguinis mei ab
omni pctorū macula purgata es Aperi michi hoc
est de quiete et ocio dilecte tibi contemplacionis
egredere ad opus predicacionis Quia caput meū
est rore et cū cincinni mei guttis noctiū Caput
ecclesie vt apl's dicit xp̄s est Cincinni vero sunt
intime cogitaciones sanctorū q non laxe et dis
solute fluunt sz vinculo timoris et amoris dei
colligunt' Ros vero et gutte noctiū hoc loco te
nebrosas et infidelitate g frigidas mentes de
signāt Caput g° sponsi plenū est rore cū secu
lares quiz a dei caritate torpescunt Iux' q° dn̄s
dicit Abundante iniquitate refrigescit caritas
Et cū tales scos dei celestia meditantes pseqūt
et odiunt q̄si cincinni sponsi pleni st
guttis noctiū Cū ergo tales multiplicant' et
grauant ecclesiā tūc sponsus admonz sponsā
suā vt surgat et ope predicacionis insistat
Expoliaui me tunica mea quomodo induar il

la. Prouocata ecclesia a sponso suo ad officiu̅ predi
cationis respondet Expoliaui me tunica mea quomo̅
induar illa Exui me curis et occupationibus istius
seculi sine quibus officiu̅ predicationibus aut raro
aut nullatenus agitur et quomodo fieri p̅t ut ite
ru̅ ad ea q̅ deserui reuertar Nam qui se ad officiu̅
predicationis suscipiendu̅ aptat. dz quoz temporalia sb
dias prouide̅ que sancti magna sollicitudine agi
non possunt Qz aute̅ tunica sollicitudines et curas
seculi significet dn̅s quide̅ ostendit i euangelio Et
qui in tecto est non descendat tollere tunica̅ suam
Qd est aperte dicere qui in sublimi conte̅plationis
arce consistit. non descendat tollere tunica̅ sua̅. ide̅
non iteru̅ occupationibus seculi implicetur Timet g̊
ecclesia vel a̅ia que3 sancta tunica exuit. et in conte̅
platione sui conditoris requiescens. iteru̅ se indui
et secularibus negocijs occupari Laui pedes meos.
hoc est actiones. quibus non nu̅quam puluere̅ tan
gere h̅ est terena agere consueuera̅ Dignis peni
tentie fletibus ablui ac deo Vt nichil nunc nisi diui
na me libeat cogitare. quomo̅ inquinabo illos
idest quomo̅ p̅t fieri Vt iteru̅ ad cogitanda ca
duca et terena redeam que nunc excalpata et li
bero corde diuino fruor contuitu Dilectus meus
misit manu̅ p̲ foramine̅ et venter meus contremuit
ad tactu̅ eius Dilectus meus p̲ foramen mittit manu̅
et ventre̅ tangit cu̅ interna conditor inspiratio
one cor visitat et ad profectu̅ virtutu̅ accendit.
seu etia̅ cu̅ nos ad memoria̅ operu̅ suoru̅ reuo
cat. vt cogitemus g̊ cu̅ dominus eet pro nobis homo

fieri dignatus est ut terena nr̃a suscipiens celestes
nos faceret et moriendo pro nobis vitã eternã
nobis daret Cor̃d cum fit venit intremuit quia cum ta
lia cogitare incipimus cordis nri archana se con
cuciunt Dum stupere incipimus quãta dignatione
hec conditor pro nobis agere dignatus est Nam
quod venter cor significet ostendit propheta dicens Ve
tre meũ ventre meũ doleo Cor̃d quod esset ostendit
subdens Sensus cordis mei dissipati sũt Surrexi
ut aperirem dilecto meo Aprimus dilecto non solũ cum
adventũ eius per caritatem suscipimus verũ etiã cum
aliis predicamus et eos qui per malicia pectus clause
rant. nostra predicatione conversos facimus ut ipsi
quoque ianuã xp̃o aperiant Sed autẽ primo dicitur sur
rexi. deinde ut aperirem Qui enĩ predicando aliorũ
corda xp̃o vult aperire prius debet surgere hoc est
ad studiũ bonorũ operũ erigi. et opere implere
quod predicat. ne forte aliis predicans ipse reprobus
efficiatur Hinc et lucas dño dicit Que cepit ihs
facere et docere Prius dicit facere. deinde doce
Manus mee distillauerũt mirrã. et digiti mei
pleni mirra probatissima Per manus quibus ope
ramur ipsa operacio designatur Per digitos vero
discretio operacionis quia in nullo menbro tante
sunt distinctiones ~~articul~~ articulorũ. quãte indigi
tis Manus ecclesie mirrã stillant cum predicatores
eius continẽtie et mortificacionis carnis sue ope
rã dant. dicentes cum ap̃lo Corpus meũ castigo et
in servitutẽ redigo sine cum xp̃o mori parati sũt. si
cut ihões dicit Si xp̃s pro nobis animã suam po
suit. et nos debemus pro fratribus animas pone

Digiti vero pleni sunt mirra probatissima. cum ipsum opus mortificacionis subtilis discernimus. utrum pro intuitu superne mercedis fiat. an pro laudibus seculi. qui enim pro humanis favoribus ieiunat vel abstinentie sue continentie operibus insistit? In manibus quidem mirram habet. sed in digitis non habet. qui non discernit quare hoc facit. De qualibus dominus dicit. receperunt mercedem suam. Hinc manus sponse distillant mirram. cum operierunt sancte ecclesie castimonie vel sancte continentie se ipsos aptant. Pessulum hostii aperui dilecto meo. cum ecclesia vel fidelis quelibet anima. cor adveniente conditori pandit. At ille declinaverat atque transierat. Plerumque enim cum spiritualia quelibet tractare volumus quanto subtilius intendimus. tanto acies cordis ~~reverberabantur~~ reverberantur. Unde salomon dicit. Dixi sapiens efficiar et ipsa longius recessit a me. Psalmista quoque dixit. Accedat homo ad cor altum et exaltabitur deus. Quanto namque hic se ad contemplacionem divinam purificacione carnis cor sustollit. tanto altius quod querebat invenit. Dicat ergo ille declinaverat atque transierat. quia nemo eum in presenti vita secundum quod est comprehendere potest. Anima mea liquefacta est. ut dilectus locutus est. Quanto inquit vicinius adventum sponsi mei presensi accedentis secrete inspiracionis. tanto magis quod prius in me erat frigidum meum incaluit. ita ut non michi non libeat nisi in lacrimis resolvi. Loquitur enim sponsus cum interna sua inspiracione christus animam inspirant sanctam. eique celeste desiderium suggerit. et ita colloquente liquefit. quia quo magis celestibus afflatur deside

rijs eo amplius terrenis emorit͡ᵘ et q̄ insensibilis
mundo efficitur. solum celesti desiderio viuit. hoc est
qd̄ et p̄ prophetam dicitur. quis cecus nisi seruus meus.
quis surdus. nisi ad quem nuncios meos misi. Que-
siui illum et non inueni. Ingeminat iterum causam
doloris sui. quesiui illum et non inueni. Vocaui il
lum et non respondebit michi. Omnibus quidem
se pie querentibus semper adest dominus. se inuocanti
bus respondet. idest ad salutem exaudit. Sed plerumque
fidelem animam se desiderantem et ad se venire cupien
tem non exaudit. ad hoc vt ita se ei in presenti ondat
sicud se in futurum ostensurum promittit vel etiam non
respondet idest non exaudit ad hoc vt libitu suo
sanctus quisque vinculis corporis exuatur. vt libitu
amplexibus sponsi sui demulceat. Nam quando apostolus
dicebat. cupio dissolui et esse cum christo. querebat in
herere sponso suo et vocabat illum desiderio mentis.
sed tamen non respondebat illi. quia non statim de corpore
eum liberabat. sed adhuc laboribus exerceri et vtili
tatibus ecclesie insudare permittebat. Inuenerunt me
custodes qui circuerunt ciuitatem. percusserunt me et vul
nerauerunt me. Vigiles qui custodiunt ciuitatem. sancti
sunt doctores. qui ciuitatem dei. idest ecclesiam circueunt.
per vigilem eius curam agentes quo illam et ab aduer
sarijs tueantur. et verbo suo vel exemplo ad celestia
desideria accendant. Inuenerunt ergo sponsam dilec
tam querentem cum sancti doctores animam celestibus de
siderijs intentam. vel presentes verbo. vel absentes scrip
turis sanctis instituunt. vel informant. Percusserunt me
inquit et vulnerauerunt me. Verbum dei gladius est

dicente aplo Viuus est sermo dei et efficax et pe-
netrabilior omni gladio ancipiti et ptingens vsqz
ad diuisione anime ac sps Hoc gladio sponsa
patitur et vulneratur qn predicatores de deo
loquuntur et auditores veluti quoda spiculo co-
punctionis et amoris transfodiunt Tulerunt michi
palliu meu Hoc enim palliu quod supius tunica intel
ligitur vbi dicitur spoliaui tunica mea tegmina
videlicet secularium desideriorum que custodes auferunt
qz quicquid de amore pntis scli in mente alicuius re
manserit totu sancti doctores auferunt et eam so
lummodo sponsu xpm diligere faciunt Hij tales
sunt possunt dicere cu aplo Michi mundus cru-
cifixus est et ego mundo Custodes aut murorum
illi sunt qui etia eos instruunt qui alios quoqz p
dicare possunt qualis erat paulus qui thimothe
um tytum muros vtiqz huius ciuitatis instruebat
et custodiebat hoc est exhortabatur ad pfectione
boni opis Adiuro vos filie iherusale si inueneritis
dilectu meu vt annuncietis ei qz amore langueo
Filie iherusalem sunt anime fideles que vel ad
huc in pnti pegrinantur vel etia ipso xpo fruun
tur Filie iherusalem filie illius supne ciuitatis
in qua est summa pax et felicitas diuine contem-
plationis Si hoc loco filias iherusalem aias debe
mus accipere deu desiderantes Si ad huc in hac
peregrinatione versantes Adiurat g sponsa
sa filias iherusalem vt nuncient sponso qz amo
re langueat Cu anima fidelis Fideles alios xpm
desiderantes Pro se deprecatur ecclesia vt suum

desideriũ x̄po insinuent. eiq; nūciaent suo illā a-
more teneri Vn̄ autē se amore languere dicit.
Quanto enī superna desiderare reperit tanto ma-
gis erga ea que mūdi sūt languescat Rer mirū si
tales languere dicūtur. cū apl̄s eos mortuos dicat
Mortui inquiens estis. et vita nostra abscondita est
cū x̄po. ita g° adiurante sponse. respondent filie
iherusalē

Qualis est dilectus meus ex dilecto pulcher-
rima mulierū Qualis est dilectus tuus
ex dilecto q; sic adiurasti nos. Hoc totū fit qn̄ qs
fidelis fratrem fidelē alloquitur et iuicem sibi ce-
lestiū desideriorū verba suggerūt. quib; se ad su-
pernorū amorē attendant Indica inqt michi
iam ad visionē conditoris mei puenire cupien-
ti. qualis est dilectus tuus. hoc est qualit. x̄ps ama-
ri debeat Iam dudū inqt illū timere cepi. s; iā
caritate timorē expellente opto audire verba
quibus ad amorē illius attendar Tu ergo qui il-
lū iamore queris eius q; amore langues dic m̄
qualis est dilectus tuus ex dilecto Dilectus ex di-
lecto. filius est ex patre. sicut est deus ex deo. lu-
men de lumine Vel etiā ex dilecto ex dilecto x̄ps
est ex ea parte qua diligendus est. non ex ea qua
timendus est Nam timere minus pfectorū est. qs
timor a peccatis reuocat amare vero iam pfecto-
rū Interrogat ergo qualis sit dilectus ex dilecto.
idest qualiter cristus amari debeat. vel qualis sit
erga illos. qui illum tantū amare nouerunt
Seqt° Dilectus meus

[Left margin:] iā desiderātem

Dilectus meus candidus et rubicundus elec
tus ex milibus Vox respondentis ecclesie
Dilectus meus candidus et rubicundus. Candidus v
ginitate Rubicundus passione Candidus qz sine pcco · nā sine pcco
est conversatus. peccatum enim non fecit. nec dolus inven
tus est in ore eius Rubicundus: qz lavit nos a pec
catis nris in sanguine suo Electus ex milibus Sin
gulari enim gracia. homo xpc. in omni humani gnis
massa refulsit. qz p illum posuit deus salvare genus
humanum. et ipse est mediator dei et hominum ihs xps de
quo psalmista dicit Non est qui faciat bonum. non
est usqz ad unum Et salamon Virum de mille unum
repperi. idest xpm Et ipse in psalmo. Singulariter
sum ego. donec transeam Electus ergo ex milibus. qz ex
omni multitudine sanctorum. solus dignus fuit audi
re. hic est filius meus dilectus in quo michi compla
cui Caput eius aurum optimum Caput sponsi deus
est Iuxta quod apostolus dicit Caput xpi. deus qui
auro optimo comparatur. qz sicut aurum omnibus me
tallis preciosius est. ita omps deus a se facta bona
precellit et supereminet Unde dominus Nemo bonus
bonus. nisi solus deus Caput ergo sponsi aurum
optimum est. qz dei ineffabilis bonitas est omnium re
rum bonitatem transcendens. qz non bonum nisi pticipa
tione huius summi boni Come eius sicut elate pal
marum nigre. qui corvus Come sponsi sunt multitu
dines fidelium. et p fidem et dilectionem deo adheren
tes. que elatis palmarum comparantur Dicimus iuxta
litteram palmarum Elate palmarum sunt rami pro
duciores et excellentiores interdum aurosi coloris

// de elatis

crispantes et semꝑ ad excelsa tendentes et nūq̄ viro
rem suū ꝗ amittentes. Tales ergo dicit comas spon
si sui ecclesia. crispas videlicet et rutilas. Non nul
li dicunt elatas palmarū. speciem eē arboris arōti
ce quā latine abietē spatas vocant. Nam grece ab
ies elates dicitur. Est autē hec species apta confici
endis vnguentis. Abietē vero hic non magnā illā
arborē que est nauigijs et domibus apta. ſʒ vt dixi
mus. speciē aromatice arboris debemus accipere.
Hec iuxta litterā de elatis palmarū. Come ergo spō
si elatis palmarū comparantur. qꝛ fidelium multitu
dines. et in rore fidei gaudent. et ad eterna p̄mia
desideranda extolluntur. atqꝫ dulcedinē superne sua
uitatis degustant. quā quanto magis percipiūt. tanto
amplius in oculis suis peccatores sibi et contemptibi
les sibi esse vident. Vnde sequitur. Nigre q̄si coruus.
Come ergo sponsi nigre sunt q̄si coruus. ~~Come q̄~~
qꝛ fidelium multitudines sue fragilitatis cōscie sunt
et non boni se ex se habere nouerūt. Vel etiā elate
palmarū sunt inspe et victoria. Nigre vō q̄si coruus
Cira despecti et contēptibiles sunt pressuris huius
seculi. Elate palmarū sūt sancti. qꝛ ꝑ graciam dei ad
celestis victorie palmam tendūt. Nigre vero q̄si
coruus quia ꝑ se infirmos se et peccatores esse co
noscunt. Possūt etiā come sponsi angelice virtu
tes accipi. qꝛ deo specialiter inherent. sicut come ca
piti eiꝰ a vicinio contemplantur. Qui bene elat
tis palmarū comparantur. qꝛ nūq̄ a status sui recti
tudinē inclinantur. ſʒ in dignitate officij sui con
ditoris immaculate ꝑmanent. q̄ q̄ntomagis claritate

sui conditoris contemplantur eo amplius vilescit omnis creatura in eius comparatione aspiciunt et ideo nigre quasi corvus esse dicitur. Oculi eius sicut columbe super riuulos aquarum que lacte sunt lote. Oculi sponsi dona spiritus sancti quos ostendit Iohannes in apocalipsi dicens Vidi agnum tamquam occisum habentem cornua septem et oculos vii qui sunt vii spiritus dei missi in omnem terram. Unde et bene columbis super riuulos aquarum comparantur quia spiritus sanctus puris et sinceris mentibus delectatur. Non super stagna vel paludes sed super riuulos aquarum columbe resident que ut dictum est spiritus sanctus/et mundas mentes sibi habitaculum ~~[illegible]~~ facit || castitas

Que lacte sunt lote. lactis nomine gratia dei intelligitur que per spiritum sanctum ecclesie tribuitur qua veluti lacte paruuli in ecclesia nutriuntur. Possumus et oculos sponsi doctores accipere qui columbis comparantur propter innocentiam et simplicitatem. Hee columbe super riuulos resident aquarum quia sancti doctores fluentis scripturarum diuinarum immorantur. Columbe enim propter hoc super riuulos resident ut aduentum accipitris longe ~~accipientes~~ prospiciant sic et sancti doctores a aqua baptismatis perfusi nitore castitatis et sanctimonie dealbati sunt. Et resident iuxta fluenta plenissima. hoc est iuxta scripturarum exuberantem scientiam. Siquis vero putamus distare inter fluenta et riuulos dicendum per riuulos veteris testamenti scripturas designari per fluenta plenissima copiosam sancti euangelii doctrinam accipi. Iste vero columbe et super riuulos aquarum sunt et iuxta fluenta plenissima resident quia sancti doctores assidue tam veteris tes-

tamenti q̄ noui misteria pscrutantur Gene illius sicut
areole aromatū consite a pigmentarijs Gene sponsi
modesta xp̄i pietas vel seueritas ~~quoz et pietas de~~
sine habitus vultus illius accipitur Nam i genis vi
ri leticia vel modestia seueritas q̄z et pietas deprehē
ditur Ideoq̄ in genis sponsi ipsius habitus vult9 re
demptoris mi accipitur Gene em̄ illius erant cū ex
ultaret in spū vt ewangeliū dicit vel cū fleret sup
mortuū lazarū vel cū doleret sup perituā iherusa
lem et plura id genus Hee gene sponsi areolis arōtū
compant Sicut em̄ areole aromatū optie compo
site et odiate aspectū intuentiū delectant eisq̄ odo
ris sui gram̄ cpmāt ita xp̄i mansuetudo et absen
tes fama et pntes re ipsa delectabat et ad sui dilec
tionē prouocabat Hee areolo a pigmentarijs consite
sūt Pigmentarij sūt pphete vel apli quorū alteri
hec oīa futura alteri iā fcā descripserūt Labia il
lius lilia distillantia mirrā primā Per labia sponsi
verba dn̄i ihesu xp̄i accipiūtur que lilijs compantur qr
candoris eterni pmia annūciant Distillant mirrā
pmā qr pctorus mortificacionē ad hec puenie
dū docent Vel etiā lilijs labia dn̄i compant qr cas
titatis illa et mundicie opera docent Distillant mir
rā primā qr que cūq̄ adūsa pacienter pferenda in
sinuāt Labia dn̄i lilia erant cū docens in monte di
cerz Beati pauperes spiritu Beati mites Beati mise
ricordes Beati mūdo cordes Distillabant mirrā pri
ma cū post hec subiungeret Beati qui psecucione pa
ciuntur ppter iusticiā Manus illius tornatiles au
ree In manibus namq̄ sponsi digna opacio salua

toris accipitur Sed n qs tocius facile opatur nec regu
la ulla ~~opatur~~ indiget sic operacio saluatoris fa
cilis erat Cuncta enim volebat ilico pficiebat qr dixit
et fca e sunt Et de quo ewangelista Erat qsi in potesta
habens sermone Tornatiles aute erant qr operacio illius
diuinitatis pagebatur potencia Nam in auro diuini
tas figuratur qr sicut aurum ceteris metallis antecel
lit et preciosius est ita diuinitas omnibus suis opibus
in effabili modo pcellit Plene iacinctis Iacinctus est
lapis aerij coloris Per quod ergo in iacinctis nisi spe
cies et desiderium celeste accipitur Et manus dni plene
sunt iacinctis qr omnis eius operacio nos ad spe et desi
derium supnorum excitat Iacinctus etiam est flos aroma
ticus coloris purpurei boni odoris Manus dni ple
ne sunt iacinctis qr in cruce clauis pforate et rubore
sui sanguinis qsi colore purpureo rersperse sunt Sed
supior exposicio de iacincto lapide melius hic conuenit
Cum in alia translacione habetur Dicitur enim manus
eius tornatiles plene tharsis Tharsis lapidis est quem
nos calcedonium dicimus Venter eius eburneus In
membris humani corporis nil ~~enim~~ ventre fragilius
nil tenerius ideoque per ventrem fragilitas assumpte huma
nitatis in xpo accipitur Ebur autem est os elephantis
aliquid qd ~~albi~~ dicitur castissimum et nature frigidissime Un
de et a dracone qui calide nature est vehementer appe
titur Venter ergo sponsi eburneus est qr assupta huma
nitas redemptoris nullam corrupcione natura labe admi
sit Peccatum enim non fecit nec dolus inuentus est in ore
eius Fragilitatem quidem carnis assumpsit sed tamen totus per
cati immunis fuit ~~fiunt~~ Sed serpens eneus a moyse

in deserto exaltatus figura quidem serpentis habuit. sed maliciam venenum caruit. Distincta saphiris. Saphirus lapis est celi serenum habens colorem. Unde in visione domini dicit: Est sub pedibus eius quasi opus lapidis saphiri et quasi celum cum serenum est. Per saphiros ergo opera divine maiestatis intelliguntur que in carne perficiebantur. venter ergo sponsi distinctus erat saphiris quia humanitas christi celestibus virtutibus refulgebat. nec plenus dicitur esse saphiris sed distinctus. ita videlicet ut inter saphiros appareret eboris candor. quia sicut dominus operabatur ea que divinitatis erant ut nichilominus perficeret ea que erant humanitatis. ut nisi derelinqueret ea que erant divinitatis. Distincta est enim operacio in christo divinitatis et humanitatis. Nam quod esuriebat. quod flebat. quod lassabatur. quod ad ultimum crucifigi et mori poterat. humanitatis opera erant. Quod vero mortuos suscitabat. quod omnibus infirmitatibus succurrebat. quod semetipsum a mortuis resuscitabat evidentissima erant divinitatis opera. Crura illius columpne marmoree que fundate sunt super bases aureas. Crura sunt sponsi itinera salvatoris quibus homo fieri et ad nos venire dignatus est que recte columpnis marmoreis comparantur quia nil marmore fortius nil columpna rectius. Et crura sponsi columpne marmoree sunt. quia omnia itinera domini et fortia et recta sunt. De fortitudine domini dicit psalmista: Exultavit ut gigas ad currendam viam. a summo celo egressio eius. De rectitudine alibi: Iustus dominus iusticias dilexit. equitatem vidit

vultus est eius et vniuerse vie domini misericordia et
veritas Hec crura super bases aureas fundata sunt quia omnia
que per christum vel in christo agenda erant diuinitatis
consilio ante mundi constitutionem preordinata et perfi
nita sunt Aurum enim quia vt sepe dictum est splendidius
et preciosius est ceteris metallis diuini consilii sin
cerissimum secretum signat De basibus igitur aureis co
lumne marmoree procedunt quia ab inicio seculi pre
ordinata est incarnatio natiuitas passio et re
surrectio saluatoris ceteraque misteria quibus genus
humanum redimeretur Unde et propheta laudans deum
dicebat Deus deus meus honorificabo te laudes
dicam nomini tuo qui facis mirabiles res consi
lium tuum verum fiet Species eius vt libani electus
vt cedri Libanus phenicis est mons finium iudee
contra septentrionem et est excelsior ceteris montibus
Arbores etiam illius montis et proceritate et spe
cie ac robore ceterarum siluarum ligna precellunt Sicut
igitur libanus ceteris montibus iudee terre precelsior
est ita redemptor noster speciosior est omnibus elec
tis quia speciosus forma pre filiis hominum Et sicut cedrus
pulchrior et procerior est ceteris arboribus ita il
le gracia diuinitatis precellit omnes ab inicio seculi
sanctos Guttur illius suauissimum Superius per la
bia sponsi verba eius intellecta esse sunt Nunc per gut
tur ~~inferiorum~~ interiorum verborum interior dulcedo significatur
quia intellectus noster reficitur Unde et psalmista G
ustate et videte quoniam suauis est dominus Et mul
ti quidem verba domini intelligere possunt finale sed pauci
sunt qui dulcedinem illorum valeant penetrare hoc

est qui precepta dei ex amore et desiderio studeant
adimplere. Et totus desiderabilis. ac si diceret. Quid
per singula eius membra describendo immoror. Totus
est desiderabilis sponsus meus. Totus inquit. quia perfectus
deus. perfectus homo. Totus ergo desiderabilis est quia
angelos et electos quosque ad suum desiderium attendit.
Iuxta quod apostolus dicit. In quem desiderant angeli pro
spicere. et quo vicinius aspicitur maiori desiderio
ad se aspiciendum provocat intuentes. Talis est di
lectus meus. et iste est amicus meus filie iherusa
lem. Dilectus quia per fidem et caritatem illi inhereo. A
micus vero. quia me de vinculo peccati redemptam ami
cam suam et secretorum suorum consciam facere dignatus
est. Quia quanto quisque plus diligit tanto amicicia
eius dignior efficitur. Quo abiit dilectus tuus o
pulcherrima mulierum. Vox est filiarum iherusalem
~~ipsa est~~ ecclesiarum sive etiam animarum sanctarum. Nam
sponsa christi est ecclesia. Filie iherusalem ipsa est eccle
sia que ex singulis fidelium animabus constat. A
iunt ergo quo abiit dilectus tuus o pulcherrima
mulierum. Quo declinavit dilectus tuus. et queremus
eum tecum. Adiuraverat enim superius ipsa sponsa fili
as iherusalem ut nunciarent sponso quod amore eius
langueret. Interrogaverant eandem filie iherusalem.
qualis esset sponsus eius. et illa consequenter formam spon
si sui exposuerat. Nunc interrogant ipse filie iheru
salem quo abierit sponsus ille. ut querant cum ea.
Hoc faciunt sancte anime. que adinvicem de eterna sa
lute colloquuntur. Flagrantes amore christi. et eius
aspectum desiderantes. sive cum diligentius investigant

in quorum mentibus cordibus xpc requiescat. ut eorum exem-
plo et conversatione edificentur. Notandum autem quod dicitur
quo abiit vel quo declinavit dilectus tuus. Quasi ad
ad tempus declinat dum queritur ut maius ad se
querendum desiderium excitet. Ad hoc enim plerumque differt
vota et orationes sanctorum. ut ardentius eum desiderare
incipiant. sicut et quondam marie se querenti non
statim se ostendit. sed in specie ortulani apparens. tan-
dem quod ipse esset. qui querebatur aperuit. Exaudit
ergo semper dilectos suos xpc. sed tamen quandoque declinat. cum
non statim postulata ~~tonde~~ concedit. Bene autem dicitur
querremus eum tecum. Nam qui sine ecclesia xpm que-
rit. errare et fatigari potest. proficere non potest.
Dilectus meus descendit in ortum suum ad areo-
lam aromatis. ut pascatur in ortis et lilia
colligat. Iam superius docti sumus qui sit ortus xpi. sancta
videlicet ecclesia. de qua superius dictum est. Ortus con-
clusus soror mea sponsa. Descendit inquit xpc in
ortum suum ad areolam. quem ipse preparavit. et excoluit.
quem virtutum germinibus consevit. quem sua gratia
illustravit. quem ~~muro~~ sue custodie ab incursu malig- muro
norum spirituum defendit. Et bene in ortum suum descen-
disse dicitur. Nam in ~~ortum suum~~ orto sepeliri voluit
et primum marie magdalene in orto apparuit. ibique
quodammodo primicias ecclesie consecravit. Descendis-
se dicitur. quia de superibus et celestibus sedibus in or-
tum. quem humili loco plantavit. Sed ad hoc ipse descen-
dit ut ortus idem ecclesia eius ad ipsum ascenderet. Unde
et insequentibus de orto. idem ecclesia dicat. Que est ista
que ascendit per desertum. Ad areolam inquit aromatis ✓

Parreolā aīā ~~auf~~ cuiusʒ fidelis intelligit᷑. q̄r disci
plina celesti exultata et diligent᷑ compōita ac laterū
parilitate exq̄drata est Ut paschatur inq̄t in ortis·
idē ut piis sc̄orum laboribus delectetur· Ipse eīm
bonis mīs pascitur in tm̄· vt in paupē reficiatur
Et lilia inq̄t colligat· hoc est vt sanctas aīās vir
tutis maturitate ad pfc̄m candorē pductas de h̄
mūdo ad se colligat et secū in eterna btītudine ɜ
gaudere faciat Lilia eīm sancte sunt anime virtu
tū studiis et bonis operibus candidate Ego dilec
to meo et dilectus meus michi· qui pascitur inter
lilia Ego dilecto meo subauditur gratā mansionē
ꝑparo. et dilectus meus michi subauditur gratiā
ꝑfectionis· vel p̄miū eterne remunerationis
prestabit Siue ego dilecto meo in me ipsa man
sionē paro. et dilectus meus michi q̄r in me ha
bitat et me in se habitare facit· sicut ipē in ewā
gelio ꝉ dicit Ego in vobis· et vos in me Pulchr̄
es amica mea· suauis et decora· sicut iherusalem
Querebat ecclesia sponsū suū tanq̄ absentē·
ſʒ ille vt se semꝑ p̄ntem ostenderet· eiʒ de se collo
quenti seqʒ desideranti semꝑ ad esse demōstraret
cito respondit Pulchra es amica mea et decora
sicut iherusalem Pulchra es q̄r maculā et rugā
peccati non habes· ſʒ om̄i nitore virtutū vernas
Amica mea ecclesia vel anima queʒ fidelis Suauis
et decora sicut iherusalem Iherusalē que visio
pacis interp̄tatur illam supnā ciuitatē desig
nat i qua est vēa pax et felicitas· q̄r ibi sic gau
dent sancti de numē· q̄ non sit q̄ doleant de cor

ruptione Ergo ecclesiā q̄ adhuc in terris est. vel aīa quez
fidelis ad similitudinē illius iherusalē suauis est et
decora. qr illā pacē in q̄ntū potest imitatur. Seq̄r
Terribilis vt castrorū acies ordinata Terribilis est
ecclesia malignis spiritibus. est ordinata sicut castro
rū acies. cū videlicet vnusquisqz fidelis ordinē suū
et vocacionē suā rc̄e custodit Tres enī sunt ecclesie
ordines doctorū continencium et coniugatorū Que
species in tribus viris illis demonstrata est. noe. da
nihel. et iob Noe enī qui inter fluctꝫ archā rexit
sanctos doctores significat Danihel celebs et castꝫ
ordinē continentiū significat Iob qui vxorē habuit
et filios. ordinē coniugatorū exprimit Ergo ecclesia
ordinata est sicut acies castrorū. qr vnusq̄sqz ordo
ecclesie. velut in acie contra hostes malignorū spiri
tuū consistit. dū sancti doctores predicacioni et doc
trine operā impendūt Continētes qz qui sūt con mūdū
tempnentes. tantūqz que dei sūt cogitant et liberā a ter
renis occupacionibus mente soli deo vacant Coniuga
ti elemosinis et ceteris actualis vite operibus bonis
insistunt. sicqz vtuntur mūdo vt ea q̄ dei sibi non deserunt
Hec enī ordinatissima disposicio ecclesie terribilis est
in mūdis spiritibus. velut acies castrorū ad bellū
ordinata Siue pulchra est ecclesia et decora sicut ihe
rusalē in virtutibus Terribilis vero vt castrorū aci
es ordinata. qr imperium suū et potestatē proferre nō
cessat vsqz ad fines orbis terre Siue terribilis est
vt castrorū acies ordinata. qr sic vnitate caritatis
conexa est et coniuncta. vt nulla ī maligni hostis n̄ra
peste discordie possit penetrari Nihil enī sic terret

malignos spus quomodo caritas Averte oculos tuos
a me qa ipsi me auolare fecerut Ac si dicat Ego q
dem dedi oculos tibi columbinos quibus me intueri
et archana scripturaru acutissime penetre valeres.
sz caue ne illos ad me videndu modo intendere
velis. qz du in pnti viuis non potest Non n vide
bit me homo et viuet Cu aute vinculis carnis ab
soluta ad me puenens. tunc me apta visione vi
debis et implebit qd in ewangelio pmittitur Qui
aute diligit me diligitur a pre meo. et ego dilig
eu et manifestabo ei meipm Quia at d. qz ipi me
auolare fecerut q non est putandu qz deus qren
tes se deserat. et ab illis recedat cu ipse precipiat.
querite et inuenietis. sz ita potius accipiendu qz quato
amplius quisqz diuinitate maiestatis dei pscruta
ri voluerit eo amplius intelligit qz inpscrutabilis
et incomprehensibilis sit et hoc est qd psalmista ait
Accedit homo ad cor altu et exaltabitur deus Ac
si dicat licet homo ad videndu deu cor subleuet
et exaltabitur deus. qz qutus sit comprehendi no
potest Capilli tui sicut grex caprarum que appa
ruerut de galaad Hii uero sicut diligentius expositi
sut. sz no pigeat iterato expone quos no piguit spi
tu sanctu repete Ideo bis istos vsiculos posuit vt
certissimu et stabile teneremus Capilli sancte ecclesie
multiplices sunt subtiliu cogitationu varietates
Et bn cparantur gregi caprarum Nam capra peccatis
signum est Unde et in lege precipitur. vt quicumqz p
ignorantia peccauerit et cognouerit reatu suum
offerat pro delicto suo capra in holocaustu Capilli
qd sbreptione confirmari audiremus

vero ecclesie gregi caprarum comparantur quia sancti qui sunt
membra ecclesie. omnis reatus cogitationis sue per dignam
penitenciam et placrimas iuste compunctionis delere sa-
tagunt. Bene autem de monte galaad apparuisse dicuntur
Galaad autem interpretatur acervus testimonii. Ide
oque per galaad mentes sanctorum designantur qui sunt
acervus testimonii. quia omnia que seculi sunt negligere
et solum deum desiderare evidentissimis attestantur
indiciis. Potest enim per galaad ipse dominus et redemptor noster
intelligi. Galaad enim et montis et civitatis nomen
est. De monte ergo galaad grex caprarum apparuit
quia ecclesia super christum est fundata sicut ipse dicit. Non
potest civitas abscondi supra montem posita. Ipse est
acervus testimonii quia multitudo prophetarum et patriar-
charum gestis et scriptis ei testimonium perhibent. De-
tes tui sicut grex ovium que ascenderunt de lavacro.
omnes gemellis fetibus et sterilis non est in eis. Per
dentes ecclesie firma sermonum eius stabilitas intelli
gitur. Dum bene gregi ovium comparantur. que de lava-
cro ascenderunt quia verba ecclesie nunc in innocentia et man-
suetudine sonant non quia in se fedum. nihil turpe
vel immundum retinent. sed a lavacro sanctitatis et pu-
ritatis lavantur. exaudientes ab apostolo. Sermo
malus ex ore vestro non procedat. Bene autem omnes
gemellis fetibus esse dicuntur quia sermo sanctorum nec aliud
sonat nec loquitur. nisi quod ad dilectionem dei et proxi-
mi pertinet. Solummodo enim ea sancti loqui debent
que ad perpetuam corporum et animarum pertineant salutem.
Sicut cortex mali punici sic gene tue absque occultis
tuis. In genis dixrimus supius sanctorum misericordia verecundia

figari in cortice mali pu̅nica misteriū passionis xpi au
dientes a paulo aplō Noli erubescere crucē xpi̅. neqȝ
me uinctū eius Et hec quidē magna sūt. q̄ in apto
sunt Maxima vero sūt illa que sūt in misteriis. hoc
est que in futuro sanctis reseruantur. Sexaginta
sunt regine. et octoginta concubine et adolescentula
rū non est numerus Regine sunt doctores ecclesie
sancte. qui merito fidei et sciencie thoro regis eterni ꝓ
pinquāt et spiritales deo filios pariunt Sexagena
rius nūs ex denario. et senenario ꝓficitur. Dena
rius enī ꝑsenariū multiplicatus. in sexagenariu
consurgit. et denario signant̄ diuina precepta ꝓpt
decalogū legis Senarius vero pro ꝑfectione ponitur
qȝ sex diebus ꝑfecit deus opa sua Regine g͛o sexagi
ta esse dicuntur. qȝ eo signātur vt dixim⁹ qui ꝑfectiōe
sciē et opis pollent et ꝓpter solū amorē conditoris
sui et intuitū supne remuneracionis predicāt Hic
etiā nūs idē sexagenarius ex duo denario quinqes
duo cōficit̄ Nā quinqes duodeni vel duodenes qinq
sexaginta fiunt Regine g͛o sexaginta eē dicuntur
qȝ illos signāt qui ī ecclesia constituti quiȝ corporis sui
ꝑfecti iuxta institucione de duodecim aplorū caste dis
ponere nouerūt Concubine signāt eos qui non sincere
xpm ꝑdicant. sȝ ꝓpt lucra tpalia vel ꝓpt laudes po
pulares Nam et iste sicut et regine ad thorū regis
ꝑ scienciā accedūt. et filios spūales generant. sȝ a co
rona eterni regni aliene existunt Et bene octoge
nario nūo cōprehendūt̄ Nam hic nūs ex denario et
octogenario conficitur. Octogenarius vō in malo
accipitur aliqn̄ ꝓpt quaternariū quo multiplicato

consistit. Quaternarius enim temporalia que et presentia
signat. propter quatuor mundi elementa. Recte ergo concubi
ne iste octoginta esse dicuntur. quia dictum est. propter sola temporalia
et inuisibilia predicant et spiritualia minus curant.
De talibus apostolus dicebat. Sunt quidam christum an
nunciantes non sincere et cetera donec dicit. In hoc
gaudeo. sed et gaudebo. Adolescentularum non est numerus.
Adolescentule sunt anime iam in christo regenerate,
que deposita prima hominis vetustate in christo renouate sunt
necdum tamen sunt nobiles nec dum thoro regis apte. quia
necdum ad perfectionem christum predicandum peruenerunt.
Quarum non est numerus. quia infinitus est numerus earum
in christum credentium. nec ab ullo homine comprehendi
potest. Ceterum deo numerati sunt omnes electi. nam
apud quem etiam stellarum numerus comprehensus est ig
norari non potest electorum numerus.

v Una est columba [mea] perfecta mea. Hoc est una
catholica per uniuersum orbem diffusa ecclesia.
que ex reginis et adolescentibus constans etiam concu
binas habet. hoc est quosdam qui nomine tenus christiani
vel doctores dicuntur. Una est que ecclesia. quia scissuras
et scismata non recipit. sed sicut unus est deus. una
fides unum baptisma. ita una est generalis ecclesia.
que recte et columba vocatur. quia spiritus sancti dote qui
in specie columbe apparuit. christo sponsata est et sanc
tificata. Una est matri sue electa genitrici sue. Ma
ter nostra illa est celestis iherusalem. De qua apostolus
dicit. Illa autem que sursum est iherusalem libera est.
que est mater nostra. Hec ergo ecclesia una est ma
tri sue. Quod exemplum illius ecclesie que iam cum christo fruitur.

ipsa in hac peregrinacione instituitur et informatur atque ad illam beatitudinem in qua cum christo regnat perhenniter mittitur. Viderunt illam filie et beatissime predicaverunt regine et concubine et laudaverunt eam. Quas supra adolescentulas hic filias appellat. Reginas vero et concubinas in loco hoc ut supra intelligimus. Filie ergo regine et concubine predicant ecclesiam et laudant universitas fidelium catholicorum admiratur ecclesiam. Ipsa est ecclesia que ex multis fidelium constans personis catholicam id est universalem ecclesiam conficiat.

Que est ista que progreditur quasi aurora consurgens. Vox est synagoge in fine seculi cum plebs iudaica ad predicacionem helie et enoch conversa fuerit ad christum ipsam quoque ecclesiam ammirabitur dicens. Que est ista id est quanta et qualis est ecclesia que progreditur hoc est proficit de virtute in virtutem. non enim stare sed progredi dicitur ecclesia quia non in uno loco est contenta sed totum mundum celesti predicatione occupavit. Quasi aurora progreditur quia consumptis tenebris infidelitatis lumen veritatis late se ostendit. Pulchra ut luna. Lunam ferunt physici a sole illuminari et ecclesia pulchra est ut luna. ecclesia que a claritate sui sponsi christi illuminatur et eius gratia resplendet. Sive pulchra est ut luna in presenti vita ubi aliquando concessa sibi pace et securitate crescit. aliquando adversitatibus obtrita decrescit. Electa ut sol in futura vita ubi perpetuo resplendebit gaudio de visione conditoris sui. Sive electa est ut sol quia verum illum solem imitari nititur de quo scriptum est Vobis timentibus nomen meum orietur sol iusticie. Hunc

solē imitatur viuendo in omni humilitate et iusticia
et pietate Terribilis vt castrorū acies ordinata Ter-
ribilis aereis potestatibus Ordinata vt acies castroꝝ
idē caritatis vnitate vnita vt nullis temptationibus
penetrari valeat

Descendi in ortū nucū laudata ecclesia a
synagoga respondꝫ Descendi ad ortū nucū
Ortus nucū est vita pn̄s Nam sicut in nuce teg-
mē qd' est durissimū videtur. sꝫ nucleus latet. ita
in p̄senti vita nr̄e consciencie clause stet non appa-
rent. donec fracta testa corporis manifestentur
Descendit ergo ad ortū nucū ecclesia. qn̄ p doctores
res suos vitā singulorū considerat Vnde sequitur Vt viderē poma conuallium
Poma conuallium sunt virtutes q̄ humilitate conduntur
Descendi inquit ad ortū vt viderem poma conuallium
idē vt considerē sanctos excellentia quidē virtutū
preditos. sꝫ humilitate depressos Et inspicerem si
floruissent vinee hoc est vt considerare qui i studio
sanctarum virtutū proficeret Et germinassent mala
punica. hoc est vt eos quoz pquirerē qui iā apti sibi
ad imitandā passionē xp̄i Nam mala punica vt
sepe dictū est misteriū diuine passionis signt Consi-
derat ergo ecclesia p prelatos suos qui in virtutibus
crescant. vel qui iam ita pfecti sunt. vt imitantes
passionē xp̄i pro illo quoz ydonei sunt sanguinem
fundē. quales erant illi quibus apls dicebat Vobis da-
tū est. non solū vt credatis in xp̄m. sꝫ vt pro illo pa-
ciamini Nesciui Vox est synagoge qui videns tan-
tam ecclesie gratiam inspecta veritate ewangelij dolet.
qꝫ antea non cognouerit fidē xp̄i et quasi extusas

se qz tarde conusa sit dicit· nesciui o sponsa xpi· o ecclia
nesciui· idē ignoraui tantā graciā· et tanta dona spi
talium virtutū tibi a sponso tuo collata ⁊ Anima mea
conturbauit me ppt quadrigas aminadab ¶ Conturba
ta inqt sum anima mē sollicitudine pro tam subita
ewangelij predicacione Sciebā enī legem et pphe
tas diuinitus datos· et ideo cū subito vidissem predi
cari ewangeliū· conturbata sum ppt quadrigas
aminadab ⁊ Aminadab abnepos fuit iude· de quo gene
racio xpi contexitur· Interpretabatur autē aminadab
ppls mei spontaneus Ideoqz signat xpm qui spontaneus
fuit ppli sui· qz cū esset deus· sponte factus est hō ¶ Cū
esset conditor et redemptor sola benignitate sua factus
est porcio populi sui ¶ Et est sensus ¶ Conturbata inqt
sum ppt subitā ewāgelij predicacionē· que veluti
velocissime qdrige totū subito mundū peruola
uit ¶ Et bene hanc pdicacione non currus· sz qdrigas
appellat qz ewangelij predicacio quatuor ewan
gelistarū auctoritate consistit et quatuor ewangeliste
quasi qdrige sibi noui testamenti· cui presidet au
riga ipse xps· temporans et disponens ipē cursu
ewāgeliorū Reuerte reuertere sunamitis Vox est
ecclesie synagogam ad fidē inuitantis reuerte reuerte
sunamitis Reuerte o synagoga ab infidelitate ad
fidem· reuerte ab odio ad dilectionē Sunamitis interpta
tur captiua vel despecta Talis erat synagoga ante ad
uentū xpi Captiua videlicet vinculo dyaboli et despec
ta a deo qz xpm ad salutē suā missū non cognouit Re
uerte reuerte vt intueamur te· idē pulchritudinē tue
castitatis aspiciamus ¶ Quid videbis in sunamite nisi

choros castrorum Vox est sponsi. qui audiens invitari sy-
nagogam a sponsa sua ecclesia ad fidem dicit Quid
videbis in sunamite nisi choros castrorum Ac si diceret
Tu quidem o sponsa doles de perdicione synagoge. et quod
tarde veniat ad fidem. sed adest tempus quo convertatur.
et tunc nichil videbis in ea nisi choros castrorum. idest
nisi caritatis concordiam et stabile robur fidei. quo pro
defensione mee fidei pugnant Nam chori canentium
sunt Castra vero militum pugnantium In sunamite ergo
chori castrorum videbuntur. quia conversa synagoga et con
corditer christum predicabit cum ecclesia. et pro fide christi
usque ad mortem certabit.

Quam pulchri sunt gressus tui Ab hoc loco
incipit sponsus exponere laudes sponse sue et
notandum quod a gressibus incipit eius pulchritudinem texere
et in ore laudes eius finit. sicut superius ab oculis repe-
rat. hoc autem facit vel ad pulchritudinem carminis va
riandam vel etiam quia aptissimum est Quam pulchri sunt inquit
gressus tui Vidit ecclesiam non ociosam in uno loco
stantem. sed veloci predicatione totum mundum peragran-
tem ideo a gressibus cepit eam laudare Gressus eius
ecclesie sunt velox predicatio apostolorum. per quos in omnem
terram evangelium insonuit In calciamentis idest in
patrum precedentium exemplis Calciamenta ex mor-
tuis sunt animalibus. et calciamenta ecclesie sunt
patrum precedencium exempla. quibus gressus habet
munitos ut securius eam incedendo et sine offensione
gradiatur. Filia principis Alia translatio. filia ami-
nadab dicit Aminadab ut superius dictum est populi
mei spontaneus dicitur. qui recte figuram christi

tenet. nã et ecclesia et filia est et sponsa. Filia qz eius sanguine redẽpta. eius baptismate regenerata. Sponsa qz dote spũs sancti illi est iuncta. Iunctura feminum tuarũ s(icut) monilia que fabricata est manu artificis. In feminibus vel femoribus solz sac(ra) scriptura generationẽ et ppaginẽ designare. Unde de iacob legim(us) Omnes anime q(ue) egresse sunt de femore iacob. Femina ergo ecclesie sunt spiritalis generatio credentis populi per verbũ predicationis et lauacrum regenerationis. Iunctura feminũ ẽ coniunctio duorũ ppl'orũ in vna fide iudaica et gentilis. Et bene hec iunctura monilibus comparatur. qz fides vtriusz ppli maxi(m)e in opibus manifestatur. Nam fides sine operibus mortua est. Fabricata autẽ sunt manu artificis. Hec est dei omnipotentis. cuius munere virtutis boni opibus credentibus tribuitur. Ipse est ille artifex. de quo paulus dicebat. qui memoria abrahe patriarche faciebat. Exspectabat eñ manentẽ ciuitatẽ. Cuius conditor et artifex deus ẽ. Umbilicus tuus crater tornatilis nũq(uam) indigens poculis. Umbilicus fragilissima ps est corporis. et ideo p umbilicũ fragilitatẽ nr̃e mortalitatis debemus accipere. Crater vero est calix maiorũ ansas hinc inde habens. Umbilicus ergo ecclesiã. crater est tornatilis. qz quãto magis doctores ecclesie sue fragilitatis meminerint tanto magis verbo predicationis insistunt. vt elemosinã verbi dei prebẽtes ipsi a deo misericordiã consequant(ur). Et bene crater tornatilis dicitur. Torno enim facilius operant(ur). p qd' significatur facilitas erogandi verbũ vel elmosinã dandi. Non enim morose

nec hesitando elemosina danda est. Iuxta quod salomon
dicit. Ne dixeris amico tuo. vade et reuerte et cras
dabo tibi cum statim possis dare. Qui etiam tornio fit non
eget extrinsecus adhibita regula. vel linea. sed merato que
semetipso perficitur. Umbilicus ergo ecclesie crater est
tornatilis. quia quicumque vel predicat vel elemosinam dat.
pro sola dilectione et superne mercedis exspectacione
hoc facere dicit. Nam quicumque predicat vel proximis
miseretur pro remuneratione temporali. Vel laude crater est.
sed non tornatilis. Et hic crater numquam indiget pocu
lis quia predicatoribus numquam deest predicatio verbi
dei. quia ipse quem predicant pocula scientie et virtute
constancie illis subministrat. Unde psalmista. Dominus da
bit verbum ewangelizantibus virtute multa. Venter
tuus sicut acervus tritici vallatus liliis. Eadem fragi
litas que per umbiculum designata est ostenditur hoc loco
per ventrem quia venter nulla ossium firmitate premunitur.
Unde ergo venter ecclesie acervo tritici comparatur quia sancti
quicumque quanto memores sunt sue fragilitatis eo studio
sius ad proferendos bonorum operum fructus insistunt.
Et recte non copiam tritici sed acervum tritici dicit ut
per hoc significet incrementa virtutum que veluti acer
vus ab inferioribus lata amplitudine spaciantur.
superius vero quadam brevitate contrahuntur et accumulantur
ita in ecclesia ab inferioribus ad superiora crescendo
contendunt. Nam sicut acervus in inferiori
bus lata amplitudine spaciatur: superius vero quadam
brevitate contrahitur et acuminatur ita in ecclesia
multi sunt qui indulgentius vivunt. pauci vero qui
summe perfectioni insistunt. Plures ergo inveniuntur qui

de bonis suis elemosinam faciunt. quod qui sua pro deo relin
quunt. Hic acervus liliis vallatus dicitur quia bona sancti
que faciunt pro desiderio superne claritatis et candoris agunt
Nam per lilia celestis illa claritas designatur. Potest
etiam per ventrem ecclesie divinus fons baptismatis accipi
quo fideles in novam creaturam regenerantur. Hic ergo
venter acervo tritici vallato liliis comparatur quia rege
nerati fonte baptismatis docentur bonis insudare
operibus et ad intuendam superne claritatis gloriam semper
inhiare. Duo ubera tua sicut hinnuli duo gemelli capree
Ubera ecclesie sicut iam supra dictum est sanctos doctores signi
ficant. qui parvulos. hoc est in christo nuper regeneratos lac
te aptioris et facilioris doctrine instruunt. Bene autem
duo ubera dicuntur. quia de duobus populis iudaico scilicet
et gentili fideles congregantur et lacte spiritualis doctri
ne aluntur. Hec duo ubera duo hinnuli capree gemel
li esse dicuntur. Quia ad superiora crescendo contendunt
non secundum acervus in inferioribus. Duo hinnuli duo sunt
testamenta quibus eorundem doctorum omnis predicatio sub
sistit. Quorum testamentorum unus est auctor et promul
gator christus. Iuxta quod salomon ait. Verba sapientium
quasi stimuli et quasi clavi in altum defixi. Que data sunt
a pastore uno christo scilicet. Caprea enim recte christum signi
ficat. quia ~~in~~ intuitu et velocitate ceteris animalibus preminet
et mundum est animal ungulam dividens et ruminans
Tales enim sunt membra christi doctores videlicet intui
tu scientie insignes et ea velocitate terrena deserentes
atque ad celestia festinantes. Dividentes ungulam id est
habentes boni et mali conscientiam et discretionem
Et ruminantes hoc est sedula memoria precepta dei meditantes

Collum tuum sicut turris eburnea. Doctores sancti designantur per ubera, ipsi etiam designantur et per collum. Nam et per arterias colli vox egreditur, et colli ministerio ceteris menbris vitalia alimenta ministrantur. Sic sancti doctores et verba vite populis annunciant et alimento doctrine celestis eos nutriunt. Collum ergo ecclesie turri eburne comparatur quia sancti doctores eidem ecclesie pulchritudinem et robur prestant. Pulchritudinem quidem que per eboris candorem designatur caste et sincere vivendo, robur vero prestant quod signatur per turrim quia eandem ecclesiam contra temptationes diaboli et impetus hereticorum muniunt. Oculi tui sicut piscine in esebon que sunt in porta filie multitudinis. Id est ipsi doctores qui per collum designati sunt designantur et per oculos. Ipsi enim quasi oculi universo corpori ecclesie provident et iter quo ingredi debeant ostendunt. Ipsi oculi ecclesie comparantur piscinis in porta edificatis esebon civitatis, quia sancti doctores populos in christum credentes vitali lavacro abluunt et salutaris doctrine potu reficiunt. Filia autem multitudinis vocatur esebon iuxta litteram ob multitudinem confluencium undique populorum. Sic et sancta ecclesia recte filia dicitur multitudinis quia numerositate cotidie colligitur gentium. Esebon interpretatur cingulum meroris. Oculi ergo ecclesie piscinis esebon comparantur quia sancti doctores neglectis caducis seculi gaudiis cingulo meroris se constringunt, quia caste et sobrie muniunt in hoc seculo et pro suis erratibus deflent quatenus in presenti seculo lugentes ad vera eterna gaudia pervenire possint. In porta autem esebon hee piscine esse dicuntur quia nullus ecclesie

siam ingredi valet nisi prius aq̄ baptismatis abluatur et nisi fonte salutaris doctrine potetur. Hoc etiā significabat labrū eneū quod salomon ī porticu templi posuerat ut sacerdotes ingressuri templū et hostias īmolaturi ubi corpora abluerēt. Nasus tuus sicut turris libani que respicit contra dasmascū. Quia naso fetoris et bonos odores discernimus recte per nasū ecclesie idē sancti doctores designātur. Ipsi eīm sagaciter discernē noverūt inter fraglanciam catholice fidei doctrinam et pestiferūt heretici erroris fetorē nam eciā divinis carismatibus que per spiritum sanctū distribuūtur dicitur. Alij datur per spiritum discrecio spirituū. Nasus ergo ecclesie turri libani cōparatur. quia sancti doctores. et summum locū in ecclesia tenent. ac veluti in libano monte consistūt. et defendūt ecclesiam a malignorū spirituū incursibus. Hec turris contra dasmascū esse dicitur. Damascus est civitas metropolis sirie que quodā contra filios isrl' utpote fortissimos et crudelissimos reges habens dimicabat. Interpretatur autē damascus sanguinis potus. vel sanguinis oculus. Fuit. n. ibi abel interfectus. Ideoque significat potestates huius seculi que sanguinis potū siciunt. quia voluptatibus et illecebris carnis et sanguinis et delectantur. Significat etiā aereas potestates que cruorum nostrarū siciunt cruore. Contra damascū quoque est hec turris. quia ecclesia semper diabolo et menbris illius adiutorio xpi muniti resistat. Caput tuū ut carmelus. Caput ergo ecclesie principalius mentis fideliū intelligitur. Nam sicut capite menbra regūtur. ita in mente cogitaciones

disponitur. Vn autē caput ecclesie carmelo comp
atur. Carmelus n. qui et khermel d. interpretat
cognitio. vel scia circumcisionis. Ergo caput ecclesie e
carmelo assimulatur quia nouit circumcisionem aliqui
corporaliter celebratam. nunc se spiritaliter debere ob
seruare. Iuxta quod propheta dicit. Circumcidimini dno
in cordibus vris. Hanc sciam circumcisionis non habu
erunt iudei. Ideo reprehenduntur a beato stephano
prothomartire dicente. Dura ceruice et incircumci
si cordibus et auribus semper spiritui sancto restitistis.
In libro quoque regum legitur. quod helyas in monte car
meli ascenderet. et ibi orando aridam terram celes
tibus pluuiis irrigauerit. post longum tempus arnorum
et seruus siccitatem. Cuius historia pulchram redolet
allegoriam. Nam helias qui interpretatur deus
meus dns xpm significat. qui cum sit deus. et dominus
totius creature specialiter suus. idem xps est deus. et
dominus ecclesie. Hic ergo in carmelum ascendit. qui
per gratiam suam mentes fidelium suorum contendit
et per eos arenti mundo gratiarum suarum pluuias tri
buit. Recte ergo vt dictum est caput ecclesie carmelo
monti comparatur. quia mens sanctorum. quadam consa
cione sublimis est. et xpo in se ascensum prebet per
profectum virtutum. Et come capitis tui vt purpura
regis iuncta canalibus. In per caput mens ecclesie ac
cipitur. per comas capitis cogitationes mentis debe
mus accipere que assidue de illa prodeunt. Purpu
reus vero color qui sanguinis habet speciem misterium s
significat dominice passionis. Iuxta litteram quod dicit
purpurea regis iuncta canalibus sic est lana iam

purpureo colore confectam et necdum in filsa deductam sed adhuc in canalibus constitutam. quas greci basias vocant. in quibus sanguis conchiliorum solet defluere et lanam in purpureum vertere colorem Mistice canales iste humilitatem sanctorum significant. in quibus etiam regis purpura tingitur. cum sancti quique humilitatem sui redemptoris imitando passionis illius consortes fieri satagunt quatinus in purpure dignitatem vertantur. idest laborantes cum christo mereantur coronari cum christo Iuncta autem hoc purpura esse dicitur. quia sanctorum precordia fixa sunt et stabilita in timore et amore redemptoris sui. nec umquam a caritate eius separari possunt Quam pulchra es et decora karissima in delitiis Quam pulchra es scilicet audientis in fide et decora in operatione karissima in delitiis Supra dictum est de eadem ecclesia pulchra ut luna electa ut sol terribilis ut castrorum acies ordinata Hic vero dicit pulchra et decora karissima in delitiis Quod quasi contraria esse videtur. Nam ordinatam esse velut castrorum aciem et esse in delitiis. repugnat. quia delicie fortitudinem militum solent enervare. Sed sancta ecclesia utrumque agit Nam ordinata est velut castrorum acies. quia infidelibus hereticis resistit et malignos spiritus sua sanctitate et perfectione terret In delitiis etiam est. quia suavitatem superne dulcedinis. assidue palato mentis degustat et impressuras huius seculi illas adipisci desiderat. et continue illis satiari Unde merito illa que talis est sponso suo christo carissima esse dicitur. Statura ~~tua~~ tua assimilata est palme Statura ecclesie. est perfecta eius rectitudo Recte enim

ad iura incuruatur sed recta et immobilis persistit Unde psalmista ex persona peccantium dicebat Incuruatus sum et humiliatus usquequaque Et propheta sub specie iherusalem peccatrici anime de malignis spiritibus dicit qui humiliauerunt te et dixerunt anime tue incuruare ut transeamus At contra sancta ecclesia recta stat et unumquodque incuruari consentit Audies ab apostolo Vigilate state in fide viriliter agite et confortamini et omnia vestra in caritate fiant Et dominus loquitur filijs israel Ego sum dominus deus vester qui eripui vos de ergastulo egyptiorum ut incederetis recte Statura igitur ecclesie palme assimilatur quia in omnibus que agit semper in memoria supernam retinet remuneracionem Palma enim victricem ornat manum et ideo significat premium illud quod victoribus sanctis in celestibus est dandum Et ubera tua botris Ubera ecclesie ut supra dictum est sunt sancti doctores qui lacte simplicis doctrine regeneratos in christo nutriunt Sed hec ubera botris assimulantur quando idest doctores perfectis perfectiora denunciant sicut apostolus loquens simplicioribus dicebat Non potui vobis loqui tamquam spiritualibus sed tamquam paruulis in christo lac potum vobis dedi non escam Ecce ubera plena lactis que ubera in botros sunt versa cum diceret nos predicamus christum dei virtutem et dei sapientiam et loquimur sapientiam inter perfectos Dixi ascendam in palmam Apprehendam fructus eius Ut ostenderetur omnis hec excellentia et magnitudo donorum ecclesie de dei gratia venire Introducitur idem sponsus dicens ascendam in palmam quasi diceret Unde habes ubera ad paruulos nutriendos inde etiam habes botros quibus perfec-

tioribus pfectiones ppmes doctinā· qz ergo mea grā
in te ascendi et hāc tibi pfectione concessi Ascen
dā inqt ad palmā Palma ecclesiā signt vel etiā
aīam cuiqz fidelis· qui memor est dm̄ sui qui dicit
Confidite ergo vici mundū Ipā quoz oim̄ viciorū
et iniquitatis victrix esse studet Bn̄ autē in palmā
ascendisse hic dicitur cū supius in ortū descendisse
legatur Chē n· ecclesia dilectus meus descendit i
ortū suū Et idē ortꝯ· et qz palma videlicet vna ea
demqz ecclesiā Sz ad eā dn̄s ascendit· et ad eā descēdit
Descendi ad eam· copiā sue gracie illi de celestibus
mittendo ascendit ad illā sua dona in ea augmē
tando· eamqz quibusdā pfectibus vel in quibusdā
gradibus ad celsiora sbleuando Sz et hoc de nā pal
me dicendū· qz inferioribus aspera est In supiori
bus vero pulcherrima decore filiorū et pulchritudine
fructuū Sic et sancta ecclesiā inferioribus aspitate
laborū et passionū sustinet pro xp̄o In supioribus
hoc est in celestibus pulchritudinē· et suauitatem
expectat premiorū Potest etiā p palmā arbor do
minice crucis exprimi In quā redēptor noster pro
humani gnis redēptione ascendit· et in qua hoste
huiam gnis supauit Ait ergo Dixi ascendā in pal
mam fide p meos pphetas locutus sum· et pmisi me
ad passionē venturū· et meā ecclesiam redēpturū
Apphendam inqz fructus eius idē fructꝯ bonorū
operū et laborū· quibꝯ ecclesiā desudat remunera
bo· vel etiā sm̄ meū sensū· quo p palmā crux intel
ligitur Apphendā fructꝯ eius impleto triumpho p
passionis veniā ad gloriā resurrectionis· et aplis

meis spiritalia dona concedam. Et erunt ubera tua sicut
botri vinee. Hoc superius iam expositum est. Nam ubera
ecclesie doctores sunt cum paruulos simplici doctrina
nutriunt. Sed botri vinee efficiuntur cum perfectioribus sub
limia quedam annunciant. Nam et beatus paulus uno
eodem tempore ubera et botros habuit qui de christo loquens
dixit. quorum patres et ex quibus christus. Ecce ubera idem
simplex de christo predicatio. Sed hec ubera in suauissi // et fortissimum
mum vinum conuersa sunt. cum subiunxit qui est deus super
omnia benedictus in secula. Et odor oris tui sicut odor malorum. guttur
tuum sicut vinum optimum. Odor vel odor ecclesie est prius eius predicatio que
fama vel scripto ad absentes eius peruenerunt. Guttur
vero est vox ipsa predicatoris. que in presenti auditur.
odor ergo oris ecclesie odoribus malorum comparatur.
quia ipsa fama predicationis plena est suauitatis et
gratie. Guttur vero vino optimo assimulatur quia ipsa
vox predicantium. magnam in se virtutem auditoribus
ostendebat. Quod vero malorum odor in nouitate est
vinum vero in vetustate significat predicationem ecclesie
et sui nouitate etiam in sui perfectione eandem habere suaui=
tatem et gratiam.

Dignum dilecto meo ad potandum labiis que et den=
tibus illius ruminandum. Vox ecclesie est que
audiens se laudari a sponso. gratulabunda respondit
Dignum dilecto meo ad potandum. Ac si diceret. Sponsus
meus guttur meum optimo vino comparauit et illud vi=
num dignum est ad potandum ipsi dilecto ipsi dilecto meo.
hoc est predicatio ewangelica quam in meo ore pos=
sint per ipsum et non per alium annunciari debet in mun=
do. Nec non per alium decebat misteria regni celestis pre=

dicari in mundo quam per mediatorem dei et hominum et labiis inquit et dentibus illius ruminandum labia et dentes sponsi vt supra dictum est doctores sancti sunt Illud ergo vinum optimum ruminandum est labiis et dentibus sponsi quia predicatio ewangelica a docto ribus tractanda et exponenda est Nec absurdum est quod cum vinum potetur et non ruminatur hic tamen dicatur labiis et dentibus ruminandum quia magis ad cibum quam ad potum pertinet Nam sancti doctores vinum spirituale ruminant quando precepta diligenter ewange lica exquirunt et crebra inuestigant meditacione atque inuicem conferunt Ego dilecto meo et ad me conuer sio eius Ego dilecto meo subaudis obsequium iusticie et deuotionis impendo illi et non alteri fidem meam et seruitutem promitto et ad me conuersio eius vt me et in presenti inter labores huius seculi adiuuet et in futuro ad gaudia patrie celestis inducat Potest hec vox esse synagoge ex persona sanctorum patrum aduentum christi desiderantium Ac si dicat Scio inquit illum spiritali presencia michi semper adesse et ideo ego di lecto meo omni deuotione famulari cupio Et ad me conuersio eius quia opto vt tandem sicut promisit in mea carne michi appareat Nam dixerat supra sponsus ascendam in palmam id est promiserat se in carne venturum et pro humano genere passurum et inde iam gratulabunda dicebat Ego dilecto meo et ad me conuersio eius id est credo illum hominem futurum et in mea substancia hominem mundo manifestatum Veni dilecte mi egrediamur in agrum commoremur in villis Eiusdem synagoge vox est Veni iam dilecte

mi idest appare p assumptū hominē Tale est et illud
psalmiste Excita potenciā tuā et veni Et ysayas
vtinā disrupperes celos et venires Egrediamur i
agrū Ager mundus iste est Egrediamur inqt in
agrū idē predicemus mundum Commoremur in vil
quib lis hoc est quoz paganis fidē tuā annūciamus Neo
nesciat paganos a villa dictos qz pagos grece vil
la dicatur latine Hū et pagani dicti qz longe sūt
a ciuitate dei Potest et vox ecclesie esse Veni dilec
te mi Ac si diceret Iam misterio ascensionis assup
tū hoiem ad celos subleuasti sz veni diuine maiesta
tis pntia me sepius visitando Egrediamur in agrū
eodē sensu quo et supius predicemus fidē tue incar
nationis mūdo Commoremur in villis idē etiā igno
rantibus te paganis tuā fidē annūciemus Nec in
transitu sz commoremur ibi donec illos ex paganis catho
licos ex alienis tibi ppios faciamus Mane surgamus
ad vineas Mane est exortus noue gre qn videli
cet transeuntibus tenebris infidelitatis ewangeliū mū
do precepit predicari Videamus si floruit vinea
hoc est inspiciamus ecclesiā si iam prima fidei rudim
ta suscepit Si flores fructus pturiunt Inspiciamus
etiā si flores pturiūt fructū idē si illi qui iam cre
diderūt in xpm apti sunt ad bene operandū nā
flores fructus pturiūt cū illi qui iam xpm credide
rūt idonei sunt ad bene operandū Nam flores
emittit ecclesiā cū primū fideles ad fidē veniūt
Flores uero fructus pturiūt cū iam ipsa fide et
dilectione bnū operatur ne ipsa fides ociosa sit vel
mortua sine operibus Nam vt Jacobus dicit fides

sine operibus mortua est Si floruerunt mala punica
Mala punica ut supra dictum est rubicundum vel sanguineum habent corticem et ideo signant passionem domini vel membrorum eius Dicat ergo Si floruerunt mala punica hoc est si iam sancti qui in fide et opere perfecti sunt Idonei etiam sunt imitari christi passionem et pati pro illo Mala punica erant illi quibus apostolus dicebat Vobis datum est non solum ut in illum credatis verum etiam ut pro illo paciamini Ibi dabo tibi o sponse ubera tua mea Ubera ecclesie doctores sancti sunt qui fideles primum ad fidem erudiunt Cum inquit adimplementes exercimus ibi dabo tibi o sponse ubera mea hoc est spirituales tibi filios generabo Unde ad hunc subditur Mandragore dederunt odorem in ortis nostris
Mandragora herba est aromatica cuius radix habet similitudinem humani corporis poma eius optimi sunt odoris in similitudine pomi maciani que nostri malum terre vocant Hec herba rebus medicinalibus aptissima est Nam ferunt eos qui incomodo vigiliarum laborant haustu huius pomi ~~revelari~~ relevari et posse dormire Item ferunt eos qui ob curam secandi sunt si ex cortice eius pomi corticem biberunt non sentire sectionem vel adustionem Que omnia si quis mistice disquirere voluerit spirituales sensus et ecclesie conuementes ibi inveniet Dicat ergo Mandragore dederunt odorem in portis nostris Porte ecclesie sunt apostoli et eorum successores quia nemo civitatem dei id est ecclesiam intrat ut si per istos doctores aqua baptismatis regeneratus et vitali doctrina instructus fuerit De his portis psalmista dicit diligit dominus portas syon omnia
sup

tabernacula iacob Mandragore autē flagrantiā
virtutū designant In portis ecclesie mandragore ||ergo
odorē dederūt. qn̄ apli. vel eorū successores famā
suauissime opinionis et odorem virtutū longe lateq̃
sparserūt Ideo inuitat sponsū suū vt veniat. qr iā
nomē eius longe lateq̃ p aplos annūciatur. et
odor predicationis xp̄i longe lateq̃ dispergitur Omīa
poma noua et vetera seruaui tibi idē precepta
vel promissa veteris. et noui testamenti seruaui
tibi o dilecte mi Dicebat .n. oīa que ī veteri testa-
mento annūciata sunt. nō nisi p xp̄m et in xp̄o
posse compleri Ideo dicebat Tibi seruaui poma
noua et vetera h° est te expecto. vt p te impleant
in nouo testamento. q̄ predicta sunt in veteri Unde
et in passione sua iam pendēs in cruce cū gustas-
set acetū dixit Consumatū est. et p9 resurrectionē
aplis Necesse est impleri oīa que scripta sūt in lege.
et pphetis. et psalmis de me Possunt etiā poma
noua et vetera iustorū psone intelligi. qr vel in
veteri testamēto precesserūt. vel in nouo fuerūt
Dicat ergo ecclesiā Seruaui tibi noua et vetera.
idē iustos qui vel ī veteri testamēto precesserūt. vel
in nouo subsecuti sūt tibi seruaui. vt p te laborū
suorū premia reciperent Nullus enī iustorū r
regnū celorū intrare valuit nisi p xp̄m qr ipse pri-
mus ascendit. et sequētibus menbris suis celū ap
aperuit Quis michi det te frm meū sugentē
vbera matris mee Ex hijs verbis intelligitur
hoc totū carmen diuinū eē et spiritale. et nichil
in se hr̄e qd̄ iuxta litterā intelligi possit Quia

n· vnicus amatrix hoc aptauit hominibus que diligit p
uulus efficiatur frater· et infante versus sugat vbe
ra matris Est ergo vox illius ecclesie que aduen
tum xpi precessit quam synagogam idem congregati
onem appellamus Quis inquit det te fratrem meum suge
tem vbera matris mee et est sensus Tu qui modo es
in sinu patris· quis det vt homo efficiaris· et parti
ceps ac consors nature mee existens· frater meus
appellaris Nam ipse sese fratrem apostolorum vocare d
dignatus est dicens per psalmistam Narrabo nomen
tuum fratribus meis· et post resurrectionem mulie
ribus Ite inquit nunciate fratribus meis Sugentem
vbera matris mee inquit· hoc est implentem omnia que
nature humane conueniunt excepto peccato Nam mater
synagoge in hoc loco ipsa humana natura intelli
gitur· de qua ipsa quoque synagoga exorta est Su
gentem inquit vbera matris mee idem sustinentem omnia
que humane fragilitati competunt Vt inueniam
te foris· hoc est vt hominem factum in mq in aperto videam
Quasi non inueniatur erat deus· cum iam in sinu maies
tatis superne paterne lateret Sed foris inuentus
est· quando homo factus similem se hominibus prebuit et
incomprehensibilis voluit comprehendi Et deos
culer· Et deosculer te inquit idem manifesta visio
ne te aspiciam· quem nunc tantum in fide osculo teneo
hoc est osculum· quod initio huius carminis optabat dicens
Osculetur me osculo oris sui idem per semetipsum
iam veniat et michi appareat Quasi non per prophetas
osculabatur ecclesiam dilectus cum aduentum suum re
promitteret Optat ergo vt per semetipsum veniens illam oscularetur

Hoc est ut sua carne penitentiam exhibeat etiam me nemo
despiciat Quasi despecta erat ante synagoga quam
xps veniret quia legalibus observationibus dedita
sub typo et figura et non in veritate adventum xpi pre
dicabat At postquam xps apparuit et adventum suum gratia
mundum illustravit iam nemo despexit ecclesiam quam
immo terribilis ut castrorum acies. hostibus suis
fuit quia per universum mundum xpm predicavit et mun
danum imperium sibi subdidit Nec mirum videri debet.
si nunc ecclesiam synagogam dicimus Una est enim ecclesia
in precedentibus et in sequentibus patribus Appre
hendam te et ducam te in domum matris mee O di
lecte per fidem et caritatem tibi adherendo. ducam te in
domum matris mee Mater ecclesie hoc loco celestis
illa iherusalem intelligitur. de qua paulus ait Illa
autem que sursum est iherusalem libera est. que est ma
ter nostra. Ducam te inquit in domum matris mee. idem
prosequar te in celum revertentem post pactum incarnati
onis tue. et passionis misterium Ducam autem te dicit
pro eo quod est deducam et prosequar quia ascendente
dominum in celum apostoli oculis deduxerunt. et quousque eum
nubes suscepit pro prospectu prosecuti sunt. donec
angeli astantes dixerunt Viri galilei quid statis aspi
cientes in celum Hic ihesus qui assumptus est a vo
bis in celum. sic veniet quemadmodum vidistis eum e
untem in celum/ Ibi me docebis Hoc ad superiora re
fertur. ubi dicit inveniam te foris Cum namque foris
te invenero hoc est cum te in assumpta carne aspexe
ro ibi docebis me. quia ad omnia que interrogare volue
ro respondebis Nam sepe etiam volentes interrogare

aplos dominus preueniebat eos ꝫ instruebat Potest
et ad hunc locum iungi ubi dicit ducam te in domum ma
tris mee· ibi me docebis Cum inquit celo receptus fue
ris· et me quoque in celum tecum assumpseris· ibi me docebis
et in omnem veritatem indues quod impossibile est homi
ni in presenti vita posse consequi Hinc est quod dominus repro
mittit aplis dicens Venit hora cum iam in prouerbiis
non loquar vobis sed palam de patre annunciabo vobis
Ergo ibi me docebis id est ibi te et patrem michi aper
ta visione reuelabis· ibi te ~~non~~ hoc est diuinitatem
tuam michi facie ad faciem ostendes Et dabo tibi
poculum ex vino condito Per vinum feruor carita
tis et dilectionis intelligitur Dabo tibi inquit vinum
hoc est ostendam quod feruentissima caritate te diligam
Et hoc vinum non simplex erit· sed conditum bonis vi
delicet operibus et virtutibus Nam amor dei sicut
beatus gregorius dicit numquam est ociosus Operatur magna
na si est Si vero operari renuit· amor non est Vi
num ergo conditum est· dilectio cum operatione Unde dominus
in ewangelio Si quis diligit me sermonem meum ser
uabit Probatio ergo dilectionis exhibicio est operis
Et mustum malorum granatorum meorum Malum grana
tum idem est quod malum punicum Dicit ergo autem malum
granatum quod multitudine granorum sit plenum Ma
lum punicum quod ~~[illegible]~~ in affrica plurimum abundat
Punica enim ipsa est affrica Habet autem cortice san
guinea coloris et ideo ut sepe dictum est figuram dominice
passionis tenet Mustum igitur malorum granatorum est
dilectio sanctorum martirum qui in tantum deum dilex
erunt ut pro illo mori non dubitarent Et bene mus
tum dicit non aliud quodlibet poculum· quia mustum est fer

uentissimũ ita vt nimio feruore oem sordē de se
excoquat et expurget Dabit ergo ecclesia dilecto
mustũ malorũ granatorũ suorũ · idē ostendȝ in
passionibus sanctorũ martyrũ quāta caritate xpē
diligatur

Leua illius sub capite meo et dexterā illius amplexabitur me Per leua vt beatus gregorius
dicit omnia pspera pñtis vite accipiũtur Per dexterā vero futura btā vita in celis accipitur leuā ergo
sponsi ecclesia sub capite hȝ et dextera illius amplexatur · illā qr quamuȝ pspera pñtis seculi pro nichilo
deputat · cuncta que temporaliter arrident despicit.
dū ad solā superne btitudinis visionē tendit · dū
illā solũmodo amplexari desiderat Adiuro vos
filie iherusalē · ne suscitetis · neqȝ euigilare faciatis
dilectā donec ipsa velit Habet ecclesia quosdā in se
qui baptismo xpi sunt renati · et noie xpianitatis titulati moribus ir et conuersatione seculo seruiunt · et ecclesiā suauissima sopitā quiete inquietare : atȝ ad pferendos tumultus seculi excitare mitũtur Hij ergo tales pter graciā misterioru xpi quā pceperũt filie iherusalē appellantur in hoc loco
qui pn moribus contraria agunt et adiuraret eos sponsus ne suscitent vel euigilare faciāt dilectam · hoc est ne illā in sompno dulcissime quietis positā · hoc est in conteplacione sui creatoris sua
inquietudine excitent et ad sollicitudines et curās
seculi euigilare conpellant donec ipsa velit · hoc
est donec parato officio debite seruitutis quod in psalmis · ymnis et canticis spiritalibus deo famulatur

amoueatur iterum cura corporee fragilitatis ad
usum seculi redire. Que est ista que ascendit de
deserto delicijs affluens innixa super dilectum meum.
Vox est synagoge admirantis ecclesiam de genti
bus congregatam. Que est inquit ista id est qualis
est quanti meriti que ascendit de deserto. Derelicta
enim fuerat a deo per ydolatriam et veritatis ignorantiam.
Ascendebat ergo virtutum gradibus de deserto. hoc
est de errore infidelitatis. inquit ad tempus derelicta
fuerat. Delicijs affluens. hoc est virtutibus habun
dans. Innixa inquit super dilectum meum. id est fiducial
ter agens cum christo. et omnes virtutes suas. et cuncta
bona ad eius gratiam referens. faciebat se nichil suis
viribus boni implere posse. id est cum apostolo dicens gratia
dei sum id quod sum. Et notandum quod dicat super dilectum meum.
nam synagoga solam putabat se habere cognitionem
dei ceteris gentibus in ignorantia constitutis. Notus
enim ut ait psalmista in iudea deus. In israel
magnum nomen eius. Sed ita mirantibus videlicet syna
goge ipse sponsus et dilectus quod sequitur. Sub arbore
malo suscitavi te. Arborem malum crucem dominicam
debemus accipere. sub qua arbore suscitata est syna
goga. quia ipsa a prevaricatione originalis peccati et a
potestate dyaboli per crucem christi redempta est. Ibi susci
tata est que prius erat mortua. Et bene arborem mali di
cit. Nam et super dilectum huic arbori comparat dicens.
sicut malum inter ligna silvarum. sic dilectus meus
inter filios. Ibi corrupta est mater tua. ibi violata est
genitrix tua. Matrem et genitricem synagoge ma
iorem et principaliorem iudaice partis plebem,

dicat. quales erant scribe et ~~phar~~ pharisei. qui xpm
pilato tradiderūt qui reliquā plebem tp̄s mater
et genitrix regere debebant. et enutrire Et q̄les
erāt illi qui suadentibus illis pn̄cipib9 improbe
acclamabant crucifige crucifige eū Hec ergo m̄r
synagoge sub arbore malo corrupta est et viola
ta. q̄n se suos q3 posteros crudeli maledictione con
~~stringit~~ strinxit dicens. sanguis eius sup nos et sup
nros Nam et ipī sub cruce xpm erant lic3 non
fidei et deuotione tamē crudelis vindicte sibi et suis
posteris in puaricatione
Pone me vt signaculū sup cor tuū. vt
signaculū brachiū tuū. q2 fortis est. vt mors
dilectio Gxrua mr̄ te sub arbore malo suscitaui.
hoc est q2 passione mea in cruce te redemi. pone me
vt signaculū sup cor tuū. hoc est habeto me semp in
memoria. et ne obliuiscaris q̄nta pro tua salute
ptulerim Pone me mr̄ sicut signaculū sup cor
tuū p fidem Pone vt signaculū sup brachiū tuū
p dignā opationē Nam et nos cū aliq̄d in memo
ria habere volum9. signaculū digito vel brachio in
ponere debem9. vt illo ammonita rei q̄ cure habe9
recordemur Et nos vt signaculū sup cor et brachiū
xpm ponere debem9. vt ei9 memoriā semp habea9.
et recte in illū credentes fidem ipām bonis opibus
exornem9 Quod si fecim9 ipē quoq3 nos velud sig
naculū assumet. et m̄i recordabitur Iux̄ qd̄ zoroba
bel dux iudee repromittit In die illa suscipiā te
zorobabel serue meus et ponā te sicut signaculū
in conspectu meo Nam si nos beneficiorū eius

oblitⁱ fuerimus nᶜ eis dignas gratiarū actiones
retulerimus ipē quoqȝ nostri obliuiscetur sicᵈ ipso
rege iechonia dicitur. Si fuerit iechonias anulus
dexter ī manu mea inde euellā eū. Fortis fortis
vt mors dilectio. dura vt infernus emulatio.
Dilectio xpī est fortis vt mors. Sicut n̄ mors
aīam a corpore separat. ȝ n̄ cruciās p̄te i ndal
in pn̄ti vita hoī licet ambire. ita dilcō xpī q̄
vere psuaserit totū seculo huic mortificat. et q̄
isensibilē reddit. solū qȝ xpō viuens. mūdo mor
tuus est. idē sensus est cū dicit. dura vt infernus
emulatio. Nam sicᵈ infernus eos quos semel recepit
nūquā restituit. ȝ semp retinet. ita verus xpī amor
quē semel acceperit. nūq̄ dimittit. Unde apl̄s
dicit. Quis nos sepabit a caritate xpī. tribula
tio an angustia. an fames. an nuditas. an pcul
lū an gladius. Sȝ et de dilectione xpī hoc loco
pt accipi. cuius dilectio fortis fuit. vt mors. qȝ in
tantū nos dilexit. vt pro nobis immortalis
mortē acciperet. Dura fuit emulatio eius vt infernus.
qȝ sicᵈ infernus nescit misereri. aut a penis
reorū mitigari. sic et dilectio xpī. non potuit
a misericordia cessare. aut vllis improbitatibus
psecutorū remoueri ab amore generis humani.
Denudā hoc qᵈ dicit. dura est vt infernus emulatio.
ad synagogā ipē referunt quo gentes emulabātur.
et inuidebat salutⁱ earū. Pronet ergo eccā xpō
hoc dicens vt ab iudea cessat. et saluti ecclesie
congaudeat. Lampades eius lampades ignis atqȝ
flammarū. idē dilectionis ~~eius~~ lampades sūt lāpa

des ignis atq3 flām̄arū lampades dilectionis pre
cordia sunt sanctorū in quibus veluti in vasis di
lectio inhabitat Hec ergo lampades ignis sūt et
flām̄arū lampades ergo ignis qui corde ardent p
amore lampades uo flām̄arū q̄ extus lucēt per
opacionē Aque multe non potuerūt extinguē
caritatē nec flamam obruent illā Aque et flu
mina sunt violente psecutorū mine vel etiā bla
dimenta quibus sanctos a caritate dei separe nitūt
De hijs aquis dn̄s in ewāgelio dicit de viro qui edi
ficauit s domū suā supra petrā Venerūt flumina
flauerūt venti et impegerūt in domū illā et nō
cecidit Aque ergo multe non potuerūt extinguē
caritatē qr nulla tribulatio nulla angustia scos
a caritate dei separe valebit Si dederit homo
oem̄ substanciā domus sue pro dilectioe quasi nichil
despiciet eā hic versiculus non eget expositione
Nam mundi huius mille sibe sunt nulle opus Co
paratione dilectionis aliqd sunt legimus quidē sanc
tos sua ~~demisisse~~ demisisse pro amore xpi sz tn̄
nichil [sibi] videbant dimittere in conparatione caritatis xi
quā amabant Unde apls̄ cū non solū terrenā
substanciā sz et pruas tradiciones dimittet pro
xpo dicebat Sz oīa mea contemno et arbitror ut
stercora Ut xpm̄ lucri faciā idē ut amorē illius
acquirā Soror nostra pua est et ubēa nō habet
quid faciemus sorori nostre in die qn̄ alloquenda
est Vox dilecti synagogū alloquentis pro eccle
sia gentiū Soror mea ura idē gentiū ecclesia
pua est et uba non habet et magna dignatione

comunicat cum synagoga nomine dicit soror nostra Christus enim ex iudeis carnem assumpsit. ideo se cum synagoge contemperat et exequat Parua est inquit soror nostra

Sic enim etas describitur

Hic aliquis hominis etas describitur ecclesie Parua enim erat ecclesia ~~sancte~~ ad huc de gentibus congregata sub ipsius domini et apostolorum temporibus que et paruitate credencium parua existat et ubera necdum habebat. id est neque per predicando spirituales deo filios generare valebat Dicit ergo cum consilium synagoge requirens. quid faciemus sorori nostre. in die quando alloquenda est. allocutione ecclesie vel cum intrinsecus occulta inspiratione vel extrinsecus aperta predicacione admonet deus animam cuiuscumque fidelis Et est sensus Cum per apostolos meos alloquor ecclesiam meam de gentibus congregatam quid faciemus. quid illi precepta celestia committemus Utrum videlicet minima quorum precepta committemus an quo maior efficiatur perfectiora illi secretorum celestium misteria trademus Nam deus omnibus pro mensura et capacitate mentis humane temperat verbum predicacionis considerans vires et capacitatem auditoris Sed synagoga tacente. ipse sponsus pro ea respondet Si murus est edificemus ~~eum~~ super eum propugnacula argentea. si ostium est compingamus illud tabulis ~~ce~~ cedrinis Si inquit soror nostra est murus edificemus super eam propugnacula argentea At si diceret Cum ceperint apostoli mei predicare ecclesie de gentibus congregate si tales fuerint auditores qui merito profectoris murus appellari possint. dum videlicet vel naturali ingenio preediti vel philosophica erudicione prestantes quasi

alios defendere et munire possint vice muri Edi
ficemus super hunc talem murum propugnacula argentea
idest addamus illis eloquia diuinarum scripturarum Nam
ut psalmista dicit Eloquia domini eloquia casta argen-
tum igne examinatum Si vero tales auditores qui
neque hostibus resistere possint nec tela contra ve-
mentia repellere sed fuerint velud ostium Ut simpli-
cia annunciantes possint alios in ecclesiam et ad fi-
dem conducere adducere quales sunt sacerdotes mino-
ris gradus qui baptizando in ecclesia et diuinis
misteriis initiando homines in ecclesiam introducunt Com-
pingamus illud ostium tabulis cedrinis idest propona-
mus eis exempla precedentium patrum qui veluti tabu-
le cedrine imputribilia vel ligna immarcessibilia opera
habent et veluti tabule fidei et caritatis diffusi sunt
latitudo in tabularum latitudine cordis vel fidei sicut
dicente psalmista Viam mandatorum tuorum cucur-
ri cum dilatasti dilatasti deus cor meum Hiis igitur cedri-
nis tabulis idest sanctorum exemplis // Illis ecclesiam
introducendi veluti ostium ianuam pandant Ego
murus et ubera mea sicut turris Vox ecclesie
Que cum audisset pro sua salute consulentem dilec-
tum suum ipsa leta respondit Ego murus sum et ubera mea
sicut turris Ego inquam murus quia ego super firmam pe-
tram fundata sum et glutino diuine caritatis solida-
ta Ego murus et sum quia deuiuis et electis lapidibus
hoc est sanctis edificata sum Et ubera sicut turris
quia tales inter me contineo qui vice uberum alios
nutrire possunt spirituali doctrina et vice turris per
possunt alios defendere et munire Ergo sicut tur-

// compingamus illud ostium ut videlicet illorum imitando exemplis

res in muro eminet. sic ipsi merito doctrine et conversa-
cionis inter reliqua membra precellunt. Hoc autem non
in eis meritis. neque libertate mei arbitrii habeo. sed
dono et gratia sponsi mei ex quo facta sum coram eo quasi
pacem reperiens id est ex quo ille sanguinem suum fudit
pro me. Et reconciliando michi deum patrem dissoluit
inimicitias que erant inter deum et hominem michi que
celestia pacificavit. Ex quo ergo hanc pacem reperi
murus esse. et ubera habere turrium merui. x. x. x.

Vinea fuit pacifico. idem dilecto meo. qui verus est pacificus. quia per eum pacificata sunt
omnia que sunt in celis et que in terra. Unde et
a propheta pater futuri seculi. princeps pacis appellatur.
In cuius veri pacifici typo salomon. idem pacificus
auctor huius carminis precessit. Huic ergo fuit vinea
idem sancta ecclesia. Vinea que habet populos. Hoc dicit
ut se de ecclesia gentium non de synagoga ostenderet
canere. Nam synagoga unius tantum gentis fuit. Ecclesia
vero habet populos. quia omnes gentes intra capacis-
simum suum gremium capit et recipit. Tradidit eam custo-
dibus. Custodes huius vinee idem sancte ecclesie sunt prophete
apostoli apostolorum quoque successores sive etiam custodes huius ec-
clesie sunt angelice virtutes que ab incursibus tempta-
cionum et demonum ecclesiam custodiunt. Vir affert pro
fructu eius mille argenteos. Viros fortes dicit et perfec-
tos. nam vir a virtute dicitur. Fructus ecclesie est ce-
lestis vite remuneratio pro qua sancta ecclesia in presenti
laborare non cessat. Mille autem argentei quos pro
fructu vir affert. significant omnia que in hoc mundo
possideri possunt. Millenarius enim numerus pro summa

pfectione et plenitudine ponitur. Vir ergo pro fructu huius vinee mille argenteos affert. quia sancti omnia sua relinquunt et pauperibus erogant. ut fructum huius vinee. hoc est supernam mercedem consequantur. Tale est et illud quod dominus dicit in evangeliorum parabola. Simile est regnum celorum. thesauro abscondito in agro quem qui invenit homo abscondit et pre gaudio illius vadit et vendit omnia que habet. et emit agrum illum. Vinea enim mea coram me est. Vox sponsi. Cum msit dicens quia vineam meam tradidi custodibus tamen vinea mea semper coram me est. quia licet eam custodibus meis commiserim. ego enim semper curam illius habeo nec pro illa semper sollicitus esse desisto. sed sum cum illa usque ad consummationem seculi. Mille tui pacifici et ducenti hiis qui custodiunt fructus eius. Mille tui subauditur argentei quos pro vinee dedisti fructu pacifici tibi sunt. Quasi diceret. O anima fidelis noli dubia esse pro eterna mercede. pro qua tua omnia dedisti. quia mille argentei pacifici tibi sunt. idest manet te certa illa remuneratio et verum inde fructum consecutura es. Et ducenti subauditur argentei pacifici sunt hiis qui custodiunt fructus eius. Sicut per millenarium plenitudo perfectionis sic etiam per centenarium summa perfectio designatur. quia centenarius de leva in dexteram transfertur. Ducenti ergo argentei qui est duplicatus centenarius significant eos qui doctrina et sancta operatione perfecti sunt. qui iuste et pie vivendo. semetipsos custodiunt. etiam predicando alios convertunt. Hiis ergo talibus ducenti argentei pacifici sunt. quia duplicata in celis eos manet remuneratio. de quibus per danielem dicitur. Et qui ad iustitiam erudiunt

multos flagebūt quasi stelle in ꝑpetuas eternitates
Hos enī dupliciter iubet apl's honorari dicens Presbiteri
qui in vobis sunt duplici honore digni habeantur
maxime qui presūt vobis et laborant in verbo Que
habitas in ortis amici auscultant fac me audire vo
cem tuā Vox dilecti sponsā ecclesiā alloquētis O
ecclesia que habitas in ortis· idest que excolendis
virtutū germinibus insistis Ortus etenī sponsi ipsa
ecclesiā est· q̄ vt supius dictū est crebo se promittit
invisere Ecclesia ergo in ortis habitat· qz planta
ria virtutū assidue nutrit· nec visitorie q̄i post
modicū recessura ibi tugurīū ponit· sz fixa statio
ne ibi habitat Fac me inqt audire vocem tuam·
idest predica quibus vales ewangeliū· precepta
mee legis simul et promissū celestiū premiorū an
nūcia Hoc enī michi iocūdum et delectabile est vt
audiā vocem tuā· h̄ est vt audiā te verba salutis
eterne annūciantem Sed et amici auscultant ide
angelici sp̄s vocem tuā audire delectantur· quos
tibi amicos feci ꝑ effusionē sanguinis mei quosz an
adiutores et protectores contra malignos spiritꝫ
instituī Siue amici idest sp̄us iustorū auscultant
quos de tuo cetu ad me in celestibus assūpsi· et ipi
enī de tua predicatione et frm̄ salute congaudent
Respondit cōfestim ipsa sponso dilecto suo Fuge
dilecte mi et assimilare capree hinnulo qz cer
uorū· sup montes aromatū Mira responsio inui
tatur ad predicandū vt et sponsa audiat vocem eius
illa vero hortatur sponsū suū vt fugiat Sz magna
est misterij consequētia· nā qz supius predictū

fuerat natiuitas xpi cum dixit Quis det te fra-
trē meū sugentē vbera Predicta em̄ fuerat eius
passio vbi dictū est sub arbore malo suscitaui te
nūc consequēter hortatur sponsū vt fugiat. hoc
est velocissime p ascensionē ad prēm redeat Et
est sensus Iubes me predicare ius mea voce audi-
re Fuge dilecte mi idest impleto incarnatiōis et
passionis tue misteio reuertere in celū vt non iam
te sicut hominē. sz sicut ~~dominum~~ sup omnia cogita- //deū
re incipiā Tūc em̄ audies vocē meā. qz tūc te li-
berius omni mūdo predicabo. et hoc est qd dn̄s ī
ewangelio dicit Ego veritatē dico vobis expedit
vobis vt ego vadam Expediebat em̄ aplis et omni
eclesie vt xps rediret. et p̄ntiā corporalē absen-
taret. qz dū in corpe p̄ns erat. nec poterant spiri-
taliter amare. nec poterant eū quē hoiem cerne-
bant. vt deū inuisibilē et vbiq p̄ntē regnantem
qz cogitare At postq̄ ille celos ascendit cepit eū
eclesia spiritalit diligere. et sicut deū iam cogitare
et predicare Et hoc est qd apls dicit Et si noueram-
mus xpm scdm carnē. sz nūc iam eū nō nouimus
Ergo dilecte mi. si ius me te ita predicare fuge.
idest recede ad celestia. et qui fuistis comprehēsibi-
lis p humanitatē Efficere incomprehensibilis p diuini-
tatē Verūptm̄ neme in p̄nti vita sine tua visita-
cione deseras. sz dignare me crebra cōsolatione
tua requirere michi qz te sepius videndū prebē
et hoc est qd dicit Similis esto capree hinnuloqz cer-
uorum in domita animalia humanū consortiū re-
fugiunt. et eū crebrius in montibus cernunt. sit et
qz sup mōtes arōtū. Sicut inqd capree et hinnuli ceruorū

tu post tuā ascensionē licet inuisibilis sis dignare
michi tam sepius dono tue gratie apparere et
h° sup montes aromatū Montes eīn aromatū
sancti dei sunt excellencia sancte conūsationis
celo proximi et odore ac fama virtutū longe late
fragrantes Hinc et apls de se et sibi similibus di
cit Nostra conuersacio in celis est Et alibi Xpi
bonus odor sumus deo In omni loco ✓ x x x

Explicit exposicio sup cantica canticorū
salomonis etc

Prologus beati Jo. in ecclesiasten

Prologus autē memorate expōnis. hoc
continetur modo. Sicuti subtra cala-
mo pcurrente anexing? et desideio
volenciū hoc opus habere annuimus
Memini me ante hoc ferme quinquem. cū ad
huc rome essem. et ecclasten sancte besille legem
vt eā ad ɔtēptū istius seculi prouocarē. et omē
quod in mūdo cerneret putaret esse pro nichi-
lo rogatū ab ea vt in more ɔmētarioli obscu-
riora queqȝ dissererē: vt absqȝ me posset intelligere
que legebat. Itaqȝ qm̄ in procinctu nr̄i operis
subita morte subtracta est et non meruimus o
paula et eustochiū talē vite nr̄e hr̄e ɔsortē: tan-
toqȝ vulnere tūc pcussus obmutui. Sic in beth-
leem positus augustiori videlicet ciuitate et illius
memorie et vobis reddo quod debeo. Hoc breuit'
moneo quod nullius auctoritatē secutus sū et de
hebraico transferēs magis me lxx interptum ɔsue-
tudini coaptaui. In hiis dūtaxat que nō multū
ab hebraicis discrepant. Interdū quoqȝ aquile et Si-
machi et theodotionis recordatus sū: vt nec noui-
tate nimia lectoris studiū deterrerē: nec rursus ɔ-
sciam meā fonte veritatis omisso: opinionū riuu-
los sectarer.

Cōmētariū beati Jo. in ecclasten

Verba ecclastes filii dauid regis ihrlm. Tri-
bus nominibus vocatū fuisse salomonē: scrip-
ture manifestissime docent. Salomōē i. paci-
ficū. et ydida hoc est dilectū dnī: et quod nunc
dicitur coeleth i. ecclasten. Ecclesiastes autem

greco sermone appellatur qui cetū .i. eccliam co
gregat: quē nos nuncupare possum9 concionato
rē .i. qꝫ loquitur ad populū. et s̄mo eius non spā
liter ad unū: sed ad vniūsos gnāliter dirigat
¶ Porro pacific9 et dilect9 dn̄i: ab eo qꝫ in reg
no eius pax fuit et eū dominus dilexerit ap
pellatus est Nam et ps̄ xx [illegible] dilecti et pa
cifici titulo prenotatur. qui tn̄ si ad ꝓphiam xp̄i
et ecclesie ꝑtinentes felicitatē et vires salōis
excedūt: tn̄ s̄m historiam sup salo͞ez conscripti sūt
¶ Ita iuxta numerū vocabulorū tria volumā edidit.
prouerbia. ecclesiasten. cantica canticorū ¶ In pro
uerbiis paruulū docens et q̄ꝯ de offitijs p sentē
tias erudiens Unde et ad filiū eius s̄mo crebro
repetitur ¶ In ecclesiasten vero. mature verū eta
tis instituens. neqꝫ q̄dq̄ in mūdi rebus putet ēē
ꝑpetuū. s; caduca et breuia vniūsa que cinim9
Ad extremū iam ꝯsūmatū virū ex calcato seculo
ꝑparatū in cantica canticorū. sponsi iūgit am
plexibus Nisi eni pus reliquim9 vicia et pom
pe seculi renūciantes. expeditos nos ad aduen
tū xp̄i pareim9. non possum9 dicere Osculetur
me osculo oris sui Haut procul ab eo ordine doc
trinarū et ph̄i sectatores erudiūt. vt p̄mū ethi
cā doceāt. deīn phisicam interpretetur. et quē in
his profecisse ꝓspexerint. ad logicā vsqꝫ ꝓducūt
¶ Der nō et hoc diligentius attendedū qꝫ p tres
libros auctoris diuisus est titulus ¶ In prouerbijs
enī vocatur prouerbia salomois filij dauid regis
isrl' ¶ In ecclesiasten vero vba ecciastes filij dauid

regis ihrlm Superfluum quippe est hic isrl' quod male in
grecis et latinis codicibus inuenitur In cantica autem
canticorum nec filius dauid nec rex isrl' sine ihrlm
prescribitur sed tantum cantica canticorum salomonis Sicut
enim prouerbia et vniuersa institutio ad 12 tribus et ad to-
tum pertinet isrl' et quo contemptus mundi non nisi me-
tropolitis conuenit hoc est habitatoribus ihrlm Ita canti-
ca canticorum ad eos proprie facit qui tantum superna de-
siderant Quod incipientes et proficientes et prima
dignitatis et regni proprium merito vendicatur auctoritas
Ad perfectos vero ubi non timore eruditur discipu-
lus sed amore proprium nomen sufficit et equalis magister
est et nesciat esse se regem Nam iuxta [illegible] lit-
teram tecum secundum intelligentiam spiritualem pacificus et dilectus
dei patris et ecclesiastes noster est xps qui medio
pariete destructo et inimicicijs in carne euacuatis
fecit utrumque unum dicens Pacem meam do vobis pacem
meam relinquo vobis de quo pater ad discipulos
Hic est filius meus dilectus in quo michi complacuit Hunc
audite qui est caput omnis ecclesie Neque [illegible] ad sy-
nagogam iudeorum sed ad gentium multitudinem locu-
tus rex ihrlm non lapidibus constructe Non illi
de qua ipse ait Ihrlm ihrlm que occidis prophetas et
ecce relinquitur domus vestra deserta sed illius per quam
iurare vetat quia sit ciuitas magni regis Hic
filius est dauid ad quem ceci in ewangelio clama-
bant Miserere nostri fili dauid et omnis turba
consona voce resonabant Osanna filio dauid ~~denique~~
Denique non ad eum fit verbum dei sicut ad ieremiam et
ceteros prophetas sed quia diues est et rex et potens ipse

est siquidem verbum · sapientia · ceteraque virtutes · verba
loquitur ad ecclesie viros verba annunciat apostolis
de quibus in psalmo In omnem terram exivit sonus
eorum et in fines orbis terre verba eorum Male
igitur quidam opinantur nos ex hoc libro ad vo
luptatem et luxuriam provocari cum econtrario omnia
que in mundo cernimus vana doceantur · nec de
bere ea nos studio se appetere · que dum tenentur
intereant ¶ Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes ·
vanitas vanitatum et omnia vanitas Si cuncta que fecit
deus valde bona · quomodo omnia vanitas? Et non so
lum vanitas · verum etiam vanitas vanitatum Ut sicut
in cantica canticorum inter omnia carmina excellens
carmen ostenditur Ita et in vanitate vanitatum
vanitatis magnitudo monstretur Tale quid et in psalmo
scriptum est · verum tamen universa vanitas : omnis homo vivens
Si vivens homo vanitas est : igitur mortuus homo
vanitas vanitatum legimus in exodo glorificatum
vultum moysi · in tantum ut filii israel eum aspicere non
possent Quam gloriam paulus apostolus ad comparationem evan
gelice glorie dicit esse non gloriam Nam nec glo
rificatum est inquit · quod glorificatum fuit in hac parte ·
propter excellentem gloriam Possumus igitur et nos in
hunc modum · celum · terram · maria · et omnia que in hoc
seculo continentur · bona quidem per se dicere : sed ad deum com
parata esse pro nichilo Et quomodo si igniculum lu
cerne viderem contentus essem eius lumine : et postea
orto sole non cernerem quod lucebat Stellarum
quoque lumina iubare viderem solis abscondi Ita
aspiciens elementa et rerum multiplicem varietatem

tute · admiror quidē opm magnitudinē Recogitans
autē omnia ptiture · et mūdū suo fine senescē · so-
lū deū id semp esse quod fuit Conpellor dicē nō c
semel · sed bis · vanitas vanitatū et omīa vanitas
In hebreo pro vanitate vanitatū abal abalī sc̄ptū ·
qd̄ exceptis lxx interpretibus omēs similit' transtule-
rūt ΑΤΜΟΣ · ΑΤΜΟΝ siue · ΑΤ ΜΩΝ · qd̄ nos
possum9 vaporē fumi · et aurā tenuē · que cito
soluitur appellare Caducū quippe nl' vniu'sitatis
ex hoc v̄bo ostendit' Que em̄ videntur tēpalia sūt
que autē non videntur eterna siue qr vanita-
ti creatura subiecta est et ingemiscit et parturit
et prestolatur reuelacioēꝫ filiorū dei Et nunc
ex pte cognoscim9 et ex pte ꝓphetam9 Tam diu
oīa vana sūt · donec veniat qd̄ pfctm̄ est Qd
supest homi in omī labore suo quo laborat sb
sole · Post generalē snīaꝫ qr vana sūt omīa · q'
ab hominibꝰ incipit · qr frustra ī mūdi huiꝰ la-
bore desudent · congregantes diuicias · erudien-
tes libros · ambientes hōrem cstruentes edificia
et in medio opis subita morte subtracti audiūt
Insipiēs hac nocte auferetur anima tua a te
que autē pparasti cuiꝰ erūt · Maxīe cū ex
omī labore nichil secū ferant · sꝫ nudi in trā
redeant vnde sumpti sūt Generacio vadit et
generacio aduenit · terra vero in seculū stat Aliis
morientibus nascuntur alij · q' et cū quos videas
nō vides · incipis videre que non erant Quid
hac vaniꝰ vanitate · q' quā manē que homi cā
facta est · et ipm̄ hoiēm t're dn̄m in puluerem

Crepente dissolui. Aliter prima recedit generatio iu-
deorū et succedit generatio de gentibus congregata.
terra autē tam diu stat quā diu sinagoga re-
// ōēs cedente ecclesia introeat Cū enī predicatū fu-
erit ewangeliū in toto orbe tūc erit finis. In-
minente vero cōsummatiōe celū et terra pt̄i-
sibūt Et signant vēo non ait et terra ī secu-
lis stat sz in seculo Porro laudamus deū nō
vno seculo sz in seculis seculorū Oritur sol
et occidit sol et ad locū suū ducat et oritur ipse
sibi Sol ipse qui in luce mortalibus datus ē
interitū mūdi ortu suo cotidie indicat et occasu
Cui postq ardente rotā occeano tinxit p
incognitas nobis vias ad locū unde exierat re-
greditur expletoqz noctis circulo rursus de
thalamo suo festinus erumpit Pro eo autē qd vul-
gata editioēz sequētes posuimus ad locū suū
ducat in hebreo habet soeph qd aqla inspirat
ictyrta i aspirat. Symachus et theodotion re-
currit qz videlicet sol reuertitur ad locū suū
et ibi unde prius egressus fuerat aspiraret Hoc
autē totū idcirco ut doceat mutationibus tēporum
et ortu occasuqz siderū humanā etatē labi et
no minuere dū nesciat Aliter sol ~~ind~~ iusticie in
aug alis est sanctis timentibus oritur pseudo
prophetas occidit meridie Cū autē ortus fuit in
locū suū trahit quo videlicet ad patrē Ad
hoc enī venit ut nos de terris ad celū leuet
et dicat Cum exaltatus fuit filius hois a terra
omnia trahat ad ip se Nec mirū filiū ad se

trahẽ ardentes: cũ et pr̃ ip̃e ad filiũ trahat Neq̃
em̃ ait venit ad me : nisi pr̃ qui misit me addu-
cat eũ Iste ergo sol que alijs ostide· alijs nasci dҽ-
ning: et iacob quondã patriarche terrã sanctã egre-
dienti ostendit Rursusq; sibi a terra repromissiois
ortus est. Loth quoq; qñ egressus est sodomã et venit
ad ciuitatẽ ad quã vt festinaret ei fuerat ĩpatũ
ascendit in montẽ et sol exiuit sup̃ segor. Vadit ad
austrũ & girat ad aquilonẽ ł girãs girando
vadit spiritus: et in circulo suo vadit spiritus Hic
possumus estimare ł hyemis tp̃e solẽ ad meri-
dianã plagã currẽ. et p̃ estatẽ septentrioni ee
vicinũ ł et non p̃ equinoctiũ autupni hyẽ pri ms.
s; pmũ spiratẽ fauonio· qñ tp̃e verf in fetu
cũcta rũpuntur. Quod autẽ ait· girãs girado
vadit spũs et in circulos suos reuertitur; sive
ipsũ solẽ spm̃ noiat. q̃ aial sit et spirat. et ve-
getat· annuos orbes suo cursu expleat vt poeta
Interea magnũ sol circũuoluitur ãnũ Et alibi ł
Atq; in se sua p̃ vestigia voluitur annus Hinc
q; et lune lucentẽ globũ et astra titania spũs
intus alit: totãq; ĩfusa p̃ artus mens agitat mo-
lem et magno se corpe miscet Non de anno
b solis cursu. s; de cotidianis semitis eius loquitur.
Obliqua em̃ et fracta linea· p̃ austrũ pget ad bo-
reã: et ita ad orientẽ reuertitur Aliter Sol
qñ p̃ austrũ currit. vicior terre est. qñ p̃ aq-
lonẽ sublis attollitur. Forsitan ergo hiis qui hye-
mis et tribulationũ frigore non arcentur ł
Ab aquilone em̃ exardescuit mala sup̃ terrã.

vicinior sol iste iusticie est. Hiis vero qui in boree
parte habitant et calore priuantur estiuo: incedit paul
et per suos circulos unde profectus est reuertitur. Cum
enim traxerit omnia ad se et inmissos suis radiis illumi-
nauerit: fit restitucio principii. Et est deus omnia in omnibus.
Symmachus hunc locum ita interpretatus est. Vadit ad me-
ridiem et circuit ad boream. perambulans vadit ven-
tus. et per que circuierat reuertitur ventus. Omnes
torrentes vadunt in mare et mare non implebitur.
Ad locum de quo torrentes exeunt. illuc ipsi reuer-
tuntur ut abeant. Putant quidem aquas dulces que
in mare influunt. vel ardente desuper sole consumi.
vel salsuginis maris esse pabula. Ecclesiastes in
et ipsarum aquarum conditor dicit eas per occultas ve
nas ad capita fontium regredi. et de matrice abysso in
sua semper ebullire principia. Melius autem hebrei sub torren-
tium et maris nomine per methaphoram de hominibus singulari
arbitrantur. quod in terram de qua sumpti sunt redeant.
et torrentes vocentur non flumina eo quod cito intercidunt.
nec tamen impleatur terra multitudine mortuorum. Por-
ro si ad altiora conscendimus. recte turbide aque in
mare unde subsisterant reuertuntur. et nisi fallor absque
quod additamento nusquam torrens in bonam partem legitur.
Nam torrente voluptatis tue potabis eos cum additamento
dicitur voluptatis. Et christo saluatore ad torrentem
traditur cedron. Et helyas persecucionis tempore ad torren-
tem thoreth latitat. qui et ipse siccatur. Non autem
adimpletur mare insaciabile. quomodo et in prouerbiis filie
sanguisuge. Omnes sermones graues non poterit vir
loqui. Non saciabitur oculus videndo et non implebitur

auris auditu. Non solum de phisicis sed de ethicis
quoque difficile est. Nec sermo valet explicare causas
naturasque rerum. nec oculus ut rei possit dignitas
intueri. nec auris instituente doctore ad summam scientiam
pervenire. Si enim nunc per speculum videmus in enig
mate. et ex parte cognoscimus et ex parte prophetamus.
consequenter nec sermo potest explicare quod nescit.
nec oculus in que cupit aspicere. nec auris de
quo dubitat impleri. Simul et hoc notandum quod omnia
verba sint gravia. et magno labore discantur contra
eos qui putant ociosis sive et nota facientibus veni
re noticiam scripturarum. Quid est quod fuit ipsum
quod erit. et quid est quod factum est ipsum quod fiet. et non
est omne recens sub sole. Videtur mihi de hijs que
supra enumeravit. generatione et generatione. mole terrarum. ortu
solis et occasu cursu fluminum magnitudine oceani
omnibusque que aut cogitatione aut visu aut auri
bus discimus. Nunc communiter loqui. quod nichil sit in natura
rerum quod non iam ante fuit. Ab initio enim mun
di et homines nati et mortui sunt. et terra super aquas
librata consistit. et sol ortus occubuit. et ne plura
percurram. et avibus volare et piscibus natare et
terrestribus ingredi et serpentibus labi deo artifice
concessum est. Huic simile sententie et comicus ait Nichil
est dictum quod non sit dictum prius. Unde preceptor meus
donatus cum istum versiculum exponeret. Pereat inquit
qui ante nos nostra dixerunt. Quod si in sermonibus
nichil novum dici potest quantomagis administratione
mundi que ab initio sic perfecta est ut requiesceret deus
ab operibus suis in die septima. legi in quodam libro.

Sed omne quod sub celo factum est. fuit in preteritis seculis antequam fieret. et homo iam sole condito factus est. Sed nec homo antequam sub sole fieret. Sed excluditur quod hac ratione et iumenta culices et minuta queque et magna animalia ante dicentur fuisse quam celum. Nisi forte illud respondeat ex quibus ostendi. non de ceteris animalibus sed de homine ecclesiastico esse sermonem. Aut enim Non est omne recens sub sole quod loquitur et dicat Ecce hoc novum est. animalia autem non loqui sed tantum hominem. Quod si loquatur animalia novum esse et solum scientiam nichil novum esse sub sole. Est ne verbum de q dicatur vide hoc novum est. Iam fuit in seculis que fuerunt ante nos. Apertius hoc Symmachus transtulit. Putasne est qui possit dicere. vide hoc novum est. Iam factum est in seculo quod fuit ante nos. Cum superioribus autem congruit quod nichil novum in mundo fiat. Nec sit aliquis qui possit existere et dicere ecce hoc novum est. Siquidem omne quod se putaverit novum ostendere iam in prioribus seculis fuit. Nec putemus signa atque prodigia et multa que arbitrio dei nova in mundo fiunt in prioribus seculis esse iam facta. et locum invenire epicuro qui asserit per innumerabiles periodos eadem et hisdem in locis et per eosdem fieri. Alioquin et iudas crebro prodidit et Christus passus est sepe pro nobis. et cetera que facta sunt et futura in easdem periodos revolventur. Sed dicendum est. quod ex prescientia et predestinatione dei. iam facta sint que futura sunt. Qui enim electi sunt in Christo ante constitutionem mundi in prioribus seculis iam fuerunt. Non est memoria primis. et quidem novissimis que futura sunt. non erit eis memoria apud eos qui futuri sunt in novissimo

Cuncta preterita apud nos abscondit oblivio · sic ea
que vel nunc fiunt vel futura sunt · hiis qui nasci habent scire
non poterunt · et cuncta silentio preteribunt et quasi non
fuerint abscondentur et conplebitur illa sententia Vanitas
vanitatum et omnia vanitas Nam et seraphin propte
rea faciem dei et pedes velant · quia prima et extrema
coopta sunt Iuxta lxx autem interpretes · qui dixerunt Non
est memoria primis · et quidem novissimis qui fu
turi sunt non erit eis memoria cum hiis qui futuri
sunt in novissimo Ille de ewangelio sensus est quod qui
in isto seculo primi sunt · sint omnium novissimi Et quia
deus ut benignus et clemens immemorum quoque et omnium
recordatur · hiis qui propter viam suam novissimi esse
meruerunt non tantum dabit dabit gloriam · quantam
hiis qui se humilians novissimo in mundo esse volue
runt · dicitur itaque et in consequentibus Non est memo
ria sapienti cum stulto meternum Ego ecclesiastes
fui rex super israel in iherusalem Huc usque prefatio
generaliter de omnibus disputatis Hinc ad semet
ipsum redit · et quis fuit quo experimento universa co
noverit docet Aiunt hebrei hunc librum salomonis
esse penitentiam agentis · quod in sapientia divitiisque confisus · per
mulieres offenderit deum Et dedi cor meum ad in
quirendum et considerandum in sapientia de omnibus que
fiunt sub sole Hanc occupationem malam dedit eis
filiis hominum ut occuparentur in ea Verbum anian
Aquila lxx et theodotion περισπασμόν similiter trans
tulerunt · quod in distentione latinus interpres expressit
eo quod in varias sollicitudines mens hominis distenta
lacetur Symmachus vero ασχολιαν · i · occupationem

trāstulit Alia igitur sepius in hoc volumine notatur siue occupatione siue distentione. siue quid ad dyrimus ad superiorem sensum gesta referant. Dedit ergo ecclesiastes primo omni mente sua ad sapientiam requirendam. et ultra licitum se extendens voluit causas rerum cognoscere. quare paruuli corripientur a demone Cur naufragia et iustos et impios pariter absorberet vtrum et hec et hijs similia casu euenirent an iudicio dei Et si casu vbi prudentia. si iudicio. vbi iusticia dei Hec inquit nosse desiderans intellexi superfluam curam et sollicitudinem per diuersa cruciante a deo hominibus datam vt scire cupiant quod scire non licitum est Pulchre autem causa permissa a deo data distentio est Certo enim in epistola ad romanos scriptum est propter quod tradidit eos deus in passiones ignominie Et iterum. propter quod tradidit eos deus in desideria cordis sui in immundiciam Et ad thessalonicenses. propterea mittit eis deus operationem errorum Et prius cause ostenduntur quare vel passionibus ignominie vel sensui reprobo. vel cordis sui desiderijs concedantur. aut quod fecerit vt operationem errorum accipiant Ita in presentiarum. ideo deus distentionem malam dedit hominibus vt distendantur in ea. quia prius sponte sua et propria voluntate hec vel illa fecerunt ‹› iiij

Vidi uniuersa opera que facta sunt sub sole. et ecce omnia vanitatis et presumptio spiritus Necessitate compellimur vt crebrius quam volumus de verbis hebraicis disseramus Nec enim possumus scire sensum. nisi eum per verba distinguamus. roreh aquila et theodocion Nomen Symmachus boskesin transtulerunt. lxx autem interpretes non hebreum sermonem expresse sed syrum dicentes προαίρεσις.

melius voluntate quam presumptuose sonat. Dicatur autem quod agit
unusquisque quod velit. et sibi rectum esse videatur. Itaque in
diversa libero homines ferantur arbitrio et vana sint universa
omnia sub sole. Dum iuncte nobis in bonorum et ma
lorum finibus displicemus. Dicebat enim hebreus quo scripturas
sanctas institueret per legem quod super scriptum Rovnth. ver
bum in hoc loco magis afflictionem et maliciam quam
passionem et voluntatem significaret et non a malo
quod est contrarium bono sed ab eo quod in ewangelio scribitur
Sufficit diei malicia sua quam greci significantius
kakian vocant et esse sensum Consideravi
universa que in mundo sunt et nihil aliud deprehendi
quam vanitatem et malicias id est miserias spiritus quibus
animus a diversis cogitationibus afflictatur. Perversus
non potest adornari et imminutio non potest nu
merari. Qui perversus est nisi ante corrigatur
non potest adornari Recta ornatum recipiunt circa
correctionem. Perversus non dicitur nisi qui de prava
tus a recto est. Hoc contra hereticos qui quasdam naturas
inducunt que non recipiant sanitatem. Et quia imminu
tio hoc est quod deest non potest numerari propterea tamen primo
genita israel numerata sunt. Femine vero et servi et pa
rvuli et vulgus in egypto nequaquam plenitudo sed imminu
tio exercitus absque numero pretermissi sunt. Vel et hoc secundum
Tanta malicia in mundi huius capacitate versatur
ut ad integrum bonis tamen mundus redire vix valeat
Nec possit facile recipere ordinem et perfectionem suam
in quibus primum conditum est. Aliter Omnibus per pe
nitenciam in integrum restitutis. solus dyabolus in suo
permanebit errore. Cuncta enim que sub celo facta sunt

illius arbitrio et spiritu malignitatis euersa sunt diu ad
eius instituti prauis peccata cumulantur. Denique tan-
tus est numerus seductorum et eorum qui de grege domini ab
eo rapti sunt ut sub putatione non queat comprehendi.
Locutus sum ego cum corde meo dicens Ecce
ego magnificatus sum et adieci sapientiam
super omnes qui fuerunt ante me in iherusalem et cor
meum vidit multam sapientiam et scientiam. Sapiencior
fuit salomon non abraham et moyse et ceteris sanctis
sed hiis qui fuerant ante se in iherusalem. legimus et
in regnorum libris multe sapientie fuisse salomonem
et hoc a deo donum pre ceteris postulasse. Multi
ergo cordis eius multam sapientiam et scientiam continet.
quia non ait Multam sapientiam et scientiam sum locutus
sed multam sapientiam et scientiam vidit cor meum. Non
enim possumus eloqui omnia que sentimus. Et dedi
cor meum ut nossem sapientiam et scientiam errores
et stulticiam. Cognoui quia et hoc est pastio venti si-
ne presumptio spiritus. Contrariis contraria intelliguntur
et sapientia prima est stulticia caruisse. Stulticia au-
tem caueri non potest. nisi qui intellexerit eam. Unde et plu-
rima in rebus contraria sunt creata. Ut dum vitamus
ea ad sapientiam erudiamur. Equalis ergo studii
fuit scire salomonem sapientiam et scientiam. et e regio-
ne errores et stulticiam. et in petendis aliis et aliis
declinandis vera eius sapientia probaretur. Sed in
hoc quoque ut in ceteris dicit pauisse se ventos et
valuisse perfectam comprehendere veritatem. de presumptio-
ne spiritus siue de pastione venti quia sepius in hoc li-
bro dicitur supra disseruisse sufficiat. quia in multitudine

sapientie multitudo furoris. et qui apponit scientiam apponit dolorem. Quanto magis sapientiam qui sunt consecutus. tanto plus indigetur subiacere se viciis et pro nil esse a virtutibus quas requirit. Quia autem potentes potenter tormenta pacientur. cuique plus creditur. plus exigetur ab eo. Propterea apponit dolorem qui apponit scientiam. et contristatur merore secundum deum. dolet quia super delictis suis. Unde apostolus ait. Et quis est qui letificat me. nisi qui contristatur ex me. Nisi forte et hoc intelligendum quod sapiens vir doleat tam in abdito et profundo latere sapientiam. nec ita prebere se mentibus ut lumine visui. sed per tormenta quedam et in tollerandum laborem iugi meditacione et studio provenire. Dixi ergo in corde meo. Vade nunc temptabo te in leticia et videbo in bono. et ecce etiam hoc vanitas. Postquam multitudinem sapientie et adiectionem sue dolorem et laborem esse deprehendi et nichil aliud nisi cassum et sine fine certamen. transtuli me ad leticiam ut luxu fluere congregare opes diviciis habundare. et futuras voluptates caperem antequam morerer. Sed et in hoc vanitatem meam ipse perspexi. dum preterita voluptas presentem non iuvat. satur et exhausta non sanat. Non solum autem corporalis leticia. sed etiam spiritualis est temptacio possidenti. ut indigeam corrigente stimulo et angelo sathane qui me colaphizet ne eleuet. Unde salomon. Divicias meas et paupertatem ne dederis michi. Statim subdit. Ne saciatus mendax fiam et dicam quis me conspiciat. Siquidem ~~dracones~~ dyabolus per bonorum habundanciam incidit. Unde in apostolo super scriptum est. Ne

in supbia eleuatꝰ incidā in iudiciū in quo etiā d
dyabolus cadit Sz et hoc possumꝰ dicere ꝑea
nūc leticiā spūalē sicut et ceteā vanitatē pronū
ciari · qꝛ ꝑ speculū eam videamꝰ et enigmate ✓
Cū autē facie ad faciē sunt reuelata · tūc eam
neqꝫ qꝛ vanitatē sꝫ veritatē vocari Risui dixi amē
tiā et iocunditati quid hꝰ facis Ubi nos amētiam
legimꝰ mihi hebreo hētur molal qd̄ aqla nitatem
ꝟ terrorē Symachꝰ sopysoꝝ hoc est tumultu
tumulū interꝑtati sūt lxx veō et theodocion si
cut in pluribus locis Ita in hoc qꝫ concordāt et tū
stulerūt Nepopar qua nos vbū de verbo exp
mentes circulacionē possūꝰ dicere Quo igit
hij qui circūferūtur omi vento doctrīe instabiles
sūt et in diuisa fluctuāt Sūt qui illo risu cachi
nant qꝛ dūs in ewangelio fletu dicit esse mu
tandū errore seculi raptātur et turbine · nō in
telligentes ruinā pctōꝝ suorū · neqꝫ pterita vicia
plangentes · sꝫ putātes ꝑua bona esse ꝑpetua · et in
hijs exultātes : que magis digna sūt planctu Dicit
hoc et de hereticꝭ accipi · qui falsis dogmatibꝰ ac
quiescentes leta sibi et ꝓspera repromittūt Consi
deraui in corde meo vt trahem in vino carnē
meā et cor meū deduxit me in sapiā et optinē
rē vt iusticiā donec viderē qui est boni filijs ho
minū qd̄ facere et sub sole nūo dierū vite sue Vo
lui vitā trahē delicatā et carnē meā ab omnibus
curis liberā qꝛ vino sic voluptate sopoē Sed co
gitacio mea erratio naturalis quā etiā pctōribus
deus auctor inseruit · retraxerūt me et deduxerūt ad

sapientiā requirēdam stultiāq3 calcandā · vt videm
q̄ra eq3 illud bonū qd' hoīes in vite sue possint agē
curriculo Elegant autē voluptatē ebrietati ꝯparauit
Siquidē in ebrietate vertit anime vigorē quā qui
poterit sapiā ꝯmutare et vt in quibusdā codicibus
habetur optinē leticiā spualem is poterit ad scien-
tiā rei istius puenire quid in hac vita appetendū
sit ꝙ vitandū Magnificaui opa mea · edifica-
ui michi domos · plantaui vineas zc̄ vsq3 ad eū
locū in quo ait Sapientis oculi in capite eius
et stultus in tenebris ambulat Anteq̄ de singulis
disserā · videtur michi vtile breui cuncta ſmone
ꝯprehendere et q̄si in vnū corpus sensū redigē vt
possint facilius intelligi que dicuntur · Omnia que
putant in seculo bona q̄si rex et potens habui edi-
ficaui michi in excelsū palacia vitibus colles mō-
tesq3 ꝯserui · et ne qd deesset ad luxū · ortos michi
pomeriaq3 plantaui · diūsas arbores ꝯstituēs quas
collectē in piscinis aque desup irrigaret vt longius
viror humore ꝑpetuo nutriretur · Seruorū q3 siue ēp-
torū siue vernaculorū michi fuit innumerabilis mul-
titudo · et q̄drupedū greges multi boū · s · et omniū
q̄ntitas nullus ante me rex habuit in iherusalem · Sz
et thesauri argenti et auri inumerabiles ꝯdebantur
quos michi diūsorū regū munera et gentiū tri-
buta ꝯtulerant · Unde accidit vt ex nimiis opibus
ad maiores delicias prouocarer et musicarū artiū
chori michi tibia · lira · voce ꝯcinerent · et vterq3 ſ
sexus in conuiuiis ministraret Sed quāto ista crescē-
bant · tanto sapiā deerat Nam in quātulicq3 vo-

luptē me libido traxisset īferens ferebar· et pterpos·
putabā q̄z huc esse fructū laborū meorū· si pprie
in libidinē luxuriaq̄z ɔsumerer· Tandē in memet
reuersus et q̄si de graui sopno euigilās asperi ad
manus meas· et opa mea plena vanitatis· plena
sordiū· plena spū erroris intuitus sū Nichil em̄
qd̄ in mūdo putabatᷣ bonū· bonū potui reperire
Reputās igitᷣ que essent sapiē bona et que stulticie
mala· ɔtinuer in laudē ~~eius~~ illius hoīs erupi· qui p9
vicia se refrenās virtutū possit esse sectator Mag-
na quippe distancia est inter sapienciā et stulticiā
Et q̄m dies distat a nocte· tantū v̄tutes a vicijs se-
parantur· Videtur michi ~~vtiq~~ itaq̄z qui sapientiā
sequitᷣ· oculos in celū semp̄ erigē et in sublime eos
habē subrectos ea que sup̄ sūt sunt v̄tiue ɔtēplari
Cui veō stulticie et vicijs deditus sit versari et in
tenebris et in rerū ignorācia volutari Magnifi-
caui opa mea· edificaui michi domos· plantaui
michi vineas Magnificat opa sua qui mēte īma
gine ~~cō~~ ɔditoris in supna sustollitᷣ et edificat do-
mos vt veniat pr̄ et filius et habitet in eis et plā-
tat vineas ad q̄s ihesus liget asinā suā
Feci michi ortos et pomeria plantaui in
illis lignū oīne In domo diuitis nō so-
lū aurea vasa sūt et argentea· sed et lignea et
fictilia Fiūt igitᷣ orti ppt imbecilliores quosq̄z et
infirmos Nam qui infirmus est oleribus vesciᷣ
Plantantᷣ arbores non omnes fructifere vt in la-
tinis codicibus habemus· sed omnes fructus hoc est diuersa-
rū frugū atq̄z pomorū q̄ diuise sūt ɔre in ecclia

et alius est oculus · alius manus · alius pes · et q̄ vere-
cundiora sunt nostra hiis maiorē honorem circumdamus Sunt
q̄s frugiferas arbores estimo tenē principatū lignū vite
qd' est sapiencia Nisi em̄ in me° illa plantetur · ligna
cetera siccabuntur Feci em̄ piscinas agrū ad irrigan-
dū ex eis saltū germinatem lignū ligna saltuū
ligna siluarū que non sūt fructiferā que poma nō
afferūt non aluntur ymbre celesti non supernis aq̄s
sed hiis que in piscinis de riuulis colliguntur Sicut
et egiptus humilis et iacens q̄si ortus olerū · terrenis
et de ethiopia venientibus aq̄s irrigatur Ter-
ra v'o repromissionis que montuosa est et erecta
temporaneā et serotinā pluuiā exspectat e celo Pos-
sedi Mercatus sū s'uos et ancillas et vernaculi fue-
rūt michi et quidē possessio armēti et ouiū mul-
ta fuit michi sup omēs qui fuerāt ante me in
iherusalē Si volumus ecclesiasten vt sup diximus
etiā ad xp̄i nūc referre psonā possumus eos s'
seruos dicē qui hn̄t spm timoris in seruitutem
et spiritalia magis desideret q̄ teneat Ancillas
v'o eas animas appellare que ad huc corpi tre-
ne sūt dedite · vernaculos q̄z illos qui sūt quidē de
ecclesiā et s'uos et ancillas de quibus diximus anteced-
dūt Necdū tn̄ liberati donati sūt nec nobilita-
ti a dn̄o Sunt autē et alij in familia ecclesiastes
instar boū et ouiū pp̄ter opa et simplicitatē qui
absq' ratione et sciēciā scripturarū laborāt quidē
in ecclesia s' necdū ad id puenire vt hoies esse me-
antur et redeat ad ymaginē conditoris Diligencius
nota · q̄ in s'uis et ancillis et in vernaculis multitu-

do non additur. In bobus vero et ovibus dicitur et
possessio armeti et oviu multa fuit michi. Plura
quippe in ecclesia armeta q homines. plures oves q
sui et ancille atq vernaculi. Illud vero qd in fine
dicitur. Sup omnes qui fuerunt ante me in ihe
rusalem. Non ad grandiu glam ptinet salomonis
uno patre suo rege se ditiore fuisse. qui saule u
necdu regnabatur in ihrlm. et a iebuseis qui ip
si urbi insederat tenebatur. Aliter itaq tractan
du que sit ihrlm et quo ecclesiastes ante omnes
qui se ~~prefes~~ precesserunt reges in iherusalem di
tior fuit. Congregavi michi argentu et auru et
substancias regu et provinciaru. Feci michi canto
res et cantatrices et delicias filioru hominu ministro
vinu et ministras. In argento et auro semp scriptura
divina sup sermone ponit et sensu. Unde et in
LXVII ps columba que interpretatur in spu manifesto
res et visui expositas alas deargentatas habet.
Occultiore vero intrinsecus ssmm in auri pallore ostendit
Regu aute sbas et provinciaru sive regionu ma
dentiu congregavit ecclesia. horu regu psalmista
De qbus canit | Astiterunt reges terre et principes convenerunt in
unu. Illaruq regionu in qs oculos levari sal.
precepit qe iam candeat ad metendu possunt re
gu sbe philosophoru dici dogmata et sue secula
res. qs ecclesiastica vir diligenter intelligens appre
hendit sapientes in astucia eoru et pdit sapien
ciam sapienciu et prudentiam prudenciu reprobat.
Cantores qo et cantatrices illi vel ille sunt qui
psallunt spu et psallunt et mente. Cantor qsi vir

robustus et spiritalis de altioribus canit Cantatrix
vero adhuc circa materiam volutatur quam greci ψ
ΑΛΤΗΝ vocant nec potest vocem suam in sublime tol
lere Ubicumque gr sunt scripturis femina legitur et sexus
fragilior ad materiam intelligendam transferamus Unde
et pharao non vult masculos vivificare sed tantum fe
minas que materie sunt vicine et e contrario nullus sco
rum nisi raro feminas genuisse narratur solusque sal
phaath qui in peccato mortuus est omnes filias genuit
Jacob inter 12 prophetas unius filie pater est et ob ip
sam preditatur Delicias quoque filiorum hominum super sapientiam
intelligende que ad instar paradisi habet poma va
ria et multiplices voluptates et de ipsa scriptum
Delectate in domino et dabit tibi petitiones cordis tui
et in alio loco Torrente voluptatis tue potabis eos
Nam de vini fusoribus et vini fusitricibus ad dis
tinctionem quippe nunc masculinum in sermone grece vo
lui declinare quod latinus sermo non recipit Aliud mul
to quam in promptu est aquila interpretatur Non omnes ho
mines viros videlicet feminas sed masculorum species
nominavit aeιτιοн et aliam vocans quod hebraice dicitur
Sadda et Saddoth Denique symmachus licet verbum non
potuit exponere de verbo ab hac opinione non longe est
dicens mensas quoque species appositionis Sive igitur craeos.
sive cyphos. sive crateres qui in ministeriis ordinantur
auro geniusque distinctos salomonem habuisse crede
dum est Et quod ex uno calino id est cratere. aliis aliisque
moribus. scilicet vasculis hauriretur et per ministrorum in
manus potantium vinum turba susciperet Calumniam igitur
ecclesiasten interpretamur in christo et sapientia cratere

mixto in prouerbiis preteritis ad se quocat corpus dominum creatorem magnum debemus accipere in quo non mensurata diuinitas ut in celestibus sunt sed propter nos humanitate media temperata est Et per apostolos mirora aliaque ciphos paruulos et cratheres in toto orbe credentibus effusa sapientia est Et magnificatus sum et addita super omnes qui fuerunt ante me in ierusalem et quidem sapientia perstitit mihi ¶ Magnificatum ecclesiasten minime uidetur domino queri nisi forte illud ei apertius proficiebat super et etate et gratia et propter quod deus illum exaltauit ¶ Eos autem ait qui fuerunt ante me in iherusalem de hiis dicit qui ante aduentum suum congregationem sanctorum ecclesiam gubernauerunt Si spiritualiter intelligimus scripturas ditior est christus omnibus Si tamen carnaliter melius intelligitur synagoga quam ecclesia ¶ Tulit ergo uelamen quod fuit positum super uultum moysi et pleno lumine faciem eius uidere nos fecit ¶ Porro stetisse sapientiam ille sensus est quod etiam in carne posito sibi permanserit sapientia ¶ Cui profectum habet in sapientia non ei stat sapientia ¶ Qui autem recipit profectum nec per momenta succrescat sed semper in plenitudine est ¶ Iste dicere potest et stetit mihi sapientia ¶ Et omne quod postulauerunt oculi mei non tuli ab eis nec prohibui cor meum ab omni leticia quia cor meum letatum est in omni labore meo et hec fuit portio mea ex omni labore meo ¶ Oculi anime et mentis intuitus contemplatione desiderat spiritale quam prior ignorans prohibet a uera iocunditate cor suum ¶ Huic ergo ecclesiastes se totum dedit et leue tribulationis in seculo eterna gloria compensauit ¶ Hec enim portio mea est primumque

petiui. si hec pro virtutibus laborem. Et respexi ad
omnia opera mea que fecerunt manus mee et in labore
quo laboraueram faciens. Cum cum diligentia et cau-
tela uniuersa agit hec potest dicere et ecce omnia vanitas
et voluptas spiritus. Cuius in ceteris vilia circa reputat
que sub sole sunt et pro voluptatum varietate diuisa et non
est habundancia sub sole. Xpistus in sole posuit taberna-
culum suum. Itaque qui necdum a solis claritate ordinem
constantiaque peruenit. In hoc xpistus nec habitare potuit nec
habundare. Et respexi ego ut viderem sapienciam et
errores et stulticiam quia quis est homo qui possit ire post
regem aut factorem suum. Omnia in superioribus usque ad
eum locum in quo scriptura ait. Sapientis oculi in capi-
te eius. uno circa simonem comprehenderam volens sibi in
breuitate indicare. et ob id rursus secundum [illegible] in
qua perstrinxeram. nunc iuxta id quod cepi exponere debeo
Multum enim a lxx interpretatione in hoc loco diuersus
est sensus. dicit autem se post delicias voluptatesque dapi-
natas reuertisse ad sapientiam perquirendam in qua plus er-
roris stulticieque repperit quam vere certeque prudentie
Non enim posse homines tam liquido et pure scire sa-
pienciam creatoris et regis sui quam sit ille qui conditor
est. Itaque et illa que nouimus opinari nos potius
quam tenere et estimare magis scire quod verum est. V

Et vidi ego quia est habundancia sapiencie super
stulticiam sicut habundancia lucis super tenebras
Licet enim quidem ipsam hominum sapienciam mixtam errori
prudentem. nec tam pure in nostros animos illabi pos-
se quam est in rege et conditore nostro. tamen magnum etiam in
eo quod est dicamque inter illa et stulticiam esse cognoui quantum.

potest distare dies ac nocte lumen a tenebris. Sapientis oculi in capite eius et stultus in tenebris ambulat. Et agnovi quod unus eventus utriusque esset. Qui in perfectum virum pervenerit et meruerit ut caput ipsius Christus sit oculos suos semper habebit ad Christum et eos in sublime levans numquam inferioribus cogitabit. Cum hec se ita habeant et inter sapientem et stultum tanta distantia sit quod alter diei alter tenebris comparatur. Ille oculos ad celum levet. Iste in terram deprimat. Repente mihi cogitatio ista surrepsit quare sapiens et stultus totidem fruantur intuitu. Cur eadem plaga idem eventus eadem mors utrumque angustie premat. Et dixi in corde meo. Sicut eventus stulti ita et michi eveniet. Et quod sapiens factus sum in corde meo quoniam hoc quoque vanitas.

etlocutus sum

Non enim erit memoria sapienti cum stulto in eternum eo quod ecce diebus qui supervenient universa oblivio operiet et quomodo morietur sapiens cum stulto. Dixi sapiens et stultus iustus et impius equali sorte morietur et omnia in hoc seculo mala eventu simili sustinebunt. Quid michi ergo prodest quod secutus sum sapientiam et plus ceteris laboravi. Rursus cogitans et diligenter meam mente pertractans sententiam meam vanam esse deprehendi. Non enim similiter sapiens et insipiens habebunt in futuro memoriam quando consummatio venerit universitatis et neque pari exitu tenebuntur. Hic ad refrigeria ille pergit ad penam. Aptius in hoc loco sermonem hebraicum lxx interpretes transtulerunt. licet verborum ordinem non secuti sint. Et ut sapiens factus sum ego. tunc habundanter locutus sum in corde meo quoniam insipiens ex habundantia loquitur quoniam hoc quoque vanitas quod non est me

moria sapiētis cū stulto īterīnū r̄q̄ Q̄d videlicet
p̄ore opiatione suā stultā esse ꝯuitens insipiēter se
locutū esse testatus sit et errare se qui ante sit senserit
Et odiui vitā q̄ malū sup me op9 q̄d factū est sub
sole q̄ oīa vanitas et pastio venti Hic mūd9 in ma
ligno positus est et in tabernaculo isto apl's īgemiscat
dicēs Infelix ego homo q̄s me liberabit de corpe mor
tis huius Recte odio habet omē q̄d sub sole fcm̄ est Ad
ꝯparatione quippe padisi · et illi9 vite beatitudine in q̄
spūalib9 pomis et virtutū deliciis fruebam̄ nūc q̄
in ergastulo et carcere sum9 et valle lacrimarū in su
dore vultus mi comedentes panē Et odiui ego omēs
laborē meū quē ego laboro sub sole · q̄ dimitto illu
homini qui futur9 est ꝑ post me et quis sciat vtrū sa
piens sit an stult9 Et dnabitur in omī laboe meo
quo laboraui et quo sui sapiēs fact9 sū sub sole sed ꝛ
hoc vanitas. Videtur quidē de diuiciis et opib9 trac
tare q̄ scdm̄ ewangeliū repētina morte subtracti
quali moriam̄ herede nescim9 · vtrū stult9 an sapiēs
sit qui nr̄o est laboe fruitur9 q̄d salomon q̄z accidit
Non enī simile sibi habuit filiū roboā Ex quo intel
ligim9 nec filiū quidē patris heditate dignū esse si
stult9 sit Sz in alti9 contēplanti de labore videtur
dicē spūali q̄ dieb9 ac noctib9 vir sapiēs in scripturis
laboret · et ꝯponat libros · vt in memoriā sui posteris
delinquat · et nichilo9 in manu stultorū veniant · qui
frequēter · sc̄m puersitatē cordis sui semīa in hesim
capiat · et alienos labores calupmantur Hic enī de cor
palib9 diuiciis nūc ecclesiasti sermo est · quid necesse
fuit de laboe et opib9 dicē Et dnabit̄ in omī laboe

meo in quo laboravi et in quo sapiens factus sum sub so
le. Que enim sapientia est terrenas divitias congregare. Et
conversus sum ego ut renunciarem corde meo in omni labo
re meo quo laboravi sub sole. quia est homo cui labor
eius in sapientia et sciencia et virtute et homini qui non la
boravit illi dabit partem suam. Et quidem hoc vanitas
et nequitia multa. Quid enim sit homini in omni labore
suo et in voluntate cordis sui quo ipse laborat sub sole
quia omnes dies eius doloris et iracundie curarumque et quidem
in nocte non dormivit cor eius sed et hoc vanitas
Supra de initio loquitur herede qui utrum sapiens an stultus
laborum alterius futurus sit dominus ignoret. Nunc eadem quip
pe repetit sed illo diversus est qui etiam si filio si proxi
mo si noto alicui suam substantiam laboresque dimittat. Nichi
lominus tamen in eundem circulum res recurrat ut alter la
bore alterius perfruatur et sudor mortui delicie sint viventis.
Hec unusquisque consideret et videbit quantos libros labo
re componat quo sepe stilum vertat iterum que digna
legi sint scripturus et homini qui non laboravit det
partem suam. Quid enim ut ante iam dixi ad opes terrenas
pertinet sapientia sciencia et virtus in quibus se laborasse
testatus est cum sapientie et sciencie atque virtutis sit cul
ture terrena.

Non est bonum homini nisi comedit et bibit et
ostendit bonum anime sue in labore suo. Et quidem hoc vidi ego quia de manu dei est. Quis enim co
medit et quis parcit sine illo. Quia homini bono coram
se dedit sapientiam et scientiam et leticiam. Et peccanti
dedit sollicitudinem ut augeat et congreget que de
tur bono ante faciem dei. sed et hoc vanitas. et presump

tio spus Postq̄ vniusa tractaui et nullis iusti9 ee
pspexi q̄ altei9 labore alteru͂ frui· tūc michi visu͂
est hoc in rebus esse iustissimu͂ et ip̄i donu͂ dei ut suo qs
labore frueret. bibens et comedens et pro tpe ptens opib9
ꝯgregatis Cuiidem dei munu9 est tale͂ iusto viro dari
mētem· vt ea q̄ curis vigilijsq3 ꝯsuit ipse ꝯsumat
Sicut econtrario ira dei est in pctore· vt diebq ac noc=
tibus opes ꝯgreget. et nequaq̄ eis vtens· hiis relin=
quat qui in ꝯspectu dei iusti sūt Sed hoc qz diligēt
inspicies et vides omnia morte finiri vanissimu͂ iu=
dicaui Hec iteru͂ iux̄ litteram ne videami penit9 sim=
plicē pterire sensu͂ Et du͂ spūales diuicias sequimur
historie ꝯtempne paupertatē Quid enī bonu͂ est aut
quale dei muni9 vel suis opib9 ꝯ minuae Et q̄si fugi=
entē pupe voluptatem vel alienu͂ laborē in ꝯpas deli=
cias vertē Et hoc putaē donu͂ esse dei si alienis
miserijs et laboribus pfruamr Bonu͂ est itaq3 ve=
ros cibos et vera͂ sumē potionē· qs de agni carne
et sanguine in diuinis volumib9 inuenim9 Quis enī
vel comedē vel cu͂ op9 esse pce potest absq3 deo· q
recipit sanctu͂ carnib9 non esse mittendu͂ vt docet
quo sint in tpe ꝯgruis danda cibaria Et iux̄ aliu͂
sensu͂ Inuenisti mel tantu͂ comedere qm sufficit Mul
thre ~~fut~~ autē hoi in bono deus dat sapientiaz et sciam
et leticiā Nisi enī bonus fuit et mores suos ꝓprio laboē
an correxit. sapiam sciam et leticiā non meretur
fm illud qd alibi dicit Seminate vobis in iusticia·
vindemiate in fructu vite illuminate vobis lumē scie
Seminanda quippe ante iusticia et vite fructus ~~enim~~
est demetend9 et postea scie lumē potest apparere

Et ergo bono coram se deus dedit sapientiam et c. sic priore
suo arbitrio delinquentibus fecit congregare divitias. et hinc in
perversorum dogmatum consuere cumatilia que cum viri sancti
et placentes deo viderit intelligit quia vana sunt et spiritus pre
sumptione composita. Nec mirandum quod dixerit peccatori deus
dedit sollicitudinem et cetera. Ad illum enim sensum de quo
sepius tractavi hoc sepius referendum esse. Postea datam
esse sollicitudinem sive distentionem quia peccator fuit et
non ex causa distentionis in deo sed in illo qui spon
te sua ante peccaverit. Omnibus tempus est et tempus omni
rei sub celo. In certum et fluctuatem statum conditionis humane
in superioribus docuit. Nunc vult ostendere omnia sibi in
mundo esse contraria et nihil stare perpetuum. eorum dum
taxat que sub celo sunt et intra tempus quia cetere substan
tiales nec celo nec tempore continentur. Tempus pariendi
et tempus moriendi. tempus plantandi et tempus evellen
di quod plantatum. Nulli dubium quod et ortus et interitus hominum
deo notus sit et finis. et idipsum esse est parere quod pla
tare mori quod plantatum est evellere. Sed quia in scriptura
legimus. A timore tuo domine concepimus et parturivimus
et peperimus. hoc dicendum est eundem amorem cepit morte
Perfecta quippe dilectio foras mittit timorem. Hebrei
omne quod de contrarietate temporum scriptum est usque ad illum
locum in quo ait tempus belli et tempus pacis super
israel intelligunt. Et quia non necesse est per singulos versus
ponere quod interpretentur et sentiant perstringam breviter latiore
sumpturus et dissertiore lectoris ingenio delinquens. Tem
pus fuit generandi et plandi israelem. tempus moriendi
et ducendi in captivitatem. Tempus occidendi eos in e
gypto. et tempus de egypto liberandi. Tempus destru

endi templi sub nabugodonosor et tempus edificandi sub
dario Tempus plangendi eversionem urbis et tempus ri-
dendi atque saltandi sub zorobabel et hesdra et nee-
mia Tempus dispergendi israel et tempus in unum congre-
gandi Tempus quod cingulum et balteum maridari deo po-
pulum iudeorum et tempus ducendi eos in babiloniam cap-
tivitatem et ibi computrescere iuxta eufraten. lege pizoma
iеremie Tempus querendi illos et salvandi. tempus per-
dendi et puniendi Tempus scindendi israel et tempus itum
consuendi. tempus tacendi prophetis. nunc capite romano.
et tempus loquendi eos tunc etiam in hostili terra dei con- quando
solatione et eloquio non carebant Tempus dilectionis
quando eos sub patribus ante dilexit et tempus odii quia in
christum intulerunt manus Tempus prelii modo non agenti-
bus eis penitentiam et tempus pacis in futuro quando intraverit
plenitudine gentium omnis israel salvus erit Tempus occi-
dendi et tempus sanandi Et occidendi est et sana-
di qui ait Ego occidam et ego vivificabo Sanat
ad penitentiam provocans Erudit utque illum sensum In
matutino interficiebam omnes ~~peticiones tuas~~ Tempus peccatores terre
destruendi et tempus edificandi Non possumus edifi-
care bona nisi prius destruxerimus mala Sicut iere-
mie verbum datum est a deo ut ante eradicaret et
suffoderet et perderet et postea edificaret et plan-
taret Tempus plangendi et tempus ridendi Nunc
flendi tempus est et in futuro ridendi Beati qui
flentes quoniam ipsi ridebunt Tempus plangendi et tem-
pus saltandi Ideo corripiuntur in ewangelio quibus
dominus ait lamentavimus vobis et non plorastis
cantavimus et non saltastis Plangendum est in presentia

rū vt postea saltares. Illā saltatione quā dauid salta
uit ante archā testamēti et saulis filie displicēs ma
gis placuit deo. Tempus spargendi lapides et tempus
colligendi lapides. Miror quō vir· districtus rem ri
diculā in hoc loco dixit. De destruxione īquies et
edificatione domorū salomonis sermo est quod hoies nūc
destruāt nūc edificent. Alii congregent lapides ad edi
ficia construēda alii que extructa sunt destruāt secundum
illud Oratii. diruit edificat mutat quadrata rotū
dis. Estuat et vite disconvenit ordine toto. Hoc utrum p
recte an pervera dixerit lector arbiter delinquo. Nos pro
ris explanationis sequimur ordinē. Tempus spargen
dorū et congregandorū lapidū esse dicentes iuxta
illud quod in ewāgelio scriptū est. Potens est deus de la
pidibus istis suscitare filios abrahe. quod tempus fuit
gentiles populos dispergendi et tempus rursus ī eccle
siam congregandi. legi in quodā libro iuxta lex lxx
interpretes qui dixerit. Tempus mittendi lapides et
tempus colligendi. Severitatē legis antiquā ewāge
lii grā temperatā. lex quippe rigida in benigna non
parcens peccantē interficit. Ewāgelii grā misereatur
et ad penitenciam provocat et hoc esse tempus mitten
dorū lapidū sive congregandorū quod lapides mitta
tur in lege colligantur in ew ewāgelio hoc utrū
vere nec ne dictū sit suo imputetur autori. Tempus
amplexādi et tempus longe fieri ab amplexu. Iuxta
simplicē intelligentiā manifestus est sensus aplō in
verba eadē congruēte. Nolite fraudare invicē· nisi for
te ex consensu ad tempus ut vacetis oratiōni liberis
dandā operam et rursus continentie. Vel quod tempus fuit

amplexandi qn̄ vigebat illa sententia Crescite et
multiplicamini Et tempus procul a complexu fieri. qn̄
successit tempus in angusto est Superest ut qui habe-
ant uxores sic sint quasi non habeant Si autē volu-
erimus ad altiora ascendere. videbimus sapientiam amplex-
ari amatores suos. honora quippe eā et amplex-
abitur te Intra ulnas suas et gremiū strictiori
eos tenē complexu Et. Porro quia nō potest humanus animus
semper in sublime tendi et de diuinis et altioribus cogi-
tare nec iugiter esse in contemplatione rerū celestiū. sed
interdū necessitatibus corporis indulgere Propterea tempus
est amplexandi sapientiam et eā strictius continendi Et
tempus relaxandi mētem ab intuitu complexuque sapientiae
et curare corporis et hiis quibus vita nostra absque peccato
indiget humana Tempus querēdi et tempus perdendi
Tempus custodiēdi et tempus proiciēdi Sub diuersis
sermonibus idē nūc quod supra et infra sensus est in
eo quod ait. tempus destruēdi et tempus edificandi At-
que tempus scindendi et tempus consuendi Quomodo
enim sinagoga destruitur ut edificatur ecclesia et
a lege fit scissio ut ewangelia consuantur. quod ewan-
geliste singuli impetrarant de lege et prophetis aduē-
tus domini testimonia consuetes Ita et tempus fuit querē-
di et custodiēdi israel. tempus perdendi et proiciēdi
illū. Vel certe tempus querēdi populum ex gentibus
et tempus perdendi populum iudeorū Tempus custodiēdi
credentes ex nationibus et tempus abiciēdi incredu-
los israel Tempus tacendi et tempus loquēdi Pitha-
goricos reor quorū disciplina est tacere per quinquenniū
et postea eruditos loqui hinc origine sibi traxisse

decreti. Discamus itaque et nos prius tacere ut postea ad
loquendum ora reseremus. Sileamus certo tempore et ad precep
torum eloquia pendeamus. Nichil nobis videatur rectum esse
nisi quod discimus ut post multum silentium de discipulis
efficiamur magistri. Nunc vero pro seculorum cotidie in pe
ius labencium vicio docemus in ecclesiis quod nescimus. Et
si compositione verborum vel instinctu dyaboli qui fautor er
rorum est plausus populi excitauimus contra conscienciam nostram
scire nos arbitramur de quo aliis potuimus persuadere.
Omnes artes absque doctore non discimus. Sola hec tam
vilis ut non indigeat preceptore. Tempus amandi et tem
pus odiendi. Tempus amandi ~~potest~~ post deum liberos
vxorem propinquos. Et tempus odiendi eos in martirio. Cum
pro christi confessione rigidos pietas oppugnat inimica.
Vel certe tempus amandi legem et ea que lege fuerant
imperata. Circumcisionem hostias. sabbatum neomenias. Et
tempus odiendi eas. evangelii gratia succedente. Uel certe
et hoc dici potest. Quia nunc per speculum videmus in enigmate.
tempus esse presentia diligendi. Et in futurum tempus ad
ueniet quando cernentes faciem ad faciem et in melius pro
ficientes incipiemus odisse et despicere quod amamus. Tem
pus belli et tempus pacis. Quamdiu in presenti seculo
sumus tempus est belli. Cum migrauimus a seculo tem
pus pacis adueniet. In pace enim locus est dei. et ci
uitas nostra iherusalem de pace sortita vocabulum
est. Nemo ergo se nunc putet esse securum. In tempore
belli accingendum est et apostolica arma tractanda
et victores quondam requiescimus in pace que
habundantia est facienti in quibus ipse ~~laborat~~
laborat etc.

b Vidi occupationem quam dedit deus filiis
hominum ut occupentur in ea. Universa fecit
bona in tempore suo. Et quidem seculum dedit in corda e-
orum ut non inveniat homo opus quod fecit deus ab
initio usque ad finem. Non me fugit quod a plerisque
in hoc loco dictum sit quod propterea deus in presenti seculo
et variorum perversorum dogmatum magistris occupationem
ne mens hominis ociosa torpesceret. et hoc esse bonum
quod fecit deus in tempore suo. Et nichilominus neque eos na-
ture rerum sciam comprehendere. michi vero ab hebra-
ico qui me in scripturis erudivit ita expositum est
Cum omnia suo labuntur tempore et sit tempus destruendi
vel edificandi flendi atque ridendi. tacendi et lo-
quendi. et cetera que dicta de temporibus sunt quid frustra co-
namur et tendimus et brevis vite labores putamus
esse perpetuos. Nec contenti sumus secundum ewangelium ma-
licia de diei nichilque in crastinum cogitamus. Eiquidem
hinc plus possimus in hoc seculo amplius laborando
in quo id tamen hominibus a deo datum est ut alius alia sec-
tando haberet in quibus erudire et exercere se posset.
Deus enim omne quod fecit bonum est. sed bonum in tempore suo
bonum est vigilare atque dormire. nec tamen semper vigi-
lare et dormire bonum est quod variationum nature dispones
dei bonum est unumquodque quod opus est. Dedit quoque deus
mundum inhabitandum hominibus ut fruantur varietate tem-
porum et non querant de causis rerum naturalium quomodo
creata sunt omnia quare hoc vel hoc vel illud ab initio
mundi usque ad consumationem fecit crescere manere
et mutari. Cognovi quoniam est bonum in hiis nisi leta-
ri et facere bonum in vita sua. Et quidem omnis homo qui

comedit et bibit et ostendit bonū in omni labore suo ex do
no dei est· Propterea colonus et hospes mundi homo mundo
datus est· ut brevi vite sue fruatur tempore et spe prolixi
oris etatis abscisa cuncta que possidet quasi ad alia profec
turus ~~accipiat~~ aspiciat Et quid potest bonū faciat in
vita sua· nec frustra ob congregandas opes cogita
tionibus torqueatur neque se putet plus de suo labo
re lucrari posse quam cibū et potū· et si quid de opibus
suis in bonis operibus expendit hoc solū donū dei
est Ex quibus non ut quidam estimant ad luxuriam et
ad delicias et ad desperationem sentiunt illud ysaye
Manducemus et bibamus· cras enim moriemur In
stat malū pronotamus sed secundum apostolum habentes victū
et vestitū his contenti sumus et quicquid super habere possimus in
pauperibus nutriendū et egentiū largitione consumamus
Porro quia caro domini verus est cibus et sanguis eius verus
est potus· iuxta anagogen· hoc solū habemus in presenti
seculo bonū si vescamur carne eius et cruore pote
mur Non solū in misterio sed etiam in scripturarū lectione
Verus enim cibus et potus qui ex verbo dei sumitur
scientia scripturarū est Ne putet aliquis illud quod a bala
am prophetatur Non erit labor in iacob neque dolor in
israel huic esse contrarium· quod muneris dei esse dicitur
si quis comedat et bibat et ostendat bonū in omni
labore suo Multe quippe tribulationes iustorum et ipse
apostolus queritur in labore et dolore sudasse se dicens
Sed cū his nos in futuro dominus liberaverit· non erit
labor in iacob neque dolor in israel Et quo legimus
illud beati flentes quoniam ipsi ridebunt et risus noster
iacob prophetantis verba sectabitur Virorū autem ob

implebitur gaudio si nunc fructum laborum nostro in bonis operibus per que coangustamur et premimur ut postea laborare cessemus

Et cognovi quod omnia que fecit deus ipsa erunt in eternum. super illa non potest addi et ab illis non potest auferri et deus fecit ut timeant a facie eius. Nichil est in mundo quod novum sit solis cursus et lune vices et terre arborumque fecunditas vel umorum ipso mundo nata sunt atque creata. et ideo deus certa racione cuncta moderatus est. et iussit humanis usibus elementa servire ut homines hec videntes intelligant esse providentiam et timeant a facie dei. dum ex rerum equalitate cursu ordine atque constantia intelligunt creatorem. Invisibilia enim mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur sempiterna quoque virtus eius et divinitas. Vel si volueris porro sensu finito quod a capite legere. et deus fecit ut timeant a facie eius hic sensus est. Deus fecit hec omnia ut timeant homines ab eo quod semel deus disposuit in declinare aliud. Pulchre autem separavit dicens ut timeant a facie eius. vultus quippe domini super facientes mala. Quid est quod fuit ipsum quod est. et que futura sunt iam fuerunt et deus querit eum qui persecucionem patitur. Vel preterita vel presentia vel futura. ipsa et fuerunt et sunt nec erunt universa que terminus. Sol qui nunc oritur et antequam nos essemus in mundo fuit et postquam mortui fuimus oriturus est. Solem autem nominavimus ut ex hoc intelligeremus et cetera esse eadem que fuerunt. que si videntur perditione mortis perire non pereunt. quia rursus re diuina surrexerunt. et nichil in perpetuum interit sed

renascitur et q̄si cū quodā fenore reuiuiscat. Hoc est
eīn q᷑ ait. Et deus querit eū p̄ qui p̄secutionē patitur
q̄d melius grece dicitur.

Quid est hoc q̄d p̄terit q̄d expulsū est q̄d esse est
facit. Si autē istud de cunctis que in mūdo
sūt dicatur de hoīe nulla dubitacio est q̄n mortuus re
nascetur. Si q̄ui autē placet q̄i a p̄ijo lege p̄ncipio
et deus querit eū qui p̄secutionē patitur. Aptatur
hoc testimonio in p̄secutione gentiliū. ad q̄solandū
eū qui martirio p̄seuerat. Et q̄r om̄s iux̄ aplm
qui pie viuē volūt in hoc seculo p̄secutionē patiūt
habeant q̄solationē. q̄r deus querit p̄secutionē patien
tem. sicut requirit sanguīnez interfectem. et venit
querē q̄d perierat. et erroneā ouē ad gregē suū
humeris reportauit. Et adhuc vidi locū sub sole iudi
cij vbi impietas. et locū iusticie vbi iniquitas. Dixi
ergo in corde meo. Iustū et impiū iudicabit deus
q̄r tempus omī volūtati et sup omē factū est ibi. Sa
nifestus est sensus s̄z nubilo interp̄tationis obuol
uitur. Sub sole inq᷑ isto veritatē et iudiciū requisiui
et vidi et iam int̄ iudiciū ipsa subsema non verita
tem valē sed muneraque aliter. Arbitratus sū aliq
iusticie cū p̄nti seculo geri. et vel piū pro suo iu
meito recipē. vel impiū pro suo scelē puniri. et
egtracio regnū q̄ q̄d putabā. Vidi eīn et illius tñ et mls
tū mala hīt p̄peti. et impiū regnae pro scelē. Postea
veō tū in corde meo colloquēs et reputās. intellexi no
p̄ p̄tes deū et p̄ singulos iudicae s̄z in futurū tem
pus reseruare iudiciū vt omēs p̄iter iudicentur et
scdm̄ volūtatē et opa sua recipiat. Hoc eīn ē q̄d ait

Et tempus omni voluntati et super omne factum est ibi. i. in iu-
dicio quando dominus ceperit iudicare tunc futura est veritas. nec
in iusticia dominatur in mundo. Tale quid et in sapi-
entia que Syrach attribuitur legimus. Ne dixeris quid
est hoc aut quid est istud. Nam enim tempore suo requi-
retur. Dixi ergo in corde meo de loquela filiorum
hominum quod separat illos deus ut ostenderet quod ipsi iu-
menta sunt. Hinc quod eventus filiorum hominum et eventus
pecorum. eventus unus eis. Sicut moritur homo ita et mo-
ritur illud et spiritus unus omnibus. Et amplius homini
a pecore nichil est quod omnia vanitas. Omnia vadunt
ad locum unum. Omnia facta sunt de humo et omnia
revertuntur ad humum. Et quis scit spiritum filiorum ho-
minum si ascendat ipse sursum et spiritus pecorum desce-
dat ipse deorsum in terram. Non est mirandum in principio
vita inter iustum et impium nullam esse distantiam. nec
aliquid valere virtutes sed incerto eventu omnia volu-
tari. cum etiam inter pecudes et hominem secundum corporis vi-
litatem nichil differre videatur sit eadem nascendi condicio
sors una moriendi. Similiter procedamus ad lucem et
dissolvimur ad pulverem. si autem videtur hec esse dis-
tantia quod spiritus hominis ascendat in celum et spiritus pecoris
descendat in terram. quo istud certo autore cognovimus
Quis possit nosse utrum verum sit an falsum quod spe-
ratur. Hoc autem dicit non quo animam putet perire cum
corpore vel unum bestiis et homini preparari locum sed quod ante
adventum Christi omnia ad inferos pariter ducerentur. Unde
et iacob ad inferos descensurum esse se dicit. Et iob
pios et impios in inferno queritur retentari et ewan-
gelium chaos interpositum apud inferos. et abraham cum

lazaro et diuitē in suppliciis esse testat᷑ Et reuera
antiq̄ flāmeā illā rotā et ignitā rupheā · et padisi
fores xp̄s cū latrone reseraret clausa erāt celestia · et
spūtū pectoris hoīsq; eq̄lis vilitas coartabat · et licet
videtur dissolui aliud aliud reseruari · tū non mid
tū interierint pre cū corpe vel inferni tenebris
de ist̄ itineri Recurramꝰ ad singula · et comaticō ge
ne dicendi ipīꝰ ordinē suū breuiter disscamꝰ Dixi
ego in corde meo de eloquio filiorū hoīm vt eligeret
eos deus · hoc solū int̄ hoīes et iumēta deus esse vo
luit q̄ nos loquimur illa sūt muta Nos voluntate se
sermonē proferimꝰ illa torpēt silentio Et cū tū in ser
mone differamꝰ a bestiis tū ostenditur nobis q̄ iuxta
corpis fragilitatē pecora sumꝰ Sicut iumētū mori
tur et vnꝰ omnibus flatꝰ est et aer iste quo alit᷑ hoc
eni ait et spūtus vnus omnibꝰ et amplius hoī a pec
core nichil est Quod ne putaremus dicā etiā de aīa
intulit Omnia facta sūt de terra et reuertētur ī
terrā De terra aūt nichil aliud est nisi corpꝰ factū
est Et sequitur de corpe dicitur - terra es et in terram
reuerteris Quod autē videtur esse blasphemiū quis
cognoscat spūtus filiorū hominū si ascendat ipse sur
sū · et spūtus iumēti si descendat deorsū in trā Non
inter pecudes et hoīem fm aīe dignitatē nullus int
esse contēdit sed adiciendo quis difficultatē rei volut
demōstrare Pronomē eni quis in scripturis sanctis nō
pro īpossibili sed pro difficili semp accipitur vt ibi
Generatione eius quis enarrabit et in ps̄ Domine
quis ascendit in tabernaculū tuū et in mōtem san
tum et cetera que sequitur Et in ieremia licet ī hebreo

aliter sit et homo est quis cognoscet eum. Inter homines igitur et bestias hec sola est diversitas quod spiritus hominis ascendit in celum et spiritus iumenti descendit in terram et cum carne dissolvitur. Sed tamen huius rei vir ab ecclesiasticis et disciplinis celestibus eruditus et rei quasi dubie certus sit assertor. Hec iuxta litteram. Quantum autem ad intellectum pertinet spiritualem quoniam homines et iumenta salvos faciet dominus. Et in alio loco. Ut iumentum sum apud te. Et in omnibus prophetis homines et pecora in iherusalem salvanda dicuntur et implere terram repromissionis pecoribus et armentis. Quis sit utrum spiritus qui hominis appellatione dignus est ascendit in celum et utrum peccator qui iumentum vocatur descendat in terram. Fieri enim potest pro incerto vite huius et lubrico statu ut et iustus cadat et peccator exurgat et nonnunquam evenit ut rationabilior et eruditus in scripturis a homo non tergiversetur ut scientia sua dignum est vivat et deducatur ad inferos. Et simplicior quisque atque rusticior quasi iumentum hominis comparatione dicitur melius vivat et matrio conetur. Et vidi quod non est bonum nisi quod letabitur homo in opere suo quia hec est pars eius. Quis enim adducet eum ut videat id quod futurum sit post se ipsum. Aquila interpretatus est Symmachus dicens ut videat ea que futura sunt. Et post hec. Nichil est ergo bonum in vita ista nisi quod letatur homo in opere suo faciens elemosinam et futuros sibi thesauros in regnis celorum preparans. Hanc solam habemus portionem quam nec fur nec latro nec tyrannus valet auferre et que nos post mortem sequitur. Nec enim possumus cum hec vita fuerit dissoluta rursus nostris laboribus perfrui aut scire que in mundo futura

sint postea Aliter superiori errore turbatus quod putarem
inter homines et bestias nichil interesse in hanc sententiam
prava opinione deductus sum ut nichil aliud bonum dicere
re nisi presentem capere voluptatem Neque enim cum semel
nos dissolvisset mutus posse hiis perfrui a quibus
recedemus ingratis Alii de hoc quod ait Quis enim
adducet eum ut videat ea que sunt futura post se ad
illam intelligentiam retulerunt ut dicerent melius esse
suis hominem laboribus perfrui quia hoc solum de substantia
possit auferri Cum enim mors venerit nesciet quali
sit herede moriturus utrum dignus an indignus suis opibus
perfruatur Et conversus sum ego et vidi universas calumpnias
que fiunt sub sole et ecce lacrime eorum qui calumpniam
sustinent et non est qui eos consoletur et in manibus
calumpniantium eos fortitudo non est eis consolator Post
hanc cogitationem illuc mentem meam oculosque converti
ut viderem calumpniatores et calumpniam sustinentes
Et ecce hii qui inique a potentioribus opprimuntur lacri
mis quas solum habent in calumpniantibus licet rei tam
diam protestantes consolatorem nequeunt reperire Et quod
quo maior miseria sit et inconsolabilis dolor calumpni
atorem videt in suis iniquitatibus fortiores et hec
est causa quod non valeant consolari Hunc locum in
sensu ps. david et iheremias in suo volumine exequitur
Et laudavi ego mortuos quia iam mortui sunt super
viventes quicunque ipsi vivunt usque nunc et melior su
per hos duos qui nondum natus est qui non vidit
opus malum quod factum est sub sole Ad comparationem
miseriarum que in hoc seculo mortales premunt feliciores
iudicavi mortuos quam viventes Secundum illud iob de

inferius disputatis ibi requieuerunt lassi corpore cum hijs
vincti fuerant iam securi non audientes vocem exacto-
ris Melior est autem hijs duobus viuente videlicet
defuncto qui necdum natus est Aliquis enim ad huc mala
patitur Alius qui de naufragio nudus euasit Ver-
ro qui necdum natus est in eo felicior est quod necdum
mala mundi expertus est Hoc autem dicit non qui nec-
dum natus est ante sit quam nascatur et in eo felicior
sit quia necdum corpore pregnatus est. sed quo melius sit
omnino non esse nec sensum habere sibi quam infeliciter vel
esse vel viuere Quo et iuda dominus loquitur futura
eius tormenta significans Melius erat ei non nasci homini illi — mas
quod melius erit sunt omnino non esse quam eternos cruciatus
pati Alij vero hunc locum ita intelligunt Meliores — opinio quorundam
esse dicentes eos qui mortui sunt ab hijs qui viuunt
licet ante non fuerunt priores Viuentes enim ad huc
esse in prelio et qui clausos corporis ergastulo reten-
tari Qui vero morte obierunt iam esse securos
et peccare desisse Sicut et iohannes quo maior non
fuit in natis mulierum minor est eo qui minimus est
in regno celorum et corporis onere liberatus nescit cum
apostolo dicere Miser ego homo quis me liberabit de corpore
mortis huius Meliorem autem hijs duobus esse eum qui
necdum natus est nec vidit mala quibus in mundo ho-
mines deprimuntur Animas enim in ras antequam ad cor- — Contra istud dicit
pora ista descendant versari apud superos et tam diu be- — Iheronimus secundum opinione-
atas esse quam diu celesti ihrlm et choro teneantur angelorum — nem aliorum et
Et vidi ego vniuersum laborem et simul omnes vir- — super patrum
tutes operis quia emulatio viri ad sodalem eius. et
quidem hoc vanitas. et presumptio spiritus Conuti me

rursus ad alia et vidi oēs fortitudinē et gloriam labo
rantiū et deprehēdi bonū alteius esse alterius malū dū
īuidus aliena felicitate torquetur et patet insidijs gloio
sus Quid em̄ vanius quid instar spūs et sic mihi
h q̄ hoies non suas flere miserias vel ppria luge ptā
F Sed melioribus īuide Stultus cōplexus est manus suas
et comedit carnes suas Sicut est qui et in prouerbijs pi
ger describitur Continēs manibus pectus suum Cum in
quā citus cursor venit inopia et propter nimiā famen
Hyperbolice aūt dictū sit comedit carnes suas qui meli
us putat esse vnū pugillū hr̄e farris et ociosū tor
penteqz viuē q̄ laborātem manū vtrāqz cōplere
Totū autē qd differit hoc est vt ostendat et eū qui
laborat et aliqd habet in mūdo patere īuidie Et rur
sus eū qui viue vult quiete sibi inopia opprimi et esse
vtrūqz miserabilē dū alius propter opes pulsatur alius
propter inopiā egestate cōsumitur Vel certe sic Cum ali
eni felicitati īuidet et q̄si spūs furore raptatur et
īuidiā in sinū suū recipit nutritqz eam pectore
Iste comedit aiaz et carnes suas Quanto em̄ eū au
īuidet feliciore īn videt tanto ipse amplius cōtabescit
et depit et paulati zelo et liuore distillat Aliter ma
nus crebro pro operibus accipiuntur sicut ibi Verbū dm
98 q factū est in manu aggei sine illius vel huius prophe
te q talia opa gessit vt dignus existetur in cuius ope
fieret sermo dei Huic cōgruit et illud dauid qui docet
manus meas ad preliū Stultus igitur amplexus est
manus suas et cōtraxit et extende noluit vñ no gedit
labores manuū suarū quos nec hz Sed carnes s
suas viues iuxta sapientiam carnis et carnis opibus

vexatiis Melius est enim plenus pugillus cum requie quam plenitudo manuum laborum et presumptionis spiritus Melius est modicum habere iustum quam divicias peccatorum multas Et in proverbiis Melior est parva acceptio cum iusticia quam multa genimina cum iniquitate Eleganter iusticia requiem habet iniquitas laborem Et quia singularis numerus in bono semper accipitur duplex in malo propterea unus pugillus habet requiem et due manus labore sunt plene

Et conversus sum ego et vidi vanitatem sub sole Est unus et non est secundus Et quidem oculus eius non satiatur diviciis et cui ego laboro et fraudo animam meam a bonitate Sed et hoc vanitas et distentio pessima est Conversus sum ad alios et vidi eos plus quam necesse est laborare congregare per fas et nefas opes et ubi congregaverint habere omnia incubare diviciis fruare alteri et suo labore non parcere maxime cum nec filium nec fratrem habeat nec propinquum et videatur pro his laborare nescius reservat Nichil itaque esse vanius deprehendi quam eum hominem qui divicias congregat cui eas relinquat ignorans Quod quidem possimus secundum superiorem interpretationem et de hiis intelligere qui libros conscribunt et eos fastidiosis lectoribus derelinquunt Quidam hunc locum ab eo quod ait Est unus et non est secundus super salvatorem interpretantur quod solus et absque ullo comite ad salvandum mundum descenderit et quamquam multi filii dei sint et fratres eius adoptione dicantur tamen nullus dignus extiterit qui in hoc ei opere iungeretur cuius laborum non est finis portantis nostra vicia atque peccata et pro nobis dolens Et oculus eius non satiabitur diviciis scilicet semper nostram cupientis salutem et quanto plus peccare nos viderit tanto magis ad penitentiam cohortantis Melio

res duo q̄ vnus quib9 est merces bona in laboē suo· q2
si ceciderit vnus erigit pticipē suū et veu tū cecidit et
non est 29 qui erigat eū ¶ Et quidē si dormiant duo eu
am calor erit illis et vnus quō calefiet· et si value
rit sup eū vnus duo stabūt aduśus eū et funiculus
triplex non facile rumpitur ¶ Post sollicitudines insi
ias in quib9 correptus est ille qui in opibus gquirē
dis absq3 certo herede se cruciat· nūc ad sodalitate
sermo gfertur et dicitur· quid boni hēat aliorū gtu
bernium et in gmīe solaciū ¶ Quia et alteri9 ruina
et alteri9 auxilio subleuetur ¶ Et curas domesticas
ipsi9 queq3 notescē qui est melius exigat ille qui fi
dū amicū habeat q̄ qui solis opibus incubet regni
sitis ¶ Quasi et robustior quis inimici9 gtra vnū sur
rexerit imbecillitatē alti9 amici solatio sustentari
¶ Et q̄ duo vno differāt si amoē iuncti sūt tanto etiā
triū gtubniū plus valē ¶ Etenī vera caritas et u
nullo liuore violata quāto augetur inso tanto cres
cit et robore ¶ Et hec interī dic simpliciter dicta sint
¶ Ceterū q3 in supiori loco sup xp̄m quorūdā intel
ligentiā posuimus etiā reliq̄ eodē ordine disserenda
sunt ¶ Meli9 est duos pariter esse q̄ vnū ¶ Melius est i
habitante in se habē xp̄m q̄ solū patē insidijs adū
santis ¶ Merces quippe gtubernij statim in ipsa so
cietatis vtilitate monstrat2 ¶ Si enī ceciderit vnus eri
git xp̄s pticipē suū ve quippe ei qui cū corruit
xp̄m in se non habet erigentē ¶ Quod si etiā dor
mierit vnus hoc est si morte fuit dissolutus et xp̄m se
cū habuit calefcius et viuificatus citi9 reuiuiscet ¶ Et
si ~~adhuc~~ aduśus hoīem robustior est in expugnā

do dyabolus astiterit · stabit homo stabit et xpc pro hoie
suo pro sodali suo · non qr solius xpi adusu dyabolu vir-
tus infirma sit · s3 quo liberu hoim relinquat arbitriu
et annitentibus nobis · ipe mplicando fortior fiat · Qui
si etia pater et filius et spiritus sanctus aduenerint
non cito rupitur ista sodalitas · Vel aut non cito ru-
pitur · tame aliqn rupitur · Et in iuda em aplo fuit
triplex iste funicl9 · sed qr post buccella intrauit in eu
sathanas funicl9 iste disruptus est · Vero qd supius ait
et quide si dormiat duo etia calor est illis et vn9 quo
calefiet de helizeo summus exemplu · Qd et ipe con-
traxerit se cu puo et dormierit et calefecit corpusculu
eius et ita viuificauerit resurgente · nisi igit xps no-
biscu dormierit et in morte requieuit calore eterne
vite accipe non valemus · Melius est puer paup et
sapies · qua rex senex et stultus qui nescit prouide
in posteru quoma de domo uinctoru egredit in rege
quia etia in regno eius natus est paup · Vidi vniuer-
sas viuetes qui ambulat sub sole cu adolescete scdo
qui consurgit pro illo · Non est finis omi pplo vniuer-
sis qui fuerut ante illos · Et quide nouissimi no leta-
buntur in eo sed h° vanitas et presupcio spus · Symachus
hunc locu ita transtulit melior est paup cu sapia rege
sene et isipiete qui nescit precaue iniusstitudinem
Aliter em de carce exiuit ad regnadu alter vero cu
esset rex natus paupertate oppressus est · Vidi omes
viuetes qui gradiuntur sub sole cu adolescete scdo qui
surrexit pro eo · Infinitus omis pplus qui fuit an vtru-
que et posteri non letabuntur in eo · sed et hoc cura
et pastio venti · Hebreus meus cuius sepe facio mentione

cū ecclesiasten mecū legeret hebreus barachiba quē vnū
multū vl maxīe admiratum sup pnti loco tradidisse
testatus est Melior est intior homo qui pq qrtuden
mū pubertatis ānū in nobis exoritur ab exteriori ho
mīe qui de mris aluo natq est qui nesat recede a
viao Et qui de domo vinctorū de vtero videlicz ma
terno ad hc exiuit vt regnaret in viciis qui etiā in po
testate sua paup effcs est mala omnia ppetrādo Vidi
eos in priori homīe vixerūt et cū scdo homīe cui post
ea versati sūt eo videlicet qui pro priore decessu ref
natus est Intellexi qz omēs in hoīe priore peccasse
anteqr scdo nascente duo hoīes fieret Cum vero ad
meliora qversi et post p lrām philosophorū sinis
tro limite derelicto ad dextrū apicē contederūt et
zm i. nouissimū hoīem sūt secuti non letabūtur
in eo id est in priori hos duos homines et aplus qtes
tatur et leuiticū non tacet homo si vouerit illud
vel illud vir scūs gregorius ponti epus origenis au
ditor in metafrasi ecclesiastes huc locū ita intel
lexit Ego vero prefero adolescentulū paupem et
sapientē sem rege et stulto Cum nunqr venit in me
tem qd possibile sit qppiā de hiis quos vixerat
ad regnū extre de carcē et semet de iniqua decepis
ptate corruere Euenit em interdū vt hij qui sub ado
lescentulo sapiētē fuerint absqz merore sint Ita ta
men vt sub sene regnāti versati sūt Qui em pq
ea nati sunt qz mala preterita nescierūt nec ad
olescentulū laudare possūt qui postea qsurrexit
abducti opinione puisa et impetu spūs adusantis
Iudicemus in fres res magnas breui smone cc

prime conatꝰ est more sibi solito Etiā hic locutꝰ
est de ꝯmutacione inq̄ēs bonorū in mala Hūc ec-
clesiasti sermo est insipiētem hoīem conatis exp̄me
qui futura nō cogitās · p̄ntib9 et caducis q̄i magnis
et ꝑpetuis delectat᷑ Et post diu̇sa que solet homi-
bus accide in vita sua atq̄z mutari q̄si ꝯnalem īfert
de morte snīaz Eo īnatabilis multitudo intereat
et paulatim ꝯsumat᷑ et trāseat vno quoq̄z in suo loco
aliū relinq̄ntē · et rursū successore aliū successorē
orientem Origenes et victorinus non multū int᷑
se diu̇sa senserūt Post ꝯnale enī illā snīam que
omnibus patet qꝫ melior sit adolescentul9 pauꝑ
et sapiēs q̄i rex senex et insipiēs Et qꝫ freq̄nter e-
ueniat vt ille ꝑ sapiēnciam suā etiā de carce regis egre-
diēs inꝑet pro dn̄atore ꝑu̇so · et rex insipiēs ꝑdat
imꝑiū qꝫ tenebat Inter xp̄o et dyabolo hūc locū int᷑-
pretati sūt Ex puerū pauperū et sapiētem xp̄m
velint puerū iuxta illud Magnū tibrem vocari
te puerū meū Pauꝑem vēo q̄z pauꝑ factꝰ est cū
diues esset Et sapiētem q̄z p̄ficiebat etate sapien-
cia et grā apud deū et apud hoīes Iste natus
est in regno senis et ideo dicit Si esset de mūdo
regnū meū minister vtiq̄z mei certaret pro me vt
non traderer iudeis Nūc autē non est de h̄ mū-
do regnū meū In illi9 itaq̄z senis stulti regno
qui ostendit ei oīa regna mūdi et gloriam ei9 ·
natus est optim9 puer et domo vinculatorū de qui-
bus iheremias in lamētacioib9 loquitur dicēs Vt
humiliaret sub pedibus eius oīs vinctos terre ·
processit ad regnū et abijt in regione lōginquā

et tonit eos qui se regnare volebant Post aliquantum temporis rex reversus est presago itaque spiritu vidit ecclesiastes omnes iuvenes qui post adolescentes participes esse dicentes Esto sum vita veri stulto rege dimisso christus sequentes et misericordiam volo et non sacrificium Simulque duo ex israeli populis significantur Prior qui ante adventum domini fuit et posterior qui antichristum pro christo suscepturus est quod prior non penitus sit abiectus Prima quippe ecclesia ex iudeis et apostolis congregata est et in fine iudei qui antichristum pro christo suscepturi sunt non letentur in christo Custodi pedem tuum cum vadis in domum dei et appropinqua ut audias domum enim insipientium sacrificium quia nesciunt quod faciunt malum Precepta dat vite et non vult nos offendere et euntes ad ecclesiam Non enim ingredi in domum dei sed sine offensione ingredi laudis est Et nisi esset omnium qui sunt in ecclesia dei audire sermonem numquam addidisset et appropinqua ut audias Denique solus moyses prope accedebat ad audiendum deum ceteri accedere non valebant quidem stulti nescientes remedium esse peccati estimant oblatione munerum deo satisfacere se posse vel Et ignorant hoc quoque malum esse atque peccatum non obedientia et bonis operibus sed donis et victimis emendare velle quod fecerant Huic congruit illud quod alibi dicitur Obedientia super sacrificium et misericordiam volo et non sacrificium Noli festinare in ore tuo et cor tuum non sit timet ad proferendum sermonem in conspectu dei quia deus in celo et tu super terram Propter hoc sint verba tua pauca quia venit sompnium in multitudine sollicitudinis et vox insipiens in multiplicatione sermonum dei Hic

|| illud

riqz arbitratur hoc in pnti loco pcipi ne corā deo
facile aliqd promittamus et sine csideratione viri
ū voveamus ea que explerī non possumus adeē quip-
pe presentem deū Et licet ille in celo nos esse vide-
amur in terra tā audire que loquimur et insipientiā
nrām argui ex multiplicatione sermonū Alij vero
melius intelligentes hoc preceptū affirmant ne autem
loquentes aut cogitantes plus de deo quā possumus
opinemur Sz sciamus in beallitate nrām quantū ce-
lū distat a terra tam nostra opinatio a naturā illius
separetur Et idcirco debē verba nrā esse moderata
Sicut enī qui in multis cogitacionibus est ea frequent
sompniat de quibus cogitat ita qui plura voluit de
divinitate disserē incidet in stultitiā Vel certe vba
nrā pauca ideo esse debere quia etiā ea que nosse nos
arbitramur per speculum videmus et enigmate et velu-
ti sompniū cprehendimus qd tenere nos estimamus Utiqz
plura ut nobis visum fuit diximus sine disputatio-
nis nre esse stultitiā ex multiloqo enī nos non
effugere peccatum Cum votum feceris deo ne moreris reddere
illud quia nō est voluntas in insipientibus Quecunqz
voveris redde melius est non vovere quam vovere et nō
reddere Simplex intelligentia interpretatione non indi-
get Melius esse non promittere quam promissa non
facere quia displicet deo Et intersip int insipientes cputē-
tur qui vota expleat Quod autem ait non est voluntas
in insipientibus subauditur dei iuxta illud apli Utiqz
non fuit voluntas ut tunc venire ad vos Quod si volueris
curiosius aliqd dicere precipitur xpiano ut fidē opere
compleat et non sit similis iudeorū Qui respondē-

tes atque dicentes. omnia quecumque precepit dominus faciemus
Adorauerunt ydola Et post verberatos seruos et lapi-
dibus oppressos nouissime quoque ipsum patrisfamili-
as filium trucidauerunt Melius est ergo antepite de-
librare sententiam quam in verbis facilem in opere esse diffici-
lem Seruus enim qui scit voluntatem domini sui domino fac-
ere plagis vapulabit multis Non des os tuum vt pec-
care faciat carnem tuam et ne dixeris in conspectu an-
geli quia ignorantia est ne irascatur deus super voce
tua et dissipet opera manuum tuarum Hebreus ita sen-
sit Quod non potes facere ne promittas. non enim inue-
tum dicta transeunt sed a presenti angelo qui vnicuique adhe-
rens statim proferuntur ad dominum Et tu qui putas
ignorare deum quod pollicitus es. prouocas eum ad iracun-
diam vt omnia opera tua dissipentur Sed in eo quod ait
vt non peccare faciat carnem tuam non diligenter
euentilans ita intellexit. quasi dixisset non des os tuum
vt pecces Nobis vero alter sensus videtur quod arguantur
hij qui de vi carnis queruntur Et aiunt se corporis
necessitate compulsos ea facere que nolunt secundum illud apostoli
Non enim quod volo hoc ago sed quod nolo etc. Noli itaque
ait vanas excusationes querere et dare occasionem
carni tue ad peccandum et dicere Non ego pecco sed quod
habitat in mea carne peccatum Denique in eo loco vbi ait
et ne dixeris coram angelo quia ignorantia est Aquila
interpretans verbum hebraicum s a Ca Ca pro ignoran-
tia [illegible] non transtulit id non spontaneum Si enim
inquid hoc dixeris deum prouocans quasi auctorem mali atque
peccati vt iratus si quid videris boni habere auferat
de manibus tuis Vel certe te talia sentientem tra-
dat in reprobum sensum vt facias ea que non conueniunt

Ne in multitudine sompniorum et vanitates et verba plu-
ra sed deum time. Et hunc locum ita hebrei edisserunt .
Nec suspiciosa facias de quibus iam dictum est nec fa-
cile sompnijs credas. Cum enim diversa videris et per noctur-
nam quietem varijs anima fuerit exagitata terroribus sive
minata promissis, tu ea contempne que sompnia sunt
et solum deum time. Qui enim sompnijs crediderit, vani-
tatibus se et ineptijs tradet. Aliter. Quia precepit
atque dixit non des os tuum peccare faciat carnem tuam
et queras varias excusationes. Hoc nunc infero quia in
sompnio vite istius et in ymagine umbre nube qua vivi-
mus multa possumus invenire que nobis verisimilia
videantur et nostra excusare peccata. Propterea admoneo
ut id solum caveas ne putes absentem deum sed eum time-
as et scias cunctis operibus tuis adesse presentem. Denique li-
beri arbitrij conditum non cogi sed velle quod facias
Si calumpniam pauperis et rapinam iudicij et iusti-
tie videris in regione ne mireris super negotio.
Quia excelsus super excelsum custodit et excelsio-
res super eos et amplius terre in omnibus est in agro
culto. Christi tunica contexta desuper a crucifigentibus
scindi non potuit et eum a quo demonia salvator
eiecerunt apostolorum indutum vestimentis abrumpere precepit.
Itaque et nos imitamur ecclesiastici viri vestimenta
non scindere nec pro voluntate nostra opinationum
pannos hinc inde consuere sed unum disputationis
servare textum et eundem sensum et ordinem sequi.
Supra dixerat ne dixeris in conspectu angeli quoniam
ignorantia est ne irascatur deus super voce tua et
reliqua. Et adversum eos fuerat locutus qui negarent

prouidentia res humanas regi Cetera utitur aduersus
hoc preceptum suboriebatur questio et quare iusti ca
lupnia pauperis qui beatus in ewangelio predicatur
et res ingeri non iusticia ne mireris et tibi no
uum aliquid esse videatur Excelsus quippe super ex
celsos hic respicit deus Certa angelos suos super
iudices et reges terre preposuit qui possunt utique prohi
bere iniusticiam et magis in terra valere quam omnibus
hominum potestates Sed quam seruat in fine iudicium
et in consummacione mundi quando matura seges fuerit
et messores venerint iussurus est ut separetur
triticum et lolium tradatur incendio ideo in me ex
spectat et differt sententiam quamdiu ager mundi est
istius plenius excolatur Certe autem ager interpre
tatur mundus dominus in parabola zizaniorum
et tritici exposuit Qui diligit argentum non
implebitur argento et qui diligit diuicias non
fruetur eis sed hoc vanitas In multitudine enim
bonorum multi sunt qui comedunt ea Et que est
fortitudo habenti illa nisi ut videat oculis suis
Ubi utique argentum ponitur sermo greci sermonis ambi
guitatem potest et pecuniam transferri ...
o. n. quippe utrumque significat Porro tulius pecuniosos
primitus eos dictos refert qui plura habuissent pecudia
i. pecora Ita enim ea antiquitas appellabat Paula
tim autem per abusionem nomen aliud deuolutum est ...
Auarus ergo describitur quod numquam opibus exple
atur Et quanto plus habuerit tanto plus cupiat Hac
n. quoque super hoc concordante sententia qui ait ...
auarus eget et nobilis historia quia auaricia ...

neque copia minuat^z nichil ergo inquit ecclesiastes
prosunt diuicie possidenti nisi hoc solum ut videat
quod possidet Quanto enim maior fuit substancia
tanto plures ministros habebit qui opes deuorent
congregatas Ille autem videat tantum quod habet et plus
quam unius hominis capere non possit Dulcis sompnus o
operanti siue paululum siue plus comederit Et
saturitas diuitis non sinit eum dormire Ad huc
de diuite et auaro sermo est et comparatur operanti
et absque sollicitudine dormienti Siue parum
siue multum comederit in labore operis et sudore ‖ ille
qualem vis cibum digerat et dulci sompno perfruatur
Diues vero distentus dapibus et cogitacionibus in di
uersa laceratus dormire non valeat redundante
crapula et in cocto cibo in stomacho angustijs es
tuante Porro quia sompnus et mors de hac vita
exitus appellatur Melior erit requies eius qui operatur
in presenti et secundum vires suas in bonis operibus conversatur
quam eorum diuicie de quibus scribitur Ve vobis di
uites quia recepistis consolacionem vestram ✓

Est languor pessimus quem vidi sub sole di
uicias custodiri a domino in malum eius et
pereunt ‖ ille in distencione pessima et genuit filium ‖ diuicie
et non est in manibus eius quicquam Sicut egressus
est de utero matris sue nudus reuertetur ut venit
et nichil tollit laboris sui ut vadat in manibus
eius Sed et hoc languor pessimus quia sicut venit sic
et vadit Quid ergo habebit amplius quam laborauit
uit in ventum et omnibus diebus suis in tenebris
comedet et in dignacione plurima et infirmitate et

in iracundia Cum superiori iunge quod sequitur eccles
iaste divitem describente Qui nec ipse possit su
is diviciis perfrui et crebro precibus in discrimen
veniat nec heredi quod congregavit relinquat sed
et ipse et filius sicut venerunt nudi revertun
tur in terram et nichil eos suorum comitetur labo
rum Nonne enim languor est pessimus pro diviciis
cogitatione torqueri et picturas nec quas nobis
cum possimus auferre morientes In tristicia pinge
ntur in indignacione in litibus casso labore conquirere
Et hec secundum simplicem sensum Ceterum ut altius eleve
mur de philosophis michi videtur vel hereticis dicere qui
congregant divicias dogmatum in malum suum et
nec receptores utilitatem possunt aliquam consequi nec secta
toribus suis fructum relinquere preciosum Sed et ipsi et
discipuli revertuntur in terram et perdunt divicias ab
eo qui dixit perdam sapientiam sapientum et prudentiam
prudentium reprobabo. vere quippe sicut egressi sunt
de utero matris sue de perversa videlicet ecclesia eius
gratia de qua scriptum est Que sursum autem est ierusalem
libera est que est mater omnium nostrum Sic nudi va
dunt in ventum et in nichilum laborantes qui defece
runt scrutantes scrutinio et feruntur omni vento doc
trine Nec habent lucem sed in tenebris sua comedunt
sancta Et semper in infirmitate semper in iracundia sunt
thesaurizantes sibi iram in die ire nec habentes pro
picium deum Ecce quod vidi ego bonum quod est optimum ut
comedat et bibat et fruatur iocunditate in omni labore
suo quo laboravit sub sole numero dierum vite sue
quod dedit ei deus hec quippe est pars eius Sed et

ita et nudi

omnis homo cui dedit deus diuicias et substanciam et potestatem dedit ei ut vesceretur ex eis et tolleret partem suam et letaretur de labore suo hoc donum dei est Non enim multum recordabitur dierum vite sue quia deus occupat in leticia cor eius Ad comparacionem eius qui opibus suis in avarum tenebris vescitur et cum grandi vite tedio peritura congregat meliorem dicit esse eum qui presentibus fruitur. hic n. vel parua voluptas est in fruendo vero sollicitudinum tantummodo magnitudo. et reddit causas quare donum dei sit suis frui posse diuitiis. quoniam non multum recordabitur dierum vite sue. Annotat quippe eum deus in leticia cordis sui Non erit in tristicia non cogitacione vexabitur abductus leticia cordis sui et voluptate presenti Sed melius est iuxta apostolum spiritale cibum et spiritale potum a deo datum intelligi et videre bonitatem in omni labore suo Quoniam in genti labore et studio vera possumus contemplari bona et hec est pars nostra ut in nostro studio et labore letemur. Quod licet bonum sit tamen donec christus manifestetur vita nostra nondum plenissime bonum est et ideo non multum recordabitur deus dierum vite nostre Notandum quoque quod hic N E V I C T A G O O E in meliori parte accipitur pro occupacione spiritalis vereque leticie ✓

Est malum quod vidi sub sole et frequens apud homines Vir cui dedit deus diuicias et substanciam et gloriam et nichil deest anime eius ex omnibus que desiderauit et non dedit ei potestatem deus ut manducaret ex eo sed vir alienus comedit illud. hec vanitas et languor pessimus est Si genuerit vir filios

centū et ānis multis vix̄ erit et plus fuerit dies ā
norū eius et anima eius non repleatur bonis nec se
pulchru fuit ei. dixi melius ab eo esse abortivū
In vanitate quippe venit et in tenebris vadit et
in tenebris nomē eius abscondetur. Et quippe so
lem non vidit nec cognovit. Requies huic magis
q̄ illi et si vixerit mille ānos duplices et boni
tate non vidit. nōne ad locū unū oīa properāt
¶ Describit avarū divitē. et hoc malū frequens in
hominibus ēē asserit q̄ nichil eorū que in mundo pu
tantur bona ei desit ut ost stultissima putate se
cruciet. aliis devoranda servās. nec non et illud
yperbolice addit. q̄ etiā si C liberos procreavit et
non ut adā prope mille s; duobus milibus ānis vix̄
erit. et aīa eius cupiditate et avaricia conturbetur. mul
to deterioris conditionis sit abortivo. qui statim ut
natus videtur interiit. Ille enim nec mala vidit nec
bona. Iste vero cum bona possedit semper tristiciis et
cogitatione cruciatur. Magisq; requiem hēat abortivus
q̄ avarus ille longevus. Et tamen ambo equali fi
ne rapiantur. dum et hic et ille morte fili subt
hūtur. Ut hoc et de isrl' accipi q̄ dederit ei deus
legē et prophetas et testamentū et repromissione sal
vatore dicente Auferet a vobis regnū dei et dabi
tur genti facienti fructus eius. Hec oīa ad alienū
et peregrinū de gentibus translata sunt populū. et vide
ant illi bona sua et nō fruāntur. Multo q; gloriosis
esse meliores qui q̄ abortivi et novelli putabant
ab eis qui sibi in antiqtate applaudebāt de patribus
gloriantes atq; dicētes Pater noster abrahā et cū

ad vnu̅ locu̅ et nob(is) et illos p(er)ue(n)ire ad iudiciu̅ dei. Q(uo)d
aut(em) in medio ait et quia sepulchru̅ non fuit ei. siue
h(oc) significat q(uod) diues ille de sua morte non cogitat et
cu̅ om(n)ia possideat etia̅ in extructio(n)e sepulchri aua-
rus sit. Siue q(uod) sepe p(os)t ip(s)as diuicias ociosus insi-
diis (et) insepult(us) abiciat(ur). Siue q(uod) melius puto ~~multis~~
facinoris egeat ex quo sibi queat apud posteros
memoriam co(m)parare et non vita̅ silentio t(ra)nsire ve-
lud pecudes cu̅ habuerit materiem p(er) qua̅ potuit
apparere q(uod) vixerit. Omnis labor ho(m)i(ni)s in ore eius
et quide(m) anima non implebitur. Quid en(im) est
amplius sapienti a stulto q(uo)d paup(er)i nisi scire vt
vadat contra vita̅. Omne q(uo)d laborat ho(m)i(n)es in hoc
mu(n)do ore (con)sumitur. et attritu̅ dentib(us) ventri traditur
dirigendu̅. Cu(m)q(ue) paululu̅ gula̅ delectauerit ta̅ diu
videtur tribuere voluptate(m): qua̅ diu gutture (con)tinet(ur).
Cu̅ vero in aluu̅ t(ra)nsierit desinit int(er) cibos e(ss)e dista(n)-
ne. Et post hec om(n)ia non repleatur a(n)i(m)a (con)medentis
siue q(uod) rursu̅ desideret q(uo)d (con)medit. et tam sapiens
q(uam) stult(us) absq(ue) cibo neq(ui)t viuere et paup(er) nichil a-
liud q(ue)rit. nisi quo possit organu̅ sui corpuscli
sustentare. nec interire media siue q(uod) nulla̅ vtilita-
tem a(n)i(m)a ex refectio(n)e corpuscli capiat et cibus ta̅
sapienti q(uam) stulto co(mmun)is sit et illuc vadat paup(er) v(bi)
opes esse p(er)spexerit. Melius est aute(m) hoc intelligi
de ecclesiastico viro qui in scripturis celestibus eru-
ditus o(mn)em labore(m) suu̅ habet in ore suo et a(n)i(m)a ei(us)
non implebitur du̅ semp(er) cupit disce(re). Et in eo plus
habet sapiens qua̅ insipiens q(uia) cu̅ paupere(m) esse se sen-
ciat. Paupere(m) aute(m) illu̅ qui in euangelio beatus

dicit properat ad ea comprehendenda que vite sunt et am
bulat artam et angustam viam que ducit ad vitam
Et pauperem a malis operibus et scit ubi christus qui
vita est commoretur Melior est aspectus super ambulan
tem in anima sed et hoc vanitas et presumptio spiritus
diluude hoc interpretatus est symmachus dicens Meli
us est providere quam ambulare ut libet vel meli
us est intra sensum cuncta agere qui autem est oculus
quod voluntatem cordis sequi. Hoc est enim ambulare in
in anima sicut ezechiel ait Qui ambulat in
voluntate cordis sui vel certum superbum et sibi pla
centem arguit et meliorem dicit esse eum qui cau
ta sensu agit quam illum cui nil placet nisi quod
ipse fecit quo nichil est deterius et omni vento in
anius Rursum hic presumptionem spiritus aquila et
theodotion pastionem venti interpretati sunt symma
chus vero afflictionem spiritus porro sciendum quod apud
hebreos et spiritus et ventus similiter appellentur
i. RUHA Quid est quod futurum est et iam vo
catum est nomen eius et cognitum prophetis et sanctis
dei quod homo sit quod est homo et non poterit iudi
care cum fortiore se Aperte de salvatore predicatur
adventu quod qui futurus est antequam in corpore cerne
retur Iam vocatum est in scripturis nomen eius et
cognitum prophetis et sanctis dei quod homo sit Et intra
quod homo est non possit se conferre cum patre Et
in ewangelio dicat pater qui me misit maior
me est. Unde et insequentibus precipitur ne ultra
quam nobis de eo scriptum est requiramus nec velit ho
mo plus scire quam scriptura testata est Cum enim de

statu nostro ignoremus et vita mea qui umbra pertran-
seat. et futura incerta sint. non nobis expedit ut
maiora quam possimus inquiramus. Nonnulli illud in hoc
loco significari putant. quod omnia qui futura sunt et ho-
minum corpori creando iam deus vocabulum no-
verit. nec possit homo respondere contra artificem
suum quare ita vel ita factus sit. Quanto enim ampli-
us quesierimus. tanto magis ostendi vanitatem nostram
et verba superflua et non ex presentia dei liberum tol-
li arbitrium sed causas ante precedere quare unumquodque
sic factum sit. Quia sunt verba multa multiplicantia
vanitatem quid est homini amplius. Quis enim cog-
novit quid sit bonum omni amplius. Quis enim
cognovit quid sit bonum homini in vita numero dierum vi-
te vanitatis eius et faciet eas qui umbram quia quis
annuntiabat homini quid post illum sub sole. Cum in quo
ignoret homo de statu suo et quamquam videt scientiae
et cernere non ut se rei veritas habet sed per speculum
et umbram et ymaginem videat ne futura cognos-
cat et in multiloquio non effugiet peccatum. silentium
ponat ori suo et credat eum venisse qui scriptus
est quando et quantus et qualis venit non requires.
Bonum est nomen super oleum bonum. et dies mortis
super diem nativitatis eius. Considera inquit o homo
dies tuos breves. et quia cito esse soluta carne ces-
sabis. fac tibi famam longiorem. ut quomodo ungentum
nares odore delectat. sic ad tuum vocabulum cuncta
posteritas delectetur. Quod quidem perspicue interpretatus
est simachus dicens. melius est nomen bonum quam
ungentum bene olens. Eiusdem moris est hebreorum

vngentū bonū oleū nūcupae Qd aute ait et
dies mortis sup die natiuitatis eius vel h° ostendit
melius esse exire de seculo et tare tribulationibus
atqz in certo vite statu qm ingredienti mundū hec
omnia sustine vel certe q in morte quales simus
notū sit In exordio vero nascendi quales futuri
simus ignoretur aut q natiuitas alliget corpus
libertate anime mors resoluat Melius est ire
ad domū luctus qm ire ad domū conuiuij in quo fi
nis est omnis hois et qui viuit dabit ad cor suū
Vtilius est ad exequias funeris quā ad domū ire
conuiuij Quia ibi conditionis nre et fragilita
tis humane ex pnti cadauere commonemur in conuiuij
aute leticiā etiā si quid timoris habe videbimur
amittimus nouissimū versū aptius interpretatus e
symachus dicens et qui viuit respiciet ad mente
Ex quibus comprobatur in eo qd supius cibū et
potū visus est approbare non eū voluptate rebus
pferre cunctis vt plerique male estimant sed compara
tione auaricie et inme paupertatis licet breue sit
plus esse si vel ad momentū quis suis opibus
pfruatur Nūquā em tristiciā luctus festiuita
ti conuiuij pretulisset sume et nescit aliquis putas
set eē momenti Melior est ira quā risus qz in tri
dente ira corripit et emedat Irascitur et nobis si
qn peccamus irascimur et alijs p tristiciā quippe
vultus melior fiet anima vt interpretatus est syma
chus Et idcirco ve nūc videntibus qz ipsi lugebunt
Cor sapientiū in domo luctus et cor insipientis in
domo leticie Beati inquit saluator lugentes qm ipsi

ꝯsolabitur. lugebat et samuhel regē saul omnibꝰ
diebus vite sue Et paulus sup eos qui pꝰ peccata
varia noluerat age penitētiaz lugere se dicit Cor ij
sapiētis vadat ad domū talis viri qui se corripiat
delinquētem. et adducat ad lacrimas qui puocetur
flere peccata ppria: et eat ad domū letitie ubi adu=
latur doctor et decipit ubi nō ad ꝯpunctionē audientiū.
sed plausus querit et laudē Talis preceptor plangit
dives in sermōe dives in verbis qui qua saturatꝰ
ppria recipit ꝯsolatōem suā Demqz huic expositioni
et iā sequētes versiculi ꝯcordauit ait enim Melius
est audire correpcōem sapiētis sup viru audiētem
carmē stultorū qz sicut vox spinarū sub olla sic
risus stulti sed et hoc vanitas Melius est em a
sapiēte corripi qꝫ adulacione decipere blandien
te Cui simile est illud meliora sūt vulnera amici
qꝫ voluntaria oscula inimici Sicut em vox spinarū
ardentiū sub olla strepitū insuauē sic et palpā=
tis magri verba nō proderūt vel ad curas seculi
que spine interpretātur auditores suos cohortātis
vel suitio eos incendio pparantis Symachus pro
eo qꝫ nos possumus. qz sicut vox spinarū sub olla
sic risus stulti. huc sensu interpretās quē sup dis
seruimus ait Per vocē em imperatorū vinculis ꝯspiciā
colligatur. hoc est ad vocem talia preceptorē magis
auditor inectitur. dū vinculis peccatorū suorū unus=
quisqz constringitur Calūpnia ꝯturbat sapien=
tem et pdet cor fortitudis eius Nūc sapiente in
pfectū positū accipe sm illud Argue sapientē
et diligit te Sapiēs quippe pfēs nulla arguicōe

indiget: nulla calumnia conturbatur. Verum hic versiculo
si quando iustum virum atque sapientem videmus calumniam
sustinere et turbari de iniquitate iudicii, nec deum
statim subvenire putemus. Pro eo vero quod LXX et Aquila
et Theodotion interpretati sunt et perdit cor e[illegible]
[illegible] i. fortitudinis sive vigoris eius
Symmachus autem ait et perdit cor [illegible]
donum tamen verbum hebraicum quod interpretationem eius
copulans et faciens illum sensum qui alibi scriptus est
Excecant munera etiam sapientum oculos. Melius
est novissimum sermonis quam principium eius. Meliores
sunt in dicendo epylogi quam exordium. In his enim dicentis
sollicitudo finitur: in illo incipit. Vel certe sic
quis incipit audire sermonem et ad preceptorem
vadit in principio est. Qui vero extrema audit intelligitur
consummatus est atque perfectus. Sed et hoc modo intel
in ligi potest. dum in isto seculo sumus quod summus omne principium
est. Cum autem venerit quod perfectum est in novissimis
et consummatis eius. Hebreus ita hunc locum cum sequenti
versiculo disserunt. Melius est finem te considerare
negotii quam principium. Et pacientem esse quam impacientem
ad furorem raptari. Dixitque quoque ex hac sententia
nullam in hominibus esse sapientiam ut melius sit tacere
quam prologui. Et quia cum finita fuit oratio intra
semetipsum recogitat auditor quid dictum sit. Cum autem
incipimus loqui necdum quid utilitatis accipiat. Melior
est paciens super excelsum spiritu. Quia superius
iram congresserat dicens Melior est ira quam risus, ne
putaremus iram que est in passione laudare. nunc
precipit iram penitus esse tollendam. Ibi enim pro cor-

ceptõe in peccãtes eruditõm in mores irã po
suit hic vero in pacientiam refrenauit Paciencia
aūt non solū in angustijs sz in lectionibus nīa
est: ne plusq̄ decet exultemq· videtur· michi
ei qui nūc excelsus appellatur spū in ewāgelio
paupēr spū esse contrariū: qui et in beatitudine ponit
Ne festines in spū tuo vt irascaris qz ira in sinu
stultorū requiescit / non quo concedat tardius irascen=
dū ideo nūc dicit Ne festines in spū tuo irasci
sz si fueres et tardes fuit ira dilata· facilius sedacior
possit auferre Et quia semper ira iuncta superbie
est· desiderans vltionem meliore et super pacientem
dixit esse quā eū qui excelsus est spū Et nunc
signū insipientie dedit Cum a quibus aliquis potens
existimetur· et sapiens si iracundus sit insipiens
arguatur· Ira quippe in sinu stultorū requiescat
Ne dixeris quid factū est qz dies priores melio=
res erāt q̄ isti Non enī sapienter interrogasti de hoc·
ne vetus seculū pñti preferas qz vnus vtriusqz est
conditor deus· virtutes bonos dies viuenti faciunt
vicia malos· ne dicas ergo meliores dies fuisse sb
moyse et sub xpo q̄ modo sint Nam et illo tpe
plures fuerūt incredulj· et dies eorū mali facti sūt
et nūc credētes multi reperiuntur· de quibus saluator
ait· beaciores qui non viderūt et crediderūt Ali=
ter debes viuere vt sp̄ putes dies meliores tibi sint
quā preteriti: ne tū paulatim decrescere incipis: dica=
tur tibi Currebatis bene quis vos impediuit
veritati non obedire et iterū incipientes spiritu: nūc
carne consumamini Aliter· ne dicas meliora tpa olim

q̃ꝫ nũc moysi q̃ xp̄i legis fuisse quã gr̄e Hic em̄
hoc volueris querere imprudēter facis non videns
q̄tum distat ewāgl'm a veteri testamento Bona est sapiā
cū hereditate et amplius videntib9 solē qz quō vmbr⁹
sapie sit vmbra argēti Et qd̄ plus est sciā sapiencie
viuificauit hn̄tem se Maioris est glorie sapiens
cū diuiciis q̄ tm̄ sapiens Alii em̄ sapiā indigent
alii opib9 et qui sapiens est et non diues pt̄ quidē
docere qd̄ bonū est ſz inedū non pt̄ prestare qd̄ pe
titur Ideo ait quia quō vmbra sapie sit vmbra
pecuie Id est qm̄ protegit sapiā sic inedū prote
git et pecunia Et ne videret' sapie detraxisse di
eam fortuitu bono ſlinat non em̄ in mā est potes
tate hr̄e diuicias q̄s iniusti sepe plus possidet sapiā
maiorē esse sapiam demōstrauit dicēs et amplius
sciā sapie et viuificauit habentē se In eo inq̄t ma
ior est sapiā diuiciis q̄ absqz vllis opib9 viuifica
uit eū qui se habuit Quidā hūc locū ita interpre
tant' hereditatē inq̄t pro cōsanciōe bona posuit
p̄ quā heredes sum9 dei et coheredes xp̄i Vt igitur
ecclesiastes docē q̄to differat hii qui solē merentur
videre iusticie et hn̄t sapiam cū cōsanciōe bona ab
hiis qui absqz sapiencia vite tm̄ et cōsanciois studiū
cōmodarūt Qd̄ quidē et daniel ostendit dicēs In
telligētes ſmones meos fulgebūt vt luminaria celi
Siue vt theodocion interpretat9 est quasi splendor
firmamēti Qui vero fecerint sermones meos q̄si
stelle celi Vmbra autē argenti siue pecuie illā ſm
anagogen debem9 accipe de qua talenta et mna
in pabolis ewāgelii colliguntur. vt cū fuim9 sb vmb

sapie et sub umb^a dis argenti p die sol non uret te nos neq luna p nocte Sed et hoc dici pt qr umbra et vita nra sup terra et spus vultus nri xpi dominus Cui diximus in umb^a eius vivemus in gentibus Omnis nra in hac vita protectio instar umbre est siue sapie siue sup^a dicti argenti donec aspiret dies et amoueantur umbre Simmachus more suo et iam in h^o loco manifestius interpretatus est dicens Quo protegit sapia similit protegit pecunia Sequens autem versiculus psaltice ad studium cohortatur Vidi o opa dei qm quis poterit adhortari q deus puertit Et in h^o loco ita simachus transtulit disce opa dei qr nemo potit corrige qd ille innuunt Id e suffitiat tibi de scriptuis sanctis siue ex ipa cotemplatoe elemetorum scie et intellige que facta sut non tamen causas roncsq pquire quare unuqdq sit factum est vel aliter fieri debuisse q factum est Verbi gra si quis vult quere cur moysi ita loquatur deus qui fecit mutum et surdum videntem et cecum Nonne ego dns deus et dicat cur cecus et surdus et mutus ita creati sunt et cetera his similia Sumendum est in h^o loco testimonium de xvii ps in quo ad deum dicitur Cum sancto sanctus eris et cum pruso pruteris Et dicendum deum esse cum eo qui sanctus est et puti apud eum qui sua volutate fuit ante puisus Iuxta illud quoq qd in leuitico scriptum est Si ambulauerint ad me puersi et ego ambulabo ad eos in furore meo puersus Secd quidem et illud potit exponere quare indurauit deus cor pharaonis Quomodo enim una ad solis opatio liquefaciat ceram et siccat

lutū · sic una dei in egipto signorū opatio molli
ebat corda credentiū et incredulos indurabat Cā
iuxta duriciā suā et cor inpenitēs thezauriza
bant sibi irā in die ire Ex hijs mirabilibus que
cū videret fieri non credebat

In die bonitatis esto in bono et in die ma
lo vide Et quidē istud ggruū sicut fecit
deus ad loquendū vt non inveniat homo post ea
quicq̄ Ocio me audisse in ecclesia ab eo qui pu
tabatur hēre sciam scripturarū Ita hos versiculos edis
serit Dū in pnti seculo es et boni eqd operis potes
facē laborat postea ipse securus in die malo hoc
est in die iudicij torqri alios videas Sicut enim
pns seculū fecit deus in quo nobis fructū bono
rū opum possimus pparare Ita et futurū in quo
nulla boni opis datur facultas Uisus est qdē
suadē cū dicēt audientes Sed vir alius esse sensus
qm et symachus transtulit dicēs In die bono esto
in bono diem veo malū intuē Siquidē hoc sile
sicut fecit deus vt non inveniret homo qd cont
eū quereretur et bona mqt et mala pter tibi eve
neit sustine Ner putes ul' bonorū tm vel malo
rū in mūdo esse naturā cū ex contrarijs mundus
ipse subsistat calidis et frigidis · sicut et humentibus
duris et mollibus tenebrosis et lucidis malis et
bonis hoc autē fecit deus vt habeat locū sapia et eli
gendo bono · et vitando malo liberū hominj relinqt
arbitriū · ne se dicat insensibilem et stolidū a deo
esse gnatū · sed eū io fecisse diusa homo queri de
sua condicōe non posset Simulqz hoc testimoniū

ɔsequēter· supioribꝫ copulabitur· in quibus ait
Cuius poterit adornare qđ puterit deus Omnia
vidi in diebus vanitatis mee Est iustus periēs
in iusticia sua ‖ Tunc quid sile̅ salo̅ʳ in ewāgelio
ait Qui diligit aīam suā pdet eā et qui p=
diderit animā suā ꝑꝑ me inueniet eā Macha
bei pro lege dei atqꝫ iusticia visi sunt in sua
iusticia pire et mres qui sanguinē fuderūt
pro xp̄o· econtrario qui et illo tp̄e suillā carnē
comederūt· et post aduētū domini sacrificaue=
rūt ydolis visi sūt in hoc seculo viuere· et ꝑ suā
maliciā pseuerare longeui ~~Sed in hoc dei in hoc~~
Sed dei in hoc occulto sapiē est· et tribulare nūc sc̄os
vt regnat mala in vita sua· et peccatores nō
visitare pro scelere et qui ad victimā reseruare
vt et illis possit etiā bona restitue vel hiis ma=
la inferre ꝑpetua Hebrei iustos periētes ī iusticia sua
filios aaron suspicantur· qđ dū putat se iuste
agere· alienū ignē obtulerūt· et ipiū longeuū
in malicia sua manasse dicunt· qui post cap=
tiuitatē restitutus in regnū· longo deīceps tp̄e
vixit Noli ee iustus multū· ne ꝯtrās amplius ne
obstupescas Si quē rigidū et trucē ad omnia
fr̄m peccata conspexeris vt nec in sermone peccati
nec ꝑpter natalem interdū pigriciā oranti det
veniā· huic scito plus iustū ee qm̄ iustū esse opor=
teat· cū enim saluator precipiat dicēs Nolite iudi=
care vt non iudicemini et nullus sit absqꝫ peccato·
nec si vnius diei fuit vita eius In humana iusticia
est fragilitati ɔdicionis hom̄ non ignosceres Noli

[margin:] et est ipius lō- // gevus ī malicia sua

ergo esse iustu multu · qr pondus grnde et pondus
pnu abhoinano cora deo dno · Vn et apud phos
virtutes imeditulio posite sut · et ome qd ming
est siue sursu siue deorsu reputatur in vicio
Qd aut ait Et noli quere ne conturbeis · siue
ne obstupescas mente meam sit pfecta compre
hende non posse sapiaz · et mensura fragilitats
nre iubet nos scire debe · demqz et paulus eius
plusqp homo scire poteat requirebat dices Quid
ad huc queritur · voluntati em dei qs resistit Rndit
o homo tu quis es qui rndeas deo rel Si em tal
homis ille qui interrogare intducitur audisset ab
aplo · stupore forsitan torpuisset et gracia sensis
set inutile qr et donu ipe eude aplm qd non pro
sit ei cui datu est Hebrei hoc mandatu i · noli
esse iustus multu sup saul interpretatur qui
agag inserto est qd dns imperauerat occidi Sz
et ille de ewangelio seruus cui ignouerat dns et
ipse conseruo noluit ignosce huic pt verisimilo comp
tari qd fuit iustus multu Ne ipe agas multu et
noli esse stultus ne moriaris in tpe non tuo Cu deus
dicat nolo morte morientis tm vt reuertatur et vi
uat Semel peccasse sufficiat · debemus nos erigere
post ruina Si em iuxe eos qui de phisicis deputat
nouit hirundo pullos de sua oculae celidonia et
dictamu cape appetiit vulnerate · 4 cur nos igno
remus medicina pnie ppositam esse peccantibus Qd
aute ait ne moriaris in tpe non tuo · sicut chore
et dathan et abiron ppt sedicoem aduisu moysen
et aaron repetino tre hiatu deuoratos et in eme

datom aliorū ante diē iudicij etiā in hac vita plu-
mos iudicatos ¶ Qd dicit ergo tale est nolī pctīs
adice pctā. Ne puoces deū etiā hīt tibi infre suppli-
tiū Bonū est te retinē iustū et quidē ab hoc
ne dimittas manū tuā. qm qui timet deū nl
negligit Bonū est iustis bn facē sz et pctōribꝰ
bnfacē non iniustū est Bonū est domesticos fidei
sustentarē. sz et oī petenti tribuere preceptū est
Timens quippe deū et imitator cōditoīs sui qui
pluit sup iustos et iniustos absqz respcū psona
rū omnibꝰ bnfacere festinat Aliter qui vita hc
insensibilis diuisis variatur euētibꝰ tā adusa
qᵃ pspā iusti animꝰ pparetur et postat dei mi-
sericordiā vt qdcūqz euenerit. libeā mēte sustē-
tet Qui em timet deū nec psppis eleuetur op-
primatur adusis Sapiā confortauit sapietē
sup decē ptātem hntes qui sūt in ciuitate. qz
non est homo iustus in terra qui faciat bonū
et non peccet ppteā sapiā confortat iustū et
omī pncipū ciuitatis sup eo excedit auxiliū. qz
qūis aliqs iustū sit tn dū in hac carne est co-
stitutꝰ subiectꝰ est viciis atqz pctīs et maiori pre-
sidio indiget Aliter decē qui ptātem hnt et ī
vrbe gstiut angeli sūt. ad pstm min̄ pueire
denariū et auxiliant hūano generi Sed si quis
considēt omnia auxilia maiꝰ est auxiliū sapie
.i. domini nostri ihesu xpi; postqᵃ em dixert an-
geli curauimꝰ babilonē et non est curata re-
linqmꝰ eam et abeat vnusqsqz in terra. tūt
mgri mediconī ipse descendit et respsos nos

sanguine et pudores madentes cruore. qui omnem suam substantiam expenderat in medicos. tactu fimbrie sue sanavit Sanavit autem in civitate hoc est in mundo isto et confortavit sapientem. sive ut lex transtulerunt adiuvit Omni enim dabitur qui habet et adiciet ei Cum autem indiget homo positus in peccatis. infixus in limo profundi maiori auxilio. ideo venit ipsa sapientia Aliter enim super dixerat et domesticis et alienis bene esse faciendum. poterat ergo aliquis respondere Si omnibus benefacere voluero non habeo unde faciam nisi si potest iustus tantas habere divicias qui solet magis pudoribus habundare propterea nunc ait Quos non potes rebus iuvare consilio adiuva. solacio fove. plus enim potest in angustia constituto prestare sapientia. quam liber quamlibet maxime potestates Et hoc ipsum cum prudentia facito Grandis quippe liberalitatis est et cui et quantum et quando dari et quale vel in re vel in consilio tribuere ✓

Et quidem in omnes sermones quos loquuntur homines ne dederis cor tuum quia non audies servum tuum maledicentem tibi Etenim frequenter scit cor tuum quia et tu maledixisti aliis Sic que precepta sunt et sapientie auxilio confortatus. vel ad mala vel ad bona prepara cor tuum. et non aures quod de te loquantur inimici qualis foris opinio sit Quo enim prudentis viri est murmurantem familiam non audire absentibus iam et curiosam aurem apponere quod de se loquitur absente Si enim hoc fecerit semper in tribulacione erit et ad mussitatione servi iracundia commovebitur. sic et sapientis hominis est sapientiam per viam sequi et vanos non

gsiderare rumores Sed et alio exemplo docet pem-
tus non ure adu iusto hom qd hoies loquitur dicens
Nem nouit gsna tua qd tu de multis locuts es et
sepe aliis detraxisti sit et aliis debes ignosce det'
hentibus Et simul docz non facile iudicand et habenti
trabe in oculo de festuca altius non loquend Cuncta
her temptaui in sapia dixi. sapies efficiar. et ipa lo-
gius facta est a me magis qz erat. et alta profundi-
tas qs inuemet ea dicit se ut regnorum quoqz tes-
tantur libri ultra oms hoies quesisse sapiam
et temptasse ad fine illius puenire sz quanto plus
quesierit tanto minus repperisse Et in media
demsu caligine tenebris ignorante circumdatum.
Alias aut qui eruditus fuit in scripturis quanto
plus scire potuit. tanto ei in hiis cotidie oritur ma-
ior obscuritas Aliter gtemplatio sapie in hac
vita in speculo videtur et in ymagine Cum ergo
recogitauero in futuro facie ad facie eius notitia
reuelandam tunc liquido recognoscam longe me
nunc ab eius notitia dissere Lustraui ego et cor
meum ut scire et gsiderare et querere sapiaz
et roem. et ut cognoscere impietate stulti et
imprudentium errore et inueni ego amariore mor-
te ~~in~~ muliere que est laqueus et sagena cor eius
gt vincula sunt manus eius. bonus coram deo eruetur
ab ea. et peccator capietur in ea Pro eo qd lxx
~~interpretatus est dicens~~ posuerunt circuiui ego et
cor meum ut cognoscere Symachus interpretatus est
dicens Pertransiui vniuersa sensu meo scire et discere
et inuestigare Ex igitur igitur super ecclesiastes

dixeat oia se in sapia ptemptasse · et qnto plusque re-
quisierit · tanto illa longius refugisse · Nunc aut etia
aliud in sua se quesisse sapia qp in rebus huanis
malu vniusa antedat mala et queres impre-
tate stultitia erroreqz et discordia teneat pua
patu · et diat se omni maloru capit muliere
reperisse · qz et p illa ~~m~~ mors in orbe terra-
ru intrauit et preciosas aias viroru capit
Omis quippe adulterantes qui clibanus corda eo-
ru · et que facit adolescentiu corda euolare Et
tu in mente miseri amatoris madeit · th'iteu
in preceps · Et qui laqus et sagea cor adolescentis t
nectit Vincla em sunt manus eius pro quo aqla
interpretatus est · vincte sunt manus eius · qd hebrea
lingua diat H S es k i · AT Suade em potest
vim fac non pt nec ad se the nolentes Iustus
qui ~~ducetur ad morte Non putemus teme hanc~~
~~salomone~~ fueit et bonus cora deo eruet ab ea.
pccor veo captus deducetur ad morte Non putemus
teme hac salomone de gne mulieru protulisse
smaz · qd expertus est loquitur · Io quippe offendit deu
qz captus est a mulieribus et hec fm lram Ceteru
iux intelligentia spuale a' ome gnalit pcm
muliere noiauius et niquitate sub spe mulieris
Sz in sacharia sup plubi talentu Aut dyabolu
I p o t r k e v e · muliere accipimus qt effemi-
natas vires aut certe ydolatria et vt prius
attedamus heticoru ecclesia que insipietem sen-
su ad se vocat · vt panes furtiuos et aqs furti-
ua ho est ~~fam~~ falsu sacmentu · et pollutu bap

tissima indocta accipiat Ecce hoc inveni dicit ec-
clesiastes unam ad unam ut invenirem numerum quam adhuc
quesivit anima et non inveni hominem unum de mille // mea
inveni et mulierem in omnibus hiis non inveni. so-
lummodo hoc inveni quod fecit deus hominem rectum. et ipsi
quesierunt cogitationes multas Hoc inquit requi-
sivi universa diligenter eventilans quod paulatim peccando
et ad unum delictum aliud apponendo grande nobis
summam efficimus peccatorum. Et ebon quippe quod omnes
voces consona R o s i t o f o s t transtulerunt. secundum hebrei
sermonis ambiguitatem. et numerum possumus. et summam.
et rationem et cogitationem dicere Sed et hoc ait Re-
quisivit anima mea an recta mulier inveniatur
Et cum viros paucos de viris bonos invenerim. ita ut
de mille unus potuit inveniri mulierem bonam omnino
inveniri non potui Omnes enim me non ad vir-
tutem sed ad luxuriam deduxerunt Et quia appositum est
cor hominis diligenter ad maliciam ab adolescentia. et
pene omnes offenderunt deum in hac ruina generis humana
in. facilior ad casum mulier est de qua et poeta
gentilis. varium et mutabile semper femina Et apostolus
Semper ait discentes et numquam ad scientiam veritatis pervenientes
Et ne videretur totum .i. hominum dampnare natu-
ram. et deum auctorem facere mali Deum illud conditor
et qui malum vitare non possit arguere permittet
ait. Bonos nos a deo creatos. sed quia libero sumus
arbitrio derelicti. vicio nostro ad peiora labi. maiora
querimus et ultra vires nostras varia cogitamus Aliter
Cotidie merum universarumque rei rationem ponens nullum
inveniri potui cogitatum. qui non cogitatione prius a

extrinsecus putaretur. In mille autem viris inveni
verum hominem qui iuxta ymaginem creatoris est con-
ditus. Et in mille non quibuslibet. sed in mil-
le viris quorum numerum mulier implere non potuit.
In mille qui non appropinquaverunt ad mu-
liere. et postea purissimi permanserunt. Hec autem
omnia tropice accipienda. in multis quippe studiosis
et cotidiana meditatione sudantibus vix invenitur cogi-
tatus purus. et viri dignus vocabulo. Possumus et co-
gitatus pro viris accipere mulieres pro operibus dicere.
Quod difficile cogitacio alicuius pura inveniri queat
Opera vero quia per corpus administretur aliquo semper
errore commixta sint. Pro eo autem quod hebreum sermo-
ne interpretates diximus unam ad unam ut inveniatur
numerus. Sive ratio aut cogitacio apcius interpretatus
est symachus unum ad unum invenire racionem. Quod
enim nos solemus absolute et neutraliter appellare
Id est hoc quaesivi. quod volui invenire. hebrei femi-
nine pronunciant. sicut et in psalmo Unam petii a do-
mino hanc requiram pro eo quod est unum. Quis
ut sapiens et quis novit solutionem verbi. Sapiencia
hominis illuminat vultum eius et fortis faciem eius sua
commutavit. Supra docuerat difficile bonum hominem
reperiri. et veniente contra eliseat quorum a deo bo-
nos homines conditos sed sponte sua ad peccata delapsos
Aut quod bonum hominem dedit deus qui gloriabundus enu-
merat sapientiam atque racionem providenciam occul-
ta dei nosse misteria in archano eius sensu cor-
dis intrare. Obliquo autem de se loquitur quod nemo ita
fuit sapiens ut ipse. et nullus sit sciens problemati

solutioēs · et sapiā eius a cuncto laudato sit populo
que nō solū in uiscerib latuit · sȝ in superficie corporis
et specīe vultus eduxit Vltra aqȝ omīs hoīes prude-
tia mētis in facie sua prinxeit lerx̄ pro eo qd nos
posuimus qs ita vt sapiēs · trāstulerūt qs nouit sa-
pientes Et pro eo qȝ nos diximus et fortis facie
sua commutauit · posuerūt et inpudēs vultu suo
odietur Et reuera cū multi sint qui sapiāz pro-
mittāt difficile īuenit qui discernē queat ho-
rū sapiētem ab hiis qui vident esse sapiētes Et
cū sint plurimi qui scripturarū occulta dicant
posse se soluē · rarus est qui verā inueniat solu-
tionē Qd aūt sequit Sapiā hoīs illuīauit
vultū eius et inprobus facie sua odietur · ita possu-
mus explanare vt pauli verba ponamus Nos aūt
omīs reuelata facie gloriam dnī cōtēplantes · vt
ps canētes Signatū est sup nos lumē vultus
tui dnē Sapiāz aūt hic hominis non aliā dicit qȝ
sapiāz dei Que cū sapiā dei sit iux̄ possibilitatē
capacitatis hoīs eius incipit qui se habē meruit
Omīs hereticus et falsū dogma defendēs · inpude-
tē vultus eius Denīqȝ marcion et valentinus melio-
rē dicit naturā esse qȝ conditorē et hoc possit
aliqua ex pte ferri · si spem se huius rei habere
conderet · et non iam possidē naturā Ego os re-
gis custodio vt loquelā iuramēti dei · ne festines
a facie eius abire · et ne stes in verbo malo qm
omē qd voluerit faciet Sicut dixit rex ptātem hns
et qs dicat ei qd facis Videtur quidē precipe iux̄
apl'm · regibus et ptātib9 obsequiū maxīe in ptātib9

lxx inpatiō modo dicentib9 Os regis custodi Hȝ
ego puto de illo rege nūc dici · de quo dauid ait ·
Domine in virtute tua letabitur rex Et alio
loco · vt pris et filij vnū regnū significetur scptu
ra commemorat Domine iudiciū tuū regi da
et iusticiā tuā filio regis Non em̄ iudicat
pater quemq̄ sȝ omē iudiciū dedit filio Cui
rex filius dei patris · regis est filius · huius itaqȝ cus
todienda precepta sūt huius volūtas paranda
Et hoc est qd̄ in thobie libro scribitur Miste
ri regis absconde bonū est Et ꝓprie monet
ne retractemus quare deus vnūqdqȝ preperit
sȝ qdcūqȝ vidit esse mandatū hoc prīa mēs hoīs
inplē festinet · sic in lege dm̄ volūtas ei9 Pro vo
lxx aliter trāstulerūt dicentes · et de iuramento
et vbo dei · ne festines a facie dei ambulare Hō
endū iuramētū dei in diuinis voluminibus esse
conscriptū H itaqȝ iuramētū · de dei vbo sacrū et
archanū non debem9 quibuscūqȝ narrare · pro
ferre in mediū et citatim de deo ferre scīāȝ
Neqȝ vt moyses · festines videre faciē dei sȝ tam
diu sustine · donec ipse ꝑtrāseat · et tūc eius poste
riora cōspicias · Nec non et illud qd̄ sequit̄ · ne
stes in verbo malo · ꝗ sup eo intelligamus qui
in hereseos errores ꝑuentus est Vel sup illo qui
tū ecclesie fidem habeat tū prīs vinatur · vt sit
ne ꝑseueres in detractiōe · ne in turpiloqo luxu
auaricia libidine Qd̄ si ꝑseueraueris rex viaꝝ
atqȝ prīī dyabolis opabitur in te ꝑdicoēm · et
faciet qdcūqȝ voluit Qui custodit mādatū · nō

cognoscet verbū malū Et tempꝰ et iudiciū cognos-
cit cor sapientis Notandū quod cognoscat verbū posi-
tū est pro eo quod est nō paciet. aut non erit in eo Sic
quidē et de saluatore sic scriptū est Quē tū non
cognouisset peccatum. deus pro nobis peccatum fecit Pro
verbo. quoque simachus rem interpretatus est dicens
Qui custodit mandatū non experietur rem malā
Precepit autem regis impiū consuadū. et sciet quid
et quare et quo tempore iubeat. quia omni negocio est
tempꝰ et iudiciū Afflictō quippe hominis multa su-
per eū quia nescit quod futurū est Sicut enim erit quis
annūciauit ei Licet diuise veniāt et non possit ius-
tus scire quid ei futurū sit. nec singulare rerū
causas rationes que cognoscere. nemo est enim conscius fu-
turorū. tamen scit a deo cuncta in vtilitate hominum fieri
et non absque eius volūtate disponi Est autem ma-
na afflictio humani generis. quia ut poeta ait Nescia
mens hominis fati sortisque future Aliud sperat et ali-
ud euenit De alto loco exspectat hostē. et alterius iacu-
lo vulneratur. Pro eo autem quod lxx interpretes et theo-
docion dixerūt. quia sciā hominis multa super eū In he-
brea maliciā habet non sciāz Sed quia res z et a
t in lre hebraice excepto paruo apice silēs sūt. pro
ra ath. legerūt dach i. pro malicia sciāz. hoc melius
sciet qui eiusdē lingue [illegible] habuit noticiā Illud
quoque quod in fine horū versuū scriptū est. quia nescit
quid factū sit et quod futurū sit post eū quis annūcia-
bit ei. de verbo ad verbū nūc ex hebreo sermone
transtulimus ut esse sensū alterū noueimus Deus s.
nec ea que futura sint. ita ut sūt futura cognoscere

Non est homo potestate habens in spiritu ut prohibeat spiritum. et non est potestas in die mortis. et non est emissio in bello. et non saluabit impietas habentem se. Non est in potestate anima nostra ne auferatur a nobis et egrediente ad ipsum dei spiritum. nichil prodest concludere et vitam retinere fugientem. Cumque multis inimicis vite nostre. et hostis aduenit. induuias accipere non possumus. Nec reges quondam in seculo et omnia nostra impietate vastantes. obuias mortis ferre manus. sed timere terramque soluere. Non est ergo lugendum si futura scire non possumus ab hiis quibus potencioribus opprimamur cum morte omnia finimur. Et superbus et potens qui cuncta populatus est non valeat animam suam retinere cum patitur. Spiritus qui vniuersa dispensat non potest a quoquam homine prohiberi et leges accipere sperandi. De quo et supra dictum est. Gyrans gyrando vadit spiritus. In die mortis non sumus potentes. in die enim vite finale vitat inimicus. Similiter qui in bello est et non habet pacem dei que superat omnem sensum. non habebit emissionem. De qua ad sponsam dicitur emissiones tue paradisus cum fructu pomorum. Et quia impietas non saluabit habentem se. pietas eregione saluabit. Potest impietas dyabolus appellari. et pietas dominus noster ihesus christus.

Omnia hec vidi et dedi cor meum in omne opus quod factum est sub celo. et dominatus est homo homini ut affligeret eum. Et tunc vidi impios sepultos et venerunt et de loco sancto egressi sunt et laudati sunt in ciuitate quia sic fecerunt sed et hec vanitas. Quia enim non est contradictio facientibus

malū cito id° repletū est cor filiorū hom̄ in eis ut
faciāt malū Dedi inqt cor meū vt omē qd' sub so
le geritur intuerer et hoc vel maxīe qd' homo am
pit in hoīes ptātem. vt quoscumqz velit affligat atz
odeprimet Cū itaqz mentē meā ad hoc intueda
dirigerē vidi ipsos cū tali opīone mortuos et sic
sepultos vt sancti estimarentur in terra Qui et
cū viuerēt putabant² digni esse ētē templo dei
in sup̄ ambulantes tumidi laudabant² in malis suis
laudatur ꝑtor enī in desiderijs aīe sue et qui
iniqua gerit bndicitur Hoc autē ꝓpteā veīt qz ne
mo peccantibꝫ audet contᵃdicē / nec statim scelus
vlasatur deus sed differt penā dū expectat pe
nitēciam Peccatoēs autē qz non statī arguti atz
correpti sūt putantes neqqꝫ futurū esse iudiciū
in scele ꝑseuerāt Possumꝫ h° testimonio uti ad
uersū epōs qui acceperūt in ecclesia ptātem et
scandalizant eos magis quos docē et ad meliōa
debuerāt mutare Hij frequēt² post mortē laudā
tur in ecclesia et bti in hijs que non probalit fecē
rant publice siue a successoribꝫ siue a ꝑplis predi
cantur Et h° itaqz vanū est Quia enī vt ege
rūt sic audiūt. nec statim corripiūtur in pctō suo
nemo quippe audet accusare maiorē ꝓpteā qⁱ sū
et beati et in preceptis dm̄ ambulātes augēt pctā
pctīs Difficilis est accusatio in epm̄ et si enī pecca
ueīt non creditur et si conuictꝫ fuit non punitur
Quia pctōr facit malū centies et elongat ei
Ex h° cognosco ego qꝫ erit bonū timebꝫ deū qui ti
mebūt a facie eiꝫ Ex eo qꝫ peccāti plurimū hoc

quippe significat tenebras dat deus locum penitentie. et cum
non statim puniat in scelere expectat ut convertatur ab
iniquitate sua ego intelligo quam misericors et
benignus super eos futurus sit deus qui habent timorem eius
et ad verbum illius contremiscunt. Simmachus hunc
locum ita transtulit Peccans enim malus mortuus est
longeva immunitate concessa ei porro ego scio quia
erit bene timentibus deum qui timuerunt a facie eius
Bonum vero non erit iniquo neque longo super erit
tempore quia non timent faciem dei Et quia manifestum est
quod iste transtulerit. hoc dicendum est quod verbum hebraicum
maach quod lxx. ex tunc transtulerunt et nos centies
posuimus Aquila et Simmachus et theodotion mor
tuus est interpretati sunt. vel sic Qui peccavit et
fecit malum mortuus est. in eo enim quod peccavit sta
tim mortuus est Si autem iuxta lxx interpretes pro eo
quod mortuus est legimus ex tunc primum peccat qui vi
detur facere peccatum sed iam ante peccavit Alienati sunt
enim peccatores a vulva erraverunt a ventre. et quicquid
hoc quod sequitur locuti sunt falsa quomodo possit exponi
Simplex enim intelligentia habere consequentiam non vide
tur parvulos peccatores statim ut de vulva eiecti sunt
mendacium loqui Et bonum non sit impio et propter pro
longet dies quasi umbra qui non timet a facie dei
Imprecatur male hiis qui non habent timorem dei et op
tat ne diu differantur a pena sed statim morte sub
trahantur cruciatus recipiant quos merentur Simile
quid et apostolus loquitur ut precidantur qui nos conturbant
Et alibi Alexander erarius multa mala michi ostendit
reddet illi dominus secundum opera eius Quae pro clement

dicta sint requirendū est · hec iux̄ sensꝰ hebraicā veritatem. Di quibꝰ veō lxx interpretes sequit̄ · qui q̄ⁱ ab alio sensu incipientes dixerūt et ego cognosco quia erit bonū timentibus deū vt timeāt a facié eiꝰ · et bonū non erit impio · et non prolongauit dies in vmbr̄ qui non est timēs a facie dei hoc potīt dicē sicut quidē et illa de quibꝰ paulo ante tractauit. Ego tn̄ manifestissiē recognosco q̄z erit bn̄ hijs qui timēt a facie dei. Vultꝰ em̄ dei sup̄ facientes mala · et impio non erit bn̄ · non em̄ timēt a facié dei · et prolongauit dies in vmbr̄ : hoc est dies vite sue qui q̄ⁱ vmbr̄ vinētibꝰ sūt non q̄ hij qui mlto viuāt tp̄e prolongēt dies suos · s̄ꝫ qui grādes eos faciāt bonorū opm̄ magnitudīe · vn̄ et iacob ꝗ q̄ⁱ patrem se ꝯfrēs. Dies inq̄t mei sicut vmbra īcli nati sūt et ego sicut fenū arui. Non quo longam vitā quesierit in p̄nti in quo omē qd̕ viuimus breue et vmbra est et ymago. In ymagīe em̄ p̄ambulat homo : s̄ꝫ qd̕ de futō timeat ne longitu do vite ip̄ꝰ vbi veā est vita breuiet. Est vanitꝰ que fit sup̄ terrā · q̄z sūt iusti ad quos p̄ueniūt q̄ⁱ facta impiorū. Dixi q̄z et hoc vanitas est p̄nt cetās vanitates que in mūdo vario ferūtur euentu et iam s̄ꝫ loquendo · q̄ iusti ea frequēt̄ eueniunt que impijs euenire debuerāt. Et impij tam feliciť in hoc mūdo degūt vt eos putes esse iustissios. Dabit euāgeliū exemplū diuitis purpurati et paupis lazari lxxꝰ quoqꝫ scd̕s p̄s de hac re disputat cur iustis interdū mala et impijs eueniunt bona. Pro eo aūt q̄ nos posuimꝰ est vanitas que fit sup̄ t̄rā

Symachus absolute transtulit dicens Est difficile cogni-
tu quod fit super terram Hebrei iustos quibus eveniant
mala et impios quibus accidat opera iustorum filios
aaron interpretantur et manasse Quod illi sacrifi-
cantes perierint et iste post tanta mala et captivi-
tate in imperium restitutus sit
Et laudavi ego leticiam quia non est bonum homini
sub sole nisi comedere et bibere et letari et ipsum
egredietur cum eo de labore suo diebus vite sue
deus quos dedit ei sub sole Hoc plenius super interpretati
sumus et nunc strictim dicimus Licet breve et cito
finienda preferre cum vescendi et bibendi volupta-
te angustiis seculi et his que inique fieri videntur in
mundo quod solum hoc homo de suo labore habere videatur
si vel modico fruatur refrigerio Verum hec interpre-
tacio ieiunantes esurientes sicientes atque lugentes
quos beatos in ewangelio dominus vocat si sic accipitur
ut scriptum est miseros approbavit Et alibi itaque et
potius spiritualiter accipiamus et super eis leticiam quam
in labore vite ~~sue~~ nostre vix possumus invenire
Quod autem hec itaque senciendi sint ut diximus de-
t monstrat sequens versiculus in quo ait Dedi cor
meum ut viderem sapientiam et occupacionem que complen-
tur scilicet homines super terram et diebus ac noctibus in
scripturarum meditacione versentur ita ut plerumque pre
investigacione veri ab oculis sompnus aufugiat Et ita
propter dedi cor meum ut cognoscerem sapientiam et vide-
rem occupacionem que facta est super terram quia et in di-
em et nocte sompnus in oculis suis non est videns
et vidi omnia opera dei quia non poterit homo invenire

opus quod factum est sub sole in quo laborauit homo ut quereret et non inueniet. Siquidem et si dixerit sapiens se cognoscere non poterit inuenire. Qui querit causas rationesque rerum, quare hoc vel illud factum sit et quare mundus variis gubernetur euentibus. cur alius cecus debilis. alius videns nascatur et sanus. hic paupertatem habeat. ille diuicias. Iste sit nobilis. ille inglorius. nichil aliud proficit nisi in sua tantum questione torqueri // sed cum se dixerit cognouisse. tunc ignorationis habere principium. et in profundo errore versari. Sub ostendit tamen esse causas rerum omnium et iusticiam quare unumquodque sit fiat. Et in occulto eas latere et non posse ab hominibus comprehendi. Omne hoc dedi in corde meo ut considerarem vniuersa. quia iusti et sapientes. et opera eorum in manu domini. Et quidem caritatem. et quidem odium non cognoscens homo omnia in facie eorum. Et iam hunc locum Symachus manifeste interpretatus est dicens. Omnia hec statui in corde meo ut euentilarem vniuersa. quia et iusti et sapientes et opera eorum in manu dei sunt. Et insuper neque amicicias neque inimicicias scit homo sed omnia coram eis incerta. Propterea quod omnibus eueniunt similia iusto et iniusto. Porro hic sensus est. Et iam dedi cor meum et scire volui quos deus diligeret quos odisset. Et inueni iustorum quidem opera in manu dei esse. et tamen utrum amantur a deo annon nunc eos scire non posse. Et [illegible] ambiguum fluctuare utrum ad probacionem sustineant que sustentant an ad supplicium. In futuro igitur scient. et in vultu eorum sunt omnia. id est antecedit eos. cum de vita hac recesserit noticia istius rei. quia tunc est iu-

// et disputacionem per tormento habere. nec tamen inuenire quod querit

ditiū nisi certamē Et quicūqz adūsa sustinet utrū ꝑ amore dei sustineat ut iob an ꝑ odiū ut plurimi pastores: nisi habet² metū In oībꝫ euētꝫ āmꝫ · iusto et ipio · mūdo et polluto · sacrificanti et non sacrificanti · bonꝫ ut peccōr · sic iurās sicut iuramētū timēs Ea que ꝑ se nec mala nec bona sunt · sꝫ a sapiētibꝫ seculi media nuncupant² quia eq̄lit et iustis eueniunt et iniustis · simplices quosqꝫ cturbāt · cur ita eueniant et ꝓpterea non putant esse iudiciū · cū omī rerū in futuro discrimen sit · et hic cfusa sint oīa Quod autē ait · euētus iusto et ipio siue angustiarū siue mortē signt euētū · et ideo nec caritatē dei in eos in se nosse · nec odiū sacrificās quoqz et non sacrificās et cetā que econtrario enūerata sūt spūalit accipiēda ſm illud Sacrificiū deo spūs ctribulatꝰ Hoc pessimū in omē qd factū est sub sole qꝫ euētus vnꝰ omībꝫ sꝫ et cor filiorū homī repletū est malicia et errores in corde eorū in vita sua et post hꝫ ad mortuos quis est q̄ cōmunicet in omēs viuētes Et hꝫ aptius in corde suo interpretatus est symachꝰ dicēs Sed et cor filiorū homī repletur malicia et ꝓcacitate in corde eorū in vita sua Nouissiā autē eorū veniunt ad mortē Quis enī potest in sempiternum ꝑseuerare viuēs Eūdē autē sensū scriptura repetit de quo paulo ante tractauimꝰ qd cū oīa eq̄liter eueniant viuīsis et nulla sit in bonis sustinēdis malis ve discretō · vel certe in equali morte de hoc sclo subtrahan² inchoamꝰ

la

erroribus et procacitate et malicia repleantur. et hec
post hec omnia subito rapiantur interitu. nec vlt pos-
sumus in viventibus habere consortium. vel certe sic Cum
videns anguste et iustos et iniustos perimunt Jdcirco ad
peccata homines provocantur et tamen post omnes conatus quibus
frustra nisi sunt dum ignorant ad inferna descendunt
Est consideratio quoniam canis vivens melior est a leone
mortuo quia viventes sciunt quod moriantur et mortui
nesciunt quicquam. et non est eis amplius merces Jn ob
livione enim venit memoria eorum. sed et dilectio eorum
et odio eorum et zelus ipsorum iam periit et pars non
est eis ad huc in seculo in omne quod fit sub sole Cum
super dixerat cor filiorum hominum impleri malicia et pro
cacitate et post hec omnia morte finiri nunc eadem conplet
et repetit donec vivunt homines posse eos iustos fieri
Post morte vero nullam boni operis occasionem dari
prior enim vivens potest melior esse iusto mortuo
si voluit eius transire virtutes, vel certe ab eo quod
se malicia potencia procacitate iactabat et mor
tuus fuit: melior fuit quamvis pauper esse vilissimus
Quare. Quia viventes metu mortis possunt bo
na opera perpetrare Mortuus vero nichil valet ad hoc
adicere quod semel [illegible] secum tulere de vita Et oblivi
one involuta sunt omnia Juxta illud quod in psalmis scriptum
est Oblivioni datus sum tamquam mortuus a corde
Sed et dilectio eorum et odium et emulacio et omne
quod in seculo habere potuerunt: mortis finiuntur adventu
hi nec iuste quippe iam possunt agere. nec peccare
nec virtutes adicere nec vicia liquidum huc exponi contendunt
asserentes eos post interitum et crescere non posse et decrescere

Et in eo qd nunc ait . et plus non erit eis ad huc in
sclo in omni qd fuit est sub sole Ita intelligat vt
dicat eos in hoc sclo et sub sole qr nos terminus
nulla hre communicacionem habe vo sub alio sclo de quo
saluator ait Ego non sum de hoc mundo . et sub sole
iustitie et non excludi opinatorem que credit post
qr in hoc seculo ingraueimus et offende posse crea
turas ronales et pmereri Aliut referebat hebreus
vsiculum istum quo dicit Melior est canis viuens sup
bone leone mortuo ita apud suos expoi meliore
esse qmuis indoctum et eum qui ad huc viuat et doce
at a preceptore pfecto qui iam mortuus sit Verbi
gra . vt cane intelligeret vnumqlibet de pluribus precep
tore et leone moysen aut [struck] alium qlibet ppha
rum Sed qr hec nobis hec expo non placet ad maiora
tendamus Et cananea illa cui dein est fides tua
te saluam fecit tn iuxta ewangelium ee dicamus leo
ne virum mortuum circumcisionis ppl'm sicut balaam pro
pheta dicit Ecce ppls vt catulus leonis consurget vt
leo exultans Canis ergo viuens nos sumus ex natio
nibus . leo autem mortuus iudeorum ppls a dno derelictus
Et melior est apud deum iste canis viuens qr ille leo
mortuus . nos enim viuentes cognoscimus prem et filium
et spm sanctum: illi vero mortui [struck] nichil sciunt neqz
expectant aliqm repromissionem atqz mercede . hec completa
est eorum memoria neqz ipi meminerit que sacre debu
erant neqz illorum iam dns recordatur dilcos quoqz qua
aliqn deum diligebant periit et odium de quo audac
ter loquebantur Nonne odientes te dne oderam et sup
inimicos tuos tabescebam Nec non et zelus eorum ira

quē fines zelatus est et matathie ītremuerūt
populus. pspicuū autē q̄ et p̄s eorū non est in
seculo non em̄ possūt dicē p̄s mea domin9
Vade et in leticia panē tuū cmede et bibe
in corde bono vinū tuū qm̄ iam cōplacue-
rūt deo opa tua In omni tpe sīt vestimēta
tua candida. et oleū de capite tuo non deficiat
vsq3 ad eū locū in quo ait. sicut pisces qui tenē
tur in capcōe pessima. sicut volucres que capiū-
tur in laqueo sic capietur filij homi in tpe pes-
simo cū tendeit sup eos subito Antequā de singlis
disputemus breuiter constringenda sūt oīa vt appa
reat quo sil' sensu cūcta dicantur Quia in supi
ori capitulo fuāt prelocutū q postquā mortui fue
rint hoīes a corde viuēcū cadat. et dilectionē
quis in eos habeat nec odiū sc̄dm illud poete
Nullū cū victis certamē et aere cassis et qz sub
sole vltra nichil possint. nūc q̄i errore huānū et
gsuetudinē qua se ad fruēda hui9 seculi bona in
uicē hortant' inducat E T T i p o r a i t y a t
i o c e s t a st facit more rethorū et poetarū. d.
O homo qz post mortē nichil est et mors ipa
nichil est. audi gsiliū meū et dū viuis in hac
breui vita fruē voluptate vtere dapibus vino
curas opprime. et intellige qm̄ a deo tibi donata
sūt ad vtendū Candidis vestibus ornatus īcede
vngento spir. et caput tuū. queq3 tibi placuit
feminarū ei9 gaude cōplexu et vanā hāc et bre
uē vitā vana et breui volūtate pcurre. nichil
em̄ ext' hec habebis amplius quo fruaris. et qsi iz

te delectare potest. festinus carpe ne pereat. neq̃
em̃ friuula debes formidare tormẽta. q̃d singu
lorũ operum vel bonorũ vel malorũ apud iudices
tibi reddẽda sit ratio Non est em̃ aliq̃ in morte
sapia nullus post dissolucõem vite huius sensus Et
hec inquit ab loquat epycurus et aristippus et cire
naica et cetẽ pecudes phorũ Ego autẽ mente di
ligent retractans inuenio non vt quidã male es
timãt oĩa fortuitu geri et variã in rebus huma
nis fortunã ludẽ. sed ~~mr~~ cuncta in iudicio dei fieri.
Neq̃ em̃ velox pedibus suũ habet cursũ putare
si currat. nec fortis in suo confidat laboe. nec sa
piens diuicias et opes estimat prudẽtia congre
gari nec eloquens et doctus per eloquẽciã et doctri
nã apud pplm inuenire posse gram̃ sed oĩa deo fie
ri disponẽte Et nisi ille cuncta suo arbitrio rexerit
et edificauerit domum in vanũ vigilat qui custo
diũt Non est itaq̃ vt illi putãt. vnus euentus et
inctus vite huius status quia qui non estimãt repen
na morte subducti ad iudiciũ dei veniẽt Et quo
pisces hamo capiũtur et retibus et aues per aerẽ
libere laqueo dũ nesciũt alligant. sic hoĩes pro
merito suo ad etna supplicia ducẽtur cũ repen
mors venerit et iudiciũ in eos qui putabãt in
to statu omnia volui. Hec inx eũ sensũ q̃d bre
inter volumus vniuersa comprehẽdere Nũc quasi nõ
ex altius sed ex sua psona loquatur interpretãda sunt
singula Vade comede in leticia panẽ tuũ. et bi
be in corde bono vinũ quia conplacuerũt deo opa tua
Cerna didicisti q̃ morte omnia finiãtur. et iser

// In vanũ laborãt qui edificant eã nisi ille custodierit ciuitatẽ

no non sit pn̄ia · nec aliqui ad virtutes vacsub dū
in isto seculo es · Festina · ɔtende · age pn̄iaz · dū hēs
tempꝰ laboꝛa libent̄ eni̅ deus suscipit penitentē
Alit et simplicit̄ intellectū prodest Jux̄ illud ·
Siue manducatꝭ siue bibitis siue quid facitꝭ oīa
in noīe dn̄i facite Et in alio loco Cū ɔsilio vi
nū bibe · non eni̅ habet verā leticiā et cor bonū
qui creaturis sup̄ modū abutitur melius est aūt
sic sentire Cuius placuerūt opa corā deo neq̄q̄
potiꝰ indige · vero pane et vino qd̄ calcatū est
de vinea soreth Dato nobis itaqz precepto qd̄
dicit desiderasti sapiām · serua mādata · et dn̄s
tibi ministrabit eā seruemꝰ mandata et panē
et vinū spūale īuenire potimꝰ Qui aūt mā
data non seruat et in panis et in vini habūdā
tia ɔlatatur dicitur ei p̄ ysaiam · ne dicas etiā cog
nosco eam neqz cognouisti neqz scis · nec a prī
cipio aperuit tibi aures · scio eni̅ qr ɔtempnes
ɔtempnis · Porro qd̄ in lxx interpretibꝰ dicit̄ · veni
ɔmede in leticia panē tuū et ecclesiastes vox
est qui et in ewāgelio loquit̄ qui ~~sit~~ sitit ~~ve~~
veniat ad me et bibat Et in prouerbijs · Veni
te et ɔmedite panes meos et bibite vinū meū
In omni tp̄e sint vestimēta tua candida et
oleū de capite tuo non desit · habete mq̄t corꝰ
mūdū et esto misericors Vel ita · Non sit tempꝰ
in quo candida vestimēta non habeas · Caue
neqn̄ pollutis vestibus īduaris plꝰs quippe
prior in vestibus suis luxisse describitur Tu
autē induere lucē et non maledictione quo

super uidam scripta est Induatur maledictione sicut vesti
mentum Indue vestem nunc benignitatis humilitatis
mansuetudinis pacie: et tu dispoliatus fueris vete
rem hominem cum operibus eius · indue novo qui reno
vatur de die in die Quod autem ait et oleum de
capite tuo non desit Sciendum naturam hanc esse
olei · ut et lumen alat et fessorum soluat laborem
Est oleum spirituale oleum exultationis de quo scribitur
propterea unxit te deus deus tuus oleo exultationis
pre participibus tuis / Hoc oleo vultus in hylarandus est
hoc ieiunantis ungendum caput quod peccatores habere
non possunt · de quibus dicitur · Non est malagma
imponere neque oleum neque alligaturas · Habet enim
oleum contrarium quod vir iustus detestatur dicens Ole
um peccatoris non impinguet caput meum Hoc oleum
heretici habent · et eo cupiunt deceptorum capita perfun
dere Vide vitam cum muliere quam dilexisti omnibus
diebus vanitatis tue que date sunt tibi sub sole
omnibus vanitatis tue diebus · quia hec est pars tua
in vita · et in labore quo tu laboras sub sole Sa
pientiam sequere et scientiam scripturarum · et hanc tibi in
coniugium copula De qua in proverbiis dicitur Ama
illam et servabit te amplexare eam et circumdabit
te Dies autem vanitatis dies huius seculi neque signi
ficat · de quo et apostolus non tacet Quod autem ait vi
de vitam cum muliere quam dilexisti · ambigue dictum
est sive vide et contemplare vitam et ipse et uxor
tua tecum · Non enim potes sine tali uxore solus vi
dere vitam sive utrumque considera et vide et vitam
et mulierem diebus vanitatis tue Et pulchre

precipit ut in diebus vanitatis nre. veram vitam
cum sapientia uxore queramus hec enim pars nra est.
et hic laboris fructus in hac vita ~~queramus~~ virib[us]
tili. ut veram vitam invenire valeamus Omnia q[uod]
invenit manus tua ut facias in virtute tua fac. q[ui]a
non est opus et cogitatio et sciencia et sapientia in infer
no quo tu vadis illuc Fac quodcumque nunc potes
et labora. quia cum ad inferna descenderis locus non
erit penitentie. Hinc quod sile et a salvatore precipitur
Operamini dum dies est veniet nox quando nemo po
terit operari Quod autem ait in inferno quo tu va
dis illuc. nota ut samuelem quoque vere in inferno
credas fuisse. et ante adventum xpi quamvis sanctos omnes
inferni lege detentos. Porro quod sancti post resurrex
ionem domini. nequaquam teneantur in inferno testatur
aplus dicens Melius est dissolvi et esse cum xpo Qui
autem cum xpo est utique non tenetur in inferno.
Converti me et vidi sub sole. quoniam non est velocium
cursus. nec fortium prelium. nec sapientium panis.
nec prudentium divicie. nec scientium gratia Quoniam
tempus et eventus occurrit omnibus Is qui vinctus
compedibus ferreis et gravibus plumbi nexibus p[re]
gravatur. iniquitas enim sedet super talentum plum
bei et in psalmo loquitur. quod onus grave gravate
sunt super me. non est aptus ad cursum illum de quo
dicitur Cursum consumavi fidem servavi Qui
autem levis est. et anima illius non gravatur michi
illominus et ipse absque adiutore deo. ad calcem
non potest pervenire. sed ut cum prelium fuit adversum con
trarias potestates. de quo scriptum est sanctificate bellum

licet robustus · ꝓmis tn̄ vincere viribus vincere non
valebit Versus quoqȝ in filijs hom̄ et sapiens · viue
tem panē atqȝ celestem hr̄e non poterit · nisi per
sapiam cohortante Venite comedite panes meos
et qm̄ sunt diuitie de quibus apl's ait Diuites
fieri in opibus bonis et alibi Diuites facti sitis
estis in om̄ s̄mone et in omni scīa Sciendū
prudentē virū hās non posse diuitias congre
gare · nisi eas a deo ~~ap~~ acceperit cuius ipe diuitie
/ et sūt de quib9 / alibi scriptū est Redeptio viri aīe
ꝓprie diuitie Gr̄e quoqȝ nisi scīa comitata fu
erit · et cōcessa a deo · q̄uis eruditus vir eā nō
poterit īuenire Vñ et paulus sciēs / Plus in
q̄t laboraui · non autē ego sȝ grā dei que mecū
est Et iterū Gracia eius in me non fuit vacu
a Et ad extremū nascatur ab hoīe q̄n tempus
adueniat in quo varius euentus et finis om̄
subsequatur Hec s̄m anagogen Ceterū vt simpli
cibus disseramus epl'a ad romanos huic loco cōgru
it · quia non volentis neqȝ currētis sȝ miserētis
dei sit Vñ autē ait · non est sapientibus panis ·
multorū cotidie probatur exemplo · qui cū sapie
tissimi sint neccessarijs indigent · et non est scientibus
grā Videas enī in ecclesia imperitissimos quosqȝ
florē · et quia nutrierunt frontis audaciā · et
volubilitate lingue cōsecuti sūt · dū non recogitāt
q̄d loquātur · prudētes se et eruditos arbitrātur ·
maxime si fauorē vulgi habuerit qui magis
dictis lenioribus cōmouetur Et econtrario · erudi
tū virū latere in obscurio · persecutiones pati · et non

solū in populo gr̄am non hr̄e s; inopia egestate tabescē Hec autē fiat · qz incto statu · feruntur oīa · et non est in p̄nti meritoꝝ retribuc̄o. s; in futuro Et quid nescit homo tempꝰ suū · q̄i pisces qui re tinentur in captiōe pessima · sicut volucres que col liguntur laqueo · sic · corruēt filij hom̄ in tp̄e ma lo · cū ceciderit sup eos extimplo Jam et sup̄ dixi mus q̄ dū nesciat hoīes ita eis aut angustie ve niant aut interitus Porro s̄m allegoriā sciendū regnū celorū sil'e esse sagene misse in mare Et econtrario hr̄e sagenā hereticos p q̄ pisces capiāt ad interitū Sagena eorū s̄mo affabilis blandū alloq̄ū simulata aut certa ieiunia · vestis humilis virtutū imitaco Qui si ceperint et sup̄ioribus dis putare · et in sublime leuare os suū · et dei alti tudinēs querē · laqueū ponūt in excelsis Quo igitur pisces et volucres cito capiuntur a tali sa gena · et ab istiusmodi laqueo · sic cū multiplicata fuit iniquitas et refrixerit cā caritas multorū et signa facta fuerit atqz portenta Ita seducā tur si fieri pt eciā electi Sciendū est ecclesiasticos quosqz viros qui filij homīs appellant et sūt mo dice fidei cito posse corruē. Notandū eciā q̄ p to tū librū vbicūqz dicatur · filij hom̄ in hebreo hr̄ filij homīs h̄ est filij adā et omnis pene scriptura h̄ idcomate plena est vniūsū genꝰ humanū adā filios vocans Hec et hāc vidi sapiām sub sole et magna est apud me Ciuitas pua et viri in ea pauci · et venit ad eā rex magnꝰ et circūdedit eam et edificauit aduersus eam machinā mag

nā et īuenit in ea virū paupem et sapiētem et
saluauit hic ciuitatē in sapia sua et homo non
recordatus est hominis pauperis illius Et ilius sopima īter
ta dictetibus et iusti ab īiusto amplius nichil habe
ego sapiam et iam in hoc maxiam comprobaui quare
bro euenit. ut pua sit ciuitas et habitatores in ea
pauci. et īmmerabili hostiū cingatur exercitu. et
obsidione et fame plus intus necetur. et repēte
contra omnē suspicioz īueniri virū humilem et pau
perē quia qui habet sapiam ceteris diuitibus nisi
ins potentibus et suprbis in periculo positis et ad
obsidiones pauentibus. cogitat inquirit et īuenit
quo de malis eruat ciuitatē Et o ingrata ho
minū obliuio Postquam fuerit liberati et soluta cap
tiuitas et reddita pace libertas. nemo meminerit
sapiētis illius pauperis. nemo refert gratias pro sa
lute. sed omnes honorāt diuites qui in periculo nichil
il subueīre potuerūt Aliter. hebreus ita huic lo
cū interpretatus est Ciuitas pua homo est qui
etiā apud phos ~~mios~~ minor. mūdus vocatur. Cū āt
venerit aduersus eā rex magnus dyabolus et que
fierit locū p quē possit irrupe īuenitur in ea hūi
lis et sapiēs et quieta cogitacio interioris hois et
seruat vrbē que obsessa ab hostibus cingebatur
Cumqz homo de periculo siue psecucionis siue angus
tiarū siue cuiuscumqz adūse rei atqz pcti fuit erep
tus. homo ille exterior que inimicus est illius pau
peris hominis et sapientis. non recordatur interi
oris hominis. nec subdit se consilijs eius sed rursū sua
fruitur libertate Aliter Pua ciuitas et viri in

ea paruā ad comparacionem tocius mundi ecclesia est aduersus quā sepe consurgit rex magnus dyabolus. non quo magnus sit. sed quo magnum se esse iactitet. et circumdat eā obsidione siue persecutionibus siue aliis angustiarū generibus. Inuenit in ea virū pauperem et sapientem dominum nostrū ihesum christum qui pro nobis pauper factus est et est ipse sapiencia et vir pauper liberat urbem in sapiencia sua. Quotiens vidimus sedentem leonem in insidiis diuitibus. hoc est cum senatoribus et principibus huius seculi et aduersum ecclesiā molientem pauperis istius sapienciā contriuisse. Cumque pauper hic vicit et urbs paci fuit reddita. vix aliquis eius meminit. vix illius mandata consideat. sed totos se luxurie et voluptatibus concedentes querunt diuicias que in necessitate non liberant. ille

Et dixi ego melior sapiencia super fortitudine et sapiencia pauperis que despecta est et verba eius que non sunt audita. Et cetera. quod nullus meminit sapientis illius pauperis cum leta sint omnia sed vniuersi potenciam et diuicias admirentur. ego tamen pre omnibus super interpretatores magis honoro contemptam sapienciam et verba que nullus audire dignatur. Verba sapientium in quiete audiuntur plusquam clamor potestatem habentis in stultis. Quicumque in ecclesia videris clamatorem et cum quodam lenocinio ac venustate verborum excitare plausus. risum excitare audientes in affectus leticie concitare. scito signum esse insipientis et tam eius qui loquitur quā eorum qui audiunt. Verba quippe sapientium in quiete et moderate audiuntur silentio qui vero

insipiens est quamuis sit potens et clamore sue sue
vocis siue populi habeat ac clamantis inter insipientes
loquitur. Melior sapientia super vasa belli. et peccans
vnus perdet bonitatem multam. Nunc quoque sapientiam
prefert fortitudini et dicit plus eam valere in pre-
lijs quam arma pugnantium. Quod si vnus insipiens fu-
erit quamuis paruus et nichil sit tamen crebro per illius stul-
ticiam opes magnas diuiciasque subuertit. Quia
vero in hebreo potest legi et qui peccat vnum perdet
bonitatem multam. Etiam sic sciendum est quod propter vnum
peccatum multe iusticie retro pereant. et iuxta se
virtutes sequi: et qui vnam habuit. habere omnes
et in vno peccauit eum omnibus vicijs subiacere
Musce mortis polluunt oleum composicionis precio-
sa est super sapientiam et gloriam stulticia parua. Exem-
superioris sensus dedit in quo ait. super vnum stul-
tum multa bona posse subuerti. Quod si malus
mixta sit bonis contaminet plurimos. Quomodo musce
si moriantur in vngento perdant et odorem illius
et colorem. Et quia sepe calliditate est mixta sapientia simpl
et habet malicia prudentiam. precipit vt sapientiam sim-
plicem requiramus mixtamque sit cum innocencia columba-
rum prudentes simus ad bonum. simplices autem ad
malum. Et est sensus. Conuenit iusto parum habere
simplicitatis. et propter nimiam pacientiam. dum vlcionem
reseruat deo. stultum videri quia statim se vindicare
sub velamento prudencie exercet maliciam. Aliter Musce
te que iuxta ysaiam principiant parti fluminis
egipti perdunt olei suauitatem in vnoquoque credentium
relinquentes immundicie sue odorem atque vestigia

Ab hijs muscas. etiam princeps appellatus est demon beel-
zebub qui interpretatur aut ydolum muscarum aut
vir muscarum. aut habens muscas ¶ Cor sapientis
in dextera eius. et cor stulti in sinistra eius Sed et in
via cum stultus ambulat cor eius minuitur. et dicit
omnes insipientes est In ewangelio precipitur ut nes-
ciat sinistra quid faciat dextera. Non iubemur sinistram
genam percucienti prebere sed alteram Iustus enim ~~sinist~~
sinistram non habet. sed totum in eo dextrum est Et cum
ad iudicandum salvator venerit agnum statuit a dextris.
hedi vero a sinistris. et propheta scribit Dextras
vias novit dominus. que autem a sinistris sunt perverse
sunt Qui ergo sapiens est. semper de futuro seculo
cogitat. quod dicit ad dexteram Qui vero insipiens de
presenti quod positum est in sinistra Quem quidem secutus
idem philosophus et poeta ait Dextera que magni ditis
sub moenia ducit hoc iterum elisium nobis at leva
malorum. exercet penas et ad impia tartara ducit Fir-
mianus quoque noster in preclaro institutionum sua-
rum opere littere meminit Et de dextris ac sinistris hoc
est de virtutibus ac viciis plenissime disputavit
Nec putemus huic sententiole illud esse contrarium
in quo dicitur. ne declines in dexteram neque in sinis-
tram Hic enim dextera pro bono accipitur Ibi vero
non tamen dextera quam declinatio dextere accusatur
Ne plus sapiamus quam sapere nos necesse est quia virtu-
tes in medio sunt et nimietas omnis in vicio est
Sequens autem versiculus in quo ait. sed et in via cum
stultus ambulat. cor eius indiget. et dicit omnis
insipientia est sive insipiens Hic sensus est Stultus

ut ipse peccat sperat omnes peccatores similiter
atque ex suo ingenio universos iudicat. Denique sy
machus ita interpretatus est Sedet in via stultus
cum ambulat ipse insipiens. suspicatur de omnibus
quia stulti sunt lxx vero aliud fac(ere) sensum quo dice
rent omnia que insipiens cogitat esse vanissima
Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te locum tuum ne
dimiseris quia sanitas requiescere faciat peccata magna
Principem mundi istius et rectorem tenebrarum et operan
tem in filiis diffidentie eius et apostolus meminit. nunc
scriptura significat. Ex si in cor meum ascenderit. et cum
mus multas cogitationes ~~multas~~ acceperit non debe
amus locum ultro tribuere. sed pugnare contra cogita
tionem pessimam et liberare nos a peccato maiori ne s
et cogitationem opere compleamus. Cetera aliud est co
gitatione. aliud opere peccare. De quo grandi peccato et in
psalmo scribitur Si mei non fuerint dominati tunc immacu
latus ero et emundabor a delicto maximo. Symmachus
verbum hebraicum marepht quod omnes i o c in oc. Hoc est
sanitatem vel curationem similiter transtulerunt interpre
tatus ad sensum est aut Si spiritus principis irruerit tibi
de loco tuo ne recedas quia pudicitia compescit peccata
magna Id est si titillaverit mentem tuam diabolus
et te ad libidinem concitaverit. ne sequaris cogitatio
nem pessimam et blandientem voluptatem. Sed sta for
tis et rigidus et frigore castitatis flammam voluptatis
extingue Hebreus in hoc loco tale nescio quid suspi
ratus est. Si aliquis in mundo acceperis dignitatem
et ordinatus fueris maior in populis noli relinquere
pora ~~t~~ opera tua et antiquarum virtutum ne incipi

ras obliuisci. laborēqȝ plurimū non hr̄e. qȝ pacōrū
tiorū remediū ex ɔuersatōe bona nascatur. et nō
ex tumenti et superflua dignitate. Est malū qd̄ vi-
di sub sole quasi ignorantia egrediens a facie potes-
tatis stultū in sublimitatibus magnis et diuites
in humili sedentes. Vidi seruos in equis et principes
ambulantes quasi seruos super terram. Pro eo qd̄ nos
posuimus quasi ignorantia egrediens a facie potestatis
Aquila. et theodocion et lxx interpretati sunt quasi nō
sponteneū .i. a e ā k o u t io n. a facie principis.
cui subnectens Simachus ait. Positū stultū in sub-
limitate magna. diuites aūt sedē humiles. Et hāc
ergo iniquitatē se in sclō pspexisse ɔmemorat.
qd̄ videtur. iniustū dei esse iudiciū. siue p ignorā-
tiā siue absqȝ eius fieri voluntatem. Et vel in mūdi
istius actibus vel in ecclesie principatu. vel hij qui
diuites in sermone ecclesie que sapiā. diuites etiā
in actibus bonis. ignobiles sedeant. vel imprudens
quisqȝ in ecclesia teneat principatū. hoc aūt fieri
a vultu eius qui in sclō habeat ptātem. dū potens
quosqȝ et doctos viros ꝑmat. nec eos in ppłis
apparē ꝑmittat. Illos vēo qs scit esse imprudentes
in ecclesijs faciat esse maiores ut ceci a cecis du-
cantur in foueā. In huc sensū facit et illud qd̄ se-
quitur. Vidi seruos super equos et principes ambu-
lantes quasi seruos super terrā. qȝ hij qui serui sunt vi-
ciorū atqȝ pctī. siue tam humiles ut serui ab oībus
ɔputetur. subita a dyabolo dignitate p̄latiuncas
publicas mīstret. Et nobilis quisqȝ vel prudens
paupertate oppressus gradiatur itinere officioqȝ seruorū

hebreos potentem et principe a cuius facie ignoratio
videatur egredi deum exposuit quod putent homi-
nes in hac equalitate rerum. illum non iuste
et ut equum est iudicare. Porro alii ai super
oribus estimant esse iugendo ut ipse sit potens
de quo ante hos versus dicitur Si spiritus potesta-
tem habentis ascendit super te locum tuum ne dederis
Non sumus itaque tristes in hoc seculo si humiles esse
videamus. sanctos a facie diaboli stultos sublima-
ri et divites decem servos insignia habere dominorum
et principes suorum ingredi vilitate Notandum
autem quod hic equus in bonam partem accipitur
ut ibi et equitatio tua salus Qui fodit fo-
veam incidit in ipsam et qui dissipat sepem mor-
debit eum serpens Ex parte simplex et ex parte
misticus intellectus est Siquidem et alibi ipse
salomon ait qui statuet laqueum capietur in
eo et in psalmo Lacum aperuit et effodit eum
et incidit in foveam quam fecit Sepis autem mate-
rieque convulsio ecclesiastica dogmata sunt et insti-
tutio ab apostolis prophetisque fundata. que qui dissol-
vit preterire in eo ipso quod negligit a serpen-
te punitur de quo serpente et in amos scriptum
est Si descendit in infernum mandabo serpen-
ti et mordebit eum Qui subtrahit lapides dole-
bit in eis et qui scindit ligna periclitabitur in
eis Voluuntur in visaria sua lapides super terram
Nonnulli firmam in ea statoem constituunt hic parte
reuit et semper ad altiora mittentes hinc abire
festinant De hiis vivis lapidibus et in apocalypsi

saluatoris exstruit et ecclesiam edificari apostolus non
tacet. Si quis igitur heretica arte persuasus de
ecclesia edificatione istos abstulerit lapides. Quod
et signant aquila et symmachus pro eo quod nos
diximus qui transfert lapides ~~dile~~ dilacerabitur — posuimus qui subtrahit lapides dolebit in eis
in eis postea tormenta patietur. Quia vero
absolute sententia ait. qui subtrahit lapides sive quod
transfert lapides et non addidit bonos sive malos.
propterea et econtrario intelligendum. quod ecclesiasti
cus vir. episcopus videlicet et presbiter si iuxta mandatum levitici
de leprosa domo lapidem abstulit in pulverem et
cinerem conterendum. dolebit in eo ipso quod de ecclesia
christi lapidem auferre cogitat dicens secundum apostolum. fle
re cum flentibus lugere cum lugentibus. et quis infirma
tur et ego non uror. Ligna quoque scindens peri
clitatur in eis. Heretica ligna infructuosa sunt et
salte absque utilitate pomorum. Unde et in templo
dei prohibetur plantari nemus et vana foliorum
et verborum tantum sonantium spernuntur umbracula.
Quamvis igitur sit prudens et doctus vir. qui
in gladio sermonis sui hec ligna concidat pericli
tabitur in eis nisi diligenter attenderit maxime
si ei hoc quod sequitur acciderit. Si retusum fuerit
ferrum et faciem eius turbaverit. et si disputatio
eius infirmior fuit inventa. nec acumine habu
erit quo contraria queque secaret secundum principale cordis
eius hebetetur in partem transibit adversam et confir
mabit eum fortitudo perversa. Hoc enim est quod lxx
interpretes transtulerunt. Et fortitudine confortabitur
et superflua robusti sapientia inveniet magis fortitu

dnē incipiet hr̄e sapiām que supflua est et nō
adiuuat possidētem. Si retūsū fueit ferrū et
hoc non vt pus ſʒ ↄturbatū erit. virtutibus cor
roborabit[2] et reliquū fortitudis sapiā est. Si se
inqt ab videit p negligēciā amisisse sciam
scripturarū. et acumē ingenij eius fuit obtun
sū et turbatus neqq̄ manseit qualis eē iā cepe
rat. eueit quippe interdū vt tū modicū sciē ac
ht elatus in supbiā disce desistat et legē. et pau
latim ex eo q ei nichil addit[2] subtrhat[2]. et vacu
ū disciplis pectus remaneat ferrūqz qd acutū
fueāt hebetet[2] Ociū em̄ et desidia. q̄si quedā
rubigo sapiē est. Si igit[2] quis hoc passus fuerit
non despet remediū sanitatis et vadat ad in
mgrm et rursū instruat[2] ab eo et post laborē
et industriā sudorēqz inmuū valebit sapiām re
cipe quā amiserat. Et hoc est qd in hebreo signā
tius dicat[2] fortitudibus corroborabit[2] i. laboē et
sudore et īdustriā et cotidiana lectione sapiām
ↄsequetur. et fortitudo ipius habebit huiꝰ finē vt
accipiat sapiām. Si momorderit serpēs in silē
cio et non est amplius hnti linguā. Simplex hic
sensus est et serpens et detractor equales sunt.
Quō em̄ ille occulte mordēs venenū inserit.
sic iste clam dethens virus pectois sui effūdit
in frēm et nichil habet amplius a serpēte. Cū eī
lingua hoīs ad bndicēdū et ad edificatione pxi
sit creata ille eā serpente equalē facit dū mor
sibus eius inpulsu abutitur. Aliter. Si quē serpēs
dyabolus occulte momordeit et nullo cōscio eū pcā

veneno inficiat si tacuerit qui percussus est et non egerit penitenciam nec vulnus suum fratri et magistro voluit confiteri. magister et frater qui linguam habent ad curandum frustra ei prodesse non poterunt si enim erubescat egrotus vulnus medico confiteri quod ignorat medicina non curat. Verba oris sapientis gratia et labia insipientis precipitabunt eum. Stulticia si sua esset rusticitate contenta minus haberet mali nunc vero contra sapientiam bellum gerit. et quidquid prudentie in docto viro viderit. zelo stimulata non recipit loquitur enim vir sapiens verba sancte verba gratie que utilitatem possint prebere audientibus. et labia stulti non ita suscipiunt que dicuntur ut dicta sunt. sed econtrario virum prudentem supplantare conatur et sui similem facere et revera precipitantur vir sapiens quando in aure loquitur imprudentis et verba eius in profundo ut ita dicam gurgite pereunt. Unde beatus qui in aure loquitur audientis. Inicium verborum eius insipientia et novissimum oris eius error pessimus et stultus multiplicat verba. Ignorat homo quod sit quod factum est et quod futurum est post eum quis annunciabit ei. Adhuc ei de stulto disputatio est cuius labia precipitant sapientem. Hinc inter alia interpretatio stultum ipsum corruere facit et inicium eius sermonibus eius et finis stulticia est et error pessimus. Hinc ut Symmachus transtulit tumultus et quedam verborum inconstancia dum non manet in sina sed putat in multiplicatione sermonum effugere se posse penam. Cum enim nec preteritorum meminerit nec futura cogitat

et ignorantiá et tenebris volutet² falsā sibi sciaȝ
repromittēs In eo doctū in sᵉ eo se putat esse
sapiētem si verba multiplicet Potest hoc et de
hereticis accipi qui prudētiū virorū dcā non ca
piūt sȝ se ad disputacoēs ḡrias ꝑpantes et inani
et sine loquēdi vanitate · tumultu errore tono
luūt Et cū nichil sciāt : loquūt² plura que nō
norūt ·

Labor stultorū affliget eos qui nesciūt
ire in civitatē Cū superioribꝰ et iā hos
iūge versiclos · aut gnālit² de oībus stultis qui
ignorāt deū aut spālit² de hereticis disputātes
lege platonē Arīlis evolue versucias Zenonē
et carne eadē diligētius intue² et probabis vim
esse qđ dicit² labor stultorū affliget eos · beātatē
illi quidē omī studio quesierūt Sȝ quiá non
habuerūt ducē et pūū itineis et huāns sensi
bus vati sūt se cōprehende posse sapiām · ad ci
uitatē minime ꝑuenerūt de qua in psalmo dic²
Dñe in civitate tua ymaginē eorū dissipabis
Omnes enī umbras et diūsas ymagiēs atqȝ
ꝑsonas · q̄s sibi in variis dogmatibus indue
rūt in vrbe sua dñs dissipabit · de qua et alibi
scribit² Flumīs impetꝰ letificat civitatē dei ·
Et in ewangelio Non pt̄ abscondi civitas sup
montē posita Et in ysaia Ego civitas firma
civitas que obpugnatur Siquidē hanc veita
tis et sapiē civitatē · cū firma sit et robusta ·
omnes et sapiētes scli et heretici īpugnare co
nant² Et qđ de pluribꝰ diximꝰ · lȝ idē et iā de he

tetis senectutem. quod frustra laboret et affligantur in studio scripturarum. cum ambulet in deserto et civitatem invenire non valeat. De quorum errore et psalmista commemorat dicens. Erraverunt in deserto et in inaquoso viam civitatis et habitationis eius non invenerunt. Ve tibi terra cuius rex adolescens et principes tui mane comedunt. Beata terra cuius rex tuus filius ingenuorum et principes in tempore comedunt. fortitudine. et non in confusione. Videtur quidem reprobare iuvenum principatum. et luxuriosas iudices condempnare. Eo quod in alteris propter etatem sit infirma sapientia. in aliis etiam matura etas deliciis enervetur. Et e contrario probare principem bonis moribus et liberaliter institutum. et eos iudices predicare qui nequaquam voluptatem negociis civium preferant sed post multum laborem et administrationem rei publice. cibum capere qui necessitate cogantur. Verum michi sacramentum quod latere videtur in littera. quod iuvenes dicantur in scriptura. qui a vetere auctoritate desistunt et canam parentum precepta contempnunt. qui neglecto mandata dei cupiunt statuere traditiones hominum. De quibus etiam ysaia ysraheli dominus comminatur. eo quod noluit aquam syloe que vadit cum silentio. et veterem piscinam avertit. eligens sibi flueta samarie et gurgites damasci. Et dabo inquit iuvenes principes eorum et illusores dominabuntur eis. lege danielem et vetustum dierum invenies deum. lege apocalipsim Johannis et caput salvatoris candidum ut nivem. et quasi lanam albam repperies. Jheremias quoque qui sapiens erat et cani eius in sapientia reputabantur

prohibet iuuenem se esse dicere Hec ergo terre augustus
rex est dyabolus · qui semper rerum nouarum cupi
ta dus etiam in abessalom adiusu parietem rebellat
qui iudices et principes eo habet · qui manet in huius
seculi voluptatibus qui antequam dies mortis adue
niat ~~dicat~~ dicit Manducemus et bibamus · cras
enim moriemur Contra beatum terra ecclesie · augustus rex
est xpistus filius ingenuorum · De abraham · ysaac et iacob
prophetarum quorum et sanctorum omni stirpe descen
dens · quibus peccatum non fuit dominatum et obedien
ne fuerunt liberi Ex quibus nata est virgo libe
rior sancta maria · nullum habens fruticem nullum ger
men ex latere · sed totus fructus eius erupit in flo
rem loquente domino in canticis canticorum Ego flos
campi et lilium conuallium Principes quorum ~~eciam~~ eius
sunt apostoli et omnes sancti · qui regem habent filium in
genuorum filium libere non de ancilla agar · sed
de sara libertate gnatum · nec comedunt mane non
velociter Non enim querunt in presenti seculo volupta
tem · sed tempore suo manducabunt · cum retribucionis tem
pus aduenit et manducabunt in fortitudine et
non in confusione Omne bonum presentis seculi confusio
est · futurum precium fortitudinis Tale quid et in
ysaia dicit Ecce qui seruiunt michi manduca
bunt · vos autem esurietis Et iterum Ecce qui seru
iunt michi letabuntur · vos autem pudebit

In pigriciis humiliabitur contignacio et in in
firmitate manuum stillabit domus Do
mus nostra que cum statu hominis erecta est et ha
bitacio quam habemus in celis · si pigri sumus et

ad bona opa tardiores. humiliabit et omnis contignatio que debet culmē portare sublime. ad terrā corruens. habitatorē suū opprimet Cuiq3 auxiliū manuū virtutū3 torpuerit omnis desup tēpestates et imbriū ad nos turbo prorūpet Porro qd in vno hoīe interptati sumus. melius pt sup ecclesiā accipi. q p negligētiam pncipū omnis eius corruat altitudo et ibi viciorū illecebre sint vbi tegimē putabatur eē virtutū In risu faciunt panē et vinū vt epulentur bibentes et argento obediēt omnia Estimo hec ex supioribus pendere qd sequitur In pigricia enim et misericordia maiorū. humiliari etiam et culmē eius conade et tigna perpluuisse sup exposuimus Non ergo de eisdē maiorib loquitur Et quia iussus fuerat accusare eos cur tacerēt. et non vterent officio maiorū et epi et pbri in ecclesia constituti non laborarent in smone et doctna. qd et titus cōmonet vt faciat. et thimotheo pcipitur ne grām negligat quā p impositionem manuum accepat. s3 in eo se estimarēt pbros et epos vt salutaria acciperent. et muti pceptores honorē duplicē quererēt. qui laborantibus in doctna debetur Nūc econtrario accusat eos. qui loquuntur quidem in ecclesia et docēt ppl'os. s3 ea docent que ppl'm audire delectēt. q pcdorem palpetur tinnitus et strepitus concitet audientiū Nōne qui in ecclesia lasciuit orō et beatitudinē3 et regna celorū multitudini pollicetur vr tibi in risu panē facere et vinū ad leticiā miscere bibentiū

Siue qȝ ipi qui docent diuicias et cibos et o
pes p delectabilia pmissa conquirant siue [illegible] emē
panē. qui panis lugentiū est et nō ridentiū
beati quippe lugentes qm ipi ridebūt in leti
cia gaudioqȝ consiciant. Vō autē sequitur
Pecunie vel argento obediet omnia. duplicat
accipiendū. Ipos doctores postq adulacoē ditati
sint regnū in plos excere. Vel certe qr argē
tū pro smone semp accipit. Eloqa enī dni
eloquia casta argentū igne probatū terre
purgatū septuplū. Hoc asseuerat. qd eloquē
et orōi que verborū sit fronde conposita. fin
le vulgus cedat ignobile. Aliter. Cum hnt apud
se sponsū et pterea lugere et ieiunare phibē
tur. in risu faciūt panē a quo risu et ysaac
nomē accepit. et in leticia bibentiū vinū pre
parant. Omnis itaqȝ vir scs qui ut xpc pre
cepit. magr ecclesie est. in risu et in leticia pa
nē facit et vini pocula mistrat in gaudio.
Argentū quoqȝ cui obediāt omnia qnqȝ illa de
ewāgelio et duo et vnū patrisfamilie sūt talēta
Et x mnas que seruis in negociacōe creduntur
In mente tua regi ne maledixeris. et in secre
to cubiculi tui ne maledixeris diuiti quia vo
lucres celi portabūt vocem. et hntes pennas a
nunciabūt verbū. Et simplex preceptū edificat au
dientes. ne in ira et furore supati et maledic
tū et in detractoēz regū et pncipū prorūpamus.
qr contra spem interdū euenit ut hijs quibus
maleximus vincetur. et incurramus pculū inmode

racione lingue. Qd aut ait volucres celi auferēt
vocē. et hntes penas anūciabūt verbū. Yperbolic
e intelligendū. Cui9 solem9 dicē. et iam ipos
parietes quibus consciis loquimr que audierit
non relaturos. sz meli9 est sic audire preceptū.
vt sciam9 nobis esse mandatū. non solū contra
xpm teme nichil loquēdū. verū etiā in archa-
nis cordis. quatenus variis tribulacoib9 coartamr
nichil blasphemū nichilqz impiū senciendū sit.
Et quia dilectioez quā xpo exhibem9. debemus
et proximo. Diliges quippe dnm deū tuū et p
ximū tuū sicut teipm. etiā hoc iubet. ne post
regē. de sanctis quoz facile detraham9. et eos qs
videim9 sciencia. sapia. virtutib9qz ditatos.
lingue mordacitate rodam9. qz angli qui tra
ctaverūt. et sūt administratorii spūs. Et in Za
charia loquitur circuiuim9 terrā et ecce oīs
terra habitatur et silet. ad instar auiū. mra vba
et cogitacoēs ad celū. Vel sanguie et humore sic
cato. quib9 intriis sopor alitur. ad leuē sonitū
euigilet. noctis qz medio cū gallus cecinerit fe
stin9 exurgat neqq valēs strato sepi9 mēbra
cōvertere. Obmutescēt quoz. siue vt meli9 hr
in hebreo sur desce filias carmīs aures signi-
ficant. qd grauioris tūc audit9 fiant et nulla
int voces valeat scīe discrimina nec carminib9
delectari qd quidē et berzellai loquit ad dauid
nolens trāsire iordanē.

Sed ab excelsis timebūt et formida-
būt in via. i. ardua ingredi non vale-

Nō qr scriptor libri istius

bunt. et lassis poplitibus ac tremente vestigio et iam in plano itinere fluctuantes offensam gressuum formidabunt Et florebit amigdalum et impinguabitur locusta et dissipabitur capparis Quoniam ibit homo in domum eternitatis sue et circuibunt in platea plangentes Per methaforam et iam nunc de membris ecclesiastici sermo est quod cum senectus advenerit capillus incanuerit tumuerint pedes libido refrixerit. et homo morte fuit dissolutus. tunc revertatur in terram suam et in domum eternitatis sue sepulchrum exequiis quas rite celebrat plangentium funus turba precedat. Florem autem amigdali quidam nos pro canis possumus quidam sacram spinam interpretantur quod de crescentibus natum carnibus spina succrescat et floreat ~~Horro in~~ Horro in eo quod ait Impinguabitur locusta Secundum ubi in nostris codicibus legitur locusta in hebreo scriptum est haagab quod verbum apud eos ambiguum est Potest enim et talus et locusta transferri Quod igitur in iheremie principio verbum soderso sed si varietur attentus et nunc significat et vigilias et dicitur ad eum quid tu vides ihema. et respondit nuce. et ait dominus ad eum bene vidisti quia vigilabo ego super populum ut faciam illud vel illud ~~Et ab~~ ab ethimologia nucis quod vigilantius sit deus et retributurus populo quod meretur sermonis occasio est Ita et nunc ambiguitas verbi per ethimologiam eius indicat senum ~~...~~ tumentia et podagre humoribus pregravata non quo omnibus hoc sensibus fiat sed quo plerumque accidat Et Tertio Auxilia a parte id quod totum est appelletur In eo vero ubi

cura

nos habemus cappari in hebreo ht habiona qd et
ipm ambiguu est interpretatur qz amor desideriu
ii gaupiscencia vel capparis et significat ut sup
diximus qd senu libido refrigescat et organa coi-
tus dissipetur H autē ideo qz hec verba ambi-
gua cum in vocabulis suis tacetur sz ignoraci-
one prolato reddituri sumus rōnem in die iudi-
cij Aliter Omnia timor servorū est et pfecta
dilectio foras mittit timorē Et in scriptura di-
vina tam incipientiū quā pfectorū duplex appel-
latur metus. incipientiū consumatū in virtutibus metu-
diā puto sm illud nichil deest timentibus eū
Vel certe qz ad huc homo est et nerdū dei nomē
accepit hanc habet rationē sbē sue ut in corpe
positus deū timeat qz omne factū .i. omnes hoīes
adducet deus ī iudiciū sup omnibus que aliter
q̄ ab eo que disposita et dcā senserunt sive in
hanc ptem sive in illā Ve quippe hiis qui dicunt
malū bonū et bonū malū

Explicit Jheronimus sup ecclesiasten

Incipit prologus

Solus origenes cum doctos vicerit omnes
In libris aliis tamen in libro salomonis
Ipse sibi victor fuit eius cantica tractans
Cum miro studio promisses utile dulci
Hic sibi sudavit ut dena volumina conplens
Scribat et impletum solo videatur in illo
Ne rex induxit intima secreta cubilis
Sed quia non modica sumptus est sine laboris
Tantas res in sermone transferre latinum
Binos tractatus quos exposuit quasi primus
Cum lac non etiam sitiunt interpretor eius
Scripture gustum tibi non alimenta ministrans
Ergo vide magnum cum parva meretur honorem
Quam multum debent acquirere magna favorem

Explicit prologus Incipit omelia origenis

Omnia plena bono salomonis cantica regis
Cristum commendant super omnia cantica legis
Cum legit hec et percipit hic cantare paratus
Tam solempne melos vir dicitur ille beatus
Quatuor hoc carmen personas psallere cerno
Coniugium quia sacrum cantu celebrare superno
Sponsus cum sponsa iuvenes hinc inde puelle
Cantica sacra canunt magis omnia dulcia melle
Sponsa sacram notat ecclesiam quam splendor honorat
Que maculam nesciat quia nulla sorde laborat
Est xpus sponsus hic pre cunctis speciosus
Cuius in ore sacro non hesit sermo dolosus
Sed sponse famulas infirmas accipe mentes
Et sponsi socios perfectas accipe gentes

Orat sponsa prius auditur cernit adesse
Sponsū nec famulas mittas lateri pauli esse
Hic loquitur sponsꝰ spondēt pꝰ ista sodales
Ornatꝰ sponse se facturos speciales
Donec ad accubitū veniēs de morte resurgat
Sponsꝰ morte sacra qui mūdi crimina purgat
Sed iam procedāt ad lumē verba serena
In quibus auditur sponse vox nectare plena
Osculetur me osculo oris sui · qꝛ meliora ꝛc̄
Sponsa suū figēs in spōsū cordis amorē
Ut sibi mittat eū rogat ipiꝰ genitorē
Ut sponsꝰ ꝓprio cui basia porrigat ore
Porrigat ora sibi sacro stillātia rore
Audit eam genitor nec tardat mittere natū
In medijs precibus ad amatā mittit amatū
Victꝰ adest sponsus quē celestis pater vnxit
Ad sponse ꝓperat amplexꝰ quā sibi iunxit
Illa vidēs sponsū sibi tāsmissū ꝓpe stare
Cominus hunc loquitur · quē lōge cepit amare
Ubera cerno tua vini meliora liquore
Fragrāt vnguētis miroqꝫ replētur odore
Ut pauli vnguēti diffusio spargit odorē
Sic nomen xp̄i diffudit vbiqꝫ virorē
Cristus vbiqꝫ sonat · hoc nomē predicat orbis
Multis consulitur in xp̄i noīe morbis
Dū patrē sponsi deuote sponsa rogabat
Turba puellarū nondū sibi ꝓxīa stabat
In medijs precibꝰ veniūt quas sponsa decoris
Approbat eloquijs et multa laude fauoris
Approbat eloquijs et mlta laude fauoris

Trahe me post te. curremus in odore unguentorum
Respondit famule post te currendo sequimur
Ac unguentorum quem spargis odore fruemur
Sponsa suum latere iuncto sponsum comitatur
Non retro subsequitur sed dextre dextra ligatur
Porro puellarum chorus ut trepidando retrorsum
Hic audens oculos post sponsi figere dorsum
Sponsus init thalamum remanent foris ecce puelle
Unica sponsa comes ruga subit intima celle
Quam morum decor exornat fideique monile
Cui maculam nescit sponsi subit illa cubile
Thesauros sponsi videt egrediturque revertens
Ad famulas in eas cum verbis lumina vertens
Introduxit me rex in cellaria sua
Me meus induxit in lectum sponsus amenum
Ostendit michi delicias vultumque serenum
Illi gaudentes famule responsa dedere
De te letitiam nos semper oportet habere
Exultabimus et letabimur in te
Nos tua diligimus magis ubera nectare tracto
Plus vino sapiunt nostro tua dicta palato
Te sitiunt et amant plus vitiis munere recti
Nec possunt ab amore tuo pia corda reflecti
Rursus sponsa novas in voces exerit ora
Nigra sum sed formosa filie iherusalem
Nate iherusalem sum nigra simulque decora
Nigra fit et fusca propter peccata vetusta
Sed confert illi speciem confessio iusta
Sicut tabernacula cedar sicut pelles salomonis
Nomen quippe cedar noctis caligo vocatur

Et decor et spes salomonis pelle notatur,
Es petendo cedar, fieri niger inde mereris,
Pellem regis habes, tua si peccata fateris,
In speciem nolite meam defigere lumen,
Me denigravit divinum solis acumen.
Me sol despexit, michi defuscando colorem.
Cui non excepi sicut decet eius honorem.
Bella mei filius nati que mee genitricis
In me moverunt pugnando dolis inimicis
Commisere michi terras ubi vinea feruntur
Quas dum servo meam spinam me dampna sequuntur.
Congruit hoc paulo cui fratrum turba suorum
Movit bella dolos et multa pericula dolorum
Vinea custode sua non servatur ab isto
Dum servans alias acquirit plurima christo
Judeis iudeus erat sicut omnia factus
Omnibus ecclesiis vir nullo turbine fractus
Dic ubi sponse cubes lucis mediante nitore
Dic ubi sponse cubes solito quem diligo more
Ne vagus error agat me per tormenta laborum
Post comitum turbas turmas que greges que tuorum
Dat sponsus sponse verbis responsa serenis
Si te nescieris o pulchra malum patieris
Exi nec tardes post tetius currere fedos
Sub vice pastorum non agnos pasce sed hedos
Ergo tuum decus observa nec nigra voteris
Qui splendore meo fieri formosa mereris
Ut differt currus meus a curru pharaonis
Quem mersi sub aquis quadrigis in mare pronis
Sic animas quas nulla regit rationis habena
Equitatui meo in curribus pharaonis assimilavi te

Ex aedis titulis virtutū sponsa serena
Pulchre sunt gene tue sicut turturis
Hic sponsus sponsā commendat laude genarū
Nam muliebris honor splendore nitescit earū
Simplex est turtur et dicitur esse pudica
Es simplex nec corde duplex o dulcis amica
Collū tuū sicut monilia murenulas aureas etc.
Colla sponsarū preclara monilia pendēt
Que rutilant auro · gēmis qz interna splendēt
Gēmis pura fides · auro doctrina notatur
Et sponsa sapiēs · et sponsa fidelis amatur
Post hec attribuit sponsus · sopnoqz potitur
Ut leo dormivit patitur · moritur · sepelitur
Cū qz cepit sopnū sunt sponso dicere nisi
Has laudes sponsi comites cives paradisi
Non sumus ut spōsus dites aurū nec habemus
Sed qsdā species auri tibi nūc faciemus
Tempore non omni sed donec et ipse sopore
Excutiat plenū qz tibi prētēdat honorem
Exu̅ 9surget cm̄ tibi 9feret aurea dona
Te qz tuū qz caput cinget radiante corona
Accubitus rex intravit cū virgie natus
Celos ascendit xp̄s sup astra locatus
Unqz quiescit ibi nardus sponse dat odore
Nam tūc ecclesie laus cepit habē vigore
Pneuma sacrū dat discipulis · et munera mutis
Qui toti mūdo dispgūt dona salutis
Sp̄us hic nobis datur in baptismatis unda
Per quē virtutū sumit conceptio munda
Fasciculus mirre dilectus meus michi

Mirra necat vermes solet hinc putredo fugari
Mors xpi debet in nostro corde morari
Ut sinus xpi · meores · eius q3 doloru
Ne nostras ledant animas vermes viciorū
Discutiat lector qui v̄ba sacrata notauit
Cur mirre specie p dulcia verba probauit
Fasciculū mirre cur sponsū sponsa vocauit
Ut xpi vitam · doctrinā · probra · dolores
Scire dei cultor ex omni pte labores
Horū virtutū quas ostendit mediator
Expellēs vermes viciorū · sis imitator
Inter vbera mea commorabitur
Uberibus quibus incubens herendo moratur
Dilectus merito dilectio bina vocatur
Per geminū xps puer est nutritꝰ amore
A mamis sponse lactis sugendo liquore
Botrus cypri dilectus meus michi
Omnibus uberior est insula cyprus amena
Forte merū gignēs qd reddit corda serena
Denotat ecclesiam cyprus quā multa decorat
Gracia virtutū quā dos celestis honorat

Mons hedi sonat hic nomē baptisma figurās
Qz mala mēta lauat sordētia anima curans
Mactari pro pctis in lege solebat
Hedus quis vires mūdandi anime habebat
Ecce tu pulchra es amica mea ecce tu pulchra
Sponsa modo duplici sponsi laudatur ab ore
Tanq̄ pro gemino bis pulchra vocatur amore
Oculi tui columbarū

Sponsa columbinis sine felle potitur ocellis
Est pia mens simplex totiq nescia fellis
Pulcher es dilecte mi et decorus
Te pulchru deitas facit et caro sup̄ta decoru
Nil habet obscenu deitas caro nil viciorū
Lectulus nr̄ floridus
Lectulus est sponse cetus gramie florū
Dū mens plena bonis virtutes spirat odorū
Tigna domorū nostrarū cedrina
Sunt cedrina boni doctores tigna domorū
Sunt q̄ cypressina laquearia grex populorū
Tigna vigore suo sustentāt culmina tecti
Dū sapies doctor et mens bene ḡsia recti
Sacrā scripturā portas in corde vel ore
Predicat in populis celestis regis amore
Vt domus ecclesie munita p̄ ora docentis
Non timeat pluuias et demonis arma furētis
Cedrus cypressus putredie nescia durāt
Electos q̄ notant qui semper celica curāt
Ego flos campi et liliū conuallīu
Flos vite xp̄s reprimit spineta malorū
Cuius nares sponse replet mtq odoē bonor
Sicut liliū inter spinas sic amica mea inter f.
Vt flos hic inter spinas candore nitescat
Sic dignis meritis sup̄ oēs sponsa diescat
Et quia tot titulis sponsi laudatur amica
Laudat et ipsa suū sponsū cū voce pudica
Sicut malus inter ligna siluarū
Emittut fructū siluestria ligna malignū
Sed fructus mali fert dignos nobile lignū

Est xp̄s lignū vite de v̄rgīe nascēs
Nos verbis · nos exēplis · nos nectare pascēs
In silue lignis nichil est nisi qđ sit amarū
In xp̄o vero stat vera salus animarū
Sub vmbra illi⁹ q̄ desideraui sedi
Illi⁹ vmbra decens v̄rtus est pneumatis almi
Quo renouatur homo ut p̄fert littera psalmi
Pneuma sacrū cor obūbrat eni carnisq̄ calorē
Temp̄at infūdēs in sacro corp̄e rorem
Et fructus eius dulcis gutturi meo
Est ei⁹ fructus in sponse gutture lenis
Quē pia mens gustās, est mūdi libera penis
Mūdi delicias hac pro dulcedīe sp̄nunt
Qui fructū vite sitiens celestia cernit
Introduxit me rex in cellā vinariā
Per cellā vini signatur vita rachelis
Qua cōtēplatur celestia vita fidelis
Cella meri p̄nt ea sacra scripta vocari
Que monstrāt in quo de⁹ · aut hīc debet amari
Fulcite me floribus · stipate me malis
Per flores teneros lactis q̄z cibū sitientes
Accipe p̄fectas malis intellige mentes
Sponsa quidē que sit languēs in amōe laborat
Stipari malis · fulciri floribus orat
Qui teneros et p̄fectos p̄quirit habere
Per quos utili⁹ possit diuina videre
Si quas virtutes imitari possit in illis
Nam bona multa nitēt in p̄luribus · mq̄z pusillis
Leua eius sub capite meo et dextera illi⁹ ꝛc̄
Leua man⁹ vitā p̄ntem · dextera · signat

Eternā · que fine carēs sine tp̄e durat
Est caput excellēs foris et mēbris dnatur
Que tegit īternos motꝫ mēs inde vocatur
Sponsi leua subest capiti sponse · qꝫ mūdū
Cor facit illiꝰ inmūdū spernere mūdū
Dextra dat amplexꝰ sponse qꝫ mente beatū
Illa facit vitā iustos retinē̄ ꝑatos
Dū sit depmitur diuino sponsa sopore
Efficit hanc dignā maiori sponsꝰ amore
Ne possint igitur · hoīes turbare soporē
Quoslibet īcestos depellit ob eiꝰ amorē
Adiuro vos filie ihrl'm ꝑ capreas z.
Ceruu vel capre currēdo solent dare saltū
Virtutes qꝫ notant ꝑ quas conscēdit in altū
Sic dormire volēs cū sponso sponsa fidelis
Gaa pacis amat insigens lumina celis
Sed ꝯturbat eā carnalis turba frequēter
Ut mūdi curas repetat cogendo patenter
Filiole non filioli · plebs ista vocatur
Nam molles mores · et femineos imitatur
Non tn̄ a curis penitꝰ ꝓhibetur abesse
Donec sponsa velit si viderit illa necē
Sponsa sui sponsi verbū bibit aure libenti
Et gaudēs reddit verbū predulce loquēti
Vox dilecti mei
Vox est dilecti mellito plena sapore
Qui remouēs turbas me casto strīgit amore
Qualit᷒ ad sponsi ꝑuenerit illa beatos
Amplexꝰ profert sermoēs pacis amatos
Ecce iste venit saliēs in montibꝰ z.

Ad sponsam veniens humilis filius deus altus
Ad terras quondam demittit ab ethere saltus
Venit ab excelsis saliens in virginis alvum
Virgineum quia decuit fuit hac in virgine salvum
In breve presepe saliit de ventre pudoris
Ubera sugendo divini plena liquoris
Hinc de presepi crucis in prenobile lignum
Venit et astrinxit hostem remedio malignum
De cruce preclara saltum dedit in monumentum
Sustinuit quia lapis sacrum mundi ille talentum
De tumulo quo decubuit penetravit avernum
Hinc rediit surgens solium petit ille supernum
Transiliit montes et colles sic operando
Nam nullus sanctus par extitit huic imitando
Montes designat maiores ac meliores
Colles declarat mediocres sive minores
Similis est dilectus meus capree hinnuloque cervorum
Est similis capree Christus quia plebis hebree
Ortus de genere carnem dignatur habere
Et quia de veterum sanctorum germine natus
Extitit hinnulus est cervorum iure vocatus
En ipse stat post parietem nostrum respiciens per fenestras
Post murum nostrum stetit incarnata sophia
Cum carnem suscepit de virgine matre maria
In qua delituit deitas quam ferre nequiret
Omnis homo si posse suum monstrare veniret
Qui per cancellos aut ostia spargit ocellos
Partim spectatur partim latitando moratur
Sic Christus signis rutilans per opus deitatis
Et carnis penas tolerans per opus pietatis

Aspexit p cancellos p signa patere
Vt deitas voluit· vt homo p probra latere
Indutꝰ carnis tunica celi dn̄ator
Electe loquitur anime tuus sit amator
Surge ꝓpera amica mea columba mea
Triplex sensus in hijs verbis radiare notatur·
Sponsa fides sponsi celestis amica vocatur
Est qz columba dei qz simplex esse probatur
Est formosa simul qz virtutes opatur
Vt surgat ꝓperet veniat currēdo monetur·
A sponso penitꝰ ↄtēpnere vana docetur
Iā enī hyemps trāsijt ymber abijt et recessit
Tristis hyēps quiā contristāt mx grādo ꝓcella
Denotat hāc vitā quā turbāt hostica bella
Que nos torpētes faciūt ne mente sequamur
Cristū· ne puro celi fulgore fruamur
Trāsijt inquit hyēps qz pn̄s vita recedit
Et cito trāsibit que nos hoc tp̄e ledit
Est igitur citꝰ currendū cuiqz fideli
Vt non priuetur ablato munere celi
Flores apparuerūt in terra nrā
Flores in terra sūt verno tempore visi
Dū sanctas recipit aīās gremiū ꝑadisi
Illic pꝰ mortē florunt pia turba bonorū
Que non torpuerat constricta gelu viciorū
Tempꝰ putationis aduenit
Nam citꝰ reprobi q̄ frmētū resecatur·
Dū veluti flores sursū iusti glomerātur·
Vox turturis audita est in tr̄a nr̄a
Ecclesiam turtur· et sponsi terra beatam

Vitam designat electis sponte pati̅
In terra sponsi vox turturis ergo fuisse
Dicitur audita votu̅ qȝ suu̅ meruisse
Du̅ vox ecclesie que suspira̅do p̄catur
Celitus audiri xp̄o miserante probatur
Ficus protulit grossos suos
Nam fidei testes sacru̅ fundendo cruore̅
Suscepere prius regni celestis honore̅
Vinea dat flores et ab hijs spargu̅tur odores
Cu̅ recipit sacru̅ puerorū turba lauacru̅
Qui bene credentes alijs sacra verba serentes
Dant exempla boni sunt sp̄rantie domi
Surge amica mea. speciosa mea et veni
Mens surgit cu̅ flendo suas culpas rep̄hendit
Vadit cu̅ sanctis studijs ad celica tendit
Columba mea in foraminibus petre i cauerna etc
Accipe ri gl̄a petre p aptā foramina petre
Vulnera pendentis xp̄i pro te morientis
Sed vuln9 lateris poterit signare cauerna
Materie de quo fluxit medicina sup̄na
Hic pia mens recole̅do cruce̅ xp̄i qȝ dolores
Accipit exemplu̅ patie̅di probra labores
Ostende michi facie̅ tua̅. sonet vox tua in auribus etc
Dona sacre fidei notat aspectus faciei
Qua nos agnoscat qui nos no̅ nr̄a̅ reposcat
Sed quicu̅qȝ fide̅ se dicit habe̅ loque̅do
Debet eam studijs operu̅ monstrare̅ seque̅do
Per voce̅ poteris voce̅ signare mg̅ri
Qui veru̅ sequitur et nil docet ille sinistri
Sic igit̄ vox est dulcis facies qȝ decora

Cū bene respondet mores cū voce sonora
Capite nobis vulpes paruulas que demoliūtur
Vulpes scismatici sūt ecclesie qz mtorē
De tur pāt pure fidei siccando vigorē
Tales ecclesijs infligūt vulnq acerbū
Sed capiūtur ab hijs qui spergūt vtile verbū
Nam vinea nostra floruit
Flores sūt pueri qui baptisma nouātur // per
Per qz noue fidei donū xpō generātur
Propter scismaticos de talibq est metuendū
Ne carpāt teneros flores est inde cauendū
Sed sanctis alijs qui iam radice vigoris
Stant bene fundati nil debet ēesse timoris
Dilectq meq michi et ego illi
Dilecti sponsi teneo constāter amorē
Qui michi dat firmū fidei seruare tenorē
Qui pascitur int' lilia donec aspiret dies z'
Lilia designāt aīās quas carmis honorat
Candor virgineq quas splēdida fama decorat
Pascit' intereas qz delectatur earū
Nudicia sponsq et nil ibi sentit amarū
Que aspirabit cū vita futura micescat
Umbra repelletur cū presens vita quiescat
Que sine fine diem sitiūt pia corda venire
Cū rediet iudex cū nubibq ignis et ire
Reūte filis esto dilēe mi capree hinnulo qz ceruorz
A nobis abijt xpūs cū carne recessit
Et mortis stimulos singēs in carne repssit
Sed iudex veiēt in mūdi fine futurq
Iustis et reprobis sua pmia cuiqz daturq

vide

Similis esto capree

Cum sup ecclesie sanctos venerit manifeste
Electe mitis anime reprobe qz moleste
Dumqz moratur adhuc eum querendo laborat
Mens pia producens hoc verbum plorat et orat
In lectulo meo p noctes quesiui quem diligit aia &c

Lectum secretum vocat in quo sponsa quiescat
Nox mundum signat qui lucis gaudia nescit
Sed qz quem querit mundo non cernit in isto
Subdidit hoc verbum de sponso iudice xpo
Surgam lustrabo loca quelibet anxia merens
Per vicos p plateas quem diligo querens
Quosdam pfectos regni celestis amicos
Qui vitam stringunt p strictos accipe vicos
Platee signant quosdam mundana sequentes
Quos tn inueniens aliqua virtute nitentes
Ex hiis ex illis aliquid sibi sponsa trahendo
Haurit vt inueniat sponsum quem tenet agendo
Nec tn inueniens p tm sponsa laborem
Sponsum qd sequitur subiecit ob eius amorem
Quesiui illum et non inueni
Custodies vrbis sunt ecclesie sapientes
Propt lucrandas aias sacra scripta ferentes
Inueniunt sponsam qui sponsum querit amatum
Hanc qz docent ne cor habeat torpore ligatum
Num quem diligit aia mea vidistis
Non tn inueniens sic sponsum sponsa latentem
Subdidit hanc vocem sibi gaudia grata ferentem
Paululum cum ptransissem eos inueni quem diligit aia
Sponsa parum transit vigiles sponsosqz repente
Cernit et sponsa penetrat celestia mente

Nam vigiles puros hoies dn̄ cogitat esse
Et cernit xp̄o mortalia cũcta subesse
Tanq̄ p̄ speculū videt huc deitate mtētem
Equalēq̄ patri celestia queq̄ regētem
Hic igitur quāto sponsa teneatur amore
A sponsa verbū sponse profertur ab ore
Tenui eū nec dimittā illū donec itroducā te ꝛc
Dicitur ecclesie mater synagoga fuisse
De qua doctores meruit sanctos habuisse
Sed tenet ecclesia dilectū donec in edem
Matris ducat eū sponso facieś ibi sedem
Namq̄ fidem xp̄i iudeos illa docebit
Et cito cōuersos in mūdi fine videbit
Quorū p̄s quedā terrestria singula spnēs
Herebit celo xp̄m p̄ enigmata cernēs
Ne tales hoies cturbet turba nefanda
Illam cpescat xp̄i iuratio blanda
Adiuro vos filie ihrl'm. ne suscitetis nec euigilaē ꝛc
Ad verā fidei veniens synagoga medelam
Ecclesiam q̄ sequēs stupet hac resonādo loquelā
Que ē ista q̄ ascendit p̄ desertū sic̄ virgula fumi ꝛc
Desertū est mūdus ubi crescit undiq̄ dūmi
Per quē cscendit pia mēs ut virgula fumi
Ex aromatibꝰ mirre et thuris ꝛ vniuersi pulueris ꝛc
Mirre vel thuris vel pigmēti preciosi
Per que sponsa subit thalamū sponsi speciosi
Mirra notat carnē que ieiunādo laborat
Thus pia vota precū dū mens suspirat et orat
Puluis pigmēti qui mirū fundit odorē
Designat famā q̄ bonā morū q̄ nitorem

Tam prudēs anima que semꝑ ad optiā tēsat
Intra se lectū parat in quo rex requiescat
En lectulū salomonis sexaginta fortes ambiūt
Hi mūdū fugiunt non flectunt ad mala prom
lectū quo recubet vero factus salomonem
Sunt sexagita decies sex ex summo iuste
denū Per numerū legis precepta vetuste
Exprimitur seno numero sex ordo dierū
Per quos decurrūt cū fine negocia rerū
Per sex ergo dies qui iussa dei studuerūt
Observare decem plenū numerū tenuerūt
Isti nouerūt munire tabnacula regis
Dū remouēt hostes sancto munine legis
Hij qz tenēt gladios manibus sacra vba notantur
In gladijs manibus qui qd dicūt opantur
Vniuscuiusqz ensis sup femur suū
Per femur exprimitur viciū carnalis amoris
Quē resecat iustus p honesti verba rigoris
Propter nocturnos iustus sūt ista tiōres
Ne possit sathanas scōs corrūpe mores
Ferculū fecit sibi rex salomon et lignis ?
ligna quidē libani putrescere nescia durāt
Que sanctos pmansuros sine fine figurat
Construit ecclesiam de sanctis quippe beatis
Conditor astrorū sua iussa tenere paratis
Columpnas eius fecit argēteas
Postes argenti sūt morū luce decori
Prelati fortes verbi splendore sonori
Reclinatoriū aureū
Ex auro lotus est qz reclinadi qz mentes

Eterna gaudēt requiē que sūt sapiētes
In vera requiē ꝑadisi vota reclināt
Hec q̄bus angelici cives bona sumā ꝓpināt
Ascensū purpureū
Ad tam preclarā requiē paciēdo venitur
Nec nisi ꝑ penas patiēs hac parte potitur
Purpura que roseū monstrat habere colorē
Signat eos qui pro xp̄o fudere cruorē
Isti ꝑ gladios tormēta flagella dolorē
Sūt velut ascensꝰ ad sūm regis honorē
Qd facimꝰ miseri qui tales non imitamur
Ne sociemur eis animi torpore ligam̄r
Non sumꝰ ex libano putrescere nescia ligna
Quos corrūpit adhuc carnis putredo maligna
Non sumꝰ argenti postes qui nulla docemꝰ
Verba dei ꝓplim nec sustētare valemꝰ
Neqȝ reclinandi loca ꝓspicimꝰ qȝ pura
Mens acie celi nescit penetrare futura
Ascensꝰ rosei nec possumꝰ eē coloris
Nam nos pro xp̄o non purpurat vnda cruoris
Si nos ergo viri tam fortes esse neq̄mus
Tanq̄ feminei ꝑ amoris federa simꝰ
Media caritate cōstravit ꝓpter filias iherusalem
Dicitur in medio caritis amor ille beatus
Quē quicūqȝ tenet dicetur amās et amatus
Egredimini et videte filie syon regē salomonē
Exi iudea plebs de nigredie sordis
Ad fidei lumē detergens nubila cordis
Aspice portantē xp̄m diadema decoris
Qd dedit huic mater sua saluo flore pudoris

Est diadema caro sacra quā de virgīe m̄re
Assumpsit xp̄s sine p̄re sine patre
Ecclesiam sibi desponsās in ventre marie
Quā sibi cōiūxit summe natura sophie
Leticiā q3 dedit mūdo quē carne redemit
Tristiciā q3 dedit zabló quē morte p̄emit
Vel mater xp̄i plebs est plus aspa visto
Semp̄ que capiti dedit aspa serta venusto
Vt sponsū titulis ornauit sponsa decenter
Sic sponsꝰ sponsā cōmēdat laude frequēter
Quā pulchr̄ es amica mea
Quod prius exposui tibi lector nō iterabo
Sed retro sis argus nec mentis lumē strabo
Ista latens virtus est summe visio vite
Nam mens sancta videt sitiēs requiē sine lite
Capilli tui sicut greges caprarū que ascēderūt
Ordo magistrorū p̄ ocellos sepe notatur
Inde q3 ostendūt alijs qd̄ iter teneatur
Sic igitur p̄plos p̄nt signare capilli
Namq3 sacre sūt ecclesie decus et decor illi
Plebs mirans verbis grex dicitur esse caprarū
Verbū rumīnat hic vbi pastus inest aiarum
Est aīal mūdū capra pascua querit in altū
Sic plebs mūda fide p̄at ad celestia saltū
Atque p̄ galaad qui rem testantur acernos
Designāt q3 dei tolerantes oīa seruos
Qui testes fidei paciēdo probra dolorē
Verbera vincula carcerem roseū fudē cruorē
Cruos plebs ecclesia p̄fuso sanguīe cernēs
Forcius alta fide sequitur terrestria spernens

Dentes tui sicut greges tonsarũ que ascenderũt
Possũt et dentes quadã ratione vocari
Doctores qui cõminuũt q̃si dente molari
Pane scripture p̃ueõs p̃p̃lm q3 docendo
Ut possint fortes fieri sacra iussa tenendo
Tales ascendũt tp̃ de fonte lauacri
Nam sũt abluti fontis baptismate sacri
Grex sunt tonsarũ q3 mũdi pondeã spnũt
Liberi q3 viã sic ad celestia sternũt
Omnes gemellis fetibꝰ et sterilis nõ est ĩt eas
Omnes dicuntur cũ fetibus esse gemellis
Dũ plebs gentilis simul et iudea rebellis
Gignitur in xp̃o p̃ eorũ verba virorũ
Quos deus accendit et amorũ flãma duorũ
Sicut vitta coccinea labia tua et eloquiũ tuũ
Sparsos coccinea restrĩgit vitta capillos
Qui motus animi restrĩgunt denotat illos
Ipsos doctores signat nomen labiorũ
Cui verbo dulci mulcent aures p̃p̃lõrũ
Per coccũ fratris dilectio vera notatur
Et doctor verqz hanc semp̃ habere probatur
Sicut fragmẽ mali punici ita gene tue
Illi qui spgũt sacra verba duces aiarũ
Signari possũt roseo splendore genarũ
Per quos ecclesie facies iocũda micescit
Dũ p̃ eos credẽs populorũ gloia crescit
Malũ punicũ notat ecclesiam sine rugis
De qua spirat odor bonꝰ et deuotio iugis
Mali multa latent sub solo cortice grana
Que nares mulcent et sũt in pectores sana
Hic est vna fides plures p̃p̃lõs sibi stringẽs

Quā tenet ecclesia multos baptismate tinges
Punicei mali sūt fragmē· qui sua frangūt
Corpa pro xpo multis qz laboribus angūt
Que foris apparet sūt hec· pplo speciosa
Sūt qz mente latent magis ista deo preciosa
Sicut turris dauid collū tuū
Extendes collū procul aspiat ut uenientes
Hostes pūideat signat qz uiros sapiētes
Qui contra sathanā querūt munimē habē
Insidias qz studet illius et arma cauere
Doctores igitur p collū uire notātur
Ne ueniāt hostes meditando procul speculantur
Sūt turris qz suma petūt celos penetrātes
Nil preter xpm̄ uanis in rebus amātes
H turris dauid est qui natus de pre yesse
Creditur et manibus fortis rex dicitur esse
Ille notat xpm̄ sine quo labor ē sine messe
Doctoris lingua si xpm̄ sentit abesse
Que edificata est cū ppugnaculis etc
Curricule muri designat signa salutis
Dū datur incessus claudis vox integra mutis
Que sancti ppter hoiēs prauos opant
Dū pro seruanda fidei uirtute premuntur
Sed clipeos sumūt ɔtra turbas uiciorū
Et clipei tales signāt exempla bonorū
Perfectus nūs debet p mille uocari
Perfectis qz uiris solet omnis pugna domari
Duo ubera tua sicut duo hinnuli capree
Gentiles ac iudei sūt ubera bina
Qui sacra uerba serūt quorū abus est mediana

Hij sunt capreole quorum solet herba revelli
Dentibus in monte dicuntur et esse gemelli
Nempe quod ore docent monstrant operando patenter
Et cor transmittunt ad gaudia summa latenter
Qui pascuntur inter lilijs donec aspiret dies
Mundicie candor per lilia pura notatur
Quo sacra sponsa nitet et in hoc splendore moratur
Donec iudicij lux fulgeat absque pruinis
Et mundo veniat extremo tempore finis
Vadam ad montem mirre et ad collem thuris
Mons mirre signat ieiunia carnis acerba
Per que mons christus restringit corda superba
Et collis thuris humilis devotio cordis
Que quasi thus redolet totius nescia sordis
Vadit ad hos sponsus qui sic mundare laborant
Cor carnem quia suam ieiunant et simul orant
Harum virtutum gemino mundata decore
Sponsa novas laudes sponsi suscepit ab ore
Tota pulchra es amica mea et macula non est in te
Lingua mente manu resplendet tota chorusca
Mortalis macule nulla ingrediente fusca
Veni de libano sponsa mea veni de libano veni
Est libanus candor signans baptismatis undam
Que sponsam christi facit omni crimine mundam
Ad sponsum terna vice sponsa venire iubetur
Vel quia personas tres in deitate fatetur
Vel quia virtutum triplici dicatur honore
Plena fide gaudens spe lucida fratris amore
Vel vivendo venit operans bona vel moriendo
Dans animam vel habens carnem sine fine manendo

Coronaberis de capite amana de vertice sanyr &c.
Montibus hiis recubat seu pardi sive leones
De quibus expectas ut sponsam spose corones
Montes sunt homines fortes et in ore superbi
Pardi qui maculant divini semina verbi
Sunt que leonina tempore de stirpe feroces
Sublimes que duces in sanctis rebus atroces
Hi trahit ad sponsum tam pravos sponsa fidelis
Inde sibi dabitur in summis laurea celis
Pro tot personis tot erit stellata coronis
Summis plena bonis celestibus aurea donis
Vulnerasti cor meum sponsa mea
Crines sunt populi sicut prediximus ante
Doctores oculi scriptura verba probante
Per collum corpus hominis capiti sociatur
Ecclesie que fides inmobilis inde notatur
Namque fides populum xpo coniugem novit
Si teneat quicquid sacro baptismate vovit
Ecclesie sponsus pro tali vulnera pacto
Pertulit eripuit que salus de vulnere facto
Quam pulchre sunt mamme tue
Per mammas sponse dilectio bina notatur
Cum deus in summis et in imis frater amatur
Pulchriores sunt ubera tua vino
Virtutes que de geminio nascuntur amore
Sunt unguenta quibus nares mulcentur odore
Tales virtutes ubi gratia spirat amorum
Omnes excedunt alias splendore bonorum
Nam nichil est virtus quam non amor ille venustat
Et absente bono nullus bona celica gustat

Fauus distillās labia tua sponsā
Doctores notat ecclesie nomen labiorū
Per quos verborū stillat dulcedo sacrorū
In redolente fauo latitat mel cera videtur
dīc Clausq in hijs verbis moralis sensq habetur
Est fauus xm labijs doctor predicat ore
Doctrinā que mente latet sine laudis amore
Mel et lac sub lingua eius
Mel gerit in lingua qui nil habet intq acerbi
Demulcēs aīos sacri dulcedīe verbi
Lac gestat teneris qseruās lactea verba
Mens quibus est simplex et eorū messis in herba
Hi duo sub lingua qseruat nāqz saporē
Internū retinet nec querit ab ore fauorē
Et odor vestimētorū tuorū sicut odor thuris
Per vestes quibq est odor actio sancta notatur
Que mala pma tegit ne quid fedū videatur
Novit in altari pia mēs incēdere thura
Que celos penetrat thus est orō pura
Ergo vestis odor q̄si thus redolere videtur
Si sociando preces operi mēs sancta precetur
Ortus conclusq soror mea sponsa
Ortus qclusus e quē pingit florū gloria
Exprimit ecclesiam quā ditat gr̄a morū
Clauditur hic ortq vallo fidei vel amoris
Ne reprobi valeāt irrūpe claustra decoris
Fons est dū pia mēs meditās celestia viuos
In se non cessat doctrine gignē riuos
Qui bibit ex istis inquit scriptura fluētis
Hunc erit in vitā fons viuus aque salientis

Fons est signatus quia spiritus intima celat
Mentibus indignis nec mistica scripta reuelat
Emissiones tue paradisus malorum punicorum
Punica mala tenet sub cortice grana rubenti
Pomorum fructus est blanda refectio denti
Illos puniceo signari credo rubore
Qui tinxere suo tortoris tela cruore
Dulcis pomorum fructus cor signat eorum
Qui sine martirio prebet exempla bonorum
Tales ecclesia transmittit ad ethera flores
Qui varios spirant tamquam paradisus odores
Tot bona tot laudes et tot misteria rerum
Littera que sequitur per ligna docet specierum
Cipri cum nardo. nardus et crocus etc.
Ex istis lignis. ex hiis speciebus honestis
Pellitur humano de corpore morbida pestis
Virtutes quia notant varias que tela repellunt
Demones et morbos animi de corde reuellunt
Fons ortorum puteus aquarum viventium
Fons est et puteus sacra pagina grata sapore
Eloquii sacri celesti plena liquore
Fons est ortorum quia pectora mundat eorum
In quibus excrescunt germina florum sanctorum
Est etiam puteus de quo vivens aqua manat
Que reficit populos et eorum vulnera sanat
Fons est et leviter sitientibus sumitur ore
Extrahis ex puteo maiore fluenta labore
Hic in scripturis quasi fons sacra littera stillat
Et tamquam puteum sensum quoque sigillat
Fons est scripture levitas scriptura profunda

Est puteus de quo latitans vix sumitur unda
Que fluunt impetu de libano
Est libanus candor signans baptismatis unda
Que mundā faciunt aīam sine crimine mundā
Impetus hos latices agitat quia gratia sacri
Pneumatis accipitur in sancti fonte lauacri
Per quā scripturā pia mens intelligit intus
Scripture quia sacre foris apparet labor intus
Dum venit et tangit cor spūs iste benignus
Spūs egreditur hois de corde malignus
Surge aquilo et veni auster perfla ortū meū
Frigidus est aquilo qui terrā frigore stringit
Est auster calidus qui terrā germine pingit
Est aquilo sathanas constringens corda malorū
Spūs est auster dans iustis germina florū
Dum fugit est aquilo surgens auster quia serenus
Orti perflat humū quo flante fit ortus amenus
Dum foris excluso sathana qui cor male pungit
Spūs almus adest qui mentes leniter ungit
Virtutū quia sunt species et aromata nasci
De quorū gestu solet intus mens pia pasci
Veniat dilectus meus in ortū suū
Huiceps intrat xpm dilectus in ortū
Comedat fructū de lignis dulcibus ortū
Cū xps veniens subit intra corda suorū
Ut ibi se reficiat operū dulcore bonorū
Veni in ortū meū soror mea sponsa
Corpora conseruans est mirra saporis amari
Quā prīt hoīes passi tormēta notari
Designant alios spēs et aromata iustos

Preclaros titulis insigni laude venustos
Mittit ad hos omnes saltē dilectus amicā
Cū dat eis xp̄s requiem p(er) secula tutā
Comedi favum cū melle meo
Sunt favus electi qui mistica scripta latenter
Querūt et referāt alijs quesita patenter
Sunt mel qui scē scripture verba libenter
Gustāt et poscāt· et amāt gustare frequēter
Bibi vinū meū cū lacte meo
Accipe p(ro) vinū sublimia verba docētes
Lac notat infirmos doctorū dicta bibentes
Et cūctis in eis non sit per grā morū
Copulat hos xp̄o cū vnus finis eorū
Ad quorū vitam mores exempla monēdo
Invitat xp̄s alios hec verba serendo
Dilecti sposo comedūt sua iussa tenēdo
Et qd̄ precepit xp̄s gratāter agendo
Et replet ebrietas illorū sobria mentes
Cum quasi sopiti mūdo sūt vana cavētes
Ego dormio et cor meū vigilat
Cor sponsi dici pnt ipsius amica
Cum vigilat corde mūdū fugiūt sine sorde
Dormijt in carne xp̄s vigilat deitate
Cum loquitur cūctis ego dormio vos vigilate
Vel dici pnt hec sponse verba loquētis
Dormio sed vigilat intus in lumina mentis
Dormio carne quidē nec mūdi sentio curā
Sed vigili sensu mercedē cerno futurā
Vox dilecti mei pulsantis
Cū sic sponsa tenax amat ora blanda mariē

Sponsus ad hāc pulsat vt tendat ad ostula lpe
Quia caput meū plenū est roze
Scilicet caput sponsi deus est et frigore roris
Frigida signatur mens nodo stricta rigoris
Hic est roze caput xpī plenū qz multi
Esse deū credūt sed sūt in corde sepulti
Frigore torporis nec habēt celestis odoris
Dulces scintillas sz nudas igne fauillas
Et cincīni mei guttis noctiū
Cincīni populi sūt nam diuinitꝰ isti
Credendo tm̄ pendet in vertice cristi
Sūt plem guttis noctins ee feruntur
Namqz fluūt multis vicijs qz vana sequūtur
Vt tales hoiēs accedant sponsa monetur
Hic doctor prudēs ad opꝰ sublime vocetur
De requie mentis vt plurima corda lucretur
Auctori qz deo messis fecūda paretur
Sed qz vir sciēs metuit graue pondꝰ honoris
Ne scām pdat requiē pro laude fauoris
Et ne se maculet viciorū sorde maligna
Sponso clamāti respondet voce benigna
Expoliaui me tunica mea
Sponsa sue tunice vestitu se spoliauit
Cū mūdi curas onerosas sub pede strauit
De tali tunica diuinꝰ sermo profatur
Ornatꝰ tunice vendatur et ensis ematur
Pro gladio tunicā dat mūdi spretor et auri
Cū fidei verbū plorū predicat auri
Laui pedes meos quō iquinabo eos
Sponsa pedū lauit vestigia feda suorū

Qui lacrimis tersit operū pctū priorū
Hos fedare pedes iterū mens sancta veretur
Ne si forte sibi decus aut prelatio detur
Terrenis maculis iterū suscitata laboret
Ac pro delicijs iterū suspiret et oret
Ac ideo metuit cōtēpnē blanda rachelis
Ocia ne valeat sathane succūbē telis
Sed sponsus grauit̄ dapnū tolerans aīarū
Tangit eā proprius manuū virtute suarū
Dilectus meus misit manū suā p foramē
Dilecti manus est pstrictū missa foramē
Cū p subtiles sensus celeste iuuamen
Inspirans sponse declarat quāta supni
Sit virtus opis p quā debet mala spni
Absq dei virtute quidē non est homo saluus
Ad tuus tactū gaudens spōse tremit aluus
Nam quo plus mentē celestis gratia tangit
Mens pia iussa dei timet et sua crimīa plāgit
Surrexi ut aperirē dilecto meo
Mens attracta manu diuini plena timoris
De requie surgit ad opus sublime laboris
Surgit ut acquirat alios sacra verba docendo
Exemplū prebēs alijs prius aliud illud agendo
Manus mee stillauerūt mirrā
Sūt bona facta manus sed amari mirra saporis
Exprimit exemplū patiētis amara laboris
Exprimitur digitis districtio nescia fraudis
Quā non defraudat hūane gloria laudis
Mirra replet digitos que sit virtute pbata
Ut si te mortifices tūc est districtio grata

Pessulū hostij mei aperui dilecto meo
Sponsa seram facit hostiolo· cū lumina cordis
Obturat ꝯtra sponsū ingredine sordis
Ipsa seram reserat sponso cū sorde remota
Suspirās in amore dei figit sua vota
At ille declinauerat atq̄ trāsierat
Nūc sponsꝰ sponsā tangit· nūc p̄terit illā
Cū prius huic offert q̄si de dulcedine stillā
Et post subtrahit huic gustū dulcoris amenū
Nec se ꝯtigui sunt haustꝰ vbere plenū
Mox tn̄ vt sciat fugiēs ab amāte recessū
Rursꝰ adest figēs in amātes pectore gressū
Infundit q̄z cibos dulces anime sitienti
Qd̄ bene sponsa loquēs probat in sermōe scripti
Aīa mea liquefacta est ut dilc̄us locutꝰ est
Ad verbū sponsi iocūdū sponsa liquescit
Dū mēs a xp̄o p̄ scm̄ pneuma calescit
Sp̄us infusꝰ tollit de corde rigorē
In lacrimas oculos· et cor soluēs in amorē
Quē dū mens sentit iocūdior incipit esse
Sed rursus munꝰ dilecti sentit abesse
Quesiui illū et non īueni illū
Sponsa suū querit nec habet nec tangit amatū
Querēdo vocat huic nec p̄cipit aure vocatū
Nam mēs scm̄ frui vult semꝑ amore rachelis
Sed caro non semꝑ sunt hac intendē celis
Ut ꝯgnoscat eū post in se spōsa reuertēs
Ad sacra sc̄pta volat sc̄ptorū carmīa vertēs
Inuenerūt me custodes
Dū sponsam sponsū querēdi cura fatigat

Custodes urbis videt in quos lumina figat
Nam dum de xpo pia mens vigilando laborat
Hunc videt in scriptis pro quo suspirat et orat
Percusserunt me et vulneraverunt me
Custodes sponsam defigunt vulneris ictu
Pallioli quoque fui nudant et vestis amictu
Palliolum tollunt ~~na~~ si quod inheret acerbi
Mente latens reserans per sua semina verbi
Dumque fit hoc illi magis inde meretur amari
Utque roget sponsum debet magis inde rogari
Adiuro vos filie iherusalem si inveneritis etc.
Namque viris iustis nondum super astra receptis
Ac aliis sanctis iam celi culmen adeptis
Dum nostre mentis secreta pie reseramus
Utque roget sponsum pro nobis sepe rogamus
Natas iherusalem velut adiuramus ab ore
Ut dicant sponso quia nos languemus amore
Qualis est dilectus tuus ex dilecto
Est ex dilecto dilectus iure vocatus
Hi bene diligitur pater et simul ex patre natus
Aut ex dilecto dilectum credo vocari
Possit ut alter amor iterata voce probari
Dilectus meus candidus et rubicundus
Candidus est xpus fraus non fuit eius in ore
Estque rubens quia rubuit cruce tincta cruore
Non aliquem potuit sine culpa gignere mundus
Solus homo xpus fuit inter cuncta mundus
Caput eius aurum optimum
Natura caput est xpi ~~grace~~ generans per illum
Cum quo semper habet capitis formare capillum

Aurū aūctu preit preao vntute decore
Et nchil omnnb honor sub sūmi prīb honoe
Come eig sicut elate palmarū
Iustos quoqz come xpī signare videntᶻ
Qui dū mente fidem retmēt lmgua qz fatetur
Sut q̄si pendentes crines m vertice xpī
Sut qz sacri capitis tīp̄ decor et decy isti
Ad sūmū tendēs doctores palma figurat
Qui mūdū vincat ne cura cor eig aduvat
Nigre sicut corinis
Iustus corium se mdicat esse coloris
Cū pctōrē se nūciat oībus horis
Nam licet electos facnat bona vita corustos
Se tū accusāt viuj mgredme fustos
Oculi eig sicut colūbe sup̄ riuulos
Sponsa colūbinis vti p̄phibetur ocellis
Cū sapiēs doctor curat pctā rebellis
Simpliciᵗ vivēs resīdet ppe plena flueta
Sacre scripture prebēs alijs documēta
Lote sūt tales animme dulcedine lactis
Nam lauat electos baptismg ab omnibg actis
Gene eig sicut areole aromatū
Ipōs doctores et ductores aīarū
Qui legis her poteris signare rubore generū
Qui dū pro xp̄o cū sanguīe menbra dederūt
In facie sponsi q̄si more gene rubuerūt
Qui velut ariole pigmēti dona ferētes
Virtutes spirat xpīm moriēdo sequētes
Labia eig lilia distillātia mirrā p̄mā
Sut sponsi labiā mirrā stillātiā p̄mā

Cui ꝓll culpas ꝑlingue vade lunā
Nouit et xpi penā morientis acerbā
Ostendunt aliis carne͂ reprimendo supbā
Et merito unica ꝑma septima vocauit
Nam ꝑmū ꝓpia xps nos morte sacrauit
Cur sposi labia dicuntur lilia cerne
Sancti doctores sūt lilia siue lucerne
Nam qui verba serit sacra debet hr͂e nitore͂
Sinceri cordis et pure carnis honorem
Utq; bone fame ꝓplis dispgnt odore͂
Et luce͂s aliis fraternū seruet amore͂
Manꝰ illiꝰ tornatiles
In xpi manibꝰ bona pn̄t acta notari
Que tibi ꝓposuit vt possis hec imitari
Ars tornature que qlibet arte laborū
Promptior est notat hoc ꝙ xps norma bonorū
Qd vult semꝑ agit retinet mora nlla volētē
Omnis iusticie mensurā semꝑ habentē
Nā qdqd gessit in corꝑe fons pietatis
Illud lauriuit splendore sue deitatis
In mundi rebus nichil est preciosiꝰ auro
Et qd ait deitas qdqd placet inquit in auro
In gemmis istis color etheris ee͂ probat᷑
Per quas plena quies et merces suma notat᷑
Nam qui corde pio xpi scos imitatur
Actꝰ muneribꝰ plenis in fine beatur
Venter eiꝰ eburneꝰ· distinctꝰ saphiris
Est venter dictus carnis mortalis amictꝰ
Qui velut est eboris nitido pro flore pudoris
Nullꝰ enī niueo fuit eiꝰ in ore reatꝰ

Cui candore boni sunt omni parte beatus
Venter distinctus perhibetur messe saphiris
Nam signis ventres fragili sub cortice miris
Miscuit humano celestia signa dolori
Inseruit penas hominis deitatis honori
Gemma saphirus enim signorum iure nitorem
Signat nam nitidi celi gerit illa colorem
Crura illius columpne marmoree
Primi discipuli per christum crura notatur
Quos misit christus illis ut signa loquatur /sua
Morte columpnarum quos marmoris esse fatemur
Ipsi discipuli sunt quos audire iubemur
Quos fidei postes et sustentare potest
Credimus ecclesiam sacra tuba docendo frequenter
Que fundate sunt super bases aureas
Cuiusque prophetarum basis aurea dicitur esse
Qui docuere prius quod quod videre nate
In quorum scriptis doctrina prophetica splendet
Et fidei virtus ex horum codice pendet
Species eius sicut libani
Consitus arboribus quos gratia ditat odoris
Est libanus que nomen habet solempne decoris
Nam libanus candor sonat et baptismatis unda
Nos christus mundat ut sit mens et caro munda
Alta petens cedrus christum notat alta petentem
Et decus et speciem totius odoris habentem
Guttur eius suavissimum
Gutture vox prodit et christi sancta figurat
Verba quibus christus animarum vulnera curat
Que si quis gustat quem culpe pondus onustat

Sentit q blandus sit xps et mitis amandus
~~Oblatis tot muneribus vel tot nuatis~~
Talis est dilectus meus et iste amicus meus
Oblatis tot munerib9 vel tot nuatis
laudibus auditor verbis intede relatis
Si dni servus audit precepta libeter
De sponso sponse respondeat ista decēter
Quo abiit dilectus tuus o pulcherrimā mulierū
Sponsus ad areolā florū descendit in ortū
In quo sanctorū pascitur odore cohortū
Nam notat ecclesie iustus hic ortus amenus
Scorū meritis et sancto germine plenus
Sunt in hoc orto pastus dilectus odorū
Dū delectatur operū virtute bonorū
Lilia pura legit dū custos flore pudoris
Vestitos tollit ad pima summa decoris
Ego dilecto meo et dilectus meus michi
Ut meū maneat dilecto pparo sedem
Ut me sustipiat p dilectus pparet edem
Istud in ecclesie pplō ratione notetur
Que synagoga p hac xpm qq sequetur
Et mala nota negans sit eius amore calebit
Ut par ecclesie domini pcepta tenebit
Quā sibi iuncta iam sponsa xps amabit
Et blandis verbis et dulci laude beavit
Pulchra es amica mea suavis et decora
Tot laudes synagoga feret quasi benignus
Actib9 ad xpm de morib9 ante malignis
Ut sit pulchra fide sermōe suavis amica
Corde decora bonis meitis aū carne pudica

Sicut iherusalem
Iherusalem notat ecclesiam que visio pacis
Dicitur et mūdi cōprimit bella minacis
Par erit huic fidei mesto synagoga rebellis
Scripta noue legis seruās iam messiā nesciā fellis
Terribilis ut castrorū acies ordinata
Ordie procedēs acies strictim gradiēdo
Hostibus īmittit terrore bella mouēdo
Nam dū castra mouet cor cōcordit agmine sito
Hostes diffugiūt animi conamine fracto
Hic quos ordo ligat pax et cōcordiā nectit
Nec fraus aut odiū retro nec discordiā flectit
Auerte oculos tuos a me
Demonis insidias fidei radice reuellūt
Et fraudes eius cōcordi pace repellūt
Pax equidē mūdat oculos a puluere sordis
Ut tangūt sponsū celestē lumine cordis
Sed qz nullus ad huc volat ad deitatis acumē
Hic sponsus reprimit volitantis ad ethea lumē
Auolat a sponsa sponsus fugiēdo latenter
Dū cupit amplecti dilectū sponsa patenter
Sexaginta sunt regine
Hij sūt regine qui se simplicem qz regentes
Virtutū fructus generāt bona queqz docētes
Sex sūt per decies qz cōplent iussa decena
Per sex ette dies quos voluit solis habena
Octoginta concubine
Hij sūt doctores qui celica vba loquūtur
Sed sua lucra tū non xpm corde sequūtur
Tales legitimos non pnt gignē fructus

Sed sine fine metent eterni semina luctus
Jussa decem notat x.. sunt octo forma diei
Octaue qua xpus adest cum laude trophei
Quinimus pastores falsi tamen hec manifestant
Plebi verba dei lingua non pectore gestant
Et adolescentularum non erat numerus
Hii signant animas que sectantur vaga mundi
Qui numquam penetrant sensus archana profundi
Tales excedunt numerum nec scribunt earum
Nomina rex vite qui nouit queque suorum
Una est columba perfecta mea
Est mater mea quando nos gratia xpo
Estque columba decens plebs sancta fidelis in isto
Simplex felle carens fidei radiatus heres
Sincero sensu xpm misteria queres
Viderunt eam filie syon et beatissimam predicauerunt et
Filia queque syon est ecclesie sancta proles
Quam licet hic reprimit in corpore carnea moles
Carnea vota tamen reprimens decus eius honorat
Et cum reginis perfecta laude decorat
Que est ista que progreditur
Admirans decus ecclesie synagoga redire
Ad xpm cupiens laudis preconia mire
Aggregat et laudat quam sic videt esse micantem
Virtutes quia sacras totius honoris habentem
Quasi aurora consurgens
In mundi fine cum veneit hora suprema
Et dabitur sanctis sine fine micans dyadema
Surget ut aurora que nobilis est speciei
Que videt et sentit o noctis et alpha diei

Hic erit ecclesia tenebrarum nocte fugata
Principium sumet ut sit sine fine beata
Pulchra ut luna
Ut se luna trahit a solis luce nitorem
Sic habet a xpo totum sua sponsa decorem
Electa ut sol
Ut sol eligitur quam solem mire vocarunt
Cui sol iusticie solum super astra locarunt
Unde loquens sponsa cepit monstrando docere
Possit in ecclesia cur virtus tanta vigere
Visitat ille quidem sponsam renouat quoque frequenter
Expellens tenebras proprio fulgore patenter
Descendi in ortum meum etc.
Nux designat eos qui sunt extra patientes
Gustum diuine dulcedinis intus habentes
Deforis apparent viles in carnis amictu
Sed refouent intus sancto sua pectora victu
Iusti mens nuces est ortus sponsus subit istum
Cum dulcedo dei facit hanc agnoscere xpm
Ut viderem poma conuallium
Hii qui sunt humiles quallis poma vocantur
Hos quoque videt sponsus et ab ipso semper amantur
Ut inspicerem si floruisset vinea
Vinea dat flores cum fonte sacro noua proles
Gignitur et moritur viciorum plumbea moles
Et germinassent mala punica
Qui sprevere mala sunt tunc punica mala
Qui morum flore miro quoque replentur odore
Qui sunt perfecti per quos via lucida recti
Plebi monstratur ut ad astra potenter eatur

Hec synagoga videns extremo tpe fidens
In dominum credet et ab omni fraude recedet
Nescivi. Anima mea turbavit me
Per legem moysi synagoga deū moriturū
Nesciuit cor habens in xpi noīe durū
Sponte mea sonat amnadab xpm qz figurat
Qui nos sponte sua patiēdo vulnēa curat
Scripta noue legis toto currēdia mūdo
Sunt hec q̄drige sensu distincta profūdo
Propter q̄drigas istas turbātur hebrei
Qñ reuertūtur in mūdi fine diei
Suscipiūt ~~dei~~ lumē tenebrarū nube remota
Et sua gtendūt in xpm figere vota
Reuertere reuerte
Cū synagoga morā credēdi pigra fatetur
Istud ab ecclesia gaudēs audire meretur
Sunamitis reuertere
Cū captiua tuū nomē sonat o sunamitis
Nā fuit īmitis et nullo tpe mitis
Plebs iudea prius quā captiuā sui hostis
Sepe diu tenuit vt in hystoria bñ nostis
Audit ab ecclesia monitu synagoga quaterno
Vt rediens fedus meat cū rege supno
Vt que sp̄sa fuit p ptes quatuor orbis
Ad medicū redeat qui dat solatia morbis
+ b Quid videbitis in sunamite
Cū videt ecclesia qz iā iudea relinqt
Duriciā sponsi velut hic interrogat īquit
+ a Vt intueamur te
~~Nullme poterit chorus isunamite~~

Milicie poterit chorꝫ ſunamite videi
Cū plebs illa grauis que nūc est nescia vei
Contra ~~[struck out]~~ puſos xp̄i defendat honorē
Iussa loquēdo dei fidei qꝫ tenēdo rigorē
Porro p ecclesiam qꝫ quertūtur hebrei
Alloqtur sponsā sponsꝰ cū laude trophei
Qꝫ pulchri sūt gressꝰ tui in calciamētis ⁊c
Princeps est xp̄s qui mūdo p̄sidet isti
Et plebs ecclesie dicitur filia xp̄i
Qui nos in vita gñat baptismatis vnda
Et puras reddit aīas et corpa mūda
De corijs pecudū pedibꝰ munimina dantur
Defuncti p̄res antiquitꝰ inde notantur
De quorū vita sumēs exempla bonorū
Quisqꝫ suos gressꝰ doctrina munit eorū
Vel sic ecclesia se calciat ut sacra verba
Predicet et pplm cruce xp̄i pascat acerba
Iuncture feminū tuorū sicut monilia
Sunt sponse femora pplorū turba duorū
Quos ligat vna fides et iūgit grā morū
Hec est iunctura pax et concordia pura
Per quā doctores norūt cōpone mores
Qua collo sponse q̄si clara monilia pendet
Que rutilās gēmis auro qꝫ micātia splēdet
Her manꝰ artificis fabricat nā laude micētes
Doctores opifex deus efficit et sapiētes
Vmbilicꝰ tuus crather tornatilis
Cetus doctorū p̄s denotat ista bonorū
Et q̄si vasa meri diffūdūt pocula veri
Ignaras mētes veri s̄mone docētes

Dotine qz sacre musto pia corda repletes
Venter tuus sicut aceruus tritici
Venter designat turbas q̄ corde fideli
Sūt tritici quarū mēs tendit ad horrea celi
Que q̄si vallatur nitidorū germīe florū
A sctīs dū sctā trahūt exempla bonorū
Duo vbera tua sicut duo hinnuli
Vbera sūt ppli duo gentiles et hebrei
Quos sacra scripta fouēt ac spes sūme requiei
Qui bene pro geminō dicitur amore gemelli
Inqz fide docti doctorū voce nouelli
Collū tuū sicut turris eburnea
Qui fortes ope sublimes corde pudici
Carne nitēt pnt ut turris eburnea dici
Oculi tui sicut piscine in esebon
Sūt oculi spōse sicut piscina redūdās
Per quos signatur homo fletu crimina mūdās
Et sonq hic esebon meroris zona vocat
Plāgēs et stringēs sua vota vir inde notat
Qui trahit exemplis et verbis cor pplorū
Vt digne portā valeāt intrare polorū
Nasus tuus sicut turris libani
Nasus fetores nasus discernit odores
Desigt qz bonos ī xpī messe colonos
Qui bn̄ discernūt et puro lūie cernūt
Qd debet fieri bona sectātur mala spnūt
Sūt turris libani qz fortes robore cordis
Cor quibq est mūdū quibq ē cuiq nescia sordis
Que respicit contra damascū
Sanguine q nomē sonat istud et inde maligni

Vita figurat᷑ quib9 obstāt corde benign̄
Sed qꝫ de membris est dam̄ ſmo feratur
Ad caput et capitis laudes vox ista loq̄tur
Caput tuū sicut carmel9. et come capitis ꝛc̄
Cui caput est mīm qui prebet regib9 ostrū
Conditor ecclesie xp̄s virtus qꝫ sophie
Tanq̄ carmel9 digna voē vocatur
Cui pris ad dextrā deuicta morte locatur
Creueres helyas carmelo monte liquorē
Impetrat e celo faciēs descende᷑ rorē
Et nos si xp̄m credendo p̄tando fatem᷑
A prē celesti celestia dona merem᷑
Moraliter
Mens caput est capiti q̄si totū corp9 obedit
Sub qꝫ iugo mentis meditatio singula cedit
Carmel9 resonat vox ista sciā legis
Et q̄si scis legem si recte sibi̅ degis
Porro coma capitis meditat9 accipe mētis
Que q̄si tinguntur in sc̄pture documētis
Vt roseū faciāt in xp̄i veste decorē
Purpureū qꝫ trahūt de xp̄i morte colorē
Virtutē debet humilem signare canalis
In quo ꝯficitur color ornat9 specialis
Q̄ pulchra es et q̄ decora carissima in deliciis
Ob fidei meritū mutui qꝫ pudoris honorē
Sponsꝰ eam geminū testatur habere decorē
Carne decēs. est pulchra fide carissima verū
Auctori qui cuncta reges dator est specierū
Cara deo qꝫ deliciis celestib9 herēs
Nititur e terris ad celos optiā querēs

Subtus stricta manet dū palmā cresce ~~ramus~~ cernis
Sed se dilatat in ramis illa supernis
Sic velut in pinnis pia mēs ascendit ab imis
Donec mandatū possit ɔtingere latū
Vberibus geminis dilectio bina notatur
E quibus ubertas sitienti grata p̄statur
Debet et hac palma crux xp̄i dulcis et alma
Recte signari dignissimā semp̄ amari
Dans dulces fructus et gaudia nescia luctus
Expellēs ve ve qd̄ fructus ɔtulit eue
Ascendā in palmā et apprehendā fructus eius
In cruce ɔscendit ubi brachia sancta tetendit
Cristus pro nobis in qua caro sca̅ pependit
Fructus iuuentos in sponse porrigit ore
Dū sacra pro nr̄o misteria ɔplet amore
De cruce surrexit ɔscēdit ad alta resedit
Ad pris dextrā qui non de p̄re recedit
Et odor oris tui sicut malorū
Malis punicis existit par odor oris
Sponse que mūdo doctrinā sp̄git odoris
Guttur ~~doctrine~~ tuū sicut vinū optimū
Guttur doctrine verbū signat speciosū
Nam cor letificat sicut vinū preciosū
Verbū tam dulce sponsi gratanter ab ore
Suscipiens sponsā digno respondet ab ore
Dignū dilecto meo ad potandū
Dū docet ecclesiā fidei misteria vere
Et debere gregē xp̄i sacra iussa tenere
Huius doctrine vinū fit dulce palato
Sponsi p̄fundēs illū qsi nectare grato

Ecclesie capiūt omnes sacra verba docētis
Sed non quisqz capit vires sensūqz loquentis
Labijs et dentib9 ad ruminādū
Dignari pūt labijs et dentib9 isti
Cum clari sensu retinēt misteria xpi
Cum qd sensi susceperūt q̄si cordib9 ad os reuocātes
Hinc verbi norūt audita diu meorātes
Ego dilecto meo et ad me cōuersio ei9
Diligo dilectū qz sū sponsa p illū
Eius amore ligor fidei seruādo sigillū
Egrediamur in agrū
Exi cū sponsa mūdanū sponsi9 i aruū
Cū deus īmensus fines se corpe puit
Ecclesiam sibi desponsās īuentre puelle
Fit mūdo lumē genitum de lumine stelle
Commoremur in villis
Qui manet in villis dū gentes saluat in illis
Et lucē fidei dat eis lux ipā diei
Mane surgamus ad vineas
Mane illis surges q̄s prius dextra recepit
Ecclesias statuit et eas defendē cepit
Conspicit attente si profert vinea flores
Dū studet ecclesie pimos attēdere mores
Prospicit in fructus si florū germina crescūt
Si tenere mētes aliq̄ virtute nitescūt
Attendit flores si punica mala dedere
Dū videt exemplis pbos quosqz nitere
Ibi dabo tibi vbera mea
Sponso puniceis in malis vbera dantur
Sponse qm̄ duo dm̄ precepta morātur

Cordibꝫ illorū quibꝫ est pſtio morū
Qui lactāt xp̄m dantes exempla bonorū
Infirmis minimis quibꝫ insidet actor eorū
Pro nobis fratris puer et minimꝫ minimorū
Mandragore dederūt odorē in portis nr̄is
Morbis vulneribꝫ ꝯfert hec herba medelā
Ac pſtorū bn̄ denotat illa loquelā
Qui dū pcūs fidei ſmone medētur
In portis media prudētes esse merētur
Virtutes fidei p quas sume requiei
Intratur thalamꝫ. has portas esse notamꝫ
Omnia poma noua et vetera.
Sponsa suo sponso seruat noua poma vetusta
Dū moysi libros et xp̄i verba venusta
Suscipit ecclesia veterē cū lege nouella
Assonans cū felle sciēs iungere mella
Hac in lege noua xp̄m sibi gaudet adēē
Quē tn̄ in veteri venturū dixerat esse
Quis michi det te fratrē meū
Primitꝫ ecclā sub lege statuta priore
Aduētū xp̄i miro sitiebat amore
Vnde notare potes ut psalmꝫ ait cytharista
Inclina celos descende veni pie xp̄e
Rūpe polos venas dicebat et hᵒ ysaias
Sponsū sponsa foris sic apparē volebat
Induat ut carnē qui maiestate latebat
Fiat ei frater sua porrigat vbēa mater
Oscula sponsa ferāt huic cuꝫ et oscula sperat
Sed qꝫ iudea vemētem crede xp̄m
Noluit in fine tn̄ illa redibit ad istū

Apprehendã te et ducã in domũ pr̃is mei
In thalamũ mr̃is appresũ ducere xp̃m
Nititur hebreos pplõ qz predicat istũ
In mũdi fine sub erũt . tũ cuncta ruine
Credet qz deus et xp̃s credet hebreus
Vinũ conditũ synagoge porriget ori
Legis verba noue legi sonãda priori
Mustũ malorũ tribuet qz facta virorũ
Fortia pponet ut hebreos inde coronet
Leua eius sub capite meo et dextera illius etc.
Mens caput est mr̃m p dextrã vita bt̃a
Per leuã xp̃i pr̃is est vita notata
Sic iudeus aget qz menti subdet amorẽ
Rerũ q̃s cernit mũdi fugiendo furorẽ
Et que corporeis res nõ cernũt oculis
Toto corde bibet plenas dulcedĩe mellis
Que est ista que ascendit de deserto
Desertũ notat hic mũdũ de carcerẽ cuius
Ascendẽs aĩa pia vite trãsuolat huius
Naufragiũ meditãs celestia lubrica vitãs
Dilectũ queres aspectibus eius adherẽs
Sub arbore malo suscitaui te
Suscitat ecclesiam sibi subiectã mediator
In cruce dũ pendet medius mũdi reparator
Sed qz dira ihesũ iudee plebs crucifixit
Litterã que sequitur de iudeis ita dixit
Ibi corrupta est mater tua
Illic sub ligno corrupta fuit tua mater
Dũ crucifixit eũ qui verus erat sibi frater
Et qz crux metem ppli cecauit hebrei

Ad gentes intrat splendor lumē q̃z diei
Pone me ut signaculū sup̱ cor tuū
Bracchia nr̃a solent operari cor meditat᷒
Illa notant actus· q̃d cogito corde notatur·
Sponsa p̱ ista duo sponsi sibi stringit amorē
Que bona sūt meditās operū q̃z tenēdo rigorē
Fortis est ut mors dilc̄o
Vt vīcu mortis sit est dilectio fortis
Mors vīcat reges implet dilectio leges
Dura sicut infern᷒ emulatio
Nullis adūsis hec a iustis reuocat᷒
Vt nullis penis miserorū stirps sanatur·
Lampades ei᷒ lampades ignis
Ignis lampadib᷒ signat᷒ corda piorū
Que replet interi᷒ gēitorū feruor amorū
Emittūt q̃z foris flāmas operando potenter
Dū bona demonstrāt aliis exempla patenter
Aque multe non potuerūt extinguē caritatē
Adūsis vel blanditiis vel laude fauoris
Non valet extingui sinceri lumē amoris
Signat᷒ p̱ aquas ppli terrena procella
Flumina designāt mūdi quecūq̃z flagella
Si dederit homo omē substāz dom᷒ sue
Omnia cōtēpnit cordis dilectio mūdi
Spernitur et nichil est ad eam sbia mūdi
Soror nr̄a p̄ua est et vbera non habet
Dicitur ecclesia xp̄i soror esse nouella
Dū rudis esset ad huc q̄si virgo retēs q̃z puella
Istu᷒ est frater saluator nr̄e vocatus
Cum de iudee descendit germie natus

Ubera nulla sacri verbi soror ista gerebat
Dum petrus ancillam metuens sacra verba premebat
Donec pneuma sacrum rutilo descendit in igne
Supra discipulos inflamans corda benigne
Ex hinc prima soror in xpo crescere cepit
Et fidei robur et flammea verba recepit
Quid faciemus sorori nostre in die qua alloquenda est
Pneumatis igne sacri data sunt sacra verba vigoris
Ecclesie que muta fuit torpore timoris
Sed per pneuma sacrum dedit omnes sancte loquelas
Cristus ei verbis animie sociando medelas
Si murus est edificemus super eum propugnacula
Spiritus a xpo datus ecclesiam quasi murum
Efficit et validat nullis quia minus ruiturum
Hi sunt eloquio miracula iuncta intenti
Que fecit petrus et fratres docuere vigore potenti
Nam sonus ecclesie per partes quatuor orbis
Exiit est quia salus diversis reddita morbis
Hostium est compingamus illud tabulis cedrinis
Hostium notat ecclesiam que claudit apertum
Et reserat clausa probat hoc sententia certa
Cristus ait petro quod clausum vel reseratum
Ore tuo fuit mundo fiet utrumque probatum
Signat materies cedrina fidem proborum
Qui velut ecclesiam pingunt fulgore bonorum
Ego murus et ubera mea sicut turris
Ubera seu turris sua dicitur hec habuisse
Que fortes legitur altos que viros aluisse
Nam post xpm data est quasi panis spiritus iste
Nutrivit validos doctos que pres ope xpi

Vinea fuit pacifico in ea que habet pp̄los
Pacificus noster deus est quia pace beauit
Mundū celicolis genus humanū sociauit
Hebree stirpis plebs vinea dicitur ista
Ex vili patria vemes ut ait cythariſta
Cuius custodes moyses aaron qz fuerūt
Qui pplo legis veteris p̄cepta dederūt
Vir affert pro fructu eius mille argēteos
Prodijt hinc xp̄s q̄si mirri fructus odoris
Nascendo seruās matris claustra pudoris
Numerus millenus omnis terrena notatur
Gloria nā nūs p̄fectus mille vocatur
Pro tali fructu qui verū sprnit amorē
Ille vir efficitur fidei seruādo vigorē
~~Vigorē~~ Vinea mea corā me est
Vinea stat corā sponso qz pacis amator
Ecclesiam sctām docet ipsius reparator
Mille notāt hoīes p̄fectos siue ducēti
Qui fidei fructus ꝯseruāt mente libenti
Istis nōibus numerus p̄fectus habetur
Et p̄fectorū p̄fectio summa tenetur
Que habitas in ortis amici auscultāt
Sponsa ihesu xp̄i manet in florentibus ortis
Quā spes siue fides replet ac dilectio fortis
Sponsus vult eius voces audire libenter
Predicet ut pplis p̄fectus quisqz frequenter
Quippe sacras voces auscultat q̄sqz benignus
Ut sit amādo deū cognoscere mistica dignus
Sed qz conatur prauū p̄uertere verū
Reddit dilco responsū sponsa seuerū

Fuge dilecte mi et assimulare capree
Dilectus mala corda fugit sensus qz malignos
Nec pmittit eos sensus cognoscere dignos
Sed reprobos fugiens volat ad mõtes specierū
Et facit electos sūmā cognoscere verū
Electi montes sūt plem luce serena
Qui cor ad alta leuāt bona ɔtemplātur amena
Earum vita bonū specierū reddit odorē
Dū monstrāt exempla boni morūqz mtorē
Simulus est xpūs ceruorū iure vocatus
Descendēs patrū veterū de germine natus

Explicit cantica canticorū

Incipiunt cantica canticorū bti ambrosii epī scdm lxx^ta interpretū editionē

Osculetur me ab osculis oris sui qz bona vbera tua sup vinū et odor vnguētorū tuorū sup omnia aromata
Vnguētū exinanitū nomē tuū· ppterea adolescentule dilexerūt te At traxe nos post te curremus in odorē vnguētorū tuorū Introduxit me rex in cubiculū suū Exultemus et letemur in te Diligimus vbera tua super

vinū Equitatus dilexit te Fusca sū et decora filia iherusalem sicut tabernacula cedar sicut pelles salomonis Nolite aspicē me qm̄ obfuscata sū qz non est intuitꝰ me sol Filij mr̄is mee pugnauerūt adversū me posuerūt me custodem in vineis vineā meā non custodiui Indica michi q̄ dilexit aīa mea ubi pascas ubi cubes in meridie ne fiā sicut vagari post greges sodaliū tuorū Nisi cognoscis te decorā inter muliēs egre et abi in calcaneis gregū et pasce hedos tuos in tabernaculis pastorū Equitatui mee in curribꝰ pharao assilaui te proximā mea Genuā speciose facte sūt gene tue sicut turturis collū tuū sicut redimicula Similitudīes aurī faciemꝰ tibi ex distinctionibꝰ argenti quoadusqz rex erat in accubitu suo Nardus mea dedit odorē suū Fasciculꝰ mirre dilectus meus michi inter ubera mea cōmorabit Botrꝰ cypri frater meꝰ michi in vineis engaddi Ecce es bona proxīa mea ecce es bona oculi tui columbe Ecce formosus dilectꝰ meꝰ et quidē pulcer Lectulus noster floridus tigna domorū nr̄arū cedri laquearia nr̄a cypressi

Ego flos campi et liliū cōuallium sicut liliū in medio spinarū Ecce proxīa mea bona ecce bonꝰ frater meꝰ ecce es bonꝰ Tanqȝ malū in lignis silue ita dilectꝰ meꝰ in medio filiorū In umbra eiꝰ cupiui et sedi et fructꝰ eiꝰ dulcis in faucibꝰ meis Introduxit me in cellā vini constitue in me dilectionē confirmate me in unguētis stipate me in malis qz vulneāte dilectionis

ego sũ Leua ei9 sub capite meo et dextera complectet᷑ me
Adiuraui vos filie iherusalem in virtutib9 et fortitudi-
nibus agri si suscitaueritis et resuscitaueritis dilectã
vsq3 quo voluerit Vox ɔsobrini mei Ecce iste venit
saliens sup montes transiliens sup colles Similis est
dilect9 me9 capreolo aut hinnulo ceruorũ sup mõtes
bethel En ipse stat p9 pariete dom9 nr̄e respiciens
prospiciens p fenestras eminens p retia Et dilect9 me9
loquitur michi Exurge veni pximã mea. pfecta mea.
formosa mea. columba mea Ecce yems pteriit. ymber
discessit sibi. flores visi sũt in terra. tẽpus secandi ad-
uenit Vox turturis audita est in terra nr̄a. ficus pro-
tulit grossos suos. vinee florentes odorẽ dederũt Sur-
ge pxima amica mea sponsa mea et veni Tu columba
mea in tegumẽto petre iuxta ꝯmunitõnem Ostende
michi faciẽ tuã et insinua michi vocem tuã qr vox
tua suauis et facies tua decora Capite nobis vulpes
pusillas exterminãtes vineas. vt vinea nr̄a floreat.
Dilect9 me9 michi et ego illi qui pascitur int' lilia do-
nec aspiret dies et inclinẽtur vmbre Reuertere similis
esto capree dilecte mi hinnuloq3 ceruorũ super mõtes
bethel

In cubiculo meo in noctibus q̃siui quẽ dilexit aĩa
mea quesiui illũ et non inueni Exurgã et circu-
ibo ciuitatẽ querã in foro in plateis q̃ diligit anima
mea Quesiui et non inueni. Inuenerũt custodes qui custo-
diũt ciuitatẽ Nũ quẽ diligit anima mea vidistis
Paululũ cũ ptransissem eos inueni q̃ diligit anima
mea Tenui eũ nec dimittã donec introducã in do-
mũ matris mee et in secretũ ei9 que concepit me

Adiuro vos filie iherusalē in virtutibus et fortitudibus agri si suscitaueritis et resuscitaueritis caritatem quo adusque ipsa velit Que hec est que ascendit a deserto sicut virgula fumi ex aromatibus mirre et thuris et vniuersi pulueris pigmentarii En lectulum salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis israel omnes tenentes gladios et ad bella doctissimi vniuscuiusque ensis super femur suum propter timores nocturnos Ferculum fecit sibi rex salomon de lignis libani Columpnas eius fecit argenteas reclinatorium aureum ascensum purpureum media caritate constrauit propter filias iherusalē Egredimini et videte filie syon regē salomonē in diademate quo coronauit eum mater sua in die desponsationis illius et in die leticie cordis eius

Quam pulchra es amica mea quam pulchra es oculi tui columbarum absque eo quod intrinsecus latet Capilli tui sicut greges caprarum que ascenderunt de monte galaad Dentes tui sicut greges tonsarum que ascenderunt de lauacro omnes gemellis fetibus et sterilis non est inter eas Sicut vitta coccinea labia tua et eloquium tuum dulce Sicut fragmen mali punici ita gene tue absque eo quod intrinsecus latet Sicut turris dauid collum tuum que edificata est cum propugnaculis Mille clipei pendent ex ea omnis armatura fortium Duo vbera tua sicut duo hinnuli capree gemelli qui pascuntur in liliis donec aspiret dies et inclinentur vmbre Vadam ad montem mirre et ad collem thuris Tota pulchra es amica mea et macula non est in te ~~Adhuc~~ Veni de libano sponsa veni de libano veni coronaberis de capite amana

cipio fidei a capite sanir et hermon. a speluncis leonū.
a montibus pardorū Vulnerasti cor meū soror mea
sponsa. vulnerasti cor meū in uno oculorū tuorū et ī
uno crine colli tui Quā pulchre sūt mamme tue so-
ror mea. sponsa mea Pulchriora sūt ubera tua vino
et odor unguentorū tuorū sup omnia aromata Fauus
distillans labia tua sponsa. mel et lac sub lingua tua
et odor vestimentorū tuorū sicut odor libani Ortus
conclusus soror mea ortus conclusus fons signatus Emis-
siones tue malorū granatorū cū fructi pomorū
cypri Cyprus cū nardo. nardus et crocus fistula et cinna-
momū cū uniuersis lignis libani. Mirra et aloe cū
omnibus primis unguentis Fons ortorū puteus aquarū
uiuentiū que fluūt impetu de libano Surge aquilo et
veni auster perfla ortū meū et fluāt aromata mea

Descendat frater meus in ortū suū et comedat fruc-
tū pomiferarū suarū Descendi in ortū meū
soror mea sponsa vindemiaui mirrā cū unguentis
Mandicaui panē meū cū melle meo et bibi uinū
meū cū lacte meo Edite proximi mei et bibite et
inebriamini Ego dormio et cor meū vigilat Vox dilec-
ti mei pulsantis Aperi michi soror mea Surge proxi-
ma mea columba mea pfecta mea quia caput meū plenū
est rore et cincinni mei guttis noctiū Exui tunicā meā
quō induā illā Laui pedes meos quō inquinabo illos
Frater meus misit manū suā de prospectu et venter
meus conturbatus est sup eū Exurrexi ego aperire fra-
tri meo Manus mee distillauerūt mirrā digiti mei
mirra pleni Aperui fratri meo frater meus transiut
Exiuit aīa mea in verbo eius Quesiui eū et non

ïuem Inuenerũt me custodes murorũ Vocaui et nõ res
pondit michi Inuenerũt me vigiles qui circueunt
ciuitatẽ percusserũt me et vulnerauerũt me Adiuro
vos filie iherusalẽ si inueneritis dilectũ meũ ut annuncietis
ei qz amore langueo Qualis est dilectꝰ tuꝰ o pulch
errima mulierũ qz sic adiurasti nos Frater meꝰ can
didus et rubeꝰ electꝰ ex milibꝰ Caput eiꝰ aurũ· cri
nes eiꝰ vt abietis mire sicut corax Oculi eiꝰ sicut
colũbe sup habũdantiã aquarũ· lote in lacte sedẽ
tis sup plenitudinẽ Gene illiꝰ sicut ~~ac~~ areole odor
aromatũ ꝯsite a pigmentarijs labia illiꝰ distillã
tia mirrã pmã Manꝰ eiꝰ tornatiles auree ple
ne iacinctis Venter eiꝰ eburneꝰ distinctus saphiris
Crura illiꝰ colũpne marmoree fũdate sup bases
aureas Species eiꝰ ut libani· electꝰ ut cedri Guttur
illiꝰ suauissimũ et totus desideriũ Talis est dilec
tus meꝰ et amicꝰ meꝰ filie ihrlm Quo abijt di
lectꝰ tuꝰ o pulcherrimã mulierũ· quo dilectꝰ tuus
declinauit et queremꝰ eũ tecũ

Dilectꝰ meꝰ in ortũ suũ ad areolã aromatũ
ut pascatur in ortis et lilia comedat Ego
dilecto meo et dilectꝰ meꝰ michi qui pascitur inter
// soror lilia Beneplacita es soror mea sponsa sicut iheru-
salem· admiratio sicut ordinata Auerte oculos tuos
a me qz me elevas Capilli tui sicut grex capra
rũ que apparuerũt de galaad Dentes tui sicut
grex ouiũ que ascenderũt de lauacro Omnes
gemellis fetibꝰ et sterilis non est in eis Sicut cor
tex mali punici sic gene tue absqz occultis Sexa
ginta sũt regine et octoginta ꝯcubine et adolesc

tularũ non est nũs Una est columba mea. pfca mea.
una est matri sue electa genitrici sue Viderũt eã filie
ẏrlm et beatissimam pdicauerũt. regine et concubine
laudauerũt eam Que nã est hec pspiciẽs tanq̃ di
luculũ sicut luna. electa ut sol terribilis ut castro-
zũ acies ordinata Descendi in ortũ meũ ut vide
rẽ poma conuallis et inspicerẽ si floruisset vinea
et germinasset mala punica Nesciui anima mea
turbauit me posuit me currus amminadab Conuer-
tere salamitis querteres ut intueamur te

Quid videbis in salamite nisi choros castro-
zũ Speciosi sunt gressus tui in calciamentis
filia amminadab Moduli femorũ tuorũ sicut torq̃-
bus ope manuũ artificis Umbilicus tuus crater tor-
natilis mixto non deficiens Venter tuus sicut aceruus
tritici vallatus liliis Duo ubera tua. sicut due hinnu-
li capree gemelli Collũ tuũ sicut turris eburnea
Oculi tui stagna in esebon in portis filie multorũ
Nares tui sicut turris libani que respicit contra
damascũ Caput tuũ ut carmelus et come tue sicut
purpura regis iuncta canalibus Quã pulchra et
suauis facta es caritas in delicijs tuis Statura tua
silis facta es palme et ubera tua botris. Dixi ascẽ-
dã in palmã et mãducabo fructus eius et erũt ubera
tua sicut botri vinee et odores sicut malorũ Gut-
tur tuũ sicut vinũ optimũ dilco meo ad potãdũ la
biis q3 et dẽtibus illius ruminãdũ Ego dilco meo et sup
me conuersio eius Veni dilecte mi egrediamur in agrũ re-
quiescamus in castellis. diluculo surgamus in vineis
Videamus si floruit vinea si flores fructus parturiũt. si

floruerūt mala punica Ibi dabo tibi ubēa mea Ibi dede
rūt mandragora odorē Noua et vetēa frater meus ſ
seruaui tibi

Quis dabit te fratrē lactātem ubēa matris mee
inueniens te foris osculabor te et quidē non ſp
net me Assumā te et inducā in domo matris mee
et in secretū ei9 que me genuit ibi me docebis Et da
bo tibi poculū ex vino cōdito et mustū malorū grana
torū meorū leua ei9 sub capite meo et dextēa illi9 am
plexabit me Adiuraui vos filie iherusalē q suscite
tis et resuscitetis dilectionē usquo voluerit Que est
que ascendit dealbata innitens sup fratrē suū Sub ar
bore malo leuaui te. illic pturiuit te mater tua. il
lic pturiuit te que peperit te Pone me ut signa
culū in cor tuū. ut sigillū in brachiū tuū qr vali
da est ut mors caritas dur9 sicut inferi zelus Ale
eius ale ignis flāme Aque multe exclude non
poterit caritatē et flumia non inundabūt eā Si de
derit homo omnē substantiā dom9 sue pro dilectiōe
michil q̄si despiciet eā Soror nobis pua et ubēa nō habet
Quid faciem9 sorori nrē in die qn loquet in ea
Si mur9 est edificem9 sup eū receptacula et si ianua
est sculpam9 sup eā tabulas cedrinas Ego ciuitas
munita Ego mur9 et ubera mea turres Erā in
oculis ei9 q̄si inueniēs pacē Vinea facta est salomo
ni in belamon. Dedit vineā suā hīis qui seruāt Vir
affert pro fructu eius mille argēteos Vinea mea ī
conspectu meo Mille salomonis et ducenti seruātib9
fructū Que sedes in ortis vocē tuā insinua michi
Fuge frater meus et similis esto tu capreolo aut hinnu

lo ceruorū sup̱ mōtes aromatū · Deo grās

Explicīūt cantica canticorū

Verbū dei habitet in vobis habūdant
ter / sapiētia docentes et cōmonētes // omni
vosmetipsos in psalmis et ymnis et
canticis spūalibus in gra cantan
tes in cordib9 vris dnō colosenses
tercio. Hec verba circa canticorum canti
corū exprimūt causam materialem
formalem et finalem: materialem
vnionē videlicet aīe ad deū: et iō dicit. verbū dei
habitet in vobis. Non solū sicut in oībus per pñtiā
potēciam et eēnciam. sed etiā p graciā habūdant.
nec p cōmunē modū gracie: sed in omni sapiētia
sim vltīo dulcater inherēte et p eū de aliis iudicā
te scdm illud ecci xxiiii. Ego in altissimis habito et
thronus meus in columpna nubis. Formalis aūt causa
est in canticis spūalib9. Cū em ut ondit boecius in sua
musica deus omnia fecit in quadā melodiā et pporcione
sicut verbis sensibilib9 pporcionabilit spū
corporeo impulsis fit cantus sensibilis. ita sit verbis
intelligibilibus pporcionaliter p affeccōnes spūali
ter impulsis fit cant9 spūalis: qui tn non cant9
sed canticū nūc dicatur. et qz diminutiē pter sui
spūalitatis subtilitatē formatur: siue pt puritatē
respcū cant9 futuri in patria. vbi vox cytharedorū
tanqā vox tonitrui magni et aquarū multarū:
apoc xiiii. Vel canticū frequētatiue dicitur
pter sui continuationē in desiderio. deut xxxi. Canticū
illud nulla delebit obliuio. Dicit aūt pluraliter
canticis pmo qz omnia cantica virtute cōtinet:
sicut tetragonū trigonū. Sūt em quedā canticum
ut dicitur in glō in principio psalterii ad morū
correctionē et dicuntur pprie psalmi. quedā
ad dei cōmendationē et dicuntur ymni. quedam ad

affectus inflāmationē et dicitur cantica seu car=
mina: et sic liber iste dicitur cantica canticorū
consequenter. Quia ad inflāmationē affectus in deū
requiritur morū compositio et diuine eminētie
contēplatio: vn̄ apostolus ordinate dicit in psalmis
et ymnis et canticis. Secundo dicitur cantica canti=
corū quia digniora sunt scilicet ultimo perpetuora:
et sic dicitur cantica canticorū futurorū preambu=
la. Tercio quia aliis canticis sunt perfectiora dicitur per
antonomasiam cantica canticorū. sicut rex regū. et
dominus dominorū. Et quia solū spiritualiter habent intel=
ligi in quo maxime relucet proportio melodie vere.
dū indicabile inepte dicitur: ideo addit apostolus et can=
ticis spiritualibus. Aliter enim nec liber hic cantica no=
mereretur: nec in canone poneretur. Si enim ut qui=
dam putant hic liber esset epitalamiū salomonis ipse
tamquam eruditissimus vsus non fuisset similitudinibus
ineptis ut sunt dentes tui sicut greges etc. cum in ipsis
uerbis et canticis aptissimas ponat comparationes. Sed
ut dicit richardus. humane infirmitati condescendens scrip=
tura. res inuisibiles per rerū visibiliū formas descri=
bit: dignumque admiratione est quod fere semper delecta=
biliis blanditur quam iuxta sensū littere nichil sonare
videntur. ut est illud: nasus tuus sicut turris li=
bani. Additur autem in titulo cantica canticorū salomo=
nis i. pacifici: quia non nisi pacatis passionibus et
affectionibus possunt cantari. Finis autem est ut discamus
pro huiusmodi dissimiles similitudines ad intellectualem
operationem consurgere: quia sicut dicit gregorius na=
zanzenus. nichil prestantius quam clausis sensibus corporis
extra mundū carnemque effectū sibi soli loqui et deo:
et auspicia in semetipso semper preferre futuri. Et ideo

dicit aplus: docentes vosmetipsos. Quarto ut excitemur
nrm desiderium ad eterna: ppter qd addit et commonentes
Quinto ut delectemur pregustatione divine dulcedinis.
ppter qd dicit cantantes dno in cordibus vris. et hec non
naturali affectu et effectu tantum. sed sup naturali: et ideo ad
dit in gratia.

Hic collationibus patrum dicitur. In contincs cantic
mens invisibilia transcendens verbo dei copulatur.
ideo primo tractatur de unione anime ad verbum dei:
2° de quibusdam actibus unionis capitulo quinto veniat
dilectus. Unio autem ad verbum est triplex. Primo per
intellectum put ex intellectu et intelligibili fit unum secundum
illud ii cor iii° Gloriam dni speculantes in eandem yma
ginem transformamur. Secundo per affectum put amatum forma
fit amantis secundum illud qui adheret deo unus spiritus est.
Tercio per operationem put instrumentum et virtus principa
lis agentis uniuntur secundum illud i cor iii° Qui plantat
et qui rigat unum sunt. De prima tractatur capitulo
primo. de secunda secundo: de tercia iiii. Prima est cau
sa 2e qz bonum intellectum movet voluntatem: secunda
causa tercie. qz amor causa est omnis operationis. Circa
primam primo ponit ipsam unionem ad deum. 2° unionis
effectuum qz meliora: 3° unionis effectum. trahe me.
Circa primum notandum qz unio intellectus ad deum signa
tur per osculum. qz osculo qd est intellectus organum
apponitur in signum mutue complacentie: qz veritate intel
lectus rei equatur. intellectus autem nr primo tendit in
deum dum invisibilia dei per ea que facta sunt conspiciuntur.
sed hoc non est osculum. qz deum ut est obiectum beatitudinis
non attingit: qz illam sapientiam nemo principum huius
seculi cognovit i cor ii° Secundo intellectus in deum pergit
lumine gratie sine fide conter instruente. sine dono
inspirationis intime spiritualiter sublevante. et hec unio

osculū dicā pͥt. eo qđ ɔtingitur deus sed non oris qꝫ nō nisi
mediante amore. qꝫ cū infimū superioris potentie atti
gat supmū inferioris et voluntas sit sup intellectū: qꝫ eius
obiectū est bonū intellectū. intellectus aūt apprehendat
deū qꝫ est: iō voluntas amat eū sedm id qđ est. Tertio
attingitur deus lūie glorie īmediate. et hoc est ~~osc~~
osculū oris: qꝫ tūc cognoscam sicut et cognitus sū .i. cor
xiii° Cognoscitur aūt deus per suā essentiā. sed ab hac
vnione pͥpedimur originali pctō: qđ remouendū erat
per verbi incarnationē. que est osculū oris sui: quia
per eam humane nature verbū vnitū est. nō vmbra
liter ut in pͥma. sed corporaliter: non figuratiue ut
in scđa. sed substancialiter: non cooperatiue ut in ter=
cia sed personaliter. Quantū ad pͥmū dicit osculetur me.
qntū ad sedm osculetur me osculo: qntū ad 3m osculetur
me osculo oris sui. Hoc aūtē nobis osculū diuine visiois
tanqͣ finis ad quē oīa dirigenda sūt: qꝫ ut dicit cassia
nus licet deo inherere iugiter et ɔtemplationi eius inse=
parabiliter copulari nemo possit. oportet nos tn̄ scire
quo mētis reuocemus intuitū et vbi mentis intencionem
debeamus habere fixā: quia distracta formicatione iudi
camus. Vel momentaneū a xp̄i ɔtemplatiōe discessū h
mor cordis odiū in ipm retorquens. Loquitur aūt in 3a
persona osculetur. tn̄ qꝫ absens est. qꝫ qͣ diu sumus in cor
pore peregrinamur a dnō ii cor v° tn̄ qꝫ qꝫ ad medal
deciatur: quia magnitudinis eius non est finis. Dicit
aūt nō osculetur eū. sed osculetur me: qꝫ non in sua
virtute sed lūie eius videbimus lumē. Quia meliora
Posita vnione ɔsequenter ponit salomon effectum bona
scilicet spūalia. que vberibus ɔparantur: ysa lxvi Sane
mini ab vberibus ɔsolationis eius Signatur aūt per vbe
ra. qꝫ paruulus hic est in statu vie exn̄tibus dicit: qꝫ
minor in regno celorū maior est iohanne baptista.
Hec aūt bona spūalia omēs delectationes tpales exce

dicit. Primo quia sunt ex obiecto nobiliora: quia meliora sunt ubera tua vino. Vinum enim est secundum usuale omnibus potibus et cibis prestat. quia propter familiare confortatiuum quod habet cum humana natura eam auget confortat. purificat. restaurat. letificat: que in spiritualibus excellentius inveniuntur. Secundo sunt perfectiora corporalibus. eo quod corporales fundentur super motum simul tote esse non possunt sed successive: iste autem simul sunt et ideo dicuntur fragrantia unguentis optimis que ex multis aromatibus in unum redactis componuntur. Tertio sunt immortaliora quia ille sunt superficiales eo quod versentur circa accidentia: ista autem substantiam ingrediuntur. Item permanentiora quia immaterialia. etiam puriora quia non habent contrarium. et ideo nomen tuum est oleum effusum: quod propter humidum aereum in ipso habundans ceteris liquoribus est subtilius: subtilitate penetrabilius: penetratione permanentius. Vel sic. Quod habet rationem omnis boni est summe diligibile. sed in te est ratio omnis boni. utile signatum in vino propter convenientiam ipsius ad corpus humanum. honestum signatum in unguentis propter diffusionem odoris. delectabile signatum in oleo propter suavitatem contactus: et ideo adolescentule vigorose s. et formose dilexerunt te.

Trahe me post te. Posito effectivo huius unionis ponitur eius effectus: primo in affectu. secundo in intellectu. nigra sum. In affectu autem est effectus triplex. Primus ad adipiscendum contemplationem desiderium. qui enim habet aliquam rem imperfecte. desiderat eam habere perfecte: ideo percipiens aliquid de divina cognitione que hic imperfecte habetur eam perfecte desiderat. ideo dicit trahe me post te: quia deus tanquam obiectum immobile movet affectum. Johannis xii°. Omnia traham ad meipsum. Et secundum augustinum facies illa omnem animam nudam rapit desiderio sui

Fe

ꝯfert etiā virtutē mouēdi: q2 pater fac̄ filij ponit vt n ad amāterꝫ eze. iij° et iō dicit trahe me Glosa. ad celos se qui desiderat cꝫ q2 ꝑ se fieri non posse ꝯspicit. eiꝰ ducatū iplorat ad quē venire desiderat." et sic curremꝰ. ego et alij meo exemplo vel ego affcū cū omnibꝰ alijs po tēcijs in odore vngētorū tuorū: sicut canis currit in odore ceruj ut veniat ad eiꝰ esum Secūdꝰ effectus est circa desideātū diligēs ꝯsideātōis studiū." q2 vbi amor ibi oculus." ea aūt que in deo sūt occulta sūt et itima: q2 tu es deꝰ absconditꝰ ysaye xlv. et in eo sūt bona īfinita. quia infinitꝰ est thesaurꝰ hoībꝰ. sapi entie vij. iō ꝓpter ꝯsideratiōis itimitatē dicit introdux it me ꝓpter occultationē in cellaria. ꝓpter oīmodam bonorū copiā dicit pluraliter cellaria sua Tercius effec tus est ꝯsideātiōis delectamētū." admiratio enī causat delectationē: eo q adipiscēdi curā excitet. Vn̄ natūe hoīes appetūt scire et videre mirabilia et rara." que q2 in deo excessiue īueniūtur dicit exultabimꝰ. qd̄ ē gaudij interioris in gesticulationē corꝑis eruptio: et letabimur in te. qd̄ est cordis pre gādio dilatatio Di cit aūt exultabimꝰ plr. q2 ad hoc omnes aīe potēne gaudēt: et ex hoc oēs ꝑficiūtur in deo et roborāt." sed q2 delectationes corꝑales augmēto et ꝯtinuatione naturalē lētitudinē corꝑis excedūt: fastidiūtur vt patet in cibo." spūales aūt non excrescūt sed neces sariū ꝑficiūt: iō dicit meores vberū tuorū consolatio nū spūaliū que īfantiles sūt respcū futurarū super ninū." qd̄ actu bibitū delectat: et ꝓpter subtiliatione spūū et nature cōfortaciōnē cor iocūdū relinquit Quia aūt in predictis methaphoice se locutū insinuet. addit Recti diligūt te. ad deū saliter erecti: non ad

sensibilia reflexi Notandum est autem quod cum loqueretur de
visione que est per essentiam loquitur optative et de ter-
tia persona tamquam de absenti quia illa visio vie non est: de bo-
nis autem spiritualibus presentibus loquitur ad secundam personam tam-
quam presentem

Nigra sum Positis effectibus in affectu ponitur illuminatio
in intellectu primo ad cognitionem sue imperfectionis.
secundo perfectionis. si ignoras etc. quia ut dicit bernardus
ad carthusienses nunquam se melius deprehendit modus hu-
mane imperfectionis quam in lumine vultus dei in speculo di-
vine visionis; ut in dei similitudine emendet quidquid est de
dissimilitudine In homine autem est duplex imperfectio natu-
re et culpe dicta Quantum ad primum notandum est quod intel-
lectus noster respectu intelligentiarum que plene sunt formes
imperfectus est. quia nullam habet in actu. sed omnes in poten-
tia. etc. ut ab eis species accipiat ab exterioribus in quibus ta-
men lux intellectualis occultatur sicut lux solis in colo-
ribus: et ideo dicit Nigra sum sicut tabernacula cedar. etc.
qui in tabernaculis habitans ad diversa vagatur Formo-
sitas autem intus est ex informatione specierum: que non
est nisi per recursum ad fantasmata in actuali intelligen-
tia tamquam ad aliquid superficiale. etc. et ideo dicit: formosa sicut
pelles salomonis Et quia primum obiectum nostri intellectus
est quidditas rei materialis. etc. ipse debilis et improportiona-
tus est ad spiritualia: que sunt nature manifestissima sicut
oculus vespertilionis ad solem. Unde addit. decoloravit me
sol: quia species speculares confundit Premittit autem nolite
me considerare. etc. quia et si per se non potest spiritualia contemplari;
potest tamen virtute superioris. sicut luna lucet lumine solis.
Ex hoc autem quod intellectus naturaliter habet cognitionem mendica-
re ab exterioribus que sunt diversa naturaliter est potentiarum

multitudo. que q̄nq̄ intellectū impediūt sine ītensione si-
ue ↄstrictiōe et tñ ext eccītia aīe sicut ipe intellect⁹ ori-
ētur: et iō dicit Filij mrīs mee pugnauerūt contra me
Impeditur etiā intellect⁹ passionū distractione et maxi-
me delectationū: et iō dicit posuerūt me custodē in vi-
neis: vineā meā non custodiui.

Indica michi aliud defect⁹ īpfectiōis est culpe. et
si timeri in seipo non possit qz sub est libo arbi-
trio: pt tamē timeri in sua causa p actus Cā
pcti vna est. qz iō sim vltimo actualiter non intēdit
Ipt qd dicit. Indica michi q̄ diligit aīa mea. que
intendit eternis: non corp⁹ qd tpalib⁹. Vbi pascas
btā fruitiōe. vbi cubes indissolubili tentione: in meri-
die pfcā veritatis visione. Scd'a causa pcti est ↄuersio
ad bonū cōmutabile. vnde dicit: ne vagari incipiā
post greges. qz ut dicit hugo de scō victore cor hoīs
quod prius dīno amore pfixū stabile psitit vnū amā-
do vnū pmansit: postq̄ p terrena desideria effluere
cepit. q̄i in tot diuisū est quot ea sūt que ↄcupiscit. et
qz in hiis que amplectitur desiderii sui finē non inue-
nit: dū semp desideio se extendit sequēs qd ↄsequi
non valet nūq̄ requiescit Dicūtur aūt res tpales
dei sodales qz a deo facta sūt et ad deū ordinabilia
Hr aūt illustratio valet ad psūptionis repressionē Vn
bernard⁹ in libro de ↄsid. Infirmitatis tue ↄsideratio
te tenet in te. nec te auolare sinet. neqz ambulare
in magnis neqz in mirabilibus sup te.

Si ignoras te Scd's effect⁹ hui⁹ illūatiōis est
cognitio ppe pfctiōis. et hec est duplex. vna na-
ture alt' gracie: de qua ibi. murenulas aure-
as Circa pmū sciendū. q ut dicit macrobi⁹. vna

ad btitudinē est homini cognicio sui si origis sue pma
exordia r'spexerit. sic enī aīa virtutes ipās ɔsciā no-
bilitatis sue induit. Unde ad istā ɔsideratione monz.
si ignoras. Sciendū etiā q ut dicit augꝰ in libro de
qntitate aīe. anima potēcie et pulchritudī sue ɔpa-
ta non solū suo corpi. sed etiā vniūso pponitur. Unū
ipā est excellentior omni creatura mutabili: et iō
dicit pulcherrimā inter mulieres. quā pulchritudinē
ut ibidē dicitur. tanto habet amplius qnto se a corpe
suspendit. &c: et ea que intꝰ est libēa ɔfiruntur volup-
tate. qntoqz in sensualia declinat magis: tanto si-
miliorē hominē pecori facit vbi subdit. egredere
ad exteriora. et abi post vestigia gregū. qz illa ter-
minātur. istis pena ppetua pmanet: et pasce hedos
tuos. affcōnes instabiles. iuxta tabernacula id est mu-
tabilitates pastorū. Tercio autē predicā pmo ɔsistit
in libertate arbitrij qua pt eligere bonū grā assistē-
te. vel malū grā deserēte: sed qz post peccatū pmi
hois proni sūt sensꝰ et cognitio hois in malū. iō di-
citur liberū arbitriū currꝰ pharaonis. qui pcipites
ibāt in mare: sed gracia refrenatur et dirigitur iuxta
illud ysa. xlviii Infrenabo te laude mea vt nō in-
tereas Unde dicit Equitatui meo assimilaui te amī-
ca mea Signū autē q homo sit liberi arbitrij est
verecūdia de malo q patet qz solū deturpi qd homo
vitare pt ppie est verecūdia: ppter qd dicit. Pulcre
sūt gene tue sicut turturis: que est auis pudica. li-
berū aūt arbitriū fūdatur in potēcia rōnali: que
est ad opposita. ppter qd dicit: collū tuū p qd formā-
tur voces. que rōnis note sicut monilia que ipsū

colli constringunt. Murenulas aureas. Secunda ptio est gre p quam homo ad suum principium qd est ei finis ultimus reducitur. et hec gra p murenulas signatur ornamenta scilicet circularia: quibus cauda ad caput reflectitur. que dicuntur auree: quia sicut aurum in metallis est optimum et preciosissimum ita donum gratie: sicut dicitur in ij pet. i. Maxima et preciosa nobis dona donavit ut p hec divine efficiamini consortes nature: et ideo dicit murenulas aureas faciemus tibi. Sed quia gra que una existit essentia anime dividitur in virtutes prout recipitur in potentiis ipsius sicut lux solis in colorati. ideo subdit: vermiculatas argento et licet homines non possit. utrum gratiam habeat vel non: pt tamen scire coniecturaliter p signa aliqua. Quorum primum est vera humilitas i. pet. v. Humiliamini sub potenti manu dei quia signum advenientis caloris recessus est frigoris. Unde dicit dominum de eo rex cum in accubitu suo. per gratiam. nardus mea id est humilitas dedit odorem suum. sive deo sive hominibus ad placendum. Secundum signum est angustia de preteritis. Tanto enim quis fastidit temporalia: quanto aspirat ad eterna. Unde dicit fasciculus mirre et amaritudinis dilectus meus michi ~~frequenter est~~ inter ubera mea commorabitur. i. quia dilectus meus michi frequenter est in memoria: amara sunt omnia temporalia. secundum illud origenis. quia solum quero creatorem: gravis est michi etiam ad videndum omnis creatura. Tertium signum est consolatio de futuris. Omnes enim artes finem habent ut dicit cassianus ad quem respicientes unusquisque artis industrius appetitor cunctos labores et pericula dispendia que universa equanimiter gratanterque sus-

tentat. Propter qd dicit: botrus cypri dilectus meus michi. Vinum enim aperimentum pre ceteris inflamatiuum dicitur: et vinee engaddi balsamum nutriunt. Est ergo dilectus vinum cypri animam inflamans ad desiderium eternum: sed balsamum animam pungens ad lenificationem afflictionum. Unde ii ad cor. primo. Unxit nos deus et consignauit et dedit pignus spiritus in cordibus nostris. Tercium signum est serenitatis conscientie i. Io. iii. Si cor nostrum non reprehenderit nos fiduciam habemus ad deum: propter quod dicit. Ecce tu pulchra es amica mea. Sed quia non sufficit bona conscientia nisi assit et bona fama: iterat ecce tu pulchra. Bona autem fama non valet sine intencione bona: ideo subdit oculi tui columbarum. Quartum signum est desiderium diuine fruitionis Quia enim graciam habet deo assimilatur. Unumquodque autem ad suum simile tendit: propter quod dicit Ecce tu pulcer es dilecte mi. quantum ad essenciam: et decorus quantum efficaciam Subditur autem huius fruitionis possibilitas cum dicitur lectulus noster floridus: quia anima in se habet quedam virtutum initia Unde contingat eam modo conueniri ad beatitudinem per graciam possibile est et eam attingere. Susceptibilis est etiam boni vniuersalis quia ad nullum deputatur secundum partem intellectiuam Unde dicit. Tigna domorum nostrarum. que omnibus in edificiis supereminet sic portio intellectiua. cedrina et infinitum crescentia: et laquearia nostra per affectiua quibus totum edificium ornatur: cypressina et incorruptibilia. Ex eo enim quod anima est vniuersalis et incorruptibilis: susceptibilis est eterne beatitudinis

Ego flos campi In ista parte agitur de vnione verbi et voluntatis siue affectus per amorem. Et quia voluntas est virtus passiua oportet ut moueatur a suo obiecto: ideo primo ponitur eius obiectum congruum.

secundo actus ipsius ibi. sub umbra illius. ponitur autem eius obiectum
bonum universale cum dicitur. ego flos campi omnibus scilicet patu-
lus qui dicitur flos eo quod omnibus se exhibeat medicinam
confirmat. sensum recreet. pauperes coronet. Vel flos non fruc-
tus quia in hac vita nondum attingit eo frui in re presenti
sed in spe quia fruicio est boni amati habiti et immediati et
amati. aliter enim non frueretur sed abhorreret. habiti
quia aliter adhuc ad habendum tenderet. et immediati quia ali-
ter adhuc se extenderet nec quiesceret. Hic autem bonum universale
a creatura rationabili participabile est et ideo dicitur lilium conval-
lium id est intellectualis nature. quia ipsa in hoc cum divina
concordat. nam et ipsa est sicut lilium albens luce intellectus
et intus coruscans rubore intentus sed tamen inter spinas pas-
sibilitatis et ideo dicit sicut lilium inter spinas etc. Et
licet hoc obiectum sit universale. est tamen natura intellectua-
li singulare non remotione sui participii sed condiciona-
tione omnibus boni quia et si omnis creatura in ipsum ten-
dat non tamen ut in obiectum beatitudinis nisi sola intel-
lectualis natura. propter quod dicit Sicut malus que est
fructifera inter ligna silvarum que sunt sterilia sicut sic
dilectus meus inter filias. Sub umbra illius Hic poni-
tur actus amoris primo a voluntate eliciti secundo a volun-
tate circa intellectum imperati C iii. In lectulo meo. Pri-
mo ponuntur actus caritatem vel amorem concomitans. secundo eciam ...
lena eius Circa primum notandum est quod cum amans informe-
tur amato tunc propter formam omne quod patitur pro amato si-
bi solaciosum reputat. Propter quod dicit Sub umbra illius
quem desideraveram sedi quia in estu tribulationis in dilec-
tum umbram quiescat Et quia omnis actio procedens secundum con-
venientiam forme delectabilis est ut sicienti bibere esurienti

comedē. io infert. et fructꝯ illiꝯ meo gutturi dulcis. et
qꝛ actio naturalis in sua operatione et intenditur. ideo
quāto amans plꝰ agit ꝑpter amatū tanto in eo maiorē
experitur delectationē ꝑsertim in deo vbi amor nichil inue-
nit gravamē. io infert. Introduxit me rex in cellā vinariā.
vbi dulcia vina dulcissimarū delectationū haurire pt. Dicit
autē introduxit qꝛ huiusmodi delectationes intime sūt. et
introduxit me rex. qꝛ nō ad nutū amātis sed sc̄dm dis-
positionē dei regentis administratur. et qꝛ finis forma
est opis ꝑ quē omnia ordinātur. amatū autē finis ē
amātis io adiungit: ordinauit in me caritatē. Et sicut
ignis non pt retineri nisi agat sc̄dm exigētiam for-
me sue nisi ꝑ violenciā. sic nec amans nisi agat ama
to ꝯueniencia. ꝑpter qd̄ anectit. Fulcite me floribꝯ. stipa-
te me malis. qꝛ ipm amatū sup̄. et flos et malū dām
est. Dicit aūt pluraliter floribꝯ et malis qꝛ que in
deo sūt vnū. in creatura sūt diuisa. et qꝛ omē violen
tū est tristabile. aīa autem in hoc corpe a fruitione
dilecti q̄si violenter retinetur. io subiūgit. qꝛ amore
eius langueo. Leua eiꝯ sub capite meo. Hic ponitur
actus amoris essentialis. ipa videlicet vnio. et hec ē
duplex. Perfecta que est patrie. īperfecta est vie. ibi
adiuro vos filie. Perfecta vnio esse nō potest. si aliquid
intersit extraneū. et nisi vnū transeat in aliud. ut ap-
paret in vino et aqua. io omnia que sūt ext̄ deū. a
mēte abiciēda sūt. qꝛ qui voluerit amicꝯ huiꝯ mūdi
esse inimicꝯ dei ꝯstituitur. io iiii° io dicit leua eiꝯ. per
quā temporalia siue corporalia sc̄dm gregoriū signi-
ficantur. sub capite meo .i. sub affectū qui omes potencias mo-
uet tm̄ superior habet enī ea in vsu sed nō appetitu.

in

Pfecta aut unio est. qr erit deus omnia in oibus. qr sicut
dicit bernard9. quo stilla aque modica multo infusa
vino deficere a se totaliter videtur. et solis luce pfusus
aer in eande trasformat luis claritate adeo ut no tam
illuiatus. q ipm lume videatur. sic omne tuc in sãs
huanam affiõne quoda ineffabili mo. necesse erit
a se ipa liquescere. et in dei trasfundi penit9 voluntate.
ppter qd dicit. dextera illi9 que eterna significat a
plexabitur me tm totu includes. Quo aut vie est
duplex. una hitualis que est otinua qr caritas nuqua ex
cidat. Alia actualis fruitiois q quide semp habet in
desiderio sed aliqn interpolatur aliorz iquietacione q
deo displicet. Unde dicit. Adiuro vos filie ihrlm per
capreas. cias s. ad supna tendetes et ceruos terre
na deseretes .i. si sites illis esse volatis ne suscitetis vtra
culpa neqz euigilare faciatis requie eterna aliqlit
interrupedo. Aliqn aute fit ex proximoru utilitate
hec interpolatio qua quilibet fidelis querere debet. et
io addit donec ipa velit. In ht aute oformat suo di
lecto qui venit querere et salvu facere qd perierat.
et io dicit vox dilecti mei. Aliqn fit hec interpolatio
dina dispesatioe cui9 causa est duplex ut dicit in col
latoibs prm. Una ut augeatur desideriu. ppter qd
dicit. Ecce iste venit saliens in motib9. Saliens em etsi
moueatur virtute gressiua mouetur tn preter motu
solitu. Et licet aia naturalit tendat in deu ut dine
dulcedis fruitioe resoluta se in carne esse nesciens
sup se saleat est preter huanu modu. io licet iste sal
tus sit hois subiectiue est tame dei effectiue qui suscitat
dormietes et aspirat indignos. nec fit iste saltus nisi i

montibus excelsa illuminatione sublevatis. Secunda causa est ut
anima paulisper delicta statum priorem recuperet. et ideo dicit
transiliens colles .i. modica attentione et intentione erec-
tos. Interpolatur etiam naturaliter mentis corruptionis quere-
quirit animam nunc hiis nunc illis applicari et spiritualium
cognitionem que a posteriori acquiritur. et ideo dicit En ipse
stat post parietem nostrum. corpus scilicet quod a contemplatio-
ne spiritualium nos impedit et respiciens .i. deorsum aspi-
ciens. per cancellos. dum invisibilia dei per ea que facta
sunt conspiciuntur et prospiciens per fenestras. dum super-
naturali revelatione latius infunduntur. Et quia amor
vite presentis imperfectus est ideo actus huic amorem consequen-
tes sunt. primo ut in amatum tendat. Secundo ut impedimen-
ta removeat. capite nobis. 3o ut sola spe fruitionis
consoletur. ibi dilectus meus. 4o ut amato quantum possibile
est perfruatur ibi revertere. Circa primum primo po-
nit in deo motionem. 2o oportunitatem Iam enim. Cir-
ca primum notandum est quod sicut ad caritatis infusionem
requiritur divina sic ad eius perfectionem non ut novus
habitus infundatur sed ut secundum habitum moveatur et ideo
hanc motionem deo attribuit dicens. En dilectus meus loqui-
tur michi. surge. Et quia caritas ut dicitur .i. ad thi.
est de corde puro. ne extraneis affectibus ad terrena de-
primatur. dicit propera amica mea. et quia est ex fide non
ficta. ne in aliquid non divinum impingat addit columba
mea que sua simplicitate granum melius eligit. Et quia
est de consciencia bona ne propter culpam dei presenciam horreat.
subdit formosa mea. et venit per desiderium dissoluti-
onis. Huius autem motionis oportunitas. primo ponitur ex
temporis oportunitate. secundo ex adiutorum facilitate. surge.

tertio ex naturali humilitate. ostende michi. Quantum ad
primū nota. q sancti pres ante xpi passionē ad visi
onē diuinā non admittebātur et iō mors apud eos
erat incōsolabile malū. Vn̄ iob xvij. In tenebris stra
ui lectulū meū. &c. Gen̄ zz. Jacob. d̄n̄dam luges in m
fernū sed h' impedimēto remoto. sancti mortē q̄i vite
ingressū desiderāt. ut simeon. qui dixit. nūc dimit
tis seruū tuū in pace &c. Unde dicit. Jam enim hyems
trāsijt. i. asperitas dāpnationis debita eciā iustis pro pctō
originali scd̄m illud ro. v. Regnauit mors ab adam
vsq3 ad xpm̄ eciā in eos qui non peccauerūt. ymber
abijt et recessit. qz dū aīa ad contemplandū deū in su
stancia sua admittitur non iam verborū gutte sunt
neccē nā qd̄ minus audire potuit amplius videbit. flores
apparuerūt in terra nr̄a qū de eterna btūdinis vita
quedā suauitatis p̄mordia pregustare cepit anima.
q̄i iam in floribus odoratur exiens. qd̄ postq̄ egressa fu
erit habebit vberius in fructu. tempus putacōis aduenit.
qū infructuosam ac noxiam carnē deserimus ut ad fruc
tū aīe puenire valeamus. Huius aūt imminētis btūdinis sig
nū euidentissimū est qz vox turturis audita est in ter
ra nr̄a qua s. paupes ewāgelizant. Cū enim btūdo cō
sistat in accessu ad deū a quo receditur p īclinatione
ad tpalia. fugere cōuersatione hūanā. gemere pro īco
latu huius vite. morari in iugis montiū per contempla
tionē et pfectionē signū est euidentissimū instātis be
atitudinis. qz recessus ab vno extremorū accessus ē ad
alterū. Et si hoc facerēt vel paupes qui rerū copia
non habent vel simplices qui discretionē carent esset
minus efficax sed qz ad hoc trimū paupm et ideotarū

potētissimi et sapiētissimi se trāsferāt. etiā per fauces mor=
tis ad religionē in qua ɔtēpnitur sēlm. corpus cotidie
mortificatur seruātur tam difficilia. creduntur tam sub
limia. sperātur tam ardua signū est efficatissimū et'=
ne vite instinctis. iō dicit ficus protulit grossos suos
qui ꝓpter humoris habūdanciā opuletos. et ꝓpter dul=
cedinē signāt sapiētes q̄ iē ꝝ. dicitur ficus bone val=
de Et qz ɔīuatio solū in hijs est que non habet esse per=
petuū. professio celibatꝰ vitā ꝑpetuā inchoatā testatur
Unde subdit. vinee florētes odorē dederūt. nā virgi=
nitas ꝑ vinū designatur Za. ix. vbi dicitur vinū germi=
nans virgīes. Et qz hec videtur humanā facultatem
trāscedencia. subditur ex deo adiutorio facilitas Unde
dicit Surge ꝑpera amica mea per caritatē. speciosa m=
mea per spem. et veni columba mea per fidem in fora=
minibus petre id est in vulneribꝰ xpī et in cauerna
materie lateris. s. lāceati Uenit enī ut dicit bernardꝰ
venit illa fideliū intrepida cordis constācia qua sup=
plicia ɔtēpnentes et mortē calcātes leti per medias
mortis fauces reuertuntur ad patriā morietes exultāt
et insultāt morti dicētes Ubi est mors stimulus. non
iam stimulꝰ. sed nubilꝰ dū per mediū leticiāz exitū ter=
pandis ad regnū. Est autē in homine quedā habitudo
sicut in ligno ad ymaginē per solam supfluorū depo=
sitionē. et in speculo per sui ad obiectū ordinationē. eo
qꝫ ipsa sit in orizōte eternitatis et tēpis et recedēs a
tēpalibꝰ participat eterna ꝑpter qd' dicit. Ostēde michi
faciē tuā. intellectū saluet: sonet vox tua ī auribus
meis desideriū. s. voluntatis. ꝝ erit vox tua dulcis et
facies tua decorꝰ ꝑpter qd' etiā ɔsequēter remotio in=

pedimẽtorũ ponitur cũ additur. Capite nobis .i. ad hono
rem dei et nostrã utilitatẽ vulpes quasaũqz illecebras
etiã qñtũcũqz puulas. qz aĩa ad deũ tendes ut dicit
augustinus quo se magis delcũt eo magis se abstrahẽ
a sordibus totũ emaculare ac mũdissimã et ꝑfectissi
mã reddẽ molitur times ne deus eã mĩnus possit ꝯspi
cere ĩmũdam q̄ ipa seipaz In hijs aut omnibus ꝯsola
tio est ꝑmꝰ aĩe spes ꝯsequẽdi. Unde dicit dilectꝰ meꝰ
michi. et ego illi scdm illud ad phi. pmo Michi viuere
xp̄s est et mori lucrũ. qui pascitur inter lilia mũdiciẽ ut
puẽiat ad ꝑfectũ donec aspiret dies plene lucis. et in
clinẽtur umbre. ignorãcie et torporis Consequẽter aũt
ponitur fruitionis desideriũ qñtũ possibile est in hac
vita cũ dicitur Reuertẽ silis esto dilecte mi capree hin
nuloqz ceruorũ qui velocissime currũt. sed creberri
me retro respiciũt. Unde gregoriꝰ nazanꝰ dicit q̄ a
mẽtis ꝯtuitu deus plus effugit q̄ teneri queat et plus
q̄ apphendi possit elabitur tm̄ se cordi offerẽs et hoc
si purũ sit qñtũ ictus choruscã ꝑstringẽtis oculos et a
to ꝑtereũtis illũiat. Ideo ut ego arbitror quo ꝑ hoc ut
oĩno qñtũcũqz ꝑspicã potest ex eius lumine ad intuẽ
dũ inuitet et prouocet. Addit aute super mõtes betel
.i. domos dei qz hoc non ꝯtingit nisi viris excelsis et
quietis

In lectulo meo ꝑ noctes Hic ponitur actus ab amore circa
intellectũ impati. mouet aũt amor intellectũ ad
cognitionẽ alicuius. unoᵒ solũ ꝓpter scire et sic moue
bãtur phi. alio mõ ꝓpter amore rei intellecte. qz ubi
est thezaurꝰ tuꝰ ibi est et cor tuũ Math. viᵒ. et hec est
nrã ꝯtemplatio scdm gregoriũ cũ ex dilectione dei in

ni desistat animus ad eius pulchritudinem conspiciendam propter quod dicit. In lectulo meo. loco scilicet quietis. quia factus est in pace locus eius. quesivi quem diligit anima mea quia nisi ab aliis mens quiescat deum videre non potest. ut apparet in aqua fluente ubi nulla relucet ymago. Dicit autem in lectulo diminutive vel quia consortium non recipit secundum illud ysa 28. coangustatum est stratum ita ut alter decidat vel quia diu durare non potest quia factum est silentium in celo quasi hora dimidia apoc. viio. Sunt autem sex gradus secundum rich. de sancto victore quibus motus iste perficitur. Primo dum rerum sensibilium perceptione sola ymaginatione acquirimus in quo nichil de luce rationis apparet Unde dicit per noctes. et quia deus tamquam inmaterialis non est ymaginabilis secundum illud ysa 40. quam ymaginem facietis ei. subdit quesivi et non inveni illum. In secundo gradu est processus a sensibilibus ad intelligibilia dum ex ymaginatione considerantes rerum ordinem et dispositionem aditamus quod est rationis cuius est de uno in aliud discurrere. ideo addit surgam. et circuibo civitatem. In tercio gradu est diiudicatio sensibilium secundum invisibilia quia per inspectionem visibilium ad invisibilia sublevant. Unde per vicos et plateas quesivi quem diligit anima mea. In quarto gradu est cognitio invisibilium que per visibilia possunt inveniri ut sunt substantie intellectuales. Et quia huius non novit ymaginatio. ideo dicit invenerunt me vigiles qui custodiunt civitatem id est virtutes angelice que licet ab homine aliqualiter inveniri possint per rationem. ipse tamen magis apparet per revelationem. In quinto gradu cognoscuntur divina revelatione intelligibilia que ratione inveniri non possunt. sunt tamen rationi consen=

tanea ut hominē beatificare visione divina. que nobis p̄
angelos revelatur. Unde eis dicit. nū quē diligit anima
mea vidistis. In vi.º gradu cognitio intelligibiliū que vin
rationi contraria. ut deū esse trinū et unū et incarnatū. et
quātū ad hoc dicit paululū cū pertransissem eos inveni quē
diligit aīa mea. Tanta aūt est s̄m augustinū in hac con-
templatiōe voluptas quātumcūq; ex parte eam contemplari pt.
tanta puritas. tanta sinceritas. tā indubitanda rerū fides.
ut neq; aliquid preter ea scisse se aliquā quis putet. et ideo
in acquiescēs dicit tenui illū nec dimittā. Et qz quili
bet actus caritate informatus meretur vitā eternā nō sta-
tim sed in futuro exhibendā io dicit donec illā introdu
cam in domū matris mee. illius scilicet que sursū est que
quātū ad essentiā beatitudīs una est domus generalis. sed quā
tū ad modū percipiendi specialem cubiculū genitricis. Et
qz in hoc est voluntas dei hanc contemplationē approbans.
sicut habetur in luca optimā partē elegit maria. subinfert
ipse deus. adiuro vos filie ierusalem ut expositū est. Que
est ista que ascendit. Hic ponitur cam. huius motionis
ad miracula quorū primū est pura orō. secundum sancto-
rū exemplaris exhortatio. terciū sacre scripture instruc-
tio. Circa primū sciendū est qz sicut voluntas movet ra-
tionē ad aliquid nītē imponens subditis p̄ imperiū ita
movet superiores p̄ orōnē. Et qz intellectus p̄ orōnē
movetur sup̄ se io dicit. Que est ista que ascendit. Et
qz non solū exteriora sed etiā corpus deserit additur p̄
desertū ut s. deo revelata facie assistat. Et qz iste mo-
tus ex fervore procedit caritatis universas virtutes co-
plectentis subdit sicut virgula fumi subtilis propter calo
rem caritatis et me spiritualitate qz ex aromatibus et qz

oratio temeraria ascendit quidē sed repercutitur. io noīe
mirre humilis ostenditur. que et si sit multū odorifera
tn̄ est amara. Timida orō non eleuatur sed fidelis. vn̄
vt ad conspectū dei ascendat procedit ex aromatibus
thuris. Dicitur autē virgula fumi que in p̄mo diffu-
sior in summo gracilior tandē aspectibus subtrahitur. sic
et orō p̄mo vastidior vastior scd̄m vidi p̄mo fit p̄fecta
oratione vt miserē mei deus zc̄ 2o verbis ut attēde
placare et fac 3o noībus vt dn̄s firmamentū. et crescē-
te deuotione deficit p̄fectio significationis quousq; spi-
ritualis effecta sola affectione exercatur qd̄ vocat pu-
ram orōnem. Tepida orō ascēdit quidē sed nō p̄tingit.
io debet esse feruēs ex aromatibus vniūsi pulueris
pigmētarij z multis sacris meditatoībus subtilit' triba-
tis ut ex pulueriçatione cito iflāmetur et ex multitu-
dine calorē multū et diu teneat. Scd̄m admiclm ē
sanctorū exhortatio. qz ut dicit augus exemplar sco-
rū sunt carbones desolatorij inflāmātes aīam as-
cendētem de valle ploratiōis de quibus dicitur. En lec-
tulū salomoīs sexaginta fortes ambiunt. lx ex dena-
rio ducto in denariū ɔsurgūt. et significant p̄fectos
in preceptis qui lectulū salomoīs ambiunt qz ipa
re eterna in deo et cū deo requiescere desiderāt. Isti sc
fortes ex fortissimis isrl' imitatores s. angelorū qui
semp videt faciē p̄ris et sicut illi verbo increato et
vno vidēt omnia qd̄ aplus gladio ɔpat sic isti eodē
p̄pt' pōlitatem suā multiplicato diiudicant omnia qz
sūt tenētes gladios. Et qz vnūqdq; naturalit' in pro-
pinquiora sibi agit ideo vnusquisq; ensis sup femur
suū ad abscidendā omnē carnalitatē vt spūales spūm

Fi

aptius iungantur. et h̄ ꝑpter timores nocturnos qꝛ nō=
dū appuit qd erimꝰ ī io iij.º Tercium admiracio est sacra
scriptura io. 21 h̄ autē scripta sūt ut credatis. et h̄ fer=
culū dicitur qꝛ ꝑ eam deus ad aīam defertur. vn̄ dicit
ferculū fecit sibi rex salomon. Et qꝛ scriptura īfallibile
habet veritatē qꝛ nō potest solui scriptura ioh̄. x io sci
dicitur de lignis libani que ut plurimū inputribilia
sunt. Et qꝛ autor sacre scripture est deus in cuiꝰ ꝑtate
est ut non solū voces ad significandū accōmodꝫ qd etiā
homo potest et facit sed etiā res io eiꝰ est ꝓpriū etiam
rebus ꝑ voces expressis aliud signare. Illa aūt signi=
ficatio qua voces res significant est sensus historicus vl'
litteralis. illa aūt significatio qua rebus ꝑ voces signatis
iterū aliud signatur est spiritualis qꝛ vō scda īmitur ꝑme
ideo ꝑma ꝑ columpnas signatur. et pli. nō solū signatis s
etiā ꝓpter plures litterales significationes vniꝰ rei. Et qꝛ hic se=
sus planꝰ est ī intellectu et similis disertitudine s'mo=
nis io columpnas eiꝰ fecit argenteas. Sensꝰ aūt spiritualis
dicitur qꝛ scdm apl'm vetus lex figura est noue et scdm
dionisiū noua future glorie io ꝑmꝰ sensus est allego=
ricus quo videlicet ea que gesta sūt in veteri testamē=
to significat futura in nouo. Scdꝯ est anagogicꝯ quo ꝑ ges=
ta in pn̄ti signātur gerēda in futura gloria. Tercius tro=
pologicꝯ siue moralis quo ꝑ ea que gesta sūt in capite
siue in pribus ꝓoribus signātur gerēda a nobis ī mo=
ribus. Quia g̃ anagogia est de quiete beatitudis q̃
de summo et optīo io de ea dicitur reclinatoriū aureū.
Et qꝛ in allegoria que figuris velata sūt reuelantur.
et ad sensū spiritualem ascenditur de ea dicitur ascēsū
purpureū qꝛ purpura de sanguīe coche de mari ex=

tracte tangitur. Et qr tropologia mores componit ut in aia deus requiescat. qr omnes mores caritate hnt informari de ea dicit media caritate constravit. Et qr intellectus nō solū tendit in divinitate sed etiā in xpi humanitate in qua etiā ymaginatio pt deliciari. addit. egredimini filie syon. in quo pmo admirabilis est illa potestas regis qua omnia ad salutē ptinēcia disponit misterialiter in quantū homo. Pter qd dicit vidite regē salomonē mirāda est in eo ea unio qua natura huāna suo pncipio est psonalit unita. pter qd subinfert in dyademate quo coronavit eū mater sua. Mirāda est etiā in eo illa stupēda dignatio q p graciā illius psonalē tota huāna natura deo est gratificata. Unde addit in die desposationis illius. Mirāda est etiā dispēsatio illa stupēda qua passibilitatē et beatitudinē sic in se cōiūxit ut nec passibilitas fruitionē redūdaret nec fruitio passibilitatē impediret. pt quod infert in leticia cordis illius.

Quam pulchra es. Positis unionibus quibus anima deo unitur p intellectū et affectū. hic ponitur unio qua unitur deo p opationē sive predicationē in qua pmo describitur predicatoris dispō. 2o intentio vadā ad montē. 3o opatio q pulchre. Primo describitur predicatoris dispō in gnali. 2o in spāli oculi tui. Circa pmū notandū est q sedm dyonisiū oia tendūt in similitudinē dei in quātū causa est et iō coopatorē dei esse est divinissimū et maxie per actū predicationis que fit verbo sicut deus omnia verbo creavit et tractatur ad anime salutē ad quā deus omnia ordinavit. Omne autē agens agit silē sibi sedm formā qua agit q sive

realiter habet ab ea ~~dicitur~~ denominatur non si intencionaliter.
Non enim aer dicitur coloratus sed lignum ignitum habens in
se formam ignis et ideo in predicatore qui agit ad graciam
inducendam perexigitur gratia in qua anime consistit pulchritu-
do. propter quod ei dicitur. Quam pulchra es amica mea in-
terius. et quam pulchra in morum compositione exterius. In
sermone autem ponitur. quia licet quod predicator fidelibus ministrat
a deo capit iuxta illud ysa. xxvi a facie tua concepimus et
// salutis quasi parturiuimus et peperimus spiritum // Disposicio autem in speciali
dependet ex donis spiritus sancti et ideo dicitur oculi tui co-
lumbarum dona scilicet spiritus sancti sunt tibi per participationem
Inter hec dona primum est cogitationum districtio que per
capillos assignatur. quia in capite et in summa parte hominis
oriuntur et herent. Hec dicuntur esse greges non sparse se
caprarum et summa petencium. que ascendunt de monte gala-
ad id est testimoniis scripturarum. Secundum est studii attencio. quod
bonum est comminuitur et dividitur ut melius capiatur
sicut cibus per dentes. Hii dicuntur esse greges boni et
certi quia secundum bernardum. fortuita et varia lectio et quasi ca-
su reperta non edificat sed reddit animum instabilem et leviter
admissa leviter a memoria recedit. sed certis ingeniis
inmorandum est et assuefaciendus est animus. et greges
tonsarum a superflua curiositate. que ascendunt de lauacro
id est sordibus mundicia. Tercium est ordinata locucio veram sen-
tenciam continens. et ideo dicitur labia tua sicut vitta capil-
lorum fluxum restringens. sed coccinea rubore passionis
admiscens. et eloquium tuum dulce bonitate affectum. et
debitis circumstanciis conditum. Quartum est pudicicia
ex intimis procedens bonum sicut fragmen mali punici. quod
ruborem quem intus habet exterius representat. sic gene

tue que verecundiã ostendunt. aug9 tamẽ intẽcio soli deo
patet que oĩbus est pstantior. iõ dicit absqz eo qđ in=
trinsecus latet. Quinto debet habere verã ɔstãciam.
quia collũ .i. predicator quo corpg capiti vnitur. si=
cut turris robusta quã fortitudinẽ tn̄ efficit dauid
xp̄m signãs hanc turrim muniũt miracula domino
sermonẽ eorũ ɔfirmãte. et iõ edificata est cũ pro=
pugnaculis. Huic afestatur attestatur scripture auc=
toritas qz mille clipei pendẽt ex ea cũ etiã occupã=
tur scõrũ exempla qĩ oĩs armatura fortiũ. vt fides
abrahe paciẽcia iob et silia. Sextũ debita hĩtudo ad
proximũ vt videlicet ipfectos nutriat et reficiat vbo
et ope que sũt qĩ duo vbera. sicut duo hinuli capreaũ
qz acute ea que sũt agenda discernũt et veloci cursu
opationis de valle lacrimarũ auolant. gemelli qz eandẽ
fidem. eadẽ sacramẽta pdicauit qui nec lac qđ erogãt
in eis deficiat pascũtur in lilijs .i. scripturis et scõrũ ex=
emplis donec aspiret dies et inclinẽtur vmbre qz
dũ dies eternitatis venerit nec docendi vltra nec dis=
cendi temp9 erit sed ɔsũmatis omnibg tenebris oĩs
fulgebũt sicut sol in regno prĩs eorũ Vadam ad
mõtem mirre Hic ponitur pdicatoris intẽcio que
pmo fertur ad xp̄i conformitatẽ. 2o ad paccõrũ iusti=
ficationẽ. 3o ad dei dilectionẽ. Primo qñtũ ad xp̄i cõ=
formitatẽ dicit. Vadã p intẽcionẽ ad montẽ xp̄m .s.
qui est mons in vertice montiũ sed mons mirre per
extessũ sue passionĩs et ad collẽ thuris qz licet passi=
bilis fuit fuit tamẽ verus deus cui debetur sacrifi=
ciũ thuris. xp̄us autẽ venit vocare paccores ad penitẽ=
ciam Sed qz ab immũdo qđ mũdabitur iõ P pstuppoit

in predicatore totalis mūdicia. tota pulch͛a es et fama
īuiolata et macula non est in te et vita virtuosa. Unde
veni de libano dicit autē ter veni primo veni cogitatiōe
locutione ope vel ꝓpter fidem trinitatis vel veni fide ve-
ri ope. veni aliorū adductione. vel veni primū in carne
per bonā opatiōnē. 2º in absolutione carnis ad ꝑtia-
piēdam in anima beatitudinē. 3º recepto corpore in
resurrectione ad stole duplicit͛. Et qȝ apo. ii͛º dicitur
Vincenti dabo coronā iō sicut virginibus datur corona ꝓ
carnis victoria et martiribꝫ pro victoriā mūdi. ita pre-
dicatori pro victoria dyaboli ꝓpter qd̓ dicit coronaberis
de capite amana. qȝ ipē dyabolus caput est omniū in-
iquorū nā amana iniquus interꝑtatur. Ipē enī dyabo-
lus quorūdam caput est īducendo eos ad pctm̄ timore
male humilitate irascibile. Unde caput amana dicitur
.i. coangustatorū. Aliorū amore ꝯcupiscibile male infla-
mate. qui signatur ꝑsanir qd̓ fetor interꝑtatur .i. libido
quorū vertex dicitur. qȝ malū suū ꝓpriū est concupiscē-
tia demens Aliorū volūtate rō͛le per iniustitiā subuertēte.
qui ꝑ hermon figuratur qd̓ interꝑtatur anathema timo-
ris. qȝ tales dicūt illud luce 18. deū non timeo et hoīes
non reuereor. In quibusdā subuītit intellectū practicū ꝑ
ferocitatē qȝ īpedit ita animū ne possit cernē͛ verū qui
signatur per leones. In quibusdā subuertit īntellectū spe-
culatiuū in quibꝫ est colorū varietas que uniformitati
veritatis ꝯtrariatur et contra hec omnia vicia tendē͛ debꝫ
predicator ut pro ipsorū victoria coronetur. Tercio pre-
dicatoris intēcio debet esse dei dilectio qua ipē predicator
et auditores in deū ingrediūtur. Propter qd̓ ei dicitur
Vulnerasti cor meū ut tu et illi subintrare possint. soror

mea gratie [con]formitate. sponsa p[er] arra[m] fidei. in vno oculoru[m]
i. vnitate intencionu[m] et affectionu[m] in vno crine i. vnitate
auditoru[m] i. in s[an]ctitate que est vnitas ex vita p[er]fecta qui dicu[n]-
tur crines colli tui q[uia] p[er] tua[m] predicatione[m] in hanc vita[m] co[n]ti
sunt. Qua[m] pulchre. Hic ponitur predicatoris actio que est
duplex. p[ri]ma ad remotione[m] mali. 2a ad promotione[m]
boni. Circa remotione[m] mali. primo occurrit remotio i[m]-
p[er]fectionis que fit per simplice[m] doctrina[m] vt dicit[ur] i. cor
iiio tanq[uam] paruulis in xp[ist]o lac vobis potu[m] dedi. Vn[de] dicit
Qua[m] pulcre su[n]t mame tue. Et licet simplex et pura vide-
atur fidei doctrina plus t[ame]n veritatis habet q[uam] maxi[m]a doc-
trina philoz sicut lux solis maior est luce candele. Vn[de]
pulchriora su[n]t vbera tua vino. glo. honestiora et vtilio-
ra sunt omnia quecu[m]q[ue] tu doces q[uam] ph[ilosoph]ice vel legales doc-
trine i. cor. i. Q[uo]d stultu[m] est dei sapiencius est omnibus ho-
minibus. 2o ordinatur ad sanatione[m] infirmoru[m] p[er] pen[itentia]m.
vnde odor vnge[n]toru[m] tuoru[m] sup[er] omnia aromata q[uia] sa-
cramenta ecclesiastica co[n]tra diuersos peccatoru[m] effectus ordina-
ta efficacem h[abe]nt medicina[m] nisi i[m]pediat fictio ecc[lesiastic]i xxxviii
Vnguentarius ~~facit~~ facit pigmenta suauitatis. 3o ad mesto-
rum co[n]solatione[m] et io dicit fauus distillans labia tua. Vn[de]
ysa. lxi. Misit me ut mederer co[n]tritos corde et ut
co[n]solarer omnes lugentes &c. 4o ad ordinatoru[m] correctione[m].
que et si habeat asperitate[m] in voce habet tame[n] dulcedine[m]
in affectione. q[uia] mel et lac sub li[n]gua tua. 2o ad moru[m]
compositione[m] q[uia] odor i. fama vestime[n]toru[m] tuoru[m] sicut o-
dor thuris cultu[m] diuinu[m] ip[s]o aspectu ostendens. 3o ad mu-
nitione[m] contra te[m]ptatione[m]. Vnde ortus conclusus so-
ror mea sponsa. duos ortos ponit in quo status duo
conte[m]platiuoru[m] et actiuoru[m] significantur quoru[m] vter-

conclusus. fructus privari non potest. si fons est interno interi=
or significatus fuerit sigillo trinitatis. Emissiones tue
Hic ponitur promotio in bono que versatur circa
virtutes. ubi tria. Primo ponitur virtutum commendatio que
in hoc est quod animam ad eternitatem felicitatis perducunt
ideo dicit. Emissiones tue id est predicationes paradisus et quia
animam sincera delectatione reficiunt. quia cum pomorum
fructibus. Secundo est virtutum distinctio. quarum quedam sunt theo=
logice quedam morales. Inter theologicas prima est fides
que signatur per cyprum. que est arbor in egipto que cum
oleo decocta regale et deliciosum reddit ungentum. et fi=
des in tenebris huius mundi oritur que oleo caritatis in=
formata animam ungit ut sicut christus a crismate ita et
ipsa christiana dicatur. Nardus que valet contra sincopim
et cordis defectum. nervos confortat et usque intima penetrat.
spem significat que omnem infirmitatem excludit et ad
omne opus bonum consolidat et usque interiora velaminis secundum
apostolum penetrat. Crocus suo rubore que vitalibus sub=
venit cuius corona ebrietatem declinat caritatem figurat.
que vita est anime et omnem inordinationem mundanam
excludit. Bene autem dicit emissiones tue sunt cyprus cum
nardo. nardus et crocus. quia iste virtutes se invicem conple=
ctuntur. Inter morales autem occurrit ipsa iusticia signata
per fistulam que omnem saniem interiorem mundificat et vicia
pectoris et apostemata sanat. quia iusticia primo a volunta=
te ea que sunt virtuti contraria abicit et postea etiam exteriora
reddes unicuique quod suum est. Cinamomum quod est subtile
et dulcedini admixtum oculorum caliginem excludens pruden=
ciam significat que subtiliter omnia diiudicat et sine ulterio
dulcoratur et omnem nescienciam propellit. Cum autem

dicitur quod emissiones predicatoris sunt fistula et cynamomum cum universis lignis libani. quia hee due virtutes omnes virtutes in se alias comprehendunt. prudentia ut directiua iusticia ut executiua. Mirra que corpora a corruptione preseruat et humores vitiosos in spiritualibus purgat temperantia designat que corpus a corruptione et animam conseruat. Aloe quod cordis passiones et debilitates ex frigiditate prouenientes curat fortitudinem significat que passiones illatas fortiter repellit. Unde autem dicitur quod emissiones sunt mirra et aloe cum omnibus primis vnguentis. quia cum temperantia delectationes fugiat et fortitudo aduersa et tristitiam sustineat necesse sunt consolationes diuine quibus anima leniatur. Hee autem virtutes sicut a deo oriuntur et infunduntur ita et enutriuntur et conseruantur adiuncto tamen conamine liberi arbitrii. Unde etiam emissiones predicatoris sunt fons .i. gratia diuina ortorum et sunt puteus .i. conatus liberi arbitrii aquarum viuentium. que saliunt in vitam eternam. que fluunt impetu de libano .i. de munda et alta conuersatione. Et quia multum in virtute proficientibus dyabolus inuidet. nunc tribulationibus impugnando nunc prosperitatibus decipiendo quantum ad aduersitates dicit surge aquilo et quantum ad prosperitates. et veni auster. Et quia electi per hoc non deficiunt sed proficiunt quia diligentibus deum omnia cooperantur in bonum ad ro. viii. ideo dicit perfla ortum meum et fluent aromata illius.

Veniat dilectus meus in ortum suum. In hac parte ponuntur dictarum unionum conditiones primo eius que est per intellectum. 2o que est per predicationes affectum capitulo septimo quid videbitis in sunamite. 3o illius que est per affectum quis mihi det. primo distinguitur contemplatio. 2o distincta [ipsa]rum ponuntur conditiones. expoliaui me tunica mea. primo

distinguitur contemplatio secundum diuersos actus quia secundum augustinum
Sapientia intendit rebus diuinis inspiciendis et consulendis. inspiciendis prout considerat ipsam causam primam que est finis vltimus. consulendis prout per eandem iudicat de inferioribus et agendis. Contra ad secundum actum dicit veniat dilectus noualiter tangens dilectionis obiectum. et principaliter quia dilectionis effectiuum in ortum. animam diuersis potenciis et virtutibus consitam. suum a quo et ad quem ordinatur vt materia ad formam instrumentum vt agens principale. vt comedat i. in se transferat et transformet fructum i. actus pomorum suorum i. omnium potenciarum facile conuertibilium.
Quantum ad primum actum per quem ipsa anima tendit in deum loquitur verbum anime veni per contemplationem in ortum meum. iocunditatem salutet diuine dulcedinis. sed quia ad hoc requiritur conformitas nature vt in aere ad lucem solis dicitur soror mea. quia anima intellectualis nature est sicut et deus. sed quia deficit non frater sed soror dicitur.
Requiritur etiam gratia subleuans per quam anima deo copulatur. propter quod additur sponsa ¶ Messui mirram
Hic ponitur alia distinctio contemplationis. prima que est imperfecta et cum ymaginatione. 2a que est perfecta que consistit in intellectuali operatione. Circa primum notandum est quod cum anima nata sit cognitione et amore inuisibilium per visibilia acquirere necessaria est ei sensualitas quia sine ea nichil intelligeret. Et quia sensualitas fugit aduersa necessaria est paciencia ne aduersitate distrahatur et ideo vox est sponse. messui mirram meam. Et quia amplectitur delectabilia ne confundatur necessaria est ei abstinentia propter quod dicit cum aromatibus meis Ymaginatio autem est triplex vna bestialis quam ex visis et auditis sine vtili

tate anima fantasiatur. alia est rationalis qn̄ ex visib
aliud componimus ut ex auro et domo aureā domū. Hac
ymaginatione in contemplatiō utimur qn̄ ex hiis que sen-
sus experitur qualis sit futurus status rimamur. Hoc aūt
contingit dupliciter. uno modō qn̄ p visibilium spēm aliud dis-
ponimus nec tn̄ ex eo ad invisibile cogitamus. De hac dicit
Comedi fauū cū melle meo. que et si sapientia et virtute sit
disparata. sunt tamē contigua. Hac ymaginatione in pena-
rū infernalium contemplatione utimur. Alia est ymagina-
tio qua ex visibilium ymaginatione ad invisibilia sur-
gimus. ut in apoc̄ p ihrlm eterna gaudia describuntur.
Et de hac dicitur. bibi vinū meū qd laboriose extollat
et futurū gaudiū signt. cū lacte meo id est ymaginatio-
ne mea. In prima dicitur comedi. qz et si sit in ea dul-
cedo mellis. qz letabitur iustus cū viderit vindictā. est
tamē in ea labor horroris et licet hec sit infirmior est
tn̄ necessaria ad firmamentū ut ex unius operatione oppositū
magis elucescat unde dicit. Comedite amici id est huius-
modi penas ymaginemini sicut etiā in ps dicitur. Descē-
dant i infernū viventes. Secunda aūt operatur potius quam
menti rudi ad intelligendū est facilior ad audiendū io-
cundior promptior in meditatione. affabilior in sermone.
copiosior in admiratione. Tercia spēs contemplationis est in
intellectuali operatione p quā et in qua aīa obdormit p
quā exterior omnium interim memoriā amittit p quā
ipsa sibi in oblivionē venit. propter qd dicit. Ego dormio
et quia p hanc in deū transit. subditur. et cor meū vigi-
lat. Huius exemplū est xpī transfiguratione ubi xpm dis-
cipulū transfiguratū viderunt et cū testibus sue resurrecti-
onis colloquentem in quibus ~~quedā~~ quedā erat ymago

futuri status non corruerunt sed postquam facta est vox de nube hic est filius meus quia ad tonitruum divine vocis auditor prosternitur ratio humana deficit ibi sensus corporeus ibi exteriorum memoria intercipitur ubi in mens supra semetipsam elevatur. Et quia ad illius lucis claritatem nemo potest argumentando penetrare nec ratiocinando comprehendere ideo hoc sole divine revelatione attribuitur cum dicat. Vox dilecti mei que desiderium huius visionis multiplicat et ideo additur pulsantis. Et quia nisi quis humane rationis angustias deserat et ad capiendum divine inspirationis archana intelligentie sinum dilatet eam non percipit subditur aperi michi quod quidem quia sine experimento operis et gratiae divinitatis esse non potest additur soror mea. Prima qui fecerit voluntatem patris mei etc. et amica mea quod fit per gratiam. Et sequitur quia donum hoc est intimum non accipit illud nisi columba mea que scilicet nidificat in foraminibus petre. Et quia non habitat in corpore subdito peccatis subditur immaculata mea. Prima caput meum. Hic ponuntur dictarum contemplationum proprietates. primo prime. secundo secunde. ibi pessulum ostii mei. tertio tertie qualis est dilectus tuus. Primo ponit causas duarum primarum que sunt per ymaginationem que est quia intellectus noster ad intelligibilia solum est in potentia huiusmodi ymaginatione indiget ideo dicit quia caput meum id est intellectus qui caput dicitur propter virtutem directivam plenum est rore id est primis principiis et cincinni mei id est actus intellectuales pleni guttis noctium idest multarum obscuritatum. Proprietas prime contemplationis est affectionum et operationum abicere superflua. quia sancti viri ex consideratione gehenne quicquid mens suggerit cum turpe delectatione deponunt. Unde dicit expo

liceam me tunica mea etiã cogitacionũ fantasias inportu
ne se ingerẽtes. et affectiones ex hũana natiuitate exurgẽ
tes diluit. Propter qd̕ additur lauı pedes meos Pedes at actꝰ
eius est ymaginari future vite tormẽta scḋm illud iob 19
Manꝰ dñi tetigit me. Et quia horũ ymaginatio ẽ vera
eo qꝛ de eis dicitur nõ figũtiue ſʒ historice accipiẽda sunt
vt ite maledicti in ignẽ eternũ et ibi erit fletus et stri
dor dentiũ. Propter qd̕ dicit Misit manũ suã cuiꝰ est rea
lis tactus Dicit aũt signãter misit quasi a se mittẽdo qꝛ
opus ire et vindicte alienũ est ab eo Sed qꝛ hꝰ nõ yma
ginamur in tanta acerbitate in q̃nta sũt io dicit per
foramen. Et qꝛ hec ymaginatio magnũ incutit horrorẽ
addit et venter meus .i. mollicies sensualitatis itremu
it ad tactũ eius. et qꝛ times nãe habet ad eũ fugere per
quẽ tãmẽda euadat insert Surrexi vt aperirẽ dilecto
meo Ista autẽ cogitacio omẽs actus etiã bonos castigat se
cũdum illud verebar omnia opera mea. et io dicit Ma
nus mee distillauerũt mirrã primã etiã cogitatioẽs
sanctas et districtas. non solũ noxias vel negligẽtes et
io dicit et digiti mei mirrã probatissimã. Pessulũ ostij
mei. Hic ponitur ꝓprietates secũde speculatiõis cuiꝰ actus
est ex flãs ymaginatis verã intelligẽciam de intelli
gibilibus elicere io non fit hic mentio de reali tactu et
qꝛ hic fit quedã ymaginatio in qua intellectꝰ suũ acci
pit obiectũ dicitur. Pessulũ ostij mei aperui dilcõ meo
.i. ymaginationẽ ad eiꝰ intellectũ disposui Sed qꝛ hac
speculatione deus nõ attingitur subditur at ille decli
nauerat vt qualitercũqꝫ sentiatur q̃ in vestigio sed trã
trãsierat. Ista aũt speculatio scḋm ricḣ multũ habet iocũ
ditatis et dulcedinis et q̃ddam mirabile qd̕ tũc fere delec

tabilius blanditur· qm̄ iux̄ sensū lr̄e nichil sonare videt̄
et io subdit. Anima mea lique facta est vt dilectꝰ locutꝰ
est. Ista autē delectatio auget īquisitionis studiū et si nō
puenīat ad videndū ꝓpter qḋ dicit quesiui et nō inueni
illū. Accēdit etiā desideriū et si nō ꝯseq̄tur optatū. Vn̄
vocaui et nō respōdit michi. Quia tn̄ ex hijs ymagi-
nationibus elicit quedā intelligibilia et ea appetit. ia
q̄i spūtibus supmis īmiscetur. qꝛ scḋm augustinū anima
ibi verius est vbi amat q̄ᵐ vbi aīat. Vnde dicit. Inuene-
rūt me custodes qui circuīeūt ciuitatē. Et qꝛ illi ad
ministerij sp̄s in ministeriū mittūtur salutis addit. pcus-
serūt me ꝯpunctionē de absentia dilecti ingerēdo. et vul-
nerauerūt me in validū ad terena reddēdo vt iacob
cuiꝰ neruū femoris angl̄s tetigit et emarcuit et iō
vulnerauerūt me tulerūt palliū meū .a. velamē igno-
rācie custodes murorū. Et qꝛ angelorū et vota nr̄a
deo offerre vt patet in thobia subdit. Adiuro vos
filie iherusalem ꝛ̄c. Qualis est dilectꝰ tuꝰ. Hic ponūtur
conditiones terne speculationis. primo quo ad eiꝰ obiectū
2ᵒ quo ad eiꝰ actū. Ego dilecto meo. 3ᵒ quo ad eiꝰ effec-
tū. pulch̄ᵘ es amica mea. Circa primū notandū q̄ scḋm
q̄ dicitur in collatioībꝰ prm̄ ꝯtemplatio multifariam
dicitur· pn̄cipale tamē eiꝰ obiectū est id in quo est vita
eterna. Hec autē ꝯsistit ī diuinitate et huānitate io xᵛⁱⁱ.
Hec est autē vita eterna ꝛ̄c. ponit autē istud sub ques-
tione dicēs. Qualis est dilectus tuus ex dilecto q̄ᵒ spec-
tat ad eius eternā generationē qua eternaliter ge-
neratur ex prē. Iterū qualis est dilectꝰ tuus quātum
ad huānitatē. qꝛ sic adiurasti nos. angeli em̄ se obliga-
tos reputant inr̄o desiderio ut apparet in gen̄ 19. de loth

cui dixit. non potero facere quicquam donec ingrediaris illuc
Describitur autem hic obiectum. primo quo ad eius ~~divinita-~~
~~tem~~ humanitatem. 2o quo ad eius divinitatem. Species
eius. Primo in toto / dilectus meus ~~multi~~ candidus omnes
in sanctitate excellens propter quod sancta sanctorum dicitur.
Nam candor est extremus fulgor lucidi puri perspicui
cum suavitate sensum alliciens. et rubicundus propter passio-
nem. 2o in speciali describuntur eius proprietates. inter quas
prima est gratia singularis illius hominis per quem super
omnes est elevatus ut caput super membra. et hoc caput
eius est aurum quod ceteris est ponderosius. purius. virtu-
osius. quia gratia eius propter omnium gratiarum collationem nichil no-
bilius. propter propinquitatem ad suum principium nichil puri-
us. propter sue forme perfectionem. nichil virtuosius. est et
aurum optimum. quia eo quod sit infinita et ad summum hoc esse
personale ordinata augeri non potest. Secundo consideratur
dispensatio sue passibilitatis prout defectus indetrac-
tabiles assumpsit qui et si consequantur humanam naturam se-
cundum conditionem nostram non tamen secundum institutionem nature.
et ideo come eius dicuntur et sunt elate. i. abies non de qua
fiunt naves. sed aromatica. cuius non fluunt folia. quia vir-
tus passionis eius est perpetua et sunt palmarum pro victo-
ria passionum quia per eius passionem absorpta est mors
in victoria. nigre quasi corvus. i. despicabiles unde illud
ysa. liii. desideravimus eum despectum et novissimum viro-
rum. Tercio considerada est in eo gratia capitis prout ipse
gratiam et gloriam suis membris infundit de qua dicitur
Oculi eius sicut columbe. quia ipse per spiritum sanctum sua
dona distribuit super rivulos aquarum. i. distributiones
gratiarum quia ipse dedit quosdam quidem apostolos etc. et hec dona
in statu vite istius tenuitu et quasi summati accipiunt. quia

lacte sunt lote sed in eterna beatitudine perseueranter residet
iuxta fluenta plenissima. Quarto considerāda est ipsius sin
gularis conuersatio omnibus sufficiens in exemplum. Unde
gene illius sicut areole virtutum ordinationes aromatum
odorem sue bonitatis diffundentium consite a pigmentariis id est
quibuscumque de morali materia scribentibus. Quinto singula
ritas eius in doctrina quia labia eius lilia id est mundissima
distillantia mirram primam vel quia ab amaritudine prime re
pit vel quia doctrina eius videtur insipientibus amara ut
carnis restrictio superfluorum abiectio inmundorum corrosio que
sunt effectus mirre. Sexto potestas in operatione quia manus
eius tornatiles ad agendum subito expedite et faciliter
vel tornatiles propter orbem beneficentiam. quia pertransibat benefa
ciendo et sanando omnes. sed auree propter opum refulgentiam
plene iacinctis celestem virtutem attestantibus. vel ad celes
tia promouentibus. Septimo puritatum eminentias quia venter eius
vita scilicet corporalis. eburneus candore lenis mundicie
contra mundum. diuiciam contra dyabolum. frigus contra carnem
distinctus saphiris operibus maiestatis et infirmitatis in
termixtis. Octauo sacramentorum dispensatio quibus ad a
nimam venit. Unde crura illius columpne in rectitudine. mari
more firmitate. que fundate sunt id est a deo preordinate
super bases argenteas id est solidas diuinas scripturas. Species
eius. Sed etates ponuntur hic diuine nature. quarum p
ma est quod vniuersas rerum perfectiones in se continet quia species
eius ut libanum que in sua altitudine diuersas arborum et
aromatum species habet. Secunda est quia perfectiones que in
creaturis sunt diuerse. in deo sunt vnum. quia electus ut cedri.
cuius altitudo tendit in inmensum et densitatem ramorum
quasi in vnum colligit propter quod nulla in vetorum auel

luntur. Tertio iudiciorum ipsius inpscrutabilis suauitas. quia
gustatur eius suauissimum. Quarto omnis imperfectionis immuni=
tas et ideo totus desiderabilis quia non potest nisi perfectum deside=
rari. Talis est dilectus meus .i. licet tante sit perfectionis tamen ip=
se est amicus meus. michi de suis bonis communicans. Hec autem
communicatio in presenti perfecte non fit quia anima perfecte deo presens
non est et ideo dicitur. Quo abiit dilectus tuus quo ad di=
uinitatem. quo declinauit dilectus tuus secundum humanitatem
et queremus eum tecum. Additur autem o pulcherrima mulie=
rum quia ista considerare et appetere non competit nisi habentem
perfectionem uirtutum.

Dilectus meus. Hic ponitur promisse questionis responsio
Circa quam sciendum est quod ubi quod loco adiacet substantia re=
rum non habet quia substantia ut substantia in loco non est sed solum quia quan=
ta large autem ubi substantie dicitur principia ipsam diffinientia
Et quia dei substantia nullo diffinitur non respondet ad hoc quo
abiit quia ubique est per essentiam et nusquam per conclusionem
Sed quia humanitas eius determinata est. sui corporis quantitate
ad locum respondet. Dilectus meus descendit. ipsi enim christo tamquam
excellentissimo debetur locus summus sicut et contemplationi
lucidissimus. Unde dicit in ortum suum qui sub diuino nullo
obumbratum. Celum autem ortus dicitur quia illum plantauit
dominus a principio et regnum celorum electis paratum dicitur
ad originem mundi. Dicitur autem descendere quia et si sit in
loco sublimissimo. tamen ex hoc ipso descendit sub se prime put
in nullo continet loco et descendit ad areolam aromatum
distinctionem uidelicet ierarchiarum angelicarum ut ibi pas=
catur in ortis in animabus scilicet sanctis quia in eius desidera=
bili facie pascuntur oculi omnium beatorum. Et licet unus sit
communis ortus beatitudinis tamen quilibet beatus singularis est or=
tus in quantum sua gloria secundum euitate capacitatis determina=

tur et lilia colligat qz propter hoc ascendit in celū ut candidi
per mundiciā ipsum sequantur· secundum illud Io xiiij° Si abiero
et preparauero vobis locū iterū veniā et accipiā vos ad me
ipsum ¶ Ego dilecto meo Hic ponitur contemplationis ac
tus in quo aduertendū est q cū intellectus cū intelligibili
vniatur et ex duobus coniunctis forcius minus forte in se con
uertat propter q etiā virtus potenciam intellectuā ad
vnū determinat oportet ut ~~ea~~ per contemplacionē ipse
intellectus in deū transformetur iuxta illud ij ad cor iij° Glo
riam dni speculantes in eandem ymaginē transformamur
et ideo dicit ego dilecto meo· nō explicans quid vel ad quid· ut
se totā in eū transformandam ostendat. et dilectus meus michi·
ad me totū informandam. Ex coniunctione autem conuenientis
cū conuenienti sequitur delectacio· per intellectus enim operati
onē intelligibili est in luce intelligencie secundum actū factū sum
me conueniens intellectui· qz facit ipsum in forma optimi perfec
tum ipsius. et ideo tunc fruitur et delectatur· qz dyonisius dicit
q delectacio est conuenientis cū conuenienti. cū enim recipit
conueniens secundum intellectū· vndique dilatat se et diffundit ut
vndique intimius recipiat et vbicunque recipit floret in recep
to in hoc q ad similitudinē recepti formatur Et ideo
dicit michael ephesius· q delectacio est dilatacio et dif
fusio et reflorimo nature super conueniens receptū et ideo
addit qui ~~pasc~~ pascitur inter lilia Pulchra es amica
mea. Hic ponitur huius contemplationis effectus. et primo
quo ad vite progressum. 2° quo ad egressum. Circa pri
mum· notandū est q sicut intuenti solē in oculo etiā post
solis abcessum remanent quedam lucis reliquie. sic in conte
platione manent quedā reliquie· quibus oīa informantur
quo ad omnes suas potencias. Vnde deuote orans etiā

post oratione diu manet devotior Primo igitur ponitur eius informatio quo ad rationalem. cum dicitur. pulchra es amica mea. Nam ut dicitur in collationibus patrum Mens formatur secundum mensuram sue puritatis. tum recedens a vero materia quantum status proprie puritatis eam provexerit Secundo quo ad concupiscibilem quia suavis quia contemplata ut in deum dicitur ita in nostrum affectum transibunt ut omnis amor noster conatus cogitatio quod videmus quod loquimur deus sit illa quia unitas que patris est cum filio in nostrum sensum sit transfundetur ut ei inseparabiliter iungamur. Tercio quo ad irascibile quia terribilis quia secundum crisostomum. nichil terribilius dyabolo quam mens divine contemplationi inhians ut castrorum acies non subito militantes. sed in castris iugiter conversata ordinata. quia per unitatem caritatis compacta nullum locum per malum discordie hostibus aperit et sicut irascibilis calcaribus indiget contra adversa. sic freno repressionis contra temeritatem propter quod dicitur. Averte oculos tuos a me .i. presumptione comprehendendi. quia ut dicitur iob xxxvi. Ecce deus magnus vincens scientiam nostram quia ipsi me avolare fecerunt. quia ea que sunt fidei ratione investigari non possunt Unde hilarius Non te inmergas in illud secretum et interminabilis nativitatis archanum. non te inmergas summam intelligentie comprehendere presumens sed intellige incomprehensibilia esse Hanc autem repressionem facit cogitacionum districtio signata per capillos. studii attentio per dentes. pudica conversatio per corticem mali punica prout iiii° capitulo exposita sunt Nona est autem etiam desperationis remotio. in quo notandum est quod sicut in quolibet statu perfectionis inveniuntur aliqui ipsi ita extra statum perfectionis inveniuntur perfecti Status autem

pfectorū in hoc attenditur qꝫ totā vitā suā ad diuinū ser
uitiū ordinant et obligant qui signātur p lx eo qꝫ ex se
nario ducto in denariū ↄstet. senari9 nūs est pfctus q̄
rarior est et virtuosior. Denari9 aūt limes monadū
et principiū ↄpositorū. Qui ergo in statū pfectiōis ad
denariū i. preceptorū obseruātiam trāseūt rariores
sūt in nūo et virtuosiores ꝑpter ↄsilia impedimēta re
mouētia et hn lx sūt regine qz deo seruire regnare
est. et religiosi deo familiares a dyonisio dicūtur sicut
sūt regine regib9. Octogenari9 sigt eos qui ad pfec
tionē tendūt eo qꝫ octo nūs sit diminut9 et hn dicūtur
octoginta ↄcubine qz nullo voto pfectiōis q̄i matrio
maliter deo se copulant sed volūtate libera nūc acce
dūt nūc recedūt. In statu aūt impfectiōis sūt ↄiugati
ꝑpter necessitatem mutui debiti et iure rei familiaris
ꝑpter qđ adolescētule dicūtur Et ꝑpter suā impfecti
onē nūo non determinātur et iō adolescētularū non
est nūs. Et licet tot sint gradus tamē in quolibet eorū
ↄtingit aliq̄s etiam puenire ad ↄtemplatiōis fastigiū.
qz vna est columba mea. de qua in ps Quis dabit m
// pfcta pēnas sicut columbe. et sic facta est vna matri sue i. sin
gularis illi que sursū est similis. et electa genitrici sue
segregatione a ceteris In quocūqꝫ aūt statu talis inueni
atur talis ↄmēdabilis est maxime si sit in statu impfectiōis.
eo qꝫ sit signū maioris virtutis. sicut ad inflāman
dū materiā humidam maior requiritur calor qꝫ ad
aridā. Et iō viderūt eam regine et ↄcubine et lauda
uerūt eam. Que est ista Hic ponūtur ↄditiones in
egressu. quidā eni morte appetūt vt vite bte initiū et
mortis occasū. qđ mirabile est ꝑpter naturale vite

desiderium propter quod dicitur. sub questione ad matutina que est
ista que progreditur quasi aurora que est noctis finis et
diei principium huius autem desiderii et fiducie causa est pu=
ritas conscientie. quia siue accedat ad deum per contemplationem.
siue ad proximum per actionem. numquam tamen priuantur lu=
mine deuotionis sicut luna que siue accedat ad solem
siue recedat semper semiplena est. Unde dicitur pulcra
ut luna. Aliquando autem anime electe per contemplationem re=
tributionis eterne etiam prius quam carne expolietur hy=
larescunt et dum vetustatis debitum soluunt. noui iam mu=
neris leticia perfruuntur. de quibus dicitur electa ut sol qui
non mutatur quia iam mutabilitatis vicissitudine atque um=
bratione calcata veritati eternitatis inheret. eique inhere=
do quasi tenuiter ad incommutabilitatis similitudinem assurgunt
Aliquando autem in anima vicina retributione crescat pauor
et ideo dicitur terribilis. sed sepe solo pauore mortis pur=
gantur propter quod dicitur. ut acies ordinata omnes videli=
cet hostes penetrare idonea. Huius autem timoris causa
est quia vicinum iudicium quanto magis attingitur tanto magis
formidatur quia post pusillum inuenitur quod numquam mutabi=
tur. et ideo addit Descendi in ortum nucum mortis scilicet et iudi=
cii venturi que sicut nuces amaritudinem et duriciam in
cortice preferunt sed in nucleo dulcedinem seruant. Et quia ne
illud quidem sine aliquo reatu est quod laudabiliter gessimus si
remota pietate iudicetur ideo dicit ut viderem. Inter autem hec
laudabiliora videntur opera humilitatis eo quod superbia etiam
bonis operibus insidietur et penitentie propter naturalem fugam
mali et continencie propter vicinam [illegible] Unde dicit ut vi=
derem poma conuallium id est opera humilitatis si floruisset vi=
nee in operibus continentie et germinassent mala punica in

paaetia. et si ea que sciut nuqm se preter misisse meminerit. formidant tn̄ que nesciut. Unde subditur Nesciui anima mea ɔturbauit me ꝑpter quadrigas aminadab De quo habetur ijo regū vio q̄ filij eius minabāt plaustrū et ozam archam inclinatam sustētabat aultū reuerētie ei exhibēdo. sed tm̄ē ꝑcussus est Et q̄z ut dicit bernardꝰ Creator et omēs beati nostrū desiderāt aduentū iō dicit Reuertē sc̄dm illud ecc̄tes xij. sp̄s reuertatur ad deū qui fecit illū Dicit autē sunamitis que erat puella ꝑ ɔtinētiam pulchra nimis ꝑ morū eleganciam dormiebat q̄z cū rege per ɔtēplatiōis quietem et ministrabat ei ꝑ sollicitam actionē Dicit aūt quater reuertē. Primo de opacitate ad claritatē. 2o de tarditate ad agilitatē 3o de aīalitate ad spūalitatē 4to de passibilitate ad īpassibilitatē et hoc ut ītueamur te q̄z vnusquisq̄z in eterna beatitudine de gaudio alterius gaudebit ut suo q̄z erit deus omnia ī oībus

Quid videbitis īsunamite ponūtur ɔditiones predicatoris. primo quo ad ip̄iꝰ formalē dispōnem. 2o quo ad intētionē ego dilecto meo. 3o quo ad actionē primo ponitur dispō. 2o dispōnis rō. dixi ascendam. primo in spāli 2o in gnāli q̄ꝫ pulchra es. Circa p̄mū sciēdū est q̄ omē īpfectū procedit a ꝑfecto et iō predicator qui alios ad predicationē debet adducē debet in se ꝑfectꝰ eē. alioquī erit sicut instrumētū inanatū velut es sonās et cymbalū tinnēs Describitur ergo p̄o ip̄iꝰ ꝑfectio in irasabili que disponitur per fortitudinē ne a malo sequela rōis impediatur. que fortissima est si non solū in seipa ɔtra malū insurgit. sed in alijs insequitur vt expellat. Et q̄z ad hoc predicator ordinatur. Dicitur q̄d videbitis īsunamite ꝑpter ɔditiones

proximo exēplo positus nisi choros castrorū ad bella sc̄ ꝯtra vi-
cia pastorū qd̄ quidē singulariter in predicatore respicit
qz gratissimū est sacrificiū s̄cdm gregoriū zelus anima-
rū. Et qz ad fortitudinē ptinet maxīa mala idē mortē
pro vitando malo vois sustinē ꝯsequēter additur. Quā pul-
chri sūt gressus tui in calciamentis .i. in pparatione ad
mortē qz calciamēta de pedibus aīalium fiūt. Et qz in
hoc maxīe homo filio dei cōformatur s̄cdm illud phil' ii°
Hoc sentite in vobis addit filia principis. Concupiscibilis
autē ordinatur p ꝯtinenciam que ꝯsistit in triplici gra-
du quidā enim sūt molles qui modica tēptacione vincū-
tur. ꝯtinētes qui nō modica sed multis passionibꝰ stimu-
lati cadūt. Unde molles sine pugna ruūt incōtinētes
aūt pugnāt sed vincuntur. staret autē si non tēptaret.
Intēpati aūt ex habitu lux' delectabiliter et ex electione pec-
cant. Cōtrario tēpatus ppter habitū castitatis nec luxuria
quatitur nec turbatur. sed delectabilit' ꝯtinet. et quātū ad
hūc dicitur. Iunctura feminū tuorū sicut monilia. qz ō-
nes passiones ꝯcupiscibiles etiā interiores p habitū cō-
tinēcie sic ornat. ut non solū verecūda sed etiā pectus
ornātes iudicarentur a quocūqz viderētur et iste intēpe-
rato opponitur. Secundū gradū tenet ꝯtinēs qz et si tēp-
tetur. non tamē ruit de quo dicitur. Umbilicus tuus sicut
crater tornatilis qz spe celestiū. que per cratera s'm dio-
nisiū signatur et tornatiles et sine fine sūt castimoniā
acquirūt. Unde ieron'. Quociens te carnis titillauerit de-
lectacio ad celū trāsuola et iam esse incipe qd̄ futura es.
nūqz indigens .i. vires poculis .i. meditacionibꝰ scripturarū
sanctarū. ut idē dicit ama scripturarū studia et carnis vi-
cia non amabis. Huic opponitur incōtinēs. Tercium locū
tenet pseuerātes qui quā non tēptantur nō cadūt. De

quibus dicitur. venter tuus .i. mollicies sicut acervus tritici.
qui hic necesse habent bona opera cumulare. quorum merito a tem-
ptationibus liberentur vel acervus tritici. subiciendus adver-
sitatum exercitio. Exemplum de israhel in exodo ubi dicitur
Videtis quod turba succreverit quanto magis si dederitis re-
quiem Et in collationibus patrum de monacho qui temptatus ad
consilium abbatis accusationibus continuis afflictus tandem
dixit. Pape vivere non licet et fornicari non libet. In-
tellectus speculativus perficitur per doctrinam utriusque tes-
tamenti. que signatur per duo ubera. parvulos nutrientia quia
quidem est ad veritatis cognitionem aliis sanctis acutior et
ad operationis instructionem humilior. Unde duo ubera tua
sicut duo hinnuli qui acutius vident. et hilius saliunt
et sunt gemelli vel propter duplicem sensum litteralem et spiritualem
vel propter concordiam utriusque testamenti. Secundo perficitur per fide
qua deo iungimur sicut per collum corpus capiti et si ea que
sunt fidei rationibus probari non possint. possunt tamen
defendi solvendo rationes factas in oppositum. et ideo col-
lum tuum sicut turris candida virginitate et solida sine er-
rore propter quod dicitur eburnea. Intellectus practicus perficitur
prudentia de qua dicit seneca Si prudens est animus tuus
tribus temporibus dispensetur. preterita recogita presen-
tia ordina. futura dispone. quantum igitur ad preteritorum
recordationem dicitur. Oculi tui sicut piscine. collationes
sanarum in esebon. que interpretatur flatus meroris. quia
preteriti status recordatio afflat merorem. et ex peccatis com-
missis et bonis neglectis quantum ad dispositionem futuro-
rum dicitur que sunt in porta .i. in futuro examine mor-
tis hora instante quia per illud homo adiudicatur vel gau-
dio vel supplicio quantum ad presentium ordinationem dicitur filie
~~multudinis~~ multitudinis. quia multitudinem intentionum affec-

tionū actionū ordinat. ut sint filie deo saltz contemplando.
Alius actus prudentie est excludere contraria per discretionem
ideo dicit nasus tuus discretio s. verum sicut turris que eminet
ta libam virtutum per quas homo candidatur quia per virtu
tes de viciis iudicamus que respicit contra damascum quia re
ges filii israel sepe afflixerunt. et interpretatur saccus sang
sanguinis. quia discretio ordinatur precipue contra vicia carnis et
sanguinis contemplationem impedientia. Voluntas preficitur ordi
nata dilectione et ideo voluntas que caput est potentiarum.
eo quod eas moveat sicut carmelus altus in situ quia caritas
omnibus virtutibus supereminet. per appetitum celestium quod inter
pretatur mollis vel tenellus deo in omnibus subdens se. vel
interpretatur circumcisio quia dilatio omnia. non solum superflua sed
etiam quasi necessaria circumcidit. Sic ordinato predicatore et
disposito. quid est ut in omnibus affectionibus Christo passo se
se conformet propter quod dicit. Come capitis tui i. affectiones
ex voluntate et affectu procedentes sicut purpura regis i.
Christi passio iuncta canalibus indeficienter hunc colorem tenen
tes. quia purpura in canali tingitur. et suo principio guttam
quo intincta est indeficienter retinet. Quam pulchra es Hic po
nitur predicatoris descriptio in generali. primo quantum ad contempla
tionem de qua dicit. Quam pulchra es fide. et quod decora inte
riorum revelatione. carissima in deliciis. quia delicie dei sunt
esse cum filiis hominum. quantum autem ad actionem. statura tua
assimilata est palme vel propter pugnam per quam palmam
meremur. vel propter premium excedens meritum. quia hoc habet
palma proprium quod stipes eius quanto ascendit altius tanto fit
vastior. Dixi ascendam in palmam. Hic ponitur predicati
onis ratio quia secundum bernardum cum datum fuit homini videre quod
amor dei deum similem fecit homini per humiliationem humane

gditoīs vt homine simile deo gstituat p glorificatione di
uine pticipatoīs. hic dulce est hoī tolufulari summe ma
iestati. gpaupari filio dei. conformari diuine sapiētie
hoc senciet in sermo qd est in xpo ihesu pp̄ter qd dicat
Dixi ascendā in palmā. gsiderādo xpi passionē. et ap
prehēdā fructus eius qui sūt mori culpe resurgē gra
cie. ascendē p desideriū. sedere ad dexterā patris per
perseueranciam. ex quo sequitur qd vbera predicatorib
que sūt dei tīp pncipalit mouētis. sed predicatoīs in
strumētaliter sicut botri vinee. metem reficiētes et ie
briātes. Admirātes eni sci in xpo illū amoris excessu
quo pposito sibi gaudio sustinuit crucē. vnde reddē nō
gfundūtur atq passionis eius ludibrijs excitati qi qui
busdā aculeis feruntur effrenēs in abissū Calicē salu
taris accipiā. Et odor oris tui. hoc est nō solū doctrina.
sed etiā fama doctrine. sicut odor malorū gustū inuita
cui. et guttur meditacio videlicz qua cibus spūalis in
stomachū memorie ad totius corporis mistici fūdamē
tū trahatur sicut vinū optimū subtile. s intellectū dul
ce in affectu. virtuosū in actu et tale dignū est dilecto
meo ad potandū vt videlicet dilectus dei talē doctrinā
a predicatore sibi ppatā bibat sed dignū labijs et dē
tibus illius scz pdicatoīs ad ruminādū labijs proferē
dū. ~~sit~~ dentibus cū labore et studio meditādū. Ego dilecto
meo. Intencio predicatoīs in hoc est. vt ad deū sermē re
fero. et ad me guersio eius. qz in pnti vita ne laborādo
deficiā adiuuat et in fine secū ad gaudia recipiet ¶
Veni dilecte mi. hic describuntur gditiones actus predi
catoīs Primo qz fieri debet humiliter et deuote. Unde
dicit veni dilecte mi egrediamur in agrū. 2o pseuerā
ter. ppter qd addit gmoremur in villis. 3o instāter vn

// cuitatis illud solū querentes

mane surgamus ad vineam et diligenter videamus. Diligen-
tia autem ad hoc debet esse. primo ut ex verbo dei bonum pro-
positum concipiatur. Si floruerit vinea. 2° ut propositum ad ef-
fectum ducatur. Si flores fructus parturiunt. Tercio ut in bo-
no opere perseveretur. Si floruerunt mala punica. i. qui fi-
de recta et operatione perseverunt etiam desiderium patiendi
pertinuerunt. et quia talis predicatio deo est accepta. et proximo
edificatoria. dicitur vel a predicatore ad deum ibi dabo ti-
bi ubera mea. vel etiam ad proximum. Quarto ut per bonam
famam ~~predicatorum patet via etiam exterius~~ ad alios etiam
diriuetur. Unde dicit Mandragore dederunt odorem
suum in portis nostris. quia per bonam famam predicatorum patet
via ~~et~~ etiam exterius ad fidem et religionem. Quinto in om-
nibus ad deum debet referre suam intentionem. vel auctori-
tates utriusque testamenti ad subditorum proferre informa-
tionem. ut sic deo et proximo. omnia poma nova et vete-
ra. dilecte mi servavi tibi.

Quis michi det. Hic ponuntur condiciones amoris.
primo in deum. 2° in proximum. Soror mea. circa
primum primo ponuntur condiciones actuum 2° effectuum pone-
re. primo dilectionis perfecte. 2° imperfecte leva eius. Circa pri-
mum notandum est quod cum bonum intellectum obiectum sit volun-
tatis illud solum perfecte diligitur quod perfecte intelligitur. deus
autem perfecte intelligi non potest. nisi revelatione filii quia u-
nigenitus qui est in sinu patris revelabit io. i°. Et qui
videt me videt et patrem meum xiiii°. Ipse autem filius frater
est nobis fratres ad heb. ii°. non confunditur fratres vocare eos
propter assumptionem humanitatis de virgine propter quod et ipsa
mater nobis facta est propterea dicit. Quis michi det te
fratrem meum sugentem ubera matris mee Et quia hec visio

non sit aliquo creato mediāte. et ad beatitudinē solas
sufficiat addit solū. Et qz deus scdm suā naturā latet
omnē intellectū. in hac visione qn de sua īvisibilitate
egreditur id dicit foris. Et qz amor est cplacētia et
quies voluntatis in bono obiecto. pmo vnio cū eo hac
visionē in qua relucet omē bonū csequitur pfecta amo-
ris vnio. id subdit et deosculer. qd multū totalē deoscu-
lationē importat. Et qz adeptio sūmi boni nullū de-
fectū cpatitur dicit. et iam me nemo despiciat. Et qz
ista caritas hic incipit vt ibi pficiatur subdit apprehē-
dam te. vel dicit apprehendā te ppter certā apprehē-
sionē. Et qz scdm caritatem mēsuratur premiū ecnā-
ale qd cē est omnibus btis. addit et ducā te in domū
matris mee. Et qz ibidem pficitur pmiū accidentale. in-
fertur et in cubiculū genitris mee. et qz p eandē cedu-
citur ois ignorātia sequitur ibi me docebis nō aliqu
alia creatura. qz non docebit vir frem suū Jere. xxxi
Et qz talem visionē pfecta fruitio csequitur infertur
et dabo tibi poculū ex vino qz scdm bernardū. Cum
deus carissimos suos inebriat. et torrēte voluptatis
sue potat qn cplexu ardentissimo et castissio sponsi et
spōse fluīs impetus letificat civitatē dei. ex qua est
sacietas illa sine fastidio illa sine īquietudine curiosi-
tas. eternū atqz incōplebile desideriū nesciēs egesta-
tem. ebrietas non ingurgitatis mero sed ardēs deo. Di-
cit autē ex vino cdito. gaudio s. ex pmio accīdli et cen-
li cposito. Dicit aūt dabo tibi qz delectabit nos. nō tam
in a sopita auctas vel sortita felicitas qm qd eius in no-
bis et de nobis videtur īpleta voluntas. Subdit aūt et
mustū malorū gnatorū meorū. p mustū qd est vinū

nouū gaudiū de resurrectione signūs qd quidē vehemētius inebriat qz ut dicit bernardus. Estuat nūc sancte caritatis vino potata anima sed nodū ad ebrietatē dulcedine nālis affectionis q̄ suū corpus resumē et glorificari desiderat quo adepto. qd soluū deerat inebriatur ab ubertate domus dei. Hoc aūt mustū dicit malorū granatorū meorū. qz ex hijs que gessit in corpore recipit in anima. Leua eius hic ponitur conditiones amoris vie sive īpfecte. que tanto magis crescit qūto cupiditas decrescit propter qd dicit. Leua eius sub capite meo sed qz hic ad pfectū venire non potest subditur amplexabitur me. qz in futura vita soluū erit qz tūc scdm origenū omne anime mee receptibile diuina largitas replebit potencia et dignitate inasciabilē deliciis incomprehensibilem sapienciam volem vt sit in ea ptūs sine conditione. aut delicie sine dignitas/ opatione sapia sine limitacōe. Anima autē pfecte deū diligēs vt dicit prosper. ab strepitū negociorū secularium remotissima amat sim ociū in quo exerceat anime sue negociū. sibi mūdū deputet mortuū. et se mūdi blandicētis illecebris exhibet crucifixā. Propter qd dicit. Adiuro vos filie iherusalē ꝛc. Et qz hoc ociū q̄rit ut aīm suū in fastigiū diue contemplationis attollat. et eo mētis aciem intendat quo puenire desiderat. subdit Que est ista que ascendit. Et qz omnia que in mūdo sūt tr̄sire oportet videlicet cuncta corporalia ipminqz celi et mētes m. ab tr̄scedere et attingere regionē ubertatis indeficientis ubi deus pascit isrl' pabulo veritatis addit de deserto. Et qz scdm gregoriū anima desiderio creatoris ītra descens totis desideriis nouit appetē illis iocundias angelorū choris interēē admisceri celestibus ciuibus. de eterna in cōspectu dei incorruptione gau-

dere addit deliciis affluens. Et quia hoc desiderium ad hoc tendit
ut audiamus verbum dei. non per linguam nec per vocem
angeli. neque per sonum nubis. nec per enigma similitudinis. sed
ipsum amamus sine ipsis audiamus. subditur. inixa super
dilectum suum. Huius autem dilectionis maximum incitamen
tum est passionis xpisti beneficium propter quod dicit. Sub ar
bore malo suscitavi te. quod quidem erat necessarium. quia
ibi corrupta est mater tua .i. natura humana in esse gratie
per esum. videlicet ligni vetiti et violata genitrix tua
quo ad esse nature quod si toto corruptum non est. est ta
men viciatum. ¶ Pone me. Hic ponuntur huius dilectionis
effectus / inter quos primus est dilecti frequens recordatio
Unde dicit. pone me ut signaculum super cor tuum. Secundus propter
dilectum operatio. Propter quod addit ut signaculum super bra
chium tuum. Tercius est extasis que amantem extra se ponit
ut totus in amatum transeat quia fortis est ut mors dilectio
Quartus est zelus qui nullum compatitur cum amato exter
neum quia dura sicut infernus emulatio. Quintus est ipsa
unio. quia lampades eius lampades ignis atque flammarum.
in quibus tota materia forme ignis subditur. Sextus est
paciencia. quia neque mors neque vita etc. poterunt nos separare a
caritate dei. secundum apostolum. quia aque multe .i. tribula
tiones non poterunt extinguere caritatem nec flumina. quanta
atque parvula obruent illam. Septimus diminutio concupiscentie terrene.
quia si dederit homo omnem substanciam domus sue pro dilectione
quasi nichil despiciet eam. ¶ Soror mea. Hic ponuntur con
ditiones dilectionis in proximum quarum una est secundum dionysium
insitum movere superiora ad inferiorum provisionem in qua
primo occurrit defectuum consideratio. Unde dicit. Soror
nostra parvula est propter virtutum defectum qui consurgit

ex defectu instructionis. Unde dicit et ubera nostra habet. Secundus effectus est misericordia defectui spaties. Unde dicit quid faciemus sorori nostre in die quando alloquenda est. sive accipiatur dies presentis temporis quo alloquenda est per instructionem sive futuri examinis quando alloquenda est per rationis exactionem. Tercius est actus subuectionis qui potior est in spiritualibus quam in temporalibus qui ad hoc ordinari debet ut in esse spirituali subsistat et non deficiat. Unde si murus est iam erectus in virtutibus edificemus super eum propugnacula defensionum. Debet etiam promoveri ad bonum propter quod addit. Si ostium est. ad videlicet dispositus. ut etiam alii hoc per eum possint introduci compingamus illud tabulis cedrinis i. inmarcessibilibus priorum exemplis et scripture testimoniis. Ratio autem istorum subditur propria persona perfecto quia unaquaque res prius in se oportet esse perfectum quam faciat sibi simile propter quod pueri non generant. Propter quod dicit. ego murus glutino caritatis compactus et ubera mea i. doctrine sicut turris alte et firme ex quo sum sive toram eo quasi pace reperiens quod non contingit nisi perfectis qui ad equalitatem superne patris formantur non ad prosperitatem et ideo dicit quasi pacem reperiens glutino accipiens. Secunda conditio principalis est movere inferiora ad superiorum conversionem. inquantum videlicet inferiora actiones suas in finem superiorum dirigunt. finis autem divine actionis est duplex bonum scilicet universi de quo dicit vinea fuit pacifico in ea scilicet pace que vinea habet populos. et ad hanc pacem unaquaque pars universi ordinatur propter quod dicit. tradidit eam custodibus. Secundus est bonum participare unicuique rei proprium. Et quod ex actu suo consequitur. fructus autem omnium actuum humanorum ultimus est vita beata. qui quia maxime diligitur tamquam finis omnia que circa

ipsum sunt. ipsum vere intedens. propter quod dicit. vir .i. virtuosus affert .i. aufert secundum quod etiam de iuda dicitur: quod ea que portabat .i. asportabat. pro fructu eius mille argenteos .i. omnem terrenam substantiam. quia argenteis omnia terrena comparari possunt. Ratio autem huius est consideratio finis ultimi propter quod dicit vinea mea coram me est. Est autem duplex status hominis vita contemplativa que directe et immediate pertinet ad dilectionem dei que spectat ad eos qui sunt pacifici quia secundum otium amat caritas veritatis et ideo ex suo genere contemplativa vita maioris est meriti quia versatur circa ipsum deum. Unde dicit mille .i. ulle primum sunt pacifica tui. Activa autem vita satagit circa frequens ministerium et ideo sicut dicit gregorius Activa minor est in merito quia hec in usu presentis operis laborat illa vero saporem intimo venturam iam requiem degustat. et ideo dicit et ducenti. quod est minus quam mille hiis qui custodiunt fructus eius Potest tamen contingere quod aliquis in operibus vite active^ contemplative puta si propter habundanciam divini amoris ut eius impleatur voluntas propter ipsius gloriam sustinet a dulcedine divine contemplationis ad tempus separari et secundum hoc dicit glosa ducenti .i. duplex fructus et gemina merces hiis qui custodiunt fructus eius. qui et se tuentur et alios lucrantur. Tercio conditio est mutua dilectorum habitudo. et quia rationalis anima particeps est per graciam eterne beatitudinis in participatione eius equalis est angelis propter quod angeli tamquam amici in eadem vita sibi communicantes. ipsius bona opera desiderant propter quod iohannem dixit angelus apo. xxii Conservus tuus sum et fratrum tuorum. Unde dicit qui habitas in ortis spiritualis culture. amici auscultant te. et quia idem desiderat deus dicit ei fac me audire vocem tuam vel

^ plus meretur quam aliquis in operibus vite

in predicatione vel in oratione. Fuge dilecte mi. Quia
igitur anima perfecta propter aliorum salutem ad tempus optat esse ana
thema a christo dicit fuge dilecte mi vel quia deus secundum carnem
assumptam a nobis est comprehensibilis dicit fuge dilecte mi
i. ex divinitate tua intelligentiam meam sensus excede et in te
ipso nobis per incomprehensibilis permane ut sic magis ad te
pervenire appetat vel quia nulla actio diu durare potest in sui
summo. summum autem contemplationis est ut attingat ad unita
tem divine contemplationis et ideo in ea diu durare non potest
propter quod dicit fuge dilecte mi non optando sed magis pla
gendo. Propter quod etiam subdit. assimilare capree. que
acutissime videt. ut tuam gloriam et meos defectus dilige
ter aspiciam. hinnulo quia cervorum qui agilius currit et
crebrius respirat. i. redde michi cito tuam dulcedinem quam
quam subtraxisti super montes aromatum i. excelsorum qui
despectis cupiditatibus et purgatis viciis amore celesti
um tenentur et virtutum odore fragrant ut sic spiramen
tum odoris tui qualitercumque perveniat ut in eam curram
in hac vita per fidem. et te comprehendam post hanc vitam.
per eternalem beatificam et deificam visionem. ad quam
nos perducat pater et filius et spiritus sanctus Amen ...

ptinet regulaib9 in tterto